C 3480 / 3505

ՅԱՌԱՋ
ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ 1 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
SAMEDI 1 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7669 32e ANNEE
Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ
ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3480

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԱՄՊՈՒԶԱՄՊ Է, ՋԳՈ՛ՅՇ

Ստիպուած ենք անգամ մը եւս արթնութեան եւ լրջութեան կոչ մը ուղղել բոլոր անոնց որ կաթողիկոսամարտին գլուխն անցած են, ճակատներու բաժնելով Միջին Արեւելքի գաղութները:

Այս պարտականութիւնը կը կատարենք, նկատի առնելով այդ շրջանին խռովայոյզ կացութիւնը՝ քաղաքական տեսակէտով:

Անշուշտ կաթողիկոսամարտին ամէնէն մոլեռանդ ախոյեաններն ալ կը տեսնեն թէ ինչ կ'անցնի կը դառնայ իրենց բոլորտիքը:

Եթէ իրենց տեսածն ու լսածը չեն բաւեր, պատրաստ ենք ուրիշ լուսաբանութիւններ ալ հաղորդելու:

Ամէն պարագայի մէջ, ամպուզամպ է, բարեկամներ, արթնցէ՛ք:

«Խելքի աչեցէք», ինչպէս պիտի ըսէր Աշուղ Ջիւանի, եւ կարճ կապեցէք սա տնաքանդ ժխորը որ կը տեւէ աւելի քան վեց ամիսէ ի վեր:

Ոչ Հայ. Եկեղեցին, ոչ ալ, մանաւանդ, մեր ցիրուցան բազմութիւնները բան մը կը շահին այս խելացնոր արշաւէն:

Մենք վստահ ենք թէ պայքարը ինքնին կը դադրի, եթէ լրջութեան եւ ողջմտութեան առաջին փորձը կատարէ բարձրաստիճան կղերը:

Ի վերջոյ ի՞նչ է իր ուզածը, — դասակարգային պայքա՞ր, թէ նոր դիրքեր գրաւելու մարմաջ:

Մեր հին թէ նոր արքեպիսկոպոսներն ու եպիսկոպոսները արդէն իսկ թառած են զանազան բարձունքներու վրայ:

Եթէ այդ իշխանաւորներէն իւրաքանչիւրը կարենար իր դերը կատարել արժանապէս, Հայ. Եկեղեցին կրնար զօրանալ եւ զարգանալ, փոխանակ դառնալու կրկէս՝ ամուլ յաւակնութեանց:

Իրականին մէջ, շատ քիչերն են որ կ'արդարացնեն իրենց կոչումը գիտութեամբ եւ հանրանուէր գործունէութեամբ: Եւ մանաւանդ նկարագրով:

Չենք ուզեր մանրամասնութեանց մէջ մտնել: Բայց, թող գիտնան թէ այս ժողովուրդը ոչխարի հօտ չէ:

Եթէ բարձրաստիճան կոչուած կղերը առաջին օրէն իսկ ծանր նստէր իր տեղը, փոխանակ միացեալ ճակատ կազմելու հասարակ բախտախնդիրներու եւ խուժանավարներու հետ, պատճառ չկար որ փոթորիկ մը ծագէր Միջին Արեւելքի մէջ:

Եթէ իր գլխաւոր դէմքերը արի կեցուածք մը ունենային, ակիզբէն իսկ, յարգելով եւ յարգել տալով Հայկական Արտասահմանի ներքին ինքնավարութեան իրաւունքը, *վեցամսեայ անճոռնի վայնասունը չատոնց դադրած կ'ըլլար:*

Տակաւին ուշ չէ, այդ փորձը կատարելու համար:

Նախ փարատեցէք ազգային ամպը, որ արհեստական է, խուսափելու համար միջազգային ամպերէն, որոնք իրական են, դժբախտաբար:

Գալով խուժանավար մամուլին, զաղտնիք չէ թէ չափուելու փորձ մըն է որ կը կատարեն, անլուր կատաղութեամբ:

Անոնց կարճատես եւ կարճամիտ վարիչները կոտրեցին լրջութեան մրցանիշը, օրն ի բուն քսութիւն եւ ապականութիւն տարածելով:

Անոնք դարձան նեյքին թշնամիներ՝ բառին ամենալայն առումով:

Անոնք փողոցի վերածեցին մամուլը, վարձու տալով իրենց խելքն ու խիղճը:

Որեւէ տրամադրութիւն չունինք խրատներ տալու իրեն, օրուան այս ժամուն:

Բայց, կը յիշեցնենք մէկ բան. — Հայաստանի եւ Էջմիածնի, Կիլիկեան Աթոռի կամ այս ժողովուրդին անունով խօսելու իրաւունք չունին անոնք որ կանդ չեն առներ որեւէ ստորնութեան առջեւ, ջլատելու համար տարագիր բազմութեանց ինքնապաշտպանութեան եւ ինքնավարութեան կամքը:

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՎՃՌԱԿԱՆ ՕՐԵՐ

●

ԱՆԳԼԵՒՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԶՕՐՔԻ ՀԱՄԱԽՄԲՈՒՄ ԿԻՊՐՈՍԻ ՄԷՋ

Վերջին տեղեկութեանց համաձայն, կը շարունակուի անգլեւֆրանսական ուժերու համախմբումը Կիպրոսի մէջ: Առջի օր ֆրանսական զինուորներ ցամաք ելան Ակրոտիրի, Լիմասոլի մօտ, Կիպրոսի հարաւային արեւմտեան շրջանին մէջ: Ֆրանսացի սպաներ ալ հասած են Նիկոսիա: Ֆրանսայի Ազգ. Պաշտպանութեան Նախարարութիւնը բացարձակ լռութիւն կը պահէ զինուորական շարժումներու մասին:

Տեղական թերթերը լուրեր կը հրատարակեն, քաղելով զանազան աղբիւրներէ: Ֆրանսացի հրամանատարը, զօր. Պոֆր գործողութիւններ կը կատարէ համաձայն Լոնտոնի մէջ տրուած որոշումներուն: Առաջին առթիւ Կիպրոս հասած են օդային զօրամասեր, որոնց եւեւէն կը սպասուին աւելի կարեւոր ուժեր: Գործի ձեռնարկած են նաեւ զինուորական արդարադատութեան եւ մատակարարութեան սպասարկութիւնները: Երեք նաւեր երէկ մեկնած պիտի ըլլային Մարսէյլէն, անծանօթ ուղղութեամբ: 26 առեւտրական նաւեր վար դրուած են: Երկու նաւերու հրամայուեցաւ չեղեալ համարել իրենց կարգադրութիւնները Սեպտեմբեր, Հոկտեմբեր եւ Նոյեմբեր ամիսներուն համար: Ուրեմն Միջին Արեւելք պիտի չերթան Սեպտ. 3էն վերջ:

Անգլիոյ Թագուհին հրամանագիր մը ստորագրեց որուն համաձայն Կիպրոսի մէջ ալ պիտի գործադրուի օտար զինուորներու վերաբերեալ օրէնքը, որպէսզի ֆրանսական բանակը կարենայ զինուորական ատեաններ հաստատել:

Արեւմտեան Գերմանիոյ անգլիական բանակէն զօրաբաժին մը ճամբայ ելած է դէպի Կիպրոս: Միջերկրականի անգլիական նաւաբաժնին միացաւ մեծ օդանաւակիր մը, բազմաթիւ օդանաւերով:

ՎՐԴՈՎԻՉ ԶՐՈՅՑՆԵՐ

Փարիզեան թերթերու Գահիրէի թղթակիցները լուրջ մտահոգութիւն կը յայտնեն կացութեան մասին: Տասն օրէ ի վեր՝ զրոյցներ կը շրջին, ծանուցանելով թէ Անգլիա եւ Ֆրանսա զինուոր պիտի հանեն Եգիպտոսի մէջ, գրաւելով օդակայանները եւ հաղորդակցութեան գլխաւոր կեդրոնները: Այս պարագան մեծ մտահոգութիւն կը պատճառէ Գահիրէի օտարականներուն:

Նոյն աղբիւրին համաձայն, եթէ զինուորական միջամտութիւն կատարուի, արեւմտեան երկիրներու բնակիչները կրնան յարձակման ենթարկուիլ: Արդէն իսկ զինուած են արուարձաններու բնակիչները, որոնք կրնան ծայրայեղութեանց դիմել, ինչպէս 1952ին: Մէկ ամիսէ ի վեր վտանգաւոր մթնոլորտ մը ստեղծուած է եւ ամբոխը կրնայ մեծ չարիքներ գործել, սպանութիւններ եւ հրկիզումներ կատարել, եթէ ոստիկանական շղթան վերցնեն: Կացութիւնը վտանգաւոր է նաեւ անոր համար որ խնդիրը դրուած է կրօնական գետնի վրայ, «ճիհատ»ի քարոզութեամբ, որ կ'ըսէր.— «Եթէ օտարականները գան յափշտակեն ձեր Ջրանցքը, ձեր պարտականութիւնն է սպաննել զանոնք եւ իրենց մեղսակիցները»:

Այս կացութիւնը մեծ վախ կը պատճառէ մասնաւորապէս Ֆրանսացիներուն, որոնք սկսած են միջոցներ ձեռք առնել ինքնապաշտպանութեան համար: Շատեր իրենց յոյսը դրած են արաբ բարեկամներու վրայ: Ուրիշներ պաշար կ'ամբարեն:

Եգիպտական թերթերը կը շարունակեն ազդարարութիւններ ուղղել: «Էլ Ահրամ» օրաթերթը կը գրէ.— «Սուէզի Ջրանցքը ամբողջական մասն է մեր հայրենիքին: Ֆրանսա, որ Սիոնականներու տիրապետութեան ենթարկուած է, կը ժխտէ իր մեծ յեղափոխութեան սկզբունքները»:

Գահիրէի անթենը կ'ազդարարէ.— «Շարունակելով իրենց զինուորական պատրաստութիւնները, աշխարհակալ պետութիւնները ապարէզ կը կարդան աշխարհի հանրային կարծիքին որ համաձայն է խաղաղութեամբ լուծելու միջազգային վէճերը: Թող պատրանքներ չսնուցանեն աշխարհակալները: Եգիպտոս իր հողին ամբողջութիւնը, իր Ջրանցքը եւ անկախութիւնը պիտի պաշտպանէ մինչեւ արեան վերջին կաթիլը:

× *Ֆրանսական զօրքի համախմբումը Կիպրոսի մէջ՝ տհաճութիւն պատճառեց ամերիկեան կառավարութեան: Կը վախնան որ գնդ. Նասր չեղեալ համարի Բչ. օրուան տեսակցութիւնը, բողոքելով այս ձեռնարկին դէմ:*

× *Եգիպտոսի նախագահը ցաւ յայտնեց Գահիրէի ամերիկեան դեսպանին, Այզընհաուըրի վերջին յայտարարութեան առթիւ, որ կ'ըսէր թէ Մ. Նահանգները լիովին պիտի աջակցին արեւմտեան ծրագրին: Ուաշինկթընի եգիպտական դեսպանն ալ բողոքեց Պ. Տըլըսի այն յայտարարութեան դէմ թէ Սուէզի Ջրանցքը միջազգայնացած էր 1888ի դաշնագրով:*

Գնդ. Նասր յիշեցուց ամերիկեան դեսպանին թէ այդ նոյն դաշնագրին համաձայն Ջրանցքի Ընկերութիւնը եգիպտական հաստատութիւն մըն էր, ենթակայ երկրին օրէնքներուն:

ՃԱՄԲՈՒ ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ մասին նոր տեղեկագրութիւն մը ուղղեց ներքին գործերու նախարարը, հաստատելով թէ 410 հոգի մեռած, 9827 հոգի վիրաւորուած են Օգոստոս 1էն 16: Նախարարը կը յանձնարարէ ոստիկանական միջոցներ ձեռք առնել, այնպէս ամբողջ քաղաքի մը բնակչութեան չափ մարդ պիտի բնաջնջուի մինչեւ տարեվերջ:

■■ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ■■

●

ԿԱՐՕՏՈ՛Վ ԿԸ ՅԻՇԵՆ...

Պոլսոյ թերթերը կը գրեն թէ Օգոստոս 24ին հոգեհանգիստ մը կատարուեր է Շիշլիի մզկիթին մէջ, Իթթիհատի վարիչներէն Ճավիտ, Տոքթ. Նազըմ, Նայիլ եւ Հիլմի պէյերուն համար:

Գիտէք որ չորսն ալ կախուեցան երեսուն տարի առաջ, Մ. Քեմալի կազմած անկախութեան ատեանին կողմէ, իբրեւ հայրենադաւ:

Հրատարակուած նկարագրութեան համաձայն, արարողութեան ներկայ եղեր են Իթթիհատի մնացորդ վարիչները, գլուխն ըլլալով Հիւսէյին Ճահիտ Եալչըն:

Թուրք թերթերն անգամ զարմանքով դիտել կուտան թէ առաջին անգամ է որ «մեվլուտ» կը կարդացուի Անկախութեան Ատեանին կողմէ մահուան դատապարտուած անձերու համար:

Ինչպէս կ'երեւայ, ջարդարարներու ժառանգորդները այս հոգեհանգիստով ալ չեն գոհացած, եւ կ'ուզեն վերաքննել տալ անոնց դատը, յետոյ Շիշլի, Ազատութեան Բլուրը փոխադրել անոնց աճիւնը:

Չէ՞ որ Պերլինէն այնտեղ փոխադրուած է իրենց արիւնարբու պետն ալ, շանսատակ Թալէաթը, որուն համար յիշատակի հանդէսներ կը սարքուին ամէն տարի:

Ուրեմն, Թուրքիոյ նոր սերունդն ալ կարօտո՛վ կը յիշէ հասարակ ոճրագործներու այն խումբը, որ ամբողջ ժողովուրդի մը արիւնը լակեց 1915էն սկսեալ, մեծունոյն ատեն աւարի տալով անոր անհաշուելի հարստութիւնները:

Ոչ մէկ խղճահարութիւն կամ պարսաւ: Ընդհակառակն, «Մեվլուտ» կը կարդան անոնց դժոխային հոգիներուն համար, եւ կ'ուզեն որ ամէնքն ալ փոխադրուին Հիւրրիյէթ Թէփէսի, այսինքն ազգային փառքերու բարձունքը...

Եւ տակաւին կ'ըսեն թէ շատ բան փոխուած է Թուրքիոյ մէջ, հանրապետութեան հաստատումէն ի վեր:

Այո՛, այնքան փոխուած է որ, պետութեան փրկիչին՝ Մ. Քեմալի դատած եւ կախած չարագործներն անգամ անմեղ կը համարուին, հետեւապէս արժանի՝ վերաքննութեան եւ վերապատւումի...

Անշուշտ օր մըն ալ պիտի առաջարկեն մասնաւոր յուշարձաններ կանգնել 1915ի ջարդարարներուն համար, իբրեւ խորհրդանշան քաղաքակրթութեան եւ հայրենասիրութեան:

Չեմ զարմանար, երբ Հայաջինջ Սարսափներու կազմակերպիչը, «Թեշքիլաթը Մահսուսէ», իր վերատեսուչին բերնով կը վկայէ որ Իթթիհատը ոչ թէ բնաջնջեց Թուրքիոյ հայ ժողովուրդը, այլ պարզապէս... աննշան փոխադրութիւն մը կատարեց...

ՎԱՀԷ

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՕԾՈՒՄԸ

●

ՊԷՅՐՈՒԹԷՆ կը հեռագրեն Օգոստ. 30 թուականով.—

Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին օծման ներկայ կ'ըլլան Լիբանանի Հանրապետութեան Նախագահը՝ Պ. Քամիլ Շամուն, Սուրիոյ Հանրապետութեան Նախագահին ներկայացուցիչը, բարձր պաշտօնատարներ, պետական եւ կառավարական դէմքեր եւ օտար դեսպանները:

Հարիւրաւոր կառքերով ուխտաւորներ կը հասնին Հալէպէն, Դամասկոսէն եւ ուրիշ վայրերէ:

ԼՐՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ ԿԸ ԾԱՆՐԱՆԱՅ

Անգլիական կառավարութիւնը արտաքսեց Լոնտոնի եգիպտական դեսպանատան պաշտօնեաներէն երկուքը, իբրեւ բողոք երկու անգլիացի դիւանագէտներու վտարման դէմ:

Լոնտոնի թերթերը կը գրեն թէ Հիւս. Ատլանտեանի Խորհուրդը չորեքշաբթի օր ժողով պիտի գումարէ Փարիզի մէջ, քննելու համար Սուէզի Ջրանցքին խնդիրը:

× *Հնդերու յանձնախումբը շարունակ ժողովներ կը գումարէ, ճշդելու համար իր ըսելիքները, երբ Գահիրէ հասնի երկուշաբթի:*

× *Վերջին տեղեկութեանց համաձայն, ամբողջ Եգիպտոս լարուած հետաքրքրութեամբ կը հետեւի բրիտանական լրտեսութեան մասին կատարուած հրատարակութեանց: Ընդհանուր կարծիքն այն է թէ Եգիպտոս կ'ուզէ կազմալուծել Ինթելիճընսի բոլոր ցանցերը Միջին Արեւելքի մէջ: Կառավարութիւնը կը ծանուցանէ թէ ուրիշ երկու անգլիացի դիւանագէտներ ալ կը մասնակցէին լրտեսական ցանցին: Քննութիւնները կը շարունակուին եւ ամէն օր նոր ձերբակալութիւններ կը կատարուին, աւելի բարդացնելով խնդիրը:*

Գահիրէի տեղեկատու շրջանակներէն վարիչ լրագրական ատոյս մը սարքեց, ի ներկայութեան քառասուն անգլիացի թղթակիցներու, որոնք նեղացուցիչ հարցումներ ուղղեցին: Վարիչը պատասխանեց թէ բազմաթիւ փաստաթուղթեր բռնուած են ամբաստանեալ Սուինպըրնի բնակարանին մէջ, ինչպէս եւ ժապաւէններ որոնք զինուորական կարեւոր գաղտնիքներ կը պարունակեն: Յետոյ բսաւ թէ ամբաստանեալը ինքնաբերաբար յայտնած է իր գործակալներուն անունները, թէ գտնուած են 30–120 հազար ոսկի պարունակող պահարաններ, ստացողներուն անուններով:

Դարձեալ եգիպտական աղբիւրէ կը հաղորդեն թէ եգիպտացի սպայ մը իբրեւ ծառայ մտած էր Սուինպըրնի տունը, այս

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ 25ԱՄՅԱԿԻ ԱՌԹԻՎ

ՄՈՍԿՈՎՈՒՄ

Մոսկվայի գրական ամսագրերից մեկում կարդացի մի պատմվածք: Ես չեմ ուզում այդ պատմվածքի մասին ոչ լավ և ոչ վատ բան ասել, որովհետև ինձ համար միևնույն է, թե ինչպիսի կարծիք կհայտնեն ուրիշները այդ պատմվածքի մասին: Ես ուզում եմ միայն պատմել այդ պատմվածքի բովանդակությունը, որովհետև այդ պատմվածքի մեջ կա մի բան, որ ինձ համար հետաքրքրական է:

Պատմվածքի հերոսը մի երիտասարդ է, որ ուզում է գրական գործ ձեռնարկել: Նա ուզում է գրել մի վեպ, որի մեջ պետք է ներկայացնի մեր ժամանակների մարդկանց

ՍՍՍՀԿԼ

(ՊԱՏՄԱԿԱՆ, 364 - 400)

Բ. ԳԼՈՒԽ

ԱՇՆՈՒՐՀԸ ԲԱՆԱԿՈՒՄՈՎ ԵՎ ՂԱՐՈՒՍՏՈՎ

— Հիմա՛, տղերդ տանտիրուհուն տուր։

Ան ոչինչ չասաց։

— Ա՛յ, այս քեզ։

3.— ՈՐՏՈՒՈՎԻՉԸ ՆՀԱՎՈՒՄ

Ը նախկին, որ տրեւը ձգել էր, բայց մի ձոր մի գլուխ էր, տրտնջալ էր «վերջին վերստանվելու» համար։ Ոչ մի ուրիշ տեղ չկար, որ նեղվածները այդքան հեռու գային։ Ոմանք ասում էին, թե Ղարաղուսի ափերին ոսկի կա, ուրիշները՝ թե Ղարաղուսի ափերին ոսկի կա, ուրիշները՝ թե Ղարաղուսի ափերին ոսկի կա։

տարուան սկիզբը եւ յաջողած է չատ մը պաղտնիքներ կորզել։

Լոնտոնի մէջ չինծու կը համարին այս պատմութիւնները։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Ա.ՀԱԲԵԿՈՒՄՆԵՐԸ ՎԵՐՍԿՍԱՆ կիպրոսի մէջ։ Օգոստ. 30ին յարձակում գործեցաւ երկու դիւղերու պահականոցներուն վրայ, Նիկոսիոյ մէջ։ Վիրաւորուեցան երկու անդլիացի զինուորներ։ Նոյն առտուն կանուխ վեց ահաբեկիչներ յարձակում գործեցին, երբ հերթափոխութիւն կը կատարուէր։ Ընդհարումը տեւեց քանի վայրկեան։

Անդլիական նաւ մը պայթեցաւ Ֆամակուսթայի նաւահանգստին առջեւ։ Կը կարծուի թէ ականի մը զարնուած է։

Անդլիացի սպայ մը վիրաւորուեցաւ Նիկոսիոյ յունական թաղին մէջ։

ԱՆՏԱՌՆԵՐՈՒ ՀՐԴԵՀՆԵՐԸ կը չարունակուին Քոթ տ'Ազիւրի մէջ։ Ամէնէն աւելի վնասուած է Ալփ Մարիթիմի նահանգը։ Մէկ ամսուան ընթացքին 47 մեծ հրդեհներ ծագած են։ Լուրջ կասկածներ կան թէ չարագործներ ալ մաս ունին այս հրկիզումներուն մէջ, որոնք ահազին աւերներ կը գործեն։ Աւերուած է 3000 հեկտար տարածութիւն։

ԱԼՃԵՐԻԱՑԻՆ հասած վերջին լուրերը կը հաստատեն թէ ըմբոստները վերսկսած են ահաբեկչական ձեռնարկները։ Առջի օր կատաղի ընդհարում մը տեղի ունեցաւ Մարոքի սահմանին մօտ։ Սպաննուեցան 12 Ֆրանսացիներ եւ 50 ըմբոստներ։ Կռիւը տեղի ունեցաւ հազար մեթր բարձրութեան մը վրայ։ Ֆրանսական օդանաւեր ալ օդնութեան հասան։ Ուրիշ վայրի մը մէջ 25 ըմբոստներ սպաննուեցան։ Քասպիլի շրջանին մէջ հպատակութիւն յայտնեցին քանի մը հազար լեռնականներ։

ԹՈՒՆՈՒԶ 15 միլիառ Ֆրանքի վարկ մը պիտի ստանայ Ֆրանսայէն, վերակազմութեան համար։ Թերթերը դիտել կուտան թէ աւելի մեծ գումար մը կը սպասէր։

ՍՈՒՐԻՈՅ հողագործները ծանր տագնապի մը մատնուած են, մասնաւորապէս ձկպիրէի շրջանին մէջ, վասն զի արգիլուած է արմաւիք ծախել Ֆրանսայի։ Այս արգելքին վնասը կը հաշուեն քանի միլիոն սուր։ ոսկի։

ԱՐԱԲԵԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ընկերութիւն մը կը կազմուի, անհետական օդնութիւն ընծայելու համար Միջին Արեւելքի։ Կ'ըսուի թէ Արաբները եւ Ամերիկացիները հաւասար չափով գումարներ պիտի տրամադրեն։

ԻՍՐԱՅԷԼԻ արտաքին գործերու նախարարը, Տիկին Կոլտա Մեր, իր մօտ հրաւիրեց խորհրդային դեսպանը, քննելու համար կարգ մը սահպղական խնդիրներ, ինչպէս եւ Սուէզի հարցը։

Ս. ՄԻՈՒԹԵԱՆ մարզիկներու խումբէն 27 տարեկան աղջիկ մը, որ վարպետ էր սկաւառակ նետելու մրցումին մէջ, անհետացաւ յանկարծ, երբ Լոնտոնի ոստիկանութիւնը կ'ուզէր զատ յանձնել, այն ամբաստանութեամբ թէ հինգ զլխարկներ գողցած է (արժէքը՝ 4·60 տոլար)։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Հրեաները մասնաւոր տոմսեր պիտի կրեն, զեղին գոյնով, համաձայն հրէական աղբիւրէ հաղորդուած լուրերու։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ արտաքին գործերու նախարարը Թապաւորին հետ խորհրդակցելէ վերջ, յայտարարեց թէ կառավարութիւնը պիտի չարունակէ դիւանագիտական ամէն աշակցութիւն ընծայել Կիպրոսի։ Միեւնոյն ատեն որոշած է ՄԱԿի ընդհ. ժողովին ներկայացնել խնդիրը։

ԱՆԳԱՐԱՑԻՆ կը հեռագրեն թէ կարեւոր վաւերաթղթեր գողցուած են հելլենական դեսպանատունէն։ Թերթերը չզնդալից մանրամասնութիւններ կը հրատարակեն. բայց իրապէսներ դիտել կուտան թէ խընդիրը չափազանցուած է։

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ արտաքին նախարարը յայտարարեց թէ բանակցութիւնները յաջողութեամբ կը չարունակուին եւ թէ Սարի չրջանը Գերմանիոյ պիտի կցուի 1957 Յունուար 1ին։

ԱԶԳԱՅՈՂՈՎԻՆ խորհրդային պատուիրակութեան անդամներէն մէկը, Շապովալով, իրրեւ լրտես ամբաստանուած է ամերիկեան կառավարութեան կողմէ, որ պիտի պահանջէ արտաքսել զայն։ Երկրորդ պաշօնատարի մը դէմ ալ բողոք յայտնած է։

ՆԱԻՈՐԴ ՎԱՐԶԱՊԵՏ Էդ. Ֆոը Մոսկուա հասնելով, չերմ ընդունելութեան

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բ. Հատոր

Գրեց՝ ՄԻՆԱՍ ԹԷՕԼԷՕԼԵԱՆ

Գին 1000 ֆր. Դիմել «Ցառաջ»ին

ԿՈՉ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանին 1956 - 1957 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են։ Անոնք որ կը փափաքին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմումընել հաստատութեան տեսչութեան։

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաստել միջնակարգ ուսման պաշարով օժտուած եւ հայեցի դաստիարակութիւն ըստացած ճշմարիտ Հայուհիներու սերունդ մը։ Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդգրկէ երկու ուրոյն բաժիններ.—

Ա) Ֆրանսականը, որ տառապէս կը հետեւի պետական լիսէներու արդիական բաժնի պաշտօնական ծրագրին —անդլերէն եւ սպաներէն լեզուներով — կը պատրաստէ պըրվէի եւ պաքալորէայի։

Բ) Հայկականը որ կ'օժտէ տանուհինեը հայագիտական ծանօթութիւններով, հայ լեզուի, գրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աշխարհագրութեան մարզերուն մէջ։

Աշակերտուհիներ կ'ընդունուին ութ տարեկանէն սկսեալ։ Տարեվճարն է 120 հազար ֆրանք, վճարելի եռամսեայ կանխիկ։

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել տեսչութեան։

1, Bld. du Nord, Le Raincy (S. et O.)

Երթեւեկութեան միջոցներ, էկլիզ տը Փանթէնէն առնել 146 թիւ հանրակառքը եւ իջնել Փավիյօն սու Պուա։ Հեռ. 172 Րէնսի։

Շատ հետաքրքրական գիրք մը

"ԺԱՄԱՆՑ ԵՒ ՋԲՕՍ"

632 մեծ էջեր — 200 նկարներ

կը պարունակէ

երաշխերու բանալին, բախտագուշակութեան զանազան եղանակները, աստղագիտութիւն, ոգեհարցութիւն, ձեռնածութիւն, ընտանեկան խաղեր մեծերու եւ փոքրերու համար, բացօթեայ զբօս, սալոնի խաղեր, եւն., եւն.։

ՄԻԱԿ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԻՐՔԸ ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ

Գինը՝ թղթակազմ 1400 ֆրանք

լաթակազմ 1650 ֆրանք։

Դիմել Հ. Սամուէլ եւ Մ. Պարսամեան գրատուներուն, Փարիզ։

արժանացաւ։ Մասնաչալ Բուլկանին եւ Ն. Խրուչչեւ ճաշ մը սարքեցին ի պատիւ հիւրին։

150·000 ԲԱՆՈՒՈՐՆԵՐ գործադուլ մը սարքեցին Ճափոնի ամերիկեան հաստատութեանց մէջ, լաւագոյն պայմաններ պահանջելով։ Հազարաւոր բանուորներ կարմիր դրօշներ պարզած էին։ Առաջին անգամ է որ այսքան կարեւոր ցոյց մը կը սարքուէր ամերիկեան իշխանութեանց դէմ։

ԻՍՐԱՑԷԼԻ վարչապետը, Պէն Կիւրիոն, ճառ մը խօսելով, աղաղարեց թէ կարելի չէ ապահովել Միջին Արեւելքի խաղաղութիւնը, քանի իրենց երկիրը չի կրնար պատօրէն նաւարկել Սուէզի ջրանցքին մէջ։ Այս առթիւ դանդատեցաւ թէ մեծ պետութիւնները համակերպեցան Իսրայէլի դէմ սարքուած պաշարման, մինչեւ որ իրենց չահերն ալ վտանգուեցան։

ԴԻՆԵՐՈՒ բարձրացումը արգիլելու համար մասնագէտներ թելադրեցին եղմական նախարարին մեծաքանակ ներածումներ կատարել, խնայողութիւններ գործադրել եւ սահմանափակել աշխատավարձի յաւելումները, օտար բանուորներ հրաւիրել եւս։

ԻՏԱԼԻՈՅ Ընկերվարական կուսակցութեան երկու թեւերը միացնելու համար գործօն դեր մը պիտի կատարէ Ֆրանսայի Ընկերվ. կուսակցութեան ընդհ. քարտուղարը, Փիէռ Կոմէն, որ Հռոմ հասած է արդէն։

ՍԱԿԱՐԱՆ (Օգոստ. 30).— Ջոյլ ոսկի 479·000, Նափոլէոն 3460, դուխկերիական 3310, անդլիական 4290, քսան տոլարնոց 16·760, թղթադրամ (անպաշօն) սթերլին 1055, տոլար 410, պելժիական 8,25, դուխկերիական 98,50, փեսեթա 9։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի Տիկին Տիրուհի Միհնասեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ մասնաւոր հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս կիրակի առաւօտ Փարիզի Ս. Յովհաննէս–Մկրտիչ եկեղեցին, իրենց յաւէտ ողբացեալ ամուսնոյն եւ հօր՝

ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍԵԱՆԻ

մահուան առաջին տարելիցին առթիւ։

Կը հրաւիրուին ողբացեալին յիշատակը յարգող ազգականները եւ բարեկամները։

ՊԱՏԱՐԱԳ ՊՈՒԼՎԱՐ ՕՏՏՈՑԻ ՄԷՋ ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ալֆորվիլի հոգեւոր հովիւ Գարզեւ Քհ. Մերճանեան հրաւիրուած է Պուլվար Օտտոյի Ս. Ցակոբ եկեղեցին Ս. պատարագ մատուցանելու այս կիրակի։

Մասնագէտ -

Մեքենաներու նորոգութեան

ԳՆՈՒՄ, ՎԱՃԱՌՈՒՄ և ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ

Surjeteuses, raseuses,

R. BLOT

5, Rue Godefroy Cavaignac, Paris 11e.

Tél. : ROQ. 65-38. Métro: Voltaire.

ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ ՎԱՀԱՆԻ ՄԷՋ

Կազմակերպուած Հայ Մարզականի կողմէ, այս չաբաթ իրիկուն ժամը 9ին մինչեւ առաւօտեան 2, Սալ ոէ Ֆէթի մէջ, մասնակցութեամբ հանրածանօթ ՕՐՔԷՍԹՐԸ ՓՈՂ ՄԱԼՊԻՒԻՐԷի։ Ճոխ պիւֆէ։

ԴՐԱՒՈՒԱԾ ՕՐԵՐ

3 *Մարտ*, 1957 Հ. Բ. Ը. Մ. *Փարիզի մասնաճիւղի տարեկան պարահանդէսը, Օթէլ Ժորժ Ե.ի մէջ, ժամը 16էն 24։*

Կը խնդրուի չխաչաձեւել։

11 *Նոյեմբեր*, Հ. Բ. Ը. Մ. *յիսնամեայ յոբելեանական հանդէսը, Սալ Փլեյէլի մէջ, ժամը 21էն 24։*

ԿՈՒԶՈՒԻ

Թրիքոյի կարող մը եւ երիտասարդ մը 16էն 17 տարեկան, մանրեթանսխոնէռ։

Դիմել՝ Թրիքօ Թէրղեանի, 3 ռիւ Փուասոնիէռ, Փարիզ (2)։

ՅՈՒՇԱՏԵՏԻՐ

ՎԱՀԱՆ.— Համախարբերդցիական միութեան մասնաճիւղի ընդհ. ժողովը այս չաբաթ երեկոյ ժամը 21ին, Գ. Սի – մոնեանի սրճարանին մէջ, 26 ռիւ Պէդ Իմաժ։ Բոլոր անդամներէն կը խնդրուի ներկայ ըլլալ։ Օրակարգ.— Ա. 16րդ պատգմ. ժողովի զեկուցում, Բ. Վարչութեան ընտրութիւն, Գ. Ընթացիկ հարցեր։

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ՋԷՆՔԻ ՏԱԿ

Արձակ էջեր

Գրեց

ԱՐԱՄԱՅԻՍ ՍՐԱՊԵԱՆ

Տպագրութիւն՝ Վենետիկ–Ս. Ղազար 1956

Գինն 500 ՖՐ.

Դիմել «ՅԱՌԱՋ»ի

ԳՐԱՏՈՒՆ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

●

46, RUE RICHER - PARIS (9e)

Tél.: PROvence 64-90

C. C. P. Paris 3630-66

Նորագոյն հրատարակութիւններ

Ժամանց եւ Զբօս, Կ. Գուշակ (Երազներու բանալին, Բախտագուշակութիւն, Աստղագիտութիւն, Ոգեհարցութիւն, Ձեռնածութիւն, Ժամանցի խաղեր եւն.)։

Մեծադիր 632 էջ, 1956 Պէյրութ, գինը 1400, *Թղթատարի ծախքով* 1500 ֆր.։

Գարնանայիգ, Վ. Շուշանեան, Հրատ. *Էվան*, 1956, Պէյրութ, գինը՝ 600 ֆր.։

Մեռնող Դիւղին պատմութիւնը, Մ. Պարսամեան (Մանկութեան, Պատանեկութեան, Ուսանողական Ցուշեր, Գրական Դէմքեր)։ Գինը՝ 800 ֆր.։

Դար մը գրականութիւն, Մ. Թէօլէօլեան, Բ. Հատոր, Գահիրէ 1956, գինը 1000 ֆրանք։

(Սփիւռքեան գրական սերունդէն 58 դէմքեր, խորհրդահայ գրողներէն 24 դէմքեր, *իրենցմէ* ընտրուած էջերով) նախապէս լոյս տեսած է Մ. Հատորը, 1000 ֆրանք։

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՑՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ՝ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie

ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ

52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL

166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON Ֆ - SOUS - BOIS

3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵԻ ՆՈՐԱՁԱՆԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՃԱՇԱՐԱՆ ԵԱՐ

Հիմնադիր–տնօրէն ԳՐԻԳՈՐ ԹԵՒԱՆԵԱՆ

★

Ֆրանսական – Հայկական եւ կովկասեան ընտիր կերակուրներ

ՇԱՆ ԶԷԼԻԶԷԻ ՍՐՏԻՆ ՎՐԱՑ

4, Rue Robert - Estienne

(Rue Marbeuf) PARIS (8e)

Téléphone BAL. 31 - 21

(Métro: F. D. Roosevelt)

★

Հաճելի մթնոլորտ

Առաջնակարգ կովկասեան խորովածներ, «չաշլիք», «քարսքի»

★

BAR AMERICAIN

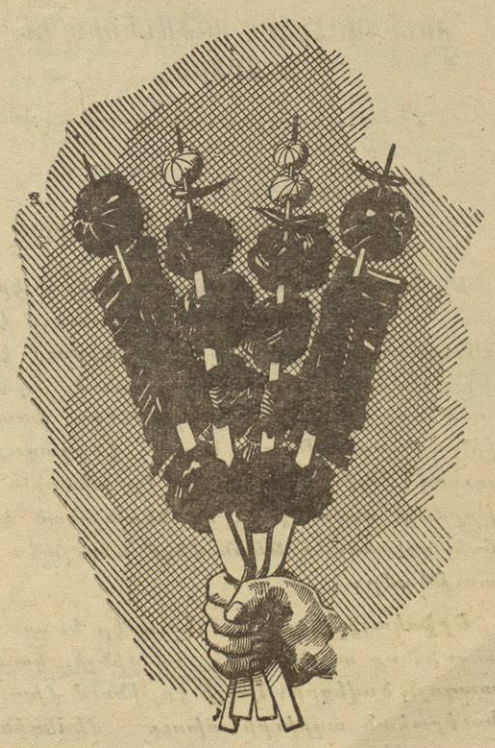

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամսեայ 1600
Արտասահման՝ տարեկան 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ 2 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
DIMANCHE 2 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7670 32e ANNEE

Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3481

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԶԻՆԱԴՈՒԼ

Ամէնուս բաղձանքն է որ հանդարտութեան եւ վերակազմութեան շրջան մը բացուի Միջին Արեւելքի մէջ, նորընտիր կաթողիկոսին օծումէն ետք:

Այսօրուան արարողութիւնը նուիրագործումն է ընտրութեան մը, որ տեղի ունեցաւ համաձայն ազգ. Սահմանադրութեան եւ անցեալ աւանդութեանց:

Աւելորդ խուճապ էր եւ ուժերու սպառում՝ Փետր. 20էն ի վեր սարքուած ջլամարտը: Բոլորովին անտեղի եւ անվայել:

Դիմակաւոր դաւադիրները եւ անոնց քաջածանօթ մեկենասները պարզապէս իրենց բթամտութիւնը եւ նենգամտութիւնը կ'ապացուցանէին, կեր ճարելով ամբոխին, միջնադարեան մոլեռանդութեամբ:

Դաս մը կղերականներ ալ — մեծ մասով բարձրաստիճան — իւղ լեցուցին կրակին վրայ, ըմբոստանալով գիտակցօրէն, կամ կրաւորական դիրք մը բռնելով անպարտկելի վատութեամբ:

Հասարակ «պրովոկատոր»ներ էին անոնք որ կը ճռային թէ նորընտիր կաթողիկոսին կուսակիցները կ'ուզեն Կիլիկեան Աթոռը բաժնել Էջմիածինէն:

Երկու Աթոռներուն յարաբերութիւնները շատոնց ճշդուած են, եւ ոչ ոքի միտքէն անցած էր խախտել զանոնք:

Ընդհակառակն, Եպիսկոպոսական կոչուած ապօրէնի ժողովն էր որ խանգարեց աւանդական կարգուսարքը, կմախքի մը վերածելու համար Կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնը:

Դաւադիրները անկումէ անկում գլորելով, փորձեցին հիւրընկալ երկիրներու իշխանութեանց եւ ժողովուրդին միտքն ալ պղտորել:

Անոնք ոչ միայն յայտնի եւ գաղտնի ծուռնալներ յօրինեցին, այլեւ դարձան գրգռիչ եւ անպատիւ հրձիգներ:

Ահաւասիկ վերջին ապացոյցը.—

Պէյրութի հնչակեան օրկանը, «Արարատ», կը յայտարարէ ամենայն չնականութեամբ.

-- «Ի՞նչ կը նշանակէ Զարեհը կաթողիկոսացնել: Այդ կը նշանակէ.

Հայ Սփիւռքը քշել արեւմտեան վտանգաւոր ուղիին մէջ եւ զայն դարձնել դաշոյն մը, խրուելու համար Արեւելքի, առաջին հերթին Արաբներու կողին» (27 Օգոստոս):

Եղէք Արար եւ պահեցէք ձեր պաղարիւնը, կարդալով այս բանսարկութիւնը՝ հայերէն թերթի մը մէջ:

Մնաց որ, այս թշնառականները միայն իրենց ազգային հրատարակութիւններով չեն գոհանար:

Անոնք նոյն սուտերն ու յերիւրանքները տալ կուտան արաբերէն թերթերու մէջ եւ յետոյ կը թարգմանեն, իբրեւ արաբ հանրային կարծիք...

Դեռ կրնայինք յիշել մասնաւոր տեղեկագիրներն ալ, որոնք համրանք չունին:

Նոյն թերթէն կ'իմանանք թէ «եկեղեցասէր» գզմազզները մասնաւոր պատուիրակութիւն մը ղրկած են Լիբանանի կառավարութեան, յայտնելու համար թէ իրենք անվերապահօրէն Եգիպտոսի հետ են, Սուէզի ջրանցքին ազգայնացման հարցին մէջ, իսկ ուրիշ Հայեր... (9 Օգոստոս):

Ամենապատիւներ եւ գերապատիւներ, գո՞հ էք այս հայկական «ճիհատ»էն:

Կրնա՞ք չափել հետեւանքները:

Լուսաւորչի կանթեղին լոյսը կը վառի՞ թէ կը մարի, այս ապերասան խուժանավարութեամբ եւ անյատակ ազիտութեամբ:

Զինադո՛ւլ, զինադո՛ւլ: Թշնամին արթուն է: Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՎՐԴՈՎԻԶ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ ՍՈՒԷԶԻ ՀԱՐՑԻՆ ԱՌԹԻՒ

ԱՆԳԼԻԱ ԱՆՄԻՋԱՊԷՍ ՊԻՏԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԷ ԵԹԷ ԴԷՊՔԵՐ ՊԱՏԱՀԻՆ

Վաղը, երկուշաբթի, տեղի պիտի ունենայ Հինգերու յանձնախումբին եւ գնդ. Նասրի առաջին տեսակցութիւնը, Գահիրէի մէջ:

Մինչ այս մինչ այն, Անգլիա եւ Ֆրանսա կը շարունակեն իրենց զինուորական պատրաստութիւնները: Լոնտոնի թերթերը կը գրեն թէ կառավարութիւնը վճռած է անմիջապէս պատասխանել, եթէ Եգիպտոս գրգռիչ դիրք մը բռնէ: Վարչապետը, Իտըն, իր ամարանոցը մեկնեցաւ, բոլոր հրահանգները տալէ ետք: Եգիպտոսի նախագահը առ այժմ լռութիւն կը պահէ, ինչ որ բարենշան չի համարուիր: Գահիրէի թերթերը կը շարունակեն ազդարարութիւններ եւ սպառնալիքներ ուղղել:

Կարգ մը անգլիական թերթեր ալ մտահոգութիւն կը յայտնեն: Մանչեսթըր Կարտիըն կ'ամբաստանէ կառավարութիւնը թէ խաբած է երկիրը, պարզապէս «գլուխական միջոցներ» ներկայացնելով զինուորական պատրաստութիւնները: Այս առթիւ կը նկարագրէ անգլօֆրանսական նախայարձակման մը հետեւանքները, — խորտակում ամերիկեան զինակցութեան, մարդկային զոհողութիւններ, տնտեսական մեկուսացում Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի կամ կազմալուծում Ազգաժողովի, քարիւղի տագնապ, խորհրդային թափանցում Միջին Արեւելքի մէջ եւայլն:

Միայն այս թերթն էր որ հրատարակեց եգիպտական կառավարութեան ազդերը՝ նաւուղիղներ ճարելու համար: Միւս երկու մեծ թերթերը, Թայմզ եւ Տէյլի Թէլէկրաֆ մերժեցին հրատարակել այդ ծրանուցումները: Հանրային կարծիքը կառավարութեան հետ է 59 առ հարիւր համեմատութեամբ: Ընդդիմադիրներուն առաջնորդը պահանջեց արտակարգ նիստի հրաւիրել խորհրդարանը, ամէնէն ուշը մինչեւ Սեպտ. 14: Կառավարութիւնը պատասխանեց թէ որեւէ որոշում պիտի չտրուի այդ մասին, մինչեւ որ հասկցուի գնդ. Նասրի վերջնական պատասխանը՝ 18 պետութեանց առաջարկներուն:

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԱՌԱՔՈՒՄՆԵՐԸ

Օգոստոս 31ին Կիպրոսի մէջ ցամաք հանուեցաւ ֆրանսական առաջին զօրամասը, որ կը բաղկանայ 170 զինուորներէ եւ որ տեղաւորուեցաւ Նիկոսիոյ հարաւակողմը: Ուրիշ 4 նաւեր կը սպասուին Ֆամակուսթա, զօրքով եւ զինամթերքով: Ֆրանսացիներուն յատկացուած բանակավայրը կը գտնուի Նիկոսիայէն 16 քիլոմեթր հեռու եւ կրնայ 3-4000 զինուոր առնել: Զինուորական իշխանութիւնը վրաններ կը պատրաստէ արագօրէն, իսկ խոհարարները գործի ձեռնարկած են, ֆրանսական կերակուրներ պատրաստելու համար: Ուրբաթ գիշեր օդանաւ մը իջաւ Նիկոսիա, զինուորներ փոխադրելով:

Մալթայի մէջ ալ զինուորներ կը համախմբուին եւ ռազմանիւթ կ'ամբարուի:

Ուաշինկթընի սուրիական դեսպանատունը մտահոգութիւն յայտնեց, վտանգաւոր գտնելով ֆրանսական զօրքի առաքումը դէպի Կիպրոս: Կարգ մը ամերիկեան թերթեր ալ վտանգաւոր կը գտնեն այս ձեռնարկը՝ խաղաղութեան տեսակէտով: «Մասնաւորապէս ցաւալի է այս փոխադրութիւնը, վասն զի կրնայ ազդել Գահիրէի տեսակցութեան վրայ»:

× Դամասկոսի բրիտանական հիւպատոսները յանձնարարեցին իրենց ազգակիցներուն եւ ընտանիքներուն հեռանալ Սուրիայէն, եթէ անհրաժեշտ չէ իրենց մնալը:

Սուրիոյ «Ժողովրդական Դիմադրութեան՝ ճակատին հրամանատարը յայտարարեց. — Ժողովրդական դիմադրութեան եւ Եգիպտոսի Ազատագրութեան բանակին գործակցութեան ծրագիրը պիտի գործադրուի համաձայն Սուրիոյ եւ Եգիպտոսի միջեւ կնքուած զինուորական դաշինքին: Սուրիոյ ամբողջ ժողովուրդը օգնութեան պիտի հասնի Եգիպտոսի, եթէ այդ երկիրը յարձակում կրէ: Մօտերս պիտի մարզուի ամէն Սուրիացի որ ընդունակ է զէնք կրելու: Կամաւորները պիտի վարժեցնենք սաբոտաժութեան, փողոցային կռիւներու, ականներ դնելու, ուժանակ պայթեցնելու եւ պայքարելու վայրաշուներուն եւ լրտեսներուն դէմ»:

Տ. Տ. ԶԱՐԵՀ Ա.
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ
ՈՐՈՒՆ ՕԾՈՒՄԸ ԿԸ ԿԱՏԱՐՈՒԻ ԱՅՍՕՐ, ԿԻՐԱԿԻ, ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՏԱՃԱՐԻՆ ՄԷՋ:

ՏԱԳՆԱՊԸ ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ԿԷՏԻՆ ՀԱՍԱԾ Է

Վերջին տեղեկութեանց համաձայն, կացութիւնը չափազանց լարուած է Գահիրէի մէջ: Տագնապը ծայրագոյն կէտին հասած է եւ շատ մը Եգիպտացիներ համոզուած են թէ Ֆրանսա եւ Անգլիա խաղաղ համաձայնութեան մը յանգիլ չեն ուզեր, այլ կը պահանջեն ամբողջական անձնատուութիւն, սպառնալով զինուորական միջամտութիւն կատարել:

Դիւանագիտական տեսակէտով տենդագին գործունէութիւն կը տիրէ Գահիրէի մէջ: Գնդ. Նասր երկու անգամ տեսակցեցաւ Հնդկաստանի արտաքին գործերու նախարարին՝ Մենոնի հետ: Եգիպտոսի արտաքին նախարարը ունկնդրութեան ընդունեցաւ Իրաքի, Սուրիոյ, Յորդանանի և Արաբիոյ դեսպանները, ինչպէս եւ Եմէնի արտաքին նախարարը: Եգիպտոս կ'ուզէ ստուգել իր բարեկամներն ու զինակիցները, Բշ. օրուան տեսակցութենէն առաջ:

Եգիպտական թերթերը խստօրէն կը քննադատեն Այզընհաուըրի յայտարարութիւնը, շեշտելով թէ գրեթէ անկարելի կը դարձնէ Հինգերու յանձնախումբին աշխատանքը: Ծայրայեղ հոսանքները անխուսափելի համարելով ընդհարումը,

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՕԾՄԱՆ ԱՌԹԻՒ

Զարեհ Ա. կաթողիկոսի օծման առթիւ, շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղած են Յառաջի խմբագրութիւնը եւ Հ. Հ. Դաշնակցութիւնը: Երկուքին կողմէ ներկայացուցիչ պիտի ըլլայ Շ. Նարդունի, որ երէկ Պէյրութ մեկնեցաւ օդանաւով:

Հ. Ց. Գ. Նոր Սերունդին եւ «Հայաստան» ամսագրին կողմէ ներկայ պիտի ըլլայ խմբագիրը, Տիկին Շաքէ Սագըզ:

× Պէյրութի եւ Փարիզի ժամերը մէկ ժամ տարբերութիւն ունենալով, ֆրանսական ժամով օծումը պիտի ձայնասփռուի ժամը 9էն 10,30:

ՑԱՒԱԼԻ ԱՐԿԱԾ ՄԸ

Տեղական թերթերէն ցաւով կ'իմանանք թէ երիտասարդ արուեստագէտ Շարլ Ազնաւուր ծանր արկածի մը հանդիպած է, Օլիէռ-Ռիան ճամբուն վրայ (Վառ Նահանգ):

Ազնաւուր սրընթաց կառք մը նստած էր երկու Ֆրանսացի բարեկամներու հետ, ուրբաթ օր, երբ ինքնաշարժը ընդհարեցաւ ապրանք փոխադրող բեռնակառքի մը: Իր երկու թեւերը կոտրեցան եւ ծանր ճմլուածներ ստացաւ. իսկ երկու բարեկամները, 21 և 22 տարեկան, թեթեւապէս վիրաւորուեցան: Երեքն ալ Գրինոլի բուժարանը փոխադրուեցան: Բժիշկները մտահոգ են Շարլի մասին:

Հայ արուեստագէտը վերջերս Շաթէլ Կիւյոն, Վիշի, Բոն եւ ուրիշ քաղաքներ այցելած էր, ներկայացումներ տալու համար եւ ջերմապէս գնահատուեցաւ:

Ռ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ կը ծանուցանէ թէ Օգոստ. 24ին եւ 30ին հիւլէական փորձեր կատարուած են, այդ զէնքերը կատարելագործելու համար:

Այս առթիւ կ'ըսէ թէ զանազան առիթներով առաջարկած էր արգիլել հիւլէական եւ ջրածին զէնքերը, բայց «նկատելով որ Մ. Նահանգները եւ Անգլիա նոր փորձեր կատարած են 1956ին, չէր կրնար անհրաժեշտ ուշադրութիւնը չընծայել այս կարգի փորձերու»:

ԱԿՍԵԼ ԲԱԿՈՒՆՑ

(Ամփոփուած «Սով. Հայաստան»էն)

Տեւական ընդմիջումէ ետք, լոյս տեսաւ արձակի մեծ վարպետներէն Ակսել Բակունցի ընտիր գրուածքներու հատորը: Այսօր երբ կը թերթես շատոնց չհրատարակուած ակսելեան արձակի էջերը, անմիջապէս կը պատկերացնես շողշողուն տաղանդի ու իմացողական մեծ շառաւիղի տէր արուեստագէտը, լի ստեղծագործական մեծ կարողութիւններով, որ անժամանակ մահուան պատճառով չըրաւ ինչ որ կրնար: Բակունց անաւարտ ձգեց մէկը միւսէն համարձակ, մէկը միւսէն շքեղ ծրագիրներ և յղացումներ, ինչպէս «Կարմրաքար», «Խաչատուր Աբովեան» վէպերը: Բայց այն քիչը որ գրած է ստեղծագործական լարուած կեանքի տասնամեակի ընթացքին, բաւական են, որ անունը առյաւէտ կապուի հայ գրականութեան բազմադարեան պատմութեան հետ:

Բակունցը գրականութեան մայրուղին մտաւ գաղափարներու եւ յոյզերու իր մասնաւոր աշխարհով: Իր սեփական գոյներով եւ ոճով: Առաջին իսկ պատմուածքներուն մէջ տաղանդը այնպիսի գիծեր մէջտեղ հանեց, որոնք ունէին ինքնուրոյն գիծ եւ արուեստը կը կապուէր մեր գրականութեան աւանդութեանց հետ:

Բակունց հրապարակ եկաւ կեանքի, միջավայրի, բնութեան, մարդկային բնաւորութեան ծանօթ մեծ պաշարով: Դաստիարակուելով հայ դասական գրականութեան դպրոցին մէջ, հաւատարիմ էր անոր բոլոր արմատական աւանդութեանց: Դ. Դեմիրճեանի եւ Ստ. Զօրեանի հետ միասին խորհրդահայ արձակի զարգացումը դրաւ հոգեբանական ու ճշմարիտ արուեստի հունի մէջ, տեսակ մը կամուրջ հանդիսանալով մեր գրականութեան անցեալի եւ ներկայի միջեւ: Ոչ միայն երկերու բովանդակութեամբ, այլեւ գեղարուեստական ձեւի առումով, պահպանեց ազգային գոյները, մեկնելով այն սկզբունքէն թէ միջազգային ձեւը կը դառնայ ազգային, երբ կ'իյնայ հայրենի հողի վրայ և պատկերներ, երանգներ կը քաղէ անկէ:

Պատմութիւնը ցոյց տուաւ թէ որքան առողջ էին Բակունցի գեղարուեստական սկզբունքները եւ որքան այժմէական: Իր ներքին ներդաշնակութիւնը չէ՞ր պատճառը, որ կապուած ըլլալով հանդերձ դասականին հետ, Բակունց չդարձաւ իր նախորդներուն ցոլքը եւ եղաւ Բակունցեան ինքնատպութիւն: Սէր դէպի ժողովուրդը, դէպի իր նուիրական անուրջները, անոր ապագան:

Բակունց գրել սկսաւ 1924ին իր «Գիւղական Նամականի»ով: Ձայն գրող դարձուցին նահապետական աշխարհի բանաստեղծութիւնը մարմնաւորող խոնարհ աղջիկը եւ բնութիւնը, երբ գիւղական ուսուցիչ էր:

Բակունց արձակագիր էր եւ իր պատմուածքներուն մէջ կը պատկերացնէր մարդկային հոգիին գեղեցիկ առաքինութիւնները ու կեանքի ողբերգական վիճակները: Ահա թէ ինչո՛ւ յաճախ ան դարձած է հին գիւղի պատկերներուն: Իրարու կը յաջորդեն բակունցեան հերոսները, կապուած հողին եւ արդար վաստակին: «Սպիտակ ձին», «Միրանի փողը» եւայլն անբասիր այս գործերուն մէջ, Բակունց կ'արտայայտէ իր հերոսներու բարոյական կողմը, կեանքի պարզ ու հասկնալի փիլիսոփայութիւնը. ինչ պայմաններու մէջ ալ գտնուիս, պահպանէ հողը, սիրէ հայրենի աշխարհը, փայփայէ աւանդները: Հերոսներու այս փիլիսոփայութիւնը Բակունցը տարաւ այն տեսակէտին թէ ժողովուրդն է կեանքի ստեղծողը եւ աշխարհին փայլ տուողը:

Բակունցի պատմուածքներուն մէջ հայրենիքը, ժողովուրդը, բնութիւնը հանդէս կուգան միասնաբար ու ներդաշնակ:

Իրապաշտ արուեստի ուժով Բակունց կը տեսնէ հին կեանքի խաւարի մէջ այն մարդոց կերպարները, որոնց ճշմարտութեան որոնումին բնածին զգացումը կ'օգնէ անյողդողդ ու հաստատուն պահել իրենց էութիւնը զարդարող աշխատանքի անուրջը, հայրենի հողի երազանքը:

Բակունց իր հերոսներու փայփայած երազներու, անոնց իտէալի միջոցով կը նայի կեանքի մէջ տեղի ունեցած փոփոխութիւններուն:

Բակունցի անաւարտ «Կարմրաքար» վէպին մէջ նոյն իրականութիւնն է պատկերուած, ինչ որ իր պատմուածքներուն մէջ, բայց աւելի լայն եւ աւելի ընդարձակ տեսլադաշտով: Այս վէպին մէջ Բակունց վեր կը հանէ թէ' հայ շինականին բովանդակ թշուառութեան պատկերը եւ թէ ընկերային այն գործօն ուժերը, որոնք յեղափոխութեան նախօրեակին կը պատրաստուէին նոր, մեծ կեանքի մը: «Կարմրաքար»ի մէջ, աւելի քան Բակունցի ուրիշ ստեղծագործութեանց մէջ, կ'երեւան իր տաղանդին բոլոր կողմերը, թէ' քնարերգութիւնը, թէ' ողբերգական պատկերման ուժը եւ թէ երգիծական ձիրքը, եւ քաղաքացիական զայրոյթի շեշտերը:

Բակունցի ստեղծագործութեան վերջին խօսքը, կարապի երգը եղաւ Խաչատուր Աբովեանի մասին անաւարտ վէպը, ուր իր գեղեցկագիտական հաւատամքի գծումը կեանքի պատկերները օժտած է այնպիսի կերպընկալ ձեւերով, որ ընթերցողի առջեւ կը կանգնի մեծ լուսաւորչի ժամանակաշրջանի Հայաստանի շօշափելի պատկերը: Այդ վէպի հատուածները ունին բիբլիական խտացում եւ կատարելագործութիւն:

Բակունց չի տար հայկական բնաշխարհի ծաւալուն համայնապատկերը, բայց այն բնապատկերները որոնք սփռուած են իր արձակի էջերուն մէջ, ցոյց կուտան

«ՏԱՎՈՒԼՃԻ» ՍՐԳՈՆ

Մեր որբանոցին մէջ, այն օրերուն միակ կուշտ տղան «Տավուլճի» Սրգոն՝ կամ Սարգիս Խ...եանն էր — Խարբերդի Վերի Մեզրէէն: Կարծեմ տղան կուշտ էր, որովհետեւ բերնով, շրթներով, իր քթին ծակերովը հրաշալի տավուլ նուագել գիտէր: Կուշտ էր, որովհետեւ բախտ նայիլ գիտէր, եւ մասնագէտ էր զանազան աճպարարութիւններու:

Որբանոցին մէջ, մայրիկ-քոյրիկ, ինչպէս նաեւ մեր վերակացու տարեց աղջիկներն ու կիները, գրեթէ ամէն օր մասնաւոր տեղ մը կը հաւաքուէին, Սրգոն կը կանչէին ու անոր զանազան եղանակներ նուագել տալով կը զուարճանային: Մայրիկ, քոյրիկ կեցած, իրար կպած եռանդով կը պարէին ու կը պարէին: Սրգոն իր նուագին փոխարէն կը ստանար իւրաքանչիւրէն մէկ մէկ կտոր հաց, երբեմն ալ պանիր կամ ուրիշ ուտելիքներ:

Մենք, հաց չունեցողներս կը շարուէինք աւելի հեռուն ու հիացումով կը դիտէինք անվերջանալի պարերը եւ Սարգիսին անսպառ եղանակները: Եւ երբ պարերը վերջանային, ան իր ստացած հացի պաշարը տոպրակը լեցնելով կը դրուէր սենեակի մը անկիւնը, քանի մը կտոր կուտար աջոր-անոր (իր մօտիկներուն) ու մնացածը կուշտ մը կ'ուտէր:

Սրգոյին «եկամուտ»ը միայն իր նուագովը չէր վերջանար: Ան բախտագուշակ էր: Եթէ որբանոցին մէջ մէկը բան մը կորսնցնէր, գողը գտնելու համար անոր կը դիմէր: Եթէ մէկը կ'ուզէր գիտնալ թէ ապագան ի՛նչ անակնկալներ պահած է իրեն համար, դարձեալ Սրգոյին կը դիմէր: Ու դեռ զարմանազան «գիտութիւններ»:

Օր մը, որբանոցին մեծ աղջիկներէն մէկուն վերմակը գողցած էին: Աղջիկը մտահոգ էր, վասնզի, կրնար խիստ պատիժի արժանանալ եւ ձմեռն ալ ամբողջ առանց վերմակի անցընել: Յուսահատ դացեր գտեր էր Սրգոն... «Սարգիս, ոտքդ պագնեմ, լման հաց մը ունիս, եթէ գողը բռնես, վերմակս գտնես...»:

Սրգոն պայման դրած էր որ որբանոցին բոլոր որբերը հաւաքէ իր շուրջ, որպէսզի ըսէր թէ ո'վ էր գողը: Պայմանը ընդունուած էր: Ուրեմն, երեկոյեան ապուրէն ետք ոչ ոք դուրս պիտի ելլէր ու Սրգոն, մութին դաւաթ մը ջուրի մէջ նայելով պիտի ըսէր թէ ո'վ է գողցեր վերմակը: Երեկոյէն առաջ մէկը ներկայացած էր Սրգոյին ու յայտնած էր իր «յանցանք»ը, խոստանալով վերադարձնել վերմակը, պայմանաւ որ անունը չտան:

Սրգոն սակայն իր համբաւը չնսեմացնելու համար, ուզած էր որ գործը — գուշակութիւնը տեղի ունենայ, բայց պիտի տար հակապատկերը խնդրոյ առարկայ անձին:

Ընթրիքէն, ճաշէն վերջ, բոլորս հաւաքուեցանք որբանոցին մեծ սրահը: Մայրիկ, քոյրիկ, որբ՝ բոլորս հոն: Սրգոն ծալապատիկ, «շէյխ»ի մը պէս նստաւ սրահին կեդրոնը, դաւաթ մը ջուր իր առջեւ, ապա, լաթով մը ծածկեց ջուրը եւ իր գլուխը... Եւ սկսաւ իր գուշակութիւնը.

— «Վերմակը գողցողը կարճ, հաստ պեխերով, խոշոր աչքերով մէկն է: Ճամբայ մը կը տեսնեմ որբանոցէն երկարած ոլոր-մոլոր փողոցներէ անցած կը հասնի հացագործ Ղուկաս աղային խանութը. անկէ անդին բան չերեւար... Հա՛, կեցէք, կեցէք, կարծես թէ բան մը կը տեսնեմ... հը՛, այո՛... Ղուկաս աղան մէկ, երկու, երեք հաց կուտայ վերմակը բերողին: Վերմակը ծախողը «քիչ է» կ'ըսէ, Ղուկաս աղան կը պնդէ: Օ՛, այո՛, տուա՛ւ, տուա՛ւ... »:

Ու լաթը գլխուն վրայէն մէկ կողմ նետեց... Յաղթական ոտքի կեցած — «Վա՛ղը առաւօտ ես կ'երթամ կը բերեմ» ըսաւ:

Իրօք, յաջորդ օր վերմակը որբանոց վերադարձած էր:

Աճպարարութիւնը համբանք չունէր անոր քով: Հիացած էինք մասնաւորապէս իր «չորս քարեր»ու ցուցադրութիւնով:

Նորութիւններուն նորութիւնը: Ամէն մէկէ մէկ մէկ կտոր-պատառ հաց կ'ուզէր:

Հացի փոքրիկ պատառներ իրարու ետեւէ կ'իյնային իր տոպրակը ու դէզ կը դառնային, ու երբ ամէն մարդ իր «պարտք»ը վճարէր, այն ատեն կը սկսէր խաղը:

— «Տեսէ՛ք, ահաւասիկ չորս խիճ-քարեր, ահաւասիկ երեք. գլխարկս առջեւս: Այս չորս փոքրիկ քարերը հրաշքով մէկ գլխարկի տակ պիտի հաւաքուին:

Գետնէն կը վերցնէր մէկ գլխարկը ու կը ցուցնէր տակը դրուած քարը — «տեղն է»: Յետոյ միւսը, յետոյ միւսը, ու ապա ափին մէջինը: Ամէն բան մեր կողմէ բաւականէ ստուգուելէ, քննուելէ վերջ, չես գիտեր ի'նչպէս կ'ըլլէր, մէկ գլխարկը կը վերցնէր, միւսը կը դնէր (միշտ ցուցնելով քարերը) ու ապա յաղթական կը գոչէր. «Ափիս մէջ պահուըտած անպիտան քա'ր, դուն ալ ընկերներուդ քովը գնա...» Ձեռքով վեր կը բարձրացնէր մէկ գլխարկը ու մենք, զարմանքով կը տեսնէինք որ չորս խիճ-քարերը մէկտեղ եկեր են:

Սրգոն լաւ գուշակ էր նաեւ: Գաւաթ մը ջուրի կամ ձեռքի գիծերու նայելով կրնար ըսել թէ ապագան ի'նչ անակնկալներ վերապահած է ենթակային:

Ուրիշ հազարաւորներու հետ երկար ատենէ ի վեր սիրելի «տավուլճի» Սրգոյին հետքն ալ կորսնցուցած էի: Իր ծանօթներէն ո'րու որ կը հարցնէի, «լուր

Հայկական բնութեան ուրոյն գեղեցկութիւնը: Բնութիւնը անոր գործերուն մէջ այն ճամբան է, որ զայն կը տանի դէպի մարդը, դէպի մարդկային ներաշխարհի ճանաչողութիւնը:

Ս. ԱՂԱԲԱԲԵԱՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՍՊԱՍՈՒՄ

Ամէն գիշեր, բայց ամէն գիշեր, կը տեսնէր այս երազը, որ սկիզբները անուշ կատակի մը պէս կուգար իրեն, եւ որ սակայն հիմա այլեւս ստացած էր լրջութեան քղամիդն ու դարձած՝ գիշերային անդիմադրելի կոչ որ զինքը կը մղէր դէպի թեւաւոր կառքերը՝ հիմա միանգամայն բաղձալի եւ ահալի՝ իրեն համար:

Ուիլ տասնըվեց տարեկան էր:

Օրին մէկը գիրուկ երիտասարդ մը պանդոկ հասաւ վերջալոյսի պահուն: Գիշերը պիտի անցընէր հոն: Կեանքէն գոհ, կենսուրախ մէկն էր: Կոնակին կը կրէր մախաղ մը:

Մինչ կը պատրաստէին ընթրիքը, ծառաստանին մէկ անկիւնը քաշուելով սկըսաւ գիրք մը կարդալ: Սակայն Ուիլը տեսածին պէս, մէկդի դրաւ գիրքը:

Մէկն էր այս անձը, որ կը նախընտրէր յարաբերիլ կենդանի մարդոց հետ, քան թէ՝ թուղթի վրայ նկարագրուած արարածներու: Իր կողմէ Ուիլն ալ, հակառակ օտարականը առաջին տեսնելուն իրմով շատ չհետաքրքրուելուն, հաճելի կը գտնէր անոր խօսակցութիւնը, որովհետեւ ներծծուած էին իր գաղափարները խոր իմաստութեամբ: Այնպէս որ Ուիլ անոր նկարագրին եւ լայն մշակոյթին հանդէպ ակնածանք մը կը զգար: Մինչեւ ուշ գիշեր խօսակցեցան: Առտուան ժամը երկուքին ատենները Ուիլը բացաւ իր սիրտը անոր, եւ յայտնեց թէ որքա՛ն կը փափաքէր հեռանալ այդ հովիտէն եւ ապրիլ քաղաքներուն մէջ, ուր մեծ ապագայ կար իրեն համար: Երիտասարդը այս խօսքերը լսելով՝ սուլեց սկեպտիկօրէն եւ ժըպտեցաւ:

— Իմ դեռատի բարեկամ, ըսաւ, տարակոյս չկայ, թէ լա՛յն հետաքրքրութիւն ունիս, սակայն այնքա՛ն շատ են փափաքներդ, որ վախնամ թէ՝ չկարենաս գոհացնել զանոնք: Սիրելիս, նախ գիտցիր, որ այդ քու հոգի տուած քաղաքներուդ բնակիչները մեծ մասով ողորմելի մարդիկ են եւ անոնք ալ՝ հակադարձաբար, կը տենչան լեռներու մէջ ապրիլ: Եւ դարձեալ՝ ըսած ըլլամ քեզի, թէ լեռներէն դէպի տափաստան իջնողները շատ չանցած կը փափաքին վերադառնալ իրենց խրոխտ լեռները: Քաղաքներուն օդը ապականած է եւ հոն՝ արեւը չի փայլիր այնքան պայծառ, ինչպէս՝ լեռներուն վրայ: Գալով քու գեղեցիկ ենթադրած այրերուդ եւ կիներուդ, կրնաս վստահ ըլլալ, թէ անոնցմէ շատեր կ'ապրին ցնցոտիներու մէջ եւ կը տառապին շա՛տ անշնորհք հիւանդութիւններէ: Եւ աղքատ ու զգայուն մարդոց համար քաղաք կոչուածը ա՛յնքան վատ տեղ մըն է, որ շատեր չեն կրնար դիմադրել անձնասպան ըլլալու փորձութեան:

— Կ'երեւի դիս շատ պարզամիտ կը կարծես, պատասխանեց Ուիլ, թէեւ այս հովիտէն դուրս չեմ ելած երբեք, բայց կրնաս վստահ ըլլալ՝ թէ լաւ կը տեսնեն աչքերս: Շատ լաւ գիտեմ՝ թէ զիրար դզելով ու բզկտելով կ'ապրին բոլոր արարածները: Օրինակ՝ մեծ ձուկը կը կլլէ փոքր ձուկը: Եւ հովիւը, որ դառնուկը թեւերուն մէջ պարուրած կը տանի տուն, կը տանի պարզապէս՝ խորովելու համար զայն: Ես յաւակնութիւն չունիմ քաղաքներուն ամէ՛ն ինչը օրինաւոր նկատելու: Ես չե՛մ վախնար քաղաքներու ապականութենէն: Ասկէ ատեն մը առաջ, միշտ կը սոսկայի թէեւ քաղաքներու վըրանդաւոր կեանքի նկարագրութիւններէն: Ճիշդ է, թէ կ'ապրիմ այս բանտանման հովտին մէջ: Բայց եկող-գացող հիւրերուն շատ հարցումներ տալով բաւական բան սորված եմ: Անշուշտ թէ, վերջին տարիներու ընթացքին սորվածներս բաւական են զիս կանխաւ սթափեցընելու: Սակայն մինչեւ ե՞րբ այս շանտանջանք կեանքը: Լա՛ւ ըլլայ թէ դէշ՝ կ'ուզեմ փորձառութիւն ձեռք ձգել՝ ճանչնալով ամէն ինչ, որ սահմանուած է մարդոց համար: Կ'ուզես, որ կեանքս սա նեղ կածանին եւ այդ ոլորուող գետին միջեւ սահմանափակուած այս ծակին մէ՞ջ անցնի: Կը թելադրես՝ որ կեանքիս մինչեւ վերջը տեղս գամուա՞ծ մնամ: Կը նախընտրէի վերջ տալ կեանքիս, քան թէ՝ հիւծիլ այս նեխած մթնոլորտին մէջ:

— Հազարաւորներ կան, որ ճիշդ քու ապրած կեանքդ կ'ապրին, եւ սակայն երջանիկ են, պատասխանեց հիւրը:

— Եթէ հազարներ կան որ կ'ապրին այդ կեանքը, ի՞նչ վնաս՝ եթէ անոնցմէ մին ալ գայ եւ գրաւէ իմ տեղս, եւ շարունակէ ապրիլ՝ իր ուզածին պէս:

Մութ էր: Ծառաստանին մէջ առկախ լամբար մը կար որ կը լուսաւորէր խօսակիցներուն դէմքը: Արիշին վրայի տերեւներն ալ անմասն չէին մնար այս լոյսէն, պարզելով գեղեցիկ տեսարան մը:

Գիրուկ երիտասարդը ելաւ եւ Ուիլի թեւը մտնելով զայն տարաւ դէպի բացատան եւ հարցուց, ցուցամատը բարձրացնելով երկինք.

— Երբեք աստղերուն նայե՞ր ես, սիրելիս:

— Շատ յաճախ:

— Գիտե՞ս թէ ի՞նչ են անոնք:

(3 - Շար.) Թարգմ. Ս. ԱՇՃԵԱՆ

ՍԱՍՈՒՆԻ

(ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ Ա.ԿԱ, 364 – 400)

Ը. 9ԻԳ

ԱՅՐՈՒԹԻՒՆ ԲԱՆԱԿԱՐԻ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲՈՒՆԻ ՎԱԽՃԱՆԱԿԸ

3.— ՄԱՍՈՒՆԻ ՎԱՐԴԱՊԵՏԸ

— Ա՛խ, Ալեքո, իշխող իմ տղաս, ես քեզ կը սպասէի...

— Ներո՛ղ ըլլայ, հայրիկ, որ ուշացայ...

Ձամբայէն բոլոր մարդիկը կը հարցնէին ինծի, թէ ինչո՞ւ կ՚երթայի Ալեքոյի մօտ, ինչո՞ւ կ՚ուզէի տեսնել զինքը, ինչո՞ւ կ՚ուզէի խօսիլ անոր հետ... Ես ալ չէի գիտեր, թէ ինչո՞ւ կ՚երթայի անոր մօտ, ինչո՞ւ կ՚ուզէի խօսիլ անոր հետ, ինչո՞ւ կ՚ուզէի տեսնել զինքը

ամբողջ պատասխանատուութիւնը կը ձըգեն Արեւմուտքի վրայ: Անոնց մէկ ներկայացուցիչը կ'ըսէ.— «Ութ օրուան մէջ Ֆրանսա եւ Անգլիա այնքան խստացուցին իրենց դիրքը որ բացորոշապէս կ'ապացուցանէ թէ միայն պատրուակ մը կը փնտռեն, զինուորական միջամտութիւն կատարելու համար: Երբ գնդ. Նասր համաձայնեցաւ ընդունիլ Հինգերու յանձնախումբը, ճշդեց թէ որեւէ յանձնառութիւն չստանձներ եւ թէ Տըլըսի ծրագիրը երբեք չի կրնար հիմք ընդունիլ վիճաբանութեանց: Արդ, ահաւասիկ Անգլիա կը ծանուցանէ թէ ետ պիտի կանչէ իր նաւուղիղները, եթէ խորհրդաժողովը ելքի մը չյանգի արագօրէն: Մեզի համար, Հինգերու յանձնախումբը Գահիրէ կուգայ ոչ թէ ջրանցքի խնդիրը քննելու, այլ մեզի պարտադրելու վերջնագիր մը զոր վճռած ենք մերժել: Զինուորական միջամտութիւնը կրնայ ազդանշանը դառնալ երրորդ աշխարհամարտի մը որ պիտի վերջանայ Եւրոպայի խորտակումով՝ Ասիոյ գրոհին տակ: Քսաներկու միլիոն Եգիպտացիներ պիտի ըմբռնեն Նասրի հոգին, երբ ձեր վայրաչուներէն մէկը մեր հողին դպչի եւ մէկ միլիառ զինուորներ պատրաստ են օգնութեան հասնելու իրենց»:

Այս առթիւ, շատեր կը հարցնեն թէ Խ. Միութիւնը մինչեւ ո՛ր աստիճան ուժ պիտի տայ Եգիպտոսի: Մէկ բան պարզ է, — Մոսկուա կ'ուզէ պղտորել արաբական աշխարհին եւ Արեւմուտքի յարաբերութիւնները, ի հարկին խզում յառաջ բերելով, որպէսզի համայնավարները ազատօրէն գործեն Միջին Արեւելքի մէջ:

× Նախագահ Այզընհաուըր իր լրագրական ասուլիսին մէջ զարմանք յայտնեց որ գնդ. Նասր սխալ հասկցած է իր միտքը: Մ. Նահանգները վճռած են սպառել բոլոր միջոցները, խաղաղօրէն լուծելու համար Սուէզի վէճը եւ կը յուսան թէ Եգիպտոս պիտի ընդունի առաջարկուած հաւաքական ծրագիրը:

Ամերիկայի մէջ կը կարծեն թէ Եգիպտոս պիտի չկրնայ նաւուղիղներ ճարել, թէեւ դիմած է բոլոր երկիրներու: Մոսկուայի թերթերն ալ հրատարակեցին եգիպտական կառավարութեան կոչը: Մոսկուայի կուսակցական պաշտօնաթերթը, Փրաւտա, կը մեղադրէ Անգլիան և Ֆրանսան թէ կ'ուզեն շահագործել օտար մասնագէտներու խնդիրը, ճնշում բանեցնելու համար Եգիպտոսի վրայ:

ՆՈՐ ԴԷՊՔԵՐ ԿԻՊՐՈՍԻ ՄԷՋ

Օգոստոս 31ին ծանր դէպք մը պատահեցաւ Նիկոսիոյ հիւանդանոցին մէջ, երբ երեք դաւադիրներ կը փորձէին փախցնել իրենց մէկ ընկերը որ կը դարմանուէր: Յարձակողները նախ սպաննեցին անգլիացի յիսնապետ մը: Փոխադարձաբար կրակ բացուելով, սպաննուեցան երկու դաւադիրներ եւ յոյն պաշտօնեայ մը: Այս երրորդ անգամն է որ կը փախչի հիւանդանոց փոխադրուած դաւադիրը: Անգլ. իշխանութիւնը 5000 սթերլին պարգեւ խոստացած էր, ձերբակալելու համար այս մարդը որ Խոքայի կարեւոր գործիչներէն կը համարուի եւ 25 տարեկան է, Հաճիեորկիու: Ինք և դաւադիրներէն մէկը, որ վիրաւորուած էր, փախան հիւանդանոցէն: Ոստիկանները եւ բաղրակներ անմիջապէս խուզարկեցին շէնքը, պահարանէ պահարան, բայց չգտան փախստականները: Հետապնդումները շարունակուեցան շէնքէն դուրս ալ:

Երեք շաբաթ առաջ յեղափոխականները ուրիշ ընկեր մըն ալ փախցուցած էին հիւանդանոցէն:

× Մակարիոս արք.ի փոխանորդը, Անթիմոս եպիսկ., որ հսկողութեան տակ առնուած է, կը հերքէ այն ամբաստանութիւնը թէ կ'օգնէր Խոքայի: Յունաստան որոշեց բողոքագիր մը ուղղել Ազգաժողովին, Անթիմոսի արգելափակման դէմ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՐԺԱՆԹԻՆԻ մէջ զանգուածային ձերբակալութիւններ կատարուեցան, նախագահ Փերոնի տապալման առաջին տարեդարձին առթիւ:

ԵԳԻՊՏՈՍ ծանուցագիր մը ուղղեց զինադադարի յանձնախումբին, գանգատելով թէ 13 պզդակիցներ սպաննուած են Իսրայէլացիներու կողմէ:

ԱԼԺԵՐԻՈՅ վարչական կարգուսարքի նոր ծրագիրը կ'ուսումնասիրուի արագօրէն: Նախարար Լաքոստ բժշկական գործողութեան մը ենթարկուած ըլլալով, հաւանական է որ վարչապետը Ալժերիա երթայ: Փարիզի մէջ ձերբակալուեցան երկու Ֆրանսացիներ եւ չորս իսլամներ, իբրեւ անդամ Ալժերիոյ ազատագրական ճակատին: Այս առթիւ տպագրական նիւթեր եւ հազարաւոր թռուցիկներ ալ բռնուեցան:

ՓՈԱՊԱՆՆԵՐԸ ընդհ. ժողով գումարելով, որոշեցին վերջին եւ հանդիսաւոր կոչ մը ուղղել կառավարութեան, որպէսզի միջոցներ ցուցնէ, հացթուխներու աշխատավարձքը աւելցնելու համար: Հակառակ պարագային, պիտի աւելցնեն հացին գինը, Սեպտ. 15էն սկսեալ, երկու ֆրանք՝ այն հացերուն վրայ որ կը ծախուին քիլոկրամով. 2 ֆրանք՝ 700 եւ 500, մէկ ֆրանք՝ 300 կրամնոց հացերուն վրայ: Այդ պարագային 15 % պիտի աւելցնեն աշխատավարձքը:

ԼՈՆՏՈՆ գացած խորհրդային մարզիկները չեղեալ համարեցին ծրագրուած մըրցումը, իբրեւ բողոք իրենց ընկերուհիներէն Նինայի դէմ եղած ամբաստանութեան դէմ: Աղջիկը կ'ամբաստանուի թէ հինգ գլխարկ գողցած է:

ՀՍԿԱՅԱԿԱՆ ՊԱՅԹԻՒՆ ՄԸ տեղի ունեցած է արեւին վրայ, ուրբաթ օր: Ուժը՝ աւելի զօրաւոր քան մէկ միլիառ հիւլէական ռումբ:

ՍԱԿԱՐԱՆ (Օգոստ. 31) — Ձոյլ ոսկի 477.000, նափոլէոն 3440, անգլիական 4250, քսան տոլարնոց 16.680, զուիցերիական 3290, թղթադրամ (անպաշտօն) տոլար 410, սթերլին 1060, զուիցերիական 98,50, պելժիական 8, լիր 0,63, փեսեթա 9:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բ. Հատոր

Գրեց՝ ՄԻՆԱՍ ԹԷՕԼԷՕԼԵԱՆ

Գին 1000 փր. Դիմել «Յառաջ»ին

L'UNION NATIONALE DES POLIOS DE FRANCE

Սեպտ. 4ին, երեքշաբթի ժամը 21ին մեծ շուքով կը ներկայացնէ Ռընէ Քլեմանի մեծ շարժանկարը, ԺԵՐՎԷԶ, Շայոյի պալատին մէջ, հովանաւորութեամբ Հանրապետութեան Նախագահին:

Պիտի նուագէ Հանրապետական նուագախումբը: Գիները 500էն 2000 ֆրանք:

ԾԱԽՈՒ Է

Ժոժ 10–80 եւ ժոժ 10-1 մեթր ժաքար

Դիմել՝

BONK

41 Rue Notre Dame de Nazareth, Paris

SPORTVIL

60, Rue de Richelieu

Tél. : RIC 44-97

*

Demandons *entrepreneurs* très sérieux pour vestes et manteaux suedine pour femme.

TRES BEAU TRAVAIL

Demandons mécaniciennes en atelier et un presseur

★

Travail garanti toute l'année

Շատ հետաքրքրական գիրք մը

"ԺԱՄԱՆՑ ԵՒ ԶԲՕՍ"

632 մեծ էջեր — 200 նկարներ

կը պարունակէ

երազներու բանալին, բախտագուշակութեան զանազան եղանակներ, աստղագիտութիւն, ոգեհարցութիւն, ձեռնածութիւն, ընտանեկան խաղեր մեծերու եւ փոքրերու համար, բացօթեայ զբօս, սալոնի խաղեր, եւն., եւն.:

ՄԻԱԿ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԻՐՔԸ ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ

Գինը՝ թղթակազմ 1400 ֆրանք

լաթակազմ 1650 ֆրանք:

Դիմել Հ. Սամուէլ եւ Մ. Պարսամեան գրատուներուն, Փարիզ:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ՁԷՆՔԻ ՏԱԿ

Արձակ էջեր

Գրեց

ԱՐԱՄԱՅԻՍ ՍՐԱՊԵԱՆ

Տպագրութիւն՝ Վենետիկ–Ս. Ղազար 1956

ԳԻՆ 500 ՖՐ.

Դիմել «ՅԱՌԱՋ»ի

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Այրի Տիկին Գինօ Ալեքսանեան, Տէր եւ Տիկին Գուրգէն Ալեքսանեան, Տէր եւ Տիկին Սամսոն Ալեքսանեան, Տէր եւ Տիկին Առաքել Տէր Մաթթէոսեան եւ պարագաները շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք անձամբ, գրաւոր կամ փոխան ծաղկեպսակի նուէրներով ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց զաւկին, եղբօր եւ ազգականին՝

ՄԽԻԹԱՐ ԱԼԵՔՍԱՆԵԱՆԻ

վաղահաս մահուան առթիւ:

●

Այրի Տիկին Էլիզապէթ Էմմանուէլեան եւ զաւակները՝ Ժան, Լեւոն եւ Լիսի, Տիկին Էլիզ Էմմանուէլեան (Ամերիկա) շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք անձամբ, գրաւոր կամ ծաղկեպսակով ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց ամուսնոյն, հօր եւ զաւկին՝

ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ ԷՄՄԱՆՈՒԷԼԵԱՆԻ

մահուան առթիւ:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Ֆինիսէօզ մը արհեստանոցը աշխատելու համար եւ տունը աշխատող ժիւփիէռներ: Դիմել՝

Ets. LYDAN

21 Rue des Petits Carreaux, Paris (2e)

ԳՐԱՏՈՒՆ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

●

46, RUE RICHER - PARIS (9e)

Tél.: PROvence 64-90

C. C. P. Paris 3630-66

*

Նորագոյն հրատարակութիւններ

Ժամանց եւ Զբօս, Կ. Գուշակ (Երազներու բանալին, Բախտագուշակութիւն, Աստղագիտութիւն, Ոգեհարցութիւն, Ձեռնածութիւն, ժամանցի խաղեր եւն.): Մեծադիր 632 էջ, 1956 Պէյրութ, գինը՝ 1400, թղթատարի ծախքով 1500 ֆր.:

Գարնանային, Վ. Շուշանեան, հրատարակութիւն, 1956, Պէյրութ, գինը՝ 600 ֆր:

Մեռնող Գիւղին պատմութիւնը, Մ. Պարսամեան (Մանկութեան, Պատանեկութեան, Ուսանողական Յուշեր, Գրական Դէմքեր): Գինը՝ 800 ֆր.:

Դար մը գրականութիւն, Մ. Թէօլէօլեան, Բ. հատոր, Գահիրէ 1956, գինը 1000 ֆրանք:

(Սփիւռքեան գրական սերունդէն 58 դէմքեր, խորհրդահայ գրողներէն 24 դէմքեր, իրենցմէ ընտրուած էջերով) նախապէս լոյս տեսած է Ա. հատորը, 1000 ֆրանք:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Թրիքոյի կարող մը եւ երխասարդ մը 16էն 17 տարեկան, մանիւթանսիոնէր:

Դիմել՝ Թրիքօ Թէրզեան, 3 ռիւ Փուասոնիէռ, Փարիզ (2):

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

Վ Ե Ր Ա Մ Ո Ւ Տ Է

ԵՒ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 3ԻՆ ԿԸ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒԻ ՆԱԵՒ՝

ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ

Անուշավաճառի խանութը ուր, ինչպէս միշտ, պիտի գտնէք ամէն ինչ թարմ, մաքուր և պատրաստուած վարպետին ձեռքով:

32, Rue de Trevise, Paris 9e

Tél. : TAI 65-44

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԷՆ ՓԱՐԻԶ ԱՅՑԵԼՈՂ ՀԱՅԵՐԸ

եթէ կ'ուզեն կնոջական նորաձեւութեան վերաբերեալ որեւէ գնում կատարել՝ իրենց իսկ շահուն համար պէտք է անգամ մը այցելեն

Կ. ԳԱՋԱՋԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

CLAIRE COMTE

C O U T U R E

Տարւոյն բոլոր եղանակներուն, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն եւրոպական ընտիր կերպասներ, անթերի կարուածք.

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ:

ՕՓԵՐԱՅԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՅ

17, Boulevard des Capucines Café de la Paix ին դիմացը

ՍԻՐԵԼԻ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐ ԵՒ ԶԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ

ՄԻ ՄՈՌՆԱՔ ԱՆՊԱՅՄԱՆ ԱՅՑԵԼԵԼ

Մարսէյլի ամէնէն նոխ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ARAX

(Վարդան Պանտիկեան եւ որդի)

Քաղաքի կեդրոնին մէջ Tél. : CO. 3643 **27, Rue d'Aubagne, Marseille**

Ամբողջովին վերանորոգուած եւ արդիական վերջին կարգ ու սարքով

Ուր պիտի գտնէք ձեր սիրած բոլոր ուտելիքները:

Պալքանեան քաշքավալ եւ ճերմակ պանիր,

Յունական ամէնէն ընտիր ձիթապտուղները թարմա պահածոները (պամիա, եալանճի տոլմա, վարդի անուշ, եւն.):

Պոլսական լաքերտա, չիրոզ, ապուխտ, երշիկ, Ամասիոյ պամիա:

Ռուսական խաւեար եւ ամէն տեսակի ձկնեղէններ:

Ինչպէս նաեւ արեւելեան թարմ սուրճ, լօխում, հալվա, եւայլն:

Արեւելեան ազանդերներ (Թուրշիներ) եւ ամէն տեսակ համեմներ

Ապսպրանքներ ամէն ուղղութեամբ, արագ եւ մաքուր սպասարկութիւն:

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՅԱՌԱՋ

HARATCH

ՕՐԱԹԵՐԹ

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամսեայ 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 4 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

MARDI 4 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7671 32e ANNEE խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3482

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԿՐԱԿԻՆ ՀԵՏ ԿԸ ԽԱՂԱՆ

Վերջին թղթաբերէն կ'իմանանք թէ Լիբանանի «Եկեղեցասէրները» որոշած են մայր տաճար մը շինել Պէյրութի մէջ, մէկ միլիոն ոսկի տրամադրելով :

Ուրեմն, «մինչեւ ծայրը», ինչպէս ազդարարած էր իրենց մունետիկներէն մէկը, հրապարակային ժողովի մը մէջ։

Այս գոյնզգոյն հրճիգները նախապէս ալ դիմում կատարած էին, առանձին Եկեղեցի մը կազմելու համար, բայց ժխտական պատասխան ստացան Լիբանանի կառավարութենէն :

Տարակոյս չկայ թէ նոյն դասը պիտի առնեն այս անգամ ալ, եթէ փորձեն խօսքը գործի վերածել :

Եթէ իրենց խրատողները մոռցած են, ձեռնհաս իշխանութիւնը կրնայ յիշեցնել ոչ միայն երկրին օրէնքները, այլ եւ Լոզանի դաշնագիրը :

Մնաց որ, ազգօգուտ գործ չի պակսիր, եթէ իսկապէս պատրաստ են մէկ միլիոն ոսկի տրամադրելու :

Կառավարութիւնը որոշած է պարպել եւ քանդել կարգ մը գաղթակայաններ, յանուն քաղաքին առողջապահութեան :

Թող այդ գումարը յատկացնեն արդիական թաղամասի մը շինութեան : Այն ատեն իսկապէս ապացուցած պիտի ըլլան իրենց հայրենասիրութիւնը եւ մարդասիրութիւնը :

Քրէական յանցանք է, բուն բառով՝ ազգակործան ոճիր՝ մեւս առաջադրութիւնը, — Երկուքի բաժնել Հայ. Եկեղեցին, անջրպետ մը եւս բանալով նոյն ժողովուրդի զաւակներուն միջեւ :

Նոյնքան ծանր ոճիր մը կը կազմեն դաս մը դրմապղիներու «ինտերնացիոնալ» մարզանքները :

Այս թշուառականները կանգ չեն առներ որեւէ սրբութեան առջեւ, գրգռելու համար հիւրընկալ ժողովուրդին հանրային կարծիքը :

Անոնք պատրուակ մը գտան, միեւնոյն գծին վրայ գնելու համար Անթիլիասի արհեստական տագնապը եւ... Սուէզի Ջրանցքին ազգայնացման խնդիրը :

Անոնք ամիսներէ ի վեր թուղթ կը մրոտեն, ապացուցանելու համար թէ Կիլիկիոյ, կաթողիկոսին կուսակիցները կը ծառայեն արեւմտեան աշխարհակալութեան, ընդդէմ արաբական շահերու :

Մի զարմանաք, եթէ առտու մըն ալ գրեն թէ գինաթափութեան ձեռնարկներուն ձախողումը կամ հիւլէական փորձերու չարունակութիւնը հետեւանք է... Զարեհ կաթողիկոսին ընտրութեան :

Պէյրութի անկախ օրաթերթը, Այգ, ուրիշ յայտնութիւն մը եւս կ'ընէ.

— «Կաթողիկոսութեան պաշտպանութեան յանձնախումբին վարիչները լայն կը բանան իրենց դրամարկղներուն դրահապատ դռները տեղացի լրագրողներուն առջեւ, չեն վարանիր դրամատոմսերու պարարտ ծրարներով գունդուկլոր դարձնել գրպանները լիբանանցի եւ սուրիացի լրագրողներու» : (19 Օգոստոս) :

Եւ այս «գոհողութիւնը» կը սատանէին, որպէսզի «ապրանքի վրայ գրուած տողերը ապա թարգմանաբար տան, իբրեւ տեղական թերթերու տեսակէտ» :

Կարճ խօսքով, կրակին հետ խաղալու փորձեր, որոնց հետեւանքները օր մը կրնան անդրադառնալ հայեւարաբական յարաբերութեանց վրայ :

Բարեբախտաբար Լիբանանի եւ Սուրիոյ իշխանութիւնները եւ արաբ ժողովուրդը շատ լաւ գիտեն թէ ո՛ր չար ոգին է որ կը վարէ այս դիմակաւոր եւ խուժանավար չուչրթները :

Հայ ժողովուրդը ինքն ալ գիտէ, ամենայն մանրամասնութեամբ :

Գիտէ, նաեւ, կարգի հրաւիրելու եղանակները :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՌԱՋԻՆ ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՋ

ՆԱՍՐ ՋՈՒԶԵՐ ՏԵՂԻ ՏԱԼ

Երէկ, երկուշաբթի, տեղի ունեցաւ առաջին տեսակցութիւնը Եգիպտոսի նախագահին եւ Հինգերու յանձնախումբին միջեւ, Գահիրէի մէջ։

Կացութիւնը անորոշ է առ այժմ. բայց բոլոր տեղեկութիւնները կը հաստատեն թէ գնդ. Նասր չուզեր տեղի տալ։ Ինչպէս բացատրած ենք արդէն, Հինգերու Յանձնախումբը իրաւասու չէ բանակցութիւններ կատարելու։ Իր պաշտօնն է գնդ. Նասրի յանձնել 18երու առաջարկները, անհրաժեշտ բացատրութիւնները տալով : Արեւմտեան պետութեանց համար ամէնէն կենսական խնդիրն է ապահովել Ջրանցքին նաւարկութեան միջազգային վարչութիւնը։ Մասնաւորապէս Ֆրանսա եւ Անգլիա երբեք տրամադիր չեն ընդունելու որ եւ է կարգադրութիւն որ կրնայ խախտել այս հիմնական սկզբունքը։ Երկու երկիրներուն զինուորական պատրաստութիւններն ալ կ'ապացուցանեն այս պարագան :

Ֆրանսայի արտաքին նախարարը, Պ. Փինօ կիրակի օր ճառ մը խօսեցաւ գաւառական քաղաքի մը մէջ, մասնաւորապէս շեշտելով.

— «Մենք իրաւունք չունինք ձեռնթափութեան քաղաքականութիւն մը վարելու եւ խոնարհելու դիկտատորին բռնութեան առջեւ։ Եթէ 1936ին Հռենոսի շրջանին վերագրաւման առթիւ արտաքին գործերու նախարար մը գտնուէր որ «ոչ» ըսէր Գերմանիոյ պահանջներուն համար, այդ նախարարը թերեւս պիտի մեղադրուէր իբրեւ պատերազմասէր։ Եւ սակայն փրկած պիտի ըլլար քանի միլիոն մեռեալներ 1939էն 1945 : Ֆրանսա որոշած է կորովի դիրք մը բռնել։ Դրօշի տակ առնուած մեր երիտասարդները քաջութեան օրինակ կը հանդիսանան։ Մենք կրնանք հաստատել մեր կորովը եւ խաղաղութեան կամքը : Եթէ Նասր կամայական որոշում մը տայ, արգիլելով Ֆրանսական նաւերուն անցքը Ջրանցքէն, պիտի վտանգուի մեր քարիւղի հայթայթումը եւ պիտի ջլատուին մեր հողագործութիւնն ու ճարտարարուեստութիւնը 30 առ հարիւր : Մեզի կ'ըսեն թէ վճռականութիւնը կրնայ զինեալ ընդհարումի յանգիլ։ Բայց ես վստահ չեմ թէ արաբական պետութիւնները համերաշխ են Եգիպտոսի հետ։ Ոմանք արդէն ծայրայեղ կը գտնեն իր ձեռնարկները» :

× Գնդ. Նասր շաբաթ օր տեսակցութեան մը առթիւ յայտարարեց թէ կը մերժէ միջազգային հսկողութիւնը Սուէզի Ջրանցքին վրայ։ Յետոյ ըսաւ թէ կ'ընդունի որեւէ կարգադրութիւն, բացի այն լուծումներէն որ կրնան վիճելի դարձնել Եգիպտոսի գերիշխանութիւնը այդ կարեւոր Ջրանցքին վրայ։ Եւ բացատրեց թէ Հինգերու յանձնախումբին հետ իր տեսակցութիւնը կը նկատէ պարզ վիճաբանութիւն եւ ոչ թէ բանակցութիւն :

Երբ հարցուցին թէ Խ. Միութենէն առաջակցութիւն պիտի ստանա՞յ Արեւմուտքէն յարձակում կրած ատեն, գնդապետը խնդաց եւ պատասխանեց,— «Բնական է որ յարձակման պարագային օգնութիւն խնդրէք ուեւէ մէկէն» : Եւ վերջապէս աւելցուց թէ ապահովութիւն կը ներշնչէ նախագահ Այզընհաուրի վերջին յայտարարութիւնը, որ պարզապէս կը պահանջէր երաշխաւորել Ջրանցքին ազատ նաւարկութիւնը :

× Ամերիկեան շրջանակներէ հաղորդուած տեղեկութեանց համաձայն, համայնավար երկիրներու կողմէ Եգիպտոսի հայթայթուած ծանր սպառազինութեանց գինը արդէն անցած է 250 միլիոն տոլարը եւ արագօրէն պիտի հասնի 300 միլիոնի։ Գնդ. Նասր կ'ուզէ որ հայթայթիչները փութացնեն զէնքերու յանձնումը, նկատի առնելով Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի զինուորական պատրաստութիւնները Միջերկրականի մէջ։ Այժմ շաբաթը մէկ նաւ կը բանի, օդանաւեր, հրասայլեր, եւ թնդանօթներ փոխադրելու համար :

× Գնդ. Անուար Սատաթ, նախկին նախարար եւ խմբագրապետը կառավարական «Ալ Կումհուրիյա» թերթին, հետեւեալ ազդարարութիւնը կ'ուղղէ, Արեւմուտքի զինուորական պատրաստութեանց առթիւ.

— «Կը ծիծաղինք տեսնելով որ Ֆրանսական զինուորներ կը համախմբուին Կիպրոսի մէջ։ Եգիպտացի մը խնդրած է ինծմէ առաջարկել եգիպտական հրամանատարութեան՝ որ ազատագրութեան բանակէն կիներու զօրամաս մը ղրկէ դիմաւորելու համար, եթէ Ֆրանսական փառապանծ զինուորները համարձակին ցամաք ելլել» :

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ԱՅՍ ԱԼ ՈՒՐԻՇ «ԵԿԵՂԵՑԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ»

Դիտա՞ծ էք որ շատ մը տիկիններ եւ օրիորդներ բարեպաշտութիւնը կը շփոթեն կղերապաշտութեան հետ, առանց ազգի խտրութեան :

Վերջերս ցաւալի դէպք մը պատահած էր Անթիլիասի մէջ :

Ըմբոստ միաբաններէն Գնէլ վարդապետ, որ կարգի հրաւիրուած էր, գրգռիչ դիրք մը բռնելով, հարուածներ կը ստանայ եւ կը վիրաւորուի :

Դէպքը արձանագրուեցաւ նոյն իսկ օտար թերթերու մէջ, վարկաբեկելու համար կաթողիկոսարանը :

Մանրամասնութեանց տեղեակ չըլլալով, չեմ գիտեր թէ ո՞վ էր բուն պատասխանատուն :

Ամէն պարագայի մէջ, Գնէլ վրդ. անգամ մը եւս հերոսացաւ ...

Այս առթիւ, Պէյրութի Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ Եկեղեցասէր Կանանց Միութեան վարչութիւնը նամակ մը ուղղած է վարդապետին, խեցբեկ հայերէնով մը, ուր կ'ըսէ թէ՝ «Միութիւնը կը փութայ իր սրտագին ցաւակցութիւնները յայտնել եւ բաժնեկից ըլլալ Ձեր ֆիզիքական կրած ցաւերուն» :

Կը հասկնա՞ք իմաստը ...

Միութիւնը անգամ մը եւս շնորհաւորելով Գնէլ վրդ.ի «կրանիթեայ կամքն ու հերոսական կեցուածքը», զայն կը ներկայացնէ իբրեւ «նոր օրերու Ղեւոնդ երէց մը» : (30 Յուլիս) :

Այլ առակ լուարուք .—

Արժանթինի հոգեւոր հովիւներէն Յաբութիւն վրդ. Մուշեան, որ հեղինակի համբաւ ալ կը վայելէ իր կաղ հայերէնով, էջմիածին կանչուած է Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին կողմէ, վանքին մէջ ծառայելու համար :

Վարդապետը, որ «Հայաստանասէր» ալ կը համարուի, կը հասկցնէ թէ հոգին յօժար է, բայց մարմինը տկար :

Եւ սակայն, ի՞նչպէս մերժէ Հայրապետին հրամանը :

Ո՛ղջ մնան բարեպաշտ կիներն ու օրիորդները :

Անմիջապէս յանձնախումբ մը կազմելով, ստորագրութիւն կը հաւաքեն տունէ տուն, որպէս զի հանրագրութիւն մը կազմեն եւ ղրկեն էջմիածին, վկայելու համար թէ վարդապետին ներկայութիւնը անհրաժեշտ է Արժանթինի մէջ ...

էջմիածին հրաւիրուած է նաեւ Քալիփորնիոյ «էջմիածնական» թեմին առաջնորդը, Շնորհք եպիսկ. Գալուստեան, որ ձեռնադրուեցաւ անցեալ տարի, Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին ընտրութեան առթիւ :

Ինչպէս կ'երեւայ, նորապսակը այնքան ալ տրամադիր չէ ողջ գլուխը Աւետարանին տակ դնելու :

Կաթողիկոսը կրկնած է հրաւէրը, պայմանաժամ տալով մինչեւ Դեկտեմբեր :

Իրազեկներ կ'ըսեն թէ Շնորհք եպիսկ. չուզեր զրկուիլ ամերիկեան կենցաղի բարիքներէն .— ազատ երթեւեկ, հանգստաւէտ բնակարան ամէն յարմարութիւններով, եւայլն, եւայլն :

Բայց, ի՞նչպէս խոստովանի ...

Իրար անցնելու բան չկայ : «Եկեղեցասէր Կանանց Միութի՞ւն» կը պակսի, վկայելու համար թէ եպիսկոպոսին ներկայութիւնը անհրաժեշտ է Քալիփորնիոյ մէջ ...

ՎԱՀԷ

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Նիկոսիայէն կը հեռագրեն թէ Ֆրանսական առաջին ջոկատները տեղաւորուած են Ֆամակուսթայի մէջ, տասը քիլոմեթր անդին։ Մատակարարութեան վարչութիւնը իրենց զինամթերքը, կառքերը եւ պիտոյքները ցամաք հանած են արդէն : Ֆամակուսթայի մէջ բազմաթիւ զինուորներ հսկողութիւն կը կատարեն քարափներուն վրայ։ Ճամբաներուն վրայ արդէն կ'երեւան Ֆրանսերէն ազդեր, — «Ձախէն քշեցէք» — յիշեցնելու համար թէ Կիպրոսի մէջ ձախէն կ'երթան, ոչ թէ աջէն՝ ինչպէս Ֆրանսայի մէջ։

Բրիտանական իշխանութիւնները տակաւին չեն որոշած թէ Ֆրանսացի զինուորները կրնա՞ն ազատ շրջիլ, որովհետեւ չեն գիտեր թէ յոյն յեղափոխականները կրնան անոնց վրայ եւս յարձակիլ։ Կիպրոսի անգլերէն թերթը Ֆրանսերէնի բաժին մը

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՅՈՎՀ. ՏԷՎԷՃԵԱՆ ԱԶԱՏԱԾ

Պուլկարիոյ եւ Ռումանիոյ մեր ընկերներէն Յովհ. Տէվէճեան, որ վերջերս Պուլկարիա վերադարձած էր տասնամեայ աքսորէն, արտօնութիւն ստանալով Հարաւ. Ամերիկա մեկնած է, ուր կը գտնուին իր կինը եւ երկու աղջիկները :

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

Եր. Տ. Մեսրոպեան, Մարսէյլ	5.000
Լեւոն Արզումանեան, Մարսէյլ	1.500
Յովհ. Պանտիկեան, Մարսէյլ	1.000
Կար. Կարապետեան, Մարսէյլ	1.000
Հ.Մ.Դ.Մէն ժերոմի Խմբ. Մարսէյլ	1.000
Օր. Մարգրիտ Բաբայեան, Փարիզ	1.000
Բարիկ Տէրտէրեան, Փարիզ	3.000
Ն. Այտապիրեան, Ս. Էթիէն	5.000
Ս. Էթիէնի հանգանակութիւնը	8.000
Հ. Յ. Դ. Ռոստոմ խումբէն, Փարիզ	4.000

Նուէրները ղրկել հետեւեալ հասցէին.—
Maison de la Culture Arménienne
51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris (6e).
C.C. Postal : Paris 5460-11

ԱԼԺԵՐԻԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ երկու եւրոպացի Եւրոպացիներ սպաննուեցան, 23 հոգի ալ վիրաւորուեցան Կոստանդինէի մէջ, երբ ահաբեկիչ մը իր ձեռնառումբը նետեց բազմութեան վրայ։ Այս պայթումը ահագին խուճապ առաջ բերաւ։ Բազմաթիւ կասկածելիներ ձերբակալուեցան : — Ալժէ տանող բոլոր ճամբաները փակուեցան, խուզարկութիւններ կատարելու համար :

ԿԻՊՐՈՍԻ մէջ ահաբեկումները կը շարունակեն հետզհետէ։ Առջի օր լարուած ռումբ մը քանդեց Պաֆօս քաղաքին ելեկտրական կեդրոնը։ Ուրիշ ռումբեր պայթեցան անգլիացի սպաներու ճաշարանին մէջ (Էփիսքոփի), «Համ մըն ալ» Նիկոսիոյ մէկ պարտէզին մէջ։ Ոստիկան մը սպաննուեցաւ Ֆամակուսթայի մէջ :

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՏԱՆԱՀԱՅ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԻ

ՎՈՍՈՊՈՒ

ՂԵՎՈՆԴԻ ՂԱՐԱՔԵՇԻՇԻ

— Շատ եղեր են մեր ազգի պատմիչները, որոնք իրենց գործերը գրի են առել, բայց ոչ ոք այնքան ճշգրիտ չէ, որքան դուք, պարոն Վոսոպո։ Ինչպե՞ս հասաք այդ ամենին։

— Ես ինձ համար ոչ մի նոր բան չեմ գրել, ինչ որ գրել եմ, ամենը հայոց հին պատմագիրների մեջ կարդացել եմ։ Ես միայն ուզեցի հայ ժողովրդին ծանոթացնել իր հին պատմության հետ, որ նրա մեջ ինքն իրեն ճանաչի, իր ներկան ու ապագան ավելի լավ հասկանա։ Ես ուզեցի, որ մեր ժողովուրդը իմանա, թե ինչ մեծ ազգ է եղել, ինչ մեծ գործեր է կատարել, ինչ մեծ մարդիկ են ծնել։ Ես ուզեցի, որ մեր ժողովուրդը հպարտանա իր անցյալով, որ նրա մեջ ազգային ինքնագիտակցություն զարգանա։ Ես ուզեցի, որ մեր ժողովուրդը հասկանա, որ ինքն էլ կարող է մեծ գործեր կատարել, ինչպես որ կատարել են իր նախնիները։ Ես ուզեցի, որ մեր ժողովուրդը հավատա իր ուժերին, որ նա էլ կարող է ապրել ազատ ու անկախ կյանքով, ինչպես որ ապրել են իր նախնիները։

— Ձեր ասածները ճիշտ են, պարոն Վոսոպո, բայց ինչո՞ւ համար եք գրել այդ ամենը։

— Ես գրել եմ, որովհետև ուզում եմ, որ մեր ժողովուրդը ազատ ապրի։ Ես գրել եմ, որովհետև ուզում եմ, որ մեր ժողովուրդը ինքն իրեն տեր կանգնի, ինքն իրեն պաշտպանի, ինքն իրեն ազատի։ Ես գրել եմ, որովհետև ուզում եմ, որ մեր ժողովուրդը ինքն իրեն ճանաչի, ինքն իրեն հասկանա, ինքն իրեն սիրի։ Ես գրել եմ, որովհետև ուզում եմ, որ մեր ժողովուրդը ինքն իրեն հարգի, ինքն իրեն հավատա, ինքն իրեն ազատի։

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

(Քաղուած Երեւանի թերթերէն)

●

ԵՐԵՒԱՆԻ բարձրագոյն հաստատութիւնները կը դիմեն մօտ 5000 պատանիներ: Բժշկական Համալսարանը պիտի ընդունուի 700 ուսանողներ: Բոլոր քննութիւնները տեղի կ'ունենան մրցումով: Երեւանի պետական Համալսարանի կարգ մը բաժիններուն մէջ առաջին անգամ ստեղծուած են հեռակայ բաժիններ: Արդէն 400 դիմում կատարուած է:

ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՉԱԿԱՆ շատ կարեւոր աշխատանք կատարած է ժամագործ Պաւել Յովհաննիսեան, փորագրելով 658 տառ եւ կէտադրական նշան բրինձի կէս հատիկի մեծութեամբ թերթիկի մը վրայ: 2,8 միլիմեթր երկայնութեամբ, 2,5 միլիմեթր լայնութեամբ եւ 0,3 միլիմեթր հաստութեամբ մետաղաթերթիկ մըն է:

ԲԺԻՇԿ Ա. ՄԻԴՈՅԵԱՆ ականաւոր վիրահատ է Հայաստանի մէջ: Վերջերս մեծ յաջողութեամբ կատարած է խիրդէ վարակուած միզամանի գործողութիւն մը, հանելով միզապարկը եւ միացնելով միզատար ծորակները աղիքին: Ուրիշ անգամ նոյնքան յաջողութեամբ կատարած է վահանադեղձի գործողութիւն մը:

ԿԻԼԻԿԻԱ աւանը Երեւանի արուարձաններէն մէկն է զոր սկսան շինել 1947ին: Ներկայիս գեղեցիկ աւան մըն է կանաչապատ, եւ ունի չքնաղ համայնապատկեր մը: Շատ հեռու չէ «Արարատ» ընկերութեան Երեւանի գինեակի գործարանը: Մօտ 1300 տուներ կան, որոնք ունին անհրաժեշտ բոլոր յարմարութիւնները: Սալայատակուած են կարգ մը ճամբաներ, եւ կարգաւորուած հանրակառքի սպասարկութիւնը, լուծուած է ջուրի հարցը: 80 թիւ միջնակարգ դպրոցի շէնքը կը շինուի: Աւանը ունի բժշկական կայաններ, քաղաքական – ժողովրդական գրադարան, հարուստ գիրքերով: Ունի մշակոյթի տունը: Յաճախ կը կազմակերպուին դասախօսութիւններ, Մշակոյթի տան մէջ: Ընդարձակ սրահի չգոյութեան հետեւանքով Կիլիկիա աւանի թատերական խումբերը ելոյթներ կ'ունենան Զէյթունի, Կիրզայի մէջ: Որոշուած է 300 հոգիի համար շարժանկարի սրահ շինել: Չկան տակաւին մանկապարտէզ եւ մանկամսուր:

ԼԵՌՆԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ համար բնակելի նոր եռայարկ շէնք մը կը շինուի Ղափանի շրջանին մէջ: Շէնքը 21 բնակարան պիտի ունենայ: Ասիկա հինգերորդ բնակելի շէնքն է որ շինուած է վերջին մէկուկէս տարուան մէջ: Ընթացիկ տարուան մէջ հանքային վարչութիւնը 2000 քառ. մեթր բնակելի տարածութիւն շահագործման պիտի յանձնէ:

«ՇԻՆԱՐԱՐ ՕՐ» նշանակուած էր Օգոստ. 12ը Երեւանի մէջ: Ժողովրդական տօնակատարութիւնը կատարուեցաւ «26 կոմիսարներ»ու զբօսայգիին մէջ, ուր ցուցահանդէս տեղի ունեցած է նոր արհեստագիտութեան մասին: Իրիկունը հանդէսը վերջացաւ գեղարուեստական բաժինով մը:

Թեան վրայ: Իտալիոյ համայնավար կուսակցութիւնը մտահոգութեամբ կը հետեւէր այս անցուդարձին: Թոլիաթթի եւ Ընկ. միշտ վերապահ էին Նէննիի առած քայլերուն հանդէպ, «առանձին» մնալու սարսափով:

Այս բանակցութիւններուն հաշտ աչքով չէն նայիր նաեւ Քրիստոնեայ-Դեմոկրատները, որոնք պիտի կորսնցնեն իրենց գործակից ընկերվարականները եւ պիտի ունենան աւելի զօրաւոր ճակատ մը՝ վաղուան խորհրդարանին մէջ: Արդարեւ, Նէննի - Սարակաթի միացումով, Իտալիոյ ձայներուն մեծամասնութիւնը խմբուած կ'ըլլայ Ընկերվարական կուսակցութեան շուրջ:

Վտանգաւոր մրցակից մը պիտի ունենան Քրիստոնեայ-Դեմոկրատները:

Բարոյական եւ թուական մեծ անկում մը պիտի արձանագրեն համայնավարները, աննշան ուժ մը դառնալով: Իրազեկներու կարծիքով, երբ Նէննի բաժնուի, համայնավարները նոյնիսկ պիտի չկարենան ուժ ներկայացնել Փաշականներուն չափ, որոնք 71 անդամ ունին Երեսփ. Ժողովին մէջ:

Իտալիա «երկաթէ վարագոյր»էն դուրս եղած միակ երկիրն է, ուր համայնավարները ժողովրդական ճակատը վարելու դափնիները զետեղած էին իրենց գլուխներուն վրայ, օգտուելով ընկերվարականներու միջեւ ծագած անհասկացողութիւններէն եւ Նէննիի միլիոնաւոր համակիրներուն քուէներէն:

Այսօր, երբ իրականութեան առջեւ դէմ յանդիման գտնուելու ժամը հնչած է արդէն, Թոլիաթթի մամուլով յարձակումներ կը գործէ ընկերվարականներուն վրայ, առանց Նէննիի անունը տալու: Այս ձեւով կը յուսայ թէ մետասաններորդ ժամուն կարելի կ'ըլլայ փրկել այս «տարօրինակ» մարդուն համակիրներէն որոշ համրանք մը, իբրեւ... հրաժեշտի նուէր:

«Առանձին» մնալու տենդէն վարակուած են նաեւ երկրորդական ղեկավարներ, որոնք կը յիշեն իրենց պետին անձնական համոզումը՝ Մոսկուայի ղեկավարութեան հանդէպ...

Ամէն պարագայի մէջ, Նէննի – Սարակաթի մերձեցումը անկախ մտածումի եւ գործի փաստն է, որ անգամ մը եւս, ազատ մարդկութեան կողմէ, կուգայ չաչել համայնավարութեան դէմքին:

Միւս կողմէ, նահանջի ճամբան կը հարթէ Մոսկուայի մունետիկներուն առջեւ, որոնք բաւական ետ գացած են արդէն:

ԱՐՄԵՊԻԼ

ԳԱՂՈՒԹԷ ԳԱՂՈՒԹ

ԱՂԹԱՄԱՐ գացած են չորս անգլիացի երիտասարդներ, 2000 քիլոմեթր կարելով Եւրոպայի մէջ, իսկ 3200 մղոն՝ Թուրքիոյ մէջ: Աղթամար կղզին ապրած են արդիական Ռոպէնսոնի կեանք մը, միասին տանելով վրաններ, ուտելիք եւն.: Իրենց ձգախէժէ նաւակով անցած են Վանայ ծովը: Ուսումնասիրութիւններ կատարած են վանքին վրայ որ շինուած է Ժ. դարուն: Զարմացած են որ կղզին թռչունի դերեզմանի մը վերածուած է: Աղթամարի մասին իրենց հետաքրքրութիւնը ծնած է համալսարանին մէջ: Այս երիտասարդները 38 օրուան մէջ Թրքական 15 նահանգներ, բազմաթիւ աւաններ եւ գիւղեր շրջագայելով, հիացած են բնական գեղեցկութիւններուն վրայ: Աղթամարի Ս. Խաչ եկեղեցին շինուած է 915-921 Արծրունեաց Գագիկ Թագաւորի հրամանով, Մանուէլ անուն ճարտարապետի մը կողմէ: Յատակագիծը քառաթերեւ է առանց սիւնի: Ներքնապէս ունեցած է ճոխ որմնանկարներ: Արտաքին ճակատներու ճոխ եւ այլազան քանդակներով բացառիկ տեղ կը գրաւէ հայ ճարտարապետութեան պատմութեան մէջ:

ԿԻՊՐՈՍԻ հայութիւնը այս տարի զբրկուած կեանք մը կ'ապրի, քաղաքական պատճառներով: Իր յաճախած ամարանոցները ամայի են: Սովորաբար Լիբանան կ'երթան օդափոխութեան, եթէ երկրէն դուրս ելեն: Պէյրութ այցելող Կիպրահայեր դառնութեամբ գիտած են որ Կիպրոսի նախկին առաջնորդ եւ ապա Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Պետրոս Ա. Սարաճեանի դամբանը լքուած է, եւ իր ձեռքով շինուած Յուշարձանին վրայէն իր անունը անտեսուած է: Պետրոս Ա.ի շրջանին է որ շինուեցան Անթիլիասի կաթողիկոսութեան բոլոր շէնքերը:

ՕՐ. ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԱԲԵՂԵԱՆ, Թոռնուհին Պրոֆ. Աբեղեանի, մասնակցած է ճարտասանութեան մրցումի մը Սան Ֆրանչիսքոյի Սթէյթ գոլէճին մէջ: Խօսելով գերմաներէն Վակների մասին, մեծ տպաւորութիւն գործած է քննիչներուն վրայ եւ ստացած լաւագոյն ճարտասանի մրցանակ:

ԱՐՇԱԿՈՒՆԻՆԵՐՈՒ դրամներէն գտնուած են Չեխոսլովաքիոյ Լոմ գիւղաքաղաքին մէջ: Դրամները մետաղէ են եւ կը պատկանին Միհրդատի, Վաղարշակ Գ.ի: Դրամներու մէկ կողմը կը գտնուի թագաւորներու դէմքերը, միւս կողմը դիցաբանական պատկերներ, կամ եղնիկներ, փիղեր, ձիեր եւայլն: Հնաբանները զարմացան: Կը կարծեն թէ Հռոմէացիները Արեւելքէն միասին բերած են եւ թողած Պոհեմիոյ մէջ: Այս դրամները կը քննուին Փրակայի Թանգարանին մէջ:

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ Հանրապետական կուսակցութեան ընտրական յանձնախումբի անդամ նշանակուած է Պ. Ճորճ Մարտիկեան:

ՏԽՐՈՒՆԻ

●

ԻՍԻ ԼԷ ՄՈՒԼԻՆՕ.— Մխիթար Ալեքսանեանի յանկարծակի մահը մեծ ցաւ պատճառեց գաղութիս մէջ: Յուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցաւ Փարիզի Հայոց եկեղեցին, նախագահութեամբ Սեբովբէ Եպսկ. Մանուէլեանի, շրջապատուած քահանաներով եւ յուղարկաւորներու բազմութեամբ:

Հանգուցեալը ծնած էր 1911ին, Մուշի Արտօնք գիւղը: 1915ի տեղահանութեան հազիւ 3 տարեկան էր, երբ մայրը եւ հարազատները ջարդեցին: Հայրը՝ Երեմիա Ալեքսանեան, հրաշքով կ'ազատէ փոքրիկ Մխիթարը, երեք ամիս լեռ ձոր թափառելով եւ խոտ ուտելով կը հասնի Ալեքսանդրապոլ:

Հոն բարի Հայուհի մը խղճալով, կը գուրգուրայ տղեկին վրայ, ի վերջոյ կ'ամուսնանայ հօրը հետ եւ Մխիթար կը դառնայ իր հարազատ զաւակը՝ մինչեւ իր մահը:

Արհեստով լաւ կօշկակար, Մխիթար եղաւ համեստ եւ օգտակար հանդիսացաւ իր նմաններուն, նիւթապէս թէ բարոյապէս:

Մարմինը ամփոփուեցաւ Իսիի գերեզմանատունը, իր շատ սիրած հօրը ընտանեկան դամբարանին մէջ: Յաւալի է իր կորուստը որքան իր հարազատներուն, նոյնպէս բոլորիս համար:

Այս տխուր առթիւ, փոխան ծաղկեպսակի, 1000 ֆրանք կը նուիրեմ Հայ Մշակոյթի Տան:

Զ. ԶԱՏԻԿԵԱՆ

«ԾՓՈՒՆ ՍԱՒԱՌՆԿԱՆԵՐ»

●

Թռչող սկաւառակներու մասին երկու տարի առաջ շատ կը խօսուէր: Ամէն տեղ Ֆրանսայի մէջ կը տեսնուէր թռչող «ծրխիկ» մը: Այս երեւոյթը շատ կը հետաքրքրէր Սերժ Խաչիկեանը (Անթիպ), որ ամէն օր սեղանին առջեւ նստած կը գծէր, ապա ձեւին համաձայն փայտիկները քով քովի դնելով ծփուն սկաւառակ կը շինէր, երկայնութիւնը տասներկու մեթր և բարձրութիւնը մէկ մեթր, ծանրութիւնը 57 քիլօ: Երկու հատ շինեց եւ իրարու վրայ դրաւ: Սկաւառակին կմախքը ծածկեց փլաստիկ նիւթով մը, եւ ապակիի բուրգով, որ թեթեւութիւն կուտար: Մէջը երկու հոգի կրնայ նստիլ: Թէեւ Սերժ տակաւին չէ փորձած թռցնել այս գործիքը, սակայն մեծ յոյսեր կը տածէ յաջողութեան համար: Քանի մը ամիսէն պիտի փորձէ, ինչպէս կը գրէ տեղական թերթ մը:

ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ ՀՐԴԵՀՆԵՐՈՒՆ առթիւ ձերբակալուեցան երկու հրձիգներ, Կրասի մէջ: Ուրիշ չորս հրձիգներ ալ կը հետապնդուին: Էքս-ան-Փրովանսի մէկ անտառին մէջ ալ հրդեհ ծագեցաւ:

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (137)

ՍԱՄՈՒԷԼ

(ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԷՊ, 364 - 400)

Բ. ԳԻՐՔ

●

ՃԱՆԱՊԱՐՀՆԵՐԸ ԲԱԺԱՆՒՈՒՄ ԵՆ

3.— ԱՐՏԱՍՈՒՔԻ ԱՂԲԻՒՐԸ

Սամուէլը սկսեց մի ըստ միոջէ պատմել թէ՛ կատարուած եւ թէ՛ կատարուելիք գործերը: Խորին դառնութեամբ նկարագրեց նա իր հօր եւ Մերուժան Արծրունու ուրացութիւնը, բացատրեց այդ երկու դաւաճանների բոլոր չար դիտաւորութիւնները և նրանց յանձն առած ամօթալի պաշտօնը՝ քրիստոնէութիւնը ոչնչացնելու եւ Պարսից կրօնը Հայաստանում տարածելու մասին: Պատմեց նրանց դարանագործութիւնը Արշակունեաց արքայական գահը կործանելու եւ Հայաստանում մի նոր թագաւորութիւն հիմնելու մասին՝ Պարսից գերիշխանութեան ներքոյ: Պատմեց նրանց դրած հանդիսաւոր ուխտը Պարսից Շապուհ արքայի առջեւ, եւ պարսիկ զօրքերով Հայաստան գալը՝ Շապուհի ցանկութիւններ ը կատարելու համար: Նկարագրեց նրանց ձեռք առած բարբարոսական միջոցները, նրանց անգթութիւնները, իրանց նպատակին հասնելու համար: Մի խօսքով, հաղորդեց բոլորը, ինչ որ գիտէր ինքը, եւ ինչ որ նախատեսում էր ինքը:

Օրիորդը խորին վրդովմունքով լսում էր: Նրա վառվռուն աչքերը արտայայտում էին զգայուն սրտի թէ՛ ցաւը եւ թէ՛ բարկութիւնը: Նրա գեղեցիկ դէմքը հարիւր անգամ փոխեց իւր գոյնը, մինչեւ Սամուէլը աւարտեց աղետալի պատմութիւնը:

— Իսկ այդ բոլոր չարիքների դէմ ի՞նչ են մտածում անել Հայոց նախարարները, հարցրեց նա խռովեալ ձայնով:

— Ոմանք «ուրացողների» կողմն են: Իսկ հայրենի գահին եւ եկեղեցուն հաւատարիմ մնացողները ուխտել են՝ մի մարդու պէս կանգնել, կա՛մ մեռնել, կա՛մ ազատել հայրենիքը սպառնացող վտանգից:

Յետոյ պատմեց հաւատարիմ մնացած նախարարների նախապատրաստութիւնները, Մուշեղի սպարապետութեան կոչուիլը, Հայոց Տիկնոջ, Փառանձեմի հրաւէրը՝ զինուելու ընդհանուր թշնամու դէմ, եւ այլն: Իւր պատմութիւնը վերջացրեց հետեւեալ խօսքերով.

— Այժմ կ'ասեմ քեզ, սիրելի Աշխէն, թէ ինչո՞ւ համար եկայ, կամ ո՞ւր եմ գնում: — Երկու սիրելիներ դրած են իմ առջեւ. մէկը ,վտանգի մէջ գտնուող հայրենիքը, միւսը, վտանգի մէջ գտնուող կինը — դո՛ւ: Երկուսն էլ ինձ համար հաւասար չափով պաշտելի են: Երկուսն էլ ինձ համար հաւասար չափով անգնահատելի են: Երկուսի ձայներն եւս կոչում են ինձ: Երկար ես տանջւում էի այն մտքով, թէ դէպի ո՞րը դիմեմ: Երկուսի համար եւս ես ուխտել եմ անկեղծ անձնազոհութիւն: Բայց իմ զգացմունքները դժուարացնում են ինձ վճռել, թէ որին պէտք է նուիրել առաջին զոհը: — Ահա՛ իմ սրտագին իղձերը, իմ ամենաջերմ փափաքները թափում եմ քո առջեւ, սիրելի Աշխէն, դու ցոյց տուր ինձ ճանապարհը, դէպի ո՞րը գնամ:

— Դէպի հայրենիքի փրկութեան գործը, պատասխանեց օրիորդը ոգեւորուած ձայնով: — Դու ինձ արժան չես լինի, Սամուէլ, եթէ քո արիւնը չխառնես այն անբիծ արեան հեղեղների հետ, որ պիտի թափուին մեր աշխարհի ազատութեան համար: Եւ ոչ ես արժան կը լինեմ քեզ, եթէ նոյնը չանեմ...:

— Դո՛ւ, բացագանչեց Սամուէլը, եւ նրա տխուր դէմքը փայլեց անսպառ ուրախութեամբ: — Թոյլ տո՛ւր դրկել իմ հրեշտակին, վրէժխնդրութեան եւ արդար բարկութեան հրեշտակին...:

Նրանք գրկուեցան:

— Աշխարհի բոլոր երանութիւնները չէին կարող այնպէս մխիթարել ինձ, որպէս այդ խօսքը, որ թռաւ քո շրթունքներից, սիրելի Աշխէն: Այդ խօսքը լցնում է իմ սիրտը մի սրբազան հպարտութեամբ, որ ես վայելում եմ Հայոց քաջուհիներից ամենաընտրեալի սէրը:

— Կը գնամ, Սամուէլ, անպատճառ կը գնամ, կրկնեց օրիորդը աւելի ջերմ կերպով: — Իմ մայրը կորաւ, հայրս գնաց որոնելու մօրս: Զգիտեմ, կը վերադառնա՞յ թէ ոչ: Մեր լեռնականները սաստիկ յուզման մէջ են, ես հազիւ կարողանում եմ զսպել նրանց կատաղութիւնը: Նրանք սիրում էին իմ մօրը: Մի մասը կը թողնեմ մեր երկրի պահպանութեան համար, իսկ միւս մասը ինձ հետ առնելով, կը գնամ եւ իմ խումբով կը միանամ այն բանակի հետ, որ պիտի գումարուի Փառանձեմ Տիկնոջ շուրջը: Թո՛ղ Հայոց Տիկինը մի օրիորդ զօրապետ եւս ունենայ իր քաջերի թւում.— Այդ նրան կ'ուրախացնէ...:

Սամուէլը այժմ սկսեց աւելի լուրջ կերպով իւր համակրութիւնը յայտնել օրիորդի դիտաւորութեան ո՛չ միայն վերին աստիճանի հերոսական բնաւորութիւն ունենալու մասին, այլ բացատրեց նրա ձեռնարկութեան ե՛ւ անհրաժեշտութիւնը, ասելով.

ՐԱՖՖԻ

բացած է, օրուան լուրերը հաղորդելու համար:

× Անգլ. զօրքի առաքումը կը շարունակուի շողեպինդ: Եօթը նոր նաւեր զինուորական պիտոյքներ պիտի փոխադրեն բրիտանական նաւահանգիստէ մը:

Կիպրոսի կառավարիչը հրամանագիր մը հրատարակեց, որուն համաձայն Կիպրոսի մէջ կրնան տեղաւորուիլ Ֆրանսայի, Մ. Նահանգներուն, Քանատայի, Աւստրալիոյ, Նոր Զելանտայի, Հարաւ. Ափրիկէի, Հնդկաստանի, Փաքիստանի եւ Սէյլանի զինուորները: Ասոնք պիտի վայելեն այն բոլոր դիւրութիւնները որ սահմանուած են անգլ. զօրքին: Հրամանագիրը կ'արտօնէ որ օտար զինուորները Թղթատարի եւ հեռագրի առանձին հաղորդակցութիւններ հաստատեն: Անոնք պիտի վայելեն նաեւ կարգ մը մաքսային առանձնաշնորհներ:

× Լոնտոնի թերթերը կը գրեն թէ անմիջապէս միջոցներ ձեռք պիտի առնուին, եթէ գնդ. Նասր զոհացում չտայ անյապաղ: Նախ՝ եա պիտի կանչուին օտար նաւուղիղները որոնք ազդանշանի մը կը սպասեն: Երկրորդ՝ աւելի պիտի խստացնեն տնտեսական եւ ելմտական սեղմումները, դադրեցնելով միջազգ. նաւարկութիւնը Սուէզէն, ինչպէս եւ ամէն առեւտուր Եգիպտոսի հետ: Իսկ եթէ Եգիպտոս դրդուիչ դիրք մը բռնէ, դրժելով 1888ի համաձայնութիւնը կամ վնասելով օտար անձերու եւ գոյքերու, այն ատեն անմիջապէս զինուորական գործողութեան պիտի ձեռնարկուի:

× Հինդերու յանձնախումբին նախագահը, Պ. Մենզիս, կ'ուզէ խոհեմութեամբ շարժել: Պիտի ջանայ համոզել թէ Եգիպտոսի համար ալ օգտակար է ջրանցքին միջազգային վարչութիւնը, թէ նաւանցութեան յաւելումը, ջրանցքին արդիացումը եւ բարգաւաճումը կը կարօտին օտար մասնագէտներու եւ դրամագլուխի եւն. բայց Հինդերու յանձնախումբը շատ լաւատես չերեւար, եւ Պ. Մինզիս ինք ալ ծանր կը նկատէ կացութիւնը:

× Գահիրէի անգլ. դեսպանատունը թելադրեց ընտանիքներուն հեռանալ Եգիպտոսէն: Դեսպանատան պաշտօնէութիւնն ալ պիտի կրճատուի: Յորդանանի մէջ բազմաթիւ անգլիացի ընտանիքներ տոմսակ առած են մեկնելու համար: Դամասկոսի անգլ. դեսպանատունն ալ յանձնարարեց ազգակիցներուն հեռանալ Սուրիայէն, նկատի առնելով Միջին Արեւելքի կացութիւնը:

× Եգիպտոսի կառավարութիւնը մէկ շաբաթ յետաձգեց երեք անգլիացի ամբաստանեալներու դատավարութիւնը: Հինգ Եգիպտացիներ եւս ձերբակալուեցան, իբրեւ լրտես:

× Գահիրէ կը սպասուի Հնդկաստանի վարչապետը, Նեհրու: Հաւանական է որ միջնորդի դեր կատարէ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՀԱՅ ՄԸ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԵՑԱՒ Թեհրանի մէջ, իբրեւ լրտես: Անունը Յուսիկ Վաղարշակ, այլ անուամբ Արտաշէս, 43 տարեկան, հակարապետ խորհրդային բանակին մէջ: Իրանի ոստիկանութիւնը կը ծանուցանէ թէ յաջողած է խորտակել խորհրդային լրտեսական «լայն ցանց մը՝ միջազգային կարեւորութեամբ»:

ՇԱՐԼ ԱԶՆԱՒՈՒՐԻ կրած ծանր արկածին առթիւ, երէկ անթելը կը հաղորդէր թէ գործողութիւն մը կատարուած է ձախ արմուկէն, իսկ աջ թեւը աւելի ծանր վիճակ ունի:

ՀԵՂԵՂԱՆՄԱՆ անձրեւները ահագին աւերներ գործեցին Ֆրանսայի հարաւային արեւելեան եւ միջին նահանգներուն մէջ: Լիոնէն կը հեռագրեն թէ հազար խորանարդ մեթր հող փլաւ Ֆուրվիէրի բլուրէն: Ուրիշ փլուզում մըն ալ տեղի ունեցաւ Լիոն - Մարսէյլ գծին վրայ: Շատ մը կառախումբեր Վալանս հասան երեք ժամ յապաղումով: Կայծակ ինկաւ կարգ մը վայրերու մէջ: Շատ մը օդանաւեր չկրցան վար իջնել, օդը անտեսանելի դարձած ըլլալով: Լիոնի արուարձանին մէջ գետակ մը յորդելով ողողեց Իզերոնի հովիտը: Ջրհեղեղ մը պայթեցաւ Վիշիի վրայ, կտրելով գլխաւոր ճամբան եւ խանգարելով հեռաձայնի հաղորդակցութիւնները: Սէնթ Էթիէնի եւ Սէն Շամոնի մէջ ալ կարգ հոսանքը դադրեցաւ, կայծակ ինկած ըլլալով քօքի գործարանին վրայ: Հեղեղներ գոյացան Անըսիի, Կրընոպլի եւ ուրիշ վայրերու մէջ: Վալանէն ութ արհներ (սկաուտ) հրաշքով փրկուեցան, երբ շրջապատուած էին ջուրերով:

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ թերթերը կը ծանուցանեն թէ բազմաթիւ նաւուղիղներ կամաւոր կ'արձանագրուին, Սուէզի ջրանցքին մէջ ծառայելու համար:

ՓԱՐԻԶԻ ամառը վերջացած կը համարուի: Մասնագէտներ գիտել կուտան թէ յիսուն տարիէ ի վեր այսքան գէշ ամառ տեսնուած չէր: Օգոստոսի ընթացքին քանի օր անձրեւ տեղաց եւ միայն 195 ժամ արեւ տեսանք, սովորական 224 ժամուան տեղ: Ամէն օր 300,000 հոգի կը վերադառնան արձակուրդէն:

Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ համաշխարհային 40 հիւլէական փորձ կատարած է, Մ. Նահանգները՝ 75, Անգլիա՝ միայն հինգ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ ՎԻԷՆԻ ՄԷՋ

ՎԻԷՆ.— Հայ Կաթ. եւ Մարտիկներու միութեան նախաձեռնութեամբ այս կիրակի առաւօտ ժամը 9ին, Համօ Օհանջանեան ակումբին մէջ կը մատուցուի Ս. պատարագ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն, ողբացեալ

ԴՐՕՅԻ, Վ. ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆԻ եւ ԳՆԴ. Տ. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆԻ

յիշատակին:

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Սեբաստիոյ Մուրատ Ուսումնասիրացի Մարսէյլի մասնաճիւղին ընդհ. ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Րաֆֆի պանդոկը, 13 ռիւ Թօպանօ:

Օրակարգ.— Նախապատրաստական աշխատանք պատգամաւորական ժողովի:

Միութեան պատգամաւորական ժողովը տեղի կ'ունենայ Տէսինի մէջ 22 եւ 23 սեպտեմբերին: Նիստերը կը փակուին 23ի կէսօրէն վերջ, գեղարուեստական ցերեկոյթով մը: Կը հրաւիրուին Տէսինի գաղութը եւ Սեբաստիոյ նահանգի բոլոր հայրենակիցները:

× Աւինեոնի հայրենակիցներէն կը խնդրուի տեսակցութիւն մը կեդր. վարչութեան քարտուղարին հետ, Մուրատ Ուսումնասիրացի մասնաճիւղի մը կազմութեան համար: Գրել հետեւեալ հասցէին մինչեւ Սեպտ 7:

Mr. Agopian, Chez M. Gamet
Eutrechaux (Vaucluse)

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բ. Հատոր

Գրեց՝ ՄԻՆԱՍ ԹԷՕԼԷՕԼԵԱՆ

Գին 1000 ֆր. Դիմել «Յառաջ»ին

SPORTVIL

60, Rue de Richelieu
Tél. : RIC 44-97

*

Demandons *entrepreneurs* très sérieux pour vestes et manteaux suedine pour femme.

TRES BEAU TRAVAIL

Demandons mécaniciennes en atelier et un presseur

★

Travail garanti toute l'année

Շատ հետաքրքրական գիրք մը

"ԺԱՄԱՆՑ ԵՒ ԶԲՕՍ"

632 մեծ էջեր — 200 նկարներ

կը պարունակէ

երգերու բանալին, բախտագուշակութեան զանազան եղանակներ, աստղագիտութիւն, ոգեհարցութիւն, ձեռնածութիւն, ընտանեկան խաղեր մեծերու եւ փոքրերու համար, բացօթեայ զբօս, սալոնի խաղեր, եւն., եւն.:

ՄԻԱԿ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԻՐՔԸ ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ

Գինը՝ թղթակազմ 1400 ֆրանք
լաթակազմ 1650 ֆրանք:

Դիմել Հ. Սամուէլ եւ Մ. Պարսամեան գրատուներուն, Փարիզ:

ՀԱՅ—ԲՈՅԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

Խմբագիր՝ Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Մամուլի տակ է Յուլիս–Օգոստոս թիւը (48 էջ):

Մարսէյլիոյ մէջ ՀԱՅ-ԲՈՅԺի ներկայացուցիչներն են Թօթօ Ռէքս, Պ. Աստուր Քէօսէեան եւ Պ. Արմենակ Շահպազեան:

Տարեկան բաժնեգինը 1000 Ֆր. Ֆրանսա, 1200 Ֆր. արտասահման: Դիմել Շ. Նարդունի, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ:

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՏԷՍԻՆ.— Տարօն Տուրուբերանի Հայր. Միութեան մասնաճիւղը իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Այրի Տիկին Գինօ, Տէր եւ Տիկին Գուրգէն, Տէր եւ Տիկին Սամսոն Ալեքսանեաններուն եւ բոլոր ընտանեկան պարագաներուն Մխիթար Ալեքսանեանի վաղահաս մահուան առթիւ:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ՁԷՆՔԻ ՏԱԿ

Արձակ էջեր

Գրեց

ԱՐԱՄԱՅԻՍ ՍՐԱՊԵԱՆ

Տպագրութիւն՝ Վենետիկ–Ս. Ղազար 1956

ԳԻՆ 500 ՖՐ.

Դիմել «ՅԱՌԱՋ»ի

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Ֆինիսէօզ մը արհեստանոցը աշխատելու համար եւ տունը աշխատող ժիւփիէռներ: Դիմել՝

Ets. LYDAN

21 Rue des Petits Carreaux, Paris (2e)

ԳՐԱՏՈՒՆ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

●

46, RUE RICHER - PARIS (9e)

Tél.: PROvence 64-90

C. C. P. Paris 3630-66

*

Նորագոյն հրատարակութիւններ

Ժամանց եւ Զբօս, Կ. Գուշակ (Երազներու բանալին, Բախտագուշակութիւն, Աստղագիտութիւն, Ոգեհարցութիւն, Ձեռնածութիւն, Ժամանցի խաղեր եւն.):

Մեծադիր 632 էջ, 1956 Պէյրութ, գինը՝ 1400, թղթատարի ծախքով 1500 Ֆր.:

Գարնանային, Վ. Շուշանեան, հրատարակ, 1956, Պէյրութ, գինը՝ 600 Ֆր.:

Մեռնող Գիւղին պատմութիւնը, Մ. Պարսամեան (Մանկութեան, Պատանեկութեան, Ուսանողական Յուշեր, Գրական Դէմքեր): Գինը՝ 800 Ֆր.:

Դար մը գրականութիւն, Մ. Թէօլէօլեան, Բ. հատոր, Գահիրէ 1956, գինը՝ 1000 ֆրանք:

(Սփիւռքեան գրական սերունդէն 58 դէմքեր, խորհրդահայ գրողներէն 24 դէմքեր, իրենց իսկ ընտրուած էջերով) նախապէս լոյս տեսած է Ա. հատորը, 1000 ֆրանք:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Թրիքոյի կարող մը եւ երիտասարդ մը 16էն 17 տարեկան, մանիւթանսիոնէռ:

Դիմել՝ Թրիքօ Թէրզեանի, 3 ռիւ Փուասոնիէռ, Փարիզ (2):

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ՎԵՐԱՄՈՒՏ Է

ԵՒ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 3ԻՆ ԿԸ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒԻ ՆԱԵՒ՝

ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ

Անուշավաճառի խանութը ուր, ինչպէս միշտ, պիտի գտնէք ամէն ինչ թարմ, մաքուր և պատրաստուած վարպետին ձեռքով:

32, Rue de Trevise, Paris 9e

Tél. : TAI 65-44

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

1. ՀԱՅԵՐԷՆ ԲԱՑԱՏՐԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ, ՍՏ. ՄԱԼԽԱՍԵԱՆՑ, Բ. տպագր. Պէյրութ, 1955 – 56, երեք հատոր լոյս տեսած (Դ.ը մամուլին տակ): Հատորը 4.000 ֆրանք:

2. ՀԱՅՈՑ ՀԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ, Մ. ԱԲԵՂԵԱՆ, գիրք Ա., Բ. տպ. Պէյրութ, 1955, լաթակազմ 1800 ֆրանք:

3. ԱԿՍԵԼ ԲԱԿՈՒՆՑԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ, Պէյրութ, 1955, Ա. եւ Բ. հատոր միասին (Գ.ը մամուլի տակ) 1050 ֆրանք:

4. ԵՂԻՇԷ ՉԱՐԵՆՑԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ, հատոր Ա., 1050 ֆրանք:

5.— *L'Eglise Arménienne*, Malachia Ormanian, 2e éd. Antélias 400 Fr.

6. ԲԱՌԱՐԱՆ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ, Մեսրոպ Նուպարեան, Պէյրութ, 1955, 1210 էջ, լաթակազմ 3000 Ֆր.:

7. ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ ԱՆԳԼ.-ՀԱՅ. Փրոֆ. Յ. Յ. Չագմաճեան, Պէյրութ, մեծադիր 1424 էջ, լաթակազմ 4000 Ֆր.:

8. ԽՈՆԱՐՀ ՀԵՐՈՍՆԵՐ, Կոմս, Գ. գիրք, Պէյրութ, 1956, 350 Ֆր.:

9. ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, Մ. Թէօլէօլեան, Գահիրէ, 1956, Ա. եւ Բ. հատոր 2000 Ֆր.:

Առաքման ծախքը գնողին վրայ

ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

ուր կը գտնուին Հայաստանի եւ Սփիւռքի հին ու նոր ամէն կարգի հրատարակութիւնները: Պահանջել Ընդարձակ Գրացուցակը:

LIBRAIRIE H. SAMUELIAN 51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris 6e

Chèque Postal, Paris, 1278-35.

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie

ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ

52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL

166, Ave. Aristide Briand, PAVILLONS - SOUS - BOIS

3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵՒ ՆՈՐԱՁԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՅԱՌԱՋ

HARATCH

ՕՐԱԹԵՐԹ

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
5
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
•
MERCREDI
5 SEPTEMBRE
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7672 32e ANNEE

խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3483

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՄԱՆԷ, ԹԵԿԵՂ, ՓԱՐԷՍ

Այսպէս, ուրեմն, ճակատագրական պահու մը, Հայ. Եկեղեցւոյ բարձրաստիճան կղերը կշռուեցաւ եւ պակաս գտնուեցաւ:

Պակաս՝ իր կոչումին գիտակցութեամբ, իր ազգասիրութեամբ եւ քաջութեամբ:

Պակաս՝ իր պարտականութեան եւ պատասխանատուութեան ըմբռնումով:

Եւ վերջապէս պակաս՝ իբրեւ բարոյական ազդակ եւ չարխափան ուժ:

Ընդհակառակն, դրդուիչներ ալ ունեցաւ, առաջնորդ կամ հետեւորդ վայրերան խաչակրութեան մը, որ կը ձգտէր անտէր փարախի մը վերածել Միջին Արեւելքի ազգային անդաստանը:

Իրենց արքեպիսկոպոսական եւ եպիսկոպոսական տիտղոսներն անգամ բաւական չեղան, որպէս զի ծանր նստին իրենց տեղը, փոխանակ ամբոխը քաջալերելու, գիտակցօրէն կամ բարեացակամ չէզոքութեամբ:

Ամէնէն տագնապալի պահերուն, ընկրկեցան, կծկուեցան իրենց պատեանին մէջ եւ դարձան չուք: Դարձան մոմխա:

Մոռցան որ իրենք ամէն բանէ առաջ հոգեւոր հովիւներն են Թուրքիոյ հայ ժողովուրդին վերջին մնացորդներուն, հետեւաբար եւ ներկայացուցիչները անոնց իրաւունքներուն եւ բաղձանքներուն:

Իրենց համար շատ աւելի արժէք ունեցաւ այս կամ այն ձեւակերպութիւնը, քան ամբողջ ժողովուրդի մը ապահովութեան եւ բարօրութեան հոգը:

Իսկ վերջին պահուն, աւելի մանրամանուլով, նոյն իսկ չբարեհաճեցան ներկայ ըլլալ երիտասարդ եւ ընտրովի կաթողիկոսի մը օծման, իբրեւ հոգեւոր եղբայր:

Տառապէս կապուելով եպիսկոպոսական կոչուած ժողովի մը կամայական որոշումներուն, անոնք չըմբռնեցին թէ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը կը կարօտէր ոչ թէ հաւատարմական ծեքծեքումներու, այլ իրենց փորձառութեան եւ գիտակից աջակցութեան:

Ի վերջոյ գաղտնիք չէ որ Վազգէն Ա. վարդապետութենէ էջմիածնի Աթոռը բարձրացաւ համաձայն կանխորոշ ծրագրի մը: Առանց համապատասխան պատրաստութիւնն ունենալու, ինչպէս ինքն ալ կը խոստովանէր:

Ահաւասիկ իր անփորձութեան վերջին ապացոյցը, խորապէս վրդովիչ եւ վարկաբեկիչ:

Երիտասարդ կաթողիկոսը 600 բառերէ բաղկացած հեռագիր մը ուղղեր է Լիբանանի Հանրապետութեան նախագահին՝ Քամիլ Շամունի, Օգոստ. 13 թուականով եւ հետեւեալ բովանդակութեամբ. —

1. Փետր. 20ի կաթող. ընտրութիւնը թեբի եւ անընդունելի նկատուած է.— 2. Այդ պայմաններուն մէջ կարելի չէ օծել ընտրեալը.— 3. Պիտի չճանչնանք զայն, իբրեւ կաթողիկոս.— 4. Անթիլիասի կաթողիկոսարանին պետ կը ճանչնանք միայն Խադ. արք. Աջապահեանը:

Այս անտեղի միջամտութենէն քանի մը օր ետք, Լիբանանի Հանրապետութեան նախագահը իր հաւանութիւնը կը յայտնէր Զարեհ Ա.ի օծման, որ տեղի ունեցաւ կիրակի, 2 Սեպտ., արտակարգ խանդավառութեամբ եւ ի ներկայութեան երեսուն հազար հաւատացեալներու...

Եթէ բարձրաստիճան կոչուած կղերը իր պաշտօնին եւ դերին գիտակցութիւնն ունենար, փոխանակ մեկուսանալու վատութեամբ եւ պետնաքարչ համակերպութեամբ, էջմիածինը դժուար թէ այսքան ձախաւեր ձեռնարկ մը փորձէր:

Կը մաղթենք որ այս կսկծալի դէպքերէն ետք, վեղարը կապարի ծանրութեամբ ճնշէ դաս մը եպիսկոպոսներու եւ արքեպիսկոպոսներու գլխուն վրայ, Մանէ, Թեկեղ, Փարէսի պակասը լրացնելու համար:

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՋ

•

ԱՄԷՆ ԲԱՆ ԳԱՂՏՆԻ ԿԸ ՊԱՀՈՒԻ

Ինչպէս հաղորդած էինք արդէն, երկուշաբթի տեղի ունեցաւ Ա. հանդիպումը Հինգերու յանձնախումբին եւ գնդ. Նասրի միջեւ: Խօսակցութիւնները խստօրէն գաղտնի կը պահուին եւ պիտի տեւեն քանի մը օր: Բայց յանձնախումբը չուզեր որ մէկ շաբաթէն աւելի քաշքշուին: Առաջին տեղեկագիրը պիտի ղրկուի Անգլիոյ արտաքին գործերու նախարարին, որ նախագահն է Լոնտոնի խորհրդաժողովին:

Հրատարակուած տեղեկութեանց համաձայն, մթնոլորտը շատ սիրալիր չէ: Եգիպտոսի թերթերը կը շարունակեն բացասական դիրք մը բռնել, յիշեցնելով թէ անընդունելի է արեւմտեան պետութեանց բանաձեւը: Շատեր կը կարծեն թէ ելքը անորոշ է: Բայց եւ այնպէս, Հինգերու յանձնախումբը կարելին պիտի փորձէ, միջին ճամբայ մը գտնելու համար: Ամերիկեան ներկայացուցիչը, Հէնտըրսըն, որ ճարպիկ բանագնաց մըն է եւ քաջածանօթ՝ Միջին Արեւելքի գործերուն, իր ամբողջ տաղանդը ի գործ պիտի դնէ, ուժ տալու համար յանձնախումբին, որպէս զի գնդ. Նասր ըմբռնէ կացութիւնը:

Ջրանցքի շրջանին մէջ յարաբերութիւնները նորէն բարուած են: Օտար նաւուղիները հաւաքաբար հրաժարական տուին եւ պիտի սպասեն մինչեւ Սեպտ. 15: Եթէ Եգիպտոսի նախագահը վերջնապէս մերժէ 18երու բանաձեւը, բոլորն ալ պիտի քաշուին:

Հեռագիրները կ՚ըսեն թէ գնդ. Նասր անձկութեամբ կը լսէ յանձնախումբի նախագահին բացատրութիւնները, առանց բառ արտասանելու: Պ. Մենզիս (նախագահը) ներկայացնելով 18 պետութեանց առաջարկները, 70 վայրկեան խօսեցաւ: Յետոյ ըսաւ. — «Մինչեւ հիմա միայն ես խօսեցայ»: Գնդ. Նասր պիտի արտայայտուի երբ վերջանան բոլոր բացատրութիւնները:

Երրորդ հանդիպում մը տեղի ունեցաւ երէկ, երեքշաբթի:

Յանձնախումբին անդամներէն իւրաքանչիւրը (Աւստրալիա, Եթովպիա, Իրան, Շուէտ եւ Մ. Նահանգներ) մէկ մէկ խորհրդական ունին: Գնդ. Նասրի կ՚ընկերանան արտաքին գործերու նախարարը, Ֆավզի եւ իր մտերիմ խորհրդականը, Ալի Սապրի:

Եգիպտոսի նախագահը ոչ մէկ խօսք արտասանեց, 18երու ծրագիրը ընդունած ատեն: Յանձնախումբին պաշտօնն է միայն բացատրութիւններ տալ, յետոյ լսել Եգիպտոսի նախագահին պատասխանը:

Իրազեկներու կարծիքով, երկու կողմերը այնքան վճռական դիրք մը բռնած են որ, շատ յոյս չկայ համաձայնութեան մը յանգելու: Այդ պարագային անխուսափելի կը համարուի գինեալ ընդհարումը:

ՏԵՂԱՏԱՐԱՓ անձրեւներուն հետեւանքով, Ռոն գետը վտանգի կէտին ալ անդին անցած է Լիոնի մէջ: Ցորդած են Սոն եւ Արտէշ գետերը: Կառախումբերը յապաղումներ կը կրեն Քոթ տ՚Ազիւրի ճամբաներուն վրայ: Ալփ Մարիթիմի մէջ ալ մեծ աւերներ կը գործեն փոթորիկները:

ԹԵՀՐԱՆԷՆ կը հեռագրեն թէ ձերբակալուած է խորհրդային լրտես մը, Բագլուկոլեպ, այն ամբաստանութեամբ թէ ռումբ աչարեկիչներ պատրաստած էր, սպաննելու համար Շահը, վարչապետը եւ Թեհրանի զինուորական կառավարիչը:

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՓԱՌԱՇՈՒՔ ՕԾՈՒՄԸ

ՆԵՐԿԱՅ ԷԻՆ ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ 30,000 ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ

Երէկուան թերթը մամուլի տակ էր, երբ հետեւեալ տեղեկութիւնները ստացանք Պէյրութի մեր թղթակցէն, հեռաձայնով.

Բացառիկ շուքով մը կատարուեցաւ Կիլիկիոյ ընտրեալ կաթողիկոս Զարեհ Ա.ի օծումը, կիրակի առտու, Անթիլիասի Մայր Տաճարին մէջ: Ներկայ էին աւելի քան 30.000 հոգի, նաեւ Լիբանանի Հանրապետութեան նախագահին ներկայացուցիչը, (նախագահը Ամման կը գտնուէր), պետական անձնաւորութիւններ, երեսփոխաններ, Սուրիոյ Հանրապետութեան նախագահի ներկայացուցիչը, բազմաթիւ պատուիրակութիւններ զանազան գաղութներէ եւն.:

Օծումը կատարեցին Ղեւոնդ եւ Խորէն եպիսկոպոսները: Արարողութեանց ներկայ էր նաեւ ասորի ուղղափառ եկեղեցւոյ եպիսկոպոսը:

Օծումէն վերջ, Ն. Ս. Օծութիւն Զարեհ Ա. հոգեշահ քարոզ մը խօսեցաւ ժողովուրդին, համերաշխութեան յորդոր կարդալով, թեւադրեց մոռնալ, ամէն քէն ու ոխ, եւ համախմբուիլ Աթոռին շուրջ, յանուն Հայ. եկեղեցւոյ պայծառութեան եւ հայ ժողովուրդին բարօրութեան:

Լիբանանի Հանրապետութեան նախագահին ներկայացուցիչը շատ գեղեցիկ ճառ մը խօսելով, շնորհաւորեց կաթողիկոսը եւ վեր հանեց հայ ժողովուրդի շինարար ոգին:

Ամէն ինչ տեղի ունեցաւ օրինակելի կարգապահութեամբ:

Մանրամասնութիւնները յաջորդով:

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՍՐՏԱԳԻՆ ԿՈՉԸ

•

(ՕԾՄԱՆ ԱՌԹԻՒ)

Այս հոգեպարար արարողութեան նախօրեակին՝ եկեղեցականի, խղճի եւ Հայու պարտք սեպեցինք սոյն պաշտօնական կոչը ուղղելու մեր սիրեցեալ ժողովուրդին, եւ անգամ մը եւս յայտնելու սրտի խորերէն բխած մեր բաղձանքը եւ յորդորելու բոլորը անխտիր, որ մոռնան ամէն տեսակ տարակարծութիւններ, մէկ կողմ թողուն անձնական նախասիրութիւնները, որոնք հասարակաց գործին եւ մեր քրիստոնէական, հայկական ու քաղաքացիական պարտականութեանց կատարումին արգելք կը դառնան: Սրտագին հրաւէր ու կոչ կ՚ուղղենք անգամ մը եւս, անխտիր ամէնքին, եկեղեցական թէ աշխարհական, ըմբռնելու թէ Կիլիկեան Աթոռը, վերահաստատուած լիբանանեան այս գեղեցիկ ծովափին վրայ, յառաջդիմելու եւ հայ ժողովուրդին ու այս երկրին լաւապէս ծառայելու բոլոր կարելիութիւնները ունի եւ պէտք չէ թերանայ իր այդ պարտականութեանց կատարման ճամբուն վրայ: Անգամ մը եւս, խոր համոզումով եւ հաստատ առաջադրութեամբ կը յայտնենք, ինչպէս միշտ ալ յայտարարած ենք, թէ Կիլիկեան Աթոռը, որպէս անբաժանելի մէկ նուիրապետութիւնը Հայաստանեայց Ս. եկեղեցւոյ, անխախտ ու անսասան պիտի պահէ Միութիւնը այդ եկեղեցւոյ, փոխադարձ յարգանքի, այլ մանաւանդ քրիստոնէական սիրոյ բարձր ոգիով: Ոչ ոք անիրաւուած զգայ ինքզինքը, ոչ ոք կատարուած ընտրութեամբ պարտուածի զգացում ունենայ: Աշխատած ենք ըլլալ բոլորին համար. յետ այսորիկ առաւել աշխատանք պիտի տանինք բառնալու թիւրիմացութիւնները, կանխակալ կարծիքները:

20 Փետրուար 1956ին կատարուած Կաթողիկոսական ընտրութենէն մինչեւ այժմ, մարդկօրէն կարելի ոչ մէկ ջանք խնայեցինք, սեղմուած տագնապ մը փարատելու եւ Հայ. Եկեղեցւոյ բոլոր զաւակները հաւաքելու Հայ. Եկեղեցւոյ կամարներուն ներքեւ: Անսահման համբերութեամբ եւ քրիստոնէական գիտակցութեամբ տարինք անհասկացողութեանց հետեւանք եղող արտայայտութիւնները, միշտ հաւատալով մեր ժողովուրդին առողջ գիտակցութեան եւ ազգասիրական բարձր ոգւոյն, համոզուած՝ որ այդ ոգին ի վերջոյ յաղթական պիտի ըլլայ այժմու դժուարութեանց եւ տարակարծութեանց մէջ:

Քրիստոնէական մեր Սուրբ Կրօնքին հիմքը Սէրն է: Սէր առ Աստուած եւ Սէր առ մարդիկ: Այդ սիրոյ զգացմամբ, ահա, կրկնակի կոչ կ՚ուղղենք Քեզի, հայ ժողովուրդ, յանուն մեր հաւատքին, մեր սիրելի ազգին, մեր նահատակներուն ու Սուրբերուն, յորդորելով ըլլալ կարգապահ, հաւատարիմ՝ Քու գտնուած երկիրներու պետութեանց եւ անկեղծ սրտով փարիլ մեր եկեղեցական թէ ազգային արժէքներուն ու աւանդութեանց, գիրար սիրել սուրբ սիրով ու անկեղծաւոր սրտով:

Խաղաղութեան Աստուածը ըլլայ Ձեր բոլորին հետ, եւ ինքը առաջնորդէ Ձեզ բոլորդ — Ամէն:

«ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԲԱՆԱԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏ Է»

Մթնոլորտը պղտոր կ՚երեւայ անոր համար որ, եգիպտական կառավարութիւնը որ եւ է կարգադրութիւն չէր ըրած Գահիրէի օդակայանին մէջ, յանձնախումբին անդամներն ընդունելու համար: Հարիւրի չափ թղթակիցներ և լուսանկարիչներ անհամբեր կը սպասէին: Կառավարութիւնը գոհացած էր օդակայան ղրկելով արտաքին գործերու նախարարութեան արարողապետը եւ Գահիրէի կառավարիչը: Կարճ խօսքով, բացորոշ էր ընդունելութեան պաղութիւնը: Կարծես Եգիպտացիները ըսել կ՚ուզէին յանձնախումբին անդամներուն.— Գահիրէ գալ ուզեցիք, շատ լաւ. բայց մի կարծէք թէ շնորհապարտ պիտի թողուք մեզ»:

Աւստրալիոյ վարչապետը, Մենզիս, որ յանձնախումբին նախագահն է, չկրցաւ պարտկել իր դժգոհութիւնը: Մերժեց իր տրամադրութեան տակ դրուած ինքնաշարժը, սպասելով իր դեսպանատան կառքին: Այդ պահուն անգլիացի դիւանագէտ մը եգիպտական թերթ մը ցոյց տալով, կ՚ըսէր գայրացած. — «Ամօթ է»: Թերթը կը պարունակէր ծաղրանկար մը, որ ուր վանդակի մը մէջ կ՚երեւային յանձնախումբին հինգ անդամները՝ իբրեւ թութակներ՝ մարդկային դէմքով: Ամերիկան բռնած էր վանդակը:

Նոյն օրը Եգիպտոսի բանակին սպարապետը, զոր. Հաքիմ Ամիր հետեւեալ յայտարարութիւնը կ՚ընէր «Ալ Ախպար» թերթին.

— «Այժմ կրնամ ըսել թէ եգիպտական

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՎԵՐԱԴԱՐՁ Ս. ՂԱԶԱՐԻ ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐՈՒՆ

Կիրակի Փարիզ վերադարձան Ս. Ղազարի ուխտաւորները, որոնք երեք շաբաթ ի վեր արձակուրդ մը կ՚անցընէին Իտալիա, մասնաւորաբար այցելելով Մխիթարեան մենաստանը եւ ապրելով յիշատակելի պահեր:

Ուխտաւորները կայարանին մէջ դիմաւորուեցան ծնողներուն, ազգականներուն եւ բարեկամներու կողմէ:

ՄՈՍՏՈՒԱ

Ամառուան մէջ գիւղի կեանքը շատ աւելի հետաքրքրական է դառնում։ Ամէն կողմից գիւղ են գալիս մարդիկ՝ հանգստանալու, ինչպէս նաև գիւղատնտեսական տարբեր հարցերով։ Ամառուան ընթացքում գիւղ են գալիս նաև տարբեր ընկերութիւնների ներկայացուցիչներ՝ գիւղացիներին ծանօթացնելու իրենց ապրանքների հետ։ Ամառուան ընթացքում գիւղում տեղի են ունենում նաև տարբեր մրցումներ։

Ամառուան ընթացքում գիւղում տեղի ունեցաւ նաև մի հետաքրքրական հանդիպում։ Գիւղի մի քանի երիտասարդներ որոշեցին ստեղծել մի ֆուտբոլային թիմ։ Նրանք հաւաքուեցին, որոշեցին թիմի անունը, գնեցին համազգեստ եւ սկսեցին մարզուել։ Մի քանի շաբաթ անց նրանք հրաւիրեցին հարեւան գիւղի թիմին մրցման։ Հանդիպումը տեղի ունեցաւ գիւղի մարզադաշտում։ Հանդիսատեսների թիւը հասնում էր մօտ 200-ի։ Հանդիպումը աւարտուեց 3-2 հաշուով։ Յաղթեց հիւրերի թիմը։ Հանդիպումից յետոյ երկու թիմերի խաղացողները միասին ճաշեցին։

Ամառուան ընթացքում գիւղում տեղի ունեցաւ նաև մի հետաքրքրական միջոցառում։ Գիւղի մի քանի երիտասարդներ որոշեցին ստեղծել մի ֆուտբոլային թիմ։ Նրանք հաւաքուեցին, որոշեցին թիմի անունը, գնեցին համազգեստ եւ սկսեցին մարզուել։ Մի քանի շաբաթ անց նրանք հրաւիրեցին հարեւան գիւղի թիմին մրցման։ Հանդիպումը տեղի ունեցաւ գիւղի մարզադաշտում։ Հանդիսատեսների թիւը հասնում էր մօտ 200-ի։ Հանդիպումը աւարտուեց 3-2 հաշուով։ Յաղթեց հիւրերի թիմը։ Հանդիպումից յետոյ երկու թիմերի խաղացողները միասին ճաշեցին։

Ամառուան ընթացքում գիւղում տեղի ունեցաւ նաև մի հետաքրքրական միջոցառում։ Գիւղի մի քանի երիտասարդներ որոշեցին ստեղծել մի ֆուտբոլային թիմ։ Նրանք հաւաքուեցին, որոշեցին թիմի անունը, գնեցին համազգեստ եւ սկսեցին մարզուել։ Մի քանի շաբաթ անց նրանք հրաւիրեցին հարեւան գիւղի թիմին մրցման։ Հանդիպումը տեղի ունեցաւ գիւղի մարզադաշտում։ Հանդիսատեսների թիւը հասնում էր մօտ 200-ի։ Հանդիպումը աւարտուեց 3-2 հաշուով։ Յաղթեց հիւրերի թիմը։ Հանդիպումից յետոյ երկու թիմերի խաղացողները միասին ճաշեցին։

Ամառուան ընթացքում գիւղում տեղի ունեցաւ նաև մի հետաքրքրական միջոցառում։ Գիւղի մի քանի երիտասարդներ որոշեցին ստեղծել մի ֆուտբոլային թիմ։ Նրանք հաւաքուեցին, որոշեցին թիմի անունը, գնեցին համազգեստ եւ սկսեցին մարզուել։ Մի քանի շաբաթ անց նրանք հրաւիրեցին հարեւան գիւղի թիմին մրցման։ Հանդիպումը տեղի ունեցաւ գիւղի մարզադաշտում։ Հանդիսատեսների թիւը հասնում էր մօտ 200-ի։ Հանդիպումը աւարտուեց 3-2 հաշուով։ Յաղթեց հիւրերի թիմը։ Հանդիպումից յետոյ երկու թիմերի խաղացողները միասին ճաշեցին։

Ամառուան ընթացքում գիւղում տեղի ունեցաւ նաև մի հետաքրքրական միջոցառում։ Գիւղի մի քանի երիտասարդներ որոշեցին ստեղծել մի ֆուտբոլային թիմ։ Նրանք հաւաքուեցին, որոշեցին թիմի անունը, գնեցին համազգեստ եւ սկսեցին մարզուել։ Մի քանի շաբաթ անց նրանք հրաւիրեցին հարեւան գիւղի թիմին մրցման։ Հանդիպումը տեղի ունեցաւ գիւղի մարզադաշտում։ Հանդիսատեսների թիւը հասնում էր մօտ 200-ի։ Հանդիպումը աւարտուեց 3-2 հաշուով։ Յաղթեց հիւրերի թիմը։ Հանդիպումից յետոյ երկու թիմերի խաղացողները միասին ճաշեցին։

«ԱՐԾԱԹԵԼԻ» ՏԱՍԸ ՏԱՐԻՆ

ՄՄՏ.—Վերջերս լոյս տեսաւ Հայկական ՍՍՀ Գիտութիւնների ակադեմիայի հրատարակչութեան նոր գիրքը՝ «Արծաթելի» տասը տարին։ Գիրքը ներկայացնում է Հայկական ՍՍՀ Գիտութիւնների ակադեմիայի «Արծաթելի» տասը տարուայ գործունէութիւնը։ Գրքում տեղ են գտել ակադեմիայի նախագահութեան, գիտական խորհրդի, գիտական բաժանմունքների, լաբորատորիաների, կայանների, ինչպէս նաեւ ակադեմիայի կից գործող ընկերային կազմակերպութիւնների մասին նիւթերը։ Գրքում տեղ են գտել նաեւ ակադեմիայի անդամների ցանկը, ակադեմիայի կողմից կազմակերպուած գիտական նստաշրջանների, գիտական նիստերի, գիտական հաղորդումների, ինչպէս նաեւ ակադեմիայի հրատարակած գրքերի ցանկերը։ Գրքի վերջում տրուած են ակադեմիայի անդամների եւ գիտական աշխատողների անձնական կազմի մասին տեղեկութիւններ։

ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԱՑ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ «ԱՐԾԱԹԵԼԻ»

Ակադեմիայի նախագահութիւնը հրատարակել է «Արծաթելի» տասը տարին գրքոյկը, որ նուիրուած է ակադեմիայի գործունէութեան տասնամեակին։ Գրքոյկում տեղ են գտել ակադեմիայի կազմակերպման, գիտական հաստատութիւնների ստեղծման, գիտական նստաշրջանների, գիտական նիստերի, գիտական հաղորդումների մասին նիւթերը։ Գրքոյկում տեղ են գտել նաեւ ակադեմիայի անդամների ցանկը, ակադեմիայի կից գործող ընկերային կազմակերպութիւնների մասին տեղեկութիւններ։ Գրքոյկը հրատարակուած է հայերէն, ռուսերէն եւ անգլերէն լեզուներով։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ «ԱՐԾԱԹԵԼԻ» ՏԱՍԸ ՏԱՐԻՆ

ՄՄՏ.—Վերջերս լոյս տեսաւ Հայկական ՍՍՀ Գիտութիւնների ակադեմիայի հրատարակչութեան նոր գիրքը՝ «Արծաթելի» տասը տարին։ Գիրքը ներկայացնում է Հայկական ՍՍՀ Գիտութիւնների ակադեմիայի «Արծաթելի» տասը տարուայ գործունէութիւնը։ Գրքում տեղ են գտել ակադեմիայի նախագահութեան, գիտական խորհրդի, գիտական բաժանմունքների, լաբորատորիաների, կայանների, ինչպէս նաեւ ակադեմիայի կից գործող ընկերային կազմակերպութիւնների մասին նիւթերը։ Գրքում տեղ են գտել նաեւ ակադեմիայի անդամների ցանկը, ակադեմիայի կողմից կազմակերպուած գիտական նստաշրջանների, գիտական նիստերի, գիտական հաղորդումների մասին նիւթերը։ Գրքում տեղ են գտել նաեւ ակադեմիայի անդամների եւ գիտական աշխատողների անձնական կազմի մասին տեղեկութիւններ։

ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԱՑ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ «ԱՐԾԱԹԵԼԻ»

Ակադեմիայի նախագահութիւնը հրատարակել է «Արծաթելի» տասը տարին գրքոյկը, որ նուիրուած է ակադեմիայի գործունէութեան տասնամեակին։ Գրքոյկում տեղ են գտել ակադեմիայի նախագահութեան, գիտական խորհրդի, գիտական բաժանմունքների, լաբորատորիաների, կայանների, ինչպէս նաեւ ակադեմիայի կից գործող ընկերային կազմակերպութիւնների մասին նիւթերը։ Գրքոյկում տեղ են գտել նաեւ ակադեմիայի անդամների ցանկը, ակադեմիայի կողմից կազմակերպուած գիտական նստաշրջանների, գիտական նիստերի, գիտական հաղորդումների մասին նիւթերը։ Գրքոյկը հրատարակուած է հայերէն, ռուսերէն եւ անգլերէն լեզուներով։

ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԱՑ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ «ԱՐԾԱԹԵԼԻ»

Ակադեմիայի նախագահութիւնը հրատարակել է «Արծաթելի» տասը տարին գրքոյկը, որ նուիրուած է ակադեմիայի գործունէութեան տասնամեակին։ Գրքոյկում տեղ են գտել ակադեմիայի նախագահութեան, գիտական խորհրդի, գիտական բաժանմունքների, լաբորատորիաների, կայանների, ինչպէս նաեւ ակադեմիայի կից գործող ընկերային կազմակերպութիւնների մասին նիւթերը։ Գրքոյկում տեղ են գտել նաեւ ակադեմիայի անդամների ցանկը, ակադեմիայի կողմից կազմակերպուած գիտական նստաշրջանների, գիտական նիստերի, գիտական հաղորդումների մասին նիւթերը։ Գրքոյկը հրատարակուած է հայերէն, ռուսերէն եւ անգլերէն լեզուներով։

ՆՈՎՈՍՏՈՍ

(ՊՈՍՏԱԿԱՆ ՎՃԱՐ, 364 - 400)

Ի. ԳԱՎԻԹ

ԱՄԵՆԱՄԵԾ ՀԱՅԵՐԷՆ ԲԱՑԱՌԻԿ ԹԵՐԹ

«800,000 ՀԱՅԵՐ ՍՓՈՓԱԲԱՆԱՑԱՆ»

ԵՎ ՓՈԽԱՐԻՆ ՍՈՎԵՏԱՀԱՅԱՍՏԱՆ

3.— ՍՓՅՈՒՌՔԻ ՎՃԱՐՈՒՄԸ

— Եթէ մեր հայրը չէր, ան ալ մեզի պէս պիտի ըլլար, ըսաւ Ալիխոճ ու գլուխը կախեց։ —

Գիւղին մէկ ծայրը Ալիխոճի տունն էր։ Ան ծնած էր ու մեծցած էր հոն։ Գիւղին մէջ ամէն մարդ կը ճանչնար զինք։ Ամէն մարդ կը սիրէր զինք։ Ան ալ ամէնուն կը սիրէր։ Ամէն մարդ կը վստահէր անոր։ Ամէն մարդ կը խորհրդակցէր անոր հետ։ Ամէն մարդ կը հաւատար անոր խօսքերուն։ Ամէն մարդ կը յարգէր զինք։ Ան ալ ամէնուն կը յարգէր։ Ամէն մարդ կը հարգէր զինք։ Ան ալ ամէնուն կը հարգէր։ Ամէն մարդ կը պատուէր զինք։ Ան ալ ամէնուն կը պատուէր։ Ամէն մարդ կը հաւնէր զինք։ Ան ալ ամէնուն կը հաւնէր։ Ամէն մարդ կը սիրէր զինք։ Ան ալ ամէնուն կը սիրէր։

Ալիխոճ ամուսնացած էր 1915ին Մելիքսէթ Թորոսեանի հետ։ Ունէին երեք զաւակներ։ Ամենամեծը աղջիկ էր, որ ամուսնացած էր Ղազարոս Ղազարեանի հետ։ Ղազարոս ալ գիւղացի էր։ Ունէին երկու զաւակներ։ Ամենամեծը տղայ էր, որ կոչուած էր Ալիխոճ։ Ան ալ ամէնուն կը սիրէր։ Ամէն մարդ կը հաւնէր զինք։ Ան ալ ամէնուն կը հաւնէր։ Ամէն մարդ կը հարգէր զինք։ Ան ալ ամէնուն կը հարգէր։ Ամէն մարդ կը պատուէր զինք։ Ան ալ ամէնուն կը պատուէր։ Ամէն մարդ կը վստահէր անոր։ Ամէն մարդ կը խորհրդակցէր անոր հետ։ Ամէն մարդ կը հաւատար անոր խօսքերուն։

Ալիխոճ ամուսնացած էր 1915ին Մելիքսէթ Թորոսեանի հետ։ Ունէին երեք զաւակներ, որոնցմէ ամենամեծը աղջիկ էր։ Ան ամուսնացած էր Ղազարոս Ղազարեանի հետ։ Ղազարոս ալ գիւղացի էր։ Ունէին երկու զաւակներ։ Ամենամեծը տղայ էր, որ կոչուած էր Ալիխոճ։ Ան ալ ամէնուն կը սիրէր։ Ամէն մարդ կը հաւնէր զինք։ Ան ալ ամէնուն կը հաւնէր։ Ամէն մարդ կը հարգէր զինք։ Ան ալ ամէնուն կը հարգէր։ Ամէն մարդ կը պատուէր զինք։ Ան ալ ամէնուն կը պատուէր։ Ամէն մարդ կը վստահէր անոր։ Ամէն մարդ կը խորհրդակցէր անոր հետ։ Ամէն մարդ կը հաւատար անոր խօսքերուն։

Գիւղին մարդիկը կ՚ըսէին, որ Ալիխոճ ծնած է հարուստ ընտանիքի մը մէջ։ Անոր հայրը հարուստ մարդ էր։ Ունէր շատ հողեր, շատ արտեր, շատ այգիներ, շատ անասուններ։ Ունէր նաեւ շատ գործեր։ Ունէր նաեւ շատ դրամ։ Ունէր նաեւ շատ ոսկի։ Ունէր նաեւ շատ արծաթ։ Ունէր նաեւ շատ պղինձ։ Ունէր նաեւ շատ ալիւր։ Ունէր նաեւ շատ ցորեն։ Ունէր նաեւ շատ գարի։ Ունէր նաեւ շատ ձէթ։ Ունէր նաեւ շատ գինի։ Ունէր նաեւ շատ ոչխարներ։ Ունէր նաեւ շատ կովեր։ Ունէր նաեւ շատ ձիեր։ Ունէր նաեւ շատ ուղտեր։ Ունէր նաեւ շատ ջորիներ։ Ունէր նաեւ շատ էշեր։ Ունէր նաեւ շատ հաւեր։ Ունէր նաեւ շատ աքլորներ։ Ունէր նաեւ շատ ճուտեր։ Ունէր նաեւ շատ ձագեր։ Ունէր նաեւ շատ ձուեր։ Ունէր նաեւ շատ կարագ։ Ունէր նաեւ շատ պանիր։ Ունէր նաեւ շատ մածուն։ Ունէր նաեւ շատ կաթ։ Ունէր նաեւ շատ մեղր։ Ունէր նաեւ շատ ձիթապտուղ։ Ունէր նաեւ շատ ձիթապտուղի իւղ։ Ունէր նաեւ շատ ձիթապտուղի օճառ։ Ունէր նաեւ շատ ձիթապտուղի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ նուռ։ Ունէր նաեւ շատ նռնենիներ։ Ունէր նաեւ շատ նռան հիւթ։ Ունէր նաեւ շատ նռան ձէթ։ Ունէր նաեւ շատ նռան ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ խնձոր։ Ունէր նաեւ շատ խնձորի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ խնձորի հիւթ։ Ունէր նաեւ շատ խնձորի ձէթ։ Ունէր նաեւ շատ խնձորի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ տանձ։ Ունէր նաեւ շատ տանձի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ տանձի հիւթ։ Ունէր նաեւ շատ տանձի ձէթ։ Ունէր նաեւ շատ տանձի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ դեղձ։ Ունէր նաեւ շատ դեղձի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ դեղձի հիւթ։ Ունէր նաեւ շատ դեղձի ձէթ։ Ունէր նաեւ շատ դեղձի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ ծիրան։ Ունէր նաեւ շատ ծիրանի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ ծիրանի հիւթ։ Ունէր նաեւ շատ ծիրանի ձէթ։ Ունէր նաեւ շատ ծիրանի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ սալոր։ Ունէր նաեւ շատ սալորի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ սալորի հիւթ։ Ունէր նաեւ շատ սալորի ձէթ։ Ունէր նաեւ շատ սալորի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ կեռաս։ Ունէր նաեւ շատ կեռասի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ կեռասի հիւթ։ Ունէր նաեւ շատ կեռասի ձէթ։ Ունէր նաեւ շատ կեռասի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ ելակ։ Ունէր նաեւ շատ ելակի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ ելակի հիւթ։ Ունէր նաեւ շատ ելակի ձէթ։ Ունէր նաեւ շատ ելակի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ մորի։ Ունէր նաեւ շատ մորիի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ մորիի հիւթ։ Ունէր նաեւ շատ մորիի ձէթ։ Ունէր նաեւ շատ մորիի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ թութ։ Ունէր նաեւ շատ թթենիներ։ Ունէր նաեւ շատ թթենիի հիւթ։ Ունէր նաեւ շատ թթենիի ձէթ։ Ունէր նաեւ շատ թթենիի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ ընկոյզ։ Ունէր նաեւ շատ ընկոյզի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ ընկոյզի հիւթ։ Ունէր նաեւ շատ ընկոյզի ձէթ։ Ունէր նաեւ շատ ընկոյզի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ նուշ։ Ունէր նաեւ շատ նուշի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ նուշի հիւթ։ Ունէր նաեւ շատ նուշի ձէթ։ Ունէր նաեւ շատ նուշի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ պնդուկ։ Ունէր նաեւ շատ պնդուկի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ պնդուկի հիւթ։ Ունէր նաեւ շատ պնդուկի ձէթ։ Ունէր նաեւ շատ պնդուկի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ գետնանուշ։ Ունէր նաեւ շատ գետնանուշի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ գետնանուշի հիւթ։ Ունէր նաեւ շատ գետնանուշի ձէթ։ Ունէր նաեւ շատ գետնանուշի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ ձիթենի։ Ունէր նաեւ շատ ձիթենիի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ ձիթենիի հիւթ։ Ունէր նաեւ շատ ձիթենիի ձէթ։ Ունէր նաեւ շատ ձիթենիի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ ձիթապտուղ։ Ունէր նաեւ շատ ձիթապտուղի ծառեր։ Ունէր նաեւ շատ ձիթապտուղի հիւթ։ Ունէր նաեւ շատ ձիթապտուղի ձէթ

բանակը պատրաստ է դիմագրաւելու ամէն պատահականութիւն : Կրնամ ապահովել թէ յանկարծակիի պիտի չգանք : Կրնամ ապահովել նաեւ թէ մեզի դէմ սարքուած պատերազմ մը զրօսանք պիտի չըլլայ, ինչպէս կը կարծեն անոնք որ զինեալ միջամտութիւն կ'երազեն : Մենք մեր զինուորական պատրաստութիւններն ականք ջրանցքին ազգայնացումէն առաջ : Ցարդ միայն մէկ օդանաւային արկածպատահած է գետնին վրայ եւ ոչ թէ թռած ատեն : Եգիպտական բանակը պատրաստ է յետին մանրամասնութեամբ : Վերջացած է կանոնաւոր բանակին եւ պահեստի ուժերուն զօրաշարժը, մէջն ըլլալով ազգային պահակազունդը եւ ասպատակութեան յատուկ զօրամասերը : Մեր ուժերը տեղաւորուած են ռազմագիտական դիրքերու վրայ, ուժգնօրէն դիմագրաւելու համար ամէն կացութիւն : Մեր զինամթերքը գոհացուցիչ է ամէն տեսակէտով » :

Արեւմտեան շրջանակներու մէջ կը կարծեն թէ եգիպտական բանակը չի կրնար երկար դիմադրել զինուորական յարձակման մը : Ուրիշներ դիտել կուտան թէ բանակը լաւ սպառազինուած է Պաղեստինի պատերազմէն ի վեր եւ կրնայ լուրջ դիմադրութիւն կատարել : Մասնագէտներ Եգիպտոսը մասնաւորապէս խոցելի կը նկատեն օդանաւային յարձակումներու համար : Կը վախցուի որ կրօնական մոլեռանդութիւն մը ծագի, զինուորական միջամտութեան պարագային . թէեւ ժողովուրդը հանդարտ է առ այժմ :

× Պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ ցարդ 30 հոգի ձերբակալուած են, լրտեսութեան ամբաստանութեամբ : Ձերբակալուած Անգլիացիներուն թիւն է չորս : Կառավարական զեկոյցը կ'ըսէ թէ ամբաստանեալները եւ վկաները շատ կարեւոր խոստովանութիւններ կատարած են :

× Անգլ. կառավարութիւնը պահանջեց Եգիպտոսէն անյապաղ ծանուցանել թէ երբ պիտի վճարէ 1951ին ճամբուած անգլիացի պաշտօնատարներուն հատուցումը որ կը ձգձգուի երկար ատենէ ի վեր :

× Սէուտի Արաբիոյ Գահիրէի ներկայացուցիչը յայտարարեց թէ Եգիպտոսի հետ է եւ պիտի օգնէ անոր, ամէն ասպարէզի մէջ :

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԶՕՐՔԸ ԿԻՊՐՈՍԻ ՄԷՋ

Կառավարութիւնը կը շարունակէ զօրք եւ զինամթերք փոխադրել Կիպրոս : Անգլիա եւս կը շարունակէ իր զինուորական պատրաստութիւնները : Քանի մը օրէն 5 - 6000ի պիտի հասնի Ֆրանսացի զինուորներուն թիւը : Բոլորն ալ պիտի հաստատուին Նիկոսիոյ մօտ եւ Թամպուի օդակայանին մէջ :

Տեղական թերթերու թղթակիցները կը հաստատեն թէ սիրալիր յարաբերութիւններ կը տիրեն Ֆրանսացի եւ անգլիացի զինուորներու միջեւ : Նաւերը շարունակ զինամթերք եւ պաշար կը պարպեն Ֆամակուսթայի նաւահանգիստին մէջ :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԿԻՊՐՈՍԻ մասին ճառ մը խօսելով, Յունաստանի վարչապետը յայտարարեց թէ երբեք վար պիտի չառնեն պայքարի դրօշը, ինչ դժուարութիւններ ալ ծագին : « Կիպրոսի պայքարը, ինչպէս ազգային ազատագրութեան բոլոր պայքարները կը պահանջէ տեւական ճիգեր, պողպատեայ ջիղեր եւ մեծ համբերութիւն » : Թուրք թերթերը միշտ կը յիշեցնեն թէ Թուրքիա պիտի գրաւէ Կիպրոսը, եթէ Անգլիացիները հեռանան :

ԱՇՆԱՆ պիտի արձակուին 1954/2ի զինուորները (Ա. շարք) եւ վերակոչեալները, սկսելով ընտանիքի հայրերէն, ինչպէս յայտարարեց պատերազմական նախարարը :

ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ Ալժէ պիտի երթայ ուրբաթ օր, տեսակցելու համար Ալժերիոյ նախարարին՝ Լաքոստի հետ : Պիտի մնայ միայն 24 ժամ :

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ մէջ գնդակահարուեցան երկու սպաներ, որոնք մահուան դատապարտուած էին, իբրեւ մեղսակից սպայակոյտի փոխ - նախագահ գնդ. Ատնան Մալքիի սպանութեան :

ՍԱԿԱՐԱՆ (Սեպտ. 3) .— Ձոյլ ոսկի 474.000, նափոլէոն 3410, զուից. 3250, անգլիական 4210, քսան տոլարնոց 16520, թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1050, տոլար 405, պելժ. 8.20, զուից. 97.75, փեզեթա 8.90 :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ ՎԻԷՆԻ ՄԷՋ

ՎԻԷՆ .— Հայ Կամ. եւ Մարտիկներու միութեան նախաձեռնութեամբ այս կիրակի առաւօտ ժամը 9ին, Համօ Օհանջանեան ակումբին մէջ կը մատուցուի Ս. պատարագ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն, ողբացեալ

ԴՐՕՅԻ, Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ եւ ԳՆԴ. Տ. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆԻ

յիշատակին :

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Սեբաստիոյ Մուրատ Ուսումնասիրացի Մարսէյլի մասնաճիւղին ընդհ. ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Րաֆֆի պանդոկը, 13 ռիւ Թօպանօ :

Օրակարգ .— Նախապատրաստական աշխատանք պատգամաւորական ժողովի :

Միութեան պատգամաւորական ժողովը տեղի կ'ունենայ Տէսինի մէջ 22 եւ 23 սեպտեմբերին : Նիստերը կը փակուին 23ի կէսօրէն վերջ, գեղարուեստական ցերեկոյթով մը : Կը հրաւիրուին Տէսինի գաղութը եւ Սեբաստիոյ նահանգի բոլոր հայրենակիցները :

× Ավինեոնի հայրենակիցներէն կը խնդրուի տեսակցութիւն մը կեդր. վարչութեան քարտուղարին հետ, Մուրատ Ուսումնասիրացի մասնաճիւղի մը կազմութեան համար : Գրել հետեւեալ հասցէին մինչեւ Սեպտ 7 :

Mr. Agopian, Chez M. Gamet
Eutrechaux (Vaucluse)

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բ. Հատոր
Գրեց՝ ՄԻՆԱՍ ԹԷՕԼԷՕԼԵԱՆ
Գին 1000 ֆր. Դիմել «Յառաջ»ին

ՀԱՅ—ԲՈՅԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

Խմբագիր՝ Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Մամուլի տակ է Յուլիս–Օգոստոս թիւը (48 էջ) :

Մարսէյլիոյ մէջ ՀԱՅ-ԲՈՅԺի ներկայացուցիչներն են Ֆօթօ Ուէքս, «Պ. Ասատուր Բէօսէեան) եւ Պ. Արմենակ Շահպազեան :

Տարեկան բաժնեգինը 1000 ֆր. Ֆրանսա, 1200 ֆր. արտասահման : Դիմել Շ. Նարդունի, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ :

SPORTVIL
60, Rue de Richelieu
Tél. : RIC 44-97
*
Demandons *entrepreneurs* très sérieux pour vestes et manteaux suedine pour femme.
TRES BEAU TRAVAIL
Demandons mécaniciennes en atelier et un presseur
★
Travail garanti toute l'année

Շատ հետաքրքրական գիրք մը
"ԺԱՄԱՆՑ ԵՒ ԶՐՕՍ"
632 մեծ էջեր — 200 նկարներ
կը պարունակէ
երազներու բանալին, բախտագուշակութեան զանազան եղանակներ, աստղագիտութիւն, ոգեհարցութիւն, ձեռնածութիւն, ընտանեկան խաղեր մեծերու եւ փոքրերու համար, բացօթեայ զբօս, սալոնի խաղեր, եւն., եւն. :
ՄԻԱԿ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԻՐՔԸ ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ
Գինը՝ թղթակազմ 1400 ֆրանք
լաթակազմ 1650 ֆրանք :
Դիմել Հ. Սամուէլ եւ Մ. Փարսամեան գրատուներուն, Փարիզ :

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կրօն. Ընկերակցութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ Մայր եկեղեցիի նախկին բազմարդիւն դպրապետ ողբացեալ

ՅԱԿՈԲ ՄԱԼԱՔԵԱՆԻ

մահուան առաջին տարելիցին առթիւ այս կիրակի արժանի շուքով մասնաւոր հոգեհանգիստ պիտի կատարուի : Հայ եկեղեցական երգեցողութեան հանգուցեալ բազմամեայ վաստակաւորին յիշատակին նուիրուած այս յարգանքի արարողութեան կը հրաւիրուին բարեկամներ, համակիրներ եւ բոլոր եկեղեցասէր ազգայինները :

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ
« ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ »

Կը խօսի Պ. ՖԵՐՏԻ ԱՊԱՃԵԱՆ
Քարտուղար Մուրատ - Ռափայէլեան Նախկին Սաներու Միութեան :
Կը նախագահէ Պ. ԺԱՆ ՊԸԺԵԱՆ
Կը ցուցադրուի նաեւ «ժամանց ի Վենետիկ » :
Փաստանկարը (տօքիւմանթէր) պատրաստուած Պ. Գրիգոր Ռափայէլեանէ եւ Պ. Արմիկ Յակոբեանէ :
10 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին Ահարոնեան ակումբին մէջ, 26 ռիւ տէ Քոնվալէսան :
17 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Սէն Ժերոմի Հայոց եկեղեցւոյ սրահին մէջ :
24 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Հ. Բ. Ը. Միութեան սրահին մէջ, 19ա, ռիւ Վանթիւր :

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ՁԷՆՔԻ ՏԱԿ

Արձակ էջեր
Գրեց
ԱՐԱՄԱՅԻՍ ՍՐԱՊԵԱՆ
Տպագրութիւն՝ Վենետիկ–Ս. Ղազար 1956
ԳԻՆ 500 ՖՐ.
Դիմել «ՅԱՌԱՋ»ի

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Ֆինիսէօզ մը արհեստանոցը աշխատելու համար :
Դիմել՝
Ets. LYDAN
21 Rue des Petits Carreaux, Paris (2e)

ԾԱԽՈՒ Է

Փավիյեօն մը Ալֆորվիլի մէջ ամէն յարմարութիւններով, մեծ պարտէզ, պտղատու ծառերով, կայարանին մօտ, օթոպիւսի կայարանին առջեւ :
Դիմել «Յառաջ»ի, Պ. Ք. սկզբնատառերով :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Այրի Տիկին Տիրուհի Մինասեան եւ զաւակները շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք ներկայ եղան իրեց ամուսնոյն եւ հօր՝

ՄԻՀՐԱՆ ՄԻՆԱՍԵԱՆԻ

հոգեհանգստեան պաշտօնին որ տեղի ունեցաւ կիրակի, Սեպտ. 2ին, Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, հանգուցեալին մահուան առաջին տարելիցին առթիւ :

ՀԱՅԱՍՏԻՍ ՊԱՏԱՐԱԳ ՊԱՆԵԼՈՅԻ ՄԷՋ

Այս կիրակի Ս. Կոյսի ծննդեան տօնակատարութեան առթիւ, երեկոյեան ժամը վեցին հանդիսաւոր պատարագ պիտի մատուցուի Ս. Ուընէ մատրան մէջ, 83 ռիւ տ'Արքէօյ :

ԳՐԱՏՈՒՆ ՓԱՐՍԱՄԵԱՆ
●
46, RUE RICHER - PARIS (9e)
Tél.: PROvence 64-90
C. C. P. Paris 3630-66
*
Նորագոյն հրատարակութիւններ
Ժամանց եւ Զբօս, Կ. Գուշակ (Երազներու բանալին, Բախտագուշակութիւն, Աստղագիտութիւն, Ոգեհարցութիւն, Ձեռնածութիւն, Ժամանցի խաղեր եւն.) :
Մեծադիր 632 էջ, 1956 Պէյրութ, գինը՝ 1400, թղթատարի ծախքով 1500 ֆր. :
Գարնանային, Վ. Շուշանեան, Հրատ. Լէտվան, 1956, Պէյրութ, գինը՝ 600 ֆր :
Մեռնող Գիւղին պատմութիւնը, Մ. Պարսամեան (Մանկութեան, Պատանեկութեան, Ուսանողական Յուշեր, Գրական Դէմքեր) : Գինը՝ 800 ֆր. :
Դար մը գրականութիւն, Մ. Թէօլէօլեան, Բ. Հատոր, Գահիրէ 1956, գինը 1000 ֆրանք :
(Սփիւռքեան գրական սերունդէն 58 դէմքեր, խորհրդահայ գրողներէն 24 դէմքեր, իրենցմէ ընտրուած էջերով) նախապէս լոյս տեսած է Ա. հատորը, 1000 ֆրանք :

ԾԱԽՈՒ Է

A céder matériel fabrication, marque et clientèle commerciale produit alimentaire apprecié notamment par consommateurs arméniens.
Դիմել «Յառաջ»ին Ֆրանսերէն :

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

Վ Ե Ր Ա Մ Ո Ւ Տ Է
ԵՒ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 8ԷՆ Ի ՎԵՐ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒԱԾ Է
ՍՏԵՓԱՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆԻ
Անուշավաճառի խանութը ուր, ինչպէս միշտ, պիտի գտնէք ամէն ինչ թարմ, մաքուր և պատրաստուած վարպետին ձեռքով :
32, Rue de Trevise, Paris 9e
Tél. : TAI 65-44

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

1. ՀԱՅԵՐԷՆ ԲԱՑԱՏՐԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ, ՍՏ. ՄԱԼԽԱՍԵԱՆՑ, Բ. տպագր. Պէյրութ, 1955 – 56, երեք հատոր լոյս տեսած (Դ.ը մամուլին տակ) : Հատորը 4.000 ֆրանք :
2. ՀԱՅՈՑ ՀԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ, Մ. ԱԲԵՂԵԱՆ, գիրք Ա., Բ. տպ. Պէյրութ, 1955, լաթակազմ 1800 ֆրանք :
3. ԱԿՍԵԼ ԲԱԿՈՒՆՑԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ, Պէյրութ, 1955, Ա. եւ Բ. հատոր միասին (Գ.ը մամուլի տակ) 1050 ֆրանք :
4. ԵՂԻՇԷ ՉԱՐԵՆՑԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ, հատոր Ա., 1050 ֆրանք :
5.— *L'Eglise Arménienne,* Malachia Ormanian, 2e éd. Antélias 400 Fr.
6. ԲԱՌԱՐԱՆ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ, Մեսրոպ Նուպարեան, Պէյրութ, 1955, 1210 էջ, լաթակազմ 3000 ֆր. :
7. ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ ԱՆԳԼ.-ՀԱՅ. Փրոֆ. Յ. Յ. Չագմաճեան, Պէյրութ, մեծադիր 1424 էջ, լաթակազմ 4000 ֆր. :
8. ԽՈՆԱՐՀ ՀԵՐՈՍՆԵՐ, Կոմս, Գ. գիրք, Պէյրութ, 1956, 350 ֆր. :
9. ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, Մ. Թէօլէօլեան, Գահիրէ, 1956, Ա. եւ Բ. հատոր 2000 ֆր. :

Առաքման ծախքը գնողին վրայ

ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

ուր կը գտնուին Հայաստանի եւ Սփիւռքի հին ու նոր ամէն կարգի հրատարակութիւնները : Պահանջել Ընդարձակ Գրացուցակը :
LIBRAIRIE H. SAMUELIAN 51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris 6e
Chèque Postal, Paris, 1278-35.

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de *Trévise*, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ
6
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
JEUDI
6 SEPTEMBRE
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7673 32e ANNEE

Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3484

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՀՈԳԵՐ ԵՒ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

Աւելի քան երբեք ժամանակն է կարգի դնելու մեր տունը՝ Հայկական Արտասահմանի մէջ :

Անթիլիասի ընտրութեան առթիւ սարքուած ապերասան խուժանավարութիւնը անգամ մը եւս հաստատեց թէ շատ ետ մնացած ենք այս ճամբուն վրայ :

Քննութեան շրջան մըն էր եւ ամբողջ դասարաններ չկրցան կարգ փոխել :

Իբրեւ ընդհանուր երեւոյթ, հարիւր տարի ետ գացած եղանք :

Այլեւս աւելորդ է խօսիլ այն լրագրական եւ հրապարակային խայտառակութեանց մասին, որոնք իրար գերազանցեցին սանձակոտոր մոլեգնութեամբ, մասնաւորապէս վերջին վեց ամիսներու ընթացքին :

Այդ դժուարութիւնները անջնջելի արատ մը կը կազմեն, մեր ժամանակակից պատմութեան մէջ :

Եթէ վեց ամիս եւս շարունակուէին այս բռնայական բարքերը, հետեւանքը պիտի ըլլայ անդարմանելի կազմալուծում :

Արդէն կը տեսնենք ախտանշանները, որոնք Միջին Արեւելքէն ալ անդին անցած են, խորացնելով եղած ճեղքերը, կամ նոր ճեղքեր բանալով :

Ի վերջոյ տէ՞րն ենք մեր ճակատագրին :

Կ'ընդունի՞նք մեր ինքնորոշման իրաւունքը, որ կը թելադրէ ամրապնդել տարագիր բազմութեանց ինքնավարութիւնը, որպէս զի կարենանք աւելի երկար դիմանալ :

Հարցումը կ'ուղղենք մասնաւորապէս ռամկավար - հնչակ – յառաջդիմական կոչուած խմբակցութեանց, որոնք էջմիածնի սէրը կը չփոթեն ադէտ եւ փառամոլ ջոջերու բաշխած սերին հետ :

Եւ խառնաձայն հօտանքէն անոնց որ կ'ուզեն դիրքեր գրաւել, «ինտերնացիոնալ» գիտելիքերու փշրանքներով :

Այս բախտորոշ օրերուն, ո՛վ որ կը փորձէ ճակատ ճեղքել, նոյնքան վնաս պատճառած պիտի ըլլայ որքան արտաքին թշնամին :

Վասն զի, ներքին պառակտումներու եւ կազմալուծման ձեռնարկները ամէն բանէ առաջ կը տկարացնեն տարագիր բազմութեանց դիմադրական ուժը :

Ոչ հայրենիքը, ոչ ալ էջմիածինը կըրնան բան մը շահիլ, եթէ գաղութները եւ մասնաւորապէս Միջին Արեւելքը ճակատները բաժնուին :

Միշտ բացատրած ենք եւ անգամ մը եւս կը յիշեցնենք, առ որ անկ է .—

Հայկական Արտասահմանը հոգեւոր հօտ չէ, այլ իր հայրենիքէն զրկուած ժողովուրդ մը, որ նոյնքան իրաւունքներ ունի որքան Հայաստանի ժողովուրդը :

Ան չի կարօտիր կղերապետական խնամակալութեան մը, այլ կը սպասէ որ իր հոգեւոր հովիւները մնան իրենց կոչումին բարձրութեան վրայ, առանց ընկերային կամ քաղաքական մարզանքներ փորձելու :

Կը սպասէ, նաեւ, որ անոնք ըմբռնեն, վերջապէս, թէ իրենք այս կամ այն իշխանութեան կամակատարները չեն, ոչ ալ իշխանաւորներ, այլ պարզապէս ծառաները ցիրուցան բազմութեանց :

Ապա ուրեմն ոչ թէ հրամաններ պիտի արձակեն կամ կատարեն, այլ պիտի ջանան դառնալ հարազատ ներկայացուցիչները Հայկ. Արտասահմանի իրաւունքներուն եւ բաղձանքներուն :

Ոչ յոխորտանք, ոչ ալ պիղատոսեան չքմեղանք :

Իսկ մասնաւորապէս Միջին Արեւելքի մէջ միացեալ ճակատ, փշրելով եղբայրադաւ ատելութեան ժանիքները :

Որպէսզի նոր ցնցում կրնայ ճակատագրական հետեւանքներ ունենալ, այս մօտալ օրերուն : Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՆՍՏՈՒԳՈՒԹԻՒՆ

ՎՃՌԱԿԱՆ ՄԵՐԺՈ՞ՒՄ ԹԷ ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ

Վերջին տեղեկութեանց համաձայն, Եգիպտոսի նախագահը, պարզած է իր տեսակէտները, ի պատասխան Հինգերու յանձնախումբին բացատրութեանց : Մթնոլորտը բարենշան կ'երեւար իբրեւ խօսակցութիւն. բայց այս չի նշանակեր թէ կարելի պիտի ըլլայ դիւրաւ լուծել ջրանցքին վէճը: Վիճաբանութեանց առաջին շրջանն է տակաւին: Հակառակ խօսակցութեանց սիրալիր հանգամանքին, ամէն մտահոգութիւն փարատած չէ տակաւին :

Լուրի մը համաձայն, Հինգերու յանձնախումբին նախագահը, Մենզիս, դժգոհ մնացած է որ շատ կարճ տեւեց երրորդ խօսակցութիւնը : Իր բացատրութիւնները լրացնելէ անմիջապէս վերջ, գնդ. Նասր առաջարկեր է յետաձգել ժողովը, որ փակուած է նշանակուած ժամանակէն երկու ժամ առաջ : Ժողովէն ետք երկու կողմերը առանձնացած են իրենց խորհրդականներուն հետ :

Թղթակիցները կը գանգատին թէ կարելի չէ ստոյգ տեղեկութիւններ քաղել, վասնզի շատ խիստ գաղտնապահութիւն կը տիրէ : Երրորդ խօսակցութեան ատեն երկու կողմերուն խորհրդականներն անգամ դուրս հանուած էին :

Ընդհանուր կարծիքն այն է թէ գնդ. Նասր կ'ուզէ ժամանակ շահիլ, առանց հաւանութիւն յայտնելու վերապահութեամբ, կամ վճռապէս «ոչ» ըսելու : Իրազեկներու կարծիքով, Գահիրէի մէջ կը յուսան պառակտել Հինգերու յանձնախումբը :

Իսկ Արեւմուտքի մէջ այն տեսակէտը կը տիրէ թէ քանի ձգձգուին խօսակցութիւնները, այնքան պիտի զօրանայ գնդ. Նասրի դիրքը:

Մինչ այս մինչ այն, Խ. Միութիւնը կը շարունակէ Եգիպտոսը քաջալերել զանազան ձեւերով : Առջի օր կը ծանուցանէին թէ խումբ մը խորհրդային նաւուղիղներ պիտի երթան Եգիպտոս: Գերման եւ սպանիացի նաւուղիղներ պատրաստ են երթալու: Եթէ այսպէս շարունակուի, Եգիպտոս կրնայ առտու մը ճամբել ֆրանսացի եւ անգլիացի նաւուղիղները որոնք մինչեւ հիմա կ'ապահովեն ջրանցքին նաւարկութիւնը :

Այս վերջինները արդէն ընկճուած են բարոյապէս թէ ֆիզիքապէս, եւ կ'ուզեն հեռանալ, եթէ համաձայնութիւն չգոյանայ մինչեւ Սեպտեմբեր 15:

Խ. Միութիւնը նոր աջակցութիւն մը եւս կ'ընծայէ Եգիպտոսի: Սեպտ. 4ին համաձայնութիւն մը կնքուեցաւ որով 200.000 թոն ցորեն պիտի հայթայթէ :Փոխարժէքը, վեց միլիոն ոսկի, պիտի վճարուի բամպակով եւ բրինձով :

× Եգիպտական մամուլը կը շարունակէ սպառնալիքներ ուղղել արեւմտեան պետութեանց : Կառավարական թերթը «Ալ Կումհուրիյա» կը գրէ նախկին նախարար գնդ. Անուար էլ Սադաթի ստորագրութեամբ .

— « Ներողութիւն, Պ. Մենզիս, բայց հիմա որ ձեզ ընդունեցանք իբրեւ մեր հիւրը, կ'ուզէինք հարցնել թէ ինչ է ձեր յանձնախումբին բուն նպատակը: Միայն Տըլըսի ծրագիրը յանձնե՞լ է: Կամ ներկայացնե՞լ անգլեւֆրանսական գիտւորական յաձնարարութեանց յաւելեալ ծրագիրը : Եթէ ձեր նպատակն է Տըլըսի ծրագիրը ներկայացնել Սուէզի ջրանցքին հակակշռի մասին, այն ատեն Լոնտոնի մարդիկը խաբած են ձեզ, նոյն իսկ յանձնախումբը: Եգիպտոս արդէն յայտարա-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԽԱՆԴԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆ

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՕԾՄԱՆ ԱՌԹԻՒ

ՅԱՆՈՒՆ ՅԱՐԱՆՈՒԱՆՈՒԹԵԱՆՑ ԵՒ ՕՏԱՐ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԵՏԵՐՈՒ ԿԸ ՄԱՍՆԱԿՑԻՆ ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ ՔԱՌԱՍՈՒՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՆԵՐ

Երէկ Պէյրութէն հետեւեալ մանրամասնութիւնները ստացանք, կիլիկիոյ կաթողիկոս Զարեհ Ա.ի օծման առթիւ, որ տեղի ունեցաւ կիրակի օր, ինչպէս հաղորդած էինք արդէն .—

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ թեմերու ժողովուրդը, ինչպէս բովանդակ հայութիւնը՝ ի սփիւռս աշխարհի, պատմական անմոռանալի օր մը ապրեցաւ երէկ, 2 Սեպտ., ընտրեալ կաթողիկոս Տ. Զարեհ Ա. Հայրապետի օծման շքեղ եւ յուզիչ հանդիսութեան առիթով :

Հազարաւոր հաւատացեալներ շաբաթ իրիկուընէ տեղ գրաւած էին Անթիլիասի դպրեվանքը եւ շրջակայ պարտէզներուն մէջ: Իսկ կիրակի առաւօտ, կանուխ, ժամը վեցէն սկսեալ բազմութիւնը կը խռնուէր Դպրեվանքի բակին մէջ, ուր կարգադիր յանձնախումբը, օժանդակութեամբ ոստիկան զօրքի, կը հսկէր կարգապահութեան :

Տեղին կարգադրութեամբ մը, Կարգադիր Յանձնախումբը Վեհարանէն դէպի Դպրեվանք երկարող տարածութիւնը ծածկած էր մասնաւոր վրաններով՝ պաշտպանելու համար հանդիսատր հաւատացեալ ժողովուրդին :

Վրանները, որոնք չորս եւ հինգ հարիւր քառակուսի մեթր տարածութիւն ունէին, սիրայօժար տրամադրուած էին Լիբանանի Ազգ. Գաւառ. Ժողովի ատենապետ Պ. Մ. Ազիրեանի կողմէ, իսկ զետեղումը կատարուած էր Սսեցի հայրենակիցներու կողմէ :

Ժամը ութին, ամբողջ բակը եւ շրջակայ ճամբաները անանցանելի էին դարձած արդէն: Ծովեզերքէն մինչեւ Անթիլիասի քառուղին՝ կը պարզուէր մարդկային հեղեղով մը ողողուած անսահման տարածութեան մը պատկերը : Անձնական ինքնաշարժներու թիւը աւելի քան 2000 էր:

Անթերի կարգապահութեան մը մէջ, հաւատացեալ բազմութիւնը տակաւ գրաւեց իր տեղերը՝ տաճարէն ներս թէ դուրս: Նկատելով որ եկեղեցին տրամադրուած էր պետական ներկայացուցիչներու, մասնաւոր հանգամանք ներկայացնող անձնաւորութեանց եւ ազգային իշխանութեանց կողմէ օծման հանդէսին մասնակից պատուիրակութիւններու, բազմահազար հաւատացեալներու ծովածաւալ բազմութիւնը տեղ գրաւեց բակին եւ շրջակայ ճամբաներու մէջ, օրինակելի համակեցութեամբ մը՝ որուն համար հըպարտ կրնանք ըլլալ :

Հակառակ հեղձուցիչ օդին, ամբողջ հինգ ժամ, աւելոր ծերունիէն մինչեւ վերջին պատանին, երկիւղածութեամբ եւ յարգանքով հետեւեցան հոգեպարար արարողութեանց :

Ժամը ճիշդ 9.20ին, սկսան ղօղանջել Մայր Տաճարի զանգակները, եւ, եօթանասուն հոգիէ բաղկացեալ երգչախումբի առաջնորդութեամբ, երեսունէ աւելի քահանաներու, աբեղաներու, վարդապետներու, ինչպէս նաեւ Գեր. Տ. Խորէն եւ Տ. Ղեւոնդ Սրբազաններու ընկերակցութեամբ, ընտրեալ Հայրապետ Զարեհ Ա. մուտք գործեց Տաճար, Ամպհովանիի ներքեւ՝ զոր կը կրէին Պ. Պ. Վահէ Սեթեան (Ազգ. Կեդր. Վարչութիւն), Միսաք Ազիրեան (Լիբանանի Գաւառ. Ժողով), Գրիգոր Մարանկոզեան (Հալէպի Գաւառ. Ժողով) եւ Ստեփան Գասպարաճեան (Կիպրոսի Ազգ. վարչութիւն):

Օտար հիւրեր եւ ներկայացուցիչներ

Պետական եւ եկեղեցական ականաւոր ներկայացուցիչներու կարգին ուշադրութիւն կը գրաւէին՝

Լիբանանի Հանր. նախագահ Ն. Վ. Քամիլ Շամունի ներկայացուցիչ եւ վարչապետի տեղակալ պետ. նախարար Պ. Սաէպ Սալամ, Սուրիոյ նախագահի եւ վարչապետի ներկայացուցիչ եւ վարչապետութեան դիւանապետ Պ. Հաննա Մալէք, Լիբանանի Խորհրդարանի նախագահ Պ. Ադէլ Օսէյրան, Լիբանանի արտ. նախարար Պ. Սէլիմ Լահուտ, Սուրիոյ առողջապահական նախարար Ապտիւլ — Պաքի Նիզամէտտին, Լիբանանցի երեսփոխաններ Եուսէֆ Ձէյն, Ղասսան Թուէյնի, նախկին երեսփոխաններ Պ. Պ. Հապիպ Ապի Շահլա եւ Հանրի Ֆարաօն, Սուրիացի երեսփոխաններ Միխայէլ Իլիան եւ տոքթ. Մամտուհ Զարքաճի, Պէյրութի զին. հրամանատար գնդ. Ճէմիլ Լահուտ, ինչպէս նաեւ Սուրիոյ Ազգ. կուսակցութեան կողմէ 15 հոգիէ բաղկացեալ պատուիրակութիւն մը :

Լիբանանցի եւ սուրիացի բազմաթիւ լրագրողներ հետեւեցան արարողութիւններուն :

Եկեղեցական յարգարժան ներկայացուցիչներ տեղ գրաւած էին քոյր յարանուանութեանց յատկացուած զոյգ դասերուն մէջ: Աջ դասին մէջ տեղ գրաւած էին Յոյն օրթոտոքսներու պատրիարք Ալեքսանդր Տահհանի ներկայացուցիչ Գեր. Մուստուստ եպիսկ., Ասորիներու Անտիոքի պատրիարքի ներկայացուցիչ Մետրոպոլիտ Մար Սեւերիոս Եաղուպ եւ իր հետեւորդները : Ձախ դասին մէջ տեղ գրաւած էին գերապայծառ Հ. Սահակ արք. Կողեան՝ յանուն Հայ Կաթողիկէներու Հոգեւոր Տէր Կարդինալ Աղաջանեանի, բողոքական համայնքի կողմէ՝ Վեր. Վեր. Կ. Թիլքեան եւ Ա. Հատիտեան, Դանիական եկեղեցիի կողմէ՝ Վեր. Փոսք, Մարոնիներու պատրիարք Մէուշիի ներկայացուցիչ Գեր. Իլիաս Ֆարահ (Պէյրութի արք.), Կաթողիկէ Ասորիներու պատրիարք կարդինալ Թափփունիի կողմէ՝ Գեր. Կրէկուար Եփրեմ Ժարժուր, յոյն կաթողիկէ պատրիարք Մաքսիմոսի կողմէ Գեր. Փիլիփ Քամէլ արք. Մուսաուար, Վենետիկ. Մխիթ. Միաբանութեան կողմէ Հ. Միքայէլ Յովհաննէսեան եւ Հ. Կոմիտաս Ունճեան, Պուրճ Համուտի քաղաքապետ Հ. Պօղոս Արիս, Զմմառի Միաբանութենէն Գէորգ վրդ. Լայիքեան, Վիէն. Մխիթարեանց կողմէ Հ. Ռափայէլ Քոսեան եւ Հ. Թովմաս Քաջազն, Յիսուսեան Միաբանութեան եւ Պէյրութի Ֆրանսական Համալսարանի նախագահութեան կողմէ Հ. Յովհ. Մըլըեան, Պէյրութի Ամերիկ. Համալսարանի նախագահութեան կողմէ Տոքթ. Յ. Ենիգոմշեան եւ բազմաթիւ ուրիշներ :

Մասնաւոր պատուիրակութիւններ ներկայ էին Իրաքէն, Եգիպտոսէն, Կիպրոսէն, Յունաստանէն, Մ. Նահանգներէն եւ Իրանէն :

Իրանահայ թեմ. Խորհուրդի անունով՝ Պ. Վահան Փափազեան եւ Պ. Միհրան Փիրանեան, Մարսիլիահայ գաղութէն Պ. Շաւարշ Նարդունի եւ Հոգշ. Արտակ վրդ.: Ամերիկայէն՝ Պ. Բեգլար Նաւասարդեան եւ Տոքթ. Գեղամ Այվազեան, Իրաքահայ գաղութէն մասնաւոր պատուիրակութիւն մը՝ գլխաւորութեամբ տոքթ. Գ. Փափազեանի, Եգիպտահայ գաղութէն Պ. Պ. Գ. Լազեան, Օ. Մաճառեան, Լ. Ասատուրեան, Լ. Յովհաննէսեան, եւայլն, եւայլն :

Ինչպէս նախապէս յայտարարուած էր, օծման արարողութիւնը եւ երգեցողութիւնները ժամը 10 - 11.30 ձայնասփռուեցան Պէյրութի ռատիոկայանէն: Այս առթիւ, արարողութեան մեկնութիւնը կը կատարէր Հոգշ. Գարեգին վրդ. Սարգիսեան : (Մնացեալը յաջորդով)

ՈՎՍՈՒՆՈ

ՂՎՎՎՎՍՂՈՒՈՒՅԻ ՂՈՈՍՎՐԵՐՈՒ ՂՎՎՎՎՍՂՈՒՈՒՅԻ ՀՈՎՍՈՒՆՈ

Ա.— Ֆուրմանովը Ղարաբաղի ապստամբության ղեկավարներից էր։ Նա ղեկավարում էր Ղարաբաղի ապստամբների ռազմական գործողությունները։ Ֆուրմանովի հրամանատարության տակ էին Ղարաբաղի ապստամբների ամենալավ զորամասերը։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովի հրամանատարության տակ էին Ղարաբաղի ապստամբների ամենալավ զորամասերը։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։

Բ.— Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։

Գ.— Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։

Դ.— Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։

Ե.— Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։

Զ.— Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։

Է.— Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։

Ը.— Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։

Թ.— Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։

Ժ.— Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։ Ֆուրմանովը ապստամբների հետ միասին կռվում էր Ղարաբաղի ամեն մի թաղի համար։

Ի

ԱՐԱՐՈՎԲԻ

(ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԿԵՍԱՐԱՑՒ, 364 - 406)

Բ. ՊԱՐԱ

ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՄԱՐՁԱԿՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

3.— ՆՐՏՈՒԱԾՔԻ ՆՎԱՃՈՒՄԸ

Մեր ժամանակ հազ հոտառութիւն :

— Ես ձեզ ասում եմ, որ ձեզ մեծ գործ է սպասում : Ես ձեզ ասում եմ, որ դուք ունակ էք ոչ միայն ձեր ժամանակի, այլ եւ գալիք դարերի համար գրելու : Ես ձեզ ասում եմ, որ դուք ունակ էք ոչ միայն ձեր ազգի, այլ եւ ամբողջ մարդկութեան

րեց, Լոնտոնի խորհրդաժողովին առեն եւ վերջը, եւ կիրակի օր ալ՝ թէ բացարձակապէս կը մերժէ Տըլըսի ծրագիրը»:

Թերթը յետոյ անարգական ակնարկներ կ'ուղղէ Ֆրանսայի արտաքին գործերու նախարարին, եւ նորէն կը հարցնէ Մենդէսի թէ «ի՞նչ է ձեր յարգելի յանձնախումբին նպատակը»:

× Գնդ. Նասր առջի օր Յուկէս ժամուան խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ ազգ. պաշտպանութեան նախարարին հետ: Մանրամասնութիւնները գաղտնի կը պահուին:

Ի՞ՆՉ ԿԸ ՄՏԱԾԵՆ ԱՐԵՒՄՈՒՏՔԻ ՄԷՋ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ ՎՃՌԱԿԱՆ.— Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ ԿՈՒՍԱԿԻՑ ՄԻՋԻՆ ՃԱՄԲՈՒ.— ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻՆ

Ֆրանսայի, Անգլիոյ, Քանատայի եւ Պելժիոյ արտաքին նախարարները երէկ բացառապէս մասնակցեցան Ատլանտեան ճակատի մնայուն խորհուրդին: Այս նիստը մասնաւորապէս յատկացուած էր Սուէզի հարցին քննութեան: Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ ներկայացուցիչները տեղեկութիւններ հաղորդեցինկացութեան մասին: Բոլոր ազգերն ալ ազատօրէն արտայայտուեցան ձեռք առնուելիք միջոցներու մասին: Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ նախարարները յայտարարեցին թէ վճռած են տեղի չտալ Եգիպտոսի գրգռութեանց առջեւ եւ բացատրեցին թէ անհրաժեշտ է որ Ատլանտեան Կազմակերպութիւնը ապացուցանէ կարգ մը արաբական երկիրներու թէ Արեւմուտքը միշտ արժանի է յարգանքի:

× Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարութիւնը միշտ կ'ուզէ որ միջին ճամբայ մը գտնուի Սուէզի վէճին կարգադրութեան մէջ, ինչպէս կը ծանուցանեն ամերիկեան թերթերը: Ուրեմն, համաձայն չէ որ Անգլիա եւ Ֆրանսա վերջնագրի ձեւ տան Տըլըսի ծրագրին: Այս տեսակէտով, շատ ալ գոհ չեն զինուորական պատրաստութիւններէն: Իսկ միացեալ ապայակոյտը համակրանքով կը հետեւի այդ պատրաստութեանց:

Ուրիշ տեղեկութեան մը համաձայն, Մ. Նահանգները տրամադիր են Ազգաժողովին յղելու Սուէզի վէճը, հակազդելու համար Խ. Միութեան խաղերուն, ի հարկին չէզոքացնելով զայն:

× Անգլիոյ աշխատաւորական կուսակցութիւնը հակառակ է զինեալ միջամտութեան, առանց բացառիկ պատճառի. բայց ի հարկին տրամադիր է համակերպելու, եթէ կացութիւնը անելի մը յանգի:

× Այզընհաուըր եւ Տըլըս տեսակցութիւն մը ունեցան առջի օր, Գահիրէի խօսակցութեանց մասին:

× Սուրիոյ հանրապետութեան նախագահը, Շիւքրի Քուաթլի, ճառ մը խօսելով, ըսաւ թէ «Պատերազմի ասպետները տեսնելով որ Արաբները ազատագրուիլ կ'ուզեն, երրորդ աշխարհամարտի մը սպառնալիք կը ցցեն»: Յետոյ ծանրացաւ Սուրիոյ եւ Եգիպտոսի համերաշխութեան վրայ: «Վճռած ենք չխնայել ոչ մեր ճիգերը, ոչ զինուորները, ոչ ալ դրամը՝ պաշտպանելու համար Եգիպտոսի իրաւունքը»:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՆԳԼԻՈՅ ելմտական կացութիւնը հետզհետէ կը ծանրանայ: Մեծապէս պակսած են սթերլինի պահեստները:

ԱԼԺԵՐԻՈՅ համար որոշուած փոխառութիւնը հրապարակ պիտի հանուի Սեպտեմբեր 10ին: Այս մասին մանրամասն զեկուցում տուին վարչապետը եւ ելմըտական նախարարը: Եթէ սպասուած գումարը չգոյանայ, տուրքերու նոր յաւելում մը պիտի կատարուի, 5 առ հարիւր:

ԼՈՒՐՏԻ աւազանը մտնելով բժշկուեր է Նիսի համայնավար բջիջներէն մէկուն դանձապահը, Լուի Օլիվարի, որուն աջ կողմը անդամալոյծ էր: Թերթերը չարնգալից մանրամասնութիւններ կը հրատարակեն, իր բերնէն քաղելով:

1936ԻՆ ԾՆԱԾ երիտասարդները ծառայութեան պիտի կոչուին այս տարուան վերջը: Ուրեմն զինուորութիւնը պիտի սկսի քսան տարեկանին:

ՍԱԿԱՐԱՆ (4 Սեպտ.) — Զոյլ ոսկի՝ 473.000, նափոլէոն 3410, տոլար 3250, սթերլին 4210, քսան տոլարնոց 16.560: Թղթադրամ (անպաշտօն) — Սթերլին 1045, տոլար 404, պելժ. 8.20, զուից. 97.25, փեզեթա 8.90:

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Ֆր. Կ. Խաչի Բ. կայանի խումբը կը մեկնի շաբաթ, 8 Սեպտ. եւ Սեպտ. 10ի կիրակի առտուն ժամը 6.30ին կը հասնի Կառ տը Լիոն:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ ՎԻԷՆԻ ՄԷՋ

ՎԻԷՆ.— Հայ Կամ. եւ Մարտիկներու Միութեան նախաձեռնութեամբ այս կիրակի առաւօտ ժամը 9ին, Համօ Օհանջանեան ակումբին մէջ կը մատուցուի Ս. պատարագ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն, ողբացեալ

ԴՐՈՅԻ, Վ. ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆԻ եւ ԳՆԴ. Տ. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆԻ

յիշատակին:

ՆՈՒԷՐՆԵՐ, ԷՔՍ ԼԷ ԲԷՆԻ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԻՍԻՆ ԱՌԹԻւ

Լ. Ղայթանճեան երեք հազար ֆրանք, Ա. Փամպուքճեան հազար, Տիկին Կիւմիւշեան հարիւր ֆր., Պարսամեան երկու հարիւր, Հայրապետեան երկու հազար, Տիկ. Զատրճեան հինգ հարիւր ֆր., Բրուտեան հարիւր, Փափազեան, Պետիկեան, Յ. Գարակիւլեան 500ական, Եղիազարեան երկու հարիւր, Մաֆեան, Երկանեան հազարական, Ոսկերիչեան, Ա. Սրապեան, Մուսիքեան, Տիկին Պալանջեան, Տիկին Քնարեան 500ական, Գ. Խաչատուրեան հազար, Բարջեան 300, Ոմն 500, ոմն 200, Տիկին Ղայթանճեան հազար, Տիկին Փամպուքճեան հազար, Տիկին Քոչարեան հարիւր, Տիկին Տէկիրմէնճեան երկու հարիւր, Տիկին Սէմէրճեան 500, Տիկին Զատիկեան հազար, Տիկին Սահակեան 500, Տիկ. Վէզիրեան 500, Տիկ. Փափազեան հազար, ոմն 200, Խ. Հայրապետեան 500, Աղապապեան 200, Ամիրխանեան 500, Պօյաճեան 200, Արփիար, Գ. Զատրճեան, Պետրոսեան հազարական ֆրանք, աճուրդէն շահող անձերուն նուէրները 3300, վերջին պահուն գրկուած նուէրներ 1300 ֆրանք:

Շահող թիւեր.— 7 կնոջ վերարկու մը, 70 տէ գլխարկ մը, 20 սէ գլխարկ մը, 37 պէ երախայի բուրդէ հագուստ մը, 22 ալպոմ մը, 26 պէ ալպոմ մը, 25 պէ ալպոմ մը, 60 պէ ալպոմ մը, 54 տէ զոյգ մը կօշիկ, 42 տէ զոյգ մը կօշիկ, 73 տէ շապիկ մը, 98 տէ սուրճի աղօրիք մը: Այս առարկաները նուիրուած են տեղացի եւ փարիզահայ առեւտրականներէ:

ԾԱԽՈՒ Է

Փավիյեօն մը Ալֆորվիլի մէջ ամէն յարմարութիւններով, մեծ պարտէզ, պտղատու ծառերով, կայարանին մօտ, օթոպիւսի կայարանին առջեւ:

Դիմել «Յառաջ»ի, Պ. Ք. սկզբնատառերով:

SPORTVIL

6o, Rue de Richelieu

Tél. : RIC 44-97

*

Demandons *entrepreneurs* très sérieux pour vestes et manteaux suedine pour femme.

TRES BEAU TRAVAIL

Demandons mécaniciennes en atelier et un presseur

★

Travail garanti toute l'année

Շատ հետաքրքրական գիրք մը

"ԺԱՄԱՆՑ ԵՒ ՋՐՕՍ"

632 մեծ էջեր — 200 նկարներ

կը պարունակէ

երգներու բանալին, բախտագուշակութեան զանազան եղանակներ, աստղագիտութիւն, ողեհարցութիւն, ձեռնածութիւն, ընտանեկան խաղեր մեծերու եւ փոքրերու համար, բացօթեայ զբօս, սալոնի խաղեր, եւն., եւն.:

ՄԻԱԿ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԻՐՔԸ ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ

Գինը՝ թղթակազմ 1400 ֆրանք

լաթակազմ 1650 ֆրանք:

Դիմել Հ. Սամուէլ եւ Մ. Պարսամեան գրատուներուն, Փարիզ:

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կրօն. Ընկերակցութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ Մայր եկեղեցիի նախկին բազմարդիւն զպրապետ ողբացեալ

ՅԱԿՈԲ ՄԱԼԱՔԵԱՆԻ

մահուան առաջին տարելիցին առթիւ այս կիրակի արժանի շուքով մասնաւոր հոգեհանգիստ պիտի կատարուի: Հայ եկեղեցական երգեցողութեան հանգուցեալ բազմամեայ վաստակաւորին յիշատակին նուիրուած այս յարգանքի արարողութեան կը հրաւիրուին բարեկամներ, համակիրներ եւ բոլոր եկեղեցասէր ազգայինները:

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ «ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ»

Կը խօսի Պ. ՖԵՐՏԻ ԱՊԱՃԵԱՆ

Քարտուղար Մուրատ - Ռափայէլեան Նախկին Սաներու Միութեան:

Կը նախագահէ Պ. ԺԱՆ ՊԸԺԵԱՆ

Կը ցուցադրուի նաեւ «Ժամանց ի Վենետիկ»:

Փաստանկարը (տօքիւմանթէր) պատրաստուած Պ. Գրիգոր Ռափայէլեանէ եւ Պ. Արմիկ Յակոբեանէ:

10 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին Ահարոնեան ակումբին մէջ, 26 ռիւ տէ Քոնվալէսան:

17 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Սէն Ժերոմի Հայոց եկեղեցւոյ սրահին մէջ:

24 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Հ. Բ. Ը. Միութեան սրահին մէջ, 19ա, ռիւ Վանթիւր:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ՋԷՆՔԻ ՏԱԿ

Արձակ էջեր

Գրեց

ԱՐԱՄԱՅԻՍ ՍՐԱՊԵԱՆ

Տպագրութիւն՝ Վենետիկ–Ս. Ղազար 1956

ԳԻՆ 500 ՖՐ.

Դիմել «ՅԱՌԱՋ»ի

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Մոնմորանսիի Հանգստեան Տան համար օգնական խոհարար մը եւ սպասուհի մը:

Դիմել Աղքատախնամի գրասենեակը, Ազգ. Տան մէջ, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ (9):

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Ֆինիսէօզ մը արհեստանոցը աշխատելու համար:

Դիմել՝

Ets. LYDAN

21 Rue des Petits Carreaux, Paris (2e)

ՍՏԱՑԱՆՔ

ՀԱՅ. ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԵՒ Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ (վկայութիւններ Բաբգէն կաթողիկոսի, Գարեգին արք. Խաչատուրեանի, Դերենիկ եպիսկ.ի եւն.): Տպ. Յուսաբեր, 1956, գին 25 ֆրանք:

ՀԱՅԱԾԽՍ ՊԱՏԱՐԱԳ ՊԱՆԵԼՈՅԻ ՄԷՋ

Այս կիրակի Ս. Կոյսի ծննդեան տօնակատարութեան առթիւ, երեկոյեան ժամը վեցին հանդիսաւոր պատարագ պիտի մատուցուի Ս. Ռընէ մատրան մէջ, 83 ռիւ տ'Արքէօյ:

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Տարօն Տուրուբերանի Հայր. Միութեան Փարիզի մասնաճիւղը իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հայրենակից Մխիթար Ալիքսանեանի մահուան առթիւ իր վշտակիր ընտանիքին:

× Այս առթիւ Տէր եւ Տիկին Զօհրապ Մուրատեան հինգ հազար ֆր. կը նուիրեն Տ. Տուրուբերանի Հայր. Միութեան:

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Սեբաստիոյ Մուրատ Ուսումնասիրացի Մարսէյլի մասնաճիւղին ընդհ. ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Րաֆֆի պանդոկը, 13 ռիւ Թօպանօ:

Օրակարգ.— Նախապատրաստական աշխատանք պատգամաւորական ժողովի:

Միութեան պատգամաւորական ժողովը տեղի կ'ունենայ Տէյինի մէջ 22 եւ 23 սեպտեմբերին: Նիստերը կը փակուին 23ի կէսօրէն վերջ, գեղարուեստական ցերեկոյթով մը: Կը հրաւիրուին Տէյինի գաղութը եւ Սեբաստիոյ նահանգի բոլոր հայրենակիցները:

× Ավինեոնի հայրենակիցներէն կը խնդրուի տեսակցութիւն մը կեդր. վարչութեան քարտուղարին հետ, Մուրատ Ուսումնասիրացի մասնաճիւղ մը կազմութեան համար: Գրել հետեւեալ հասցէին մինչեւ Սեպտ 7:

Mr. Agopian, Chez M. Gamet

Eutrechaux (Vaucluse)

ԾԱԽՈՒ Է

A céder matériel fabrication, marque et clientèle commerciale produit alimentaire apprecié notamment par consommateurs arméniens.

Դիմել «Յառաջ»ին ֆրանսերէն:

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԷՆ ՓԱՐԻԶ ԱՅՑԵԼՈՂ ՀԱՅԵՐԸ

եթէ կ'ուզեն կնոջական նորաձեւութեան վերաբերեալ որեւէ գնում կատարել՝ իրենց իսկ շահուն համար պէտք է անգամ մը այցելեն

Կ. ԳԱԶԱԶԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

CLAIRE COMTE

COUTURE

Տարւոյն բոլոր եղանակներուն, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն եւրոպական ընտիր կերպասներ, անթերի կարուածք.

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ:

ՕՓԵՐԱՅԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՅ

17, Boulevard des Capucines Café de la Paix ին դիմացը

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie

ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ

52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL

166, Ave. Aristide Briand, PAVILLONS - SOUS - BOIS

3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵՒ ՆՈՐԱՃԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ

LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ 7 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

VENDREDI 7 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7674 32e ANNEE Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3485

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԱՐԵՒԵԼՔ — ԱՐԵՒՄՈՒՏՔ

Սուէզի Ջրանցքին վէճը մէկ երեսն է միայն աւելի ճակատամարտի մը, որ կը կը մղուի զանազան ձեւերով, Արեւելքի եւ Արեւմուտքի միջեւ :

Առաջինը կ'ուզէ թօթափել երկրորդին տիրապետութիւնը, — ռազմական, քաղաքական, տնտեսական : Կ'ուզէ դառնալ միահեծան տէրը իր երկրին, ստացուածքին եւ ճակատագրին :

Շատ բան չէ մնացած ռազմական եւ քաղաքական տիրապետութենէն :

Բազմաթիւ երկիրներ թօթափեցին օտարին լուծը, Միջին Արեւելքի մէջ, մասնաւորապէս երկրորդ աշխարհամարտէն ետք: Դարձան անկախ և վերիշխան, զանազան դաշինքներ կնքելով երէկուան տիրապետողներուն հետ :

Տարիներու թաւալման հետ, այդ համաձայնութիւններն ալ բեռ համարուեցան, ամէնուն կողմէ :

Եգիպտոս խզեց 1936ի անգլեւեգիպտական դաշինքը: Ուրիշ արաբական երկիրներ վերաքննութիւն պահանջեցին, նոր իրաւունքներ շահելու համար (Իրաք, Իրան եւայլն) :

Վերջին տարիներու ընթացքին, հոսանք մը կը նշմարուի թօթափելու տնտեսական լուծն ալ, ուրիշ խօսքով՝ զանազան մենաշնորհներ :

Արեւմուտքի վերջին դիրքերը կը կազմեն այդ մենաշնորհները, մանաւանդ քարիւղի շահագործման պայմանագիրները :

Առաջին ճեղքը բացաւ Իրան, նախաձեռնութեամբ Տոքթ. Մոսատեղի, ազգայնացնելով քարիւղի առատահոս հորերը որոնք անգլիական մենաշնորհի մը վերածուած էին :

Ծանրագոյն հարուածն էր այս՝ Մեծն Բրիտանիոյ համար, թէ քաղաքական եւ թէ տնտեսական տեսակէտով :

Աչքերը բացուեցան, եւ Իրաք ալ վերաքննութիւն պահանջեց, բարեփոխելու համար գինակցութեան եւ մենաշնորհներու պայմանները :

Եգիպտական յեղափոխութիւնը (1952) դարձաւ ներշնչարան, խոր ազդեցութիւն ձգելով արաբական աշխարհին վրայ եւ սրելով ախորժակները :

Եւ այսօր ամբողջ արաբական աշխարհը դիրք բռնած է Արեւմուտքի դէմ, առանց միացեալ ճակատ կազմելու, բառին իրական իմաստով :

Գաղտնիք չէ որ բոլորովին տարբեր ուղղութեանց կը հետեւին մասնաւորապէս Եգիպտոս եւ Իրաք :

Առաջինը միշտ կը մերժէ յարիլ որեւէ խմբակցութեան, պահելու համար իր գործելու ազատութիւնը՝ միջազգային ընդհարումներու առեն :

Երկրորդը անդամ է Պաղտատի Ուխտին (Անգլիա, Թուրքիա, Իրան, Փաքիստան), որ կը կազմէ Ատլանտեան դաշինքին ուրիշ մէկ օղակը :

Սուէզի վէճին ծագումէն ի վեր, Լիբանան, Սուրիա եւ Սէուտի Արաբիա եւս դարձած են պահանջկոտ, առաւելագոյն օգուտը քաղելու համար նաւթուղիներէն եւ քարիւղէն :

Այս ծաւալուն ալեկոծութեան ընթացքին, յամրաբար իր ցանցերը փռեց Խ. Միութիւնը, տնտեսական պատուիրակութիւններ, մասնագէտներ եւ գործակալներ ղրկելով Միջին Արեւելք, այցելութեան հրաւէրներ ուղղելով, եւ ի վերջոյ ... զէնք եւ ռազմանիւթ ճարելով : Առաջին առթիւ՝ Եգիպտոսի:

Հետզհետէ ընդարձակելով իր թափանցումը եւ միշտ նոր խայծեր առաջարկելով, Մոսկուան այսօր դարձեր է տեսակ մը ուղեցոյց՝ Միջին Արեւելքի մէջ :

Մեծնոյն ատեն նոր փոսեր կը բանայ Արեւմուտքի առջեւ :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԻՋԻՆ ՃԱՄԲԱ՞Յ ՄԸ ԹԷ ԽՋՈՒՄ

ԳՆԴ. ՆԱՍԸ ՑԱՅՑՆԵՐ Է ԻՐ ԿԱՐԾԻՔԸ

Եգիպտոսէն հասած վերջին լուրերու համաձայն, գնդ. Նասր Հինգերու յանձնախումբին պարզած է իր ծրագիրը՝ Սուէզի Ջրանցքին համար առաջարկուած հակակշռի մասին: Գնդապետին եւ յանձնախումբին չորրորդ խօսակցութիւնը տեւեց մէկուկէս ժամ, յետոյ սեղան մը սարքուեցաւ ի պատիւ հիւրերուն :

Ինչպէս բոլոր խօսակցութիւնները, Եգիպտոսի ծրագրին մանրամասնութիւններն ալ գաղտնի կը պահուին: Միայն կը հաստատուի թէ յանձնախումբը սկսած է քննել Եգիպտոսի ծրագիրը եւ թէ խօսակցութիւնները պիտի վերսկսին, երբ քննութիւնը վերջանայ: Երէկ նոր տեսակցութիւն մը տեղի պիտի ունենար Հինգերու յանձնախումբին եւ գնդ. Նասրի միջեւ: Առ այժմ նպաստաւոր կը համարուի մթնոլորտը: Իրազեկներ կը հաւաստեն թէ թշնամական կամ կրքոտ խօսքեր չեն արտասանուած, խօսակցութեանց ընթացքին, եւ թէ գնդ. Նասր տրամադիր է աւելի միջազգային հանգամանք մը տալու Ջրանցքին, ամբողջովին եգիպտական համարելով հանդերձ զայն :

Բայց եւ այնպէս, յոռետեսութիւն կը տիրէ մասնաւորապէս Ֆրանսական եւ անգլիական շրջանակներու մէջ, խօսակցութեանց ելքի մասին : Շատ մը Ֆրանսացիներ հեռացած են Եգիպտոսէն, եւ վրդովիչ տեղեկութիւններ կը հաղորդեն ամբոխային տրամադրութեանց մասին: Իսկ անգլ. դեսպանատան պաշտօնեաներու վեց ընտանիքներ, 14 կին եւ մանուկներ, ճամբայ ելան առջի օր, իրենց երկիրը վերադառնալու համար :

Փարիզեան թերթերու թղթակիցները առ հասարակ յոռետես են : Անոնց տեղեկութեանց համաձայն, չորրորդ խօսակցութիւնը անելի մը յանգած է: Երկու կողմերը իրենց տեսակէտները յայտնած են առանց որեւէ եզրակացութեան մը յանգելու : Միւս կողմէ եգիպտական մամուլը կը շարունակէ ազդարարութիւններ ուղղել: Կարեւոր թերթ մը, «Ալ Շաապ», կը գրէ.— «Նասր պիտի լսէ Հինգերու յանձնախումբին ըսելիքները, բայց եթէ 18 պետութիւնները պնդեն Ջրանցքին միջազգայնացման մասին, «երթաք բարով» պիտի ըսէ ժպտադին եւ շնորհակալութիւն պիտի յայտնէ յանձնախումբին որ նեղութիւն կրած են Գահիրէ գալով եւ Լոնտոն վերադառնալով» :

Միւս թերթերն ալ բուռն լեզու մը կը գործածեն մասնաւորապէս Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի դէմ : «Ալ Ախպար» կը գրէ .— «Կարելի չէ ըսել թէ երկու կառավարութիւններէն ո՛ր աւելի բթամիտ է : Նախապէս անգլիականն էր, այժմ ֆրանսականն է, որուն բթամտութիւնը կը կեդրոնանայ Փինոյի մէջ» :

Հինգերու յանձնախումբին նախագահը, Մենզիս, կը յուսայ իր պաշտօնը լրացնել մինչեւ շաբթու վերջ, իր տեղեկագիրը ղրկելով Լոնտոն: Յանձնախումբը ամէն միջոց պիտի փորձէ, ոչ թէ վերջնական ելք մը գտնելու, այլ ընդհանուր համաձայնութեան մը յանգելու համար այն սկզբունքներու մասին որոնց հիման վրայ կարելի է լուծել վէճը :

× Եգիպտոսէն Մարսէյլ հասած Ֆրանսացիներ կ'ըսեն թէ խռովութեանց վախը կը սաստկանայ, մանաւանդ որ բնիկներէն շատեր զինուած են, իսկ անգործութիւնը կը ծաւալի: Մասնագէտի մը կարծիքով, նաւարկութիւնը մեծ դժուարութեանց պիտի հանդիպի մէկ ամիսէն, երբ մշուշը ծածկէ Ջրանցքը :

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ՕԾՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

ԶԱՐԵՀ Ա.Ի ԵՐԴՈՒՄԸ ԵՒ ՔԱՐՈԶԸ

(Շար. երէկուան թիւէն)

Ս. Պատարագը շարունակուեցաւ մինչեւ «Զի ողորմած եւ մարդասէր ես Աստուած գոլով» աղօթքը, երբ ընտրեալ Հայրապետը եկաւ ծունկի եւ արտասանեց հետեւեալ ուխտագիրը առաջի Ս. Սեղանի եւ ժողովրդեան :

« Զարեհ Ծառայ Քրիստոսի եւ եպիսկոպոս վիճակին Բերիոյ, միաբան սրբոյ ուխտիս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ, կամօքն Աստուծոյ եւ ընտրութեամբ համօրէն ազգիս Հայոց Կիլիկիոյ՝ կոչեցեալ յԱթոռ կաթողիկոսութեան Ամենայն Հայոց Կիլիկիոյ, ապաւինեալ յօգնականութիւն շնորհաց Բարձրելոյն՝ խոստանամ եւ ուխտեմ առաջի սուրբ Նշանիս, յանձն առնուլ զպաշտօնս զայս Եպիսկոպոսապետութեան Հայաստանեայցս Եկեղեցւոյ եւ բոլորապտուղ նուիրմամբ ընծայել զանձն իմ յանվթար կատարումն աստուածադիր օրինաց եւ Կաթողիկոսական պարտուց եւ առաջնորդել ազգս Հայոց ըստ ուղղափառ վարդապետութեան Քրիստոսական կրօնից, ըստ մերոյս Եկեղեցւոյ դաւանութեան եւ ըստ Հայրապետական կարգաց եւ կանոնաց Աստուածպաշտութեան, անսայթաքս եւ անխոտոր ընթանալով յամենայնի ընդ լուսաշաւիղ հետս գնացից արժանաժառանգ յաջորդաց սրբոցառաքելոց Թադէոսի եւ Բարթուղիմէոսի եւ սրբոյ հօրն մերոյ Գրիգորի երկրորդ Լուսաւորչի գլուշաւոր պահպանութեամբ իրաւանց Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Աթոռոյս Հայաստանեայցս » :

Նախքան օծումը՝ զանազան աղօթքներէ եւ մաղթանքներէ ետք, որոնց ներկայ եղաւ նաեւ (ի շարս Գեր. Խորէն եւ Ղեւոնդ սրբազաններու) Ուղղափառ Ասորիներու Պատրիարքի ներկայացուցիչ, Պէյրութի եւ Դամասկոսի մետրոպոլիտ գեր. Մար Սեւերիոս եպիսկոպոս, երեք եպիսկոպոսները դրին իրենց ձեռքերը ընտրեալ Հայրապետի գլխուն վրայ եւ ըսին .

— « Մեք դնեմք ձեռս ի վերայ եւ ամենեքեան աղօթս արարէք զի արժանաւոր լիցի սա Առաքելական Աթոռոյս անարատ պահել առաջի Աստուծոյ » :

Աղօթքներու, ընթերցուածներու, Աւետարանի ընթերցումէն եւ Ողջոյնէ ետք, տեղի ունեցաւ օծման յուզիչ եւ տպաւորիչ հանդէսը, որմէ ետք ոսկեթել սպիտակ քողով ծածկուեցաւ օծեալ Կաթողիկոս Զարեհ Ա.ի գլուխը :

Ծափածաւալ բազմութիւնը զոր յուզումով եւ փղձկումով ականատես եղաւ օծման, եւ ականջալուր՝ հոգեպարար երգերուն եւ աղօթքներուն :

Ապա, պատարագը շարունակուեցաւ նոյն սրտառուչ ներդաշնակութեամբ, բազմաձայն, եւ ղեկավարութեամբ Հոգ. Տ. Սահակ արղ.ի :

Նախ քան Հայր Մեր, Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Զարեհ Ա. Կաթողիկոս հետեւեալ կոչը ուղղեց հայ ժողովուրդին .—

«ՈՉԻՆՉ ԿԸ ԲԱԺՆԷ ՄԵԶ ԻՐԱՐՄԷ»

Յանուն Հօր, եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ,

Առաջի Աստուծոյ, եւ մեր պատուական ժողովուրդի ներկայութեան, կատարելէ ետք ուխտս կաթողիկոսութեան Մեծի Տանն Կիլիկիոյ, առաջին արտայայտութիւնս պիտի ըլլայ աղօթել առ Աստուած, որպէս զի իմ այս նոր պաշտօնիս մէջ ինծի տայ անսահման համբերութիւն,— որովհետեւ մեզմէ՝ մարդոցմէ աւելի՝ Ինքը տեղեակ է այն դժուարութեանց, որոնք իր հօտին առաջնորդութեան առթիւ մերն են :

Ամենագէտ Աստուած, Դուն որ ամէնէն աւելի գիտես սրտին խորերը քննել, դուն որ ամէնէն աւելի կը հասկնաս մեր տկարութիւնները, տուր ինծի ուժ եւ համբերութիւն, որոնց հետ նաեւ կարողութիւն ե զօրութիւն, որպէսզի կարենամ անսայթաք կատարել հովուապետութիւնը, զոր ազգը վստահեցաւ ինծի, դժուարին պայմաններու մէջ, — պայմաններ որոնց յաղթահարել մարդկօրէն անկարելի է :

Ո՛վ Տէր, առաջին աղօթքս քեզի է, բանէ ձեռքս եւ առաջնորդէ զիս ուղիղ ճամբու մէջ, որպէսզի կարենամ իմ կարգիս առաջնորդել բազմաչարչար Հայ. Եկեղեցւոյ զաւակները :

Ո՛վ Տէր, քու աստուածային իմաստութիւնդ եւ խաղաղամտութիւնդ կաթեցուր մեզմէ իւրաքանչիւրին սրտին եւ հոգիին մէջ, որպէսզի այս աշխարհի վրայ կարենանք ապրիլ եւ արժանի ըլլալ քու թագաւորութեանդ եւ հանդերձեալ կեանքիդ :

Առանց քու ուժիդ, իմաստութեանդ եւ աստուածային համբերութենէդ մասնիկը մը՝ դժուար թէ այժմու պայմաններու մէջ կարելի ըլլայ պահել եւ անսայթաք ընթանալ: Կը տեսնես մեր կացութիւնը, գիտես մեր ներկան եւ մեր ապագան : Այսօր, իմ խոնարհ անձս եւ իմ ժողովուրդս կը յանձնեմ քու խնամքիդ եւ պահպանութեանդ՝ իբրեւ ընտրելագոյններէն մէկը բոլոր ժողովուրդներուն :

Երկրորդ խօսքս քեզի է, հայ ժողովուրդ, Հայ. Եկեղեցւոյ բոլո՛ր զաւակներ, — նո՛յն անցեալին, նո՛յն ներկային եւ նո՛յն ապագային սահմանեալ զաւակներ: Պաշտօնական այս առթիւ, Աստուծոյ յանձնելէ ետք զիս եւ ձեզ, իմ պատուէրս եւ մաղթանքս է քեզի, սիրել ու հասկնալ զիրար: Հայ. Եկեղեցւոյ նոյն միւռոնով մկրտուած բոլոր զաւակներ,— սիրեցէ՛ք զիրար, որովհետեւ առանց քրիստոնէական ըմբռնումի եւ քրիստոնէական գործնական կեանքի, մեր ապրումները թերի են, մեր կեանքը՝ դժուար, ու մեր ապագան՝ մութ :

Եկեղեցւոյ, քրիստոնէութեան եւ մարդկութեան կեանքի ըմբռնումը հիմնուած է սիրոյ վրայ. սիրեցէ՛ք զիրար, յանուն մեր նահատակներուն եւ հայրապետներուն: Ոչինչ կը բաժնէ մեզ իրարմէ: Մտածողութեանց տարբերութիւններ կրնան ըլլալ, սակայն մեր անցեալը, ներկան եւ ապագան նո՛յնն է :

Ալեկոծեցանք եւ փոթորկեցանք, բայց տակաւին չխաղաղեցանք: Կոչ կ'ուղղեմ ձեզի, Հայ. Եկեղեցւոյ եւ Հայ Ազգի զաւակներին արժանի ըլլալու, որպէսզի կարենանք մեր անհատական եւ հաւաքական պատասխանատուութիւնները արժանաւորապէս գործի վերածել :

Այո՛, պէտք չէր որ անդրադառնայի այս կացութեան, եւ սակայն կ'ուզէի հանգամանօրէն եւ կրկին կոչ ուղղել՝ միանալու Հայ. Եկեղեցւոյ կամարներուն եւ այս Աթոռի հովանիին ներքեւ՝ մեր բոլոր նպատակներու լրիւ կատարման համար: Ոչ ոք կրնայ մտածել թէ այսօրուան անհասկացողութիւնները յաւիտենական են: Իմ կողմէ եւ այս Աթոռին կողմէ կը յայտնեմ՝ թէ մեր սրտերը բաց են դարձեալ — ինչպէս բաց եղան միշտ — բոլորին առջեւ եւ բոլորին համար :

Այս Աթոռը պիտի պահպանենք իբրեւ սրբազան աւանդ, իբրեւ հոգեշահ եւ բարոյական անկապտելի ժառանգութիւն, — անխախտ եւ միշտ բարձր :

Սրտագին կոչ՝ բոլորին, որպէսզի մոռնան անցեալը, տարակարծութիւնները, թիւրիմացութիւնները ու մանաւանդ անձնականութիւնները, եւ գան իրեն հոգեկան տունը, հոն խաղաղ եւ հանդարտ սրտով ապրելու համար :

Աղօթքս է առ Աստուած՝ որպէս զի տա՛յ իր խաղաղութիւնը մեր ժողովուր-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՄՈՍԿՎԱ

(ՏԵՂԸ ԿԻԼԻՄԱՆՑ ԿՈՄՈՒՆԻԶՄԻ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆԻ)

ՕԾՈՒՆ ՄԱՎՐՈԴԻ

Ան ժամադրվել էր Լոնդրա-Ռիոյի ճանապարհին, 1956 թվականի մայիսի 2-ին, ինչպես միշտ՝ ամեն առավոտ ժամը 10-ին։ Ես ինքնաթիռով եկել էի Մադրիդ, որպեսզի հանդիպեմ նրան։ Ես ուզում էի տեսնել, թե ինչպես է նա ապրում, ինչպես է աշխատում, ինչպես է մտածում։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր միջավայրում, իր ընտանիքի շրջանում, իր ընկերների շրջանում։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր տանը, իր աշխատասենյակում, իր ննջասենյակում։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա կյանքում։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա աշխատանքում։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա հանգստի ժամերին։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա զբոսանքների ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա ճաշի ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա ընթրիքի ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա քնի ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա արթնանալու ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա լոգանքի ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա սանրվելու ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա սափրվելու ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա հագնվելու ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա կոշիկ հագնելու ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա գուլպա հագնելու ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա ներքնազգեստ հագնելու ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա վերարկու հագնելու ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա գլխարկ դնելու ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա ձեռնոցներ հագնելու ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա ձեռնափայտ վերցնելու ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա դուրս գալու ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա մեքենա նստելու ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա մեքենայի մեջ նստած ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա մեքենայից իջնելու ժամանակ։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա ճանապարհին։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա աշխատանքի ճանապարհին։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա աշխատանքի վայրում։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա աշխատանքի ընթացքում։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա աշխատանքի ավարտին։ Ես ուզում էի տեսնել նրան իր ամենօրյա աշխատանքից հետո

ՍԱՍՈՒՆԻԿ

(ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ՎԱՇ, 364 - 400)

Ֆ. ԳԱՐԻ

●

ՅՈՒՆԱՍԱՐԴՅԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԶՈՒՆԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՎԱՖՍԱՆՈՒՄԸ

3.— ՆՈՏԱՐԻ ՎԱՖՍԱՆՈՒՄԸ

— Ան վերի սասո նասոի հայ հոգի – նէ, թէ՞ ոչ, ասիկա չեմասի, որովհետև ան – մէնք ենք: Հայ ենք ու հայ պիտի մնանք: Նեղ ես հոգիդ կը տանջէ, եր – կուղես ինծի ալ նեղես: Ես ալ հոգի ունիմ, եր ալ հոգիդ կը տանջուի, ես ալ նեղ եմ: Ինչո՞ւ ես ուզես որ ես ալ նեղ ըլլամ: Ես ինչո՞ւ պիտի նեղ ըլլամ, ես ինչո՞ւ պիտի տանջուիմ:

— Նայասը: Ես կրնամ ես նեղ ըլլամ, եր ես ալ նեղ ըլլամ: Ես կրնամ ես տանջուիմ, եր ես ալ տանջուիմ: Ես կրնամ ես ձեզ սպանեմ, եր ես ալ սպանեմ: Ես կրնամ ես ինքզինքս սպանեմ, եր ես ալ ինքզինքս սպանեմ: Ես կրնամ ես ամբողջ աշխարհը կործանեմ, եր ես ալ կործանեմ: Ես կրնամ ես ամբողջ աշխարհը ոչնչացնեմ, եր ես ալ ոչնչացն

դին եւ այս աշխարհին։ Օրհնէ մեզ բոլորս ու պահպանէ մեզ ։

Պաշտօնական այս առթիւ, յանուն Կաթողիկոսարանի եւ Թեմական մեր ժողովուրդին՝ իմ ջերմ եւ սրտագին շնորհակալութիւններս կը յայտնեմ Լիբանանի Վսեմ. Նախագահին եւ իր ներկայացուցիչներուն, Սուրիոյ Վսեմ. Նախագահին եւ կառավարական ներկայացուցիչներուն՝ որոնք իրենց ներկայութեամբ հոգեւոր այս հանդէսը պատուեցին ։

Իմ ամենաջերմ շնորհակալութեան սրտագին խօսքս կ'ուղղեմ արաբական ժողովուրդներուն եւ ղեկավարութեանց՝ որոնց հովանիին ներքեւ մեր ժողովուրդը կը վայելէ մշակութային, եկեղեցական եւ հոգեկան բոլոր առաւելութիւնները ։

Օրհնեա՜լ ըլլան բոլորը, օրհնեա՜լ ըլլայ հայ ժողովուրդը ։

Մեր սրտագին մաղթանքն է, որ հայ ժողովուրդը անսասան պահէ Հայ. Եկեղեցին, նուիրապետական բոլոր աթոռները եւ անոնց տայ սիրոյ, խաղաղութեան եւ համերաշխ գործակցութեան առաքեալներ ըլլալու ոգին։

Աստուած օրհնէ ձեզ բոլորդ, եւ Անոր խաղաղութիւնը ըլլայ ձեզի հետ, Ամէն»։

(վերջը յաջորդով)

ԱՏԼԱՆՏԵԱՆ ՃԱԿԱՏԸ՝ ՎՃՌԱԿԱՆ

ԱՄԵՐԻԿԱ ՀԱԿԱՌԱԿ Է ԶԻՆԵԱԼ ՄԻՋԱՄՏՈՒԹԵԱՆ

Նախագահ Այզընհաուըր մասնաւոր տեսակցութիւն մը ունեցաւ Տըլըսի հետ ։ Խօսակցութիւնը տեւեց 50 վայրկեան։ Նախագահը իր լրագրական ասուլիսին մէջ մերժեց պատասխանել հարցումներուն, չխանգարելու համար Գահիրէի խօսակցութիւնները։ Ըսաւ թէ որեւէ յայտարարութիւն պիտի չընէ խօսակցութեանց աւարտումէն առաջ։ Իր կարծիքով, ազատ աշխարհը աւելի լաւ վիճակի մը մէջ կը գտնուի այսօր, բաղդատելով 1953ի կացութեան հետ ։

× Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ արտաքին նախարարները մանրամասն զեկուցում տուին Ատլանտեան խորհուրդին առջեւ ։ Բացարձակապէս գաղտնի կը պահուին կատարուած վիճաբանութիւնները։ Կ'ըսուի թէ Պելժիոյ, արեւմտեան Գերմանիոյ եւ Թուրքիոյ ներկայացուցիչները ուժգնօրէն պաշտպանած են Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի վճռական դիրքը եւ թէ կազմակերպութեան 15 անդամներուն մեծ մասը պիտի պաշտպանէ արեւմտեան ծրագրին սկզբունքները ։ Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի արտաքին նախարարները մասնաւորապէս շեշտած են թէ ամուր կառչած են հետեւեալ սկզբունքներուն, — ապահովել ջրանցքին միջազգային վարչութիւնը, յարգել տալ ստորագրուած դաշնագիրները։ Անգլիոյ նախարարը բացատրած է թէ զինուորական պատրաստութիւնները ըդգուշական միջոցներ են եւ թէ զինու զօրութեան պիտի դիմեն ծայրայեղ պարագային։

× Ամերիկացիները միշտ կը խրտչին զինեալ միջամտութենէն, հետեւեալ նըկատումներով .— 1. Չեն հաւատար թէ պատերազմը դիւրին պիտի ըլլայ ։ Ուշկանուխ Անգլիա եւ Ֆրանսա պիտի հարկադրուին օգնութիւն խնդրել Ամերիկայէն. — 2. Յարձակելով Եգիպտոսի վրայ, արեւմտեան պետութիւնները վերջնապէս Խ. Միութեան դիրկը պիտի նետեն Եգիպտոսը, մինչդեռ տակաւին կարելի է դաշնակից մը դարձնել զայն .— 3. Նասըը տապալելով, Ֆրանսա կը յուսայ զօրացնել իր դիրքը Հիւս. Ափրիկէի մէջ, իսկ Անգլիա՝ վերահաստատել իր քաղաքական ազդեցութիւնը Միջին Արեւելքի մէջ, ուրեմն գաղթատիրութիւն ։

× Կիպրոսէն կը հաղորդեն թէ կարելի է 7000 ֆրանսացի զինուորներ տեղաւորել։ Ամէն օր նոր զօրամասեր եւ զինուորական պիտոյքներ կը հասնին ։

× Հիւսէյին Ճահիտ կարեւոր համարելով Ֆրանսական զօրքին առաքումը դէպի Կիպրոս, ի հարկին Սուէզ, յաջողութիւն կը մաղթէ ։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՊՈԼՍՈՅ թերթերը կը գրեն թէ արգիլուած է լրագիր, գիրք եւ ուրիշ հրատարակութիւններ ղրկել արտասահման, առանց մասնաւոր արտօնագրի, որոնք պիտի տրուին Քամպիոյի վարչութեան կողմէ (Շանժ)։ Պատճառներէն մէկն ալ այն է եղեր որ ոմանք օտար եւ թրքական դրամ կը փախցնեն, թերթերու մէջ տեղաւորելով ...

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

Հայ Մշակոյթի Տան Կեդր. Յանձնախումբի կարգադրութեամբ, Վալանսի մէջ եւս կազմուած է հանգանակիչ յանձնախումբ մը, որ շուտով գործի պիտի ձեռնարկէ ։

Կեդր. Յանձնախումբը կը յուսայ, որ Վալանսի մեր հայրենակիցները սիրով ընդառաջ պիտի երթան դիմումներուն ։

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Ֆր. Կ. Խաչի Բ. կայանի խումբը կը մեկնի շաբաթ, 8 Սեպտ. եւ Սեպտ. 9ի կիրակի առտուն ժամը 6.30ին կը հասնի Կառ տը Լիոն ։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ ՎԻԷՆԻ ՄԷՋ

ՎԻԷՆ .— Հայ Կամ. եւ Մարտիկներու միութեան նախաձեռնութեամբ այս կիրակի առաւօտ ժամը 9ին, Համօ Օհանջանեան ակումբին մէջ կը մատուցուի Ս. պատարագ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն, ողբացեալ

ԴՐՕՅԻ, Վ. ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆԻ եւ ԳՆԴ. Տ. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆԻ

յիշատակին ։

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Մոնմորանսիի Հանգստեան Տան համար օգնական խոհարար մը եւ սպասուհի մը ։

Դիմել Աղքատախնամի գրասենեակը, Ազգ. Տան մէջ, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ (9) ։

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Ֆինիսէօզ մը արհեստանոցը աշխատելու համար ։

Դիմել՝

Ets. LYDAN

21 Rue des Petits Carreaux, Paris (2e)

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Շավիլի եկեղեցւոյ հոգաբարձութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է երեք հազար ֆրանք, Տէր եւ Տիկին Հ. Գունտագճեանէ (Թանճէր) Պ. Ե. Եաղըճեանի ձեռքով ։

ԾԱԽՈՒ Է

Փավիյեօն մը Ալֆորվիլի մէջ ամէն յարմարութիւններով, մեծ պարտէզ, պտղատու ծառերով, կայարանին մօտ, օթոպիւսի կայարանին առջեւ ։

Դիմել «Յառաջ»ի, Պ. Ք. սկզբնատառերով ։

SPORTVIL

60, Rue de Richelieu

Tél. : RIC 44-97

*

Demandons *entrepreneurs* très sérieux pour vestes et manteaux suedine pour femme.

TRES BEAU TRAVAIL

Demandons mécaniciennes en atelier et un presseur

★

Travail garanti toute l'année

ԹԵՀՐԱՆԷՆ կը ծանուցանեն թէ ձերբակալուած է ռուս լրտես մը, որ գնդապետի աստիճան ունի։ Ձերբակալուեր է, երբ Պէյրութ կ'երթար, Տէր Մարգարեան անուն ուրիշ Հայու մը հետ չփում հաստատելու համար ։

ՍԵՒԱՄՈՐԹՆԵՐՈՒ դէմ պայքարը ռազմակացած է Հիւս. Ամերիկայի Թենիսի նահանգին մէջ։ Զինուորները ստիպուած են միջամտել սուիններով, հրասայլերով եւ ուրիշ միջոցներով։ Սեւամորթ աշակերտները դպրոց կ'երթան ընկերակցութեամբ զինուորներու։

ԱԼԺԵՐԻԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ մահափորձ մը կատարուեցաւ Պոնի մէջ, ֆրանսացի գնդ. Պիժառի դէմ, որ վիրաւորուեցաւ։ Կարգ մը հրոսախումբեր կը հետապնդուին ։

ՍԱԿԱՐԱՆ (5 Սեպտ.) .— Ձոյլ ոսկի 465.000, Նափոլէոն 3350, զուից. 3170, ոթերլին 4140, քսան տոլարնոց 16.200։ Թղթադրամ (անպաշտօն). — Սթերլին 1025, տոլար 400, պելժ. 8.10, զուից. 96, փեզեթա 8.80։

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կրօն. Ընկերակցութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ Մայր եկեղեցիի նախկին բազմարդիւն զղջապետ ողբացեալ

ՅԱԿՈԲ ՄԱԼԱՔԵԱՆԻ

մահուան առաջին տարելիցին առթիւ այս կիրակի արժանի շուքով մասնաւոր հոգեհանգիստ պիտի կատարուի։ Հայ եկեղեցական երգեցողութեան հանգուցեալ բազմամեայ վաստակաւորին յիշատակին նուիրուած այս յարգանքի արարողութեան կը հրաւիրուին բարեկամներ, համակիրներ եւ բոլոր եկեղեցասէր ազգայիններ ։

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

« ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ »

Կը խօսի Պ. ՖԵՐՏԻ ԱՊԱՃԵԱՆ

Քարտուղար Մուրատ - Ռափայէլեան Նախկին Սաներու Միութեան ։

Կը նախագահէ Պ. ԺԱՆ ՊԸԺԵԱՆ

Կը ցուցադրուի նաեւ «Ժամանց ի Վենետիկ» ։

Փաստանկարը (տօքիւմանթէր) պատրաստուած Պ. Գրիգոր Ռափայէլեանէ եւ Պ. Արմիկ Յակոբեանէ ։

10 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին Ահարոնեան ակումբին մէջ, 26 ռիւ տէ Քոնվալէսան ։

17 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Սէն Ժերոմի Հայոց երեղեցւոյ սրահին մէջ ։

24 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Հ. Բ. Ը. Միութեան սրահին մէջ, 19ա, ռիւ Վանթիւր ։

ՄԱՐՍԷՅԼ .— Կապ. Խաչի վարչութիւնս շնորհակալութիւն կը յայտնէ որ էքս լէ Պէնի մէջ, Մարսէյլէն Պ. Լեւոն Քայթանճեանի եւ Փարիզէն Պ. Փամպուքճեանի նախաձեռնութեամբ կազմակերպուած հանդէսի մը ընթացքին ի նպաստ դպրոցներու հանգանակութիւն մը կատարած են, և Մարսէյլի Կապ. Խաչի դպրոցին յատկացուցած են 15.000 ֆր.։ Գումարը ստացած ենք Պ. Լեւոն Քայթանճեանէ ։ Շնորհակալութիւն նաեւ բոլոր մասնակցողներուն ։

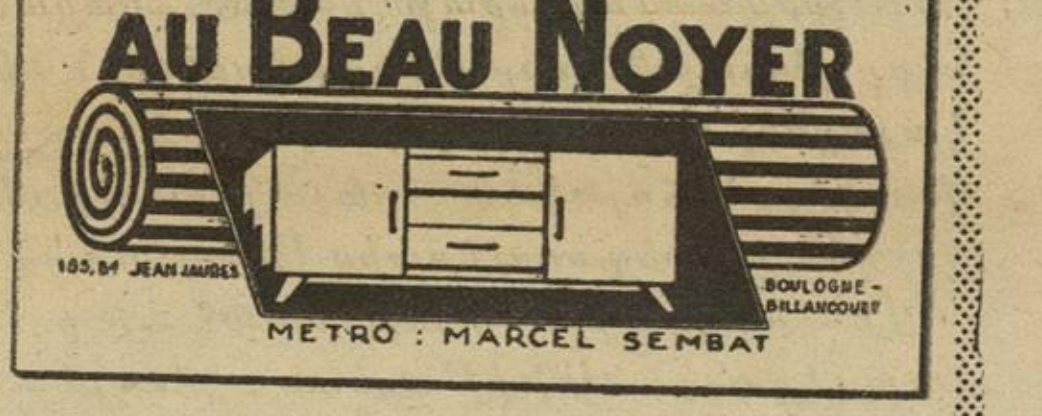

Salles de séjour   Penderies - literie

Chambres - cosys   Cuisines laquées

Salons-tapisserie   Fauteuils-canapés lit

ՀԱՅԵՐԷՆ ԿԸ ԽՕՍԻՆՔ

ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԵԾ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՁՐԻ ՅԱՆՁՆԵԼԻ ՖՐԱՆՍԱՅԻ

ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԸ

185, Bd. Jean Jaurès

Boulogne - Billancourt

Métro MARCEL SEMBAT

ՀԱՅԱՏԻՍ ՊԱՏԱՐԱԳ ՊԱՆԵԼՈՅԻ ՄԷՋ

Այս կիրակի Ս. Կոյսի ծննդեան տօնակատարութեան առթիւ, երեկոյեան ժամը վեցին հանդիսաւոր պատարագ պիտի մատուցուի Ս. Ռընէ մատրան մէջ, 83 ռիւ տ'Արփէօյ ։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ԱՆԻԷՌ .— Ադամեան, Հիսայեան եւ Սվազլեան ընտանիքները կը ծանուցանեն թէ իրենց սիրեցեալ հօր, մօր, աներհօր եւ զոքանչին՝

ՊՕՂՈՍ ԱԴԱՄԵԱՆԻ,

ԹԱԳՈՒՀԻ ԱԴԱՄԵԱՆԻ

(ծնեալ Հայթայեան) մահուան տարելիցին առթիւ, այս կիրակի առաւօտ Ս. պատարագ եւ հոգեհանգստեան արարողութիւն պիտի կատարուի Փարիզի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցին ։

Կը հրաւիրուին հանգուցեալներուն յիշատակը յարգողները ։

ՆՈՒԷՐՆԵՐ

Պրիւքսէլէն Փափազեան ընտանիքը տասը հազար ֆր. կը նուիրէ Ֆ. Կապոյտ Խաչի օգափոխութեան կայանին, իրենց սիրեցեալ եղբօր Կարպիս Փափազեանի մահուան 4րդ տարելիցին առթիւ։

Ստանալ «Յառաջ»էն ։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ

ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Սեբաստիոյ Մուրատ Ուսումնասիրացի Մարսէյլի մասնաճիւղին ընդհ. ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Րաֆֆի պանդոկը, 13 ռիւ Թօպանօ։

Օրակարգ.— Նախապատրաստական աշխատանք պատգամաւորական ժողովի ։

Միութեան պատգամաւորական ժողովը տեղի կ'ունենայ Տէսինի մէջ 22 եւ 23 սեպտեմբերին։ Նիստերը կը փակուին 23ի կէսօրէն վերջ, գեղարուեստական ցերեկոյթով մը։ Կը հրաւիրուին Տէսինի գաղութը եւ Սեբաստիոյ նահանգի բոլոր հայրենակիցները։

× Ավինեոնի հայրենակիցներէն կը խնդրուի տեսակցութիւն մը կեդր. վարչութեան քարտուղարին հետ, Մուրատ Ուսումնասիրացի մասնաճիւղի մը կազմութեան համար։ Գրել հետեւեալ հասցէին մինչեւ Սեպտ 7։

Mr. Agopian, Chez M. Gamet

Eutrechaux (Vaucluse)

ԾԱԽՈՒ Է

A céder matériel fabrication, marque et clientèle commerciale produit alimentaire apprecié notamment par consommateurs arméniens.

Դիմել «Յառաջ»ին ֆրանսերէն ։

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Անթրաբոնէօրներ կնոջ հագուստներու համար (բոնֆէքսիօն) ։ Դիմել՝

MAISON KE,FS

104 Rue d'Aboukir

GUT. 69-39

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

1. ՀԱՅԵՐԷՆ ԲԱՑԱՏՐԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ, ՍՏ. ՄԱԼԽԱՍԵԱՆՑ, Բ. տպագր. Պէյրութ, 1955 – 56, երեք հատոր լոյս տեսած (Դ.ը մամուլին տակ)։ Հատորը 4.000 ֆրանք

2. ՀԱՅՈՑ ՀԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ, Մ. ԱԲԵՂԵԱՆ, գիրք Ա., Բ. տպ. Պէյրութ, 1955, լաթակազմ 1800 ֆրանք ։

3. ԱԿՍԵԼ ԲԱԿՈՒՆՑԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ, Պէյրութ, 1955, Ա. եւ Բ. հատոր միասին (Գ.ը մամուլի տակ) 1050 ֆրանք ։

4. ԵՂԻՇԷ ՉԱՐԵՆՑԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ, հատոր Ա., 1050 ֆրանք։

5.— *L'Eglise Arménienne*, Malachia Ormanian, 2e éd. Antélias 400 Fr.

6. ԲԱՌԱՐԱՆ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ, Մեսրոպ Նուպարեան, Պէյրութ, 1955, 1210 էջ, լաթակազմ 3000 ֆր.։

7. ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ ԱՆԳԼ.-ՀԱՅ. Փրոֆ. Յ. Յ. Չագմաճեան, Պէյրութ, մեծադիր 1424 էջ, լաթակազմ 4000 ֆր.։

8. ԽՈՆԱՐՀ ՀԵՐՈՍՆԵՐ, Կոմս, Գ. գիրք, Պէյրութ, 1956, 350 ֆր.։

9. ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, Մ. Թէօլէօլեան, Գահիրէ, 1956, Ա. եւ Բ. հատոր 2000 ֆր.։

Առաքման ծախքը գնողին վրայ

ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

ուր կը գտնուին Հայաստանի եւ Սփիւռքի հին ու նոր ամէն կարգի հրատարակութիւնները ։ Պահանջել Ընդարձակ Գրացուցակը ։

LIBRAIRIE H. SAMUELIAN 51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris 6e

Chèque Postal, Paris, 1278-35.

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ 8 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

SAMEDI 8 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7675 32e ANNEE · Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ · ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3486

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՋՐՈՅՑ ԱՆՑՈՐԴԻ ՄԸ ՀԵՏ

— Յաճախ կը խօսիք տարագիր բազմութեանց ինքնորոշման իրաւունքի եւ ներքին ինքնավարութեան մասին։ Ուրեմն կապ չունենա՞նք Երեւանի եւ Էջմիածնի հետ։

= Ընդհակառակն։ Որքան լաւ կազմակերպուած ըլլան գաղութները, այնքան կը դիւրանան յարաբերութիւնները երկուքին հետ ալ։ Այժմ տեսակ մը անտիրութիւն է որ կը տիրէ, իբրեւ հետեւանք դաւանական թիւրիմացութեանց։

— Անշուշտ այդպէս պիտի ըլլար, քանի որ ձեր մամուլը անխնայ պայքար կը մղէ ե՛ւ Երեւանի ե՛ւ Էջմիածնի դէմ։

= Այդ պայքարը կը մղուի պաշտպանելու համար Հայրենիքին եւ Մայր Աթոռին իրաւունքները։ Քննադատութիւններ կը կատարուին հիմնուելով անվիճելի փաստերու, զանազան իրողութեանց վրայ։ Ինչ որ ներսը չեն կրնար ըսել, մենք դուրսը կ'ըսենք ազատօրէն։ Կեղծիքը եւ սողոքորթութիւնը ոչինչ կրնան փրկել. իսկ արդար եւ պատճառաբանեալ քննադատութիւնները կրնան օգտակար ըլլալ Հայրենիքին եւ Մայր Աթոռին, ինչպէս իրենք ալ կը խոստովանին։

— Արդա՞ր են ձեր քննադատութիւնները բարձրաստիճան կղերին դէմ, Կիլիկիոյ կաթող. ընտրութեան առթիւ։

= Անշո՛ւշտ։ Արտասահմանի բարձրաստիճան կղերը չզգուշացաւ իր կոչումին բարձրութեան վրայ, եւ մոլորեցուց Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը, իր ապիկարութեամբ, վատութեամբ եւ միջնադարեան մոլեռանդութեամբ։

— Նորէն ծանր բառեր կը գործածէք...

= Հիմնուելով իրականութեան վրայ։ Չէ՞ք տեսներ որ ինքնակոչ իշխանաւորներ դարձած են մեր եպիսկոպոսներն ու արքեպիսկոպոսները, այն օրէն ի վեր որ նոր տիտղոս մըն ալ ստացան, — կաթողիկոսական պատուիրակ։ Ոչ թէ առժամապէս, այլ իբրեւ տեւական հանգամանք։ Էջմիածինը Վատիկան չէ, որպէս զի պապական նուիրակներ նշանակէ։

— Ամփոփուելով կիլիկեան տագնապին վրայ, ի՞նչ կրնայիք ընել, քանի որ Գահիրէի եպիսկոպոսական ժողովը մասնաւոր բանաձեւ մը եւ ուխտագիր մը քուէարկած էր։

= Ապօրինութիւն մըն ալ այդ։ Իբրեւ բարեպաշտ հաւատացեալ, դուք շատ լաւ գիտէք որ Հայ. Եկեղեցին չի ճանչնար այդ կարգի ժողովներ, մանաւանդ ներկայ ժամանակներուն մէջ։ Կարդինալներու ժողո՞վ էր այդ պատահական հաւաքոյթը։ Ու տեսաք հետեւանքները, — անտեղի միջամտութիւն եւ տնաքանդ ժխոր։ Իսկ վերջին պահուն, մէկը միւսէն ձախաւեր ձեռնարկներ...

— Կրնայի՞ք յիշել այդ ձախաւեր ձեռնարկներէն մէկը։

= Օրինակ՝ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին անճահ եւ անխոհեմ հեռագիրը Լիբանանի Հանրապետութեան նախագահին, քաջ գիտնալով հանդերձ որ հիւրընկալ երկիրներու կառավարութիւնները շատոնց ճանչցած եւ շնորհաւորած են կատարուած ընտրութիւնը։ Եթէ բարձրաստիճան կղերը իմաստուն ըլլար, պիտի թելադրէր օրհնել ընտրութիւն մը որ կատարուած էր համաձայն վաղեմի աւանդութեանց եւ ազգ. սահմանադրութեան։

— Դառնանք տարագիր բազմութեանց ինքնավարութեան։ Կրնայի՞ք մանրամասնօրէն բացատրել ձեր միտքը։

= Տակաւին շատեր կը յամառին տարագիր բազմութիւնները նկատել հոգեւոր հօտ, եւ անոր ճակատագիրը վարել իբրեւ այդպիսին։ Պէտք է թօթափել այս նախապաշարումը, բուն ճամբան գտնելու համար։ Կը խօսի՞նք առանձին։ Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՎԵՐՋԻՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

ԱՅՍՕՐ. ՇԱԲԱԹ

ՈՉ ՄԷԿ ԶԻՋՈՒՄ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԿՈՂՄԷ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ ԱՐՏԱԿԱՐԳ ՆԻՍՏԻ ՀՐԱՒԻՐՈՒԵՑԱՒ

Յոռետես են վերջին տեղեկութիւնները։ Կը վախցուի կատարեալ խզումէ մը, եթէ վերջին պահուն անակնկալ մը չպատահի, — զիջում՝ գնդ. Նասրի կամ անգլօ-ֆրանսական ճակատին կողմէ։ Որքան կարելի եղ[illegible]ել, Եգիպտոսի դիկտատորը կը մնայ անդրդուելի՝ ձեւական բարեկրթութեան մը քօղին տակ։ Կացութեան ծանրացման ապացոյցներէն մէկն ալ այն է որ Անգլիոյ վարչապետը արտակարգ նիստի հրաւիրած է խորհրդարանը, Սեպտեմբեր 12ին։ Երէկ Հինգերու յանձնախումբը յուշագիր մը պիտի յանձնէր գնդ. Նասրի։ Հաւանաբար վերջին տեսակցութիւն մը տեղի ունենայ այսօր, շաբաթ։ Անգլօ-ֆրանսական ճակատը վճռած է տեղի չտալ Սուէզի միջազգային վարչութեան սկզբունքին մէջ։

Կարգ մը տեղեկութեանց համաձայն, գնդ. Նասր յայտնած է թէ տրամադիր է ընդունելու միջազգային խորհրդատու մարմնի մը ստեղծումը, բայց այս յանձնառութիւնը բաւարար չի համարուիր։ Միեւնոյն ատեն կ'ըսուի թէ պիտի առաջարկէ նոր խորհրդաժողով մը գումարել, ինչպէս թելադրած էր Խ. Միութիւնը։

Ֆրանսայի նախարարական խորհուրդը երէկ բացառիկ նիստ գումարելով, որոշեց անփոփոխ պահել զինուորական պատրաստութեանց մասին տրուած հրահանգները։ Մ. Նահանգները կը շարունակեն ընդդիմանալ զինուորական գործողութեանց, այն յոյսով թէ կարելի պիտի ըլլայ խաղաղ կարգադրութեան մը յանգիլ։ Այս առթիւ Փարիզի մէջ ցաւ կը յայտնեն որ ամերիկեան մամուլը կը քննադատէ Անգլիան եւ Ֆրանսան. մանաւանդ որ Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարութիւնը կը խորհի Ազգաժողովին յղել խնդիրը, եթէ Գահիրէի խօսակցութիւնները վերջնապէս ձախողին։

Լաւատեսներ կը կարծեն թէ Եգիպտոս կրնայ հակառաջարկ մը ներկայացնել վերջին պահուն, այսինքն այսօր, շաբաթ։ Այս առթիւ իրազեկներ դիտել կուտան թէ արեւմտեան պետութիւնները պիտի մերժեն, եթէ գնդ. Նասր բաւականանայ պարզ յայտարարութիւն մը տալով Ջրանցքին ազատ նաւարկութեան մասին։ Այդ պարագային, կը յուսացուի թէ Մ. Նահանգներն ալ պիտի միանան Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ։ Մանաւանդ որ, 18երու բանաձեւը իսկ եւ իսկ ամերիկեան ծրագիր մըն է, կազմուած՝ Պ. Տըլըսի կողմէ։ Անհաւատալի կը համարուի որ Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարը երկու շաբաթ ետքը ուրանայ իր իսկ ծրագիրը, ջուրը ձգելով 18 պետութեանց կողմէ հանդիսաւորապէս քուէարկուած բանաձեւ մը։

Եթէ անելը վաղն ալ շարունակուի, Հինգերու յանձնախումբը Լոնտոն պիտի վերադառնայ, զեկուցում տալու համար առ որ անկ է։

× Անգլիոյ ազատական եւ աշխատաւորական թերթերը կը շարունակեն պայքար մղել վարչապետին դէմ, ամբաստանելով թէ պատրուակներ կը փնտռէ, պատերազմ յայտարարելու համար Եգիպտոսի դէմ։ Վարչապետը արտակարգ նիստի հրաւիրելով խորհրդարանը, կ'ուզէ փարատել մշուշը եւ ստիպել որ ընդդիմադիրներն ալ պատասխանատուութիւն ստանձնեն, ծանրակշիռ կացութեան մը հանդէպ։ Անգլիոյ արհեստակցական Միութեանց համագումարը բանաձեւ մը քուէարկեց, որ դատապարտելով հանդերձ բռնի ուժի գործածութիւնը, միաձայնութեամբ կ'ընդունի 18երու ծրագիրը՝ Սուէզի միջազգային վարչութեան մասին։

× Գահիրէի թղթակիցները կը հաստատեն թէ գնդ. Նասր վճռապէս կը մերժէ վիճաբանիլ միջազգային վարչութեան մասին, եւ կ'ուզէ ժամանակ շահիլ գոնէ մինչեւ նոյեմբեր, ի հարկին Ազգաժողովին յղելու համար խնդիրը։ Կ'ըսուի թէ Հինգերու յանձնախումբին նախագահը իր յուշագրին մէջ բաց դուռ մը պիտի ձգէ, հաստատ մնալով հանդերձ միջազգային վարչութեան սկզբունքին վրայ։ Ուրիշ խօսքով, Հինգերու յանձնախումբը կ'ուզէ վերջին պատեհութիւն մը տալ, խուսափելու համար վերջնական խզումէ մը։

Լաւատեղեակ աղբիւրէ հաղորդուած լուրերու համաձայն, գնդ. Նասր խորապէս համոզուած է թէ դաւաճանած պիտի ըլլայ, եթէ ամենափոքր զիջում մը կատարէ։ Ան ատելութեամբ լեցուած է Արեւմուտքի դէմ եւ «անսասան պատ մըն է»։ Երկու օր բարեկրթութեամբ լսեց յանձնախումբին բացատրութիւնները, բայց երբեք չուզեց խօսքի բռնուիլ։

Միջին Արեւելքի հեռագրական գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ օրէնք մը հրատարակուած է, որով ազգ. պաշտպանութեան նախարարին արտօնութիւն կը տրուի դրօշի տակ առնելու պահեստի ըսպաները։

Ուրիշ հեռագիր մը կ'ըսէ թէ ոստիկանութիւնը խիստ միջոցներ ձեռք առած է օտար լրագրողներուն դէմ, մասնաւորապէս հետապնդելով ֆրանսացի եւ անգլիացի թղթակիցները։ Առջի օր Սեմիրամիս պանդոկը մտնելով գրաւած է Փարիզի «Մաչ» պարբերականին թղթակիցներուն կարգ մը լուսանկարները։

× Գահիրէի անթելը կը ծանուցանէ թէ նախագահ Նասր չորս ժամուան տեսակցութիւն մը ունեցաւ սպարապետին հետ։

× Եգիպտոսէն Մարսէյլ հասած Ֆրանսացիները կը պատմեն թէ այլեւս գործ չկայ իրենց ազգակիցներուն համար։

× Մոսկուայի հեռագրական գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Ծայր. Արեւելքի խորհրդային առեւտրական տորմիղէն խումբ մը նաւուղիղներ ճամբայ ելած են դէպի Սուէզ։ Ցարդ ոեւէ գերման նաւուղիղ պայմանաւորուած չէ։

× Լիբանանի պետական նախարարներէն Սաէպ Սալամ Գահիրէ մեկնեցաւ, Հանրապետութեան նախագահին մէկ անձնական նամակը տանելով գնդ. Նասրի։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՑՈՒՄՆԵՐԸ ԿԻՊՐՈՍԻ ՄԷՋ

Առջի օր Մարսէյլէն Կիպրոս հասան 2500 ֆրանսացի օդային զինուորներ։ Ուրիշ երեք նաւեր ալ ճամբան են։ Ցարդ եօթը նաւեր հասած են, զինուոր եւ զինամթերք փոխադրելով։

Անգլիացիները այժմ 25.000 զինուոր ունին Կիպրոսի մէջ։ Ֆրանսական առաջին զօրամասը կը բաղկանար երկու հարիւր նորագիրներէ որոնք առաջին անգամ է որ երկրէն դուրս կ'ելլեն։ Ֆրանսական օդազօրքին մեծագոյն մասը տեղաւորուած է Թամպուսի օդակայանին մէջ որ կը գտնուի Նիկոսիոյ մօտ եւ որ գործածուած չէ Բ. աշխարհամարտէն ի վեր։

× Անգլիացիները երկու Յոյներ ձերբակալեցին, ռումբ մը գտած ըլլալով անոնց կառքին մէջ։ Գիւղի մը 80 այրերը պաշարուեցան, անգլիացի զինուոր մը վիրաւորուած ըլլալով։ Յոյները ուժգնօրէն կը բողոքեն Կիպրոսի առաջնորդարանի ընդհ. քարտուղարին ձերբակալման դէմ։

ՄՈՍԿՈՒԱ կը գտնուի նախկին վարչապետ եւ նախարար Ժիւլ Մոք, իբրեւ հիւր, ուսումնասիրութիւններ կատարելու համար։

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉԻՆ ՃԱՌԸ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՕԾՄԱՆ ԱՌԹԻՒ

(Գ. եւ վերջին մաս)

Յուզնախուռն ժողովուրդն ու պետական թէ եկեղեցական բոլոր ներկայացուցիչները մինչեւ Պատարագի լրումը հետեւեցան հոգեյոյզ արարողութիւններուն, ընդհանուր յուզումի եւ փղձկումի, ինչպէս նաեւ մաղթանքներու ընդհանուր մթնոլորտի մը մէջ։

Յետ պատարագի, նոյն շքեղ հանդիսութեամբ, Թափօրը ուղղուեցաւ Վեհարան, ուր տեղ գրաւած էին արդէն պետական եւ եկեղեցական 70է աւելի անձնաւորութիւններ։

Վեհարանի սանդուղներուն առջեւ՝ զենումը կատարուեցաւ ոչխարներու, զորս հաւատացեալներ բերեր էին, իբրեւ մատաղցու։ Քանի մը վայրկեան ետք, Վեհարան մուտքին, հարիւրաւոր աղաւնիներ թռցուեցան հաւատացեալներու կողմէ՝ ի նշան ցնծութեան։

Վեհարանի մէջ գլխաւոր ճառը խօսեցաւ Լիբանանի Հանրապետութեան նախագահին ներկայացուցիչ Սաէպ Սալամ, որ չեշտեց մասնաւորաբար.

— Յանուն Հանրապետութեան նախագահին, վարչապետին եւ կառավարութեան՝ կը յայտնեմ իմ սրտագին շնորհակալութիւններս այն հրաւէրին համար՝ զոր ուղղած էիք մեզի, մասնակցելու ընտրեալ կաթողիկոս Ն. Սրբութիւն Զարեհ Ա.ի օծման։

Կիլիկեան կաթողիկոսութեան թեմերու ժողովուրդը կրցած է լաւագոյն ընտրութիւնը կատարել՝ յանձին Զարեհ Ա. եպիսկոպոսի, որուն հովուապետութիւնը, վստահ եմ, բարօրութեան շրջան մը պիտի բանայ Հայ. Եկեղեցիի համար։

Երեսուն տարուան մեր բնակակցութիւնը, լիբանանահայութեան հետ, գիս կը մղէ յայտնելու, թէ մենք հպարտ ենք հայ ժողովուրդով, եւ վստահ ենք որ նաեւ այսուհետեւ անոնք միշտ պիտի ուզեն եւ կարենան նպաստել այս երկրին ընկերային վերելքին։

Յանուն Ն. Վ. նախագահին, վարչապետին եւ լիբանանեան կառավարութեան, կը շնորհաւորեմ ընտրեալ եւ օծեալ կաթողիկոս Զարեհ Ա.ը»։

(Բուռն եւ երկարատեւ ծափեր)։

Ապա, լիբանանեան եւ սուրիական պետական թէ եկեղեցական բոլոր ներկայացուցիչները՝ զատ զատ շնորհաւորական եւ խնդակցական արտայայտութիւններ ունեցան։

Երգչախումբը եւ ներկայ հոծ բազմութիւնը, արտայայտ շեշտով երգեց «Կիլիկիան», որմէ ետք կաթող. տեղապահ Խորէն եպիսկոպոս թարգման հանդիսացաւ Կիլիկեան Աթոռի, կիլիկեան թեմերու ժողովուրդին եւ ընդհանրապէս Հայ. Եկեղեցւոյ եւ հայ ժողովուրդի ջերմ զգացումներուն, կաթող. օծման այս բարեբաստիկ դէպքին առթիւ։

— «Կը շնորհաւորեմ Ձեզ՝ Ս. Օծման այս բարեբաստիկ առիթով եւ կը մաղթեմ որ Տէր Աստուած պարգեւէ երկար կեանք, ի փառս Հայ. Եկեղեցւոյ եւ հայ ժողովուրդի»։

Ի վերջոյ, բազմահազար հաւատացեալներ մուտք գործեցին Վեհարան, օրինակելի կարգապահութեամբ, համբուրեցին օծեալ կաթողիկոսի Աջը եւ ստացան Անոր օրհնութիւնը։

× Աջհամբոյրի ընթացքին, Խորէն եպիսկ. յայտնեց՝ թէ Լաթաքիոյ ներկայացուցիչ եւ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան անդամ Պ. Յարութիւն Գույումճեան պատուուած է կնքահայրութեամբ օծեալ կաթողիկոսին եւ այս առթիւ, իբրեւ խնդակցութիւն, հինգ հազար ս. ոսկի նուիրած է կաթողիկոսարանին։

«ԱՌԱՋԻՆ»

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՏԱԼԻՆԻՑ ՀՈՎՀԱՆՆԵՍ ՇԱՀՈՒՄՅԱՆԻՆ ՈՒՂԱՐԿՎԱԾ ԲԱՑԱԿ ԹՂԹԸ

ՇԱՀՈՒՄՅԱՆ ՍԵ

ՄՈՍԿՎԱ — Պետական Քաղաքական Գրականության Հրատարակչությունից ստացվել է Անաստաս Միկոյանի «Հայկական ստալինյան կազմակերպությունը Շահումյանի ղեկավարության տարիներին» գիրքը։

Գիրքը նվիրված է հայ ժողովրդի հերոսական պայքարի պատմության ամենափայլուն էջերից մեկին՝ Շահումյանի ղեկավարությամբ հայ ժողովրդի հեղափոխական պայքարին։

Գրքում լուսաբանված են Հայաստանի կոմունիստական կազմակերպության ստեղծման, նրա կազմակերպական ամրապնդման, հայ ժողովրդի հեղափոխական պայքարի ծավալման հարցերը։ Հեղինակը ցույց է տալիս, թե ինչպես Շահումյանի ղեկավարությամբ հայ կոմունիստները ստեղծագործորեն կիրառեցին Լենինի ուսմունքը ազգային հարցի մասին, ինչպես նրանք հաղթահարեցին ազգայնամոլ տարրերի դիմադրությունը, ինչպես նրանք ամրապնդեցին կուսակցական շարքերը, ինչպես նրանք ղեկավարեցին հայ ժողովրդի հեղափոխական պայքարը։

Գրքում լուսաբանված են նաև Հայաստանի կոմունիստական կազմակերպության կապերը Ռուսաստանի բոլշևիկյան կազմակերպության հետ, Ստալինի ղեկավարությունը հայ կոմունիստների նկատմամբ։

Գրքի վերջին գլուխը նվիրված է Շահումյանի մահվան հանգամանքների լուսաբանմանը։

Գիրքը հրատարակված է 20 մամուլ (320 էջ) տպաքանակով։

Գինը 1 ռուբլի 50 կոպեկ։

ՄՈՍԿՎԱ — Պետական Քաղաքական Գրականության Հրատարակչությունից ստացվել է Ստալինի «Մարքսիզմը և ազգային հարցը» գրքի նոր հրատարակությունը։

Գրքի առաջին հրատարակությունը լույս է տեսել 1934 թվականին։ Նոր հրատարակությունը լրացված է հեղինակի նոր աշխատություններով։

Գրքում լուսաբանված են ազգային հարցի մարքսիստական տեսության հիմնական հարցերը, ազգային հարցի պատմությունը, ազգային հարցի լուծումը Ռուսաստանում, ազգային հարցի լուծումը ԽՍՀՄ-ում։

Գրքի վերջում տրված են Ստալինի ելույթները ազգային հարցի վերաբերյալ։

Գրքի տպաքանակը 150 հազար օրինակ է։

Գինը 1 ռուբլի 50 կոպեկ։

ՄՈՍԿՎԱ — Պետական Քաղաքական Գրականության Հրատարակչությունից ստացվել է Ստալինի «Լենինիզմի հարցերի շուրջ» գրքի նոր հրատարակությունը։

Գրքի առաջին հրատարակությունը լույս է տեսել 1926 թվականին։ Նոր հրատարակությունը լրացված է հեղինակի նոր աշխատություններով։

Գրքում լուսաբանված են լենինիզմի տեսության հարցերը, պրոլետարական հեղափոխության և պրոլետարական դիկտատուրայի հարցերը, ազգային հարցի և գյուղացիական հարցի հարցերը, կոմունիստական կուսակցության հարցերը, պրոլետարական հեղափոխության ռազմավարության և մարտավարության հարցերը։

Գրքի վերջում տրված են Ստալինի ելույթները լենինիզմի հարցերի շուրջ։

Գրքի տպաքանակը 150 հազար օրինակ է։

Գինը 1 ռուբլի 50 կոպեկ։

ՄՈՍԿՎԱ — Պետական Քաղաքական Գրականության Հրատարակչությունից ստացվել է Ստալինի «Ռուսական կոմունիստական (բոլշևիկների) կուսակցության պատմության համառոտ դասընթաց» գրքի նոր հրատարակությունը։

Գրքի առաջին հրատարակությունը լույս է տեսել 1938 թվականին։ Նոր հրատարակությունը լրացված է հեղինակի նոր աշխատություններով։

Գրքում լուսաբանված են Ռուսական կոմունիստական (բոլշևիկների) կուսակցության պատմության հարցերը, պրոլետարական հեղափոխության և պրոլետարական դիկտատուրայ

ՍՈՒՍԱՆ

(ՊՈՏՏԻԽԱՐԻ ԿՆՈՋ, 364 - 400)

Ֆ. ԳԱՎԹ

ՅԱՆԿԱՐԾՈՒՄՆԵՐԻ ՅԱՋՈՂՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՀԱՎԱՏՔԻ ՓՈՐՁԱՐԱՆՈՒԹՅԱՆ

Վ.— ՀԱՐՈՒՑԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ

Հետևյալ հարցերով փորձեցինք պարզել մեր վերաբերմունքը Աստծո նկատմամբ, որպես Արարչի և Նրա Նախախնամության։ Մենք ենթադրում ենք, որ Աստված գոյություն ունի, և Նրա ստեղծագործությունները ցույց են տալիս Նրա անսահման իմաստությունը, զորությունը, բարությունը և սերը մարդկանց հանդեպ։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամեն ինչ գիտի և ամեն ինչ կարող է անել։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամեն ինչ տեսնում է, ամեն ինչ լսում է և ամեն ինչ գիտի։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամենուր է։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամենակարող է։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամենագետ է։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամենասուրբ է։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամենարդար է։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամենաողորմած է։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամենաերկայնամիտ է։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամենահավատարիմ է։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամենաճշմարիտ է։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամենաանսխալական է։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամենաանսահման է։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամենաանհասկանալի է։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամենաանքննելի է։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամենաանհասանելի է։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամենաանհաս է։ Մենք հավատում ենք, որ Աստված ամենաանհաս է։

— Շատ լավ ...

— Մենք նկատեցինք, որ դուք ունեք մի հետաքրքիր գրադարան, և մենք կցանկանայինք իմանալ, թե ինչպես եք դուք ընտրում գրքերը։

— Ես ամեն ինչ կարդում եմ, ինչ ձեռքս ընկնում է, և հետո ընտրում եմ այն գրքերը, որոնք ինձ դուր են գալիս։

— Ձեր կարծիքով, ո՞ր գրքերն են ամենալավը։

— Ես չեմ կարող ասել, որովհետև ամեն գիրք ինչ-որ չափով լավ է։

— Ձեր կարծիքով, ո՞ր գրքերն են ամենավատը։

— Ես չեմ կարող ասել, որովհետև ամեն գիրք ինչ-որ չափով վատ է։

— Ձեր կարծիքով, ո՞ր գրքերն են ամենաանհրաժեշտը։

— Ես չեմ կարող ասել, որովհետև ամեն գիրք ինչ-որ չափով անհրաժեշտ է։

— Ձեր կարծիքով, ո՞ր գրքերն են ամենաանհարկավորը։

— Ես չեմ կարող ասել, որովհետև ամեն գիրք ինչ-որ չափով անհարկավոր

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՓՈԱՊԱՆՆԵՐԸ կը սպառնային աւելցնել հացին գինը: Ելմտ. նախարարութիւնը ազդարարեց թէ պիտի պատժուին անոնք որ յաւելումներ կը կատարեն:

ՄԻՍԻ ԵՒ ԿԱՐԱԳԻ գիներուն բարձրացումը մտահոգութիւն կը պատճառէ աչնան համար: Կառավարութիւնը որոշեց անփոփոխ պահել գիները, քանի որ մեծ քանակութեամբ ներածումներ կը կատարուին Իրլանտայէն եւ Տանըմարքայէն: Ուրիշ միջոցներ ալ ձեռք պիտի առնուին, մասնաւորապէս թոյլ չտալու համար որ միջնորդներ դաւաճանութեամբ փոխադրեն ծախու հանուած միթերքը կամ իրենք ամբարեն:

ԻՏԱԼԻՈՅ ընկերվարական կուսակցութեան երկու թեւերուն միացումը յաջող ճամբու մէջ ըլլալով, Փարիզ վերադարձաւ Ֆրանսայի ընկերվ. կուսակցութեան ընդհ. քարտուղարը:

ԻԲՐԵՒ ԼՐՏԵՍ ձերբակալուած երկու Անգլիացիները տեսնելու խրաւունք ստացան Գահիրէի անգլ. հիւպատոսը: Տեղացի ամբաստանեալներէն մէկը փորձեց անձնասպան ըլլալ, բայց բանտապահը վրայ հասնելով արգիլեց:

ՍՈՒՐԻՈՅ կառավարութիւնը կոչ մը ուղղեց ժողովուրդին, պատուիրելով որեւէ ձեռնարկ չկատարել, նաւթուղիները քանդելու համար, որպէսզի պատրուակ չտան զինեալ միջամտութեան:

ԱԼԺԵՐԻՈՅ նախարարը, Լաքոստ իր հիւանդութենէն ապաքինած ըլլալով, մանրամասն տեղեկութիւններ հաղորդեց կացութեան մասին: Վերջին երեք ամիսներու ընթացքին Ֆրանսայէն Ալժերիա փոխադրուեան են 200.000 զինուորներ: Զօրքին թիւը պիտի չկրճատուի մինչեւ անդորրութեան վերահաստատումը: Միեւնոյն ատեն պիտի շարունակուին վարչական բարենորոգումները:

ՍԵՒԱՄՈՐԹՆԵՐՈՒ դէմ պայքարը կը շարունակուի Ամերիկայի մէջ: Քէնթըքի նահանգին մէկ քաղաքին մէջ զինուորները սուին եւ ուրիշ զէնքեր կը գործածեն, կատղած ամբոխը ցրուելու եւ սեւամորթ աշակերտները դպրոց տանելու համար: Շատ մը սպիտակամորթ ծնողներ դպրոցէն կը հանեն իրենց զաւակները, որպէսզի սեւամորթներուն հետ չնստին...

ՄՈՍԿՈՒԱՅԷՆ կը հաղորդեն թէ Բուլկանին եւ Խրուշչեւ Մ. Նահանգները պիտի չերթան այս տարի:

ՄՐՐԻԿ մը ահագին աւերներ գործեց Տիէփի մէջ, յիշեցնելով պատերազմի ռմբակոծութիւնները: Տանիքներ քանդուեցան, ծառեր արմատախիլ եղան են:

ՓՈՒԺԱՏԻ դէմ ցոյց մը կատարեցին հակառակորդները, երբ ճառ կը խօսէր գաւառական քաղաքի մը մէջ: Լոյսերը մարած էին, բայց Փուժատ ճառը շարունակեց, օգտուելով ինքնաշարժներու արձակած լոյսէն:

ՍԱԿԱՐԱՆ (6 Սեպտ.) — Զոյլ ոսկի 465.000, նափոլէոն 3350, զուից. 3170, սթերլին 4120, քսան տոլարնոց 16.280: Թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1040, տոլար 400, պելժ. 8, զուից. 94.50, փեզեթա 8.70:

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Եգիպտոսէն հասած վերջին լուրերու համաձայն, գաղտնի տեսակցութիւնները կը շարունակուին, ելք մը գտնելու համար, թէեւ շատ քիչեր կը հաւատան որ համաձայնութիւն գոյանայ:

Ուաշինկթընի մէջ ալ միջոցներ կը խորհին, միջին ճամբայ մը գտնելու համար:

Հնդկերու յանձնախումբին նախագահը, Մենըն, յայտարարեց թէ «ճշմարիտ պատի մը հանդիպեցայ, խօսակցութեանց ընթացքին»: Շատեր կը յուսան թէ Մ. Նահանգները կրնան անակնկալ մը սարքել, վերջին պահուն: Ամէնէն մեծ դժուարութիւնն այն է որ գնդ. Նասր Խ. Միութեան բարոյական աջակցութիւնը կը վայելէ: Միւս կողմէ, մամուլը ամէն օր կը շարունակէ գրգռիչ գրութիւններ հրատարակել, թանձրացնելով մթնոլորտը: Բուն Եգիպտոսի մէջ ալ մտահոգութիւն կը տիրէ, իսկ նախագահը կ'ուզէ յաղթական հանդիսանալ ամէն տեսակէտով:

× Լոնտոնի մէջ կը մտածեն ի հարկին նոր ժողովի մը հրաւիրել 18 պետութեանց ներկայացուցիչները, ինչպէս եւ տեղեկութիւններ հաղորդել Ապահովութեան խորհուրդին, կացութեան ելեւէջներու մասին: Անգլիա կը ջանայ կարելի եղածին չափ լայն աջակցութիւն մը ապահովել միջազգային դետնի վրայ, ինչպէս որին Մ. Նահանգները՝ Քորէայի պատերազմին ատեն:

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

Հայ Մշակոյթի Տան Կեդր. Յանձնախումբի կարգադրութեամբ, Վալանսի մէջ եւս կազմուած է հանգանակիչ յանձնախումբ մը, որ շուտով գործի պիտի ձեռնարկէ:

Կեդր. Յանձնախումբը կը յուսայ, որ Վալանսի մեր հայրենակիցները սիրով ընդ առաջ պիտի երթան դիմումներուն:

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Ֆր. Կ. Խաչի Բ. կայանի խումբը կը մեկնի շաբաթ, 8 Սեպտ. եւ Սեպտ. 9ի կիրակի առտուն ժամը 6.30ին կը հասնի Կառ տը Լիոն:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ ՎԻԷՆԻ ՄԷՋ

ՎԻԷՆ. — Հայ Կամ. եւ Մարտիկներու միութեան նախաձեռնութեամբ այս կիրակի առաւօտ ժամը 9ին, Համօ Օհանջանեան ակումբին մէջ կը մատուցուի Ս. պատարագ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն, ողբացեալ

ԴՐՈՅԻ, Վ. ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆԻ եւ ԳՆԴ. Տ. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆԻ

յիշատակին:

ՀԱՅ—ԲՈՅԺ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

Խմբագիր՝ Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Մամուլի տակ է Յուլիս—Օգոստոս թիւը (48 էջ):

Մարսիլիոյ մէջ ՀԱՅ-ԲՈՅԺի ներկայացուցիչներն են Ֆօթօ Ուէքս, «Պ. Ասատուր Քէօսէեան) եւ Պ. Արմենակ Շահպազեան:

Տարեկան բաժնեգինը 1000 Ֆր. Ֆրանսա, 1200 Ֆր. արտասահման: Դիմել Շ. Նարդունի, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բ. Հատոր

Գրեց՝ ՄԻՆԱՍ ԹԷՕԼԷՕԼԵԱՆ

Գին 1000 ֆր. Դիմել «Յառաջ»ին

ԳՐԱՏՈՒՆ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

46, RUE RICHER - PARIS (9e)

Tél.: PROvence 64-90

C. C. P. Paris 3630-66

*

Նորագոյն հրատարակութիւններ

Ժամանց եւ Զբօս, Կ. Գուշակ (Երազներու բանալին, Բախտագուշակութիւն, Աստղագիտութիւն, Ոգեհարցութիւն, Ձեռնածութիւն, Ժամանցի խաղեր եւն.)

Մեծադիր 632 էջ, 1956 Պէյրութ, գինը՝ 1400, թղթատարի ծախքով 1500 Ֆր.:

Գարնանային, Վ. Շուշանեան, Հրատարակութիւն? 1956, Պէյրութ, գինը՝ 600 Ֆր:

Մեռնող Գիւղին պատմութիւնը, Մ. Պարսամեան (Մանկութեան, Պատանեկութեան, Ուսանողական Յուշեր, Գրական Դէմքեր): Գինը՝ 800 Ֆր.:

Դար մը գրականութիւն, Մ. Թէօլէօլեան, Բ. հատոր, Գահիրէ 1956, գինը 1000 ֆրանք:

(Սփիւռքեան գրական սերունդէն 58 դէմքեր, խորհրդահայ գրողներէն 24 դէմքեր, իրենցմէ ընտրուած էջերով) նախապէս լոյս տեսած է Ա. հատորը, 1000 ֆրանք:

SPORTVIL

60, Rue de Richelieu

Tél. : RIC 44-97

*

Demandons *entrepreneurs* très sérieux pour vestes et manteaux suedine pour femme.

TRES BEAU TRAVAIL

Demandons mécaniciennes en atelier et un presseur

★

Travail garanti toute l'année

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կրօն. Ընկերակցութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ Մայր եկեղեցիի նախկին բազմարդիւն դպրապետ ողբացեալ

ՅԱԿՈԲ ՄԱԼԱՔԵԱՆԻ

մահուան առաջին տարելիցին առթիւ այս կիրակի արժանի շուքով մասնաւոր հոգեհանգիստ պիտի կատարուի: Հայ եկեղեցական երգեցողութեան հանգուցեալ բազմամեայ վաստակաւորին յիշատակին նուիրուած այս յարգանքի արարողութեան կը հրաւիրուին բարեկամներ, համակիրներ եւ բոլոր եկեղեցասէր ազգայինները:

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

« ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ »

Կը խօսի Պ. ՖԵՐՏԻ ԱՊԱՃԵԱՆ

Քարտուղար Մուրատ - Ռափայէլեան Նախկին Սաներու Միութեան:

Կը նախագահէ Պ. ԺԱՆ ՊԸԺԵԱՆ

Կը ցուցադրուի նաեւ «Ժամանց ի Վենետիկ»:

Փաստանկարը (տօքիւմանթէր) պատրաստուած Պ. Գրիգոր Ռափայէլեանէ եւ Պ. Արմիկ Յակոբեանէ:

10 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին Ահարոնեան ակումբին մէջ, 26 ռիւ տէ Քոնվալէսան:

17 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Սէն Ժերոմի Հայոց եղեղեցւոյ սրահին մէջ:

24 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Հ. Բ. Ը. Միութեան սրահին մէջ, 19ա, ռիւ Վանթիւր:

ՄԱՐՍԷՅԼ. — Կապ. Խաչի վարչութիւնս շնորհակալութիւն կը յայտնէ որ էքս լէ Պէնի մէջ, Մարսէյլէն Պ. Լեւոն Քայթանճեանի եւ Փարիզէն Պ. Փամպուքճեանի նախաձեռնութեամբ կազմակերպուած հանդէսի մը ընթացքին ի նպաստ դպրոցներու հանգանակութիւն մը կատարած են, և Մարսէյլի Կապ. Խաչի դպրոցին յատկացուցած են 15.000 Ֆր.: Գումարը ստացած ենք Պ. Լեւոն Քայթանճեանէ: Շնորհակալութիւն նաեւ բոլոր մասնակցողներուն:

Շատ հետաքրքրական գիրք մը

"ԺԱՄԱՆՑ ԵՒ ԶԲՕՍ"

632 մեծ էջեր — 200 նկարներ

կը պարունակէ

երազներու բանալին, բախտագուշակութեան զանազան եղանակներ, աստղագիտութիւն, ոգեհարցութիւն, ձեռնածութիւն, ընտանեկան խաղեր մեծերու եւ փոքրերու համար, բացօթեայ զբօս, սալոնի խաղեր, եւն., եւն.:

ՄԻԱԿ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԻՐՔԸ ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ

Գինը՝ թղթակազմ 1400 ֆրանք

լաթակազմ 1650 ֆրանք:

Դիմել Հ. Սամուէլ եւ Մ. Պարսամեան գրատուներուն, Փարիզ:

ԾԱԽՈՒ Է

Փավիյեօն մը Ալֆորվիլի մէջ ամէն յարմարութիւններով, մեծ պարտէզ, պտղատու ծառերով, կայարանին մօտ, օթոպիւսի կայարանին առջեւ:

Դիմել «Յառաջ»ի, Պ. Ք. սկզբնատառերով:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Մոնմորանսիի Հանգստեան Տան համար օգնական խոհարար մը եւ սպասուհի մը:

Դիմել Ազգատախնամի գրասենեակը, Ազգ. Տան մէջ, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ (9):

ՀԱՅՑԱՏԷՍ ՊԱՏԱՐԱԳ ՊԱՆԵԷՈՅԻ ՄԷՋ

Այս կիրակի Ս. Կոյսի ծննդեան տօնակատարութեան առթիւ, երեկոյեան ժամը վեցին հանդիսաւոր պատարագ պիտի մատուցուի Ս. Ռընէ մատրան մէջ, 83 ռիւ տ'Արքէօյ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ԱՆԻԷՌ. — Ադամեան, Հիսայեան եւ Սվաճեան ընտանիքները կը ծանուցանեն թէ իրենց սիրեցեալ հօր, մօր, աներհօր եւ զոքանչին՝

ՊՕՂՈՍ ԱԴԱՄԵԱՆԻ,

ԹԱԳՈՒՀԻ ԱԴԱՄԵԱՆԻ

(ծնեալ Հայթայեան) մահուան տարելիցին առթիւ, այս կիրակի առաւօտ Ս. պատարագ եւ հոգեհանգստեան արարողութիւն պիտի կատարուի Փարիզի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցին:

Կը հրաւիրուին հանգուցեալներուն յիշատակը յարգողները:

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Սեբաստիոյ Մուրատ Ուսումնասիրացի Մարսէյլի մասնաճիւղին ընդհ. ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Րաֆֆի պանդոկը, 13 ռիւ Թօպանօ:

Օրակարգ. — Նախապատրաստական աշխատանք պատգամաւորական ժողովի:

Միութեան պատգամաւորական ժողովը տեղի կ'ունենայ Տէսինի մէջ 22 եւ 23 սեպտեմբերին: Նիստերը կը փակուին 23ի կէսօրէն վերջ, գեղարուեստական ցերեկոյթով մը: Կը հրաւիրուին Տէսինի գաղութը եւ Սեբաստիոյ նահանգի բոլոր հայրենակիցները:

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Տիկին Մենտիլեան (Կիւրինցի) կը փընտռէ իր տղան՝ Անդրանիկ Մենտիլեան: 1915ին (երկուքուկէս տարեկան) ձգուած է Սեբաստիոյ մօտ Սարըղշլա: Տեսնուած է Պոլսոյ Պէյլէրպէյի որբանոցը: 1922ին խումբ մը որբերու հետ նկար մը ունի, որ քովն է: Այս որբերը Պոլսէն Յունաստան փոխադրուած են: Կը խնդրուի գինք ճանչցողներէն անմիջապէս իմացնել իր մօրը հետեւեալ հասցէին. —

Mme. Mentelian Serpouhi

24, Route Nationale

St. Antoine — Marseille (France)

Հայաստանի եւ արտասահմանի թերթերէն կը խնդրուի արտատպել:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Տաբատի ֆինիսէօզ գործաւորուհի մը իր տան մէջ աշխատելու համար, եւ արհեստանոցի մէջ աշխատող մեքենագէտ մը (մեքանիսիէն): Դիմել՝

MAISON SYR (Ventiari Palasto)

15, Passage de la Trinité, Paris (2e).

Métro : Réaumur-Sébastopol

ԾԱԽՈՒ Է

Քիլոյով մեծաքանակ բուրդէ ժերսէ, թրիքօ չինելու համար: Դիմել՝

Maison PARIS-CALIFORNIE

16, Rue St. Cécile, Paris (9e).

Tél. : TAI 64-06

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Անթրըրփոնէօրներ կնոջ հագուստներու համար (քոնֆէքսիօն): Դիմել՝

MAISON KEFS

104 Rue d'Aboukir

GUT. 69-39

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՅՈՏՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie

ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ

52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL

166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON S - SOUS - BOIS

3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր նաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԽԻՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքին պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն ընտիր սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵՒ ՆՈՐԱՁԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ

LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ 9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ • DIMANCHE 9 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7676 32e ANNEE խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3487

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԳՈՎԱՍԱՆՔ ՑԵՏ ՄԱՀՈՒ

•

Խոստովանինք թէ տակաւին շատ քիչ բան գիտենք 1937 – 38ի զանգուածային ձերբակալութեանց, աքսորներու եւ գնդակահարութեանց մասին :

« Համձարափայլ »ին մահէն եւ Բերիայի գնդակահարումէն ետքն է որ, կը բացուին կարգ մը ծալքեր : Կամաց – կամաց եւ ... « ամենայն զգուշութեամբ » :

Այսպէս, պատահաբար հաստատեցին թէ մեռած են Ակսել Բակունց, Եղիշէ Զարենց եւ ուրիշներ :

Նոր կ'իմանանք թէ «մեռած է», նաեւ, Վահան Թոթովենց, որուն երկու պատմուածքները հրատարակեր էինք վերջերս :

Ի՞նչպէս կը հաստատեն այս լուրը : Իբրեւ եղերական դէ՞պք, եւ կամ բնական վախճա՞ն :

Ոչ մէկը, ոչ ալ միւսը :

Գրական տեսութիւն մը կը հրատարակեն հեղինակի մը մասին : Եւ, միջանկեալ, կ'իմանանք որ մարդը մեռած է :

Ե՞րբ : Ո՞ւր : Ի՞նչպէս :

— Դա ինձ չի վերաբերում : Հարցրէք պարտիայից ...

Երեւանի «Գրական Թերթը» տեսութիւն մը հրատարակած էր Վահան Թոթովենցի մասին, Օգոստոս 16ին, իբրեւ Թերթօն Բ. էջի :

Գրագէտը ջերմօրէն գնահատելով Խարբերդցի գրագէտին տաղանդը, յատկապէս կը թուէ անոր կարգ մը ստեղծագործութիւնները, — «Աղաւնիներ», «Հանմէջական ճանապարհի վրայ», պատմուածքներ՝ ամերիկեան կեանքէ, «Յովնաթանի որդի Երեմիա», «Բաքու» եւն. :

Այս առթիւ կ'ըսէ թէ Պետական Հրատարակչականը մօտերս պիտի հրատարակէ հատոր մը՝ իր գործերէն :

Գրութեան վերջին մասին մէջ կը կարդանք հետեւեալ տողերը .

— Մահը նրան խլեց իր ուժերի, ստեղծագործական ամենաբեղնաւոր շրջանում :

Թերեւս յօդուածագիրը ինքն ալ չի գիտեր թէ ինչպէս մեռած է տարաբախտ գրագէտը : Եւ կամ գիտէ, բայց իրաւունք չունի յայտնելու :

Ուրեմն, սխալուած ենք ուշադրութեամբ հետեւիլ խորհրդային հրատարակութեանց, իմանալու համար ուրիշ մահեր : Միշտ պատահաբար եւ միջանկեալ :

Ժամանակին գրուեցաւ թէ առ նուազն 250 ականաւոր դէմքեր աքսորուած են այդ չարաշուք օրերուն (1937 – 38), տարեց թէ երիտասարդ : Գրագէտներ, բանաստեղծներ, ակադեմականներ, ուսուցիչներ : Նոյն իսկ պետական եւ կուսակցական պաշտօնեաներ :

Համրանքով բախտաւորներ վերադարձան, վերջին տարիներու ընթացքին : Իսկ միւսնե՞րը :

Ո՞ւր են Զապէլ Եսայեանը, Տիգրան Զաւէնը եւ ուրիշներ, որոնք երկիր գացեր էին խանդավառ տրամադրութեամբ :

Գրական կամ ընկերային տեսութեա՞ն մը պիտի սպասենք, իմանալու համար ուրիշ աքսորականներու ողբերգութիւնը կամ եղերական վախճանը :

Կեդրոնի չէ՞ գովասանքներ հիւսել յետ մահու, երբ քաջութիւնը չունինք բողոքելու կատարուած բարբարոսութեանց դէմ : Գոնէ պարզելու մահուան պարագաները, իբրեւ լրացուցիչ մասը Բերիայի եւ Սթալինի դէմ սարքուած պայքարին :

Դժուա՞ր է միանգամ ընդ միշտ հրապարակաւ յայտնել թէ որո՛նք վերադարձած, որո՛նք բնական մահով մեռած եւ որո՛նք սպաննուած են, այս կամ այն ձեւով :

« Ովքե՞ր նստել, ովքե՞ր պառկել, ովքե՞ր ամնիստիա են ստացել» :

Կրնաք ձեր օրացոյցով ալ յայտնել նոր նահատակներուն անունները :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՄԷԿ ՅՈՅՍ ՄՆԱՑ.— ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԻՋԱՄՏՈՒԹԻՒՆԸ

•

ՀԻՆԳԵՐՈՒ ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԸ ԿԸ ՀԱՍՏԱՏԷ ՁԱԽՈՂԱՆՔԸ

Որ եւ է համաձայնութիւն գոյացած չըլլալով, Հինգերու յանձնախումբը հրաժեշտ պիտի առնէր Եգիպտոսի նախագահէն, երէկ, շաբաթ, Լոնտոն վերադառնալու համար : Իր վերջին յուշագիրը կը հաստատէ ձախողանքը : Վերջին տեղեկութեանց համաձայն, կը մնայ միայն մէկ յոյս .— Մ. Նահանգներուն ազդու միջամտութիւնը, նոր պատերազմի մը մղձաւանջը փարատելու համար : Կը կարծուի թէ Եգիպտոս ալ պիտի փորձէ Ազգաժողովին յղել խնդիրը, ժամանակ շահելու համար :

Եթէ վերջին պահուն անակնկալ մը չպատահի, Հինգերու յանձնախումբը Լոնտոն պիտի վերադառնայ այսօր, կիրակի, իր տեղեկագիրը ներկայացնելու համար Անգլիոյ արտաքին նախարարին, որ նախագահն է ծանօթ խորհրդաժողովին :

Զորս խօսակցութիւններ տեղի ունեցան երկուշաբթիէն չորեքշաբթի, առանց դրական արդիւնքի մը յանգելու : Հինգերու յանձնախումբը երեք ժամ ժողով գումարեց ուրբաթ օր, եւ որեւէ ելք չգտաւ : Այդ պահուն Ուաշինկթընի Ֆրանսական դեսպանը, Էռվէ Ալֆան կը յայտարարէր թէ Ֆրանսա անհաւանական չի դտներ գինեալ միջամտութիւնը, ինչ որ աւելի սաստկացուց յոռետեսութիւնը : Հինգերու յանձնախումբին պաշտօնն էր ներկայացնել եւ բացատրել 18 պետութեանց կողմէ քուէարկուած բանաձեւը Սուէզի միջազգային վարչութեան մասին եւ ստուգել թէ գնդ. Նասըր պատասխանը կրնա՞յ դուռ բանալ բանակցութեանց : Ինք իրաւունք չունէր բանակցելու եւ բոլոր խօսակցութիւնները յուսախաբութիւն պատճառեցին :

Ուրիշ վտանգ մը .— Անգլիացի եւ Ֆրանսացի նաւուղիղները ջղագրգռութեան մատնուած են եւ կ'ուզեն օր առաջ հեռանալ : Այդ պարագային Եգիպտոս կրնայ բռնութեան դիմել, ինչպէս եւ արգիլել անգլիական եւ ֆրանսական նաւերու երթեւեկը, ինչպէս յայտարարուեցաւ քանի մը անգամ :

Կարծողներ կան թէ Ֆրանսայի եւ Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարները Լոնտոն պիտի հրաւիրուին, խորհրդակցելու համար, երբ Հինգերու յանձնախումբը ներկայացնէ իր տեղեկագիրը : Այդ առթիւ պիտի ճշդուի վերջնական ուղեգիծը :

Զինեալ միջամտութիւն մը միշտ հաւանական է եւ կրնայ տեղի ունենալ յառաջիկայ շաբթու. մանաւանդ, եթէ գնդ. Նասըր բռնադատէ որ անգլիացի եւ ֆրանսացի նաւուղիղները չշարունակեն իրենց պաշտօնը :

Լոնտոնի թերթերը կը գրեն թէ վարչապետն ալ տրամադիր է Ազգաժողովին դիմելու որեւէ զինեալ գործողութենէ առաջ, ինչպէս կ'առաջարկեն Անգլիոյ ընդդիմադիրները : Այդ պարագային մեծ դեր մը կ'իյնայ Մ. Նահանգներուն վրայ :

«ՄԵՐ ԵՐԿԻՐԸ ՀՐԱԲՈՒԽ ՄԸ ՊԻՏԻ ԴԱՌՆԱՅ»

Գահիրէի դիւանագիտական շրջանակները շատ ծանր կը գտնեն կացութիւնը : Ամերիկեան դեսպանը, որուն ուրիշ մը յաջորդած է, յետաձգեց իր մեկնումը :

Հինգերու յանձնախումբին բանբերը մերժեց պատասխանել, երբ թղթակիցներ հարցուցին — « Յոռետե՞ս էք թէ լաւա –

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՕԾՈՒՄ ՏԱՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԶԱՐԵՀ Ա.Ի
(2 Սեպտ. 1956, Անթիլիաս)

ՏՈՄՍԵՐ

ԱԶԳԴ ԼՈՅՍ, ՀԱՅՐԵՆԱԿԻՑ...

ՊԷՅՐՈՒԹ.— Անանուն Հայն է, Անծանօթ Զինուորին կենդանի յաջորդը, որ Սեպտեմբեր 2ին, Զարեհ Ա. կաթողիկոսի օծման արարողութենէն ետք, ուրախութեան արցունքը աչքերուն, խօսքը կ'ուղղէ դիմացը եղող բոլոր միւս Հայերուն.

— Աչքդ լոյս, հայրենակից...

= Աչքերնիս լոյս, աչքերնիս լոյս ...

Ուրախութիւնը, ժողովրդական սրտաբուխ ուրախութիւնը, զոր կարելի չէ գնել ո'չ մէկ, բայց մանաւանդ կարմիր դրամով, կը յորդի ծովածաւալ բազմութեան իւրաքանչիւր մասնիկին ամբողջ էութենէն : Յուզումը կապած է բոլորին լեզուները. հոգիներն են որ կը խայտան եւ իրենց շունչը կը դրսեւորեն շրթներուն վրայ :

— Աչքերնիս լոյս, աչքերնիս լոյս ...

Բազմութիւնը, որ ամիսներէ ի վեր կը զսպէր իր արդար ցասումը՝ հնազանդելով հանդարտութեան կոչերուն, հասած է այն կէտին, ուր այլեւս չի կրնար զսպել իր մէջ կուտակուած բարդ յուզումները : Արցունքի, ուրախութեա՛ն արցունքի կաթիլներ կը պսպղան բոլորին աչքերուն մէջ : Ահա՛, իր դէմը կանգնած է իր ազատատենչ ու ազգասիրական ձգտումներուն խորհրդանիշը, սպիտակ շղարշի տակ ծածկուած գլուխը, որուն շրթները աղօթքի բառեր կը մրմնջեն .

— *Տէ՛ր, առաջնորդէ զիս, տուր ուժ, կարողութիւն եւ իմաստութիւն ...*

= Ամէն ...

— Աստուածային խաղաղութիւնը կաթեցուր մեզմէ իւրաքանչիւրին սրտին մէջ ...

= Ամէ՛ն, ամէ՛ն ...

— *Իսկ հայ ժողովուրդ, ահա պատուէրս ու մաղթանքս քեզի .— սիրեցէ՛ք զիրար. առանց աշխարհ ալ մեր ներկան դըժուար է եւ ապագան՝ մութ : Խոռվեցանք, պլեկծեցանք, եւ տակաւին չենք խաղաղած : Կոչ կ'ուղղեմ բոլորին՝ միանալ. կոչ՝ բոլորին անխտիր — կրօնական թէ աշխարհական : Այսօրուան անհամաձայնութիւնները չարունակական չեն. մեր սիրտը բաց է բոլորին առջեւ եւ բոլորին համար : Մոռցէ՛ք անցեալը, բոլոր թիւրիմացութիւնները. եւ սիրեցէք ու համկցէք զիրար ...*

Ծովածաւալ բազմութիւնը, շունչը բռնած, յուզուած, չուզեր բառ մը իսկ կորսնցնել իր հովուապետին աղօթքի մրմունջէն .

— *Տո՛ւր ինծի, Տէ՛ր, ուժ եւ կարողութիւն ...*

= Ամէ՛ն, ամէ՛ն ...

Վերացած է ժողովուրդը. մամիկներուն շրթները կը դողդղան. երիտասարդներուն աչքերը կը պսպղան :

Յանկարծ ընդհանուր ցնցում մը, իրականութեան կը վերադարձնէ բոլորը :

Մայր Տաճարին զանգակներն են, որ ուրախ ղօղանջներով կը ղօղանջեն ու կ'աւետեն լուրը : Սպիտակ աղաւնիներու խումբ մը ազատ կ'արձակուի աւետելու համար բարեբաստիկ լուրը համայն աշխարհին. աղաւնիներէն ոմանք կը թռին, կը հեռանան դէպի հորիզոնը, մի քանին կը վերադառնան ու կը դանդաղին ուխտաւորներու ծփուն ալիքին վրայ. իսկ երկու աղաւնիներ կը թառին վեհին ամպհովանիին վրայ եւ իբրեւ խաղաղութեան աւետաբերներ, կ'ընկերանան անոր՝ վեհարանէն ներս :

Պահ մը, Հոգին Սուրբն է, կարծէք, որ

ԾՈՎՍՑԵԼ

Ծաղկեցավ, այո՛ հիան հրաշագործ ծեծը
Ու ծաղկեցավ ծեծի ծաղկեցուցիչ ծեծողը։
Ծաղկեցավ ծեծի ծաղկեցուցիչ ծեծողի
Ծաղկեցուցչական ծեծողական ծեծելը։

Ծաղկեցավ ծեծի ծաղկեցուցիչ ծեծողի
Ծաղկեցուցչական ծեծողական ծեծելու
Ծաղկեցուցչական ծեծողական ծեծելուն
Ծաղկեցավ ծեծի ծաղկեցուցիչ ծեծողը։

Ծաղկեցավ ծեծի ծաղկեցուցիչ ծեծողի
Ծաղկեցուցչական ծեծողական ծեծելուն
Ծաղկեցավ ծեծի ծաղկեցուցիչ ծեծողը։
Ծաղկեցավ ծեծի ծաղկեցուցիչ ծեծողի

ՍԱՄՍԻԿԻ

(ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԷՊ, 364 - 400)

Ի. ՊԱՐԻՆ

ՀԱՅԵՐԷՆ ԹԱՐԳՄԱՆԵՑ Ե. ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

4.— ՀԱՄԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Ի՞նչ մեծ պիտի ըլլայ մարդը, — մտածեցի ես ինքնիրմէ, երբ կը տեսնէի, որ բնու - թիւնը հոգ կը տանի նոյնիսկ ամենաչնչին էակներուն համար: Գիշեր մը, երբ ես ալ ուրիշ բոլորին պէս կը քնանայի, ինծի համար ալ պատրաստ էր անկողինս, ուր ես ալ պիտի հանգչէի, ինչպէս ամէն գիշեր, ինչպէս ամէն մարդ, որ կը քնանայ:

կը սաւառնի ներկաներուն վրայ, եւ անոր ոգեղէն փայլն է, որ կը ցոլայ Հայու սեւ ու պսպղուն աչքերուն մէջ՝ ուրախութեան արցունքներուն ետեւէն ․

— Աչքդ լո՛յս, հայրենակից ։

= Աչքերնիս լոյս, աչքերնիս լոյս ···

Մ․ ՇԱՔԷ

տես»։ Այս առթիւ Հերքեց Միջին Արեւելքի Հեռագրական գործակալութեան այն լուրը թէ յանձնախումբին անդամներէն երեքը, Մ․ Նահանգներ, Իրան եւ Եթովպիա Համաձայն են Եգիպտ․ տեսակէտին եւ աւելցուց ․— «Ոչ մէկ պառակտում տեղի ունեցած է յանձնախումբին միջեւ։ Հինգ անդամները կատարելապէս միաձայն են բոլոր կէտերու մասին» ։

Գահիրէի մէջ կը կարծեն թէ թշնամութիւնները կրնան սկսիլ որեւէատեն։ Ուրբաթ օր առաջին անգամ ըլլալով արաբերէն թերթերը կը հասկցնէին թէ խօսակցութիւնները ձախողած են ։ Իրենց առաջին էջերուն վրայ տպեր էին հեռագրական գործակալութեան լուրը ,— «Եգիպտոս կը մերժէ ջրանցքին միջազգային վարչութիւնը »։

Մինչ այս մինչ այն, օտարականներու արտագաղթը կը շարունակուի սրընթաց թափով ։ Ֆրանսական դրամատուններու եւ ընկերութեանց տնօրէնները մեծ մասով հեռացած են։ Օդանաւերու բոլոր տեղերը վարձուած են ։ Ճամբորդական գործակալութիւնները մեծապէս կ՚օգտուին այս իրարանցումէն։ Օտար նաւուղիղները խորապէս դրդուած են իբրեւ հետեւանք նոր կարգադրութեան մը որուն համաձայն ջրանցքին եգիպտ․ վարչութիւնը որոշած է բռնագրաւել իրենց յարկաբաժինները եւ գոյքերը ։

× Գահիրէի մեծ օրաթերթը «էլ Ահրամ» կը գրէ Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի զինուորական պատրաստութեանց առթիւ ․

— «Մենք ալ պատրաստ ենք։ Եգիպտոսի սպարապետին վերջին յայտարարութիւնները ապահովութիւն կը ներշնչեն Եգիպտացիներուն, որոնք գիտեն թէ այս խաղաղ երկիրը ի հարկին պիտի դառնայ հրաբուխ մը, կրակ տեղալով թշնամիներուն վրայ »։

× Աղեքսանդրիայէն հեռացան 150 Ֆրանսացիներ, իտալական նաւով մը ։

× Մ․ Նահանգներու ներկայացուցիչը, Հէնտըրսըն, որ մասնագէտ բանդնաց մըն է, հեռաձայնով հաղորդեց արտաքին գործերու նախարարին թէ ձախողած են Հինգերու յանձնախումբին ջանքերը ։

Եգիպտացի ականաւոր անձեր ալ կը կարծեն թէ միայն Ամերիկայի միջամտութիւնը կրնայ կանխել պատերազմը ։

× Ուրիշ եգիպտական թերթ մը, «Ալ Ախպար» ուժգնօրէն կը քննադատէ Անգլիոյ վարչապետը, իբրեւ պատասխանատու անգլեւֆրանսական ուժերու կեդրոնացման Կիպրոսի մէջ, «նուաստացնելու համար եգիպտացի ժողովուրդը ։ Իտըն ոճիր մը կը գործէ պարտկելու համար իր անձնական ձախողանքը, կործանարար պատերազմի մը ենթարկելով բովանդակ աշխարհը ։ Քսաներորդ դարու ամէնէն չարաղէտ ոճիրն է այս »։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԻԱՑՄԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Արեւմտեան Գերմանիոյ կառավարութիւնը ծանուցագիրներ ուղղելով Փարիզ, Լոնտոն, Ուաշինկթըն եւ Մոսկուա, կ՚առաջարկէ նոր բանակցութիւններ կատարել, Գերմանիոյ երկու մասերը միացնելու եւ հաշտութեան դաշնագիր մը կնքելու համար ։

Այս առթիւ կարեւոր երաշխիքներ կ՚ընծայէ Խ․ Միութեան, գերմանական նոր նախայարձակման մը հաւանականութեան դէմ։ Կառավարութիւնը մերժելով Զօրս Մեծերու նոր խորհրդաժողով մը, կ՚առաջարկէ որ Մ․ Նահանգները, Ֆրանսա, Մեծն Բրիտանիա եւ Խ․ Միութիւնը նախ փորձեն դիւանագիտական ճամբով համաձայնութեան մը յանգիլ արեւմտեան Գերմանիոյ հետ, ապահովելու համար ապագայ խորհրդաժողովի մը յաջողութիւնը ։ Գերմանական յուշագրին համաձայն, եթէ միացեալ Գերմանիան որոշէ մնալ Ատլանտեան կազմակերպութեան մէջ, Խ․ Միութեան ապահովութիւնը կարելի է երաշխաւորել ապազինեալ գօտի մը հաստատելով, ինչպէս առաջարկած էր Իտըն, Ժընեւի խորհրդաժողովին մէջ։ Այդ ապազինեալ գօտին հաւանաբար պիտի երկարի այն սահմանագծին վրայ որ միացեալ Գերմանիան կը բաժնէ Լեհաստանէն

եւ Ձեխոսլովաքիայէն ։ Արեւմտեան Գերմանիան կ՚առաջարկէ նաեւ որ զինաթափութեան համաձայնութեան մը խնդիրը քննուի գերմանական միացման հարցին հետ ։ Գերման կառավարութիւնը կը հաւանի քննել Եւրոպայի հաւաքական ապահովութեան բոլոր ծրագիրները, պայմանաւ որ անոնց մասնակցի միացեալ Գերմանիան, եւ ոչ թէ երկու գերման պետութիւններ ։

Մոսկուայի ուղղուած յուշագրին մէջ, գերմանական կառավարութիւնը կ՚ըսէ թէ Գերմանիոյ միացումը նպաստաւոր է ռուս ժողովուրդին համար, «վասնզի բնականոն յարաբերութիւններ կարելի են միայն միացումէն ետք »։

Անգլիոյ արտաքին գործերու նախարարութիւնը անմիջապէս ծանուցագիր մը հրատարակեց, մաղթելով որ գերմանական յուշագիրը դրական արձագանգ մը գտնէ Մոսկուայի մէջ։ Ամերիկեան կառավարութիւնն ալ շատ գոհ է ։ Նոյնպէս Ֆրանսա ։

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

Տէր եւ Տիկին Հ․ Ակոնայեան, Տէր եւ Տիկին Վ․ Սէֆէրեան կը նուիրեն 3000 ֆրանք Մշակոյթի Տան, փոխան ծաղկեպսակի, Տիկին Լուսին Շահինեանի մահուան առթիւ ։

× Հազարական ֆրանք կը նուիրեն Քըրքիս (Արժանթէօյ), Հայաթ (Տաքար), Մինասեան (Պոտօ) ։

Ստանալ «Յառաջ»էն ։

ՊԱՏԻՒՍ ԱՐԺԱՆԱՒՈՐԱՑ

Պաշտօնաթերթէն կ՚"իմանանք թէ Պ․ Թորոս Կէտիկեան, Գաղթ․ Օֆիսին Մարսէյլի պատուիրակը, Պատուոյ Լեգէոնի ասպետի աստիճանը ստացած է 1956 Օգոստոս 3ի հրամանագրով ։ Շնորհաւորութիւններ ։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ ՎԻԷՆԻ ՄԷՋ

ՎԻԷՆ․— Հայ Կամ․ եւ Մարտիկներու միութեան նախաձեռնութեամբ այս կիրակի առաւօտ ժամը 9ին, Համօ Օհանջանեան ակումբին մէջ կը մատուցուի Ս․ պատարագ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն, ողբացեալ

ԴՐՈՅԻ, Վ․ ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆԻ եւ ԳՆԴ․ Տ․ ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆԻ

յիշատակին ։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱԼԺԵՐԻՈՅ նախարարին եւ վարչապետ Պ․ Մոլէի խօսակցութիւնները տեղի ունեցան Սեպտ․ 7ին, Ալժէրի մէջ։ Արտակարգ միջոցներ ձեռք առնուած էին ապահովութեան համար։ Վարչապետը միասին տարած էր Ալժերիոյ նոր վարչաձեւին ծրագիրը։ Մանրամասնութիւնները գաղտնի կը պահուին ։ Խօսակցութեանց կը մասնակցէր զինուորական հրամանատարը, որ յոյս յայտնեց թէ ֆրանսական զօրքը, մօտ 500․000 հոգի, պիտի կրնայ խաղաղեցնել երկիրը ։

ՍԹԱԼԻՆԵԱՆ մրցանակները այսուհետեւ պիտի կոչուին Լենինի անունով։ Կեդր․ Կոմիտէն եւ կառավարութիւնը այս առթիւ դիտել կուտան թէ Լենինի մրցանակները կը տրուէին մինչեւ 1935։ Այդ տարին սթալինեան դիկտատուրան այն աստիճանին հասաւ որ Խ․ Միութեան ամենամեծ մրցանակը կոչուեցաւ Սթալինի անունով ։ Տրուած որոշման համաձայն, նոր մրցանակները պիտի բաշխուին ամէն տարի Ապրիլ 22ին, Լենինի ծննդեան տարեդարձին օրը ։ Ամէն տարի պիտի տրըուին յիսուն մրցանակներ գրականութեան համար եւ իւրաքանչիւր պարգեւը պիտի ըլլայ 75․000 րուբլի։ Սթալինի անունով տրուած խաղաղութեան մրցանակներն ալ պիտի կոչուին Լենինի անունով։ Ամէն տարի տասը խաղաղասէրներ պիտի ստանան վկայական մը, ոսկի չքանշան մը եւ հարիւր հազար րուբլի։Թերթերը կը գրեն թէ հետզհետէ վար կ՚առնուին Սթալինի լուսանկարները եւ արձանները, իր անունը կը սրբուի գործարաններու մէջ եւ իր գիրքերը ետ կ՚առնուին դպրոցներէն։ Լենինկրատի գլխաւոր պողոտան, որ Սթալինի անունով կը կոչուէր, վերամկրտուեցաւ Մոսկուա ։

150 ՄԻԼԻՈՆ ֆրանքի նոր փոխառութիւնը հրապարակ պիտի հանուի վաղը, երկուշաբթի։ Սեղանաւորական շրջանակները լաւատես են արդիւնքի մասին։ Ելմտական նախարարը կը սպառնայ նոր տուրքեր պահանջել, եթէ գումարը ամբողջովին չգոյանայ։

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կրօն․ Ընկերակցութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ Մայր եկեղեցիի նախկին բազմարդիւն դպրապետ ողբացեալ

ՅԱԿՈԲ ՄԱԼԱՔԵԱՆԻ

մահուան առաջին տարելիցին առթիւ այս կիրակի արժանի շուքով մասնաւոր հոգեհանգիստ պիտի կատարուի։ Հայ եկեղեցական երգեցողութեան հանգուցեալ բազմամեայ վաստակաւորին յիշատակին նուիրուած այս յարգանքի արարողութեան կը հրաւիրուին բարեկամներ, համակիրներ եւ բոլոր եկեղեցասէր ազգայինները ։

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ
« ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ »

Կը խօսի Պ․ ՑԵՐՏԻ ԱՊԱՃԵԱՆ

Քարտուղար Մուրատ - Ռափայէլեան Նախկին Սաներու Միութեան ։

Կը նախագահէ Պ․ ԺԱՆ ՊԸԺԵԱՆ

Կը ցուցադրուի նաեւ «Ժամանց ի Վենետիկ » ։

Փաստանկարը (տօքիւմանթէր) պատրաստուած Պ․ Գրիգոր Ռափայէլեանէ եւ Պ․ Արմիկ Յակոբեանէ ։

10 Սեպտ․ Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին Ահարոնեան ակումբին մէջ, 26 ռիւ տէ Քոնվալէսան ։

17 Սեպտ․ Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Սէն Ժերոմի Հայոց երեդեցւոյ սրահին մէջ ։

24 Սեպտ․ Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Հ․ Բ․ Ը․ Միութեան սրահին մէջ, 19ա, ռիւ Վանթիւր ։

Կ՚ՈՒԶՈՒԻ

Հաւատարիմ եւ պատուաւոր կին մը, միակ այր մարդու մը տնական պէտքերը հոգալու համար։ Ուտելիք, բնակարան եւ ամսական ապահովուած։ Դիմել, Գ․ Ծերիկեանի՝ 13 ռիւ տէ Տօմինիքէն, Մարսէյլ ։

Շատ հետաքրքրական գիրք մը
"ԺԱՄԱՆՑ ԵՒ ԶԲՕՍ"
632 մեծ էջեր — 200 նկարներ
կը պարունակէ
երազներու բանալին, բախտագուշակութեան զանազան եղանակներ, սատղագիտութիւն, ոգեհարցութիւն, ձեռնածութիւն, ընտանեկան խաղեր մեծերու եւ փոքրերու համար, բացօթեայ զբօս, սալոնի խաղեր, եւն․, եւն․։
ՄԻԱԿ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԻՐՔԸ ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ
Գինը՝ թղթակազմ 1400 ֆրանք
լաթակազմ 1650 ֆրանք։
Դիմել Հ․ Սամուէլ եւ Մ․ Պարսամեան գրատուներուն, Փարիզ։

ԾԱԽՈՒ Է

Փավիյոն մը Ալֆորվիլի մէջ ամէն յարմարութիւններով, մեծ պարտէզ, պտղատու ծառերով, կայարանին մօտ, օթոպիւսի կայարանին առջեւ ։

Դիմել «Յառաջ»ի, Պ․ Ք․ սկզբնատառերով ։

Կ՚ՈՒԶՈՒԻ

Մոնմորանսիի Հանգստեան Տան համար օգնական խոհարար մը եւ սպասուհի մը ։

Դիմել Աղքատախնամի գրասենեակը, Ազգ․ Տան մէջ, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ (9) ։

ՃԱՇԱՐԱՆ ԵԱՐ
Հիմնադիր–տնօրէն ԳՐԻԳՈՐ ԹԵՒԱՆԵԱՆ
★
Ֆրանսական – հայկական եւ կովկասեան ընտիր կերակուրներ
ՇԱՆ ԶԷԼԻԶԷԻ ՄՐՏԻՆ ՎՐԱՅ
4, Rue Robert - Estienne
(Rue Marbeuf) PARIS (8e)
Téléphone BAL. 31 - 21
(Métro: F. D. Roosevelt)
Հաճելի մթնոլորտ
Առաջնակարգ կովկասեան խորովածներ, «շաշլիք», «քարսքի»
★
BAR AMERICAIN

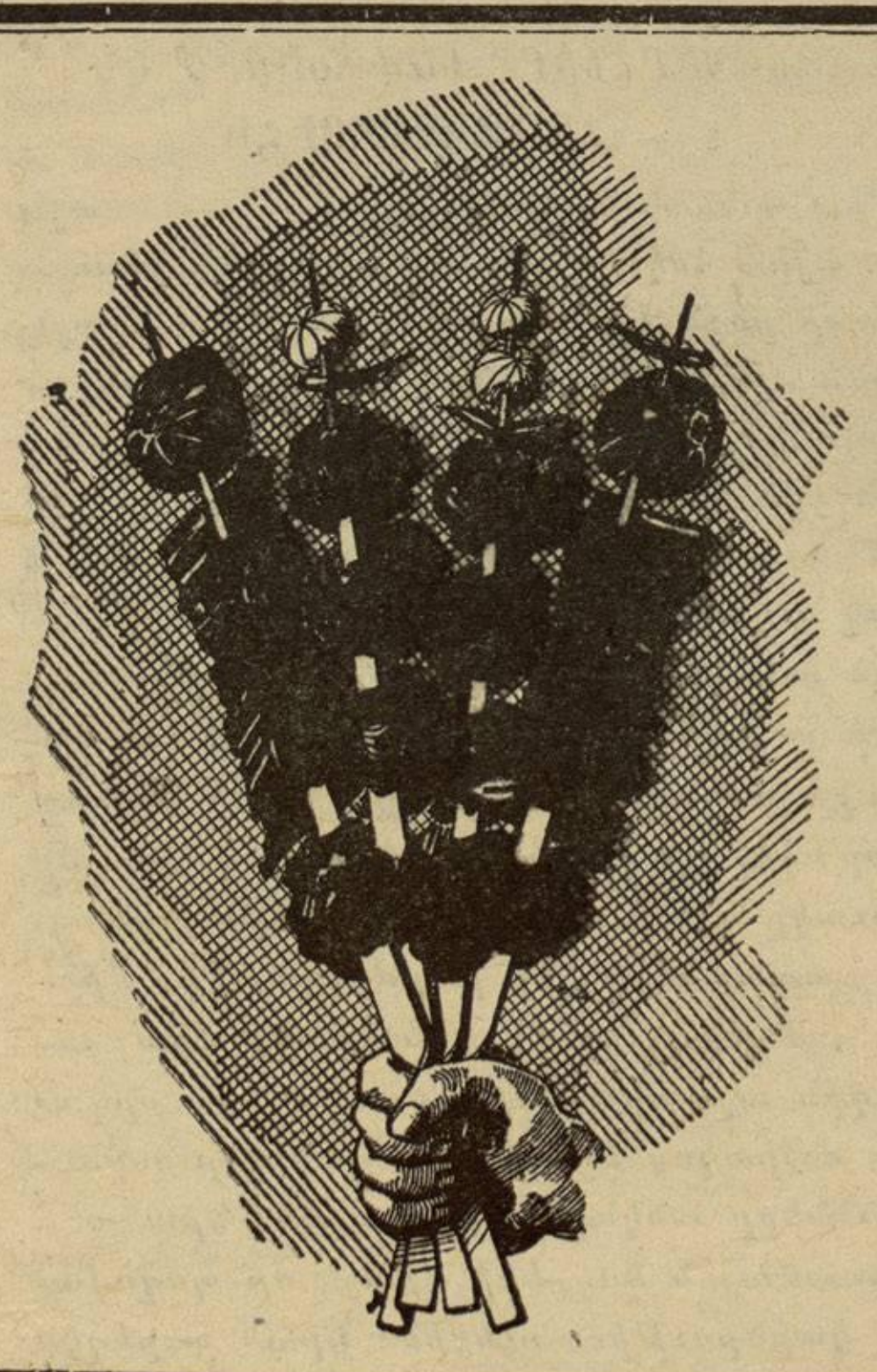

ԺԱՄԱՆՈՒՄ

Ֆր․ Կ․ Խաչի Բ․ կայանի խումբը կը մեկնի շաբաթ, 8 Սեպտ․ եւ Սեպտ․ 9ի կիրակի առտուն ժամը 6․30ին կը հասնի Կառ տը Լիոն ։

ՀԱՅԱԾԷՍ ՊԱՏԱՐԱԳ ՊԱՆԵԼՈՅԻ ՄԷՋ

Այս կիրակի Ս․ Կոյսի ծննդեան տօնակատարութեան առթիւ, երեկոյեան ժամը վեցին հանդիսաւոր պատարագ պիտի մատուցուի Ս․ Ուրնէ մատրան մէջ, 83 ռիւ տ՚Արքէօյ ։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ
ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Սեբաստիոյ Մուրատ Ուսումնասիրացի Մարսէյլի մասնաճիւղին ընդհ․ ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Րաֆֆի պանդոկը, 13 ռիւ Թօպանօ։

Օրակարգ․— Նախապատրաստական աշխատանք պատգամաւորական ժողովի ։

Միութեան պատգամաւորական ժողովը տեղի կ՚ունենայ Տէսինի մէջ 22 եւ 23 սեպտեմբերին։ Նիստերը կը փակուին 23ի կէսօրէն վերջ, գեղարուեստական ցերեկոյթով մը։ Կը հրաւիրուին Տէսինի գաղութը եւ Սեբաստիոյ նահանգի բոլոր հայրենակիցները։

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Տիկին Մենտիլեան (Կիւրինցի) կը փընտռէ իր տղան՝ Անդրանիկ Մենտիլեան ։ 1915ին (երկուքուկէս տարեկան) ձգուած է Սեբաստիոյ մօտ Սարըգշլա։ Տեսնուած է Պոլսոյ Պէյլէրպէյի որբանոցը։ 1922ին խումբ մը որբերու հետ նկար մը ունի, որ քովն է։ Այս որբերը Պոլսէն Յունաստան փոխադրուած են։Կը խնդրուի զինք ճանչցողներէն անմիջապէս իմացնել իր մօրը հետեւեալ հասցէին ․—

Mme. Mentelian Serpouhi
24, Route Nationale
St. Antoine — Marseille (France)

Հայաստանի եւ արտասահմանի թերթերէն կը խնդրուի արտատպել ։

ՆՈՒԷՐՆԵՐ

Ֆ․ Կ․ Խաչի Անիէռի մասնաճիւղը 1000 ֆրանք կը նուիրէ Օգնութեան կայանին, Պօղոս Ադամեանի մահուան տարելիցին առթիւ ։

Կ՚ՈՒԶՈՒԻՆ

Տաբատի փինիսէօզ գործաւորուհի մը իր տան մէջ աշխատելու համար, եւ արհեստանոցի մէջ աշխատող մեքենագէտ մը (մեքանիսիէն) ։ Դիմել՝

MAISON SYR (Ventiari Palasto)
15, Passage de la Trinité, Paris (2e).
Métro : Réaumur-Sébastopol

ԾԱԽՈՒ Է

Քիլոյով մեծաքանակ բուրդէ ժեքսէ, թրիքօ շինելու համար։ Դիմել՝

Maison PARIS-CALIFORNIE
16, Rue St. Cécile, Paris (9e).
Tél. : TAI 64-06

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամսեայ 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
11
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
•
MARDI
11 SEPTEMBRE
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7677 32e ANNEE

Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3488

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԴԵՌ ՉԵՆ ՀԱՍԿՑԱԾ...

•

Շաբաթ օր յօդուած մը արտատպեր է– ինք Թուրքերէն «Միլլիյէթ» լրագրէն, «Հաննըլուկ» խորագրով :

Յօդուածագիրը, Ուլունայ, աչք մը նե– տելով քարտէսին վրայ, դառնութեամբ կը դիտէ որ փոքր երկիրներ, Պելժիա եւ Զուիցերիա «ամէն ասպարէզի մէջ կը յա– ռաջդիմեն» :

— « Մեր ձեռքը 767·000 քառ. քիլոմե– թըր տարածութիւն կայ. իսկ մեր բնակիչ– ներուն թիւը ութ անգամ աւելի է եւ բան մըն ալ չենք կրնար ընել» :

Ուլունայ կը նախանձի, նոյն իսկ, Իսրա– յէլէն, նկարագրելով անոր լայն մանուկ– ցութիւնը՝ Իզմիրի տօնավաճառին :

— « Յորդանան գետէն մինչեւ անապատ խողովակ գետեղեր են, բերրի դաշտերու վերածեր են: Եւ ջուր կը փնտռեն, ար– թեզեան ջրհորներ բանալու համար» :

··· Ութ տարուան Իսրայէլը տարեկան 180 հազար թոն կրաղիւս կ'արտածէ. մեր գործարանները չեն կրնար գոհացնել նոյն իսկ երկրին պահանջը » :

Թուրք հրապարակագիրը կը խոստովա– նի թէ հաննըլուկի մը դիմաց կը գտնուի, ամէն անգամ որ կը բանայ Եւրոպայի քարտէսը :

« Ես այս գործին մէջէն չկրցայ ելլել: Եթէ պատճառը գիտցող մը կայ, թող հը– րապարակ ելլէ » :

Հաննըլուկ չէ, պայ Ուլունայ, այլ շատ պարզ իրականութիւն մը :

Պելժիայէն, Զուիցերիայէն կամ Իս– րայէլէն առաջ, եթէ ակնարկ մը նետէիք դէպի արեւելք եւ դէպի հարաւ, պիտի տեսնէիք նոյն պատկերը .—

Փոքրիկ Հայաստան մը կը ծաղկի ձեր քթին տակ, շնորհիւ շինարար ժողովուր– դի մը աշխատանքին :

Երէկուան արիւնադանդ անապատները ծաղկաստանի վերածուած են Սուրիոյ, Լիբանանի եւ Իրաքի մէջ, դարձեալ շնոր– հիւ նոյն ժողովուրդի ցիրուցան մնա– ցորդներուն յարատեւ գործունէութեան :

Իսկ ձեր երկիրը, իր անսահման տարա– ծութեամբ, ոչ իսկ իր կրաղիւսը կրնայ ճարել, ինչպէս կը խոստովանիք :

Ինչո՞ւ: Վասն զի, Օսմ. կայսրութեան սկիզբէն իսկ, ձեր պետական վարիչները ունեցան մէկ հիմնական ուղեցոյց .— Զարկել: Աւերել: Աւարի տալ :

Վիէննայի դուռներէն մինչեւ «արեւել– եան նահանգները», անոնց աշխարհավա– րութեան մէջ տեղ չունեցաւ արդարու– թեան գաղափարը :

« Սուրին իրաւունքը » դարձաւ նշանա– բանը, հպատակ ժողովուրդներուն բաժին ձգելով արեան բաղնիքներ եւ արիւնա– դանդ աւերակներ :

Շատերը փրկուեցան, ծայրէն սկսան եւ նորէն ծաղկեցան :

Ուրիշներ ի տես միլիոնաւոր դոհերու, միանգամ ընդ միշտ Թօթուեցին իրենց ոտքերուն փոշին եւ ապաստանեցան ա– զատ երկիրներ :

Անոնց Թողած անսահման հարստու– թիւններն անգամ փոշիացան, քանի մը տարիէն :

Եւ այսօր, փոխան շինարար ձեռքերու, կը տեսնէք անապատ եւ աւերակ: Բուերն անգամ կը խուսափին համատարած ա– մայութենէն :

Ահա այսքան պարզ է պատմութիւնը, պայ Ուլունայ: Ոչ հաննըլուկ, ոչ ալ կա– խարդական գաղտնիք :

Վարչաձեւը եւ օրէնքները փոխուեցան, բայց հիմնական ուղեցոյցը մնաց միշտ անփոփոխ :

Գըլխարկը չկրցաւ փարատել կարմիր ֆէսին մղձաւանջը: Եւ, այո, ձեր իսկ բացատրութեամբ, «քիւլահ»ի պէտք ու– նիք, ուրիշին հագցնելու համար···

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

"ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՇԱՏ, ՇԱՏ ԾԱՆՐ Է,,

•

ԳՆԴ. ՆԱՍՐ ՄԵՐԺԵՑ ԱՐԵՒՄՈՒՏՔԻ ԾՐԱԳԻՐԸ

Պաշտօնապէս կը հաստատուի թէ Ե– գիպտոսի նախագահը վճռապէս մերժած է Սուէզի միջազգ. վարչութեան ծրագի– րը, զոր քառարկած էին 18 պետութիւններ եւ որ իրեն յանձնուեցաւ Հինգերու յանձ– նախումբին կողմէ: Այս առթիւ հրատա– րակուեցան չորս պաշտօնագիրներ որոնք փոխանակուած են Պ. Մենզիսի եւ գնդ. Նասրի միջեւ: Ահաւասիկ այդ վաւերա– գիրները .—

1.— Յուշագիր մը, Սեպտ. 3 Թուակիր որ գնդ. Նասրի ուղղուած էր Հինգերու յանձնախումբին կողմէ եւ որ կը պարզէր 18 պետութեանց առաջարկները :

2. Սեպտ. 7 Թուակիր նամակ մը Պ. Մենզիսի կողմէ գնդ. Նասրի, որ կը պար– զէր Սպանիոյ առաջարկները :

3. Սեպտ. 7 Թուակիր նամակ մը Մեն– զիսի կողմէ ուղղուած գնդ. Նասրի, որ մանրամասնօրէն կը բացատրէ 18 պետու– թեանց առաջարկները եւ անոնց չարժա– ռիթները :

4. Նախագահ Նասրի Սեպտ. 9 Թուա– կիր նամակը որ կը մերժէ 18 պետու– թեանց առաջարկները, կրկին հաւաստե– լով թէ վճռած է ապահովել ջրանցքին ա– զատ անցքը :

Այս վերջին նամակին մէջ, գնդ. Նասր հետեւեալ յայտարարութիւնը կ'ընէ ջր– րանցքին միջազգային վարչութեան մա– սին .

— «Մեր համոզումով, այդ ծրագրին նպատակն է Եգիպտոսի ձեռքէն առնել ջրանցքը եւ ուրիշներու յանձնել: Դժուար է աւելի գրգռիչ դիրք մը երեւակայել: Այդպիսի արարք մը դատապարտուած է ձախողման, իր բնոյթովն իսկ եւ կրնայ ընդհարումներ, թիւրիմացութիւններ եւ վէճեր ստեղծել: Ուրիշ խօսքով, ոչ թէ դժուարութեանց վախճանը, այլ սկիզբը պիտի կազմէ» :

Ուրիշ պարբերի մը համաձայն, գնդ. Նասր գրած է .— «Հաւաքական տիրապե– տութիւն մը ջրանցքին վրայ դուռ պիտի բանայ վէճի մը՝ անհաշուելի հետեւանք– ներով » :

ՊԱՏՐԱՍՏ Է ԲԱՆԱԿՑԵԼՈՒ

Գնդապետը յետոյ կը պարզէ իր քաղա– քականութիւնը .—

1. Ապահովել ազատ նաւարկութիւնը՝ առանց խտրութեան :

2. Զարկ տալ ջրանցքին բարւոքման, որպէս զի կարենայ գոհացնել նաւարկու– թեան ապագայ պահանջները :

3. Արդար սակեր եւ տուրքեր հաստա– տել :

4. Ապահովել ջրանցքին արհեստագի– տական արդիւնաւորութիւնը :

« Մենք համոզուած ենք թէ այս կեր– պով ջրանցքը ենթակայ պիտի չըլլայ որ եւ է քաղաքականութեան եւ, փոխանակ վէճերու աղբիւր մը դառնալու, նորէն պիտի կազմէ կապ մը գործակցութեան, փոխադարձ օգուտի եւ յաւադոյն հասկա– ցողութեան՝ բովանդակ աշխարհի ազգե– րուն միջեւ: Անկէ զատ, մենք վստահ ենք թէ գործադրելով այս քաղաքականու– թիւնը եւ իր բարեացակամութիւնը տա– րածելով ամէն ուղղութեամբ, Եգիպտոս լաւագոյնս ի վիճակի պիտի ըլլայ նպաս– տելու աշխարհի բարօրութեան ինչպէս եւ իր բարեկեցութեան » :

Նախապէս գնդ. Նասր իր նամակին մէջ բացատրած էր թէ Եգիպտոս իրաւունք ունէր ազգայնացնելու եգիպտական ընկե–

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

Ի՞ՆՉ Կ'ԸՍԷ ԱՒՍՏՐԱԼԻՈՅ ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ

•

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ ԿԸ ԽՈՐՀՐԴԱԿՑԻՆ

Աւստրալիոյ վարչապետը՝ Մենզիս, որ Հինգերու յանձնախումբին նախագահն է, հետեւեալ յայտարարութիւնն ըրաւ 300 լրագրողներու առջեւ .

— Ստիպուած էինք գաղտնի պահել այս շաբթուան մեր բոլոր խօսակցու– թիւնները, գործին յաջողութեան համար: Մենք Գահիրէ եկանք 18 պետութեանց առաջարկները ներկայացնելու եւ բացատ– րելու համար: Բոլոր կարելի ջանքերը թափեցինք : Անարդար յապաղում տեղի չունեցաւ եւ մէկ շաբթուան մէջ լրացուցինք մեր պարտականութիւնը » : Այս առթիւ կարգ մը տեղեկութիւններ եւս տուաւ: Իսկ գնդ. Նասրի հետ ունե– ցած վերջին տեսակցութենէն ետք յայ– տարարեց .

— « Կացութիւնը շատ, շատ ծանր է » :

× Լոնտոնի մէջ անակնկալ մը չեղաւ Գահիրէի խօսակցութեանց բացասական ելքը: Բայց եւ այնպէս, պաշտօնական շր– ջանակները չեն ծածկեր կացութեան ծանրութիւնը : Թագուհին ունկնդրու– թեան ընդունեցաւ վարչապետը եւ ար– տաքին գործերու նախարարը, որոնք երէկ խորհրդակցութիւն մը կատարեցին Ֆր– րանսայի վարչապետին եւ արտաքին նա– խարարին հետ, ճշդելու համար թէ ի՛նչ ձեւով Սուէզի խնդիրը պիտի ներկայա– ցնեն Ապահովութեան Խորհուրդին, ա– ռանց այն տպաւորութիւնը ձգելու թէ ետ կեցած են իրենց վճռական դիրքէն: Այս առթիւ պիտի քննեն Ազգաժողովի ուխտին գանազան յօդուածները: Աւստրալիոյ վարչապետն ալ հրաւիրուած էր այս բա– ցառիկ ժողովին :

Սըր էնթ. Իտըն ճառ մը պիտի խօսի Երեսփ. ժողովին մէջ, պարզելով կառա– վարութեան ուղեգիծը: Այս առթիւ պիտի բացատրէ թէ անհրաժեշտ էին զինուորա– կան պատրաստութիւնները, բայց երբեք միտք ունեցած չէ ռազմական պատիժներ անօրինելու Եգիպտոսի դէմ, բացի այն պարագայէն երբ գնդ. Նասր անխոհեմ քայլ մը կ'առնէ, խափանելով ազատ նա– ւարկութիւնը կամ վտանգելով Եգիպտոս հաստատուած Անգլիացիներու ապահո– վութիւնը :

× Վարչապետ Կի Մոլէ Կիրակի օր ճառ մը խօսելով յայտարարեց թէ Գահիրէի խօսակցութեանց ձախողումը ծանր կա– ցութիւն մը կը ստեղծէ: Այս առթիւ ըսաւ թէ Ֆրանսա հաստատ կը մնայ իր սկզբ– նական դիրքին վրայ, պահանջելով մի– ջազգային վարչութիւն Սուէզի համար :

Այս ճառը խօսած ատեն, Մարսէյլէն դէպի Կիպրոս ճամբայ կ'ելլէր չոգենաւ մը, 1200 զինուորներով: Որոշուած է առ– նուազն հինգ հազար Ֆրանսական զինուոր համախմբել Կիպրոսի մէջ, ի նախատե– սութիւն որեւէ անակնկալի: Պ. Կի Մո– լէ իր ճառին մէջ չեշտեց թէ Սուէզի խըն– դիրը առաջնութիւն կը վայելէ միշտ եւ թէ կառավարութեան դիրք ճշդուած է Օ– գոստոս 3ի յայտարարութեամբ :

Հաւանական է որ Լոնտոն հրաւիրուի Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարն ալ: Կարգ մը շրջանակներ կը կարծեն թէ նորէն ժողովի պիտի հրաւիրուին այն 22 երկիրներ որոնց 18ը քուէարկած էին Լոնտոնի բանաձեւը :

× Արեւելեան գործերու մասնագէտներ դիտել կուտան թէ գնդ. Նասրի յաջողու– թիւնը պիտի անդրադառնայ ամբողջ Մի– ջին Արեւելքի եւ Հիւս. Ափրիկէի կացու– թեան վրայ, Իրաքէն, Յորդանանէն եւ Ա– րաբիայէն մինչեւ Թունուզ եւ Մարոք :

ԱԼԺԵՐԻՈՅ Մոսթականէմ քաղաքին մօտ յարձակում կրեցին երեք կառքեր : Վեց Եւրոպացիներ ջարդուեցան: Վեց հո– գի ալ սպաննուեցան ուրիշ վայրի մը մէջ :

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՕԾՄԱՆ ԱՌԹԻՒ

Վերջին Թղթաբերէն կ'իմանանք թէ Զարեհ Ա.ի օծման առթիւ, կաթողիկոսա– րան այցելած է Պէյրութի ամերիկեան դեսպանը, իր ջերմագին շնորհաւորու– թիւնները յայտնելու համար: Այս առթիւ ստորագրած է յուշամատեանը :

× Մարսէյլի «Լը Փրովանսալ» օրա– թերթը կիրակի օրուան թիւին մէջ (9 Սեպտեմբեր) հրատարակած է Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին օծման լուրը, կենսագրա– կան տեղեկութիւններով եւ Զարեհ Ա.ի վերջին լուսանկարով : Այս առթիւ կ'ըսէ թէ արարողութեան ներկայ էին 30 հազար անձեր, ինչպէս եւ Լիբանանի եւ Սուրիոյ պետական ներկայացուցիչները : Յիշելով նորընտիր կաթողիկոսին վայե– լած վարկը եւ ժողովրդականութիւնը, մեր պաշտօնակիցը վստահութիւն կը յայտնէ թէ պիտի կրնայ յաջողութեամբ կատարել իր ծանր պարտականութիւնը :

ՄԱՀ ՏՈՔԹ. ՔՈԼՈԼԵԱՆԻ

Ցաւով կ'իմանանք Տոքթ. Պօղոս Քոլոլ– եանի մահը :

Հայ բժշկապետը, որ անկողին գամ– ուած էր երկար ատենէ ի վեր, ծնած է 1870ին, Պոլիս, Ակնցի ծնողքէ: Պէրպէր– եան վարժարանը աւարտած է 1888ին եւ Ֆրանսա անցած յաջորդ տարին, մտնելով բժշկական համալսարանը : Ուրջանը ա– ւարտելէ վերջ, առաջին հայ «էնթերն»ը եղած է Ֆրանսական հիւանդանոցներու մէջ :

Այդ շրջանին կ'աշխատակցէր Պոլսոյ Հայրենիք, Մասիս, Արեւելք եւ Ծաղիկ (Զօպանեանի) թերթերուն, «Զուարճալի բժշկութիւնը» խորագրով: 1893ին հրա– տարակած է իր առաջին գիրքը նոյն խո– րագրով կամ «Սալոնի գիրք» անունով : Կ'աշխատակցէր Ֆրանսերէն բժշկական թերթերու, տարիներէ ի վեր: Անդամ էր Ֆրանսական բժշկա – հոգեբանական ըն– կերութեան : Բժիշկն էր Ութերորդ Թա– ղամասին, իբրեւ անդամ բժշկական փո– խադարձ օգնութեան ընկերութեան :

Իբրեւ զինուորական բժիշկ մասնակցած է 1914 - 18ի ընդհ. պատերազմին Ֆրան– սական բանակին մէջ, հազարապետի աս– տիճանով: Նախագահն էր Կարմիր Խաչի Օգնութեան մասնաճիւղին, եւ հիմնադիրը անոր դարմանատան: Նախագահ – հիմ– նադիրն էր նաեւ Փարիզի Հայ Բժշկ. Միութեան :

Պատերազմի ընթացքին կը վարէր Բա– րեգործականի նախագահութիւնը : 1952– ին հրատարակեց իր Յուշերը, Ֆրանսե– րէն, փրոֆ. Ռընէ Լավասթինի յառաջա– բանով :

ԹՈՒՐՔԻՈՅ սպայակոյտին հրաւէրով Անգարա պիտի երթայ Ֆրանսայի օդա– նաւային ուժերու սպարապետը, զօր. Պայյի, երեք բարձրաստիճան սպաներու հետ: Պիտի մնայ մինչեւ Սեպտ. 16:

ԿԻՊՐՈՍԻ ահաբեկիչները Սեպտ. 9ին Թակարդը ձգեցին Ֆրանսական զին.կառք մը եւ կրակ բացին: Մարդկային կորուստ չկայ: Առաջին անգամ է որ կղզան կը յարձակի Ֆրանսական ուժերու վրայ .— Երէկ երեք հազար Ֆրանսական զինուոր– ներ ցամաք հանուեցան Լիմասոլ :

·ՓՈԹՈՐԻԿՆ ու անձրեւը կը շարունակեն աւերներ գործել Ֆրանսայի հիւսիս - ա– րեւմտեան շրջաններուն մէջ: Կը վախ– ցուի որ ցորենի հունձքը փնասուի :

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ընդհ. դատախազը յայտա– րարեց թէ Իտալացիներ ալ կան լրտեսա– կան ցանցին մէջ: Ձերբակալուած Իտալա– ցիներուն ոչ անունները յայտնի են, ոչ ալ թիւը :

1230 ՁԻՆ. ՕԴԱՆԱՒԵՐ պիտի շինուին արեւմտեան Գերմանիոյ մէջ, իբրեւ ա– ռաջին քայլ վերազինման :

ՉԿՈՐՉԵՑԻՔ ԱՀ ՉՅԱՐՈՒՅՑ ԿԱՊԿԱՊԵՑ ՂՎՈՍԿՀՆՈՑ ԱՇԽԱՏԱՎՈՐԻՆ

•

ՄՈՎՍԵՍ

ՂՎՈՍԿՀՆՈՑ ԳՈՒՆԿԱՎԱՐԱՑՆ

Մովսես իր մեղադրական պահանջը ներկայացրեց հետևյալ կերպ։ Ես ինձ համար ոչ մի անձնական բան չունեմ ասելիք։ Ես ինձ համար ոչ մի բան չեմ պահանջում։ Ես ինձ համար ոչ մի բան չեմ ուզում։ Ես ինձ համար ոչ մի բան չեմ խնդրում։ Ես ինձ համար ոչ մի բան չեմ առաջարկում։ Ես ինձ համար ոչ մի բան չեմ ակնկալում։ Ես ինձ համար ոչ մի բան չեմ սպասում։ Ես ինձ համար ոչ մի բան չեմ հուսում։ Ես ինձ համար ոչ մի բան չեմ ցանկանում։ Ես ինձ համար ոչ մի բան չեմ կամենում։ Ես ինձ համար ոչ մի բան չեմ փափագ

ՍԱՍՈՒՆԻ

(ՍԱՍՆՑՈՒ ԿԱՓԿ, 364 – 400)

Ֆ. ԳԱՐԱ

ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՔԱՋՈՒԹԻՒՆ ԱՎԱԶԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ

4.— ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ

«Ես հոս տեսայ մեծ ժողովուրդ մը, որ ոչ միայն ազատ է, այլև ազատասէր է, ոչ միայն քաջ է, այլև իմաստուն է, ոչ միայն հզօր է, այլև հեզ է, ոչ միայն ուժեղ է, այլև ողորմած է, ոչ միայն ազգասէր է, այլև մարդասէր է, ոչ միայն հաւատացեալ է, այլև աստուածասէր է, ոչ միայն ամուր է, այլև անսասան է, ոչ միայն հաստատուն է, այլև անշարժ է, ոչ միայն հաւատարիմ է, այլև ճշմարիտ է, ոչ միայն ուղղամիտ է, այլև ուղղահաւատ է, ոչ միայն ուղղահաւատ է, այլև ուղղադաւան է, ոչ միայն ուղղադաւան է, այլև ուղղակրօն է, ոչ միայն ուղղակրօն է, այլև ուղղապաշտօն է, ոչ միայն ուղղապաշտօն է, այլև ուղղադաւան է, ոչ միայն ուղղադաւան է, այլև ուղղահաւատ է, ոչ միայն ուղղահաւատ է, այլև աստուածասէր է, ոչ միայն աստուածասէր է, այլև անշարժ է, ոչ միայն անսասան է, այլև հաստատուն է, ոչ միայն հաստատուն է, այլև հաւատարիմ է, ոչ միայն հաւատարիմ է, այլև ճշմարիտ է, ոչ միայն ուղղամիտ է, այլև ուղղահաւատ է, ոչ միայն ուղղահաւատ է, այլև ուղղադաւան է, ոչ միայն ուղղադաւան է, այլև ուղղակրօն է, ոչ միայն ուղղակրօն է, այլև ուղղապաշտօն է, ոչ միայն ուղղապաշտօն է, այլև ուղղադաւան է, ոչ միայն ուղղադաւան է, այլև ուղղահաւատ

րութիւն մը: «Յիսուն օրէ ի վեր, Ջրանցքին անցքը ապահովուած է կանոնաւորութեամբ եւ արդիւնաւորապէս, եւ այս՝ հակառակ Ֆրանսայի, Անգլիոյ եւ Ջրանցքին նախորդ ընկերութեան խմբակներու կողմէ ստեղծուած դժուարութեանց: Տագնապը եւ կարծեցեալ «ծանր կացութիւնը» արհեստականօրէն ստեղծուած են վերոյիշեալ շրջանակներուն կողմէ, ինչպէս կ'ապացուցանեն — 1. Զինեալ միջամտութեան սպառնալիքները — 2. Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ կողմէ կատարուած զօրաշարժը եւ զինուորական շարժումները. — 3. Սուէզի մէջ աշխատող պաշտօնեաներու եւ նաւուղիղներու եղած դրդումները՝ Ֆրանսայի, Անգլիոյ եւ նախկին ընկերութեան կարգ մը պաշտօնեաներուն կողմէ, աշխատանքը դադրեցնելու համար եւ 4. վերջապէս Եգիպտոսի դէմ ձեռք առնուած տնտեսական միջոցները :

Ի վերջոյ գնդ. Նասր կը յայտարարէ թէ իր կառավարութիւնը պատրաստ է բանակցելու եւ խաղաղ կարգադրութեան մը յանգելու, համաձայն Ազգաժողովի դաշինքին նպատակներուն եւ սկզբունքներուն : Յետոյ կ'ըսէ թէ ուշադիր քննութենէ մը ետք, համաձայն է 18 պետութեանց հետ, երբ կը յայտարարեն թէ վէճին կարգադրութիւնը պէտք է 1. Յարգէ Եգիպտոսի վեհապետական իրաւունքները.— 2. Ապահովէ նաւագնացութեան ազատութիւնը համաձայն 1888ի պայմանագրին.— 3. Յարգէ Եգիպտոսի սեփականութեան իրաւունքները, — 4. Ապահովէ Ջրանցքին արդիւնաւոր վարչութիւնը, պահպանումը եւ բարգաւաճումը : «Բայց երբ կը քննենք Հինգերու կողմէ առաջարկուած միջոցները՝ այս կարգադրութեան համար, կը տեսնենք որ ձախողման դատապարտուած են եւ առաջադրուած նպատակներուն հակառակ արդիւնքներու պիտի յանգին»:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ պատասխանելով արեւմտեան Գերմանիոյ ծանուցագրին՝ կը յիշեցնէ թէ Գերմանիոյ միացումը կրնայ կատարուիլ միայն երկու գերման կառավարութեանց համաձայնութեամբ : Այս առթիւ կ'ըսէ թէ արեւմտեան Գերմանիոյ վերազինումը կը դժուարացնէ միացումը:

ՍԵՒԱՄՈՐԹՆԵՐՈՒ դէմ պայքարը սաստկագոյն աստիճանին հասած է Հիւս. Ամերիկայի Քէնթըքի նահանգին Սթըրճի քաղաքին մէջ: Ինը սեւամորթ աշակերտներ որոնք դպրոց մտած էին զինուորներու աջակցութեամբ, չկրցան երթալ յաջորդ օրը : Յուզարարները կը սպառնան գործէ զրկել սեւամորթ աշակերտներու ծնողները, եթէ չարունակեն ճերմակներու դպրոցը զրկել իրենց զաւակները: Վեց հարիւր զինուորներ կը հսկեն բարեկարգութեան :

ԱԹԷՆՔԷՆ կը հեռագրեն թէ համաձայնութիւն մ կնքուած է Մ. Նահանգներուն հետ, վերջ տալու համար ամերիկացի պաշտօնատարներու կարգ մը իրաւունքներուն: Այս վերջինները կ'ամբաստանուին թէ չափազանցեալ առանձնաշնորհներ վայելեն, վիրաւորելով տեղացիներուն արժանապատուութիւնը :

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ Գիտութեանց Ակադեմիան կը ծանուցանէ թէ յետ մահու անմեղ հռչակուած են երեք ականաւոր իրաւագէտներ, Կրիլենկօ, Պաշուկանիս եւ Չելիապով, որոնք անհետացած էին 1930ական թուականներուն, անիրաւաբար դատապարտուելով :

Խ. ՄԻՈՒԹԵՆԷՆ երեսփոխաններու պատուիրակութիւն մը գացած է Սուրիա: Այս առթիւ Դամասկոսի անթելը փառաբանեց Ռուսերու եւ Արաբներու գործակցութիւնը, յանուն խաղաղութեան :

ՊԱՂՏԱՏԷՆ կը հեռագրեն թէ բացառիկ վիճակ յայտարարուած է ամբողջ Իրաքի մէջ, նկատի առնելով Միջին Արեւելքի կացութիւնը :

ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ կիրակի օրուան ճառին մէջ փոխատուութեան, գիներու եւ աշխատավարձքի մասին ալ խօսելով, յայտարարեց թէ կառավարութիւնը վճռած է պաշտպանել դրամը եւ պայքարիլ թղթադրամի շրջաբերութեան յաւելման դէմ, Գիները պիտի մնան Յունիս 15ի մակարդակին վրայ: Նոր միջոցներ ձեռք պիտի առնուին, կարգ մը ուտեստներու գիներուն բարձրացումը կասեցնելու համար: Այս առթիւ կառավարութիւնը զոհողութիւններ կը պահանջէ նաեւ աշխատաւորներէն, նպատակայարմար չգտնելով աշխատավարձքի յաւելումը :

Տէր եւ Տիկին Լուի Թեսիէ տիւ Քրոյ (ծնեալ Քոլոլեան) եւ իրենց զաւակը՝ Պատրիկ սրտի խորունկ կսկիծով կը ծանուցանեն իրենց սիրեցեալ հօր եւ մեծ հօր

ՏՈՔԹ. ՊՕՂՈՍ ՔՈԼՈԼԵԱՆԻ

մահը, որ տեղի ունեցաւ իր բնակարանին մէջ Պլենօ (Իօն):

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այս հինգշաբթի առաւօտ ժամը 10.30ին, Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, 15 ռիւ Ժան Կուժօն:

Մասնաւոր մահազդ դրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայս իբր այն նկատել :

Հ. Բ. Ը. Միութեան Եւրոպայի Կեդր. Յանձնաժողովը եւ Փարիզի մասնաճիւղի վարչութիւնը խոր վշտով կը հաղորդեն Միութեանս նախկին Գործադիր Ժողովի նախագահ եւ ազգային վաստակաւոր գործիչ

ՏՈՔԹ. ՊՕՂՈՍ ՔՈԼՈԼԵԱՆԻ

մահը, որ տեղի ունեցաւ ուրբաթ, Սեպտ. 7ին Պլենոյի իր դղեակին մէջ :

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այս հինգշաբթի, ժամը 10.30ին Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին :

Հ. Բ. Ը. Միութեան անդամներէն եւ յարգոյ հայ հասարակութենէն կը խնդրուի իրենց ներկայութեամբ յարգել ողբացեալին յիշատակը :

ԳՐԱՏՈՒՆ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

46, RUE RICHER - PARIS (9e)
Tél.: PROvence 64-90
C. C. P. Paris 3630-66

*

Նորագոյն հրատարակութիւններ

Ժամանց եւ Զբօս, Կ. Գուշակ (Երազներու բանալին, Բախտագուշակութիւն, Աստղագիտութիւն, Ոգեհարցութիւն, Ձեռնածութիւն, Ժամանցի խաղեր եւն.) Մեծադիր 632 էջ, 1956 Պէյրութ, գինը՝ 1400, Թղթատարի ծախքով 1500 Ֆր. :

Գարնանային, Վ. Շուշանեան, Հրախտյան, 1956, Պէյրութ, գինը՝ 600 Ֆր:

Մեռնող Գիւղին պատմութիւնը, Մ. Պարսամեան (Մանկութեան, Պատանեկութեան, Ուսանողական Յուշեր, Գրական Դէմքեր): Գինը՝ 800 Ֆր.:

Դար մը գրականութիւն, Մ. Թէօլէօլեան, Բ. հատոր, Գահիրէ 1956, գինը 1000 Ֆրանք:

(Սփիւռքեան գրական սերունդէն 58 դէմքեր, խորհրդահայ գրողներէն 24 դէմքեր, իրենցմէ ընտրուած էջերով) Նախապէս լոյս տեսած է Ա. հատորը, 1000 Ֆրանք:

ԱՆԱՐԱՏ ՅՂՈՒԹԵԱՆ ՔՈՅՐԵՐՈՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Վերաբացուած է Ա. Յ. Քոյրերու Արնուվիլի վարժարանը. նորոգուած է եւ առողջապահական բոլոր պայմանները կը լրացնէ. կը գտնուի Փարիզի հայաշատ արուարձաններէն մէկուն մէջ:

Կ'ընդունուին ցերեկօթիկ եւ գիշերօթիկ աշակերտուհիներ, մանկապարտէզի եւ նախակրթարանի կարգերու մէջ: Դաստիարակութիւնը կը տրուի ըստ պետական ծրագրի եւ տոհմային կրթութեան:

Կ'աւանդուին նաեւ երաժշտութեան, գծագրութեան եւ ձեռագործի մասնաւոր դասեր նպաստաւոր պայմաններով:

Արձանագրութեան եւ պայմաններու մանրամասնութեանց համար դիմել՝

Les Sœurs Arméniennes
73 Avenue Henri Barbusse
Arnouville-les-Gonesse (S. et O.)
Tél. Gonesse 179

ԳՐԱԻՈՒԱԾ ՕՐԵՐ

3 Մարտ, 1957 Հ. Բ. Ը. Մ. Փարիզի մասնաճիւղի տարեկան պարահանդէսը, Օթէլ Ժորժ Ե.ի մէջ, ժամը 16էն 24:

Կը խնդրուի չխաչաձեւել :

11 Նոյեմբեր, Հ. Բ. Ը. Մ. յիսնամեայ յոբելենական հանդէսը, Սալ Փլեյէլի մէջ, ժամը 21էն 24:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բ. Հատոր

Գրեց՝ ՄԻՆԱՍ ԹԷՕԼԷՕԼԵԱՆ

Գին 1000 ֆր. Դիմել «Յառաջ»ին

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ
« ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ »

Կը խօսի Պ. ՖԵՐՏԻ ԱՊԱՃԵԱՆ

Քարտուղար Մուրատ - Ռափայէլեան Նախկին Սաներու Միութեան :

Կը նախագահէ Պ. ԺԱՆ ՊԸԺԵԱՆ

Կը ցուցադրուի նաեւ «Ժամանց ի Վենետիկ» :

Փաստանկարը (տօքիւմանթէր) պատրաստուած Պ. Գրիգոր Ռափայէլեանէ եւ Պ. Արմիկ Յակոբեանէ :

17 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Սէն Ժերոմի Հայոց եկեղեցւոյ սրահին մէջ :

24 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Հ. Բ. Ը. Միութեան սրահին մէջ, 19ա, ռիւ Վանթիւր :

Շատ հետաքրքրական գիրք մը

"ԺԱՄԱՆՑ ԵՒ ԶԲՕՍ"

632 մեծ էջեր — 200 նկարներ

կը պարունակէ

երազներու բանալին, բախտագուշակութեան զանազան եղանակներ, աստղագիտութիւն, ոգեհարցութիւն, ձեռնածութիւն, ընտանեկան խաղեր մեծերու եւ փոքրերու համար, բացօթեայ զբօս, սալոնի խաղեր, եւն., եւն.:

ՄԻԱԿ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԻՐՔԸ ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ

Գինը՝ թղթակազմ 1400 ֆրանք
լաթակազմ 1650 ֆրանք:

Դիմել Հ. Սամուէլ եւ Մ. Պարսամեան գրատուներուն, Փարիզ:

ԾԱԽՈՒ Է

Փավիյոն մը Ալֆորվիլի մէջ ամէն յարմարութիւններով, մեծ պարտէզ, պտղատու ծառերով, կայարանին մօտ, օթօպիւսի կայարանին առջեւ :

Դիմել «Յառաջ»ի, Պ. Ք. սկզբնատառերով :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Մոնմորանսիի Հանգստեան Տան համար օգնական խոհարար մը եւ սպասուհի մը :

Դիմել Աղքատախնամի գրասենեակը, Ազգ. Տան մէջ, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ (9) :

ՀԱՅ—ԲՈՅԺ
ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

Խմբագիր՝ Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Մամուլի տակ է Յուլիս—Օգոստոս թիւը (48 էջ):

Մարսիլիոյ մէջ ՀԱՅ-ԲՈՅԺի ներկայացուցիչներն են Ֆոֆօ Ռէքս, «Պ. Աստուր Քէօսէեան) եւ Պ. Արմենակ Շահպազեան:

Տարեկան բաժնեգինը 1000 Ֆր. Ֆրանսա, 1200 Ֆր. արտասահման: Դիմել Շ. Նարդունի, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ:

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ
ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Միութեան պատգամաւորական ժողովը տեղի կ'ունենայ Տէսինի մէջ 22 եւ 23 սեպտեմբերին: Նիստերը կը փակուին 23ի կէսօրէն վերջ, գեղարուեստական ցերեկոյթով մը: Կը հրաւիրուին Տէսինի գաղութը եւ Սեբաստիոյ նահանգի բոլոր հայրենակիցները:

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Տիկին Մենթիլեան (Կիւրինցի) կը փնտռէ իր տղան՝ Անդրանիկ Մենթիլեան, 1915ին (երկու-քուկէս տարեկան) ձգուած է Սեբաստիոյ մօտ Սարըգշլա: Տեսնուած է Պոլսոյ Պէյլէրպէյի որբանոցը: 1922ին խումբ մը որբերու հետ նկար մը ունի, որ քովն է: Այս որբերը Պոլսէն Յունաստան փոխադրուած են :Կը խնդրուի գինք ճանչցողներէն անմիջապէս իմացնել իր մօրը հետեւեալ հասցէին .—

Mme. Mentelian Serpouhi
24, Route Nationale
St. Antoine — Marseille (France)

Հայաստանի եւ արտասահմանի թերթերէն կը խնդրուի արտատպել :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հայ Արիներու 26րդ տարեկան ցերեկոյթը
ԿԻՐԱԿԻ, 10 ՄԱՐՏ 1957
կէս օրէ վերջ ժամը 2.30ին :

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍ

Պէյրութէն եկած երիտասարդ ուսուցիչ մը տրամադրելի ժամեր ունի, հայերէնի դասեր տալու դասընթացքներու մէջ կամ անհատաբար :

Դիմել «Յառաջ»ի, Ա. Պ. սկզբնատառերով :

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԷՆ ՓԱՐԻԶ ԱՅՑԵԼՈՂ ՀԱՅԵՐԸ

եթէ կ'ուզեն կնոջական նորաձեւութեան վերաբերեալ որեւէ գնում կատարել՝ իրենց իսկ շահուն համար պէտք է անգամ մը այցելեն

Ա. ԳԱԶԱԶԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

CLAIRE COMTE
COUTURE

Տարւոյն բոլոր եղանակներուն, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն եւրոպական ընտիր կերպասներ, անթերի կարուածք.

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ:

ՕՓԵՐԱՅԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՅ

17, Boulevard des Capucines Café de la Paix ին դիմացը

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie

ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ

52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLONS - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր նաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵՒ ՆՈՐԱՁԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 12 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

MERCREDI 12 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7678 32e ANNEE

Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3489

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԱԼԵԿՈԾ ԱՐԵՒԵԼՔԸ

«Կացութիւնը շատ, շատ ծանր է», ըսաւ Հինգերու յանձնախումբին նախագահը, Մենզիս, վերջացնելով իր խօսակցութիւնները Եգիպտոսի միահեծան նախագահին հետ :

Ուրիշ պաշտօնական անձեր եւ շրջանակներ ալ կը հաստատեն այս վրդովիչ իրողութիւնը, աւելի կամ նուազ ուժգնութեամբ :

Եւ ժողովուրդները անձկութեամբ կը սպասեն ելքին, — պատերա՞զմ թէ խաղաղութիւն :

— Մենք չենք ուզեր մեռնիլ Տանցիկի համար, կ'ըսէին երէկ :

= Կ'արժէ՞ մեռնիլ Սուէզի համար, կը հարցնեն այսօր :

Բարեբախտաբար անոնք որ վճռական դիրք բռնած էին Յուլիս 26էն անմիջապէս ետք, կացութեան ելեւէջներուն կը հետեւին կատարեալ պաղարիւնով :

Իրենց տեսակէտներուն վրայ հաստատ մնալով եւ զինուորական պատրաստութիւնները շարունակելով հանդերձ անոնք տասը, նոյնիսկ հարիւր կը համրեն, որ եւ է գործնական քայլ առնելէ առաջ :

Տարբեր պարագաներու մէջ, պատերազմը շատոնց պայթած էր :

Այսօր օդանաւերն ու մարտանաւերը կ'երթեւեկեն Միջերկրականի մէջ, չոգեպինդ եւ սրընթաց : Սակայն, կրնան իրենց տեղերը վերադառնալ նոյն հանդիսաւորութեամբ :

Արդարեւ, ամէնէն վիթխարի ուժն ալ պիտի չհամարձակէր առաջին կրակն արձակել, ներկայ պարագաներուն մէջ :

Այս ուրեմն պիտի շարունակեն փորձել բոլոր կարելի միջոցները, վէճը խաղաղութեամբ լուծելու համար :

Ազգաժողով, Ապահովութեան Խորհուրդ, չէզոք պետութեանց միջնորդութիւն, — բոլոր դուռները պիտի զարնուին, չարը խափանելու համար :

Մեծերուն չափ մտահոգ են Եգիպտոսն ու արաբական աշխարհը, ինչպէս կը հաստատեն վերջին տեղեկութիւնները :

Առանց զինեալ միջամտութեան, միայն տնտեսական պաշարումը, կրնայ ահագին աւերներ գործել, միեւնոյն ատեն տեղի տալով ներքին խռովութեանց :

Կացութիւնը կրնայ պարզուիլ այս շաբթու, թեթեւնալով կամ աւելի թանձրանալով :

Այս համատարած ալեկոծութեան մէջ, կարելի չէ առանց ընդվզումի դիտել այն տնաքանդ ժխորը, որ կը շարունակուի Միջին Արեւելքի մէջ, լրագրական ճամարտակութեամբ եւ փողոցային խուժանավարութեամբ :

Կը թուի թէ Կիլիկիոյ կաթողիկոսին օծումէն եւ խաղաղութեան կոչերէն վերջն ալ, կացութիւնը կը մնայ անփոփոխ :

«Դիմացի ճակատը» չէ սթափած տակաւին, եւ բութ սլաքներ կ'արձակէ ամէն օր, թոյն եւ ատելութիւն կը սերմանէ ամէն ուղղութեամբ, առանց կշռելու հետեւանքները :

Սովորական ժամանակներու մէջ, կարելի էր «լուսաւորեալ»ի եւ «խաւարեալ»ի պայքար մը համարել այս փոխասացութիւնը :

Դժբախտաբար խնդիրը շատ աւելի բարդ է, եւ կրնայ կատարեալ կազմալուծման յանգիլ, եթէ զոյգզոյգ խաչակիրները շարունակեն իրենց գլխիվայր թաւալումները :

Այս երանելիները կը մոռնան որ ամբողջ Միջին Արեւելքը ալեկոծութեան մատնուած է, եւ թէ մեր տարագիր բազմութիւններն ալ նստած են նոր հրաբուխի մը վրայ :

Կը մոռնան, որ թշնամին չարախինդ քրքիջներ կ'արձակէ, ընդամէնը մէկ ժամ անդին ...

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՎՃՌԱԿԱՆ ՕՐԵՐ

ԳՆԴ. ՆԱՍՐ Կ'ԱՌԱՋԱՐԿԷ ԲԱՆԱԿՑԻԼ

Բովանդակ աշխարհ անձկութեամբ կը սպասէ Լոնտոնի մէջ տրուելիք որոշումներուն : Ֆրանսայի վարչապետը եւ արտաքին գործերու նախարարը երկարօրէն քննեցին կացութիւնը, որ խիկապէս շատ ծանր է : Իրազեկներ դիտել կուտան թէ երկու ճամբայ կը մնայ, գնդապետ Նասրի մերժումէն վերջ : Կա՛մ համակերպիլ կատարուած իրողութեան, ինչ որ տկարութիւն պիտի համարուի եւ անմիջապէս պիտի չահագործուի Եգիպտոսի նախագահին կողմէ : Եւ կամ դիմել պատժական միջոցներու, աչք առնելով զինեալ ընդհարումի մը վտանգները, ինչ որ լուրջ մտահոգութիւն կը պատճառէ նոյնիսկ Ամերիկայի մէջ :

Ինչպէս կ'երեւայ, Աւստրալիոյ վարչապետը, Պ. Մենզիս, որ Հինգերու յանձնախումբին նախագահն է, դառն տպաւորութիւն կրած է գնդ. Նասրի ժխտական դիրքէն : Ամէն պարագայի մէջ, Եգիպտոսի նախագահը տասը օր եւս չահեցաւ, իր նոր հակայարձակումը պատրաստելու համար :

Չորեքշբթի օրէն իսկ յայտնի էր թէ խօսակցութիւնները անելի մը յանգած են : Ճգնումը դրեթէ անմիջական էր : Բայց եւ այնպէս, Հինգերու յանձնախումբը կը կարծէ թէ խօսակցութիւնները անօգուտ չանցան : Երեք պարագաներ ճշդուեցան . 1.— Արեւմուտք իր կարելին փորձեց, խաղաղօրէն լուծելու համար տագնապը, առաջարկելով ծրագիր մը որ չի խախտեր Եգիպտոսի գերիշխանութիւնը : 2.— Բացորոշապէս ճշդուեցան պատասխանատուութիւնները, երկու տեսակէտները հրապարակուեցան մանուոր յուշագիրներով . այնպէս սոր կը փարատի ամէն թիւրիմացութիւն կամ ծուռ մեկնութիւն : 3. — Գնդ. Նասր հակառակորդ մըն է որուն հետ կարելի չէ որեւէ համաձայնութեան յանգիլ :

Պ. Մենզիս, որ պաղարիւն մարդ է եւ իրատեսգէտ, այն տպաւորութիւնը կրած է թէ գնդ. Նասր վճռած է մինչեւ ծայրը երթալ, իբրեւ առաջնորդը արաբական աշխարհին : Իր մեկնումէն մէկ ժամ վերջ, եգիպտական դեսպանութիւնները ծանուցագիրներ յանձնեցին կառավարութեանց, նոր բանակցութիւններ կատարելու համար : Պատճէն մըն ալ ղրկուեցաւ Ազգաժողովի ընդհ. քարտուղարին : Եգիպտական աղբիւրէ հաղորդուած տեղեկութեանց համաձայն, Սուէզի ջրանցքը գործածողները մեծ մասով հակառակ են անգլեւֆրանսական ծրագրին (միջազգային վարչութիւն) : Անոնց ուզածն է.— 1. Ազատ նաւարկութիւն.— 2. Բարւոք վիճակի մէջ պահել ջրանցքը .— 3. Արդար սակեր հաստատել : Եգիպտոս կը կարծէ թէ կրնայ գոհացուցիչ երաշխիքներ տալ այս պահանջներու մասին :

Նոյն աղբիւրին համաձայն, գնդ. Նասր կ'առաջարկէ երկու ձեւեր, վերջնական կարգադրութեան մը յանգելու համար .— 1. Մասնաւոր յանձնախումբ մը կազմել բանակցութեան համար, առաջարկներ բանաձեւելու պաշտօնով.— 2. Միջազգային խորհրդաժողով մը հրաւիրել, հրաւիրելով բոլոր այն պետութիւնները որ կ'ուզեն մասնակցիլ : Ծրագրուած յանձնախումբին պիտի մասնակցի Եգիպտոս, առաջարկներ ձեւակերպելու համար : Երբ խորհրդաժողովը քուէարկէ եղած առաջարկները, պէտք է ներկայացնել Ազգաժողովին, վերջնական վաւերացման համար : Եթէ կառավարութիւնները չպատասխանեն ժողովի հրաւէրին, Եգիպտոս պիտի եզրակացնէ թէ գոհ են ջրանցքին ներկայ կարգուսարքէն :

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ՆՈՐԷՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՊԱՏՈՒՄ

Անթիլիասի վէճէն ի վեր, մեր վեղարաւոր փոխարէնները կատարեալ փորձանք դարձած են նախ ազգին, ապա ... Լիբանանի կառավարութեան գլխուն :

Ահաւասիկ վերջին փաստը.—

Ամերիկահայ թերթերէն կ'իմանամ թէ Քալիֆորնիոյ էջմիածնականներեմին առաջնորդ Շնորհք եպիսկոպոս Գալուստեան եւ ուրիշ «բարձրաստիճան» մը, Վարդան արք. Գասպարեան անցեալ օգոստոսին հեռագիր մը ուղղած են Լիբանանի կառավարութեան, հետեւեալ բովանդակութեամբ .

— «Մենք վստահ ենք թէ ձեր կառավարութիւնը, որ կը հաւատանք թէ հաստատուած է օրէնքի եւ արդարութեան սկզբունքներուն վրայ, պիտի չճանչնայ որպէս Կիլիկիոյ կաթողիկոս եպիսկոպոս մը, որուն ընտրութիւնը թերի նկատուեցաւ եւ այդ պատճառով չընդունուեցաւ Հայ. Եկեղեցւոյ նուիրապետութեան եւ եպիսկոպոսական ժողովին կողմէ» :

Երկու եպիսկոպոսները միեւնոյն ատեն դաս մըն ալ կուտան Լիբանանի կառավարութեան, բացատրելով կաթողիկոսներու ընտրութեան եւ օծման կանոնները :

Չեմ գիտեր թէ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին հեռագրէն առա՞ջ թէ վերջը կամ նոյն ատեն ղրկած են այս հեռագիրը :

Ամէն պարագայի մէջ, «արթո՛ւն են պահակները», պաշտպանելու համար Հայ. Եկեղեցւոյ իրաւունքները, առանց իրենց տեղէն շարժելու : (Շնորհք եպիսկ. էջմիածին հրաւիրուած է իբրեւ վերատեսուչ դպրեվանքի, եւ դեռ կը տնտնայ ..)

Կղերապետական այս մարտակոչին առաջին փորձը կատարեցդամասկոսի շնորհունակը, Շաւարշ եպիսկոպոս, անցեալ փետրուարին, ինքնագլուխ ներկայանալով Լիբանանի ներքին գործերու նախարարին, պահանջելու համար որ յետաձգեն կաթող. ընտրութիւնը :

Նախարարը նամբեց պատահաբար եպիսկոպոսացած թեթեւամիտը, հասկցնելով թէ չեն կրնար միջամտել հայ հասարակութեան ազգային գործերուն :

Յետոյ հինգ եպիսկոպոս միասին ներկայացան Հանրապետութեան նախագահին, գլուխն բլլալով Պոլսոյ պատրիարքը, Փարիզի առաջնորդը եւ ուրիշներ :

Նոյն պատասխանը, ամենայն փափկանկատութեամբ :

Տակաւին չեմ յիշեր կողմնակի դիմումները, արանց եւ կանանց պատուիրակութիւնները, ինչպէս եւ դէզ մը հանրագրութիւններ, որոնք նոյն պատասխանին արժանացան :

Այս բոլորին մէջ, պատմական պիտի մնայ եպիսկոպոսներու դիւանագիտական գործունէութիւնը, որ անշուշտ պիտի արձանագրուի, նաեւ, Լիբանանի տարեգրութեանց մէջ :

Պիտի չզարմանամ, եթէ ուրիշ երկու եպիսկոպոսներ ալ Ազգաժողովին դիմեն, գլխաւորութեամբ Նիւ Եորքի *սիրմելի* արքեպիսկոպոսին, որպէսզի ճնշում բանեցնէ Լիբանանի վրայ, չեղեալ համարելու համար Կիլիկիոյ կաթողիկոսին ընտրութիւնը, յանուն աշխարհի խաղաղութեան եւ բարօրութեան ...

Վ.Ա.ՀԷ

«ԽՈՒՍԱՓԻԼ ԶԻՆԵԱԼ ԸՆԴՀԱՐՈՒՄԷ»

Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարը, Ֆ. Տըլը», որ 18երու ծրագրին բուն հեղինակն է, հետեւեալ յայտարարութիւնն ըրաւ Գահիրէ խօսակցութեանց վիժումէն ետք .

— «Որքապէս յուսախաբ եղայ տեսնելով որ գնդ. Նասր մերժած է 18 պետութիւններու կողմէ ձեւակերպուած առաջարկները» :

Այս առթիւ գնահատելով Հինգերու յանձնախումբին ջանքերը՝ շինարար եւ խաղաղ կարգադրութեան մը յանգելու համար, նախարարը շարունակեց .

— «Թէեւ յուսախաբութիւն կը պատճառեն վերջին դէպքերը, 1888ի դաշնագիրն ստորագրողները իրաւունքներ ունին որոնք հաստատուած են, ինչպէս կ'ըսէ դաշնագրին յառաջաբանը, «ամէն ժամանակ եւ բոլոր պետութեանց համար երաշխաւորելու համար Սուէզիջրանցքինազատ անցքը» : Այդ իրաւունքները կը մնան եւ պէտք է հաստատուին համաձայն Ազգաժողովի դաշինքին որուն գլխաւոր նպատակն է ապահովել դաշնագրով ընդունուած պարտաւորութեանց գործադրութիւնը » :

Բոլոր տեղեկութիւնները կը հաստատեն թէ Հինգերու յանձնախումբին ձախողումը դժուարին կացութեան մը կը մատնէ ամերիկեան կառավարութիւնը : Ձախողման լուրն ստանալէ անմիջապէս վերջ, Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարութիւնը բազմաթիւ գումարումներ կատարեց արեւմտեան պետութեանց, յիշեցնելով թէ անհրաժեշտ է պահել հաւասարակշռութիւնը : Մ. Նահանգներուն գլխաւոր հոգն է ամէն գնով խուսափիլ զինեալ ընդհարումէ մը եւ ուրիշ ձեւ մը գտնել, վէճը լուծելու համար : Ուաշինկթընի մէջ ալ կ'ըմբռնեն թէ գնդ. Նասր անհաշտ դիրք մը բռնած է, յոյս դնելով Մոսկուայի հաստատուն աջակցութեան վրայ, ուստի մեծ զգուշութեամբ կը շարժին, նոյնիսկ մերժելով միջնորդի դեր կատարել :

× Անգլիոյ արտաքին գործերու պաշտօնատան մէջ այն կարծիքն ունին թէ գնդ. Նասրի նոր առաջարկները չեն կրնար հիմք ծառայել բանակցութեանց : Այս առթիւ դիտել կուտան թէ գնդապետը Օգոստոս 12ին ալ նոյնիմաստ առաջարկներ ըրած էր որոնք անընդունելի համարուեցան : Անգլեւֆրանսական խորհրդակցութեանց նպատակն է ամրապնդել երկու երկիրներուն գործակցութիւնը, մանաւանդ որ Մ. Նահանգները որոշ թուլութիւն ցոյց կուտան : Անգլիոյ վարչապետը անհրաժեշտ կը գտնէ դիմել Ազգաժողովին, դիտելով հանդերձ որ խնդիրը պիտի ձգձգուի ժողովէ ժողով :

Ամէնքն ալ համոզուած են թէ գնդ. Նասր կ'ուզէ ժամանակ շահիլ, իր դիրքը ամրապնդելու համար : Իր առաջարկած խորհրդաժողովինգլխաւոր նպատակը պիտի ըլլայ վերաքննել 1888ի դաշնագիրը :

× Լոնտոնի թերթերը կը գրեն թէ Անգլիա եւ Ֆրանսա համախմբած են իրենց օդային, ծովային եւ ցամաքային ուժերը արեւելեան Միջերկրականի մէջ, ի նախատեսութիւն որեւէ անակնկալի :

× Պ. Մենզիս լրագրական ասուլիսի մը մէջ բացատրեց թէ գնդ. Նասր վճռապէս կը մերժէ որեւէ կարգադրութիւն որ Եգիպտոսը միակ անվիճելի տէրն ու տիրականը չի դարձներ Սուէզի ջրանցքին : Հինգերու յանձնախումբին ամերիկեան ներկայացուցիչը, Հենտըրսըն, Լոնտոն վերադարձաւ Մենզիսի հետ, եւ մէկ օդանաւէն իջնելով ուրիշ մը նստաւ, Ուաշինկթըն վերադառնալու համար :

× Լոնտոնի մէջ ծրագիր մը յօրինած են որուն համաձայն հարիւր հազար թոն տարողութեամբ քարիւղատար նաւեր պիտի շինուին, Բարեյուսոյ Հրուանդանէն անցնելու համար : Այդ պարագային երեք տա-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՏՈՔԹ. ՔՈԼՕԼԵԱՆԻ մահը ծանուցանելով, «Ֆիկարօ» կը գրէ թէ հանգուցեալը կը ձգէ «իր արուեստին եւ բարեկամներուն անձնուէր բժիշկի մը յիշատակը» : Յետոյ կ'ըսէ թէ Փուանքարէն էր որ անձամբ իրեն յանձնեց Պատուոյ Լեգէոնի շքանշանը, 1918ին : Միեւնոյն ատեն քաջ որսորդ էր եւ կ'աշխատակցէր «Ֆիկարօ»յի :

ՊՎՍՏՈՆ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԳՈՒՆԱՎՈՐԵՑԵՑ ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ ՇԱՀՆՈՒՐԵԱՆԻ

Պատմութիւնդ ինչպիսի՞ սեւ է, չէ՞ որ ամբողջ մարդկութեան ցաւերն ու տառապանքները կը կրես դու իբրեւ անձնաւորութիւն, ինչպէս նաեւ իբրեւ ազգ, որ ամբողջ մարդկութեան համար խաչելութեան ենթարկուեցաւ։ Ամբողջ մարդկութեան համար, որ ինքզինքը կը կորսնցնէ, ինքզինքը կը մոռնայ, որ ամբողջ մարդկութեան համար, որ ինքզինքը կը գտնէ, ինքզինքը կը յիշէ։ Ամբողջ մարդկութեան համար, որ ինքզինքը կը գտնէ, ինքզինքը կը յիշէ, որ

ՍԱՍՈՒՆԻ

(ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ՎԱԽ - 400)

Բ. ՊԱՐԻ

ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՎԱԽՃԱՆՈՒՄ

4.— ՀԱՍՊԱՏԱՆՈՎ

Իշխել ծովափի արծիվ սրտով եղա, որ ես։ Ես՝ իշխող ժողովրդի եւ ժողովրդի կենդանի ներկայացուցիչ, եւ ինձ համար ամենամեծ պատիվն էր, որ ամբողջ ժողովուրդն էր ինձ ընտրել իր ներկայացուցիչ։

— Դու ինձ ասացար եղ, Հասպատ - ան։

— Այո՛, ես ասացի եղ, որովհետեւ ես ինձ համարում եմ ոչ միայն ժողովրդի ներկայացուցիչ, այլ նաեւ նրա ծառան։

րի վերջ այլ եւս պէտք պիտի չունենան Սուէզի ջրանցքին եւ Եդիպտոս պիտի կորսնցնէ իր եկամուտին 2/3ը։ Ծրա – դրուած նաւերուն չինութիւնը պիտի ար – ժէ 13 – 15 Միլիոն սթերլին ։

× Լիբանանի եւ Սուրիոյ ներկայացու – ցիչները խորհրդակցութիւններ կը կատա – րեն Պէյրութի մէջ, ճշդելու համար իրենց դիրքը՝ Գահիրէի ձաղոհանքէն վերջ ։

× Կիպրոսէն կը հեռագրեն թէ Ֆրան – սական զօրքին փոխադրութիւնը պիտի վերջանայ այսօր, չորեքշաբթի, իսկ դի – նամթերքի առաքումը՝ շաբաթ ։ Լիմասոլի փոխ – քաղաքապետը բողոքեց Ֆրանսա – կան զօրքին առաքման դէմ, դիտել տալով թէ երկիրը անտեսապէս պիտի վնասուի եւ ապրուստը պիտի սղէ ։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Ֆ. Միութիւնը կը ծանուցանէ թէ հիւանդական դէնքերու նոր փորձեր կա – տարուած են, համաճայն պիտական հե – տազօտութեանց նոր ծրագրին ։ Պաշտօ – նական դեկոյցը կ՚ըսէ ։— «Բնակչութեան ապահովութիւնը կրկնապատկելու հա – մար, պայթիւնները տեղի ունեցան բար – ձունքներու վրայ եւ բնակութենէ հեռու չրջաններու մէջ, ինչպէս առաջ »։

ԵՐՈՒսԱղԷմԷն կը հեռագրեն թէ վեց իսրայէլցի գիտնականներ սպաննուեցան, Յորդանանի ուժերուն հետ պատահած ընդհարումի մը հետեւանքով ։ Զինադա – դարի յանձնախումբը քննութիւն կը կա – տարէ ։

ԼՐՏԵՍՈՒԹԵԱՆ ամբաստանութեամբ ձերբակալուած երեք իտալացիներ, եր – կու այլ եւ մէկ կին, ազատ արձակուե – ցան Գահիրէի մէջ, իբրեւ անմեղ ։ Բան – տարկուած կը մնան չորս Անգլիացիներ եւ 25 Եգիպտացիներ ։

ԱԼԺԵՐԻԱՑԻՆ կը հեռագրեն թէ Ֆրան – սական զօրքը քանդեց ազգայնական ամ – րոց մը, Քապիլի լեռներուն մէջ, Ալժէրէն քան մղոն դէպի արեւելք ։ Զինուորները լեռ փոխադրուած էին օդանաւերով ։ Եօ – թը ըմբոստները սպաննուեցան, երկու հո – դի ալ դերի բռնուեցան ։ Կոստանդինի չը – ջանին մէջ երեւան հանուեցաւ ուռկիքի պահեստ մը ։ Մոսթականէմի մէջ հարցա – քննուեցան հազարաւոր կասկածելիներ եւ 120 հոգի ձերբակալուեցան ։

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ կառավա – րութիւնը հաղորդեց արեւմտեան պետու – թեանց թէ պիտի ունենալ ուժերը 96·000 հոգւոյ պիտի հասնին մինչեւ տարեվերջ ։ Տակաւին 40·000 հոգի կը պակսին ։ բայց վստահ են թէ պիտի կրնան լրացնել նա – խատեսուած թիւը ։ Միւս կողմէ, չորս – նակ նոր կամաւորներ կ՚արձանագրուին ։ Ցուլիսին 1200 հոգի դիմած էին մէկ չոր – թուան մէջ ։ Օգոստոսին թիւը բարձրա – ցած էր 4500ի ։ Կառավարութիւնը կը յու – սայ ժամանակի ընթացքին լրացնել 500000 հոգինոց բանակի մը կազմութիւնը ։

ԱՐԲԱՆԵԱԿ երկիրներէն Հիւս ։ Ամերի – կա հասած Գերմանացի մը, Տելլիխ, վկա – յութիւն տալով ամերիկեան մարմնի մը առջեւ, յայտարարեց թէ արեւելեան Գեր – մանիոյ ժողովուրդին 85 առ հարիւրը ցունդ հակառակորդ է բոլշեւիկեան կար – գադրութեան ։ Ցեղոյ դիտել տուաւ թէ ա – րեւմտեան պետութիւնները կը զաւճա – նեն ազատութեան պայքարին, ժողովներ դադարեցով Ֆ. Միութեան վարիչներուն հետ ։

ՄՈՍԿՈՒԱՑԻՆ կը հեռագրեն թէ անթա – ւարար աշխատանքները պիտի բարձ – րացնեն 1957 Ցունուար 1էն սկսեալ ։ Ա յա յաւելման համար անհրաժեշտ է 8 միլիառ րուբլի ։

ՈՒԹ ՀԱՐԻՒՐ սրտադէտ բժիշկներ հա – ւաքուած են Սթոքհոլմ, աշխարհի բոլոր կողմերէն, ծանօթացնելու համար իրենց դիտելիքները ։ Օրակարգի գլխաւոր նիւ – թերն է միջոցներ առաջարկել, սահմանա – փակելու համար սրտի մահացու հիւան – դութիւնները ։ Առաջին համագումարը տե – ղի ունեցած էր Լոնտոնի մէջ, 1952ին ։

ԼԵՀԱՍՏԱՆ սպիտուած է տարեկան ա – ւելի քան մէկ միլիոն թուն ցորեն ներածել, ինչպէս յայտարարեց կեդր ։ կոմիտէին Ա ։ քարտուղարը ։ Կարելի չէ եղած լրացնել վեցամեայ ծրագրով նախատեսուած ար – տադրութիւնը ։ Կառավարութիւնը կը խոստանայ օգնել գիւղացիներուն ։

ՎԱՏԻԿԱՆԻ պաշտօնաթերթը կը հերքէ այն լուրը թէ չփումներ հաստատուած են Ֆ. Միութեան հետ ։

ՍՈՒՆԴԻ համար 53 օտար նաւուղիղներ վարձուած են Եգիպտոսի մէջ ։ Նախկին ընկերութիւնը որոշած է եւս կանչել իր

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

Երուանդ Ադամեան փոխան Ծեղկեպատ – կի՝ երկու հազար ֆրանք կը նուիրէ Մշա – կոյթի Տան, Թագուհի Սարգիսեանի (Ծընե – ալ Ադամեան) մահուան առթիւ ։

Հ ։ Բ ։ Ը ։ Միութեան Երզոպայի կեդր ։ Յանձնաժողովը եւ Փարիզի մասնաճիւղի վարչութիւնը խոր վշտով կը հաղորդեն Միութեանս նախկին Գործադիրը ժողովի նախագահ եւ ազգային վաստակաւոր դործիչ

ՏՈՔԹ ։ ՊՕՂՈՍ ՔՈՂՈՂԵԱՆԻ

մահը, որ տեղի ունեցաւ ուրբաթ, Սեպտ ։ 7ին Պլենոյի իր դղեակին մէջ ։

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այս հինդշաբթի, ժամը 10·30ին Փարիզի Ս ։ Յովհ ։ Մկրտիչ եկեղեցին ։

Հ ։ Բ ։ Ը ։ Միութեան անդամներէն եւ յարդոյ հայ հասարակութենէն կը խնդ – րուի իրենց ներկայութեամբ յարդել ող – բացեալին յիշատակը ։

ԿՈՒԶՈՒԻ

Աչկերտ մը, դերձակի քով աշխատելու համար ։

Դիմել Պ ։ կատալեան, 171 Ավընիւ տիւ Մէն, Փարիզ (14) ։

ՍՏԱՑԱՆՔ

ՀԱՅ ։ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԵՒ Ֆ ։ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ (վկայութիւններ) ։ Տպ ։ Յուսաբեր ։ Գին 25 ֆրանք ։

ԼՈՒՍԱՒԵՐ պատանեկան ամսագիրը, 8րդ տարի թիւ 7 - 8 (1956 Յուլիս – Օ – գոստոս) ։ Պատկերազարդ, ճոխ բովան – դակութեամբ ։ Հասցէ ։— Օվար, Ավը ։ Նատէրի, Թեհրան (Փէրս) ։

ԱՆԱՐԱՏ ՅՂՈՒԹԵԱՆ ՔՈՅՐԵՐՈՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Վերաբացուած է Ա ։ Յ ։ Քոյրերու Աբ – նուվիլի վարժարանը ։ Նորոգուած է եւ ա – ռողջապահական բոլոր պայմանները կը լրացնէ ։ կը գտնուի Փարիզի հայաշատ արուարձաններէն մէկուն մէջ ։

Կ՚ընդունուին ցերեկօթիկ եւ դիշերօթիկ աշակերտուհիներ, մանկապարտէզի եւ նախակրթարանի կարգերու մէջ ։ Դաս – տիարակութիւնը կը տրուի ըստ պետական ծրագրի եւ տոհմային կրթութեան ։

Կ՚աւանդուին նաեւ երաժշտութեան, գծագրութեան եւ ձեռագործի մաս – նաւոր դասեր նպաստաւոր պայմաններով ։

Արձանագրութեան եւ պայմաններու մանրամասնութեանց համար դիմել՝

Les Sœurs Arméniennes
73 Avenue Henri Barbusse
Arnouville-les-Gonesse (S. et O.)
Tél. Gonesse 179

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

11 Նոյեմբեր, Հ ։ Բ ։ Ը ։ Մ ։ յիսնամեայ յոբելենական հանդէսը, Սալ Փլեյէլի մէջ, ժամը 21էն 24 ։

3 Մարտ, 1957 Հ ։ Բ ։ Ը ։ Մ ։ Փարիզի մասնաճիւղի տարեկան պարահանդէսը, Օթէլ Ժորժ Ե ։ի մէջ, ժամը 16էն 24 ։

Կը խնդրուի չխաչաճեւել ։

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱՒ

ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բ ։ Հատոր

Գրեց՝ ՄԻՆԱՍ ԹԷՕԼԷՕԼԵԱՆ

Գին 1000 փր ։ Դիմել «Յառաջ»ին

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԻԼԻԱՅԻ ՄԷՋ « ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ »

Կը խօսի Պ ։ ՖԵՐՏԻ ԱՊԱՃԵԱՆ

Քարտուղար Մուրատ - Ռափայէլեան Նախկին Սաներու Միութեան ։

Կը նախագահէ Պ ։ ԺԱՆ ՊՐԺԵԱՆ

Կը ցուցադրուի նաեւ «Ժամանց ի վե – նետիկ » ։

Փաստանկարը (տօքիւմանթէր) պատ – րաստած Պ ։ Գրիգոր Ռափայէլեանէ եւ Պ ։ Արմիկ Յակոբեանէ ։

17 Սեպտ ։ երկուշաբթի երեկոյեան ժա – մը 9ին, Սէն Ժերմէն Հայոց եկեղեցւոյ սրահին մէջ ։

24 Սեպտ ։ երկուշաբթի երեկոյեան ժա – մը 9ին, Հ ։ Բ ։ Ը ։ Միութեան սրահին մէջ, 19ա, ռիւ Վանքիւր ։

ՀԱՅԱՍՏԷՆ ՊԱՏԱՐԱԳ ԻՍԻի ՄԷՋ

Այս կիրակի, Խաչվերացի տօնակա – տարութեան առթիւ, երեկոյեան ժամը վեցին հանդիսաւոր պատարագ պիտի մա – տուցուի Սէն Պրիւնոյի մատրան մէջ ։ (148 ռիւ տը լ՚Էկալիբէ) ։ Ս ։ Խաչի ժողո – վրդապետութիւն ։

Շատ հետաքրքրական գիրք մը
"ԺԱՄԱՆՑ ԵՒ ՋԲՕՍ"
632 մեծ էջեր — 200 նկարներ
կը պարունակէ
երազներու բանալին, բախտագուշա – կութեան զանազան եղանակները, աստ – ղագիտութիւն, ոգեհարցութիւն, ձեռ – նածութիւն, ընտանեկան խաղեր մեծե – րու եւ փոքրերու համար, բացօթեայ զբօս, սալոնի խաղեր, եւն ։, եւն ։ ։
ՄԻԱԿ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԻՐՔԸ ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ
Գինը՝ թղթակազմ 1400 ֆրանք
լաթակազմ 1650 ֆրանք ։
Դիմել Հ ։ Սամուէլ եւ Մ ։ Պարսամեան
գրատուներուն, Փարիզ ։

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հայ Արիներու 26րդ տարեկան ցերեկոյթը
ԿԻՐԱԿԻ , 10 ՄԱՐՏ 1957
կէս օրէ վերջ ժամը 2·30ին ։

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍ

Պէյրութէն եկած երիտասարդ ուսուցիչ մը տրամադրելի ժամեր ունի հայերէնի դասեր տալու դասընթացքներու մէջ կամ անհատաբար ։

Դիմել «Յառաջ»ի, Ա ։ Պ ։ սկզբնատա – ռերով ։

ԿՈՒԶՈՒԻ

Մոնմորանսիի Հանգստեան Տան համար օդնական խոհարար մը եւ սպասուհի մը ։

Դիմել Աղքատախնամի դրասենեակը, Աղլ ։ Տան մէջ, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փա – րիզ (9) ։

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ԼԻՈՆ ։— Հ ։ Յ ։ Դ ։ Վարանդեան կոմի – տէն ընդհ ։ ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ըն – կերները, այս ուրբաթ իրիկուն, Ցոյնե – րու սրահը, 5 ռիւ Պօնփուա ։ կարեւոր օ – րակարգ ։

ՄԱՐՍԻԼ ։— Հ ։ Յ ։ Դ ։ Սէն ժերմէն «Հայաստան» ենթակոմիտէի ընդհ ։ ժո – ղովը այս չորեքշաբթի ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին ։ կարեւոր օրակարգ ։ կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ ։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ

ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

 # Միութեան պատգամաւորական ժո – ղովը տեղի կ՚ունենայ Տէսինի մէջ 22 եւ 23 սեպտեմբերին ։ Նիստերը կը փակուին 23ի կէսօրէն վերջ, գեղարուեստական ցե – րեկոյթով մը ։ կը հրաւիրուին Տէսինի դաղութը եւ Սեբաստիոյ նահանգի բոլոր հայրենակիցները ։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ Մուրատ Ուսումնասիրաց կեդր ։ վարչութիւնը ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր անդամները, պատգ ։ ժողովին առթիւ որ պիտի գումարուի Սեպտ ։ 22 – 23ին ։

Իսկ լէ Մուլինոյի անդամները ժողովի կը հրաւիրուին այս կիրակի, ժամը 2ին, Խրիմեան դպրոցին մէջ ։

ԿՐ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

1 ։— Պ ։ Զաւէն Սարուխի կը փնտռէ (Պուքրէշէն) իր մօրաքրոջ զաւակը՝ Միհ – րան Աթանասեան (Պարտիզակցի) ։

2 ։— Պոլսէն Տքթ ։ Մկրտիչ Բարաղամ – եան կը փնտռէ իր եղբօր որդին՝ Սարգիս Բարաղամեան ։

3 ։— Տիկին Թադուհի Ժամկոչեան (այ – ժմ Թօսոեան) կը փնտռէ Տէր եւ Տիկին Յովհաննէս եւ Հռիփսիմէ Բարսեղեաններ – ը եւ իրենց զաւակները՝ Աստղիկ եւ Սա – թենիկ Բարսեղեան ։

4 ։— Ազգականները Պոլիսէն կը փնտր – ուին Թիրայր Մանասեանը ։

5 ։— Երեւանէն Տիկին Աստղիկ Տիգրա – նի Յարութիւնեան կը փնտռէ իր զաւակը՝ Երուանդ Իսպիրի Յարութիւնեան ծնած 1922ին ։

6 ։— Երեւանէն Յակոբ Յակոբեան կը փնտռէ իր մայրը՝ Բեբրիկ Մանուկեան եւ կամ հօրեղբայրը՝ Սարգիս Ջնտոյեան ։

7 ։— Երեւանէն Տիկին Քրիստինէ Թա – դէոսեան կը փնտռէ իր ամուսինը՝ Լեւոն Անթանէսի Թադէոսեան ։

8 ։— Պ ։ Սարգիս Թիւթիւնճեան կը փն – տռէ իր եղբայրը՝ Աստանցի Կիրակոս Թիւթիւնճեանը ։

9 ։— Կը փնտռուի Պ ։ Գէորգ Ազիզեան (Երեւանցի), Աչտար որդի ։

Վերոյիշեալ անձերու հասցէները դիտ – ցողներէն կը խնդրուի տեղեկացնել Փա – րիզի Ս ։ Յովհ ։ Մկրտիչ եկեղեցւոյ դիւա – նատունը ։ 15 ռիւ ժան Կուժօն ։ (Դիւան)

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

1 ։ ՀԱՅԵՐԷՆ ԲԱՑԱՏՐԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ, ՍՏ ։ ՄԱԼԽԱՍԵԱՆՑ, Բ ։ տպագր ։ *Պէյրութ , 1955 – 56, երեք հատոր լոյս տեսած (Դ ։ը մամուլին տակ) ։ Հատորը 4·000 ֆրանք ։*

2 ։ ՀԱՅՈՑ ՀԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ, Մ ։ ԱԲԵՂԵԱՆ , *դիրք Ա ։, Բ ։ տպ ։ Պէյրութ, 1955, լաթակազմ 1800 ֆրանք ։*

3 ։ ԱԿՍԵԼ ԲԱԿՈՒՆՑԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ, *Պէյրութ, 1955, Ա ։ եւ Բ ։ հա – տոր միասին (Դ ։ը մամուլի տակ) 1050 ֆրանք ։*

4 ։ ԵՂԻՇԷ ՋԱՐԵՆՑԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ, *հատոր Ա ։, 1050 ֆրանք ։*

5.— *L'Eglise Arménienne,* Malachia Ormanian, 2e éd. Antélias 400 Fr.

6 ։ ԲԱՌԱՐԱՆ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ, Մեսրոպ Նուպարեան, *Պէյրութ, 1955, 1210 էջ, լաթակազմ 3000 ֆր ։։*

7 ։ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ ԱՆԳԼ ։–ՀԱՅ ։ Փրոֆ ։ Յ ։ Յ ։ Զագմաճեան, *Պէյրութ, մե – ծադիր 1424 էջ, լաթակազմ 4000 ֆր ։։*

8 ։ ԽՈՆԱՐՀ ՀԵՐՈՍՆԵՐ, Կոմս, Գ ։պէրք, *Պէյրութ, 1956, 350 ֆր ։։*

9 ։ ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, Մ ։ Թէօլէօլեան, *Գահիրէ, 1956, Ա ։ եւ Բ ։ հա – տոր, 2000 ֆր ։։*

Առաքման ծախքը գնողին վրայ

ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

ուր կը գտնուին Հայաստանի եւ Միւռեքի հին ու նոր ամէն կարգի հրատարա – կութիւնները ։ Պահանջել Ընդարձակ Գրացուցակը ։

LIBRAIRIE H. SAMUELIAN 51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris 6e
Chèque Postal, Paris, 1278-35.

ՅԱՌԱՋ
ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE
HARATCH
Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 13 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
JEUDI 13 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7679 32e ANNEE
Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ
ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3490

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՎԵՐՍՏԻՆ ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

Ինչ ձեւով ալ կարգադրուի Միջին Արեւելքի նոր տագնապը — Ջրանցքի խնդիր — մենք միշտ պէտք ունինք ներքին խաղաղութեան :

Վերջին վեց – եօթը ամիսներու խժալուր աղմուկին պէտք է յաջորդէ շինարար աշխատանքը :

Անհատ կամ խմբակ, ո՛վ որ չի կրնար սանձել իր ամբոխավարական կիրքը, թող վանք մը կամ ... լեռը քաշուի, եթէ իսկապէս կ'ուզէ նպաստել հանրային բարօրութեան :

Սուէզի վէճէն առաջ ալ, միշտ երերուն վիճակ մը կը ներկայացնէր Միջին Արեւելքի քաղաքական վիճակը :

Վերջին տարիներու ընթացքին, աւելի բարդացաւ կացութիւնը եւ ցնցումներ տեղի կ'ունենան պարբերաբար :

Անկախութեան տիրացած ժողովուրդները կ'ուզեն թօթափել օտար տիրապետութեան ամէն հետք : Երբեմն կրաւորական դիմադրութեամբ, երբեմն ալ ուժգին ցոյցերով :

Այս դիմադրական պայքարին մէջ, անոնք չեն կրնար հանդուրժել որ այս կամ այն փոքրամասնութիւնը տագնապներ պատճառէ իր ներքին ժխորով :

Լիբանանի թէ Սուրիոյ մէջ կա՞յ ուրիշ տարր մը, որ այնքան դրադեցուցած ըլլայ հիւրընկալ պետութիւնները, որքան մեր հասարակութեան որոշ մէկ մասը : Մանաւանդ այս տարուան սկիզբէն ի վեր :

Դժբախտաբար տակաւին չէ դադրած «չափուելու» մրցումը : Նոր դաւեր կամ անակնկալներ կը սարքուին, համաձայն վերջին տեղեկութեանց :

Ուրեմն, դաս մը աշխարհականներ եւ կղերականներ պիտի շարունակեն ծայրայեղ — վարական մրցահանդէսը, ներքին թէ արտաքին ճակատի վրայ : Նոյն իսկ նիւթ ճարելով արաբական մամուլին :

Իրենք ալ գիտեն որ կարելի չէ դատ շահիլ խուլ կանչեր արձակելով եւ աբրին պղտորելով :

Եւ սակայն, կը յամառին պառակտել ներքին ուժերը : Նոր ճեղքեր բանալ ամէն ուղղութեամբ, իրենց ներկայութիւնը ապացուցանելու համար :

« Ազգասիրութեան » եւ «եկեղեցասիրութեան » այս աճուրդը անհամին աւերներ գործած է արդէն, բարոյական թէ նիւթական :

Որո՞ւ հոգ : Բաւական է որ խօսքի տակ չմնան, օրն ի բուն փրփուր տեղալով եւ բութ սլաքներ արձակելով :

Թերեւս փոքրիկի մը կը սպասեն, խելքի գալու համար :

Եւ կամ հեռաւոր սուրբի մը հրաշագործ միջամտութեան :

Ամէն պարագայի մէջ, պարտականութիւն կը սեպենք անգամ մը եւս յիշեցնել.

— Հոգին վառած ժողովուրդի մը ճակատագրին հետ կը խաղաք, գերապատիւներ եւ մեծապատիւներ : Ա՛լ կը բաւէ ...

Մի՛ սպառէք տարագիր բազմութեանց եւ հիւրընկալ երկիրներու համբերութիւնը : Ինչ որ ըրիք ցարդ, սանձակոտոր մոլեգնութեամբ, տարբերութիւն չունի հասարակ վնասարարութենէ : Սթափեցէ՛ք. եւ եթէ ի վիճակի չէք հանրօգուտ ծառայութիւն մը կատարելու, գոնէ մի խանգարէք ուրիշներուն աշխատանքը :

Եւ մանաւանդ, յիշեցէք թէ շրջապատուած էք հրաբուխներով, ներսէն թէ դուրսէն :

Այս անտէր ժողովուրդը կենդանի գործ կը սպասէ ամէն տեղ, այլ մանաւանդ Միջին Արեւելքի մէջ, ուր բացառիկ դիրութիւններ կը վայելենք, դարկ տալու համար մեր ազգային մշակոյթին :

Վերջ՝ խռովայոյզ եւ վարկաբեկիչ մարդանքներուն, որոնք յայտնապէս կը ջլատեն տարագիր բազմութեանց դիմադրական ուժերը : **Շ.**

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՊԱՏԻԺՆԵՐ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԴԷՄ

ԱՄԵՐԻԿԱ ԶՈՒՋԵՐ ՄԱՍՆԱԿՑԻԼ ԶԻՆԵԱԼ ՁԵՌՆԱՐԿԻ

Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ վարչապետները եւ արտաքին գործերու նախարարները վերջացուցին իրենց խորհրդակցութիւնը Լոնտոնի մէջ, կատարեալ համաձայնութեամբ : Անգլիոյ վարչապետը երէկ, չորեքշաբթի պիտի յայտնէր տրուած որոշումները, Երեսփ. ժողովին մէջ, իսկ Գ. Կի Մոլէ՝ նախարարական խորհուրդին մէջ : Բոլոր տեղեկութիւնները կը հաստատեն թէ երկու պետութիւնները երբեք այսքան համերաշխ եղած չէին երկար ատենէ ի վեր : Այս վճռական դիրքը ազդած է նաեւ Մ. Նահանգներուն վրայ եւ կը յուսացուի թէ անոնք ալ ուժ պիտի տան պատժական տնօրինութեանց : Այդ միջոցներու մասին երկար խորհրդակցութիւններ տեղի ունեցան Լոնտոնի մէջ, երեքշաբթի օր : Մանրամասնութիւնները պիտի հաղորդուէին այսօր : Որոշումներէն մէկն է լքել Սուէզի Ջրանցքը ցնոր տնօրէնութիւն եւ նաւարկութիւնը կատարել հին ճամբով, Բարեյուսոյ Հրուանդանէն : Այս ճամբան երկար կը տեւէ, ուշացնելով Միջին Արեւելքի քարիւղին փոխադրութիւնը : Այդ պարագային Մ. Նահանգները օգնութեան պիտի հասնին, քարիւղ ճարելով ամերիկեան աղբիւրէ :

՝Կը թուի թէ մէկդի դրուած է Ազգաժողովին դիմելու առաջարկը, նկատելով որ դատ պիտի բացուի երկար ձեւակերպութեանց : Պարզապէս տեղեկութիւններ պիտի հաղորդէն ծրագրուած գործողութեանց մասին :

Ֆրանսա եւ Անգլիա միեւնոյն ատեն վճռած են զինուորական միջամտութիւն ալ կատարել, եթէ վտանգուին իրենց հպատակները եւ շահերը Եգիպտոսի մէջ :

Սուէզի նախկին ընկերութեան վարչական խորհուրդը երէկ նիստ գումարելով, որոշեց պատ ձգել իր նաւուղիղները, որոնց հրահանգուած էր իրենց պաշտօնները շարունակել առ այժմ : Ուրեմն, այդ նաւուղիղները պիտի վերադառնան : Այս որոշման վրայ, Եգիպտոսի կառավարութիւնը յայտարարեց թէ հեռացող նաւուղիղները պիտի դատուին իբրեւ վնասարար : Եթէ այս սպառնալիքը գործադրուի, Անգլիա եւ Ֆրանսա անմիջապէս պիտի միջամտեն :

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ԴԻՐՔԸ

Նախագահ Այզընհաուըր յայտարարեց թէ Անգլիա եւ Ֆրանսա ուրիշ միջոց չունին, եթէ ոչ զինեալ միջամտութեան դիմել, եթէ Սուէզի վէճը խաղաղութեամբ լուծելու բոլոր միջոցները սպառին եւ եթէ որեւէ ձեւով յարձակում կատարուի Եգիպտոսի կողմէ : Այս յայտարարութենէն առաջ, նախագահը բացատրեց թէ Մ. Նահանգները սկիզբէն իսկ պնդած են որ վէճը լուծուի խաղաղութեամբ : Յետոյ ըսաւ թէ 18երու բանաձեւը նկատի առած էր Եգիպտոսի գերիշխանութիւնը, ինչպէս եւ այն իրաւունքները զոր կը վայելեն Ջրանցքը գործածող ազգերը, համաձայն 1888ի դաշնագրին :

Նախագահը այս առթիւ գովեց Հինդերու յանձնախումբը եւ մանաւանդ Գ. Մենզիսի համբերութիւնը եւ դիւանագիտութիւնը : Ապա խօսելով գնդ. Նասրի առաջարկներուն վրայ, դիտել տուաւ թէ Եգիպտոս պարզապէս նոր խորհրդաժողով մը կը պահանջէ : Եւ սակայն պիտի քննեն եղած առաջարկները : Ի պատասխան հարցումի մը, նախագահը կրկնեց .

— 1888ի դաշնագրին համաձայն բոլոր ազգերը իրաւունք ունին ազատօրէն գործածելու Սուէզի Ջրանցքը : Եթէ այդ ազատ գործածութիւնը վտանգուի, Մեծն Բրիտանիա եւ Ֆրանսա իրաւունք ունին կարգ մը միջոցներ ձեռք առնելու : Այդ պարագան անպատճառ չարդարացներ զինեալ միջամտութիւնը :

Այս առթիւ բացատրեց թէ Մ. Նահանգները պիտի չմասնակցին յարձակողական ձեռնարկի մը, եթէ նոյն իսկ խանգարուի ազատ նաւարկութիւնը : Իր կարծիքով, ներկայ պարագաներուն մէջ որեւէ բռնի գործողութիւն պիտի համարուի նախայարձակում : Անգլիոյ վարչապետը այս մասին ալ պիտի խօսէր երէկ, երեսփ. ժողովին մէջ : Ահաւասիկ Այզընհաուըրի վերջին խօսքերը .

— « Մենք Ազգաժողովը հաստատեցինք խափանելու համար նախայարձակումը : Ուրեմն չենք կրնար մասնակցիլ յարձակողական ձեռնարկի մը, եթէ մարդկօրէն կարելի է խուսափիլ :

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՅՑԸ

Լոնտոնի մէջ հրատարակուած պաշտօնական զեկոյցը կ'ըսէ .— Սեպտ. 11ին խօսակցութիւններ տեղի ունեցան վարչապետարանին մէջ, Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ վարչապետներուն եւ արտաքին նախարարներուն միջեւ : Այդ ժողովին նպատակն էր քննել գնդ. Նասրի ժխտական պատասխանին հետեւանքով ստեղծուած կացութիւնը : Նախարարները սկիզբէն իսկ շեշտեցին թէ իրենց կառավարութիւնները շարժած են կատարելապէս համաձայն Ազգաժողովի սկզբունքներուն : Նախագահ Նասրի միակողմանի արարքին հետեւանքով, անոնք անմիջապէս միացան Մ. Նահանգներուն, ժողովի հրաւիրելու համար այն երկիրները որոնք մանաւորապէս շահագրգռուած են Սուէզի Ջրանցքով : Հրաւիրուած էր նաեւ Եգիպտոս : Հակառակ անոր ցուցալի ձեռնպահութեան, խորհրդաժողովը յաջողեցաւ կազմել ծրագիր մը որ խորապէս արդար էր եւ լիովին նկատի կ'առնէր Եգիպտոսի գերիշխանութիւնը եւ շահերը : Նախարարները միաձայնութեամբ կը հաստատեն թէ նախագահ Նասրի մերժումը ծանր կացութիւն մը կը ստեղծէ, ուստի քննեցին ձեռք առնուելիք միջոցները եւ յանգեցան կատարեալ համաձայնութեան մը : Եւ որոշեցին շարունակել ու ընդլայնել իրենց գործակցութիւնը եւ բոլոր նպատակայարմար միջոց-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

■ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ■

ՁԵՐ ԳՈՐԾԵՐՈՎ ԶԲԱՂԵՑԷՔ

Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին այցելութենէն եւ Կիլիկիոյ կաթողիկոսին ընտրութենէն ի վեր, պոլսահայ մամուլը գլուխն առած կ'երթայ :

Կը հրատարակէ շնդալից մանրամասնութիւններ, պատկերազարդ խայտառակութիւններով :

Երկու օրաթերթերէն մէկը ճոյնու – թեամբ կ'արտատպէ ինչ որ լոյս կը տեսնէ Պէյրութի, Հալէպի եւ Գահիրէի խումբավար մամուլին մէջ :

Թերթը շէնք – շնորհք դիրք բռնած է եւ «տեսակէտներ» ալ կը յայտնէ : Ոչ թէ կացութիւնը լուսաբանելու, այլ միտքերը գրգռելու համար :

Ամէն ցնդաբանութիւն, ամէն քութիւն եւ պառաւական բամբասանք օր օրին կը փոխադրուի Պոլիս, իր բոլոր բացասական հետեւանքներով :

Չկայ մէկը որ ազդարարէ .—

Պարոններ, դուք հոգեր չունի՞ք : Ինչո՞ւ կը խառնուիք ձեր գաղութէն դուրս եղած գործերու : Ինչո՞ւ կ'իւրացնէք սուտ եւ ճնաքեր «մասալ»ներ, որոնք պարզապէս սիրտ կը խառնեն :

Ո՛ր՛ եւ է արժէք ունի՞ ձեր դիրքը, այս կամ այն հարցին լուծման համար :

Անշուշտ այս ամբոխավարութեան մէջ մեղք ունին նաեւ Լիբանանի այն դաւադիրները, որոնք որեւէ զոհեկութեան առջեւ կանգ չեն առներ, իրենց մանածը ներկելու համար :

Գրողն ու հրատարակողը ; լրատուն եւ արտատպողը կը մոռնան որ լրագրական այս ժխորը կրնայ շահագործուիլ ի վնաս համայնքին, կամ սահմանակից գաղութներուն :

Գարեգին պատրիարք ամիսներ առաջ սրտագին կոչ մը ուղղեց մամուլին, խոհեմութեան յորդոր կարդալով :

Դժբախտաբար ինքն իսկ հաւատարիմ չմնաց իր խրատին, Պոլիս փոխադրելով Կիլիկիոյ կաթողիկոսին ընտրութեան առթիւ ծագած բանավէճը, պաշտօնաթերթ «Շողակաթ»ի բեմէն :

Իր այնքան ծանր հոգերուն եւ տաղտուկներուն մէջ, պատշա՞ճ էր որ թղթածրար մըն ալ ինք բանար, պատրիարքական հեղինակութեամբ :

Ցարդ հրատարակուած տեղեկութիւնները եւ վաւերագիրները կը հաստատեն իր բացասական դերը կաթողիկոսական ընտրութեան եւ Գահիրէի «եպիսկոպոսական ժողով»ին մէջ :

Իրեն կը մնար համբերել :

Մենք ուրիշ բան կը սպասէինք իր տարիքէն ու դիրքէն .—

Ճիշդ ժամանակն է ոչ թէ սրտագին կոչ մը, այլ սաստ մը ուղղելու պոլսահայ մամուլին, որպէսզի տեղական հոգերով զբաղի, փոխանակ խուժանավարութեան կարաւանին առջեւէն անցնելու : **ՎԱՀԷ**

ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՃԱԿԱՏԻՆ ԴԻՐՔԸ

Գնդ. Նասր հետեւեալ յայտարարութիւնն ըրաւ յանկական թերթի մը .

— « Իբրեւ պատասխանատու նախագահ, ես պատրաստուած եմ ամենադէշ պատահականութեան եւ բոլորովին չեմ հետաքրքրուիր այն միջոցներով զոր կրնան ձեռք առնել ուրիշներ : Եթէ յարձակում կատարուի Եգիպտոսի դէմ, արաբական բոլոր երկիրները մեզի հետ պիտի ըլլան մեքենաբար : Ֆրանսա եւ Անգլիա զինուոր համախմբելով Միջերկրականի մէջ ,երկու նպատակներ կը հետապնդեն. — Մէկ կողմէ կ'ուզեն ապացուցանել Կիպրոսի ռազմագիտական կարեւորութիւնը իբրեւ զինուորական խարիսխ Արեւմուտքի համար, միւս կողմէ գրաւել Սուէզի-Ջրանցքը :

× Սուրիոյ կառավարութիւնը կը ծանուցանէ թէ համաձայն է միջազգային մարմին մը ստեղծելու, նոր բանակցութեանց համար, ինչպէս կ'առաջարկէ գնդ. Նասր : Յորդանանի վարչապետն ալ հեռագիր մը ուղղեց գնդ. Նասրի, հաւանութիւն յայտնելով միջազգային մարմնի մը կազմութեան մասին : Լիբանանի մամուլը կը կարծէ թէ տակաւին կարելի է խաղաղ կարգադրութեան մը յանգիլ, ընդունելով հանդերձ որ վէճը քաղաքական հանգամանք ունի :

Իրանի արտաքին նախարարը Արտալան, որ անդամ էր Հինգերու յանձնախումբին, յայտարարեց թէ իրենք հակառակ են զինեալ միջամտութեան : Իրան միշտ կուսակից է խաղաղ կարգադրութեան մը : «Գահիրէի մէջ մէկ ժամ խօսակցելով նախագահ Նասրի հետ, բացատրեցի թէ Իրան երբեք պիտի չպաշտպանէր 18երու բանաձեւը, եթէ ան չպաշտպանէր Եգիպտոսի գերիշխանութիւնը » :

×Ռատիօ - Մոսկուա կը ծանուցանէ թէ վերջերս կարեւոր փոխադրանաւեր մեկնած են Սեւ Ծովու նաւահանգիստներէն, ցորեն եւ քարիւղ փոխադրելով Աղեքսանդրիա : Եգիպտոս ալ բամպակ պիտի ճարէ Խ. Միութեան :

× Գահիրէի թերթերը կը ծանուցանեն թէ պիտի յետաձգուին երեսփ. ընտրութիւնները, որոնք տեղի պիտի ունենային հոկտեմբերին : Այս յետաձգման պատճառն է Սուէզի վէճը :

ՄՈՍԿՎԱՅԻ ՉԻՆՎՈՐԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑՆԵՐԸ ՊԱՏՐԱՍՏՎՈՒՄ ԵՆ ՆՈՐ ԱՎԱՐՏԻՆ

Մոսկվա, 4 ապրիլի — Մոսկվայի չինական դպրոցներում ուսումնական նոր տարին սկսվում է սեպտեմբերի 1-ին։ Ներկայումս դպրոցները պատրաստվում են ընդունելու աշակերտների նոր կազմերին։ Ուսումնական տարվա ընթացքում դպրոցներում կանցկացվեն ուսուցիչների խորհրդակցություններ, որոնց ժամանակ կքննարկվեն ուսումնական աշխատանքի հարցերը։

Մոսկվայի չինական դպրոցներում ուսումնական տարին կբաժանվի չորս եռամսյակների։ Ուսումնական տարվա ընթացքում աշակերտները կստանան 4 տետր։ Ամեն եռամսյակի վերջում աշակերտները կստանան իրենց առաջադիմության մասին տեղեկագրեր։

Ուսումնական տարվա ընթացքում դպրոցներում կանցկացվեն ծնողների ժողովներ։ Ծնողների ժողովներում կքննարկվեն դպրոցների ուսումնական աշխատանքի հարցերը։

Ուսումնական տարվա ընթացքում դպրոցներում կանցկացվեն ուսուցիչների խորհրդակցություններ, որոնց ժամանակ կքննարկվեն ուսումնական աշխատանքի հարցերը

ՆԱՎԱՏԱԿ

(ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԿԱՂՄ, 364 – 400)

Ի. ՊԱՐԱՆ

●

ԱՇԽԱՏՈՒԹԻՒՆ ԲԱՆԱԽՕՍՈՒ ԵՒ ՀԱՒԱՏՔԻ

4.— ՀԱՒԱՏՔԸ ՄՈՌԱՑԱՒ

— Մի՞թէ կը հաւատաս, որդեակ, թէ Աստուած կայ :

— Ինչպէ՞ս չհաւատամ, հայր իմ, երբ որ ամէն կողմ կը տեսնեմ զայն :

— Ուրեմն ի՞նչ է Աստուած :

— Ան է, որ ստեղծած է երկինքն ու երկիրը, ծովերն ու գետերը, ամէն ինչ որ կայ երկրի վրայ :

— Ուրեմն Աստուած ստեղծած է նաեւ չարութիւնն ու մեղքը :

— Ոչ, հայր իմ, Աստուած ստեղծած է միայն բարին, որովհետեւ ինք բարի է :

— Ուրեմն ինչպէ՞ս կը բացատրես չարութիւնը :

— Չարութիւնը մարդոց կամքին մէջ է, հայր իմ, որ ազատ է ընտրելու բարին կամ չարը :

— Ուրեմն Աստուած ազատ կամք չի՞ տուած մարդոց :

— Տուած է, հայր իմ, որպէսզի մարդիկ կարենան ընտրել բարին եւ ստանալ Աստուծոյ պարգեւները :

— Ուրեմն Աստուած չի՞ գիտեր, թէ ո՞ր մարդը պիտի ընտրէ բարին եւ ո՞ր մարդը՝ չարը :

— Գիտէ, հայր իմ, ամէն ինչ գիտէ Աստուած :

— Ուրեմն Աստուած գիտէ, որ Յուդան պիտի մատնէ Յիսուսը, եւ Յիսուս պիտի խաչուի :

— Այո՛, հայր իմ, Աստուած գիտէ, որ Յուդան պիտի մատնէ Յիսուսը, եւ Յիսուս պիտի խաչուի, բայց Յուդան ազատ է չմատնելու Յիսուսը, եւ Յիսուս ալ ազատ է չխաչուելու :

— Ուրեմն Աստուած գիտէ, որ դուն պիտի մեռնիս, բայց դուն ազատ ես չմեռնելու :

— Այո՛, հայր իմ, ես ալ ազատ եմ չմեռնելու, բայց ես գիտեմ, որ պիտի մեռնիմ, որովհետեւ Աստուած ինծի ըսած է, որ ես պիտի մեռնիմ :

— Ուրեմն Աստուած գիտէ, որ դուն պիտի մեռնիս, եւ դուն գիտես, որ պիտի մեռնիս, բայց ազատ ես չմեռնելու :

— Այո՛, հայր իմ, ես

ներով դիմադրել ամէն կամայական յարձակման միջազգային համաձայնութիւններէ բխած իրաւունքներու դէմ եւ որեւէ արարքի որ կը հակասէ արդարութեան եւ դաշնագիրներէ ծնած պարտաւորութեանց :

× Աւստրալիոյ վարչապետը, Պ. Մենզիս որ Հինգերու յանձնախումբին նախագահն էր, 18 պետութեանց ներկայացուցիչներուն յանձնեց իր տեղեկագիրը՝ գնդ. Նասրի հետ կատարուած բանակցութեանց մասին: Այսօր իր երկիրը կը վերադառնայ եւ Ուաշինկթըն ալ պիտի հանդիպի: Իրեն համար կացութիւնը չատ ծանր է, նկատելով որ Եգիպտոսի նախագահը կը մերժէ նկատի առնել որեւէ բանաւոր առաջարկ եւ կը դոհանայ ազգայնական նշանախօսքեր արտասանելով :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՎԱՐՁԱՊԵՏԸ ունկնդրութեան ընդունեցաւ Սենտիքաներու ներկայացուցիչները, որոնք նուազագոյն օրավարձքի յաւելում պահանջեցին : Աշխատանքի Դաշնակցութիւնը պնդեց թէ իրենք պիտի շարունակեն յաւելում պահանջել եւ պայքար պիտի մղեն այս ուղղութեամբ : Վարչապետը բացատրեց թէ ինչու յարմար չէ աշխատավարձքի յաւելումը, ներկայ պարագաներուն մէջ :

150 ՄԻԼԻԱՌ ֆրանքի փոխառութիւնը, որ հրապարակ հանուեցաւ Բշ. օր, յաջող կ՚ընթանայ, ինչպէս կը հաստատեն տեղական թերթերը, եւ աւելի արագ, բաղդատելով 1952ի հետ :

ԴՊՐՈՑՆԵՐԸ պիտի վերաբացուին Հոկտեմբեր 1ին: Աշակերտներու թիւը կը հաշուեն ութ միլիոն, այսինքն 300.000 աւելի: Կրթական նախարարութիւնը ծանր տագնապի մը մատնուած է: Ոչ միայն դասարաններ կը պակսին, այլ եւ ուսուցիչներ :

ԱԼԺԵՐԻՈՅ մայրաքաղաքին՝ Ալժէի շրջանին մէջ թակարդի ինկաւ զինուորական կարաւան մը: Ինը զինուորներ սպանուեցան, ութ հոգի ալ վիրաւորուեցան :

ՄԱՐՈՔԻ դահաժառանգ իշխանը, Մուլայ Հասան, տեսակցութեան մը առթիւ յայտարարեց թէ ֆրանսական զօրքը պէտք է հեռանայ իր երկրէն : Բաւ. թէ Դաւիճ... ալ կ՚ուզէ որ վերջ տրուի օտար ...անակի մը ներկայութեան՝ անկախ երկրի մը մէջ :

ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ապարապետը յայտարարեց թէ իր երկիրը այսուհետեւ կանոնաւորապէս դրամական աջակցութիւն պիտի ստանայ Արաբիայէն, Սուրիայէն, Լիբանանէն, Եգիպտոսէն եւ Իրաքէն, իր ազգային բանակի ծախքերուն համար: Սպարապետը վերջերս պտոյտ մը կատարած էր վերոյիշեալ երկիրները:Արաբիան արդէն իսկ կարեւոր կանխավճար մը յանձնած է: Կը յիշուի թէ ցարդ Անգլիան կը հոգար Յորդանանի բանակին ծախքերը :

ԿԻՊՐՈՍԷՆ կը հեռագրեն թէ էօքան հրկիզեց Միջին Արեւելքի բրիտանական ուժերու հրամանատարին յատկացուած բնակարանը, Նեկոսիոյ մէջ: Շէնքը ամբողջովին մոխիր դարձաւ, բացի խոհանոցէն եւ կառատունէն :

ԱՆԳԱՐԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ Ֆրանսայի օդանաւային սպարապետը զօր. Պայյի դիմաւորուեցաւ իր Թուրք պաշտօնակցին եւ ուրիշ երեւելիներու կողմէ : Զօրավարը Անգարա պիտի մնայ մէկ շաբաթ: Պիտի այցելէ Էսկիշէհիր, Պալըքէսիր եւ Իզմիր, բոլոր արդիական օդակայանները, նաեւ Իզմիրի եւ Պոլսոյ զինուորական վարժարանները : Այցելութիւնը բացարձակապէս բարեկամական հանգամանք ունի եւ կը կատարուի Թուրքիոյ հրաւէրով, իբրեւ ապացոյց երկու երկիրներուն ջերմ յարաբերութեանց :

ԻՍՐԱՅԷԼ բանակցութիւններ կը կատարէ զանազան երկիրներու հետ, 35 առեւտրական նաւեր գնելու համար :

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ Գերմանիոյ կառավարութիւնը կը ծանուցանէ թէ նախկին Վաֆըն Ս. Ս.» սպաները պիտի կրնան ծառայել գերմանական նոր բանակին մէջ :

ՍԱԿԱՐԱՆ (11 Սեպտ.) — Զոյլ ոսկի 473.000, նափոլէոն 3420, դոլար 3250, սթերլին 4200, քսան տոլարնոց 16.480 : Թղթադրամ (անպաշտօն) — Սթերլին 1030, տոլար 406, պելժ. 8.10, զուից. 96.25, փեզեթա 8.90:

ՓԱՐԻԶԻ պաղպաղակավաճառները որոշած են գնումները դադրեցնել Սեպտ. 18ին եւ 19ին, բողոքելու համար իրենց շահերուն վրայ հաստատուած սահմանափակման դէմ :

ՎԵՐԱՄՈՒՏԻ ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի Փարիզի մասնաճիւղի կողմէ: Այս կիրակի ժամը 4էն 10.30, Ազգ. Տան թատերասրահին մէջ, 32 ռիւ տը Թրէվիզ :

Կը հրաւիրուին բոլոր մասնաճիւղներու ընկերները եւ ընկերուհիները, ինչպէս նաեւ համակիրները:

Ծոխ պիւֆէ :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տիկին Եպրաքսէ Ճունկուրտայեան կը ծանուցանէ թէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս կիրակի Փարիզի Հայոց եկեղեցին (15 ռիւ Ժան Կուժօն) իր ողբացեալ ամուսնոյն՝

ԵՂԻՇԷ ՃՈՒՆԿՈՒՐՏԱՅԵԱՆի

յիշատակին:

Կը հրաւիրուին յիշատակը յարգողները:

ՆՈՒԷՐՆԵՐ

Անիէռի Ց. Կ. Խաչի մասնաճիւղը երկու հազար ֆրանք կը նուիրէ կայանին Պ. Ադամեանի մահուան տարեդարձին առթիւ:

× Ոմն հազար ֆրանք Ց. Կ. Խաչին :

Ստանալ «Յառաջ»էն:

ԱՆԱՐԱՏ ՅՂՈՒԹԵԱՆ ՔՈՅՐԵՐՈՒ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Վերաբացուած է Ա. Յ. Քոյրերու Առնուվիլի վարժարանը. նորոգուած է եւ առողջապահական բոլոր պայմանները կը լրացնէ. կը գտնուի Փարիզի հայաշատ արուարձաններէն մէկուն մէջ:

Կ՚ընդունուին ցերեկօթիկ եւ գիշերօթիկ աշակերտուհիներ, մանկապարտէզի եւ նախակրթարանի կարգերու մէջ: Դաստիարակութիւնը կը տրուի ըստ պետական ծրագրի եւ տոհմային կրթութեան:

Կ՚աւանդուին նաեւ երաժշտութեան, գծագրութեան եւ ձեռագործի մասնաւոր դասեր նպաստաւոր պայմաններով:

Արձանագրութեան եւ պայմաններու մանրամասնութեանց համար դիմել՝

Les Sœurs Arméniennes
73 Avenue Henri Barbusse
Arnouville-les-Gonesse (S. et O.)
Tél. Gonesse 179

ԳՐԱՏՈՒՆ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ

46, RUE RICHER - PARIS (9e)
Tél.: PROvence 64-90
C. C. P. Paris 3630-66

*

Նորագոյն հրատարակութիւններ
Ժամանց եւ Զբօս, Կ. Գուշակ (Երազներու բանալին, Բախտագուշակութիւն, Աստղագիտութիւն, Ոգեհարցութիւն, Ձեռնածութիւն, Ժամանցի խաղեր եւն.)

Մեծադիր 632 էջ, 1956 Պէյրութ, գինը՝ 1400, թղթատարի ծախքով 1500 ֆր. :

Գարնանային, Վ. Շուշանեան, հրատարակ, 1956, Պէյրութ, գինը՝ 600 ֆր:

Մեռնող Գիւղին պատմութիւնը, Մ. Պարսամեան (Մանկութեան, Պատանեկութեան, Ուսանողական Յուշեր, Գրական Դէմքեր): Գինը՝ 800 ֆր.:

Դար մը գրականութիւն, Մ. Թէօլէօլեան, Բ. հատոր, Գահիրէ 1956, գինը 1000 ֆրանք:

(Սփիւռքեան գրական սերունդէն 58 դէմքեր, խորհրդահայ գրողներէն 24 դէմքեր, իրենցմէ ընտրուած էջերով) նախապէս լոյս տեսած է Ա. հատորը, 1000 ֆրանք:

Կ՚ՈՒԶՈՒԻՆ

MAISON ROIZINի
(67 Rue Caumartin)

համար ձեռնարկուներ (անթրըփրընէօրներ) կամ իրենց տան մէջ աշխատող գործաւորներ

1. Այր մարդու ժիլէի (ճոնֆէքսիոն):
2. Այր մարդու հագուստ Լոտէնէ եւ փոփլինէ:

ԱՄՄԱՆԷՆ կը հեռագրեն թէ 19 Յորդանանցիներ սպաննուած են Իսրայէլի սահմանին վրայ :

ՍՈՒԷԶԻ ջրանցքէն պիտի հեռանան 205 նաւուղիղներ, 53 ֆրանսացի եւ 61 անգլիացի :

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բ. Հատոր

Գրեց՝ ՄԻՆԱՍ ԹԷՕԼԷՕԼԵԱՆ

Գին 1000 ֆր. Դիմել «Յառաջ»ին

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ
« ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ »

Կը խօսի Պ. ՑԵՐՏԻ ԱՊԱՃԵԱՆ

Քարտուղար Մուրատ - Ռափայէլեան Նախկին Սաներու Միութեան :

Կը նախագահէ Պ. ԺԱՆ ՊԸԺԵԱՆ

Կը ցուցադրուի նաեւ «Ժամանց ի Վենետիկ» :

Փաստանկարը (տօքիւմանթէր) պատրաստուած Պ. Գրիգոր Ռափայէլեանէ եւ Պ. Արմիկ Յակոբեանէ :

17 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Սէն Ժերոմի Հայոց եկեղեցւոյ սրահին մէջ :

24 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Հ. Բ. Ը. Միութեան սրահին մէջ, 19ա, ռիւ Վանիթիւր :

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կրօն. Ընկերակցութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ այս կիրակի, տօն Վերացման Ս. Խաչի, հանդիսաւոր Ս. Պատարագէն ետք, կը կատարուի Մեռելոյի յատուկ մասնաւոր Հոգեհանգիստ: Իսկ կէսօրէն ետք ժամը հինգին տեղի կ՚ունենայ Խաչվերացի աւանդական թափօրը եւ Անդաստանը:

× Ընկերակցութիւնը կը խնդրէ տեղեկութիւն ունեցողներէն իրեն հաղորդել հասցէները Մատակասքարէն Մարսէյլ փոխադրուած Հարպադ եւ Յովհաննէս Մաղենեսեաններու, որոնք կը փնտռուին Երեւան գտնուող իրենց մօր՝ Ռոզա Մաղենեսեանի կողմէ :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏԱՐԱԳ ԻՍԻԻ ՄԷՋ

Այս կիրակի, Խաչվերացի տօնակատարութեան առթիւ, երեկոյեան ժամը վեցին հանդիսաւոր պատարագ պիտի մատուցուի Սէն Պրինոյի մատրան մէջ : (148 ռիւ տը լ՚էկլիզ): Ս. Խաչի ժողովրդապետութիւն :

Շատ հետաքրքրական գիրք մը

"ԺԱՄԱՆՑ ԵՒ ԶԲՕՍ"

632 մեծ էջեր — 200 նկարներ

կը պարունակէ

երազներու բանալին, բախտագուշակութեան զանազան եղանակներ, աստղագիտութիւն, ոգեհարցութիւն, ձեռնածութիւն, ընտանեկան խաղեր մեծերու եւ փոքրերու համար, բացօթեայ զբօս, սալոնի խաղեր, եւն., եւն.:

ՄԻԱԿ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԻՐՔԸ ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ

Գինը՝ թղթակազմ 1400 ֆրանք
լաթակազմ 1650 ֆրանք:

Դիմել Հ. Սամուէլ եւ Մ. Պարսամեան գրատուներուն, Փարիզ:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հայ Արիներու 26րդ տարեկան ցերեկոյթը
ԿԻՐԱԿԻ, 10 ՄԱՐՏ 1957
Կէս օրէ վերջ ժամը 2.30ին :

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍ

Պէյրութէն եկած երիտասարդ ուսուցիչ մը տրամադրելի ժամեր ունի հայերէնի դասեր տալու դասընթացքներու մէջ կամ անհատաբար :

Դիմել «Յառաջ»ի, Ա. Պ. սկզբնատառերով :

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ԼԻՈՆ.— Հ. Յ. Դ. Վարանդեան կոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները, այս ուրբաթ իրիկուն, Ցոյներու սրահը, 5 ռիւ Պօնֆուա : Կարեւոր օրակարգ :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Յ. Դ. Սէն Ժերոմի «Հայաստան» ենթակոմիտէի ընդհ. ժողովը այս շաբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ: Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ :

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ
ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Միութեան պատգամաւորական ժողովը տեղի կ՚ունենայ Տէսինի մէջ 22 եւ 23 սեպտեմբերին: Նիստերը կը փակուին 23ի կէսօրէն վերջ, գեղարուեստական ցերեկոյթով մը: Կը հրաւիրուին Տէսինի գաղութը եւ Սեբաստիոյ նահանգի բոլոր հայրենակիցները:

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ Մուրատ Ուսումնասիրաց Կեդր. վարչութիւնը ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր անդամները, պատգ. ժողովին առթիւ որ պիտի գումարուի Սեպտ. 22-23ին:

Իսի լէ Մուլինոյի անդամները ժողովի կը հրաւիրուին այս կիրակի, ժամը 2ին, Խրիմեան դպրոցին մէջ:

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

1.— Պ. Զաւէն Սարուխի կը փնտռէ (Պուզըրճըն) իր մօրաքրոջ զաւակը՝ Միհրան Աթմաճեան (Պարտիզակցի) :

2.— Պոլսէն Տքթ. Մկրտիչ Բարաղամեան կը փնտռէ իր եղբօր որդին՝ Սարգիս Բարաղամեան :

3.— Տիկին Թագուհի Ժամկոչեան (այժմ Թօսեան) կը փնտռէ Տէր եւ Տիկին Յովհաննէս եւ Հռիփսիմէ Բարսեղեանները եւ իրենց զաւակները՝ Աստղիկ եւ Սաթենիկ Բարսեղեան :

4.— Ազգականները Պոլիսէն կը փնտռեն Ժիրայր Մանասեանը :

5.— Երեւանէն Տիկին Աստղիկ Տիգրանի Յարութիւնեան կը փնտռէ իր զաւակը՝ Երուանդ Իսպիրի Յարութիւնեան ծնած 1922ին :

6.— Երեւանէն Յակոբ Յակոբեան կը փնտռէ իր մայրը՝ Բերրիկ Մանուկեան եւ կամ հօրեղբայրը՝ Սարգիս Ջնտոյեան :

7.— Երեւանէն Տիկին Քրիստինէ Թադէոսեան կը փնտռէ իր ամուսինը՝ Լեւոն Անթանէսի Թադէոսեան :

8.— Պ. Սարգիս Թիւթիւնճեան կը փնտռէ իր եղբայրը՝ Ատանացի Կիրակոս Թիւթիւնճեանը :

9.— Կը փնտռուի Պ. Գէորգ Աղիզեան (Երեւանցի), Աշոտի որդի :

Վերոյիշեալ անձերու հասցէները գիտցողներէն կը խնդրուի տեղեկացնել Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցւոյ դիւանատունը: 15 ռիւ Ժան Կուժօն: (Դիւան)

Կ՚ՈՒԶՈՒԻ

Մոնմորանսիի Հանգստեան Տան համար օգնական խոհարար մը եւ սպասուհի մը :

Դիմել Աղքատախնամի գրասենեակը, Ազգ. Տան մէջ, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ (9) :

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLONS - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵՒ ՆՈՐԱՁԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ
LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

ՅԱՌԱՋ
HARATCH

ՕՐԱԹԵՐԹ

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10: Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ 14 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
VENDREDI 14 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7680 32e ANNEE
Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ
ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3491

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԱՆՁԿՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐ

Ինչպէս կ'երեւայ, Լոնտոնի մէջ տըրուած որոշումները շատ աւելի ծանրակշիռ հանգամանք ունին, քան կ'ենթադրուէր։

Վերջին պահուն Մ. Նահանգներն ալ կատարեալ համամտութիւն յայտնած են, որպէս զի Անգլիա եւ Ֆրանսա գործադրեն տրուած որոշումները։

Եւ պիտի գործադրեն աստիճանաբար, աչք առնելով բոլոր վտանգները։

Հրատարակուած տեղեկութեանց համաձայն, միջազգային գործակցական ընկերակցութիւն մը պիտի բանեցնէ Ջրանցքը, հետեւելով 1888ի դաշնագրին։ Պիտի գանձէ տուրքերը, համապատասխան փոխարինութիւն մը վճարելով Եգիպտոսի։

Ուրիշ խօսքով, Արեւմուտքի Երեք Մեծերը չեն ճանչնար գնդ. Նասրի կազմած եգիպտական ընկերութիւնը։

Եթէ Եգիպտոս այս կարգադրութիւնն ալ մերժէ, այն ատեն անշարժութեան պիտի դատապարտեն Ջրանցքը, դադրեցնելով 18 պետութեանց նաւերուն երթեւեկը (90 առ հարիւր)։ Եւ յետոյ ձեռք պիտի առնուին ուրիշ միջոցներ, որոնք առ այժմ գաղտնի կը պահուին։

Ուրեմն, զինեալ միջամտութիւն կրնայ կատարուիլ միայն վերջին պահուն։

Իսկ Ազգաժողովին պարզապէս տեղեկութիւններ պիտի հաղորդեն, փոխանակ առաջարկելու որ Ապահովութեան Խորհուրդը քննէ վէճը։

Ամէն պարագայի մէջ, կը գտնուինք ծայր աստիճան վրդովիչ կացութեան մը առջեւ։

Երեք Մեծերը իրենք ալ չեն ծածկեր այս պարագան։ Եւ, զգուշութեամբ շարժելով հանդերձ, կը շարունակեն զինուորական փոխադրութիւնները, պատրաստ գտնուելու համար որեւէ պատահականութեան առջեւ։

Անշուշտ շատ բան կախում ունի ոչ միայն Եգիպտոսի եւ արաբական աշխարհի պատասխանէն, այլ եւ Խ. Միութեան դիրքէն։

Իրազեկներու համար գաղտնիք չէ որ Սուէզի Ջրանցքին ազգայնացման խնդիրը բարդացաւ, իբրեւ հետեւանք Մոսկուայի երկդիմի դիրքին։

Եթէ Խ. Միութիւնն ալ քուէարկած ըլլար Լոնտոնի բանաձեւը, միւս 18 պետութեանց հետ, ապահովաբար Հնդկերու յանձնախումբը պիտի կրնար յաջողութեամբ կատարել իր պաշտօնը, փոխանակ վճռական մերժումի մը հանդիպելու։

Միշտ նոյն պատմութիւնն է որ կը կրկնուի, աշխարհի բոլոր ցամաքներուն եւ միջազգային բարդութեանց բոլոր ճակատներուն վրայ։

Արեւմուտքը միշտ իրեն դէմ կը գտնէ Խ. Միութիւնը, որ նոր հնարքներ կ'որոճայ, խափանելու կամ ձգձգելու համար այս կամ այն հարցին լուծումը։

Եւ կարելի չըլլար դրական եզրակացութեան մը յանգիլ ոչ զինաթափութեան, ոչ Գերմանիոյ միացման, ոչ ալ ուրիշ որ եւ է հարցի քննութեան ատեն։

Ժողովներ, ճառեր, երբեմն ալ փոխադարձ ժպիտներ։ Եւ … « մնացեալը յաջորդիւ »։

Սուէզի վէճին մէջ ալ, ամէնէն փափուկ պարագան Մեծերու ազդեցութեան պայքարն է, ոչ թէ ազգայնացման խնդիրը։

Գնդ. Նասրի արձակած ռումբը նոր յոյսեր կը ներշնչէ Խ. Միութեան, խորացնելու համար իր թափանցումը Միջին Արեւելքի մէջ։ Մանաւանդ որ, հարուածը լրջօրէն կը սպառնայ Արեւմուտքի կենսական երակին, քարիւղի ճամբուն։

… Նորէն եւ նորէն զգաստութեան կոչ մը՝ Միջին Արեւելքի մեր «եկեղեցասէր»ներուն»։

Արթնցէ՛ք, հէ՛յ մարդիկ, բոցեր կ'երեւան հորիզոնին վրայ …

Շ.

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ Կ'ՈՐՈՇԵՆ ԲԱՆԵՑՆԵԼ ՍՈՒԷԶԻ ՋՐԱՆՑՔԸ

ՆՈՐ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՄԻՋՈՑԱՒ

ԵԹԷ ԵԳԻՊՏՈՍ ՄԵՐԺԷ, ՊԻՏԻ ԴԱԴՐԵՑՆԵՆ ՆԱՒԱՐԿՈՒԹԻՒՆԸ ԵՐԿՈՒ ՎԱՐՉԱՊԵՏՆԵՐՈՒՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Չորեքշաբթի օր, Անգլիոյ վարչապետը երեսփ. ժողովին առջեւ պարզեց այն որոշումները որ տրուած են Ֆրանսայի հետ, Մ. Նահանգներուն հաւանութիւնն ալ առնելով։

Ֆրանսայի վարչապետը եւս մանրամասն տեղեկութիւններ հաղորդեց նախարարական խորհուրդին։

Այդ յայտարարութեանց համաձայն, ընկերակցութիւն մը պիտի կազմուի Սուէզի Ջրանցքը գործածող երկիրներէն, ազատ նաւարկութիւնը ապահովելու համար։ Ընկերակցութեան կազմութիւնը պիտի սահմանեն Ֆրանսա, Անգլիա եւ Մ. Նահանգները։ Ընկերակցութիւնը իրեն յատուկ նաւուղիղներ պիտի ունենայ, ինք պիտի գանձէ տուրքերը, վճարելով Եգիպտոսի բաժինը։ Եթէ Եգիպտոս մերժէ գործակցիլ ծրագրուած ընկերակցութեան, արեւմտեան Երեք Մեծ պետութիւնները եւ ուրիշ անդամակից կառավարութիւններ համապատասխան միջոցներ ձեռք պիտի առնեն, Ազգաժողովին միջոցաւ կամ տարբեր ձեւով, իրենց իրաւունքները պաշտպանելու համար։

Ուրիշ խօսքով, 18երու տուած որոշումներն են որ պիտի գործադրուին, հետեւողութեամբ Ֆ. Տըլըսի ծրագրին։

Ֆրանսայի վարչապետը իր զեկուցման մէջ չեշտեց թէ կատարեալ համաձայնութիւն կը տիրէ Փարիզի եւ Լոնտոնի միջեւ։ Ցետոյ յայտարարեց.

— « Գնդ. Նասրի միակողմանի արարքը ոչ միայն կը խախտէ միջազգային բարոյականը, այլեւ ծանր սպառնալիք մը կը կազմէ Ջրանցքին ազատ երթեւեկին համար, որմէ կախում ունի Եւրոպայի եւ Ասիոյ շատ մը երկիրներու տնտեսութիւնը։ Կը վտանգուին այդ երկիրներուն տնտեսական հաւասարակշռութիւնը եւ անոնց ժողովուրդներուն կեանքի մակարդակը »։

Վարչապետը յետոյ տեղեկութիւններ հաղորդեց Լոնտոնի խորհրդաժողովին աշխատանքներու մասին, ուր 18 պետութիւններ, որոնց կը պատկանի Ջրանցքին նաւարկութեա 90 առ հարիւրը, ծրագիր մը կազմեցին, «յարգելով Եգիպտոսի վեհապետական իրաւունքները եւ ապահովելով Ջրանցքին գործածութիւնը, ազատ՝ որեւէ քաղաքական ազդեցութենէ »։ Տեղեկութիւններ հաղորդեց նաեւ Հնդկերու յանձնախումբի մասին։ Ապա բացատրեց թէ ֆրանսական եւ անգլիական կառավարութիւնները ուզեցին հաւատարիմ մնալ Ազգաժողովի ոգիին, փորձելով տագնապը լուծել բանակցութեամբ, պատուիրելով Ջրանցքին ոչ-եգիպտացի պաշտօնեաներուն որ շարունակեն ծառայել մինչեւ խօսակցութեանց ելքը։ «Կառավարութիւնը կը կարծէ թէ պարագաները այլ եւս թոյլ չեն տար պահանջել որ այդ պաշտօնեաները, որոնց մէջ բազմաթիւ Ֆրանսացիներ կան, պաշտօնի վրայ մնան հակառակ իրենց կամքին։ Ֆրանսական եւ անգլիական կառավարութիւնները հաստատապէս կառչած կը մնան 18երու առաջարկներուն, որոնք ի զօրու են աւելի քան երբեք։ Գնդ. Նասր ծանր կացութիւն մը ստեղծեց մերժելով բանակցիլ այդ առաջարկներուն հիման վրայ։ Այսօր իսկ մեր կառավարութիւնը տեղեկութիւն հաղորդեց Ապահովութեան Խորհուրդին, բրիտանական կառավարութեան հետ։ Երկու կառավարութեանց կարծիքով, գնդ. Նասրի մերժումը կը ստիպէ որ իւրաքանչիւր երկիր ինք ձեռք առնէ նպատակայարմար միջոցները, լիովին ապահովելու համար իր իրաւունքները, համաձայն 1888ի պայմանագրին »։

Երբ մեծ պետութեանց տուած որոշման մասին ալ խօսելէ ետք, Պ. Կի Մոլէ յայտարարեց.

— « Այս որոշման մասին տեղեկութիւն տրուեցաւ Մ. Նահանգներու կառավարութեան որ յայտնեց թէ լիովին համաձայն է եւ այժմէն իսկ վճռած է մասնակցիլ ծրագրուած ընկերակցութեան։ Արդէն իսկ բոլոր միջոցները ձեռք առնուած են, որպէսզի ընկերակցութիւնը կազմուի անյապաղ եւ կարելի եղածին չափ շատ պետութիւններ մասնակցին։ Ընկերակցութիւնը անմիջապէս գործի պիտի ձեռնարկէ։ Ազգ. ժողովին մէջ ըսած էի թէ կառավարութիւնը անպատասխանի պիտի չձգէ գնդ. Նասրի միակողմանի արարքը։ Ձեզի ներկայացնելով այս վերջին որոշումները, կը կարծեմ թէ հաւատարիմ եղայ իմ յանձնառութեանս, ինչպէս եւ Ֆրանսայի աւանդութեան. — սպառել բոլոր կարելի միջոցները, խաղաղ կարգադրութեան մը յանգելու համար։

× Քաղաքական շրջանակներու մէջ կը կարծեն թէ Մ. Նահանգներուն մասնակցութիւնը պիտի ազդէ արաբական երկիրներուն, ինչպէս եւ վարանող պետութեանց վրայ։

ՓՈԹՈՐԻԿ ԱՆԳԼԻՈՅ ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

Նոյն օրը, Անգլիոյ վարչապետը, Սըր Էնթ. Իտըն, բուռն ընդդիմութեան մը հանդիպեցաւ երեսփ. ժողովին մէջ, երբ զեկուցում կուտար նոր որոշումներու մասին։ Նիստը բացուեցաւ խռովանահօր աղօթքով, որուն մասնակցեցան բոլոր երեսփոխանները, յոտնկայս։

Վարչապետը պարզեց ներկայ կացութիւնը։ Ուժգնօրէն նկարագրեց գնդ. Նասրի կամայական արարքին վտանգները՝ Եւրոպայի եւ Ասիոյ ազգերուն համար։ Ըսաւ թէ գնդապետը չվարանեցաւ բռնութեան դիմել, աշխարհի ծովային ամէնէն կարեւոր ճամբան գրկելու համար իր միջազգային հանգամանքէն, խախտելով անհրաժեշտ կարգուսարքի մը ամբողջ հաւասարակշռութիւնը եւ ազգաւ երաշխիքները։ Միջանկեալ յիշեց 1952ի խռովութիւնները Գահիրէի մէջ, ինչպէս եւ նոր դիկտատորի մը ծայրայեղութիւնները։ Իր կարծիքով՝ փրկութեան միակ ելքն է վճռականութիւնը։ Ցետոյ շարունակեց. — Մեծն Բրիտանիա կը ջանայ վէճը լուծել խաղաղութեամբ եւ ոչ թէ բռնութեամբ, թէեւ այս վերջին միջոցին ալ կրնան դիմել, եթէ գնդ. Նասր փորձէ նուաճումներ կատարել քայլ առ քայլ, ինչպէս Բ. աշխարհամարտին դիկտատորները »։

Այս առթիւ գիտել տուաւ թէ Լոնտոնի մէջ հաւաքուած 22 ազգերէն միայն Խ. Միութիւնը կը ձգտէր աւելի խրախուսել քան լուծել Սուէզի տագնապը, բայց պիտի խնդրուի որ ան ալ մասնակցի ծրագրուած ընկերակցութեան։ « Այս կազմակերպութեան օրինական հիմքն է 1888ի պայմանագիրը։ Եգիպտոս համապատասխան վճարումը պիտի ստանայ ընկերակցութենէն, իր ընծայած դիւրութեանց համար։

Վարչապետը խօսած ատեն աշխատաւորականները միշտ կ'ընդմիջէին։ Անոնց առաջնորդը, Կէյթսքել, խօսք առնելով, ըսաւ թէ նոր աշխարհամարտ մը պիտի պայթի Մեծն Բրիտանիոյ անխոհեմութեան հետեւանքով։

— « Արաբական բոլոր պետութիւնները գնդ. Նասրի հետ են։ Ռուսիա պիտի միջամտէ, բրիտանական Հասարակապետութիւնը պիտի պառակտուի, բովանդակ աշխարհ երես պիտի դարձնէ Մեծն Բրիտանիոյ եւ Ֆրանսայի »։

Այս ուղղութեամբ շարունակելով, ընդդիմադիր պետը ծանրացաւ սա կէտին վրայ թէ Անգլիա եւ Ֆրանսա պատրաստ են զինեալ միջամտութիւն կատարելու աննշան վէճի մը առթիւ։ «Կառավարութիւնը երկիրը դրած է հետեւեալ երկընտրանքին առջեւ. — Կա՛մ պիտի գործադրենք զինեալ միջամտութեան սպառնալիքները, կամ դիւանագիտական ամենամեծ անկումը պիտի կրենք մեր պատմութեան մէջ»։

Ցետոյ պահանջեց դիմել Ազգաժողովին, վերջ տալով միջազգային անիշխանութեան։ Վարչապետը պատասխանեց թէ նամակ գրած են Ապահովութեան Խորհուրդին, տեղեկութիւններ տալով կացութեան մասին։ Եւ աւելցուց. — « Այդ նամակը որեւէ միջամտութիւն չի խնդրեր, ներկայ կացութեան մէջ. բայց ի հարկին կրնանք սակայողական գործողութիւն մը պահանջել »։

Վիճաբանութեանց ընթացքին ձայներ կը լսուէին — «Հրաժարեցէ՛ք»։ Վարչապետը կը շարունակէր խօսիլ առանց ալդուելու ընդհանուր ժխորէն։ «Վեց շաբաթ է որ լռասրանութեան կը սպասենք եւ աւելի բան մը չենք գիտեր», պոռաց ընդդիմադիր առաջնորդը։ Ժամը 16.30 էր, երբ պահպանողական երեսփոխան մըն ալ խօսք առաւ, եւ որահը հետզհետէ կը պարպուէր։ Վերջին պատերազմէն ի վեր գ. անգամն է որ խորհրդարանը կ'ընդհատէր իր արձակուրդը։ 1949ին առա-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ Կ'ԱՅՑԵԼԷ ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ

ՊԷՅՐՈՒԹ, 12 Սեպտ. — Նախապէս առնուած ժամադրութեան մը համաձայն, երկուշաբթի, 10 Սեպտեմբեր, առաւօտեան ժամը 11ին, Լիբանանի Հանրապետութեան Նախագահ Ն. Վ. Քամիլ Շամուն, նախագահական ապարանքին մէջ ընդունեց պաշտօնական այցը Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոս Զարեհ Ա.ի։ Պալատի մուտքին եւ ելքին, Ն. Ս. Օծութիւնը արժանացաւ զինուորական պատիւներու։

Հայրապետին կ'ընկերանային Լիբանանի Հայոց առաջնորդ Խորէն եպիսկոպոս Բարոյեան, Կիպրոսի Հայոց Առաջնորդ Ղեւոնդ եպիսկոպոս Չէպէեան, ձէզիրէի առաջն. փոխանորդ Տաճատ Ծ. վրդ. Ուրֆալեան, Արտակ վրդ. Մանուկեան, դիւանապետ Արտաւազդ վրդ. Թրթռեան, պետական երկու հայ երեսփոխանները՝ Պ. Պ. Մովսէս Տէր Գալուստեան եւ Տիգրան Թոսպաթ, Ազգային Կեդր. վարչութեան Քաղաք. ժողովի ատենապետ Պ. Ռուբէն Մավիսագալեան, Բ. ատենադպիր Մեթր Խաչիկ Պապիկեան եւ Լիբանանի Ազգ. Գաւառ. ժողովի ատենապետ Պ. Միսաք Ալիբեան։

Ն. Ք. Շամուն կաթողիկոսն ու անոր ընկերացող եկեղեցական եւ աշխարհական անձնաւորութիւնները ընդունեց նախագահական ապարանքի մեծ դահլիճին մէջ, շատ ջերմ եւ սիրալիր մթնոլորտի մը մէջ։ Խօսակցութեանց ընթացքին, Նախագահը իր խնդակցութիւնները յայտնեց կաթողիկոսին բարեբաստիկ օծման առթիւ եւ ջերմ մաղթանքներ բրաւ անոր աւբեւշատութեան համար, նոյն ատեն մաղթելով՝ որ իր պաշտօնավարութեան շըրջանին՝ հայ ժողովուրդը բոլորէ բարգաւաճ եւ բարօր կեանք մը։

Կաթողիկոսը նոյնքան ջերմ մաղթանքներ բրաւ Ն. Վ. Նախագահին արեւշատութեան եւ լիբանանեան հայրենիքի վերելքին ու բարգաւաճման համար։

Տեսակցութիւնը տեւեց շուրջ կէս ժամ։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԼԻՃԵՐԸ

(Ամփոփուած Յով. «Հայաստան»էն)

●

Երբ անցնիս Հայաստանի դաշտերէն, ու բլուրներէն, ձորերէն եւ երկնաքերձ լեռներէն ճամբուդ վրայ յաճախ կը հանդիպիս – պիս կապուտակ, ջինջ լիճերու :

Խ. Հայաստանի մէջ կան աւելի քան 60 լեռնային լիճեր ու լճակներ : Ամէնէն խորը եւ ամէնէն մեծը Սեւանի լիճն է : Բարձրադիր լեռներու դողաւորութեան մէջ կը ծփայ հայկական բնաշխարհի անդուզական գեղուհին՝ շրջապատուած Ա - րեգունիի, Սեւանի, Զանգեզուրի, Վար – դենիսի եւ Գեղամի լեռնաշղթաներով : Աշխարհի բարձրաբերձ լիճերու մէջ Սեւանը իր նմանը չունի իր մեծութեամբ : Ծովու մակերեսէն 1914 մեթր բարձր է եւ կը դրաւէ աւելի քան 1400 քառ. քիլոմեթր տարածութիւն : Սեւանը կ'երկարի պատմական Ծովագիւղէն մինչեւ Բասարգէչար ափերը՝ մօտ 70 քիլոմեթր, լայնութիւնը 8 - 36 քիլոմեթր, ամէնէն մեծ խորութիւնը կը հասնի 99 մեթրի :

Լիճին ջուրը քաղցրահամ է, իսկ պարունները հսկայական են 58 միլիառ խորանարդ մեթր : Այս լճին մէջ կը թափին մօտ 30 գետակներ, դուրս կ'ելլէ միայն Հրազդան գետը :

Բնութեան հրաշալիքներէն է Սեւանը : Անոր գեղատեսիլ ափերուն վրայ ամէն տարի կը հանդիսանան բազմաթիւ հովկներ, զանազան երկիրներէ Հայաստան եկող չրջիկներ անպայման կ'այցելեն Սեւան՝ տեսնելու անոր հիասքանչ գեղեցկութիւնը :

Հայ ժողովուրդը շատ կը սիրէ Սեւանայ լիճը, պատմական Գեղամայ ծովը, եւ անյիշատակ ժամանակներէ անոր մասին յօրինած է բազմաթիւ աւանդութիւններ, երգեր ու ղրոյցներ : Բանաստեղծները երբեք անտարբեր չեն անցած անոր ափերէն եւ գողտրիկ տողեր նուիրած են կապուտակ Սեւանին, իսկ նկարիչները նկարած են ապշեցուցիչ տեսարանները :

Ի՞նչպէս չսիրել Սեւանը : Ո՞ր լիճը ունի այնքան գուրլալ, սառնորակ, անուշ ջուր, այնքան համեղ «Իշխան» (ձուկ)... Ժողովուրդը գարերով օգտուած է անոր անսպառ բարիքներէն :

Ներկայիս լիճը կ'օգտագործուի բազմակողմանի կերպով եւ լիովին ի սպաս դրուած է ժողովրդ. տնտեսութեան պահքերուն : Սեւանի ջուրը ելեկտրական ուժի, ոռոգման անսպառ աղբիւր է, փոխադրութեան միջոց, ձկնորսութեան վայր : Սեւանի շնորհիւ չրջակայ չրջաններու կլիման մեղմ է :

Արփի լիճը կը գտնուի Հայաստանի հիւսիս - արեւմտեան ծայրամասը, ծովու մակերեւոյթէն 2020 մեթր բարձրութեան վրայ, Ղուկասեանի սարահարթին վրայ : Շրջապատի լեռներէն բխող բազմաթիւ աղբիւրներ հոն կը հոսին, ինչպէս եւ ձիւնահալէն գոյացող գետակներ : Լիճը հարուստ է ծածան ձուկերով : Վերջին տարիները աշխատանք կը կատարուի լճին մակարդակը բարձրացնելու եւ ջուրի պաշարը աւելցնելու :

Ոռոգման եւ ելեկտրական ուժի նպատակով հոս կը կառուցուին գործարանային ջուրերը, որոնք Ախուրեան գետէն դուրս կուգան դէպի մերձակայ չրջանները :

Աղտաջի Լիճը քանի մը տարուան պատմութիւն ունի : Ասիկա մեր դարաչրջանի ծնունդ է եւ ստեղծուած է վերջին տարիները : Ախտայի լիճը գոյացած է սանձահարուած Հրազդանի ջուրով : Այս խոշոր ջրամբարը օրն ի բուն սնունդ կուտայ Գիւմիւշի ելեկտրակայանի հզօր ջրանիւներուն : Լիճը գրօսաչրջիկի պատշաճ հիանալի վայր է :

Աղղըր Լիճը կը գտնուի Արարատեան դաշտավայրի հիւսիսային կողմը : Ասոր ջուրը նոյնպէս կը գոյանայ լեռնային պարզունակ աղբիւրներէն. որոնք կը բխին լճին յատակէն ու եզրերէն : Լիճը կը գրաւէ մէկ քառակուսի քիլոմեթր տարածութիւն եւ ունի քանի մը մեթր խորութիւն : Ատիկ դուրս կուգայ Մեծամորի դետը : Ջրհան մեքենաներով վեր կը բարձրանայ Այղըրլճի ջուրը եւ կ'ոռոգէ էջմիածնի չրջանի հարիւրաւոր հեկտար այգիներն ու ցանքերը :

Աչխատանքի ժամերէն դուրս եւ յատկապէս կիրակի օրերը բազմամարդ են լիճերու ափերը : Այնտեղ կարելի է տեսնել գործարանը աչխատող հիւանդը՝ ուղղանը ձեռքը, կենսուրախ ուսանողը՝ ջուրին մէջ լողալով, բազմավաստակ դիտնական - նը՝ մեղմօրէն օրօրուող ուռենիի տակ խորհելով, ժրաջան փոքրեր՝ թիթեռնիկներու հետքերով վազվզելով ...

Խ. ԲԱԴԱԼԵԱՆ

ՕՐՈՒԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԻՆ ՀԵՏ

ԲՆԱԿԱՐԱՆԻՆ ՏԱԳՆԱՊԸ

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

●

20րդ համազումարին մէջ Նիքիթա Խրուչչեւ խոստացաւ «հիմնական բարեփոխում» մը բնակարանային պայմաններուն մէջ : Ըսաւ թէ՝ հինգերորդ հնգամեայի ընթացքին ղրամագլուխի չահարկումը հասած էր մինչեւ հարիւր միլիառ րուպլիի (2·2 անգամ աւելի քան 1946 - 1950ի չորրորդ հնգամեայ ծրագրին միջոցին) : Սակայն դարձեալ չատ եւ մնացած է չինուածքը աղգային տնտեսութեան զարգացման մէջ եւ քաղաքներու եւ ճարտարարեստի կեդրոններու մէջ : Քաղաքներու արագ ճոռմը կը բարդացնէ հարցին լուծումը : Մոսկուայի ժողովուրդը վերջին հինգ տարուան միջոցին, 300 հազար հոգի աւելցած է, միմիայն դուրսէն նոր եկողներու խուժումին հետեւանքով : Արդ, միեւնոյն չրջանին կրցած են չինել միայն 4·350·000 քառ. մեթր տարածութեան մ վրայ բնակելի տուներ : Կը հետեւի, եզրակացուց Խրուչչեւ, թէ բնակարանի պահանջը չէ պակասած :

տարիները աչխատանք կը կատարուի լճին մակարդակը բարձրացնելու եւ ջուրի պաշարը աւելցնելու :

Ոռոգման եւ ելեկտրական ուժի նպատակով հոս կը կուտակուին գարնանային ջուրերը, որոնք Ախուրեան գետէն դուրս կուգան դէպի մերձակայ չրջանները :

Աղտաջի Լիճը քանի մը տարուան պատմութիւն ունի : Ասիկա մեր դարաչրջանի ծնունդ է եւ ստեղծուած է վերջին տարիները : Ախտայի լիճը գոյացած է սանձահարուած Հրազդանի ջուրով : Այս խոշոր ջրամբարը օրն ի բուն սնունդ կուտայ Գիւմիւշի ելեկտրակայանի հզօր ջրանիւներուն : Լիճը գրօսաչրջիկի պատշաճ հիանալի վայր է :

Աղղըր Լիճը կը գտնուի Արարատեան դաշտավայրի հիւսիսային կողմը : Ասոր ջուրը նոյնպէս կը գոյանայ լեռնային պարզունակ աղբիւրներէն. որոնք կը բխին լճին յատակէն ու եզրերէն : Լիճը կը գրաւէ մէկ քառակուսի քիլոմեթր տարածութիւն եւ ունի քանի մը մեթր խորութիւն : Ատիկ դուրս կուգայ Մեծամորի դետը : Ջրհան մեքենաներով վեր կը բարձրանայ Այղըրլճի ջուրը եւ կ'ոռոգէ էջմիածնի չրջանի հարիւրաւոր հեկտար այգիներն ու ցանքերը :

Աչխատանքի ժամերէն դուրս եւ յատկապէս կիրակի օրերը բազմամարդ են լիճերու ափերը : Այնտեղ կարելի է տեսնել գործարանը աչխատող հիւանդը՝ ուղղանը ձեռքը, կենսուրախ ուսանողը՝ ջուրին մէջ լողալով, բազմավաստակ դիտնականը՝ մեղմօրէն օրօրուող ուռենիի տակ խորհելով, ժրաջան փոքրեր՝ թիթեռնիկներու հետքերով վազվզելով ...

Խ. ԲԱԴԱԼԵԱՆ

1956ի առաջին վեցամսեայի տնտեսական հաչուեկչիռին մէջ, Խ. կառավարութիւնը չհչտեց թէ ինչ մեծ ճիգեր թափուեցան մեղմացնելու համար տագնապը : Նոր չէնքեր չինեցին 6·700·000 քառ. մեթր տարածութեան մը վրայ, այսինքն 700·000 աւելի քան 1955ի առաջին վեցամսեան : Քաղալերեցին նաեւ քաղաքի եւ կոլխոզի ժողովուրդը որպէսզի բնակարաններ չինեն թէ իրենց խնայած դրամին եւ թէ Պետութեան տուած վարկէն : Սակայն բոլորն ալ կ'ընդունին թէ պատասը երկար տաեն չի կրնար լեցուիլ : Արդէն չինութեան նիւթերու ճարտարարեստի նախարարութիւնը չէ վերջացուցած իր ծրագիրը — կը պակսին չաղախը, ապակին, աղիւսը եւայլն : Այս էր պատճառը որ Խրուչչեւ կը չեշտէր իր ճառին մէջ թէ բնակարանի տաղնապը ամէնէն սուրն է, եւ կը յանձնարարէր աւելի արագ չինել եւ ամէնէն խնայողական մեթոտով : Այս առթիւ մեղադրեց բազմաթիւ նախարարութիւններ թէ չեն օգտագործած տրամադրելի վարկերը :

Մամուլն ալ կ'օղնէ կառավարութեան, մեղմացնելու համար տագնապը : Մինչ «Քրոքոտիլ»ը եւ միւս երգիծական թերթերը ցոյց կուտան չինութեան դէշ մեթոտները եւ ոճրապարտ հեղգութիւնը կարգ մը վարչութիւններու, որոնց փոյթը չէ խորհրդային ժողովուրդին բարօրութիւնը, «Իզվեստիա»ն կը հաւաքէ ժողովուրդին դանգատները եւ կ հրատարակէ իրենց թղթակիցներուն տեղեկութիւնները : Այս քննութեան առաջին արդիւնքը հրատարակուեցաւ Օգոստոս 4ի թիւին մէջ :

Ի՞նչ կ'անցնի կը գտնայ, օրինակ, Թիւրքմէնիստանի մայրաքաղաքին՝ Աչխապատի մէջ : Պէտք է որ չինէին եւ ժողովուրդի տրամադրութեան տակ դնէին 58·265 քառ. մեթր բնակարան : Արդ, տարուան կիսուն միայն հինգ հազարի վրայ են : Բաւարար չափով բանուորներ աչխատանքի չեն լծուած, պէտք եղած մեքենաները կը պակսին : Տանիքները լաւ չինուած չեն, եւայլն. տասնեակը կը վատնեն, երբ կարելի է լայնօրէն օգտագործել «պեթոն տամէ»ն : Անհատական չէնքերուն համար, նոյնպէս յապաղում կայ եւ քաղաքապետական վարչութիւնը անպատասխանի կը ձգէ քաղաքացիներուն այն նամակները, ուր հող կը պահանջեն չէնք չինելու համար :

« Իզվեստիա»յի մէկ ուրիչ խմբակը Սմոլենսք գացած է եւ այցելած ինը չինարաններ : Քանի մը հատին մէջ չեն աչխատիր, ուրիչներու մէջ դանդաղ կ'աչխատին : Տուն մը որ անցեալ տարի վերջացած պիտի ըլլար, տակաւին կիսատարած է, որովհետեւ պէտք եղած նիւթերը կը պակսին : «Սմոլենսքտորգ» ընկերութեան տնօրէնին օձիքէն բռնեցին թէ ինչո՛ւ ծրագրին 66 առ հարիւրը միայն կատարած է առաջին վեցամսեային եւ յաղթած է միայն ունենալ երեք հազար խ. մեթր փայտ, փոխանակ 38 հազարի : Ընկերութիւնը այնքան քիչ կը գրաւի բանուորներէն նիւթական պէտքերով, որ չորս հարիւր բանուորներ ձգեցին հեռացան չինարաններէն, վեցամսեայի ընթացքին :

Կուսակցական պաչտօնաթերթը, «Փրաւտա» Օգոստոս երեքին հրատարակեց չինարանի խումբ մը բանուորներու պաչտօնեաներու նամակը : Երեք տարի առաջ սկսած չորս չէնքերէն, միայն երկուքը աւարտած են : Այս երկուքն ալ չատ չուտ աւարտեցին եւ պակասներ ունին : Օրինակ, չեն աւարտած ջրուղիները : Երկու տարի է որ վարձակալները ջուրը դոյլերով կը կրեն եւ մինչեւ հինգերորդ յարկը կը բարձրանան : Բնակարաններուն մէջ ելեկտրական ժամացոյցներ չկան եւայլն :

ԱՆՏՈՒԻ ՓԻԼՒՊ

ԴԵՌ ԿԸ ՋԱՐՄԱՆԱՆ...

●

ՄՄԲ.— Թուրք հրապարակագիր մը, Ուլուճայ, որուն «Հանելուկ»ը արտատպեր էինք անցեալ շաբթու, հետեւեալ խորհրդածութիւնները կ'ընէ ; «Մ ի լ լ ի յ ե թ» լրագրին մէջ, կախադաս հանուած իթթիհատականներու համար կատարուած հոգեհանգստեան արթիւ :—

ԻԹԹԻՀԱՏԻ ՎԱՐԻԶՆԵՐԸ ՅԱԻԱՀԻ ՎԻ – ՃԱԿԻ ՄԸ ՄԷՋ ՁԳԵՑԻՆ ԹՈՒՐՔԻԱՆ

Իթթիհատ եւ Թէրաղգըլի վերջին մնացորդներէն կարգ մը անձեր այս Մէվլուտին պատրաստ գտնուած են : Ինչպէս գրած էի ասկէ առաջ, Իսլամութեան մէջ մեռեալներուն հոգիին համար մէվլուտ չէ կարդացուիր, այլ մեռեալնե – րուն հոգիներուն, Մէվլուտի պատրուակով Գուրան կը կարդացուի : Բայց այս բանը սովորութիւն է եղեր եւ կը չարունակուի :

Անկախութեան տեսանողներու որոշումով, մահուամբ պատժուած Իթթիհատ եւ Թէրաղգըլի այս վարիչները անմեղնե՞ր էին թէ ոչ : Այս պարագան չատ որոշ չէ, նկատելով որ անկախութեան տեսանը, Ցեղափոխական Ատեան մըն էր : Այս պարագան կրնայ ճչդել մի միայն պատմութիւնը :

Սակայն այսօր անուրանալի իրականութիւն է, որ Իթթիհատ եւ Թէրաղգըլի դոյութիւնն ու այդ կազմակերպութեան մատուցած ծառայութիւնը երկրին օգտակար չէ եղած :

Այսօր Օսմանեան Կայսրութենէն Եգիպտոս, Լիբիա, Սուրիա, Լիբանան, Իրաք, Եմէն, Հիճազ, Ցորդանան եւ Իսրայէլի նման կառավարութիւններ կազմուած են : Եթէ այս կորուստներուն վրայ աւելցնենք այն կղզիները, որոնց համար մեր նախահայրերը ահագին արիւն են թափած, այն տեղն երեւան կուգայ մեր կրած վնասին իրական պատկերը, որ բաւական մեծ է :

Երկրին մէջ տիրող վարչաձեւին անունը Սահմանադրական էր. սակայն Սահմանադրական Նիւթական պէտքերով, որ չորս հարիւր բանուորներ ձգեցին հեռացան չինարաններէն, վեցամսեայի ընթացքին :

Կուսակցական պաչտօնաթերթը, «Փրաւտա» Օգոստոս երեքին հրատարակեց չինարանի խումբ մը բանուորներու պաչտօնեաներու նամակը : Երեք տարի առաջ սկսած չորս չէնքերէն, միայն երկուքը աւարտած են : Այս երկուքն ալ չատ չուտ աւարտեցին եւ պակասներ ունին : Օրինակ, չեն աւարտած ջրուղիները : Երկու տարի է որ վարձակալները ջուրը դոյլերով կը կրեն եւ մինչեւ հինգերորդ յարկը կը բարձրանան : Բնակարաններուն մէջ ելեկտրական ժամացոյցներ չկան եւայլն :

Անուրանալի նման կը չարժէր եւ այնպէս կուգար իրեն, թէ լամբարը կրակ կ'առնէր, եւ չէշը կը խցահանուէր՝ ինքնաբերաբար, մտածումի արագութեամբ : Եւ սակայն կը հետաքրքրուէր օտարականին կերպարանքով, եւ ի զուր կը ջանար լոյսը ուղղել անոր դէմքին : Կամ լամբարը հարկ եղած ճկունութեամբ ձեռնհաս անկարող էր, եւ կամ՝ աչքերն էին խաւարեր : Եւ սեղանին չուրջ անորոչ ուրուականէ մը աւելին չէր կրնար տեսնել : Գինին խմած առեն չարունակ կը նայէր օտարականին՝ այդ ձեւագեղծ կերպարանքին : Հիմա այլեւս պաղը սրտին կը զարնէր : Տիրող լռութիւնն անհանդուրժելի կը թուէր իրեն : Վանդի ոչինչ կը լսէր ալ, ոչ իսկ՝ վազող գետին խորունկ խոխոջը : Ականջներուն մէջ կոտացող երակներուն խուլ աղմուկը միայն՝ եւ ուրիշ ոչինչ :

— Ձեր կենացը, կ'ըսէր օտարականը չոր չեչտով մը :

— Ձեր անուշ կենացը, կը պատասխանէր Ուիլ, խմելով իր գինին որ տարօրինակ համ մը ունէր :

— Կը հաւնիմ հիմա, թէ դուք չատ դրական անձ մըն էք արդարեւ, կ'ըսէր օտարականը :

(13 - Շար.) Թարգմ. Ս. ԱՇՃԵԱՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՍՊԱՍՈՒՄ

●

Ուիլ մտքէն վանեց այդ գաղափարը եւ նորէն նստաւ ծառաստանի իրեն յատուկ լազկաթոռին վրայ : Եւ քունը, վազուն ջուրի պէս ճապուկ, պարուրեց գինքը : Վերսին արթնցաւ մեռած ջաղացպանի կանչէն : Այս անգամ հազիւ լսանելի, ուրուականի ձայն մը : Դարձեալ կառքի ձայն լսեց՝ ճամբուն վրայ ազմուկ յարուցանող կառքի մը անճոռնի ձայնը : Երե՞ք, թէ չորս հեղ, նոյն այս երազը, յաճախանքը, կամ պատրանքը գգայարան ըլլար գինքը, այն ատիճան որ, ըզգային մանուկ մը ողոքելու պէս ինքնիրեն ժպտելով, ելաւ դէպի պանդոկին մայրադուռն ուղղուեցաւ իր միտքը չարչարող անվստահութիւնը փարատելու համար :

Մինչեւ դուռը մեծ տարածութիւն մը չունէր կարելիք, սակայն բաւական ժամանակ առաւ : Կարծես բակին մէջ մեռելները խիտ չարքերով չրջապատեցին գինքը եւ կտրեցին իր ճամբան ամէն քայլափոխի : Ցետոյ արեւածագիկներու բոյր առաւ մէկէն : Կարծես իր պարտէզը միայն այս ծաղիկներով լեցուած ըլլար՝ ծայրէ ի ծայր, եւ խոնաւ, ջերմին գիչերը անոնց բոյրը մէկ չունչով բերած ըլլար՝ իր ռունգերուն : Արեւածագիկը Մարճորիի նախընտրած ծաղիկն էր եղած, եւ անոր մահուընէն ասդին ոչ մէկ արեւածագիկ էր անկուած Ուիլի պարտէզներուն մէջ :

— Կ'երեւի ցնդելու վրայ եմ, խե՛ղճ Մարճորին եւ իր արեւածագիկնե՛րը, անցաւ մտքէն :

Եւ աչքերը սեւեռեց այն պատուհանին՝ որ տեսնօք Մարճորիինն էր եղած : Եւ եթէ նախապէս չփոթած վիճակի մէջ էր, հիմա արդէն իսկ սարսափած էր ուղղակի՝ վասնզի ահա լոյս կը տեսնէր այդ սենեակին մէջ : Պատուհանը նարնջագոյն քառանկիւն մըն էր՝ ինչպէս տեսնօք, եւ փեղկերէն մին բացուեցաւ ու դոցուեցաւ ճիշտ այն գիչերուան նման երբ իր անսահման չփոթութենէն՝ ունեցած ձայնով պոռացած էր աստղերուն : Այս զգայախաբութիւնը հազիւ պահիկ մը տեւեց, սակայն բաւական էր եղած այդ որ ջլատուէր հիմնովին : Կը չփէր աչքերը եւ դիչերային խաւարով պատած տան չրջագիծին կը նայէր : Մինչ կեցած էր այդպէս, եւ չատ երկար տեսնէ ի վեր հոգ մնացած ըլլալու տպաւորութեան տակ կը գտնուէր, վերանորոգուեցան հասնող ձայները, եւ կողին վրայ գտնալով տեսաւ՝ որ օտարական մը բակէն կ'անցնէր եւ կը մօտենար իրեն : Օտարականէն քիչ անդին խոշոր կառքի պէս բաներ մը կ'ընդունէմարէր : Եւ այդ կառքին վրայ ալ՝ կարծես թէ փետուրներու նման ինչ որ եղեւնի ծառերու գագաթներ էին տըն - կուեր :

Նորեկը գինուորական կարուկ եղանակով մը բսաւ.

— Դո՞ւք էք պարոն Ուիլը :

— Նոյն ինքն, ինչո՞վ կրնամ ծառայել ձեզի, պատասխանեց Ուիլ :

— Շատ եմ լսած ձեր մասին Պ. Ուիլ, չատ եմ լսած, եւ միչտ ալ չատ լաւ են արտայայտուած մարդիկ ձեր մասին, ու թէեւ ծայր աստիճան զբաղած եմ, կը փափաքիմ ձեր այդիին մէկ չիշ մը գինի խմել ձեզի հետ : Մեկնելէ առաջ՝ ինքզինքս կը ծանօթացնեմ ձեզի :

Ուիլ օտարականն առաջնորդեց իր չքեղ արիչին ներքեւ : Վառեց լոյսը եւ չիշ մը բացաւ : Ինք վարժ էր այսպիսի սիրալիր հանդիպումներու եւ այս մէկէն ալ ճիշդն ըսելով չատ բան չէր սպասեր, քանի որ բազում յուսախաբութիւններ էր ունեցած այսպիսի փուճ տեսակցութիւններէ՝ յաճախ : Տեսակ մը անորակելի ամպ էր նստած իր մտքին վրայ եւ չէր կրնար անդրադառնալ՝ պահի անպատչաճութեան : Զարթխում վիճակի մէջ գըտնուելով, որ օտարականը չէր նկատեր, ինքզինքը ձգեց ծանր բազկաթոռի մը վրայ, եւ ինչպէս ամէն անգամ որ գինի կը խմէր, ուղղեց գլուխը դէպի ետ, եւ աչքերը յառեցին ծխնիներուն վրայ, որոնք ոչ մէկ ատեն ճռռացած էին : Ուիլ ինքզինքը ստիպեց որ ուչադրութիւն ընէ օտարականին, որ ինքզինքը կը ներկայացնէր իբրեւ Ֆրանսացի մը, եւ որ Ուիլի ընտանեկան կեանքին մասին ամէն տեղեկութիւն գիտէր : Ուիլ ինքզինքը ստիպեց որ ուչադրութիւն ընէ օտարականին, որ ինքզինքը կը ներկայացնէր իբրեւ Ֆրանսացի մը, եւ որ Ուիլի ընտանեկան կեանքին մասին ամէն տեղեկութիւն գիտէր :

(13 - Շար.) Թարգմ. Ս. ԱՇՃԵԱՆ

ԱՆՎՈՏԻԿ

(ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՎԿԱ, 364 - 400)

Ի. ԳԱՎԹ

ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՏՈՐԱԿ ՀԱՅԵՐԷՆ ԸՆԴ ՄՈՎՍԷՍԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

4.— ՀԱՄԱՔԱՂՈՒԹԻՒՆ

Երբոյ մը իրարմէ հեռացած էինք մեզ եւ Պարսկաստանի մէջ ալ մեզ համար ոչինչ հոգացող մնացած էր, ուստի ստիպուեցանք հոգալ մեր վրայ : Տիկնոջ հոգեմտի մը ատենց մի վերկացաւ, որ ես ալ ետեւէն ելայ : Ուզեցի իմանալ, թէ ինչո՞ւ համար կ՚ուզէ ինձմէ հեռանալ : Ան ինծի պատասխանեց, թէ ինք ինծի համար ոչ մէկ վնաս կրնայ ընել, բայց ես ինծի համար կրնամ վնասուիլ, եթէ ինծի հետ գամ : Ես ալ պատասխանեցի, թէ ինծի համար ոչ մէկ վտանգ կայ, եւ ոչ ալ ինծի համար կրնայ վտանգ ըլլալ, եթէ ինծի հետ գայ : Ես ինծի համար ոչ մէկ վտանգ կը տեսնեմ

կարզ նիստի հրաւիրուած էր տնտեսական տագնապին հետեւանքով, 1950ին՝ Քո – րէյլի պատերազմին պատճառով :

Ամէնէն տաք հակաճառութեան ընթացքին, վարչապետը պոռաց.— «Սպասենք որ դնդ. Նասը նոր յարձակումնե՞ր դոր – ձէ : Կ'ուզէք որ ենթարկուի՞նք այն տրա– մադրութեան որուն զոհ դնաց Մեծն Բրի– տանիա 30ական թուականներուն : Իմ փորձառութիւնս կ'ըսէ թէ կարելի չէ հանդուրժացնել դիկտատորները տկարու – թիւն ցոյց տալով : Ես չեմ ընդունիր որ աստիճանաբար կրկնուի դէպ երկրորդ պատմութիւն մը » :

Վիճաբանութիւնները չարունակուեցան երկկ, հինգշաբթի : Վարչապետը վստա – հութեան քուէ պահանջած էր, իսկ ընդ – դիմադիրները՝ պարսաւանքի բանաձեւ մը առաջարկեցին, որ դատապարտելով հան– դէրձ եգիպտական կառավարութեան կա – մայական մեթոտները, կը պահանջէր անմիջապէս Ազգաժողովին յղել խնդիրը, դինեալ միջամտութեան չդիմել եան :

Ի՞ՆՉ Կ'ԸՍԵՆ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄԷՋ

Գահիրէի պաղեստինեան դիւանին ընդհ. քնօրէնը ... ը դիւանին ընդհ. յայտարարեց թէ նոր ընկերակ– ցութեան ստեղծումը դրդռիչ ձեռնարկ մըն է, պատերազմի առաջնորդելու հա – մար : Եգիպտոս պատրաստ է ամէն դիւ – րութիւն ընծայելու ջրանցքը գործածող – ներուն, ապահովելու ազատ նաւարկու – թիւնը համաձայն 1888ի պայմանագրին, բայց չի կրնար ընդունիլ այնպիսի պե – ջումներ որոնք կրնան վնասել իր օրինա – ւոր իրաւունքներուն եւ դերիշխանու – թեան : Ջրանցքը Եգիպտոսի ամբողջական մասը կը կազմէ : Նոր ընկերակցութեան մը հաստատումը կը նշանակէ թէ կարդ մը երկիրներ կը դաւադրեն Եգիպտոսի օրի – նաւոր իրաւունքներուն եւ դերիշխանու – թեան դէմ, միջամտելով ջրանցքին վար – չութեան , ինչ որ կրնայ ծանրապէս խանգարել նաւարկութեան ազատու – թիւնը :

Ընդհ. կարծիքն այն է թէ հարկ պիտի ըլլայ բռնութեան դիմել, իրագործելու համար նոր ընկերակցութեան ծրագիրը : Ուրիշներ վերջնադիր մը կը նկատեն նոր ծրագիրը : Ամէն պարագայի մէջ, տրուած որոշումը աւելի կը ծանրացնէ կացու – թիւնը :

× Օտար նաւուղիները որոշեցին ամէն աշխատանք դադրեցնել , համաձայն տըր– ուած հրահանգին : 8 օրուան մէջ 80 նաւեր անչարժութեան դատապարտուած պիտի ըլլան ջրանցքին 2 ծայրերը : Առջի օր իրարու ընդհարեցան երկու քարիւղատար նաւեր , Սուէզի ծոցին մէջ :

Եգիպտական կառավարութիւնը իրրեւ դաւադիր ամբաստանեց օտար նաւուղիղ– ները, որոնք հրաժարական տուած էին : Բայց եւ այնպէս արտօնեց որ մեկնին ՝– դիպատոսէն :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՍՈՒԷԶի ջրանցքին 450 օտար պաշտօն – եաները (230ը Ֆրանսայի), Եգիպտոսէն կը մեկնին հետզհետէ : Օտար նաւուղիղ – ները որոշեցին ամէն աշխատանք դադրե– ցնել այս դիշեր (ուրբաթ) :

ՄԱՐՈՒԲԻ կառավարութիւնը երկրէն դուրս հանեց 60 Ֆրանսացիներ, իրրեւ կասկածելի : Ֆրանսական դեսպանը ուժ– ղնօրէն բողոքեց : Կ'ըսուի թէ պիտի հրա– ժարի :

ՍԱԿԱՐԱՆ (12 Սեպտ.).— Ձոյլ ոսկի՝ 475·000, նափոլէոն 3440, դուխ. 3260 , սթերլին 4220, քսան տոլարնոց 16·520 : Թղթադրամ (անպաշտօն). — Սթերլին 1030, տոլար 406, պելժ. 8·10, դուխ. 97·75, փեզեթա 8·90 :

ՀԱՑԻՆ դինը պիտի աւելնայ չաբաթ օ – րէն սկսեալ, 2 Ֆրանք՝ 700 կրամնոց, մէկ Ֆրանք՝ 300 կրամնոց հացերու վրայ : Կա– ռավարութիւնը մերժած է այս յաւելու – մը, բայց փռատէրները կը կարծեն թէ ժողովուրդը պիտի ընդունի, «կամաւորա– պէս» ...

●

ԿԱԹՈՒԱԾԱՀԱՐ ՊԱՏԱՆԻՆ

Վիէնէն կը գրեն մեզի.— Ժիվոռի մար– զաքաղաքին վրայ, կիրակի առաւօտ, յան– կարծամտ եղած պատանին Լեւոնիկ Մա– թոսեանն է (ոչ թէ Մինասեան), համեստ բանուորի մը ՝ Յակոբ Մաթոսեանի 16ու– կէս տարեկան մանչ զաւակը :

Տարաբախտ պատանին, արդէն մօրմէ որբ, դժ դնաց իր չափազանցեալ եռան – դին եւ երակներու անակնկալ խցման : Կը թողու անմխիթար հայր մը, երեք քոյրեր եւ ազգականներ : Երեքշաբթի, 11 Սեպ– տեմբեր կէսօրէն վերջ, խուռն բազմու – թեան մը ներկայութեան կատարուեցաւ

ՎԵՐԱՄՈՒՏԻ ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Կազմակերպուած Հ. Ց. Դ. Նոր Սե – րունդի Փարիզի մասնաճիւղի կողմէ : Այս կիրակի ժամը 4էն 10·30, Ազգ. Տան թա– տերասրահին մէջ, 32 ռիւ տը Թրէվիզ :

Կը հրաւիրուին բոլոր մասնաճիւղներու ընկերները եւ ընկերուհիները , ինչպէս նաեւ համակիրները :

Ճոխ պիւֆէ :

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ

ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Միութեան պատգամաւորական ժո – ղովը տեղի կ'ունենայ Տէսինի մէջ 22 եւ 23 սեպտեմբերին : Նիստերը կը փակուին 23ի կէսօրէն վերջ, գեղարուեստական ցե– րեկոյթով մը : Կը հրաւիրուին Տէսինի գաղութը եւ Սեբաստիոյ նահանգի բոլոր հայրենակիցները :

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ Մուրատ Ուսումնասիրաց կեդր. վարչութիւնը ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր անդամները, պատգամ. ժողովին առթիւ որ պիտի գումարուի Սեպտ. 22 – 23ին :

Իսկ լէ Մուլինոյի անդամները ժողովի կը հրաւիրուին այս կիրակի, ժամը 2ին, Արիմեան դպրոցին մէջ :

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԱՊԱԿԻ

Մխիթար Ալիքսանեանի մահուան առ – թիւ Փլաս տէ Ֆէթի իր հայրենակիցնե – րուն մէջ հանգանակուած է 15·000 Ֆր. , փոխան ծաղկեպսակի եւ բաժնուած հե – տեւեալ կերպով .— Հինդ հազար Ֆր. Մոնմորանսիի Հանդստեան Տան, համա – ձայն ողբացեալին փափաքին , 5000 Ֆր. կարմիր Խաչին, ձեռամբ ճաշարանապետ Ց. Մինասեանի

Տառնալ «Ցառաջ»էն :

ՊԱՏԱՐԱԳ ՍԷՆ ԺԵՌՄԻ ՄԷՋ

ՄԱՐՍԷՑԼ.— Սէն Ժերմէն Թաղ. խոր – հուրդը կը ծանուցանէ թէ այս կիրակի , Խաչվերացի տօնին առթիւ, Թաղիս Ս. Սահակ Մեսրոպ եկեղեցւոյ մէջ տեղի կ'ունենայ հանդիսաւոր Ս. պատարագ, մասնակցութեամբ Դպրաց Դասին :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի Տիկին Հեղինէ Շահինեան , զա – ւակները եւ ազգականները կը ծանուցա – նեն թէ հոգեհանդիստի պաշտօն պիտի կա– տարուի, այս կիրակի, Ալֆորվիլի Հայոց եկեղեցին , իրենց ամուսնոյն, հօր եւ պա– պականին՝

ՅԱԿՈԲ ՇԱՀԻՆԵԱՆի (Չէնկիլէրցի)

մահուան տարելիցին առթիւ :

Կը հրաւիրուին իր յիշատակը յարգող – ները :

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍ

Պէյրութէն եկած երիտասարդ ուսուցիչ մը տրամադրելի ժամեր ունի հայերէնի դասեր տալու դասընթացքներու մէջ կամ անհատաբար :

Դիմել «Ցառաջ»ի, Ա. Պ. սկզբնատա – ռերով :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Մոնմորանսիի Հանդստեան Տան համար օդնական խոհարար մը եւ սպասուհի մը :

Դիմել Ազգայտախնամի գրասենեակը , Ազգ. Տան մէջ, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փա– րիզ (9) :

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻԻՆ

Բ. Հատոր

Հատորին կէսը կը պարունակէ աննա – խընթաց նորութիւն մը — ՀՈՐՀՐԴԱՀԱՑ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ (1820 – 1955).

Գրեց՝ ՄԻՆԱՍ ԹԷՕԼԷՕԼԵԱՆ

Գին 1000 Ֆր. Դիմել «Ցառաջ»ին

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ « ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ »

Կը խօսի Պ. ՖԵՐՏԻ ԱՊԱՃԵԱՆ

Քարտուղար Մուրատ - Ռափայէլեան Նախկին Սաներու Միութեան :

Կը նախագահէ Պ. ԺԱՆ ՊԼԺԵԱՆ

Կը ցուցադրուի նաեւ «Ժամանց ի վե – նետիկ » :

Փաստաճկարը (տօքիւմանթէր) պատ – րաստուած Պ. Գրիգոր Ռափա– յէլեանէ եւ Պ. Արմիկ Յակոբեանէ – :

17 Սեպտ. երե– շաբթի երեկոյեան ժա– մը 9ին, ու– լուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին Ժերոմի Հայոց եղեղեցւոյ սրահին մէջ :

24 Սեպտ. երկուշաբթի երեկոյեան ժա– մը 9ին, Հ. Բ. Ը. Միութեան սրահին մէջ, 19ա, ռիւ Վանքիւր :

ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կրօն. Ընկերակցութիւնը կը ծանուցա – նէ թէ՝ այս կիրակի, տօն Վերացման Ս. Խաչի, հանդիսաւոր Ս. Պատարագին եաք, կը կատարուի Մեռելոցի յատուկ մասնա– ւոր Հոգեհանդիստ : Իսկ կէսօրէն եաք ժամը հինգին տեղի կ'ունենայ Խաչվերա– ցի աւանդական թափօրը եւ Անդաստանը :

× Ընկերակցութիւնը կը խնդրէ տեղե – կութիւն ունեցողներէն իրեն հաղորդել հասցէները Մատակասքարէն Մարսէյլ փոխադրուած Հարազատ եւ Ցովհաննէս Մագենեսեաններու, որոնք կը փնտռուին երեւան դալուղ իրենց մօր՝ Ռոզա Մագե– նէսեանի կողմէ :

ՀԱՑԱՇԷՍ ՊԱՏԱՐԱԳ ԻՍԻԻ ՄԷՋ

Այս կիրակի, Խաչվերացի տօնակա – տարութեան առթիւ, երեկոյեան ժամը վեցին հանդիսաւոր պատարագ պիտի մա– տուցուի Սէն Պրիւնոյի մատրան մէջ : (148 ռիւ տը լ'Էկալիբէ) : Ս. Խաչի ժողո. վրդապետութիւն :

Շատ հետաքրքրական գիրք մը

"ԺԱՄԱՆՑ ԵՒ ՋԲՕՍ"

632 մեծ էջեր — 200 նկարներ

կը պարունակէ

երաշներու բանալին, բախտագուշա– կութեան զանազան եղանակներ, աստ– ղագիտութիւն, ոգեհարցութիւն, ձեռ– նածութիւն, ընտանեկան խաղեր մեծե– րու եւ փոքրերու համար, բացօթեայ զբօս, սալոնի խաղեր, եւն., եւն.:

ՄԻԱԿ ՀԱՑԵՐԷՆ ԳԻՐՔԸ ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ

Գինը՝ թղթակազմ 1400 փրանճ

լաթակազմ 1650 փրանճ :

Դիմել Հ. Սամուէլ եւ Մ. Պարսամեան գրատուներուն, Փարիզ :

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ԼԻՈՆ.— Հ. Ց. Դ. Վարանդեան կոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները, այս ուրբաթ իրիկուն, Ցոյնե – րու սրահը, 5 ռիւ Պօնփուա : Կարեւոր օ – րակարգ :

ՄԱՐՍԷՑԼ.— Հ. Ց. Դ. Սէն Ժերոմի «Հայաստան» ենթակոմիտէի ընդհ. ժո – ղովը այս չաբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին : Կարեւոր օրակարգ : Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ :

ՎԱԼԱՆՍ.— Հ. Ց. Դ. Շրջ. կոմիտէի ընդհ. ժողովը այս կիրակի առաւօտ ժա– մը 8·30ին, Ահարոնեան սրահը : Բոլոր ընկերներուն ներկայութիւնը պարտաւո – րիչ :

ՎԱԼԱՆՍ.— Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղին ընդհ. ժողովը այս կիրակի կէսօրէն վերջ ժամը 2·30ին Ահարոնեան սրահին մէջ : Սահպղական է բոլոր ընկերուհիներուն ներկայութիւնը :

ՆՈՒԻՐՆԵՐ

ՎԱԼԱՆՍ.— Ֆ. Կ. Խաչի վարչութիւ – նը չնորհակալութեամբ ստացած է հե – տեւեալ նուէրները.— Տիկին Գասեան իր ամուսնոյն բժշկական գործողութեան յա– ղողութեան առթիւ հազար Ֆր. , Տիկին Տէր Պալեան 500 Ֆր., իր տղուն ղին. արձակուրդին առթիւ :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Հայ Արիներու 26րդ տարեկան ցերեկոյթը

ԿԻՐԱԿԻ , 10 ՄԱՐՏ 1957

կէս օրէ վերջ ժամը 2·30ին :

ԿՐ ՓՆՏՌՈՒԻՆ

1.— Պ. Զաւէն Սարուխի կը փնտռէ (Պուքրէշէն) իր մօրքրոջ զաւակը՝ Միհ– րան Աթանասեան (Պարտիզակցի) :

2.— Պոլսէն Տքթ. Մկրտիչ Բարաղամ – եան կը փնտռէ իր եղբօր որդին՝ Սարգիս Բարաղամեան :

3.— Տիկին Թագուհի Ժամկոչեան (այ– ժմ Թօսօեան) կը փնտռէ Տէր եւ Տիկին Ցովհաննէս եւ Հռիփսիմէ Բարսեղեաննե – րը եւ իրենց զաւակները՝ Աստղիկ եւ Սա– թենիկ Բարսեղեան :

4.— Ազգականները Պոլիսէն կը փնտր – ուին Ժիրայր Մանասեանը :

5.— Երեւանէն Տիկին Աստղիկ Տիգրա– նի Ցարութիւնեան կը փնտռէ իր զաւակը՝ Երուանդ Իսպիրի Ցարութիւնեան ծնած 1922ին :

6.— Երեւանէն Ցակոբ Ցակոբեան կը փնտռէ իր մայրը՝ Բեբրիկ Մանուկեան եւ կամ հօրեղբայրը՝ Սարգիս Ջնտոյեան :

7.— Երեւանէն Տիկին Քրիստինէ Թա – դէոսեան կը փնտռէ իր ամուսինը՝ Լեւոն Անթանէսի Թադէոսեան :

8.— Պ. Սարգիս Թիւթիւնճեան կը փն – տռէ իր եղբայրը՝ Աստանցի Կիրակոս Թիւթիւնճեանը :

9.— Կը փնտռուի Պ. Գէորգ Ազիզեան (Երեւանցի), Աչոտի որդի :

Վերոյիշեալ անձերու հասցէները դիտ – ցողներէն կը խնդրուի տեղեկացնել Փա – րիզի Ս. Ցովհ. Մկրտիչ եկեղեցւոյ դիւա– նատունը : 15 ռիւ Ժան Կուժօն : (Դիւան)

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

1. ՀԱՑԵՐԷՆ ԲԱՑԱՏՐԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ, ՍՏ. ՄԱԼԽԱՍԵԱՆՑ, Բ. տպագր. *Պէյրութ , 1955 – 56, երեք հատոր լոյս տեսած (Դ.ը մամուլին տակ) : Հատորը 4·000 Ֆրանք :*

2. ՀԱՑՈՑ ՀԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ, Մ. ԱՐԵՂԵԱՆ , *Փրք Ա., Բ. տպ. Պէյրութ, 1955, լաթակազմ 1800 Ֆրանք :*

3. ԱԿՍԵԼ ԲԱԿՈՒՆՑԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ, *Պէյրութ, 1955, Ա. եւ Բ. հա– տոր միասին (Դ.ը մամուլի տակ) 1050 Ֆրանք :*

4. ԵՂԻՇԷ ՁԱՐԵՆՑԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ, *հատոր Ա., 1050 Ֆրանք :*

5.— *L'Eglise Arménienne,* Malachia Ormanian, 2e éd. Antélias 400 Fr.

6. ԲԱՌԱՐԱՆ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՑԵՐԷՆ, Մեսրոպ Նուպարեան, *Պէյրութ, 1955, 1210 էջ, լաթակազմ 3000 Ֆր. :*

7. ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ ԱՆԳԼ.–ՀԱՑ. Փրոֆ. Յ. Յ. Զագմաճեան, *Պէյրութ, մե– ծադիր 1424 էջ, լաթակազմ 4000 Ֆր. :*

8. ԽՈՆԱՐՀ ՀԵՐՈՍՆԵՐ, Կոմս, Գ. Դիրք, *Պէյրութ, 1956, 350 Ֆր. :*

9. ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, Մ. ԹԷՕԼԷՕԼԵԱՆ, *Գահիրէ, 1956, Ա. եւ Բ. հա – տոր, 2000 Ֆր. :*

Առաքման ծախքը գնողին վրայ

ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

ուր կը գտնուին Հայաստանի եւ Սփիւռքի հին ու նոր ամէն կարդի հրատարա – կութիւնները : Պահանջել Ընդարձակ Գրացուցակը :

LIBRAIRIE H. SAMUELIAN 51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris 6e

Chèque Postal, Paris, 1278-35.

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ 15 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
SAMEDI 15 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7681 32e ANNEE խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3492

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՄԷԿ ԱՆԵԼԷՆ ՄԻՒՍԸ

Ջրանցքի տագնապը քանի կ'երկարի, այնքան կը սաստկանայ բանավէճը՝ շահակից երկիրներու մամուլին մէջ :

Եւ, փոխադարձ մեղադրանքներուն հետ, յոռետեսութիւնն ալ հետզհետէ կը թանձրանայ :

Դեռ նոր հրատարակուեցաւ նոր ընկերութիւն մը կազմելու որոշումը, — եւ արդէն աղաղակը կը հնչէ, ամէնէն առաջ, Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի մէջ :

Մեծն Բրիտանիոյ վարչապետը արտակարգ նիստի հրաւիրած էր երեսփ. ժողովը, նկատի առնելով կացութեան ծանրութիւնը: Երրորդ բացառիկ պարագայ մը, քանի որ առաջինը տեղի ունեցած էր 1949ին, երկրորդը՝ 1950ին (Քորէայի պատերազմ) :

Ձեկուցումը հազիւ աւարտած, փոթորիկ մը պայթեցաւ ընդդիմադիրներու ճակատէն: Մինչեւ անգամ հրաժարում պահանջողներ եղան :

Ի վերջոյ դահլիճը վստահութեան քուէ տուաւ, շնորհիւ պահպանողական մեծամասնութեան :

Եւ սակայն, պայքարը կը շարունակուի խորհրդարանէն դուրս, յարաճուն սաստկութեամբ :

Երբեմնի ամենազօր հոսանքին, ազատական կուսակցութեան վաղեմի օրկանը, «Մանչեսթըր Կարտիըն», կարկուտ կը տեղայ վարչապետին վրայ, ըսելով թէ իր վարած քաղաքականութիւնը «միայն աղէտի մը կրնայ առաջնորդել երկիրը» :

— « Եթէ պատերազմ ծագի, Ֆրանսա եւ Անգլիա մինակ պիտի մնան, վասն զի Մ. Նահանգները պիտի չկռուին մեզի հետ, այլ բարեացակամ չէզոքութիւն պիտի պահեն » :

Դեռ աւելի գունաւորելով հեռանկարը, թերթը կը շարունակէ.

— «Այդ պատերազմը մեզի դէմ պիտի միացնէ արաբական աշխարհը, պիտի տկարացնէ Ատլանտեան զինակցութիւնը եւ պիտի խորտակէ բրիտանական Համաբակաշխատութիւնը : Յետոյ Միջին Արեւելքը պիտի բանայ համայնավարութեան առջեւ, բազմաթիւ աւելորդ զոհեր պիտի արժէ եւ առանց քարիւղի պիտի ձգէ մեզ: Այն ատեն Անգլիան եւ Ֆրանսան պիտի վերջանան իբրեւ կարեւոր ազգեր » :

Անշուշտ կուսակցական հակամարտութիւնն ալ լայն բաժին մը ունի այս չարաշուք արտայայտութեան մէջ :

Եւ սակայն, խիստ մռայլ է կացութիւնը :

Ֆրանսայի մէջ ալ նոյն պատկերը :

Կարգ մը ականաւոր դէմքեր եւ կարեւոր թերթեր այն համոզումն ունին թէ ձեռք առնուած կամ ծրագրուած միջոցները պատերազմի պիտի յանգին :

Արեւելեան գործերու մասնագէտ մը, էտ. Սապլիէ, դեռ երէկ «Լը Մոնտ»ի մէջ կը բացատրէր թէ ոչ ոք կրնար օգտագործել ջրանցքը առանց իր ձեռքին մէջ ունենալու անոր երկու ափերը :

Կիսապաշտօնական օրկանին խմբագրութիւնն ալ վերապահութիւն կը յայտնէ, դժուար գտնելով տրուած որոշումներուն գործադրութիւնը, իսկ անորոշ՝ Մ. Նահանգներուն դիրքը, հակառակ բոլոր հաւաստիքներուն :

Միւս կողմէ, Եգիպտոսի վարիչները եւ գրիչները կը շարունակեն սպառնալիքներ ուղղել, տագնապին ամբողջ պատասխանատուութիւնը ձգելով Արեւմուտքի վրայ :

Այսպէս, դեռ շատ ջուրեր պիտի հոսին Ջրանցքէն, մինչեւ որ գործնական ելք մը գտնուի, խաղաղութեամբ լուծելու համար ազատ նաւարկութեան խնդիրը :

... Անշուշտ մեր «եկեղեցասէրներ»ն ալ պիտի օգնեն վէճին լուծման, միացեալ ճակատ կազմելով « իմպերիալիստ»ներուն դէմ եւ նոր կաթողիկոսարան մը բանալով, Անթիլիասի դիմաց : Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՆԳԼԻՈՅ ԴԱՀԼԻՃԸ ՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆ ՇԱՀԵՑԱՒ

ԱՄԵՐԻԿԱ ԶՈՒՋԵՐ ԲՌՆՈՒԹԵԱՆ ԴԻՄԵԼ

Անգլիոյ երեսփ. ժողովը 248ի դէմ 319 ձայնով իր վստահութիւնը յայտնեց դահլիճին, Սուէզի հարցին առթիւ: Քուէարկեց, նաեւ, երկրորդ բանաձեւ մը, 251ի դէմ 321 ձայնով, ծրագրուած նոր ընկերակցութեան մասին որ պիտի փորձէ բանեցնել ջրանցքը: Լոնտոնի մէջ կը յուսան թէ նախապէս ժողովի հրաւիրուած 22 պետութիւններէն 21ը պիտի միանան ծրագրուած ընկերակցութեան : Տակաւին յայտնի չէ թէ պիտի հրաւիրուի՞ 22րդ երկիրն ալ, Խ. Միութիւնը :

Երեսփ. ժողովին հինգշաբթի օրուան նիստին մէջ խօսեցաւ արտաքին նախարարը, պաշտպանելով դահլիճին քաղաքականութիւնը, առանց սպառնալից լեզու մը գործածելու: Նախ հերքեց այն մեղադրանքը թէ Ֆրանսա եւ Անգլիա ճնշում բանեցուցած են օտար նաւուղիղներուն վրայ, որպէս զի ձգեն աշխատանքը : « Բայց, համբերութեան ալ սահման մը կայ : Որքան գիտեմ, այդ ազատ մարդիկը այժմ կ'աշխատին ուրիշ երկրի մը պատերազմական օրէնքին տակ » : Յետոյ բացատրեց թէ ինչու Ազգաժողովին չդիմեցին, Սուէզի վէճը կարգադրելու համար: Տարակոյս չկայ թէ Խ. Միութիւնը պիտի ընդդիմանար որեւէ կարգադրութեան որ կը ձգտէր միջազգային վարչութիւն հաստատել ջրանցքին համար : Այս առթիւ դարմանք յայտնեց որ աշխատաւորականները կը պահանջեն եւ կենալ դրդիչ ձեռնարկներէ, մինչդեռ Եգիպտոս շարունակ դրդիչ դիրք մը կը բռնէ Անգլիոյ եւ իր դաշնակիցներուն դէմ : Վերջապէս բացատրութիւններ տալով ծրագրուած ընկերակցութեան մասին, ըսաւ թէ կառավարութիւնը չի կրնար ջրանցքին հակակշիռը ձգել միայն մէկ անձի կամ մէկ կառավարութեան:

Վարչապետը, Իտըն, կրկին խօսք առնելով յայտարարեց թէ «կարելի չէ տեւական խաղաղութիւն ստանալ անձնատուր ըլլալով »: Ընդդիմադիրները կը պահանջէին որ վարչապետը կարգ մը յանձնառութիւններ ստանձնէ: Իտըն չաբունակեց.

— «Այնքան յառաջ պիտի երթամ որքան կրնայ երթալ բրիտանական վարչապետ մը, հանդիսաւորապէս յայտարարելով թէ նախ Ազգաժողովին պիտի դիմենք, եթէ պարագաները թոյլ տան: Սակայն բացառիկ պարագաներ կան, եւ ես կը մերժեմ բացարձակապէս հրաժարիլ բռնի ուժի գործածութենէն: Իմ պարտականութիւնս է պահել գործելու ազատութիւնս : Եթէ Եգիպտոս մերժէ գործակցիլ առաջարկուած նոր ընկերակցութեան հետ, որուն գլուխն անցած են Անգլիա, Ֆրանսա եւ Մ. Նահանգները, նախագահ Նասր պիտի հրաւիրուի Ապահովութեան Խորհուրդին առջեւ բացատրելու թէ ինչու'ն խախտեց 1888ի պայմանագիրը»:

× Նոյն օրը Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարը, Ֆ. Տըլըս հետեւեալ յայտարարութիւնն ըրաւ իր լրագրական ասուլիսին մէջ.

— «Մ. Նահանգները միտք չունին թնդանօթի հարուածով ճամբայ բանալու իրենց նաւերուն, Սուէզի ջրանցքէն անցնելու համար: Եթէ Եգիպտոս բռնութեան դիմէ ջրանցքը փակելու համար, ամերիկեան նաւերը պիտի նախընտրեն Բարեյուսոյ Հրուանդանի ճամբան : Եթէ Եգիպտոս բռնութեամբ փակէ Սուէզի ջրանցքը, պիտի բռնաբարէ 1888ի դաշնագիրը եւ վնասուած ազգերը իրաւունք պիտի ունենան իրենց շահերը պաշտպանելու Ազգաժողովին դիմելով կամ ուրիշ միջոցներով »:

Նախարարը յայս յայտնեց թէ ուրիշ ազգեր ալ պիտի միանան ծրագրուած ընկերակցութեան : Մ. Նահանգները միջոցներ խորհած են, որպէս զի Բարեյուսոյ ճամբան տնտեսապէս աղետալի հետեւանքներ չունենայ Արեւմուտքի համար: (Ըսել կ'ուզէ թէ ի հարկին դրամ պիտի տրամադրեն, քանի որ այդ ճամբան աւելի երկար կը տեւէ եւ ծանր ծախքեր կը պահանջէ) :

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ԲԱՆՈՒՈՐ ՄԸ ԿԸ ՀԱՐՑՆԷ...

Մարսէյլէն բանուոր ընկեր մը, վտաբանդի, կը գանգատի, արդար դառնութեամբ.

—Կը զարմանամ որ «Յառաջ»ի մէջ տեղ կուտաք նորերու յաջողութեան: Արդեօք այդ օրիորդներն ու պարոնները հայերէն թերթ կը կարդա՞ն, գիտե՞ն թէ Հայը հարուստ լեզու մը ունի դարերէ ի վեր, երբ դեռ քաղաքակրթուած չէին ուրիշ մեծ ազգեր ...

Այդպիսիները շատոնց խզած են իրենց կապերը Հայութեան հետ եւ կ'արհամարհեն իրենց մայրենի լեզուն: Անշուշտ բացառութիւններ կան, բայց աննշան թիւ մը կը կազմեն: Միւսները մէկ բառ հայերէն չեն խօսիր, նոյն իսկ իրենց տան մէջ : Գիտեմ որ քաջալերութեան համար կը հրատարակէք անոնց անունները. բայց հայերէն գիտե՞ն որ կարդան : Ինչո՞ւ կը չփացնէք ...

Կարծեմ այս հարցումներուն պատասխանը ինծի չիյնար, այլ ծնողներուն : Մանաւանդ անոնց որ ամէն բանով կը պարծենան, բայց երբ խնդիրը մայրենի լեզուին կուգայ, ուս կը թօթուեն:

Անշուշտ խմբագրութիւնը լաւ բան մը կ'ընէ, հրատարակելով հայ աշակերտներու եւ աշակերտուհիներու յաջողութիւնը՝ տեղական դպրոցներու մէջ :

Ո՞վ չի հպարտանար, տեսնելով տարագիր ժողովուրդի մը զաւակներուն ուշիմութեան եւ աշխատասիրութեան ապացոյցները :

Ինչո՞ւ այդ ուշիմութենէն եւ աշխատասիրութենէն բաժին չհանել, նաեւ, մայրենի լեզուին :

Ի՞նչ օգուտ իրենց գիտելիքներէն եւ շողշողուն վկայականներէն, եթէ հայերէնի պաշար ալ չունին :

Տակաւին պատեհութիւններ կան, մեր մայրենի լեզուն, պատմութիւնը եւ Հայաստանի աշխարհագրութիւնը սորվելու համար :

Վաղը երբ իրենց գիտցած կամ լսած պանիր - հաց հայերէնն ալ մոռնան, ափսոսանքով պիտի յիշեն կորսուած տարիները :

Եւ այն ատեն ծնողները, խորապէս ընկճուած, անցեալ փառքերու սնտուկը պիտի նետեն բոլոր վկայականները ու պարգեւները, իրենց հարսանեկան հագուստներուն հետ ...

ՎԱՀԷ

«ԵԹԷ ԳՈՐԾԱԴՐԵՆ, ՀԵՏԵՒԱՆՔԸ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՅ ՊԱՏԵՐԱԶՄ»

★

Ուաշինկթընի եգիպտական դեսպանը տեսակցութիւն մը ունեցաւ Պ. Տըլըսի հետ: Ապա հետեւեալ զեկոյցը հրատարակուեցաւ.

— « Համաձայն իր կառավարութենէն ստացած հրահանգներուն, դեսպան Ահմէտ Հիւսէյին Պ. Ֆ. Տըլըսի ներկայանալով, անոր հաղորդեց իր կառավարութեան տեսակէտը, որ կ'ըսէ թէ անգլեւֆրանսական ծրագիրը բացայայտ յարձակում մը կը կազմէ Եգիպտոսի դէմ եւ թէ իր գործադրութիւնը պատերազմ կը նշանակէ: Եթէ Մ. Նահանգները պատերազմ կ'ուզեն, կրնան ուժ տալ այդ ծրագրին, իսկ եթէ կ'ուզեն աշխատիլ խաղաղ կարգադրութեան մը համար, պէտք է մէկդի դրուի այդ ծրագիրը »:

× Գահիրէի մեծ օրաթերթը, « Ալ Ահրամ » կ'արտատպէ Սեպտ. 13ի խմբագրականով.

— « Եթէ Իտըն պատերազմ կ'ուզէ, մենք պատրաստ ենք: Եգիպտոս մէկ ստորակէտ պիտի չհրաժարի իր դերիշխանութենէն: Ծրագրուած ընկերակցութիւնը կարգապահական տեսեան մըն է, Եգիպտոսը խոնարհեցնելու համար Իտընի կամայականութեան առջեւ »:

× Եգիպտոսի արտաքին նախարարութիւնը հրահանգեց Ազգաժողովի պատուիրակին՝ ըսել թէ պատասխանատուները Ֆրանսան եւ Անգլիան պիտի ըլլան, եթէ միջադէպ մը պատահի եւ նաւարկութիւնն ընդհատուի ջրանցքին մէջ :

Սուէզի եգիպտական վարչութեան նախագահը յայտարարեց թէ ամէն միջոց ձեռք առնուած է, նաւարկութեան կանոնաւորութիւնը ապահովելու համար :

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՏՈՔԹ. ՊՕՂՈՍ ՔՈԼՕԼԵԱՆԻ

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հինգշաբթի առաւօտ Փարիզի Հայոց եկեղեցիին մէջ պատշաճ հանդիսաւորութեամբ կատարուեցաւ Տոքթ. Պ. Քոլոլեանի յուղարկաւորութիւնը, նախագահութեամբ Սերովբէ եպիսկ. Մանուկեանի :

Յուղարկաւորներու մէջ կը նշմարուէին փրոֆ. Թրիմոլիէռ, օտար հիւրեր եւ ազգային զանազան կազմակերպութեանց ներկայացուցիչներ (Տիկնանց Միութիւն, Որբախնամ, Կ. Խաչ, Աղքատախնամ, Ֆ. Կ. Խաչ, Բարեգործական, Բժշկ. Միութիւն, Ֆր. Բանակի կամաւորներ, մամուլ եւայլն) :

Արարողութեանց ընթացքին դամբանական մը խօսեցաւ Սերովբէ եպ. Մանուկեան գրուատելով հանգուցեալին հանրային եւ գիտական մարզի ծառայութիւնները :

Եկեղեցիին մէջ խօսք առին նաեւ փրոֆ. Թրիմոլիէռ, Պ. Վահէ Ֆրէնկեան (Հ. Բ. Ը. Մ.), Պ. Ս. Քարեան (Հ. Կ. Խաչ), Տոքթ. Անդրէասեան (Հ. Բժշկ. Միութեան), բոլորն ալ ֆրանսերէն :

ՄԵՐ ԱՅՑԵԼՈՒՆԵՐԸ

Խմբագրատուն այցելեցին Տէր եւ Տիկ. Ալպէր Փէլթէկեան, որոնք Ամմանէն Լոնտոն կը մեկնին, Յորդանանի կառավարութեան կարգադրութեամբ, կատարելագործելու համար իրենց մասնագիտութիւնը : Ընկեր Փէլթէկեան Ամմանի Հ. Մ. Ը. Մ.ի մասնաճիւղին վարիչն է եւ երիտասարդական կազմակերպութեան գործօն անդամներէն մին :

ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ Հիւսէյին Թագաւորը պահանջեց անգլիական, ամերիկեան եւ ֆրանսական դեսպաններէն հաղորդել իրենց կառավարութեանց թէ «պատերազմը անխուսափելի է, եթէ չզսպուին Իսրայէլի զինուորները » :

ԱԼԺԵՐԻՈՅ լեռնաստաները ծանր պարտութիւն մը կրեցին Օրէսի հիւսիսակողմը եւ Վերին Քապիլի լեռներուն մէջ : Մարդկային կորուստները կը հաշուեն աւելի քան 75 հոգի: — Ազատագրութեան ճակատը կոչ մը ուղղեց ծնողներուն, որպէսզի ֆրանսական դպրոց չղրկեն իրենց զաւակները :

ԹՈՒՆՈՒԶԷՆ կը հաղորդեն թէ ուժ ֆրանսական հիւպատոսարաններ հաստատուեցան գլխաւոր քաղաքներուն մէջ :

... Կ՚ուզենք այսօր բան մը ևս ըսել մեր ընթերցողներուն ձմեռնային տնտեսության մասին, որ մեզ համար ալ կարևոր է։ Գիտենք, որ ձմեռը ամենաթանկ ժամանակն է տարվան մեջ։ Ցուրտ է, ձյուն կա, ամեն բան թանկ է։ Ուրեմն ինչպե՞ս կարելի է ապրիլ։ Ինչպե՞ս կարելի է ապրիլ, երբ ամեն բան թանկ է

ՀԱՑԱՍՏԱՆ

(Բաղդատած երեւանի թերթերէն)

●

ՆԿԱՐԻԶ ԱՐՇԱԿ ՖԵԹՎԱՃԵԱՆԻ Հայաստանի նուիրուած գործերէն յետմահու ցուցահանդէս մը բացուած է Երեւանի պետական պատկերասրահին մէջ։ Այս առթիւ «Սով. Հայաստան» կը գրէ թէ Ֆեթվաճեան օժտուած էր բազմակի ձիրքերով։ Իր գործերուն մէջ մասնաւոր տեղ կը գրաւեն հայ դասական ճարտարապետութեան նուիրուած գործերը, ուր հեղինակը կենդանի կերպով կը վերարտադրէ հայկական դարաւոր արուեստը։ Ուշագրաւ են Անիի «Մայր տաճար»ը, «Հովւի եկեղեցին», «Միջնաբերդի եկեղեցին», «Փրկչի եկեղեցին» ջրանկարները։ Հաճոյքով կը դիտուին իւղաներկ գործերը — «Հայ կինը ճախարակի մօտ», «Քրիստոս եւ անառակ կինը»։ Բոլոր նկարները օժտուած են անհատականութեան կնիքով։ Շատ յաջող է կացնագի կերպարները նկարած առեն, օրինակ «Սպիտակ ղպեստով կինը» իր դեղեցկութեամբ, բարեհամբոյր արտայայտութեամբ, վճիտ եւ մեղմ աչքերով, «Մանտոլին նուագող կինը», «Կանացի դիմանկար»ը որ ներքին խոր կեանքով ապրող անհատի դեղարուեստական պատկերը կու տայ։

Ֆեթվաճեան նկարած է զանազան ազգութեանց պատկանող կիներու դիմանկարները, ամէն մէկին տալով իրենց ազգային դիծերը, մարդկային հոգերն ու ապրումները։ Մասնաւորապէս յաջող է «Նեկրուհին աղբիւրի մօտ» մեծադիր աշխատանքը։ Խօսուն է հերոսուհիի ներաշխարհը։ Նեկրուհին կը ծխէ եւ կը թուի թէ ծխախոտով կ'ուզէ մեղմել հոգիին դառնութիւնները։ Ուշագրաւ են «Օհան Օձնեցի»ն, «Դինար» քրիստոնէական նիւթով կտաւը, «Սահեան Ասողիկը», դասական նկարչութեան իրապաշտ ատաղձութեամբ կատարած աշխատանքը, «Արեւելեան փոսը», «Արարատ»ը, «Արագած»ը եւ ծովային բազմաթիւ տեսարաններ։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԷն մշակոյթի եւ արուեստի գործիչներու պատուիրակութիւն մը երեւան այցելեց Օգոստոս 20էն 25։ Դիտեցին քաղաքին տեսարժան վայրերը, ինչպէս եւ Արզնի, Էջմիածին եւ Սեւան։ Հնդիկ արուեստագէտները Օփերայի եւ պարախաղի թատրոնին մէջ տուին երեք համերգ։ Մեկնած առեն ըսած են թէ՝ Հայաստանի մասին մեր հետաքրքրութիւնը կը բացատրուի անով որ Հնդկաստանի մէջ կ'ապրին մեծ թիւով հայեր, մանաւանդ կալկաթայի մէջ կայ հայկական գաղութ։ — «Ուրախ ենք նշելու, որ կալկաթայի եւ ամբողջ Հնդկաստանի հին ազատամտական հասատատութիւններէն մէկը հայկական ճեմարանն է»։

ԱՄԵՐԻԿԱՀԱՅ 19 ուխտաւորներ Օգոստոս 26ին Քալիֆորնիայէն հասան Էջմիածին։ Իրենց հասած օրը ներկայ եղան պատարագին, յետոյ ընդունելեան Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի կողմէ։ Ուխտաւորները Հայաստան մնացին 12 օր։

ԾԱՂԿԱԶՈՐ, որ ամառուան չրջանին կը վերածուի մանուկներու եւ սկաուտներու ճամբարի, Օգոստոս 29ին արտակարգ խրախճանքի մէջ էր, որովհետեւ հոն հասան չեխոսլովաք սկաուտներու պատուիրակութիւն մը։

ԱՐԱԳԱԾ բարձրացան Էսթոնացի խումբ մը չրջիկներ, վեց աղջիկ եւ եօթը տղայ։

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱՄԱՐՏԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

●

Երկրորդ աշխարհամարտին յառաջ բերած միջազգային կացութիւնը այնքան բարդ էր որ, կարելի չէ պատմագրէն սպասել ամբողջական եւ կատարեալ նկարագրութիւն մը։ Ամէն տեսակ չահեր, զրկանքներ եւ զաղափարներ իրար կ'ընդհարին։ Կարդ մը մարզերու մէջ կարելի է դանել մեծ թիւով վաւերաթուղթեր, այլուր՝ զրեթէ չկան։

Նիւրընպէրկի դատավարութիւնը, օրինակ, ծնունդ տուաւ վեց հարիւր էջնոց 31 հատորներու։ Միայն Ամերիկացիները կազմակերպած էին 12 դատավարութիւններ, որոնք կրնան նիւթ ճարել աւելի քան 300 հատորի։ Ուշադրութեան փոխադրուած զերմանական փաստաթուղթերը կարելի է թոններով կշռել։ Հիթլերի զէմ կատարուած մահափորձին (20 Յուլիս) մասին կայ զերմանական չարժանիկար մը որուն ցուցադրութիւնը 33 ժամ կը տեւէ։ Ֆրանսական ապատարկութիւնները ձեռք ձգած են տասը թոն կշռող զերման պետական չարժանիկարներ։ Գալով Ռուսերուն, չատ աւելի մեծ է անոնց ձեռք ձգած փաստաթուղթերուն քանակը։

Ասոր հակառակ, ուրիշ բազմաթիւ դէպքեր եւ իրողութիւններ կան, որոնք նիւթական որեւէ հետք չեն ձգած, եւ կը պահուին միայն անհատներու յիշողութեան մէջ։ Եւրոպայի դիմադրական չարժումներուն մասին, օրինակ, կարելի չէ դանել փաստաթուղթեր։ Շարք մը միջազգային հանդիպումներու առենագրութիւնները կամ դոյութիւն չունին, եւ կամ ալ ղղուշութեան համար խեղաթիւրուած արձանագրութիւններ ձգած են։ Մոնթոյառի տեսակցութեան մասին Ֆրանսական վաւերագիր չկայ, իսկ Ծովակալ Տարլանի թուղթերը կորսուած են։

Այս օրինակները ցոյց կուտան, որ երկրորդ աշխարհամարտին պատմութեան ձեռնարկող պատմագիրը չի կրնար աչխատիլ անցեալին կիրարկուած մեթոտներով։ Մէկ հոգիի գործ չէ, այլ կը պահանջէ խմբական մասնագիտացած աչխատանք։ Անհրաժեչտ է հաւաքել բոլոր նիւթերը, զեղչել կրկնութիւններն ու աւելորդ մասերը, լեցնել պարապ մնացած մասերը, հաւաքել բերանացի վկայութիւնները, ճչդել փաստերուն վաւերականութիւնը։ Մէկ խօսքով՝ հակայական ճիգ, աչխատանք եւ անհատնում ժամանակ պահանջող գործ մը։

Ֆրանսայի մէջ, տասը տարիէ ի վեր դոյութիւն ունի արտաքին նախարարութեան կապուած կազմակերպութիւն մը, որ կը կոչուի «Երկրորդ Աչխարհամարտի Պատմութեան յանձնախումբ»։

Այս կազմակերպութեան առաջին գործը եղաւ հաւաքել Ֆրանսայի մէջ զըտնուած փաստաթուղթերը եւ փրկել զանոնք՝ կորուստէ ու փճացումէ։

Դիմադրական ցանցերուն ստորերկրեայ ու զաղտնի բնոյթը, ղեկավարներուն մահը, զիմադրական գործունէութեան զանազանութիւնը, եւ վերապրողները դանելով մէկիկ մէկիկ հարցաքննելու զժուարութիւնը կը կարօտին երկար ու մանրակրկիտ աչխատանքի։ Նոյնքան մեծ է Գերմանիա կամ այլուր աքսորուածներուն մասին ճչգրիտ տեղեկութիւններ քաղելու զժուարութիւնը։

Միւս կողմէ, բաւական թիւով վաւերաթուղթեր կան ռազմագերիներուն մասին։

Այս հարցերէն իւրաքանչիւրին համար ստեղծուած է պրպտողներու մասնաւոր մարմին մը, որ կ'ուղարկէ հարցարաններ, կը լսէ ականատես վկաները, կը ստանայ դեկուցումներ։ Դաչնակից պետութիւնները ալ, իրենց հերթին, ամէն դիւրութիւն կ'ընծայեն Ֆրանսայի պրպտողներուն, անոնց տրամադրութեան տակ դնելով իրենց մօտ եղած վաւերաթուղթերը։

Վերոյիչեալ յանձնախումբը արդէն իսկ հրատարակած է բազմաթիւ բացառիկ թիւեր, որոնք ապագայ պատմաբաններուն համար կը կազմեն անգնահատելի հումք նիւթեր։ Այս բացառիկ թիւերէն իւրաքանչիւրը կը կարօտի մէկուկէս տարուան աչխատանքի։

Այս կազմակերպութեան գլուխ նպատակն է տեւական կեդրոն մը ստեղծել դիմադրական չարժումին, աքսորեալներուն եւ ազատագրութեան մասին, տեղեկագրութեան կեդրոն մը որ գալիք սերունդներուն տայ 1939էն 1945 տարիներուն Ֆրանսայի պատմութեան ճչգրիտ պատկերը։

ԳԱՂՈՒԹԷ ԳԱՂՈՒԹ

ՈՒՈՇԻՆԿԹՐՆի մէջ հայերէնի դպրոցը վերաբացուեցաւ հայ Կրթ. յանձնախումբին ջանքերով եւ զործակցութեամբ քոյր մարմիններու ներկայացուցիչներուն։ Դասերը կ'աւանդուին երիկուններըը, մեծերու եւ փոքրերու մասնաւոր դասարաններով։ Ուսուցչուհին է Օր. Մարգրիտ Ա. սատուրեան։ Երկու տարուան փորձը ցոյց տուած է որ յամառօրէն հայերէնի պահպանութեան պայմանները լրացնող կոկիկ չարքաժինով մը, որ ունի տասը անկողին։ Այս չարքաժինը դլուխ եկած է չնորհիւ Զաքար Սարոյեանի եւ իր տիկնոջ Երուանդուհիի նուէրին։ Իրենց անունով կը կոչուի նաեւ չարքաժինը։ Այս առթիւ բացումը կատարուած է հանդիսաւոր արարողութեամբ մը։

ՊԱՏՈՒԱՆԵԱՆ ղրկած է Իրանի Շահն Շահը Հրաչ Տէր Մկրտիչեանի (Րէքս Մուկար), որ Սան Ֆրանչիսկոյի չրջանի սկաուտական չարժման խորհուրդի փոխդործադիրն է։ Իրանի Մարմնակրթութեան եւ Սկաուտական Շարժման նախարար դր. Տոքթ. Ա. Իլսա Փանահ պատուանչան ղրկելով չեչտած է թէ Տէր Մկրտիչեան մեծապէս նպաստած է ամերիկեան սկաուտներուն եւ իրենց իրանեան եղբայրներուն միջեւ կապերու զօրացման եւ բարելաւման։ «Երիտասարդութեան բարձրացման» չքանչանն է որ տրուած է Տէր Մկրտիչեանին, իբ ներկայութեան 600 սկաուտներու։ Երրորդ Ամերիկացին է որ պատուուած է այս չքանչանով։ Րէքս Մուկար 26 տարի պաչտօնավարած է սկաուտական չարժման մէջ։ Ծնած է Պոսթըն։

ՍԱՄՈՒԷԼ

(ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԷՊ, 364 - 400)

Բ. ԳԻՐՔ

●

ՃԱՆԱՊԱՐՀՆԵՐԸ ԲԱԺԱՆԻՒՄ ԵՆ

5.— ՍԱՐՍԱՓԵԼԻ ԳԻՇԵՐՈՒԱՅ

ԱՌԱՒՕՏԸ

Նրա ծայրայեղ անձնավստահութիւնը այնպիսի տպաւորութիւն էր գործում, կարծես, այդ վեհապանծ ձիաւորի մարմինը դիւթուած կամ կախարդուած լինէր որ անմխելի էր դարձել ամէն զօրութեանց առջեւ։ Եւ իրաւ նրա մասին մի այդպիսի կարծիք կազմուել էր հասարակութեան մէջ։

Դա Մերուժան Արծրունին էր։

Իր փառասիրութեան չափ՝ փառահեղ էր ստեղծել նրան բնութիւնը, իսկ իր անզուսպ անգթութեան չափով — սոսկալի։ Նրա տոհմային ասորական արիւնը խառնուելով հայկականի եւ Ջայ-մար ամրոցի վիշապազունների արեան հետ, դարձրել էին նրան մի ահռելի ուժ, որ ոչ մի բանի առաջ չէր կանգ առնում։ Նրա կամքի առաջ ոչ մի խոչընդոտ չէր կարող դիմադրել։ Նրա ամէն մի ցանկութիւնը, ամէն մի քմահաճոյք պիտի կատարուէր անյապաղ, անկախ նրանից, թէ դա ինչ գնով պիտի ձեռք բերուէր։ Նրա կամքի առաջ ամէն ինչ պիտի ծունկի գար։ Նրա կամքի առաջ ամէն ինչ պիտի ոչնչանար։

Նրա ամէն մի ցանկութիւնը, ամէն մի քմահաճոյք, ամէն մի կամք ինքնին արդարացնում էր նրա գոյութիւնը։ Նրա գոյութիւնը ինքնին արդարացնում էր նրա ամէն մի ցանկութիւնը, ամէն մի քմահաճոյք, ամէն մի կամք

« Բոլոր նաւերը ջրանցքէն անցած պիտի ըլլան ուրբաթ կէս գիշերին : Թերահաւանները կրնան զալ տեսնել չաբաթ առաւօտ » :

× Մառեչալ Բուլկանին մասնաւոր նամակներ ուղղած է Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի վարչապետներուն, Սուէզի վէճին առթիւ : Պարունակութիւնը զաղանի կը պահուի, բայց լրագիրները կը հաւատան թէ Ա. Միութեան վարչապետը չափաւորութեան կոչ մը ուղղած է, որպէս զի եռ կենան որեւէ գիներ միջամտութենէ :

× Հնդկաստանի վարչապետը, Նեհրու, գեկուցում տալով խորհրդարանին առջեւ, հաղիսաւոր կոչ մը ուղղեց անգլիական, ֆրանսական եւ ամերիկեան կառավարութեանց, որպէսզի վերաքննեն «Լը Բանգքը գործածողներու ընկերակցութիւն մը կազմելու ծրագիրը : Այս առթիւ բացատրեց թէ արեւմտեան պետութիւններու ծանուցած միջոցները կրնան գինեալ ընդհարումի մը յանգիլ :

× Մասնագէտներու կարծիքով, ծախքերը 20 - 30 առ հարիւր պիտի աւելնան, եթէ նաւարկութիւնը կատարուի Բարեյուսոյ Հրուանդանին ճամբով :

× Նորակազմ ընկերակցութիւնը կը ծանուցանէ թէ իր առաջին նաւերը Սուէզի ջրանցքին առջեւ պիտի ըլլան քանի մը օրէն : Անգլիացի եւ Ֆրանսացի մասնագէտներ արդէն ճշգած են մանրամասնութիւնները : Եթէ եղիպտոս մերժէ արտօնել նաւերուն անցքը եւ արամադրել ցամաքային հաստատութիւնները, բռնաբարած պիտի ըլլայ 1888ի պայմանագիրը : Նոր ընկերակցութիւնը առժամեայ հանգամանք ունի :

× Եգիպտական տորմիղը զաղանի զորմափորձեր կը կատարէ Միջերկրականի մէջ : Գործողութիւնները պիտի տեւեն երեք օր, զիշեր ցերեկ : Աղեքսանդրիոյ նաւահանգիստը ամէն օր կը փակուի արեւամուտէն մինչեւ առաւտան ժամը 5·30 :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԿԻՊՐՈՍի Ցոյներուն համար պնդ· Նասը «ապագայ ազատարարն է հարստահարուած ժողովուրդներու », ինչպէս կը հաղորդեն կարգ մը թերթեր : — Առջի օր վերջացաւ ըմբոստներուն արուած երեք չաբթուան պայմանաժամը, անձնատուր ըլլալու համար : Իօքան կը ծանուցանէ թէ ոչ մէկ հայրենասէր անձնատուր եղած է : Անգլիացի կառավարիչը յայտարարեց թէ ըմբոստները պիտի ընայջուին, եթէ չընդունին անձնատուրութեան պայմանները : « Կարելի չէ խօսիլ նոր սահմանադրութեան մասին, ցորչափ չէ զադրածահաբեկչական զործունէութիւնը : Կարելի չէ ընտրութիւններ կատարել, երբ մարզապանին չուքը կ'երեւայ քուէատուփին վրայ » : Բազմաթիւ ռումբեր պայթեցան առջի օր, Կիպրոսի զանազան մասերուն մէջ, երկու լարուած ռումբեր ալ՝ անգլիական հիւանդանոցի մը առջեւ : Զերբակալուեցան 34 կասկածելիներ : Եօթը բանտարկեալներ փախան արզելարանէ մը, Նիկոսիոյ մօտ :

ԹԵՀՐԱՆի չրջանին մէջ երեւան հանուած նոր նաւթահորերը պիտի չհագորդծուին Իրանի ազ· ընկերութեան կողմէ, որ պիտի չանայ արտածումներ ալ կատարել : Շահը յայտարարեց թէ պեզումները պիտի չարունակուին, նոր հորեր զանելու համար :

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը կը ծանուցանէ թէ հացին գինը անփոփոխ կը մնայ եւ արտօնուած չէ որեւէ յաւելում կատարել այսօր, չաբաթ : Հետեւաբար չաճախորդները պարտաւոր չեն որոշուած գինէն աւելի վճարելու : Փռապանները իրենց յայտը զրած են չաճախորդներու բաբեացակամութեան վրայ : Կառավարութիւնը այս խնդիրն ալ կը քննէ, իրաւական հիմք մը զանելու եւ կամաւոր յաւելումը արգիլելու համար :

ՎԱՐՉԱՊԵՏը երէկ ալ չարունակեց իր խորհրդակցութիւնները արհեստակցական կազմակերպութեանց հետ, աշխատավարձի մասին : Կառավարութիւնը միչտ կ'ընդդիմանայ յաւելման : Հողագործական մեծ սենեքանեներու ներկայացուցիչը յայտարարեց թէ « կատարեալ ազէտի մը զոհերը զարձած են » :

ԳԻՆԵՐՈՒ բարձրացումը արգիլելու համար կառավարութիւնը որոշեց աւելի ազդու միջոցներ ձեռք առնել : Կարագ, պանիր, միս, պատուղ եւ բանջարեղէն պիտի ներածուի մեծ քանակութեամբ : Պահեստի կաթնեղէններն ալ ծախու պիտի հանուին, հետզհետէ :

ՍԱԿԱՐԱՆ (13 Սեպտ·) — Զոյգ ոսկի 474·000, նափոլէոն 3440, գուիս· 3260, սթերլին 4230, քսան տոլարնոց 16·560 : Թղթադրամ (անպաշտօն) — Սթերլին 1045, տոլար 405, պելժ· 8·15, գուիս· 97·25, փեզեթա 8·90 :

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

Մարսէյլի Հ· Ց· Դ· Քրիստափոր Ենթակոմիտէի բոլոր ընկերները կը հրաւիրուին ընկեր Ալմենակ եւ Տիկին Շահպազ - լեաններուն իրենց որդւոյն՝ Անդրանիկի եւ Օր· Մարի Քիւրտեանի ամուսնութեանառթիւ, եւ երկու հազար ֆր· կը նուիրեն Մշակոյթի տան :

Ստանալ «Ցառաջ»էն :

ԽԱՉՎԵՐԱՅԸ ՓՈՐԻՉի ՄԷՋ

Այս կիրակի Խաչվերացի տօնին առթիւ հանդիսաւոր պատարագ, ժամը 10ին Փարիզի Ս· Ցովհ· Մկրտիչ եկեղեցին, եւ Խաչվերացի Թափօր իրիկուան ժամը 5ին : Երկուշաբթի առաւօտ պատարագ եւ հոգեհանգիստ Մեռելոցի առթիւ, համայն ննջեցելոց հոգւոյն : Արարողութեանց կը նախագահէ կաթող· պատուիրակ Տ· Սեբուհ եպիսկ· Մանուկեան :

ՎԵՐԱՄՈՒՏի ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Կազմակերպուած Հ· Ց· Դ· Նոր Սերունդի Փարիզի մասնաճիւղի կողմէ : Այս կիրակի ժամը 4էն 10·30, Սզ· Տան թատերասրահին մէջ, 32 ռիւ տը Թրէվիզ :

Կը հրաւիրուին բոլոր մասնաճիւղներու ընկերները եւ ընկերուհիները, ինչպէս նաեւ համակիրները :

Ձոխ պիւֆէ :

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ

ՄԱՐՍԷՅԼ·— Սէն Ժերոմի Թաղ· խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ Թաղիս դպրոցը կը վերաբացուի այս երկուշաբթի : Մինչեւ յն տարիքի տղոց եւ աղջիկներու արձանագրութիւնները դպրոցի սրահին մէջ, ուսուցիչ Պ· Ազգին Մարտիրոսեանի մօտ :

Կը հրաւիրենք մեր բոլոր հայ ծնողները չուտափոյթ արձանագրել տալ իրենց փոքրիկները, որպէսզի օր առաջ սկսին դասերը :

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ

ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Միութեան պատգամաւորական ժողովը տեղի կ'ունենայ Տէսինի մէջ 22 եւ 23 սեպտեմբերին : Նիստերը կը փակուին 23ի կէսօրէն վերջ, գեղարուեստական ցերեկոյթով մը : Կը հրաւիրուին Տէսինի զաղութը եւ Սեբաստիոյ նահանգի բոլոր հայրենակիցները :

ՍԵԲԱՍՏԻՈՑ Մուրատ Ուսումնասիրաց Կեդր· վարչութիւնը ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր անդամները, պատգ· ժողովին առթիւ որ պիտի գումարուի Սեպտ· 22 - 23ին :

Իսկ լէ Մուլինոյի անդամները ժողովի կը հրաւիրուին այս կիրակի, ժամը 2ին, Սրմեան զպրոցին մէջ :

ՀԱՅԵՐԷՆի ԴԱՍ

Պէյրութէն եկած երիտասարդ ուսուցիչ մը արտամպրելի ժամեր ունի հայերէնի դասեր տալու դասընթացքներու մէջ կամ անհատաբար :

Դիմել «Ցառաջ»ի, Ա· Պ· սկզբնատառերով :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Մոնմորանսիի Հանդստեան Տան համար օգնական խոհարար մը եւ սպասուհի մը :

Դիմել Աղքատախնամի գրասենեակը, Ազգ· Տան մէջ, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ (9) :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

11 Նոյեմբեր, Հ· Բ· Ը· Մ· յիսնամեայ յոբելենական հանդէսը, Սալ Փլեյէլի մէջ, ժամը 21էն 24 :

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բ· Չատոր

Հատորին կէսը կը պարունակէ աննախընթաց նորութիւն մը — ՀՈՐՀՐԴԱՀԱՑ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ (1820 – 1955)·

Գրեց՝ ՄԻՆԱՍ ԹԷՕԼԷՕԼԵԱՆ

Գին 1000 ֆր· Դիմել «Ցառաջ»ին

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷՅԼի ՄԷՋ « ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ »

Կը խօսի Պ· ՖԵՐՏԻ ԱՊԱՃԵԱՆ

Քարտուղար Մուրատ - Ռափայէլեան Նախկին Սաներու Միութեան :

Կը նախագահէ Պ· ԺԱՆ ՊԸԺԵԱՆ

Կը ցուցադրուի նաեւ « Ժամանց ի վեներետիկ » :

Փաստանկարը (տօքիւմանթէր) պատրաստած Պ· Գրիգոր Ռափայէլեանէ եւ Պ· Արմիկ Յակոբեանէ :

17 Սեպտ· երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Սէն Ժերոմի Հայոց եկեղեցւոյ սրահին մէջ :

24 Սեպտ· երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Հ· Բ· Ը· Միութեան սրահին մէջ, 19ա, ռիւ վանթիւր :

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կրօն· Ընկերակցութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ այս կիրակի, տօն Վերացման Ս· Խաչի, հանդիսաւոր Ս· Պատարագէն ետք, կը կատարուի Մեռելոցի յատուկ մասնաւոր Հոգեհանգիստ : Իսկ կէսօրէն ետք ժամը հինգին տեղի կ'ունենայ Խաչվերացի աւանդական թափօրը եւ Անդաստանը :

× Ընկերակցութիւնը կը խնդրէ տեղեկութիւն ունեցողներէն իրեն հաղորդել հասցէները Մատակասքարէն Մարսէյլ փոխադրուած Հարազատ եւ Ցովհաննէս Մադենեսեաններու, որոնք կը փնտռուին Երեւան զտնուող իրենց մօր՝ Ռոզա Մադենեսեանի կողմէ :

ՀԱՅԱՇԽԱՏ ՊԱՏՄԱԳ ԻՍԻՒ ՄԷՋ

Այս կիրակի, Խաչվերացի տօնակատարութեան առթիւ, երեկոյեան ժամը վեցին Հանդիսաւոր պատարագ պիտի մատուցուի Սէն Պրիւնոյի մատրան մէջ : (148 ռիւ տը լ'Էկալիթէ) : Ս· Խաչի ժողովրդապետութիւն :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Դերձակի գործ աշխատելու համար աշկերտ մը՝ պայմանագրութեամբ :

Դիմել՝

Maison LAZARE

13, Rue Therèse, Paris (1).

Շատ հետաքրքրական գիրք մը

"ԺԱՄԱՆՑ ԵՒ ՋԲՕՍ"

632 մեծ էջեր — 200 նկարներ

կը պարունակէ

երազներու բանալին, բախտագուշակութեան զանազան եղանակները, աստղագիտութիւն, ոգեհարցութիւն, ձեռնածութիւն, ընտանեկան խաղեր մեծերու եւ փոքրերու համար, բացօթեայ զբօս, սալոնի խաղեր, եւն·, եւն· :

ՄԻԱԿ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԻՐՔԸ ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ

Գինը՝ թղթակազմ 1400 ֆրանք

լաքակազմ 1650 ֆրանք :

Դիմել Հ· Սամուէլ եւ Մ· Պարսամեան գրատուներուն, Փարիզ :

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

•

ԼԻՈՆ·— Հ· Ց· Դ· Վարանդեան կոմիտէն ընդհ· ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները, այս ուրբաթ իրիկուն, Ցոյնե - րու սրահը, 5 ռիւ Պօնփուա : Կարեւոր օրակարգ :

ՄԱՐՍԷՅԼ·— Հ· Ց· Դ· Սէն Ժերոմի « Հայաստան» եկեղեցական կոմիտէի ընդհ· ժողովը այս չաբաթ ժամը 21էն, սովորական հաւաքատեղին : Կարեւոր օրակարգ : Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ :

ՎԱԼԱՆՍ·— Հ· Ց· Դ· Շրջ· կոմիտէի ընդհ· ժողովը այս կիրակի առաւօտ ժամը 8·30ին, Ահարոնեան սրահը : Բոլոր ընկերներուն ներկայութիւնը պարտաւորիչ :

ՎԱԼԱՆՍ·— Ֆ· Կ· Խաչի մասնաճիւղին ընդհ· ժողովը այս կիրակի կէսօրէն վերջ ժամը 2·30ին Ահարոնեան սրահին մէջ : Մասիսզական է բոլոր ընկերուհիներուն ներկայութիւնը :

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ԵԳԻՊՏԱՀԱՆՔ

Գրեց՝ ԱՐՍԷՆ ԵՐԿԱԹ

Արձակ բանաստեղծութիւններ որոնց Ֆրանսերէնը երկու հատորներով լոյս տեսած է, մէկը Փարիզի, միւսը Գահիրէի մէջ :

Ընտիր տպագրութեամբ : Գինն 2 տոլար : Հասցէ·—

Arsène Yergath, B. P. 55

Le Caire (Egypte)

ՊԱՏԱՐԱԳ ՍԷՆ ԺԵՌՈՄԻ ՄԷՋ

ՄԱՐՍԷՅԼ·— Սէն Ժերոմի Թաղ· խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ այս կիրակի, Խաչվերացի տօնին առթիւ, Թաղիս Ս· Սահակ Մեսրոպ եկեղեցւոյ մէջ տեղի կ'ունենայ հանդիսաւոր Ս· պատարագ, մասնակցութեամբ Դպրաց Դասին :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Ագամեան, Հիսայեան եւ Սվազլեան ընտանիքները իրենց խորին չնորհակալութիւնը կը յայտնեն բոլոր անոնց, որոնք ներկայ եղան իրենց հօր եւ մօր, աներ հօր եւ զոքանչին Պօղոս Ադամեանի եւ Թագուհի Ադամեանի հոգեհանգստեան արարողութեան :

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Կ'ուզուին կին մանրեթանոխոնէրներ պատերբրիի համար : Դիմել՝

MAISON KORMAN

22 Rue Dussoubs, Paris (2e).

ԿՐ ՓՆՏՌՈՒԻ

Սէնթ Օպանէն Լեւոն Գասպարեան կը փնտռէ եղբայրը՝ Խաչիկ Գասպարեան, ծնած 1907ին, հօրը անունը Աւագ, մօրը՝ Զալօ, Կիրովականի (Հայաստան) գաւառ գիւղացի : Տեղեկացնել՝

3 Henri Merle, St. Auban (B. Alpes)

ԾԱԽՈՒ ՏՈՒՆ

Մարսէյլի մէջ հիւանդութեան պատճառով ծախու է տուն մը՝ չորս մեծ եւ երկու փոքր սենեակներով, ջուր, էլեկտրական - նութիւն, պարտէզ : Մատչելի գին : Դիմել՝ Գ· Այվազեանի, թիւ 22 Փլաթօ Սարթան, Լա Ռոզ, Մարսէյլ : Հանրակառք թիւ 1, 4 եւ 11 :

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԶԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ, ԳՈՑՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie

ԵՒ ՄԱՆԱՒԱՃԻՂԵՐԸ

52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant CouturierARGENTEUIL

166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON S - SOUS - BOIS

3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵԻ ՆՈՐԱՃԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e

C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10: Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ 16 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

DIMANCHE 16 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7682 32e ANNEE

Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3493

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՈՒՐԻՇ ԳԱՆՁԵՐ ԱԼ ԿԱՆ

Այսօր չահեկան տեսութիւն մը արտատպած ենք Երեւանի «Գրական Թերթ»էն, մեր աշխարհաբարով (տես Բ. էջ)։

Բուն խորագիրն է «Լուրջ ուշադրութիւն գրական ժառանգութեան արժեքաւորման ու հրատարակման»։

Թերթին խմբագրութիւնը գնահատելով ցարդ կատարուած աշխատանքը՝ անցեալի գրական հարուստ ժառանգութեան տարածման համար, կը մատնանշէ կարգ մը «լուրջ թերութիւններ». —

1. Մինչեւ հիմա մեր պատմագրական հարուստ գրականութիւնից շատ քիչ բան է թարգմանուել աշխարհաբարի եւ արժանացել հրատարակութեան։

Հաստատենք, անմիջապէս, որ այդ «շատ քիչ»ը, մեծ մասով հրատարակուած է արտասահմանի մէջ, շնորհիւ «Ցուսաբեր» ընկերակցութեան, արեւելահայ թարգմանութեամբ։

2. Տարիներից ի վեր չեն հրատարակւում մեր միջնադարեան խորապէս հումանիստական եւ գունագեղ լիրիկայի այնպիսի խոշոր ներկայացուցիչների ստեղծագործութիւնները, ինչպիսիք են Շնորհալին, Աղթամարցին, Թլկուրանցին եւ ուրիշներ։ Չափազանց քիչ են նաեւ բանասիրական, գիտական ուսումնասիրութիւնները։

Այս ճակատին վրայ եւս աւելի յառաջ գացած է Հայկական Արտասահմանը, շնորհիւ Պ.Ա. Զօպանեանի եւ ուրիշներու տքնաջան աշխատութեանց։

Միջնադարեան այդ ստեղծագործութիւնները հաւաքուած եւ հրատարակուած են լայն ուսումնասիրութիւններով։ Միեւնոյն ատեն թարգմանուած են ֆրանսերէնի եւ ուրիշ լեզուներու։

3. Վերջին ժամանակներս հրատարակուեցան Դ. Վարուժանի, Ռ. Սեւակի, Մ. Մեծարենցի եւ ուրիշների ստեղծագործութիւնները, բայց մեր գրական քննադատութիւնը շարունակում է լռութիւն պահպանել (պահել) մի այնպիսի խոշոր ու ինքնատիպ բանաստեղծի թողած գրական ժառանգութեան նկատմամբ, ինչպիսին Սիամանթոն է»։

Միջանկեալ հարցնէ՞նք թէ վերջապէս պիտի մոռնա՞ն սա կոպիտ «խոշոր»ը, որ կը գործածուի ձմերուկի, սեխի կամ դդումի համար։ Դժուա՞ր է սորվիլ եւ սորվեցնել թէ՝ այս տեսակ պարագաներու մէջ կ՚ըսենք «մեծ» (բանաստեղծ, գրագէտ, գիտուն, տաղանդ եւն.)։

Խմբագրականը յետոյ կը յիշէ քանի մը մոռցուածներ եւս,— Տիգրան Կամսարականը, Թլկատինցին եւ Ռուբէն Զարդարեանը։

«Չէ՞ որ նրանց ստեղծագործութիւնները կազմում են հայ գրականութեան հարստութիւնը, գունագեղութիւնն ու բազմազանութիւնը»։

Եւ կ՚առաջարկէ յատուկ յանձնաժողովներ կազմել, դը. ձելու համար Եղիշէ Չարենցի, Ակսել Բակունցի, Վահան Թոթովենցի, Հ. Սուրխաթեանի, Ա. Ցակոբեանի եւ ուրիշներու գրական ամբողջ ժառանգութեան հաւաքումով։

Պարտք սեպեցինք անգամ մը եւս մանրել, մատչելի դարձնել խմբագրականը, իբրեւ կազդուրիչ երեւոյթ մը։

Անհրաժեշտ չէ միշտ վկայութեան կանչել Լենինը եւ տառապէս կառչիլ «մարքսիստական գրականագիտութեան», ուրիշ թանկագին գանձեր ալ գտնելու համար, արեւմտահայ ճակատին վրայ։

Քիչ մը աւելի լայն բացէք վարագոյրը եւ պատուհանները, եւ պիտի տեսնէք որ տարագիր բազմութիւնները ունին դեռ ուրիշ վաստակներ, արժանի՝ լուրջ ուշադրութեան, ուսումնասիրութեան եւ հրատարակման։

Ժամանակը չէ՞ Ստալինի գամբարանը փոխադրելու երբեմնի «Ենովք»ը։ Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՕՏԱՐ ՄԱՍՆԱԳԷՏՆԵՐԸ ՄԵԿՆԵՑԱՆ ՋՐԱՆՑՔԷՆ

ԱՆՈՆՑ ՏԵՂ ԵԳԻՊՏՈՍ ՀԱՍԱՆ ՌՈՒՍԵՐ

Ինչպէս որոշուած էր, օտար նաւուղիղները ամէն աշխատանք վերջացուցին ուրբաթ գիշեր եւ սկսան անմիջապէս իրենց երկիրը վերադառնալ։ Անոնց տեղ ռուս մասնագէտներ հասան Սուէզ, անմիջապէս գործի ձեռնարկելու համար։ Եւրոպացի — մեծ մասով անգլիացի եւ ֆրանսացի — մասնագէտներու առաջին խումբին մեկնումը տեղի ունեցաւ առանց միջադէպի, բայց մեծ ջղագրգռութիւն կը տիրէ Փորթ Սայիտի, Սուէզի եւ Իսմայիլիայի մէջ։

Ռուս նաւուղիղներու ժամանումը հաղորդեց Փորթ Սայիտի խորհրդային հիւպատոսը որ Ջրանցքին վարչութեան կեդրոնը գնաց, աւետելու համար։ Գաղտնի կը պահուի ռուս մասնագէտներուն թիւը։

Սեպտեմբեր 14ին մեկնիլ սկսան մօտ հարիւր եւրոպացի նաւուղիղներ։ Իրենց մնացան 300 – 400 օտար ճարտարապետներ, մասնագէտներ եւ դրասենեակի պաշտօնեաներ։

Վերջին լուրերու համաձայն, լուրջ մտահոգութիւն կը տիրէ Եգիպտոսի եւ ռազմական շրջանակներուն մէջ։ Բրիտանական դեսպանատունը երրորդ անգամ բլլալով պատուիրեց իր հպատակներուն որ հեռանան, եթէ հարկեցուցիչ պատճառ մը չունին մնալու։ Անգլիական համայնքին թիւը կը հասնի 5700ի, եւ կէսէն աւելին մեկնած են արդէն։

Ամերիկեան դեսպանատունը տակաւին նոյնիմաստ ազդարարութիւն մը չէ ուղղած իր երկու հազար քաղաքացիներուն, որոնք միշտ հրահանգներու կը սպասեն։

Եգիպտական կառավարութիւնը սպասողական դիրք մը բռնած է, առ այժմ, տեսնելու համար թէ ինչ հետեւանք պիտի ունենայ ծրագրուած անգլեւֆրանսական ընկերակցութիւնը։ Այս կազմակերպութեան առաջին շոգենաւը պիտի փորձէ Ջրանցքէն անցնիլ իր սեփական նաւուղիղներով։ Ինչպէս գրած ենք արդէն, եթէ նաւը արգելքի հանդիպի, Անգլիա, Ֆրանսա եւ Մ. Նահանգները Ազգաժողովին Ապահովութեան Խորհուրդին պիտի դիմեն, բացատրութիւն պահանջելու համար Եգիպտոսէն։

Իրազեկներ կը հաւաստեն թէ ռուս մասնագէտներու առաքումը շատոնց որոշուած էր։ Այսպէս, Եգիպտոս համայնավարական ճակատէն զէնք ստանալէ եւ տնտեսական գործառնութիւններ հաստատել վերջ, այժմ ալ Խ. Միութեան կ՚ապաւինի, բանեցնելու համար իր ամէնէն թանկագին սեփականութիւնը, Սուէզի Ջրանցքը։

× Անգլիոյ շոգենաւային ընկերութիւնները կը ծանուցանեն թէ իրենց մեծ նաւերը կրնան Բարեյուսոյ Հրուանդանէն բռնել, դժուարութեանց չհանդիպելու համար։

× Ջրանցքին նախորդ ընկերութեան տնօրէնը, Ժաք Ժ. Փիքօ տեսակցութեան մը առթիւ քննադատեց նոր ընկերակցութեան կազմութիւնը, իբրեւ աւելորդ եւ անգործնական։ «Եթէ անհրաժեշտ է որ եւ է կազմակերպութիւն ստեղծել առժամապէս, չենք հասկնար թէ ինչու մեր ընկերութեան չդիմեցին։ Բայց եւ այնպէս, մենք ամէն բան պիտի ընենք, անոր օգնելու համար»։

× Արտաքին գործերու նախարարը, Փինօ, առջի օր ճայնասփիւռ ճառ մը խօսելով, ըսաւ թէ Ֆրանսա չուզեր բռնութեան դիմել, եթէ Եգիպտոս արգիլէ նոր ընկերակցութեան նաւերու անցքը. բայց երբեք տրամադիր չէ տեղի տալու բռնութեան առջեւ։ «Տակաւին կարելի է խուսափիլ զինուորական ընդհարումէ մը, եթէ Ջրանցքը գործածողները այնքան վճռականութիւն եւ համերաշխութիւն ցոյց տան որ գնդ. Նասըր վարանի անգամ մը եւս իր ժողովուրդին շահերը զոհել իր արկածախնդրական երազներուն։ Մեր առաջարկած լուծումը արգելք չէ բոլորին կողմէ ընդունելի կարգադրութիւն մը գտնելու համար։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆԸ

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՄԱՍԻՆ

Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Տ. Զարեհ Ա.ի օծումը պաշտօնապէս հաղորդուած ըլլալով կառավարութեան, Սուրիոյ վարչապետութիւնը հետեւեալ շրջաբերականը – հրահանգը ղրկած է բոլոր նախագահութեանց. —

«Հայ Առաքելական համայնքի ու Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութենէն ստացուած զեկոյցին համաձայն, 1956 Սեպտ. 2ին, Կիրակի օր տեղի ունեցած է օծման եւ գահակալութեան արարողութիւնը Զարեհ Ա. կաթողիկոսին, որուն ընտրութիւնը կատարուած էր 20 փետրուար 1956ին։

«Իր այս հանգամանքով Զարեհ Ա. Կաթողիկոս, որպէս հոգեւորական իշխանութեան բարձրագոյն պետը Սուրիոյ, Լիբանանի եւ Կիպրոսի Առաքելական Հայերուն, կը վայելէ ամբողջական իրաւասութիւն եւ հեղինակութիւն։

«Կը խնդրուի ըստ այնմ ծանօթանալ եւ հաղորդել Ձեզի ենթակայ բոլոր պաշտօնատուներուն»։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՊԱՏՐ. ՏԵՂԱՊԱՀԸ ԿԸ ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԷ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ

Սեպտ. 11ին երեքշաբթի, կէսօրէ ետք ժամը 4ին, Անթիլիաս այցելեց Երուսաղէմի Պատր. Տեղապահ Եղիշէ արք. Տէրտէրեան եւ ընդունուեցաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոս Զարեհ Ա.ի կողմէ։

Կաթողիկոսը եւ Տեղապահը ողջագուրուեցան եւ ունեցան շատ սիրալիր ու եղբայրական տեսակցութիւն մը։

Խօսակցութիւնը տեւեց երկու ժամ։ Ցետոյ Տեղապահը հրաժեշտ առաւ, եղբայրական բարեմաղթութիւններ ընելով։

***

Նոյն օրը կէս օրէ առաջ ժամը 10ին, Զարեհ կաթողիկոս ընդունեցաւ այցը Պէյրութի քննատական գործակատար Պ. Բոյի, որ ներկայացուց իր երկրին խընդակցութիւնը Ն. Ս. Օծութեան գահակալութեան առիթով։

Ժամը 11ին, ընդունուեցաւ Պէյրութի անգլիական դեսպան Պ. Ճորճ Միտըլթըն, որ շնորհաւորեց կաթողիկոսին օծումը։

Երկու դիւանագէտներն ալ ընդունուեցան Վեհարանի դահլիճին մէջ, ուր կաթողիկոսը շրջապատուած էր Խորէն եւ Ղեւոնդ եպիսկոպոսներու եւ միաբանութեան անդամներուն կողմէ։

Երկուքն ալ սիրալիր խօսակցութիւններ ունենալէ ետք, սուրճերեցին ոսկեմատեանին մէջ եւ հրաժեշտ առին փոխադարձ մաղթանքներով։

× Այնճարէն պատուիրակութիւն մը կաթողիկոսարան այցելելով, շնորհաւորած է Զարեհ Ա.ի օծումը։ Պատուիրակութիւնը ոչխար մը տարած էր, իբրեւ նուէր վանքին։

× Մարսէյլի «Լը Մէտիթէռանէ Լա Ֆըրանս» օրաթերթը սեպտեմբեր 13ի թիւին մէջ հրատարակելով Զարեհ կաթողիկոսի լուսանկարը, կը գրէ թէ Ն. Սրբութեան օծումը տեղի ունեցաւ Սեպտ. 2ին, ի ներկայութեան Լիբանանի նախագահին եւ Սուրիոյ նախագահին ներկայացուցիչներուն, դեսպաններու, քաղաքական եւ եկեղեցական ականաւոր անձերու եւ 30000 հաւատացեալներու։ «Ն. Սրբութիւն Զարեհ Ա. Կաթողիկոս մեծ համարում կը վայելէ եւ խիստ ժողովրդական է Սուրիոյ եւ Լիբանանի մէջ։ Ծնած է Մարաշ, 1915 մարտ 14ին եւ ուսումը կատարելագործած Պրիւսէլի համալսարանին մէջ։ Մայրենի լեզուէն զատ գիտէ ֆրանսերէն, անգլերէն եւ արաբերէն»։

× Առնուվիլէն խումբ մը հայրենակիցներ մասնաւոր նամակ մը ուղղած են Զարեհ կաթողիկոսի, շնորհաւորելով օծումը եւ ջերմապէս գնահատելով Ն. Ս. Օծութեան «քաջութիւնը իրաւունքի պաշտպանութեան, եւ քրիստոնէական ներողամտութեան կոչը։ Վստահ ենք որ Ձեր Ս. Օծութիւնը անձնուիրաբար պիտի ծառայէ Հայ. Եկեղեցւոյ զօրացման, ընդհանուր համերաշխութեան եւ մտաւոր զարգացման»։

× Կ՚իմանանք թէ Փարիզէն շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղած են Կիլիկեան Միութիւնը, Պ. Պ. Խաչատուր Փելթեկեան, Շ. Չէքմէեան եւ ուրիշներ։

ԹԵՐ ՈՒ ԴԷՄ ԺՈՂՈՎՆԵՐ

Անգլիոյ, Ֆրանսայի եւ Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարները նոր ժողով մը պիտի գումարեն Լոնտոնի մէջ, քննելու համար կացութիւնը։ Ցաջորդ օրն ալ Ջրանցքի նոր ընկերակցութեան անդամները նիստի հրաւիրուած են, դարձեալ Անգլիոյ մայրաքաղաքին մէջ։ Միւս կողմէ Հնդկաստանի վարչապետը, Նեհրու, խորհրդաժողովի մը հրաւիրած է ասիական պետութիւնները։

Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարը Լոնտոն պիտի երթայ, ոչ միայն ծրագրուած խորհրդակցութեան մասնակցելու, այլ եւ դիւրացնելու համար նոր ընկերակցութեան գործունէութիւնը։

Աւստրալիոյ վարչապետը, Մենզիս, որ Գահիրէ գացած էր իբրեւ նախագահը Հինգերու յանձնախումբին, Ուաշինկթըն հասնելով, ունկնդրութեան ընդունուեցաւ նախագահ Այզընհաուըրի կողմէ։ Տեսակցութիւնը տեւեց 40 վայրկեան։ Պ. Մենզիս նախագահին յանձնեց Իտընի մէկ նամակը։

× Անգլիոյ աշխատաւորական կուսակցութեան ձախ թեւին վարիչը, Պիւըն, յայտարարեց թէ Անգլիոյ պահպանողականները «ոչ թէ պետի մը, այլ հոգեբոյժի մը պէտք ունին»։

ԻՍՐԱՅԷԼԻ ՅԱՐՁԱԿՈՒՄԸ ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՎՐԱՅ

Յորդանանի կառավարութիւնը կը ծանուցանէ թէ Իսրայէլի զինուորները առջի օր յարձակեցան Կարանտալի զօրակայանին վրայ, առ նուազն 40 հոգի սպաննելով։ Այս զօրակայանը, որ ամէնէն կարեւորն է անապատին մէջ եւ Յորդանանի միակ յենակէտը Մեռեալ ծովուն եւ Աքապայի ծոցին միջեւ, սահմանագլուխին երկայնքը, բոլորովին քանդուած է։ Ամէնէն ծանր դէպքն է այս, երկար ատենէ ի վեր։ Ազգաժողովին ներկայացուցիչները դէպքին վայրը գացին, քննութիւն կատարելու համար։

Իսրայէլ ալ կը բողոքէ թէ երեք պահակներ սպաննուած են անապատին մէջ, որ կը գտնուի Կարանտալի յորդանանեան հրամանատարութեան տակ։ Իսրայէլեան զօրամասը զինուած էր թնդանօթներով, մեքենաշարժ զէնքերով եւ բացարձակ գործիքներով։

Ազգաժողովին ընդհ. քարտուղարը իր մօտ հրաւիրելով Իսրայէլի ներկայացուցիչը, մտահոգութիւն յայտնեց։ Ըստ թէ ընդհարումները յաճախադէպ կը դառնան եւ յիշեցուց զինադադարի պայմանագրին տրամադրութիւնները, որոնց համաձայն պիտի դադրեցնէին կռիւը։ Իսրայէլի ներկայացուցիչը ջանաց հաստատել թէ Յորդանան գիտմամբ կը խախտէ զինադադարը, անցեալ ապրիլէն ի վեր։

Նոյն երկրին Լոնտոնի դեսպանն ալ յայտարարութիւն մը հրատարակեց, ուղղա-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՄԵՐ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ...
ԱՄՊԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Կ'անձրեւէր Փարիզի վրայ եւ շատ ցուրտ էր Շաբաթ առաւօտ, երբ Եղիային կառքը բարձրացա՛ւ, բարձրացա՛ւ եւ յառաջ սուրաց ամպերուն վրայէն դէպի Արեւելք :

Կը սարսռային ամպերը, անհուն դաշտեր կը կազմէին յաճախ, դաշտեր՝ ուր կը մակաղէին ոչխարի հօտեր :

Ցեռմիջօրէին, Եղիա հանդարտօրէն փռեր էր Թեւերն ընդ այեր, ինչպէս Աստուծոյ հոգին՝ «ի վերայ ջուրց» :

Նստած եմ ամպերուն վրայ ու կը մտմտամ :

Մեր օդանաւը կը յիշեցնէ ինձ խատուտիկ՝ չերեփուկները, զորս կը սիրէի որսալ մեր ձորերուն մէջ՝ դեռ մանուկ, — անոնք, լայն բացած իրենց Թեւերը, կը Թռչկոտէին ջուրի պնակներու վրայ, կը հանգչէին աղաղուն եղէգներուն վրայ, պար կը դառնային գլխուս շուրջ, մինչ ես ամէն ճիգ կը Թափէի որսալու եւ Թեւերը մկրատելու՝ տեսնելու համար Թէ պիտի կարենայի՞ն Թռչիլ, իրենց ապակենման Թեւերէն զրկուած :

***

Դուն եւս, ժողովո՛ւրդ Հայոց, ինչպէս չերեփուկին, տարածեր ես երկու Թեւերդ ու կը ճախրես պատմութեան մշուշին մէջ: Թշնամին փորձեց կտրել Թեւերէդ մէկն ու մէկը, եԹէ ոչ երկուքը միաժամանակ: Ապիրատ զաւակներդ փորձեցին խորտակել Թեւերէդ մէկն ու մէկը, ինչպէս երբեմն ես, դեռ մանուկ, կը զուարճանայի՝ մկրատելով չերեփուկներուն Թեւերէն մէկն ու մէկը :

Դո՛ւն, ժողովո՛ւրդ Հայոց պաշտպանեցիր սակայն երկու Թեւերդ, պահպանեցիր ու տարածեցիր երկու Թեւերդ, փռեցիր տարերքին վրայ, Թշնամութեանց վրայ, ու ճախրեցիր, կը ճախրե՛ս տակաւին, պատմութեան մշուշին մէջէն, յաւիտենականութեան ոլին քեզի ապաւէն :

Տէ՛ր Աստուած, որ երբեք եւ երբեք չկարենային խորտակել երկու Թեւերդ :

***

Դո՛ւն, ժողովո՛ւրդ Հայոց, դիմադրեցիր եւ յաղԹեցիր երկու Թեւերովդ միայն :

Մոմեղէն էին Իգարոսի երկու Թեւերը, ուստի հալեցան երբ մօտեցաւ արեւին հնոցին: Ի՞նչ մետաղէ շինուած են քու Թեւերդ, որ կը դիմանան արեւին ջերմութեան, ժամանակներու Թշնամութեան, տարերքին կատաղութեան, ամպրոպին, կայծակին ու դժոխաշունչ բոլոր հովերուն; Ինծի ծանօԹ չէ Թեւերուդ մետաղը, բայց ես նախ կ'ուզէի գիտնալ Թէ ո՞վ սորվեցուց քեզի երկու թեւերուն խորհուրդը .—

Հելլենական իմաստութի՞ւնը, որ պահպանեց իր մշակոյԹը, Հոմերոսի եւ Արիստոտելի ժառանգը, Եղլադայի կղզիներուն ու Պոնտոսի բերդերուն մէջ բաժնած :

Երրայակա՞ն փորձառութի՞ւնը, որ ընդդիմադիր երկու կուսակցուԹիւն կազմեց, առաջնորդ ընտրելով հէգ Եսային ու հէգ Երեմիան, խաբելու համար Ասորեստանի սատուած - արքաները եւ Եգիպտոսի փարաւոնները :

Արեւելքի արդիական փիլիսոփայուԹի՞ւնը, որ կը մերժէ ընդունիլ մէկ Թիւր,—մարդը երկուք է, կ'ըսէ հին խորհուրդներու լեզուն, կազմուած՝ երկու բեւեռներով :

Օ՛, կ'ողջունեմ միտքը, որ կ'ուսուցանէ Թէ անկարելի է ըմբռնել Որմիզդը՝ եԹէ չըլլայ Ահրիմանը, ինչպէս անկարելի է ըմբռնել Ահրիմանը՝ եԹէ չըլլայՈրմիզդը: Այդ միտքն էր, որ առաջնորդեց քեզ ու Թելադրեց պատմութիւն հիւսել արեւելեան ապրշումով եւ արեւմտեան հէնքով : Արդարեւ, ինչ կը ներկայացնէ Հայկազեան Ոգին՝ եԹէ ոչ արեւելք, եԹէ ոչ արեւմուտք՝ միաժամանակ: Երկուք՝ բայց մէկ, մէկ՝ բայց երկուք: Օ՛ քրիստոնեայ մատենագիրներու յիմարութիւն, ի զո՛ւր կը փորձես վարկաբեկել մանիքէութիւնը, Թանկագին երակ քրիստոնէութեան աղամանդին մէջ :

***

Դո՛ւն, ժողովո՛ւրդ Հայոց, դուն՝ լեռ, դուն եւ ծով : Դուն՝ Արարատ, դուն եւ Միջերկրական: Վերլուծումի ի՛նչ անըսպառ նիւԹ՝ քու կեանքդ :

Հայո՛ց պատմութիւն, պատմութի՛ւն Հայոց,
Դուն ինձ չես երգեր միայն ողբ ու կոծ :

Աղբիւր իմաստութեան, աղբիւր յորդահոս խորհրդածութեանց, պատմութիւնդ դարձեր է Թելադրութիւն ազնիւ գաղափարներու եւ սրբազան տեսութեանց: Դուն Թելադրեցիր չկշտանալ միայն ասորական քրիստոնէութեամբ, այլ եւ ուզեցիր սնանիլ յունական քրիստոնէութեամբ, Աղբիանոսի գահին դէմ Գրիգոր Պարթեւի գահը, Հռովմէական չօշափուկին դէմ պարսկական չօշափուկը: Ու բիւզանդական չօշափուկին դէմ արաբական չօշափուկը : Այս ամէնը՝ հաստատելու համար Թէ խորթ է « Ամենայն Հայոց » տարազը, արդարեւ վերջմուտ: Այդ տարազով չէ՞ր որ աւերակոյտի վերածուեցան բոլոր կեդրոնացեալ կայրութիւնները :

Հաւասարակշռութեան նոյն օրէնքը՝ մեր Վերածնունդի պատմութեան մէջ : Պոլիսը փրկեց Թիֆլիզը, ու Թիֆլիզը փրկեց Պոլիսը, ամէն անգամ որ կը Թեքէր Թեւերէն մին՝ կը բարձրանար միւսը:

Ո՞վ ըսաւ ձեզի, յիմարնե՛ր, ո՞վ ըսաւ ձեզի Թէ երկու Թեւերը «կ'երկփեղկեն» ու կը պառակտեն մեր ժողովուրդը : Ստեղծեր ենք երկու բարբառներ, ու բարբառը, ազգաշինութեան տեսակէտով, աւաղ չէ ինչպէս է կրօնական ժառանգը, երկա՛Թ է բարբառը եւ չէ կրցեր բաժնել մեզ, պատ քաշել երկու հատուածներուն միջեւ: Ո՞ր յիմարն է որ կը կարծէ Թէ կայ լեզուէն ալ բարձր արժէք մը: Եւ ո՞վ է յիմարներուն յիմարը, որ իր բախտը եւ ճակատագիրը կը վստահի մէկ Թեւին :

« Ամենայն Հայո՞ց » , — բարբառային պարծմոլութիւն :

***

Ժողովուրդ Հայոց, գլխուդ վերեւ այժմ «Ամենայն Հայո՞ց» կ'ուզեն խաղալ մեր տխրացուները, իմաստունի հովեր առնելով տխրութ մը՝ զոր եկեղեցին կուտայ աժեմ - չաժեմին, — սոսնց ամբողջ գիտցածը եօԹը գլուխ Աւետարան միայն :

Այժմ «Ամենայն Հայո՞ց» կ'ուզեն խաղալ մեր տխրացուները, իմաստունի հովեր առնելով ընկերային դիրքէ մը՝ զոր հարստութիւնը կուտայ ոմանց, լեցնելով դրամապանակը, պարապ Թողլով խելապանակը :

Այս վիճակը ինծի կը յիշեցնէ մեր գիւղը, ուր խելացի կը կարծուէր, գիւղապետ ընտրուելու արժանի, ով որ եօԹը կով ունէր կամ հինգ արտավար այգի, փոյԹ չէ ստացուած նամակ մը կարդալու համար պէտք ունենար գիւղին նախակրԹարանին աշակերտին օժանդակութեան :

Այս վիճակը ինծի կը յիշեցնէ մեր երկիրը, ուր առաջնորդը, երբ չաԹալ-Թաղ դնէր գլուխը, ինքզինք կը կարծէր Աստուծոյ փոխանորդը, փոյԹ չէ Թէ ամբողջ գիտցածը Աբրահամին պատմութիւնն ըլլար միայն կամ Փարիսեցիին աղօԹքը :

Ափսո՛ս, ժողովուրդ Հայոց, վրտէքդարձեր է այժմ մեր եկեղեցին, ու մեծով պզտիկով ամէն ոք կը զբաղի միայն եկեղեցական վէճերով, առանց խորհելու Թէ մեր դատը ուրիշ մտահոգութիւններ կը ներկայացնէ փրկելու համար ժողովուրդը: Հոդ է — պատարանական անհանդուրժութիւն մը ցոյց կուտան կիները, որոնք փողոցի հետաքրքրութիւն կը մատնեն եւ նշանած մը ընտրելու ձեւով՝ «ասիկա չեմ ուզեր, այսինչը կ'ուզեմ» կ'աղաղակեն եկեղեցիին մէջ, փողոցին մէջ եւ տուներուն մէջ: Այրութիւնն ալ այն աստիճան պակսեր է արդէն, որ էրիկ - մարդիկ, դարմանելու համար իրենց ճոմփլէգսը, չաԹալ - Թաղ կ'ուզեն ապահովել իրենց կնոջ նախընտրածին :

Ժողովո՛ւրդ Հայոց, Հայո՛ց ժողովուրդ, պժգալի է տեսարանը: Մարդիկ, որ պատմութիւն չեն գիտեր, ինկեր են պտտաքին Թշնամութեանց յորձանքին մէջ, փշրելու համար Թեւերէդ մին:

Մեր պատմութիւնը Թռեր է, փռելով երկու Թեւերը՝ ինչպէս օդանաւը, որ ահա կը մօտենայ Լիբանանի լեռներուն : Վա՛յ Թեւը կտրողին :

Երբ վար կ'իջնեմ օդանաւէն, ինծի կ'ըսեն Թէ, այստեղ, ժողովուրդը վճռած է պահպանել մեր պատմութեան երկու Թեւերը, այնքան հզօր որքան հաւասարազօր :

Կտրի՛ն Թեւերը անոր որ կը փորձէ կտրել այդ Թեւերէն մէկն ու մէկը, կը պատասխանեմ :

Պէյրութ Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

ՈՒՇ ԼԻՆԻ ՆՈՒՇ ԼԻՆԻ...

Երեւանի Գրական Թերթը գնահատելով անցեալի գրական ժառանգութեանց հրատարակութեան աշխատանքը, հետեւեալ դիտողութիւնները կ'ընէ (31 Օգոստոս) .—

... Անցեալին գրական ժառանգութեան ինչպէս եւ գնահատման, նոյնպէս ալ հրատարակութեան մէջ կան տակաւին լուրջ Թերութիւններ: Հայ բազմահարուստ եւ բազմազան գրականութեան շատ մը փայլուն էջեր, որոնք մաս կը կազմեն եւ կապուած են մեր ժողովուրդի հերոսական մաքառումներուն, ազատասիրական ոգորումներուն հետ, տակաւին չեն գնահատուած արժանի կերպով եւ չեն դարձած ընթերցող լայն զանգուածներու սեփականութիւնը :

Ցարդ մեր պատմագրական հարուստ գրականութենէն շատ քիչ բան Թարգմանուած է աշխարհաբար եւ արժանացած հրատարակութեան, տարիներէ ի վեր չեն հրատարակուիր մեր միջնադարեան խորապէս գունադեղ քնարական այնպիսի մեծ ներկայացուցիչներու ստեղծագործութիւնները, ինչպէս Շնորհալին, ԱղԹամարցին, Թլկուրանցին եւ ուրիշներ: Զափազանց քիչ են նաեւ անոնց ստեղծագործութիւնը վերլուծող ու արժեւորող բանասիրական, գիտական ուսումնասիրութիւնները :

Հայ նոր գրականութեան մէջ կարգ մը կարեւոր էջեր եւս դեռ չեն գնահատուած ըստ արժանւոյն: Եւ ասիկա կը վերաբերի գլխաւորապէս արեւմտահայ գրականութեան, որուն լաւագոյն ստեղծագործութիւններուն մէջ ճշմարիտ գոյներով նկարագրուած է հայ ժողովուրդի արեւմտեան հատուածին ընկերային ծանր վիճակը Թրքական բռնապետութեան լուծին տակ, պատկերացուցած են այն հերոսական պայքարը, որ հայ ժողովուրդը մղած է ընդդէմ Թուրք ճնշողներու: Ճիշդ է վերջերս հրատարակուեցան Դ. Վարուժանի, Ռ. Սեւակի, Մ. Մեծարենցի եւ ուրիշներու ստեղծագործութիւնները՝ բայց ցարդ մեր գրական քննադատութիւնը կը շարունակէ լռութիւն պահել այնպիսի մեծ ու ինքնատիպ բանաստեղծի ձգած գրական հարուստ ժառանգութեան մասին, ինչպէս Սիամանթօն : Տակաւին մարքսեան գրականագիտութեան լոյսին վերլուծումի եւ գնահատականին չէ արժանացած նաեւ Ղեւոնդ Ալիշանի ձգած գրական ու գիտական հարուստ ժառանգութիւնը: Հարուստ եւ բազմազան է արեւմտահայ արձակը, սակայն անոր շատ քիչ ներկայացուցիչներու երկերը միայն դարձած են մեր ընթերցողներու սեփականութիւնը : Կը կարծենք Թէ ժամանակն է զբաղելու արեւմտահայ նշանաւոր արձակագիրներու գրական ժառանգութեան արժեւորումով եւ հրատարակութեամբ, ինչպէս Տիգրան Կամսարական, որու « Վարժապետին աղջիկը» վէպը ընկերային արժէքաւոր կտաւ մըն է արեւմտահայ մտաւորականութեան եւ աշխատաւորութեան ընկերային վիճակի մասին, Թլկատինցին որու ստեղծագործութեանց մէջ տրուած են արեւմտահայ գիւղացիութեան ծանր կեանքի ճշմարիտ պատկերները, Ռուբէն Զարդարեան եւ ուրիշներ : Չէ՞ որ անոնց ստեղծագործութիւնները կը կազմեն հայ գրականութեան հարստութիւնը, գունագեղութիւնն ու բազմազանութիւնը :

Մեր գրական կազմակերպութիւնը, հրատարակչական մարմինները, Հայկական խորհրդային գիտութեանց Ակադեմիայի Գրականութեան կաճառը պարտաւոր են լրջօրէն զբաղիլ նաեւ մեր շարքերէն անժամանակ հեռացած խորհրդահայ գրողներու գրական ժառանգութիւնը հաւաքելու գործով: Ինչո՞ւ մեր մէջ չեն ստեղծուիր յանձնախումբեր որ զբաղին այդ գրողներու գրական ժառանգութեամբ, չէ՞ որ այդ գործը շատոնց արդէն կը կիրառուի Խ. Միութեան Գրողներու Միութեանց մէջ: Կը կարծենք Թէ, ժամանակն է հոս եւս ստեղծել այդպիսի յանձնաժողովներ, որոնք զբաղէին Եղիշէ Զարենցի, Ակսել Բակունցի, Վահան Թոթովենցի, գրագէտներ Յ. Սուրխաթեանի, Ս. Յակոբեանի եւ ուրիշներու գրական ամբողջ գործին հաւաքումով: Կը կարծենք Թէ ժամանակն է նաեւ ձեռնարկելու Եղիշէ Զարենցի երկերու ակադեմական հրատարակութեան : Պէտք է յիշենք Թէ դասականներու ակադեմական հրատարակութեան գործը շատ դանդաղ կ'ընթանայ, երբեմն տարիներ ու տասնամեակներ կը տեւեն: Ցարդ կ'իրականանայ միայն Խաչատուր Աբովեանի, Յովհաննէս Թումանեանի, Յակոբ Յակոբեանի եւ Գաբրիէլ Սունդուկեանի երկերու ակադեմական հրատարակութիւնը : Ընթերցողները, ուսանողները, գրականութեան պատմութեամբ զբաղողները կը սպասեն նաեւ Յակոբ Պարոնեանի, Շիրվանզադէի, Վահան Տէրեանի եւ միւս դասականներու երկերու ակադեմական հրատարակութեան :

ՏԻԿԻՆԸ երիտասարդացման դեղահատեր կ'առնէ, եւ 15 տարի կ'երիտասարդանայ: Հինգ տարիէ ի վեր բացակայող ուսանող տղան կը վերադառնայ :

ՏՂԱՆ .— Մայր, աս որքան երիտասարդացեր ես. քովինդ ալ միջակ եղբա՞յրս է :

ՄԱՅՐԸ .— Ոչ, տղաս, երիտասարդացման դեղահատերուն կէսը հայրիկդ գործածեր է ... :

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՍՊԱՍՈՒՄ

— Դուք բժի՞շկ էք, հարցուց Ռեխ դողդոջ ձայնով :

— Ամենամեծ բժիշկը, որ երբեւիցէ գոյութիւն ունեցած ըլլայ, վասնզի ես միեւնոյն դեղագիրով կը բժշկեմ միտքն ու մարմինը: Վերջ կուտամ ամէ՛ն ցաւի եւ կը ներեմ՝ ամէ՛ն մեղքի :

— Ես պէտք չունիմ ձեզի, ըսաւ Ռեխ: Բայց բժիշկը պատասխանեց .

— Բոլոր մարդոց համար կուգայ ատենը, երբ դեկը կ'առնուի իրենց ձեռքէն: Որովհետեւ դուն համբերատար եւ խոհեմ եղար, դեկը երկար կրցար պահել ձեռքիդ մէջ եւ երկար ալ ժամանակ ունեցար՝ այդ փոխանցման պահուն պատրաստուելու համար: Վարպե՛տ Ռեխ, ինչ որ տեսնուելիք բան կար քու բնագաւառիդ մէջ, տեսար լիովին: Սակայն վերջացած է հիմա ամէն ինչ եւ, աւելցուց բժիշկը ոտքի ելլելով, ալ հա՛րկ է ելլես ու հետս գաս :

— Դուք տարօրինակ բժիշկ մըն էք, ըսաւ Ռեխ, աչքը սեւեռելով իր հիւրին :

— Բնական օրէնք մըն եմ ես եւ մարդիկ զիս կը կոչեն Մահ, պատասխանեց միւսը :

— Ինչո՞ւ առաջուց չըսիր, աղաղակեց Ռեխ, ես այսքա՛ն տարիներէ ի վեր քեզի կը սպասէի: Հազա՛ր բարի, տո՛ւր նայիմ սա ձեռքդ :

— Թեւիս կռթնէ, վասնզի ուժդ հատնելու վրայ է, ըսաւ օտարականը: Կրնաս ամբողջ ծանրութեամբդ վրաս իյնալ, եԹէ ուզես, որովհետեւ՝ ծեր եմ Թէեւ, սակայն ուժեղ եմ շատ: Երեք քայլով կը հասնինք իմ կառքիս, եւ անգամ մը որ նստիս կառքիս մէջ, կը վերջանան բոլոր ցաւերդ: Գիտե՞ս, Ռեխ, ես միշտ կը կարօտնայի քեզ, որպէս Թէ դուն հարազատ զաւակս եղած ըլլայիր: Եւ իմ երկա՛ր ասպարէզիս մէջ, բոլոր մարդոցմէ աւելի քե՛զ փնտռեցի: Եւ ամենամեծ ուրախութեամբ եկայ մօտդ ի վերջոյ: Կո՛շտ եմ ես, կծու լեզու կը գործածեմ, եւ առաջին հերթին կը խրտչեցնեմ մարդիկը, եւ սակայն քեզիպէսներուն համար՝ անգնահատելի ընկեր մըն եմ ես :

— Մարճորիի մահէն ասդին, պատասխանեց Ռեխ, Աստուծոյ առջեւ կ'երդնում՝ Թէ միա՛կ ընկերս էիր դուն, որուն մտերմութիւնը կը փնտռէի :

Այսպէս Թեւանցուկ անցան բակէն :

Այդ պահուն ծառաներէն մին արթնցաւ եւ վերստին քունի տիրակալութեան տակ իյնալէ առաջ՝ լսեց ձիերու դոփիւնը: Այդ գիշեր ամբողջ հովիտը ալեկոծեցաւ, իբրեւ Թէ զօրաւոր հովի մը ազդեցութեան տակ ինկած ըլլար :

Եւ երբ մարդիկ արթնցան առաւօտուն, տեսան որ Ռեխ վերջապէս կատարած էր իր այնքան ակնկալած ճամբորդութիւնը :

ՌՈՊԸՐԹ ՍԹԻՎԸՆՍԸՆ

Անգլ. թարգմ. Ս. ԱՇՃԵԱՆ

(15 եւ վերջ)

ՈՍՏԻԿԻ

(ՊՍԵՍՈՒԽՈՒՆ ՎԼԳ, 364 - 400)

Ի. ԳԱՎԻ

ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻ ԶՀԱՅՏՆՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՄԱՀՎԱՆԴՐՅԱՆ

5.— ՈՍՏԻԿԻ ՎՃԳԱՀԱՅՈՑ ՊՈՍՏՈՍԸ

— Ես էլ մտածեցի, որ ինչ-որ մեկը մեզ հետևում է, ուստի ոչինչ չասացի քեզ: Բայց հիմա, երբ մենք արդեն հեռացել ենք քաղաքից, կարող ենք խոսել: Ես կարծում եմ, որ մեզ հետևում էր Ռուբենը, որ Ալեքսանդրի հետ էր եկել Ալեքսանդրիայից: Ես նրան տեսա նավահանգստում, երբ նա մեզ հետևում էր:

— Ռուբենը... — կրկնեց Ստեփանոսը: — Ես նրան չեմ ճանաչում, բայց ինչո՞ւ նա մեզ հետևում էր:

— Ես չգիտեմ, թե ինչու, բայց կարծում եմ, որ նա մեզ հետևում էր: Ես նրան տեսա նավահանգստում, երբ

կի ամբաստանելով Յորդանանը։ Այս առթիւ ըսաւ թէ Իսրայէլ առնուազն 160 զինադադարի յանձնած է Մայիս 1էն ի վեր՝ Յորդանանի դէմ։ Յետոյ բացատրեց թէ Հիւսէյին Թագաւորին եւ բարձրաստիճան սպաներու յայտարարութեանց համաձայն, Յորդանան թշնամական դիտումներ ունի։ Հրէական ներկայացուցիչներու խորհուրդը յայտարարութիւն մը հրատարակեց, ցաւ յայտնելով սահմանային ընդհարումներու մասին եւ աղաղակելով աջակցութիւնը խնդրելով։

Յորդանանի Թագաւորը Սեպտ. 14ին Պաղտատ մեկնեցաւ, խորհրդակցելու համար Իրաքի Թագաւորին հետ, փոխադարձ պաշտպանութեան մասին։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ վարչապետը, մարէշալ Բուլկանին, նոր նամակ մը ուղղելով Այզընհաուըրի, կը կրկնէ իր առաջարկը՝ հիւլէական զէնքերը արգիլելու եւ սպառազինութիւններ կրճատելու համար։ Այս առթիւ զինել կուտայ թէ օդանաւային զննութիւններ կատարելու առաջարկը պատերազմի հոգեբանութիւն մը պիտի ստեղծէ, փոխանակ մեղմացնելու կացութիւն։ Յետոյ կ'առաջարկէ դադրեցնել հիւլէական զէնքերու փորձերը։

ԱԼԺԵՐԻՈՅ մէջ ձերբակալուեցան երեսուն համայնավարներ, որոնց մէջ կը գտնուի Օրլէանվիլի հիւանդանոցին գլխաւոր վիրաբոյժը։ Ոստիկանութեան տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ նոր հաստատուած էր այս կազմակերպութիւնը, իբրեւ «ազատագրութեան ռազմիկներ» եւ թէ անոր անդամները մասնակցած էին կարգ մը սպանութեանց եւ թակարդներու, Ալժերիոյ ազգայնականներուն հետ։ Ամբաստանեալներէն 15ը Եւրոպացիներ են, մէջն ըլլալով վիրաբոյժ Տօքթ. Մարթինին եւ իր կինը։ Նոյն տեղեկագրին համաձայն, ամբաստանեալները նոր ցանց մը պատրաստած էին, թէ մարդիկ սպաննելու եւ թէ երկաթուղիները պայթեցնելու համար։

ԿԻՊՐՈՍԻ մասին զեկուցում տալով, երեսփ. ժողովին առջեւ, Անգլիոյ գաղթային նախարարը յայտարարեց թէ Սուէզի տագնապը անկարելի կը դարձնէ ինքնորոշման իրաւունք տալ։ «Ներկայ պարագաներուն մէջ բացարձակապէս անհրաժեշտ է գերիշխանութիւն Կիպրոսի վրայ, եթէ կ'ուզենք լրիւ կատարել մեր պարտականութիւնը։ Անկարելի է բանակցութիւն կատարել այս միջոցին, երբ ըմբոստները պատրաստ են հարուածելու, եթէ իրենց ուզած պայմանները չընդունուին»։ Ընդդիմադիրները այս առթիւ ալ բողոքեցին Մակարիոս արք.ի աքսորին դէմ, փաշականութիւն կոչելով զայն։ Կառավարութեան ներկայացուցիչը պատասխանեց թէ աքսորականը ամբաստանութեան տակ է եւ չի կրնար վերադառնալ։ Կ'ըսուի թէ Մակարիոս արք. հիւանդ է։ — Նոր խուզարկութիւններ կատարուեցան Ֆամակուսթայի շրջանին մէջ, ուր ըմբոստները գիւղացի մը սպաննած եւ երեք հոգի վիրաւորած էին։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ նախագահական ընտրութեան առթիւ, 85 միլիոն տոլար տրամադրուած է երկու գլխաւոր կուսակցութեանց։ Նոյն աղբիւրին համաձայն, 38 միլիոն քաղաքացիներ պիտի աշխատին իբրեւ կամաւոր։

ԳԱՀԻՐԷԻ մէջ բանտարկուած լրտեսները, որոնց մէջ կան չորս Անգլիացիներ, պիտի դատուին 8–10 օրէն։

ՍԱԿԱՐԱՆ (14 Սեպտ.) — Ձոյլ ոսկի 472.000, նափոլէոն 3440, գուինէ 3270, սթերլին 4240, քսան տոլարնոց 16.520։ Թղթադրամ (անպաշտօն) — Սթերլին 1030, տոլար 405, պելժ. 8.15, զուից. 97.50, փեզեթա 8.85։

ՄԵԹՐՈՅԻՆ պաշտօնեաները աշխատավարձքի յաւելում կը պահանջեն, զանազան զանգատներ յայտնելով։

150 ՄԻԼԻԱՐ ՖՐԱՆՔԻ փոխառութիւնը մեծ յաջողութիւն գտած ըլլալով, կը կարծուի թէ 200 միլիարի պիտի հասնի գումարը, Հոկտ. 20էն առաջ։

ԱՆԳԼԻՈՅ լորտերու ժողովին մէջ Ֆրանսայի դէմ անհաճոյ խօսքեր արտասանեց նախորդ վարչապետը, Իտլի, մեղադրելով զայն իբրեւ «վերջին ջատագովը գաղթատիրութեան»։ Ուրիշ լորտ մը ուժգնօրէն բողոքեց։

ԳԱՀԻՐԷԻ թերթերը կը շարունակեն սլաքներ արձակել Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի դէմ, նոր ընկերակցութեան առթիւ։ Կ'ըսեն թէ այդ ծրագիրը պատրուակ մըն է պատերազմ յայտարարելու համար։ Կառավարական թերթն ալ խօսքը ուղղելով Տըլըսի, կ'ըսէ թէ «ազատութիւնը տալարով չի գնուիր»։ Պ. Տըլըս կը կարծէ թէ ամէն բան ծախու է, նոյնիսկ խիղճը եւ արժանապատուութիւնը։ Կարելի չէ տոլարով գնել բարոյականը, ազատութիւնը եւ ազգային գերիշխանութիւնը»։

ԼՐԱՏՈՒ ԱՐՈՒԵՍՏԻ

Միջոտիէն դերասանական խումբէն Վարուժան Ոզունեանի մէկ թատերգութիւնը Քոնսէրթօն Սեպտ. 22ին, շաբաթ իրիկուն ժամը 8.30ին պիտի ներկայացուի Ռատիօ Նասիոնալի վրայ։ Խաղարկութեան կը մասնակցին Փիէռ Ֆրեներ, Ժան Մարշայ (Քոմէտի Ֆրանսէզէն) եւ ուրիշ ծանօթ դերասաններ։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Բ. Հատոր

Հատորին կէսը կը պարունակէ անհատական նորութիւն մը — ԽՈՐՀՐԴԱՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ (1820 – 1955).

Գրեց՝ ՄԻՆԱՍ ԹԷՕԼԷՕԼԵԱՆ

Գին 1000 ֆր. Դիմել «Յառաջ»ին

●

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆՔ

Գրեց՝ ԱՐՍԷՆ ԵՐԿԱԹ

Արձակ բանաստեղծութիւններ որոնց ֆրանսերէնը երկու հատորներով լոյս տեսած է, մէկը Փարիզի, միւսը Գահիրէի մէջ։

Ընտիր տպագրութեամբ։ Գին 2 տոլար։ Հասցէ.—

Arsène Yergath, B. P. 55
Le Caire (Egypte)

●

ՁԷՆՔԻ ՏԱԿ

Արձակ էջեր
Գրեց
ԱՐԱՄԱՅԻՍ ՍՐԱՊԵԱՆ
Տպագրութիւն՝ Վենետիկ–Ս. Ղազար 1956
ԳԻՆ 500 ՖՐ.
Դիմել «ՅԱՌԱՋ»ի

●

«ԼՈՒՍԱԲԵՐԴ»

Տարօնաշունչ հատոր, հեղինակ՝ Նշան Պէշիկթաշլեան, Յառաջաբան՝ Ս. Շահնազարեանց։ Պատկերազարդ, 240 էջ, գին 1000 ֆրանք։ Հրատարակութիւն Տարօն Տուրուբերանի Հայր. Միութեան Կեդր. Վարչութեան (Ամերիկա)։

Դիմել հեղինակին.—

52, Rue de Strasbourg, Vincennes (Seine).

ԽԱՉՎԵՐԱՑԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Այս կիրակի Խաչվերացի տօնին առթիւ հանդիսաւոր պատարագ, ժամը 10ին Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, եւ Խաչվերացի թափօր իրիկուան ժամը 5ին։ Երկուշաբթի առաւօտ պատարագ եւ հոգեհանգիստ Մեռելոցի առթիւ, համայն ննջեցելոց հոգւոյն։ Արարողութեանց կը նախագահէ կաթող. պատուիրակ Տ. Սերովբէ եպիսկ. Մանուկեան։

ՎԵՐԱՄՈՒՏԻ ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Կազմակերպուած Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի Փարիզի մասնաճիւղի կողմէ։ Այս կիրակի ժամը 4էն 10.30, Ազգ. Տան թատերասրահին մէջ, 32 ռիւ տը Թրէվիզ։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ

ՄԱՐՍԷՅԼ. — Սէն Ժեռոմի Թաղ. խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ Թաղիս դպրոցը կը վերաբացուի այս երկուշաբթի։ Միեւնոյն ատեն տեղի կ'ունենան արձանագրութիւնները դպրոցի սրահին մէջ, ուսուցիչ Պ. Ազգին Մարտիրոսեանի միջոցաւ։

Կը հրաւիրենք մեր բոլոր հայ ծնողները շուտափոյթ արձանագրել տալ իրենց փոքրիկները, որպէսզի օր առաջ սկսին դասերը։

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ
ՄԷԶՈՆ ՄԻՇԷԼԻ ՀԱՄԱՐ

Դեղեցիկ լաւ կարող կարուհիներ fond-fêfusion — ձիւֆի համար։ Մեծ քանակութեամբ, տեւական գործ։

Դիմել առաւօտները ժամը 9-12, Մէզոն Միշէլի, 165 ռիւ տը ժավէլ, Փարիզ (15)։ Մէթրօ Ֆելիքս Ֆոր։

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ
« ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ »

Կը խօսի Պ. ՖԵՐՏԻ ԱՊԱՃԵԱՆ

Քարտուղար Մուրատ - Ռափայէլեան Նախկին Սաներու Միութեան։

Կը նախագահէ Պ. ԺԱՆ ՊԸԺԵԱՆ

Կը ցուցադրուի նաեւ «Ժամանց ի Վենետիկ»։

Փաստանկարը (տօքիւմանթէր) պատրաստուած Պ. Գրիգոր Ռափայէլեանէ եւ Պ. Արմիկ Յակոբեանէ։

17 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Սէն Ժերոմի Հայոց եկեղեցւոյ սրահին մէջ։

24 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Հ. Բ. Ը. Միութեան սրահին մէջ, 19ա, ռիւ Վանթիւր։

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կրօն. Ընկերակցութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ այս կիրակի, տօն Վերացման Ս. Խաչի, հանդիսաւոր Ս. Պատարագէն ետք, կը կատարուի Մեռելոցի յատուկ մասնաւոր Հոգեհանգիստ։ Իսկ կէսօրէն ետք ժամը հինգին տեղի կ'ունենայ Խաչվերացի աւանդական թափօրը եւ Անդաստանը։

× Ընկերակցութիւնը կը խնդրէ տեղեկութիւն ունեցողներէն իրեն հաղորդել հասցէները Մատաղաքարէն Մարսէյլ փոխադրուած Հարպադատ եւ Յովհաննէս Մադենեանեաններու, որոնք կը փնտռուին Երեւան գտնուող իրենց մօր՝ Ռոզա Մադենեանի կողմէ։

ՅԵՏԱՁԳՈՒԱԾ Է

Եղիշէ Ծունկուրտայեանի հոգեհանգիստը որ տեղի պիտի ունենար այս կիրակի առտու։ Պիտի կատարուի Սեպտ. 23ի կիրակին։

ՃՇԴՈՒՄ

Մխիթար Ալիքսանեանի մահուան առթիւ Փլաս տ'Իթալի հայրենակիցներուն մէջ հաւաքուած 15.000 ֆրանքը բաժնուած է այսպէս. — 5000 ֆր. Համզգայեան տան եւ 5000 կ. Խաչին եւ 5000 ֆր. Կապոյտ Խաչին։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ՊԱՏԱՐԱԳ ԻՍԻԻ ՄԷՋ

Այս կիրակի, Խաչվերացի տօնակատարութեան առթիւ, երեկոյեան ժամը վեցին հանդիսաւոր պատարագ պիտի մատուցուի Սէն Պրիւնոյի մատրան մէջ։ (148 ռիւ տը լ'Էկալիթէ)։ Ս. Խաչի ժողովրդապետութիւն։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ
ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Միութեան պատգամաւորական ժողովը տեղի կ'ունենայ Տէսինի մէջ 22 եւ 23 սեպտեմբերին։ Նիստերը կը փակուին 23ի կէսօրէն վերջ, գեղարուեստական ցերեկոյթով մը։ Կը հրաւիրուին Տէսինի գաղութը եւ Սեբաստիոյ նահանգի բոլոր հայրենակիցները։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ Մուրատ Ուսումնասիրաց Կեդր. վարչութիւնը ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր անդամները, պատգ. ժողովին առթիւ որ պիտի գումարուի Սեպտ. 22-23ին։

Իսկ լէ Մուլենոյի անդամները ժողովի կը հրաւիրուին այս կիրակի, ժամը 2ին, Խրիմեան դպրոցին մէջ։

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Դերձակի քով աշխատելու համար աշկերտ մը՝ պայմանագրութեամբ։

Դիմել՝

Maison LAZARE
13, Rue Therèse, Paris (1).

Շատ հետաքրքրական գիրք մը

"ԺԱՄԱՆՑ ԵՒ ԶԲՕՍ"

632 մեծ էջեր — 200 նկարներ

կը պարունակէ

երգերու բանալին, բախտագուշակութեան զանազան եղանակներ, աստղագիտութիւն, ոգեհարցութիւն, ձեռնածութիւն, ընտանեկան խաղեր մեծերու եւ փոքրերու համար, բացօթեայ զբօս, սալոնի խաղեր, եւն., եւն.։

ՄԻԱԿ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԻՐՔԸ ԻՐ ՏԵՍԱԿԻՆ ՄԷՋ

Գինը՝ թղթակազմ 1400 ֆրանք
լաթակազմ 1650 ֆրանք։

Դիմել Հ. Սամուէլ եւ Մ. Փարսամեան գրատուներուն, Փարիզ։

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

Տէր եւ Տիկին Գէորգ Մարանկոզեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Մարգար Եթերեան եւ զաւակները (Լիոն), Այրի Տիկին Մաննիկ Աւագեան եւ զաւակները (Լիոն), Տէր եւ Տիկին Նուպար Աւագեան եւ զաւակները (Լիոն), Այրի Տիկին Շահնար Ներսէսեան (Պոլիս), Տէր եւ Տիկին Աւետիս Ներսէսեան (Մարսէյլ), Տէր եւ Տիկին Վահան Առաքելեան եւ զաւակները (Պոլիս), Տէր եւ Տիկին Տոքթ. Գէորգ Սարգիսեան եւ զաւակները (Պուլկարիա), Տէր եւ Տիկին Արմենակ Սարգիսեան եւ զաւակը (Հայաստան), Տէր եւ Տիկին Յակոբ Սարգիսեան եւ զաւակը (Ռումանիա), Տէր եւ Տիկին Յարութիւն Մինասեան եւ զաւակները (Լիոն), Տէր եւ Տիկին Սարգիս Մարանկոզեան եւ զաւակները (Լիոն), Պ. Գրիգոր Մարանկոզեան (Լիոն) եւ բոլոր ազգականները խորին ցաւով կը ծանուցանեն մահը, իրենց մօր, մեծ մօր, հօրաքրոջ, մօրաքրոջ եւ հարսին՝

ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԱՆԿՈԶԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Ներսէսեան)

որ տեղի ունեցաւ Սեպտ. 8ին։ Թաղումը կատարուեցաւ Սեպտ. տասնին, ժամը 14ին, Վէնիզիէօ գերեզմանատան մէջ եւ մարմինը ամփոփուեցաւ ընտանեկան դամբարանին մէջ։

Ժամանակի անձկութեան պատճառով մահազդ չստացողներէն կը խնդրուի ներկայս իբրեւ այդ նկատել։

ՊԱՏԱՐԱԳ ՍԷՆ ԺԵՌՈՄԻ ՄԷՋ

ՄԱՐՍԷՅԼ. — Սէն Ժերոմի Թաղ. խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ այս կիրակի, Խաչվերացի տօնին առթիւ, Թաղիս Ս. Սահակ Մեսրոպ եկեղեցւոյ մէջ տեղի կ'ունենայ հանդիսաւոր Ս. պատարագ, մասնակցութեամբ Դպրաց Դասին։

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍԵՐ ՆԻՍԻ ՄԷՋ

Նիսի եւ շրջանի Հայ. առաքելական եկեղեցւոյ Կրօն. Ընկերակցութեան վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ Հայերէնի դասընթացքը վերաբացուած է 11 Սեպտ. երկուշաբթիէն ի վեր ամէն օր մինչեւ ամսուն վերջ։ Իսկ մէկ Հոկտ.էն սկսեալ ամէն հինգշաբթի։ Կը դասաւանդէ Աստմ քհնյ.։ Դասաւանդութիւնները տեղի կ'ունենան դպրոցի սրահին մէջ։ Կը խնդրուի ծնողքներէն անխտիր՝ ղրկել իրենց զաւակները, սորվելու համար իրենց մայրենի լեզուն։

ԾԱԽՈՒ Է

Սիւրժէթէօզ երկու մեքենայ լաւ վիճակի մէջ, իրենց սեղաններով եւ մօթէօններով։

MARQUE UNION SPECIALE

Դիմել՝

Der Toumayan, 35 Ave. Bourgain, Issy

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Կ'ուզուին կին մանիւթանիոնէրներ պոնեթըրիի համար։ Դիմել՝

MAISON KORMAN
22 Rue Dussoubs, Paris (2e).

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Սէնթ Օպանէն Լեւոն Գասպարեան կը փնտռէ եղբայրը՝ Խաչիկ Գասպարեան, ծնած 1907ին, հօրը անունը Աւագ, մօրը՝ Զալօ, Կիրովականի (Հայաստան) Գաւառ գիւղացի։ Տեղեկացնել՝

3 Henri Merle, St. Auban (B. Alpes)

ԾԱԽՈՒ ՏՈՒՆ

Մարսէյլի մէջ հիւանդութեան պատճառով ծախու է տուն մը՝ չորս մեծ եւ երկու փոքր սենեակներով, ջուր, ելեկտրականութիւն, պարտէզ։ Մատչելի գին։ Դիմել՝ Գ. Այվազեանի, Թիւ 22 Փլաթօ Սարթան, Լա Ռօզ, Մարսէյլ։ Հանրակառք թիւ 1, 4 եւ 11։

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍ

Պէյրութէն եկած երիտասարդ ուսուցիչ մը տրամադրելի ժամեր ունի Հայերէնի դասեր տալու դասընթացքներու մէջ կամ անհատաբար։

Դիմել «Յառաջ»ի, Ա. Պ. սկզբնատառերով։

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Մոնմորանսիի Հանգստեան Տան համար օգնական խոհարար մը եւ սպասուհի մը։

Դիմել Աղքատախնամի գրասենեակը, Ազգ. Տան մէջ, 32 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ (9)։

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
18
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

MARDI
18 SEPTEMBRE
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7683 32e ANNEE

Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3494

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԹՐՔԱՊԱՏՈՒՄ

Սեպտ. 6ի տարեդարձին առթիւ զանազան տեսութիւններ հրատարակուեցան Պոլսոյ Թուրք թերթերուն մէջ :

Քանի մը օր եւոքն ալ բացուեցաւ 29 ամբաստանեալներու դատավարութիւնը : Եւ անմիջապէս յետաձգուեցաւ յառաջիկայ հոկտեմբերին, «կարգ մը կէտեր ստուգելու համար» :

Միեւնոյն ատեն պաշտօնաթերթը գեկոյց մը հրատարակեց, որուն համաձայն քանդուած եկեղեցիներու եւ դպրոցներու վերաշինութիւնը պիտի կատարէ կառավարութիւնը, էվգաֆին միջոցաւ :

Գալով դատավարութեան, հարկ է սպասել վախճանին, իմանալու համար թէ բան մը փոխուա՞ծ է Թրքական արդարադատութեան մէջ :

Լրագրական տեսութիւններէն հատուած մը պիտի կարդաք այսօր, — «Վաթան»ի խմբագրականը :

Թուրք թերթերը միշտ մանուածապատ լեզու մը կը գործածեն այս տեսակ պարագաներու մէջ :

Հազիւ հարիւրէն տասը կը խոստովանին, մնացեալը պարտկելով, խեղաթիւրելով կամ ժխտելով :

Օրինակ, «Վաթան» կ՚ուզէ այն տպաւորութիւնը ձգել թէ առաջին անգամ է որ յարձակում կը կատարուի եկեղեցիներու վրայ :

Մինչդեռ, Օսմ. կայսրութեան պատմութիւնը կը վկայէ թէ՝ ամէն անգամ որ քրիստոնեաները կը կոտորուէին, անոնց եկեղեցիներն ալ կը պղծուէին, կը հրկիզուէին կամ ախոռի կը վերածուէին :

Անհրաժեշտ չէ շատ հեռուները երթալ, հաստատելու համար այս պատմական ճշմարտութիւնը :

Կը բաւէ յիշել միայն 1915 - 22ի Սարսափները, երբ, միլիոնաւոր զոհերու ջարդին հետ, քանդուեցան անոնց եկեղեցիներն ու դպրոցներն ալ, եւ աւարի տրուեցան անբաւ հարստութիւններ :

Տակաւին քանի մը տարի առաջ էր որ ուժանակով պայթեցուցին Սեբաստիոյ փառաւոր եկեղեցիին պատերը, ոչնչացնելու համար ամէն յիշատակ :

Եւ այսօր, եթէ պատահաբար հայ վարդապետ մը կամ քահանայ մը այցելէ, ստիպուած է պատարագ մատուցանել ողջ մնացած բեկորի մը տան մէջ :

« Վաթան»ի խմբագրէն առաջ, ուրիշ Թուրք հրապարակագիր մը, Ուլունայ, կը նկարագրէր Իթթիհատին գործած չարիքները, «Միլլիյէթ»ի մէջ:

— Պէտք չէ մոռնալ որ Իթթիհատ վէ Թըրագգը»ի ապիկար կառավարութեան օրով տեղի ունեցած են բազմաթիւ անիրաւութիւններ, զեղծումներ եւ սպանութիւններ: Եւ ոչ մէկուն հաշիւ կարելի եղած է տեսնել …

Ինչպէս կը տեսնէք, այս հրապարակագիրն ալ, որ բանիմաց մէկը կ՚երեւայ, չի համարձակիր արձանագրել Թուրքիոյ հայ ժողովուրդին բնաջնջումը, հարիւր հազարաւոր Յոյներու, Քիւրտերու եւ ուրիշ փոքրամասնութեանց ոչնչացումը :

Կը փորձեն վերաքննել պատմութիւնը : Եւ սակայն, միշտ կէս ճամբան կը մնան:

Եւ յետոյ կը ցաւին որ, Թուրքիան կը կաղայ, բաղդատելով բազմաթիւ փոքր երկիրներու յառաջդիմութեան հետ :

Ինչո՞ւ կը զարմանան, երբ Թուրք վարիչներն ու դրիչները իրենք երկաթեայ թանձր վարագոյր մը քաշած իրենց պատմութեան վրայ :

Եւ, քառասուն կամ վաթսուն տարի վերջն ալ, կը ճգնին արդարացնել այնքան արիւնոտ հալածանքներ, կոտորածներ եւ քանդումներ :

Ցեղասպանութիւնը պետական իմաստութիւն կը համարուէր Օսմ. կայսրութեան մէջ, սկիզբէն իսկ:

Ազգեր ըմբոստացան, զզրդալին փոթորիկներով: Բայց որդիները միշտ մնացին հաւատարիմ պապերուն : Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԳՆԴ. ՆԱՍԸՐ ՄԻՇՏ ԿԸ ՄԵՐԺԷ ԵՒ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՅ

«ՄԻՆՉԵՒ ՄԵՐ ԱՐԵԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ԿԱԹԻԼԸ»

Եգիպտոսի նախագահը ճառ մը խօսելով օդանաւային սպաներուն առջեւ, Սուէզի շրջանին մէջ, յայտարարեց .

— « Մինչ Մեծն Բրիտանիա եւ Ֆրանսա սուր կը շողացնեն, կը յայտարարեմ յանուն եգիպտացի ժողովուրդին, որ յաղթականօրէն պայքարեցաւ օտար տիրապետութեան եւ նախայարձակման դէմ, թէ վճռած ենք մեր գերիշխանութիւնը պաշտպանել ամէն գնով: Այս օրերուն, երբ արդարութիւնը կը պաշտպանուի նախայարձակման, միջազգային աւազակութեան եւ աշխարհակալութեան դէմ, Եգիպտոս կը մնայ հաստատ, պաշտպանելու համար իր գերիշխանութիւնը ընդդէմ կարգ մը երկիրներու որոնք դիմակը վար առնելով ցոյց կուտան իրենց իրականդէմքը: Եգիպտոս պիտի ապացուցանէ աշխարհի թէ փոքր ազգերը կրնան պահպանել եւ պիտի պահպանեն իրենց գերիշխանութիւնը եւ արժանապատուութիւնը : Մենք պիտի պաշտպանենք մեր իրաւունքները մինչեւ մեր արեան վերջին կաթիլը : Ես կը խօսիմ յանուն բոլոր Եգիպտացիներուն, Արաբներուն եւ այն երկիրներուն որոնք կը հաւատան անհատին ազատութեան եւ արժանապատուութեան: Կը խօսիմ յանուն Ատլանտեան դաշինքին սկզբունքներուն որոնք խմբագրուեցան եւ յետոյ բռնաբարուեցան Արեւմուտքի կողմէ, որոնց համաձայն ենք մենք եւ կ՚ուզենք ամբողջել: Մենք յաջողեցանք եգիպտական հողը փրկել զրաւման ուժերէն :Մենք պիտի հսկենք որպէսզի Եգիպտոս մնայ ազատ եւ անկախ: Մեր կառավարութիւնը ջանաց գործակցիլ այն երկիրներուն հետ որոնք կը յաւակնէին օգնել ամենափոքր ազգերուն: Բայց անոնք շատ բարձր գին մը կը պահանջէին իրենց օգնութեան փոխարէն եւ երբ մենք մերժեցինք վճարել, մեզի դէմ դարձան: Այդ երկիրները կ՚ըսէին թէ կ՚ուզեն դրամ տրամադրել Ասուանի ամբարտակին շինութեան համար : Յետոյ մեզ դաշունահարեցին մեր կռնակէն, առարկելով թէ մեր ելեւմուտքը լաւ չէ : Պէ՞տք էր տեղի տալ եւ հրաժարիլ մեր գերիշխանութենէն :

« Եգիպտոս բանի ուժին պիտի ընդդիմանայ բռնութեամբ: Այն օտարականը որ մեր երկիրը կը մտնէ հակառակ մեր կամքին ողջ պիտի չելլէ : Մենք պիտի մղենք թէ կազմակերպուած պատերազմ եւ թէ անկանոն կռիւ: Մեծն Բրիտանիոյ վարչապետը յայտարարեց թէ միայն Կամալ Նասրի հետ է իրենց վէճը եւ ոչ թէ եգիպտական ժողովուրդին կամ բանակին: Ի՞նչ ըսել կ՚ուզէ: Պարզապէս կ՚ուզեն խափանել Եգիպտոսի յառաջդիմութիւնը ճարտարարագործութեան ասպարէզին մէջ, ուստի տնտեսական ճնշում մը կը բանեցնեն : Բայց մենք տեղի պիտի չտանք: Հինգերու յանձնախումբը Գահիրէ եկաւ պահանջելու որ Եգիպտոս հրաժարի իր հողին մէկ մասէն եւ ջրանցքին եկամուտներէն: Մենք բառերը չծամեցինք Պ. Մենզիսի հետ: Մենք անոր հասկցուցինք թէ Եգիպտոսի կառավարութիւնը եւ ժողովուրդը պիտի դիմադրեն որեւէ փորձի որ կը ձգտի միջազգային կազմակերպութիւն մը հաստատել Եգիպտոսի գերիշխանութեան իրաւունքներուն վրայ : Եգիպտոս պիտի չընդունի զրաւման որ եւ է ձեւ, նոյն իսկ եթէ հաւաքական աշխարհակալութիւն կոչուի: Եգիպտոս պատրաստ է համաձայնութիւն մը կնքելու նաւարկութեան ազատութեան, ջրանցքին պահպանման եւ սակացոյցներու մասին՝ առանց խտրութիւն դնելու: Բայց այն երկիրները որ կը յաւակնէին ապահովել նաւարկութեան տեւականութիւնը, թելադրեցին իրենց քաղաքացիներուն ձգել իրենց գործը, խանգարելու համար նաւարկութիւնը : Ես կ՚ամբաստանեմ բրիտանական եւ ֆրանսական կառավարութիւնները, այս խմբական ձեռնթափութեան համար :

Գիտէ՞ք թէ մինչեւ ո՛ւր իջած է Արեւմուտքը: Երէկ, առաջին անգամ ըլլալով բազմաթիւ նաւեր հասան Փորթ Սայիտ եւ Սուէզ, ջրանցքէն անցնելու համար: Այդ նաւերը համախմբուեցան երկու նաւահանգիստներուն մէջ, այնքան մեծ թիւով, կազմալուծելու համար նաւարկութիւնը: Ցխսուն նաւեր կային, — ամէնէն բազմաթիւը որ տեսնուած ըլլար տարիներէ ի վեր: Եւ սակայն մենք յաջողեցանք ապահովել անոնց անցքը առանց խոչընդոտի: Ինչ որ Արեւմուտքի երեք պետութիւնները «Ջրանցքը գործածողներու ընկերակցութիւն » կը կոչեն, ուրիշ բան չէ եթէ ոչ ընկերութիւն մը՝ պատերազմ յայտարարելու համար »:

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ԵՐԲ ՄԵԾ ՄԱՅՐԻԿՆ ԱԼ ՄԵՌՆԻ…

Քանի մը օր առաջ, փրանսերէն նամակ մը ստացայ գաւառէն .

— « Մեծ մայրիկին աչքերը տկարացած են, ա՛լ չի կրնար կարդալ: Հաճեցէք դադրեցնել թերթին առաքումը »:

Ուրեմն, ամբողջ ընտանիքին մէջ միայն մեծ մայրիկն էր որ հայերէն թերթ կը կարդար …

Երէկ ամերիկահայ օրիորդ մը ներկայացաւ խմբագրատուն :

Վառվռուն եւ համարձակ, բաւական վարժ հայերէն կը խօսէր :

— Ե՞րբ եկած էք Փարիզ .

= Չորս ամիսէ ի վեր այստեղ եմ : Պաշտօն ունիմ ամերիկեան զինուորական գրասենեակի մը մէջ: Պիտի մնամ երկու տարի :

Եւ հարցումներ ուղղեց Փարիզի երիտասարդական շարժումներու մասին: Կ՚ուզէր հայկական հանդէս մը տեսնել :

— Ո՞ւր սորվեցաք ձեր հայերէնը :

= Մեծ մայրիկը սորվեցուց :

Ուրիշներ կ՚ըսէին .— Մայրիկը սորվեցուց, աւելին կոթը ցուցնելով …

— Անշուշտ կարդալ – գրել ալ գիտէ՞ք :

— Քիչ մը, կը կարդամ կամաց – կամաց, հեգելով եւ մտածելով :

Ուրեմն, հազարաւոր ընտանիքներու մէջ, «հայագիտութիւնը» իբրեւ ապաւէն ունի մեծ - մայրիկը կամ մայրիկը :

Երէկ, ափսոսի ճամբաներուն վրայ, ոչ միայն մամիկներ, այլեւ մայրիկներ եւ քոյրիկներ կը փորձէին հայերէն սորվեցնել 7 – 11 տարեկան բեկորներու, որպէս զի նրազը վառ մնայ :

Քառասուն տարի վերջը, մայրիկները դարձան մամիկ, իսկ իրենց հարսերն ու փեսաները մայրենի լեզուն աւանդ ձգեցին մամիկին վրայ, իբրեւ աւելորդ բեռ :

Իրենք ժամանա՞կ ունին հայերէն կարդալու կամ սորվեցնելու, երբ սինեման անդադար կը բանի եւ դէգերով օտարալեզու «ռոման»ներ կան սեղանին վրայ կամ դիմացի գրատունը :

Կամաց – կամաց մամիկներն ալ կը մեռնին եւ այն ատեն …

Անշուշտ շատ մը տուներու մէջ մայրիկները, երբեմն ալ հայրիկները կը շարունակեն մամիկներուն աւանդութիւնը :

Բայց, հարիւրին քանի՞ն, տեարք եւ տիկնայք ….

Կրնա՞ք երաշխաւորել թէ այս տարուան վերամուտին աւելի պակսած պիտի չըլլայ հայերէնի աշակերտներուն թիւը :

ՎԱՀԷ

ՄՈՍԿՈՒԱ ԱԼ Կ՚ԱԶԴԱՐԱՐԷ

Թասս - Մոսկուան առջի օր հաղորդեց կառավարութեան մէկ զեկոյցը, որ կ՚ըսէ թէ անգլիական եւ ֆրանսական զօրքի կեդրոնացումը Եգիպտոսի անմիջապէս մօտիկը՝ «վտանգ մը կը կազմէ խաղաղութեան համար » :

Զեկոյցը յետոյ կը յիշեցնէ թէ Խ. Միութիւնը անհրաժեշտ կը գտնէ անգամ մը եւս պարզել իր դիրք Սուէզի հարցին մէջ: Բացատրելէ վերջ թէ հարկ է խաղաղօրէն կարգադրել վէճը, դիտել կուտայ. — «Մեծն Բրիտանիա եւ Ֆրանսա կը շարունակեն սպառնալիքներ արտասանել, զինեալ միջամտութիւն կատարելու համար Եգիպտոսի դէմ: Խորհրդային կառավարութիւնը անհրաժեշտ կը գտնէ ըսել թէ Մեծն Բրիտանիոյ եւ Ֆրանսայի զինուորական պատրաստութիւնները՝ աջակցութեամբ Մ. Նահանգներուն, կը ձգտին ճնշում բանեցնել Եգիպտոսի վրայ եւ յայտնապէս կը հակասեն Ազգաժողովին սկզբունքներուն : Խ. Միութիւնը, իբրեւ մեծ պետութիւն, չի կրնար անտարբեր մնալ Սուէզի հարցին մէջ եւ իր մտահոգութիւնը չյայտնել այն կացութեան հանդէպ որ յառաջ եկած է իբրեւ հետեւանք արեւմտեան պետութեանց արարքներուն : Անշուշտ հասկնալի է այս պարագան, վասն զի խաղաղութեան դէմ որեւէ հարուած Մոտաւոր եւ Միջին Արեւելքի մէջ հարկադրաբար կը դպչի խորհրդային պետութեան ապահովութեան: Ազգաժողովը հաստատուած է ապահովելու համար ժողովուրդներու խաղաղ գոյութիւնը: Անոր պաշտօնն է քննել վէճերը եւ խափանել այն բարդութիւնները որ կրնան վնասել խաղաղութեան: Խորհրդային կառավարութեան կարծիքով, Ազգաժողովը պարտաւոր է հակազդել այն կացութեան որ յառաջ եկած է Եգիպտոսի դէմ եղած սպառնալիքներուն հետեւանքով » :

Զեկոյցը յետոյ կը քննադատէ արեւմտեան երեք պետութեանց ծրագրած ընկերակցութիւնը, իբրեւ «վտանգաւոր գործունէութիւն մը որ կը ծանրացնէ մթնոլորտը եւ կը ձգտի միջազէպեր ստեղծել արհեստական միջոցներով, բռնութեան դիմելու համար Եգիպտոսի դէմ: Կը քննադատէ, նաեւ, օտար նաւուղիղներու յետս կոչումը արեւմտեան պետութեանց կողմէ: «Դիւրին է հասկնալ թէ այս ծրագրին նպատակն է Եգիպտոսի ձեռքէն առնել ջրանցքին վարչութիւնը եւ զայն յանձնել օտար հաստատութեան մը : Կարելի չէ անտեսել թէ այս ծրագիրը կրնայ գործադրուիլ միայն բռնութեան դիմելով Եգիպտոսի դէմ: Մեծն Բրիտանիոյ եւ Ֆրանսայի զինուորական պատրաստութիւնները կ՚ապացուցանեն թէ անոնք կ՚ուզեն գրաւել ջրանցքը, ինչ որ յարձակողական արարք մը պիտի կազմէ: Բազմական սպառնալիքներու ճամբուն մէջ մտնելով, Մեծն Բրիտանիա եւ Ֆրանսա վտանգաւոր կացութիւն մը ստեղծած են խաղաղութեան համար, միեւնոյն ատեն անդարմանելի վնաս մը ենթարկելով իրենք զիրենք: Տարակոյս չկայ թէ զինուորական յարձակում մը Եգիպտոսի դէմ եւ թշնամութիւնները ահագին քանդումներ յառաջ պիտի բերեն Ջրանցքի շրջանին եւ արաբական երկիրներու նաւթահորերուն մէջ, միեւնոյն ատեն վնասելով նաւթուղիներուն »:

Խ. Միութեան այս ազդարարութիւնը մեծ գոհունակութիւն պատճառեց Եգիպտոսի մէջ: Մանաւանդ որ, Մոսկուա միեւնոյն ատեն 15 նաւուղիղներ տրամա—

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՎԵՐԱԴԱՐՁ

Շաբաթ օր Փարիզ վերադարձաւ Շ. Նարդունի, որ Պելյրութ գացած էր Բժ. Գեղամ Այվազեանի հետ, Կիլիկիոյ կաթողիկոսին օծման առթիւ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՐԱՊՈՏՈՒՄ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՎՎԱՆՆԱՅԻ ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑԸ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆԻ ՀԵՏ

Ամերիկահայ հանրածանոթ նկարիչ Հովհաննես Հովհաննիսյանը, որ ծնվել է Հայկական ՍՍՀ-ում, 1946 թ. մեկնել է Ամերիկա, ուր ստացել է բարձրագույն կրթություն և դարձել ճանաչված նկարիչ։ Հովհաննիսյանը մի քանի անգամ ցուցահանդեսներ է կազմակերպել Ամերիկայի տարբեր քաղաքներում։ Նրա գործերը ցուցադրվել են նաև Ֆրանսիայում, Անգլիայում, Իտալիայում, Գերմանիայում, Հունգարիայում, Ավստրիայում, Հնդկաստանում, Ճապոնիայում, Մեքսիկայում, Կանադայում։ Նրա նկարները գտնվում են Ամերիկայի, Ֆրանսիայի, Անգլիայի, Գերմանիայի, Հունգարիայի, Ավստրիայի, Հնդկաստանի, Ճապոնիայի, Մեքսիկայի, Կանադայի թանգարաններում և մասնավոր հավաքածուներում։

Հովհաննիսյանը հրավիրված է Հայաստան։ Նա ժամանել է Երևան և հյուրընկալվել Հայաստանի Նկարիչների միության կողմից։

Հովհաննիսյանը հանդիպել է Հայաստանի Կոմկուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար Ա. Ի. Մարտիրոսյանի հետ։

Հանդիպումը տևել է մոտ մեկ ժամ։

Հովհաննիսյանը հանդիպել է նաև Հայաստանի Նկարիչների միության նախագահ Մարտիրոս Սարյանի հետ։

Հանդիպումը տևել է մոտ երկու ժամ։

Հովհաննիսյանը հանդիպել է նաև Հայաստանի Նկարիչների միության նախագահ Մարտիրոս Սարյանի հետ։

Հանդիպումը տևել է մոտ երկու ժամ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՎՎԱՆՆԱՅԻ ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑԸ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆԻ ՀԵՏ

Ամերիկահայ հանրածանոթ նկարիչ Հովհաննես Հովհաննիսյանը, որ ծնվել է Հայկական ՍՍՀ-ում, 1946 թ. մեկնել է Ամերիկա, ուր ստացել է բարձրագույն կրթություն և դարձել ճանաչված նկարիչ։ Հովհաննիսյանը մի քանի անգամ ցուցահանդեսներ է կազմակերպել Ամերիկայի տարբեր քաղաքներում։ Նրա գործերը ցուցադրվել են նաև Ֆրանսիայում, Անգլիայում, Իտալիայում, Գերմանիայում, Հունգարիայում, Ավստրիայում, Հնդկաստանում, Ճապոնիայում, Մեքսիկայում, Կանադայում։ Նրա նկարները գտնվում են Ամերիկայի, Ֆրանսիայի, Անգլիայի, Գերմանիայի, Հունգարիայի, Ավստրիայի, Հնդկաստանի, Ճապոնիայի, Մեքսիկայի, Կանադայի թանգարաններում և մասնավոր հավաքածուներում։

Հովհաննիսյանը հրավիրված է Հայաստան։ Նա ժամանել է Երևան և հյուրընկալվել Հայաստանի Նկարիչների միության կողմից։

Հովհաննիսյանը հանդիպել է Հայաստանի Կոմկուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար Ա. Ի. Մարտիրոսյանի հետ։

Հանդիպումը տևել է մոտ երկու ժամ։

Հովհաննիսյանը հանդիպել է նաև Հայաստանի Նկարիչների միության նախագահ Մարտիրոս Սարյանի հետ։

Հանդիպումը տևել է մոտ երկու ժամ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀՈՎՎԱՆՆԱՅԻ ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑԸ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆԻ ՀԵՏ

Ամերիկահայ հանրածանոթ նկարիչ Հովհաննես Հովհաննիսյանը, որ ծնվել է Հայկական ՍՍՀ-ում, 1946 թ. մեկնել է Ամերիկա, ուր ստացել է բարձրագույն կրթություն և դարձել ճանաչված նկարիչ։ Հովհաննիսյանը մի քանի անգամ ցուցահանդեսներ է կազմակերպել Ամերիկայի տարբեր քաղաքներում։ Նրա գործերը ցուցադրվել են նաև Ֆրանսիայում, Անգլիայում, Իտալիայում, Գերմանիայում, Հունգարիայում, Ավստրիայում, Հնդկաստանում, Ճապոնիայում, Մեքսիկայում, Կանադայում։ Նրա նկարները գտնվում են Ամերիկայի, Ֆրանսիայի, Անգլիայի, Գերմանիայի, Հունգարիայի, Ավստրիայի, Հնդկաստանի, Ճապոնիայի, Մեքսիկայի, Կանադայի թանգարաններում և մասնավոր հավաքածուներում։

Հովհաննիսյանը հրավիրված է Հայաստան։ Նա ժամանել է Երևան և հյուրընկալվել Հայաստանի Նկարիչների միության կողմից։

Հովհաննիսյանը հանդիպել է Հայաստանի Կոմկուսի Կենտկոմի առաջին քարտուղար Ա. Ի. Մարտիրոսյանի հետ։

Հանդիպումը տևել է մոտ երկու ժամ։

Հովհաննիսյանը հանդիպել է նաև Հայաստանի Նկարիչների միության նախագահ Մարտիրոս Սարյանի հետ։

Հանդիպումը տևել է մոտ երկու ժամ։

ՄԵՂԱԻՈՐ Է «ՔՈՄԻԹԷՃԻ»Ն...

●

ՄՄԲ.— Պոլսոյ Թէրճիւման թերթին մէջ Գատըբեան Գաֆլը հայ յեղափոխականներու եւ կիպրոսի այժմու յեղափոխականներու բաղդատականը ընելով, կը գրէ. —

— 1890ին էր, մասնաւորաբար Ռուսիա, Անգլիա եւ Ֆրանսա, Օսմանեան կայսրութիւնը ներսէն քայքայելու նպատակով կը զրդռէին կայսրութեան մէջ ապրող քրիստոնեաները՝ որ յեղափոխութիւն հանեն :

Օտարներու զրդռութեանց ամէնէն ահեղի զործիք զարճած էին այն հայ յեղափոխականները (քոմիթէճի), որոնք իրենց ապրուստը կը շահէին « քոմիթէճի »ութեամբ: Ասոնք խռովութիւն կը յարուցանէին եւ ձախողութեան պարագային կ'ապաստանէին օտար հիւպատոսարանները, օտար նաւերով փախուստ կուտային, իրենցմէ խաբուողները ահաւոր ճակատագրի մը յանձնելով :

Այդ «քոմիթէճի»ները չէնք չնորհք տուրք կ'առնէին իրենց ապրակիցներէն. չոուղներու սպառնագիրներ կը զրկէին եւ մեքժումի պարագային ալ վատարար կը սպանէին զանոնք :

Բազմաթիւ Հայեր հակառակ էին այս քաղաքական արկածախնդրութեանց. խելացի մարդիկ էին ասոնք եւ կարելին կ'ընէին որ իրենց ցեղակիցները «քոմիթէճի»ներէն չխաբուին :

Օր մը Սկիւտարի մէջ Մամբրէ անունով կրօնաւոր մը անակնկալ յարձակումի մը ենթարկուեցաւ. զարնուեցաւ ու մեռաւ :

Ատեն մը վերջ Յակիկ անունով փաստաբան մը Թօփպափուի մէջ յարձակման ենթարկուեցաւ եւ տակաւին ինքնապաշտպանութեան չէր կրցած զիմել, երբ ան – չունչ զետին փռուեցաւ :

Տիգրան Գարակէօզեան անունով ծանրակշիռ եւ պատուաւոր հայ հայրենակից մը կ'անցնէր Ղալաթիոյ կամուրջէն, երբ բազմութեան մէջէն յանկարծ ատրճանակ մը պայթեցաւ: Ամէն ոք խուճապահար ցրուեցաւ: Այդ միջոցին մարդ մը արիւնաթաթախ՝ լինկած էր մայթին վրայ : Անոր Գարակէօզեանն էր :

Հանրածանօթ վաճառականներէն Արիկ Ունճեան Ղալաթիոյ մէջ անծանօթ անձի մը կամ մոնձերու կողմէ ահաւոր ձեւով սպանուեցաւ: Հասկցուեցաւ որ զարնողները «քոմիթէճի» են, բայց չբռնուեցան:

Փաստարան Սեպուհ Ղալաթիոյ Խաչատուր խանին դուռը կեցած էր չուրջը խուռն բազմութիւն մը կար: Մէկը յանկարծ ատրճանակը իրեն ուղղեց եւ քանի մը անգամ կրակեց. իրարանցում ու խուճապ: Մարդը արիւնաթաթախ տապալեցաւ ու հոգին աւանդեց. ոճրագործը խառնաչփոթութենէն օգտուելով՝ խոյս տուաւ:

Այդ յեղափոխականները իրենք զիրենք հայրենասէր կը զաւանէին եւ կ'ըսէին թէ սրբազան նպատակի մը սիրոյն կը վտանգուէին : Մինչդեռ ոչ հայրենասիրութիւն, ոչ ալ սրբազան նպատակներու հետ կապ ունէին: Մէյմէկ զահիճներ էին եւ պատճառ եղան իրենց ժողովուրդը աղէտներու :

Այս յեղափոխականները իրենք զիրենք հայրենասէր կը զաւանէին եւ կ'ըսէին թէ սրբազան նպատակի մը սիրոյն կը վտանգուէին : Մինչդեռ ոչ հայրենասիրութիւն, ոչ ալ սրբազան նպատակներու հետ կապ ունէին: Մէյմէկ զահիճներ էին եւ պատճառ եղան իրենց ժողովուրդը աղէտներու :

Այս յեղափոխականները իրենք զիրենք հայրենասէր կը զաւանէին եւ կ'ըսէին թէ սրբազան նպատակի մը սիրոյն կը վտանգուէին : Մինչդեռ ոչ հայրենասիրութիւն, ոչ ալ սրբազան նպատակներու հետ կապ ունէին: Մէյմէկ զահիճներ էին եւ պատճառ եղան իրենց ժողովուրդը աղէտներու :

1949էն ի վեր: Փոքր եւ միջին երկրագործներուն անտեսական նոր եւ աւելի նպաստաւոր պայմաններ ստեղծուեցան :

Մեծ ագարակներու մէջ, չնորհիւ դործակցականներու, երկրագործական ծանր մեքենաները առաւելագոյն արդիւնքը կուտան, կենդանիները արդիական, մաքուր ախոռներու մէջ կը պատսպարուին եւ խոտերու եւ բերքին պահպանումը լաւագոյն պայմաններու մէջ տեղի կ'ունենայ :

Նեքփալի մէջ, հաւաքական ագարակ մը հազար հեկտար տարածութիւն ունի ո - րուն կէսը կը մշակուի, մնացեալ կէսն ալ արօտավայր է: Միջին հաշուով հեկտարը 22 դենդինար կը բերէ :

Անոնք որ կ'անդամագրուին գործակցականին, տէր կ'ըլլան անհատական կէս հեկտար հողի եւ ագռաւորէն կը մշակեն զայն: Հոն կրնան ունենալ մէկ կով, մէկ խոզ, հաւեր, այծեր, ոչխար եւն.:

Հաւաքական մեծ ագարակները այն առաւելութիւնն ունին որ հողերը կը դոր - ծածուին իրենց արտադրութեան կարո - ղութեան համաձայն :

Երկրագործական գործակցականները 1954ին չահագործեցին ամբողջ երկրագործական հողին 32 առ հարիւրը եւ պետութեան կալուածներուն հետ, որոնք չատ մեծ ձեռնարկներ են, 44 առ հարիւրը:

Հնգամեակին ընթացքին թէեւ երկրագործական արտադրութիւնը աւելցած է, սակայն զարձեալ բաւարար չէ յարաճուն ժողովուրդին պէտքերուն :

ՀԱՑԱՍՏԱՆ

(Գաղուած երեւանի թերթերէն)

●

ՀԱՑ ԳԻՏՈՒՆ ՄԸ յաջողած է պատրաստել դեղ մը, որ կը չքացնէ ընչահեղձուածքիւնը (ասմ): Շուտով մեծաքանակ պէտք արտադրուի այս դեղէն, ինչպէս կը հաղորդեն Մոսկուայէն :

ԳԻՏՈՒԹԵԱՆՑ ԱԿԱԴԵՄԻԱՅԻ քիմիական կաճառի մասնիւնը կարդ մը դեղեր պատրաստեց որոնց մէկը յաջողութեամբ կ'օգտագործուի սրտի հիւանդութեանց բուժման համար: Ութսուն հիւանդներ բուժուած են այդ նոր դեղերով : Դեղը կը կոչուի կանկլեռոն :

ԴՈՒԻՆԻ մէջ 14 տարիէ ի վեր բեղնաւոր աշխատանք կը կատարեն: Հայկ. Գիտութեանց Ակադեմիայի պատմական թանգարանի հնագիտական արշաւախումբը զարձեալ հոն մեկնեցաւ: Այս տարի պիտի կատարեն պեղումները միջնաբերդին, ուր կը զտնուին Ե. – Ը. դարու Հայատառ կառավարողներու (մարզպաններու եւ արաբական փոխարքաներու) պալատները: Ասկէ զատ արշաւախումբը կը չարունակէ սիմնաչարեր ունեցող մեծդի չէնքի մը պեղումները: Արշաւախումբը պիտի չարունակէ իր պեղումները եւ մէջտեղ պիտի հանէ արհեստաւորական թաղամասերը :

ԵՐԵՒԱՆի նոր կայարանը բացուեցաւ Յուլիս 22ին, ինչպէս զրած էինք արդէն: Շէնքը մեծդի է եւ չինուած Անիի ոսկեզոյն տուֆ քարէ: Սիմնազարդ է: Շէնքին կոնակը զարդարուած է չատրուաններովև ծաղկաթոմբերով : Կեդրոնական մասը կայ մեծ գմբէթ մը: Նախասրահին մէջ կախուած են բազմալամպ ու թափանցիկ ջահերը: Առաստաղը զարդարուած է հայկական ծաղկաքանդակներով: Բ. յարկին վրայ կը գտնուի կայարանի հիւրանոցը : Կայարանը ունի բաղնիք եւ մահճակալներ :

ԳԱՂՈՒԹԷ ԳԱՂՈՒԹ

ՄԷԿ ԱՐԱՐՈՎ թատերախաղի գրական մրցանակ մը հաստատած է Պոլսոյ Միխթարեան Սաներու Միութիւնը : Թատերախաղին նիւթը ազատ է: Պէտք է ըլլայ անտիպ, ինքնատիպ եւ ամբողջանալ միայն մէկ արարով : Պիտի հրատարակուին « Սան »ի մէջ: Առաջին մրցանակին համար պիտի նշանակուած է 500 ոսկի, Բ.300, Գ. 200 ոսկի: Պիտի բեմադրուին Միխթարեան Սանուց Միութեան թատերախումբին կողմէ : Գրութիւնները պէտք է յանձնուին մինչեւ 31 Դեկտ. 56: Թատերական մարմնին անդամներն են Հայկանուշ Մառք, Պ. Պ. Զոհրապ, Յ. Աչառեան, Մկրտիչ Հաճեան, Յակոբ Մարթաեան, Յակոբ Մնձուրի, Արեզ Տիրատան :

ՀԱՑ ԵՒՏԱՍԱՐԴ ՄԸ: Աչիլ Տէյիր – մէնճեան իսլամացաւ Իզմիրի մէջ եւ Թըլփատուեցաւ պինուորական հիւանդանոցին մէջ: «Բոլոր կրօնքները քննեցի, իսլամութիւնը կրօնական համոզումներուս հաչտ գտայ », ըսեր է : Եւ իր պինուոր ընկերները Մկվլուտ կարդացեր են ...

ՊՈՒՔՐԻՇԻ «Կոմիտաս» երգչախումբը երկրորդ մրցանակ ստացած է: Մրցանակաբաչխութիւնը կատարած է Ռումանիոյ մշակոյթի նախարարը եւ իրրեւ պարգեւ տուած է ութ հազար լէյ, մեծ աֆոռտէոն մը եւ փիճափ մը:

ԿՈՓԱՄԱՐՏԻԿ կարպիս Զաքարեան Արժանթին հասնելով խանդավառութեամբ ընդունուած է : Իր Ա. մրցումը պիտի կատարէր Արժանթինի ախոյեան Սիրելօ Կիրի հետ :

ՍԵՊՏ. 6Ի ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

●

Պոլսոյ Վաթան թերթը հետեւեալ խորհրդածութիւնները կ'ընէ այս խորագրով խմբագրականի մը մէջ.—

Տարի մը առաջ խոնջանալ պատմութեանը ամէնէն տառապալի, սարսափազդու ժամերը ապրած էր: Վեց Սեպտեմբերի գիշերը պատահած դէպքերը Թրքութեան համար միշտ իրրեւ դառն յիշատակ պիտի մնան: Մեզի սա պիտի սորվեցնեն որ ամէնէն բուռն զրդռութեանց առջեւ անդամ պէտք չէ հեռանալ չափաւորութենէ եւ ողջմտութենէ : Անհնար է նախօրօք կռահել որ ինչեր կ'ընէ մոլեգնած ժողովուրդի մը զանգուած մը: Նման հակումներու առջեւ կարգապահական միջոցներ ձեռք առնելու մասին վարանումներ միշտ եւ ամենուրեք ահա այսպիսի ահարկու արդիւնքներու կրնան ծնունդ տալ :

Մէկ տարի անցած ըլլալուն համար 6–7 Սեպտեմբերի գիշերուան յիմարութեան եւ սարսափի ժամերը հիմա աւելի պարզիւնութեամբ կրնանք վերլուծել :

Ոչ մէկ Թուրք հաչտ աչքով դիտեց զրածները զանգուածի մը, որ սոսկաբաղխ պոռթկումի մը տակ ինքնիրմէն անցաւ, յոռի մարդոց զրգռութեան ենթարկուեցաւ եւ ամէն տեսակ պատասխանատուութեան զգացում կորնչուց առժամեայ յիմարութեան մը ներքեւ : Ամբողջ ազգը միահամուռ կերպով տգեղ կը զտնէ զանոնք եւ չի վայլեցներ մեզի : Մեր պատմութեան ոչ մէկ շրջանին յարձակում զործուած է աղօթատեղիներու եւ գերեզմաններու վրայ : Ասոնք մեզմէ կատարելապէս հեռու են եւ օտար զրգռութեանց ու աղտեղութեանց կնիքը կը կրեն :

Տեղի ունեցող աղէտին առջեւ սա դասը առինք. — Նախնական զրութիւն մըն է աւելիով փոխադարձել : Ասիկա պահ մը կրնայ զոհացում տալ զայրոյթներուն, բայց վնասները մեծ են եւ ծանր : Մեզի վայել բանն է, ամէնէն յուզմնալի կացութիւններուն առջեւ ալ հելլէններուն պոռթկումներէն չտարուիլ, աւելիովը փոխադարձելու հակում ցոյց չտալ եւ Թուրքի հասունութեանն ու լրջութեանը պարտադրանքներուն հաւատարիմ մնալ :

Ա.— Ի՞նչ կ'ընես ծառին վրայ :

ՆԿԱՐԻԶԸ.— Կը համրեմ թէ՝ քանի՞ տերեւ ունի ...:

*
**

— Տեղս Ամբաւումը մեռաւ :
— Ի՞նչ ունէր :
— Զոքանչ մը եւ հարս մը ...

ՍԱՄՈՒԷԼ

(ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԷՊ, 364 – 400)

Բ. ԳԻՐՔ

●

ՃԱՆԱՊԱՐՀՆԵՐԸ ԲԱԺԱՆԻՈՒՄ ԵՆ

5.— ՍԱՐՍԱՓԵԼԻ ԳԻՇԵՐՈՒԱՑ ԱՌԱՒՕՏԸ

— Լեռնացին այդ ամարդութիւնը քեզանից սովորեց, Մամիկոնեան տէր: Նա որ զողի նման մանում է իւր քրոջ ամպաշտան ամրոցը, եւ յափշտակում է նրան իւր ննջարանից, նա, իրաւունք չունի խօսք խօսելու մարդավարութեան մասին...:

Մամիկոնեան իշխանը խօսք չգտաւ պատասխանելու. իւր վեհապետ լուտանքները նեաի նման ցցուեցան նրա սրտում: Նա զարձաւ դէպի բերդապահ պարսիկ զօրքը, հրամայեց որ պաշտպանեն բերդը:

Իսկ Գարեգին Ռշտունին հրամայեց իւր լեռնականներին՝ յարձակում զործել բերդի վրայ:

Հայոց երկիրը, իւր լեռնային եւ քարքարոտ դիրքի համեմատ, իւր զօրքերի թուում տեղ էր տուել նաեւ ձիասպան զունդերին, որ կոչւում էին «քարաձնացներ»: Դրանք վարժուած էին անհնարին ապառաժների վրայ մագլցել, այդ պատճառով, զրանց զործ էին յաճախ բերդերի եւ ամրոցների գրաւման համար, որոնք, Հայաստանում բաւ մեծ մասին, շինուած էին բարձր եւ անմատչելի ժայռերի զագաթին:

Բայց Ռշտունեաց եւ Մոկաց լեռնականները, քարերի հետ ապրելով եւ քարերի հետ անուելով, երեխայութիւնից ի վեր սովորած էին՝ մոզկի նման վազել ապառաժների վրայ: Դրանք պատրաստ «քարաձնացներ» էին: Իսկ այժմ նրանց առջեւ ներկայանում էր մի հսկայ, ուղղաձիգ քարաբլուր, որի հետ հեշտ չէր զործ ունենալ: Այդ քարաբլուրի զլխին կանգնած էր հզօր միջնաբերդը, եւ նոյն բերդի մէջ պահուած էր նրանց սիրելի Տիկինը:

Յարձակումը զործեցին բերդի արեւմտեան կողմից, որ նայում էր դէպի ծով: Այդ կողմիցն էր միակ մուտքը, որ բարձրանում էր սանդխաձեւ աստիճանների վրայով, որ փորուած էին ապառաժի մէջ: Ուր բնութիւնը թերի էր թողել իւր ամրութիւնը, այնտեղ արհեստը լրացրել էր առանձին պարիսպներով եւ մարտկոցներով, որոնք կարգ-կարգ բարձրանում էին մինչեւ քարաբլուրի զագաթը:

Ռշտունեաց «քարաձնացները» սկսեցին վեր բարձրանալ: Նրանք զինուած էին երկաթեայ ճանկերով, որոնցով մագլցում էին միատաղաղ ապառաժների կուրծքի վրայ: Այդ յանդուգն, աներ – կիւղ չհատակներին վերեւից գնանակոծում էին նետերի անթիւ հարուածներով: Բայց «քարաձնացները» պաշտպանուած էին կաչեայ լայն վահաններով, որ մեծ ամպհովանիի ձեւ ունէին, եւ կապել էին իրանց ուսերի վրայ: Նետերը դիպչում էին անմխիթար ասպարներին, եւ անզօր վիեռուրների նման ցած էին թափւում:

— Քարեր նետեցէ՛ք, հրամայեց Մամիկոնեան իշխանը:

Սկսուեցաւ սարսափելի քարէկարկուտը: Հարիւրաւոր ձեռքեր, ծանր քարէ գնդակները պարսատիկների մէջ դրած, պոչտացնում էին օդի մէջ, եւ նետում էին դէպի ցած: «Քարաձնացների» կաչեայ վահանները այժմ անզօր էին այդ վիճային ռմբակոծութեան դէմ պաշտպանելու նրանց: Քարը դիպչում էր եւ իւր ծանրութեամբ գլորում էր նրանց դէպի ցած:

Այդ միջոցին միջնաբերդի հիւսիսային կողմում կատարւում էր բոլորովին այլ զործողութիւն :

Աւելի քան երկու հարիւր ձեռքեր առաջ էին մղում մի փայտեղէն այլանդակ հրէշ, որ իւր վիթխարի ծանրութեամբ հաւիւ հազ չարժւում էր թանձր անիւների վրայ: Նա այն տափակ սայլակների նմանութիւնն ունէր, որ զործ են ածում հայ շինականները: Զանազանութիւնը նրանում էր միայն, որ շինականների սայլակը ձգում են առջեւից լծած անասուները, իսկ նրա անիւները տակից չարժում էին մարդիկ, որ թաղնուած էին ամրակուռ տախտակամածի ներքոյ եւ եւ ամենեւին չէին երեւում :

Բազմաթիւ ձեռքեր բահերով ու բրիչներով հարթում էին նրա ուղին, եւ հրէշը, որպէս մի մարմնացած ահաւորութիւն, դանդաղ կերպով առաջ էր ընթանում: Նրա մռայլ, սպառնական երեւոյթը սարսափ ձգեց բերդապահների վրայ: Ամէնքը իրանց ուժերը զարձրին դէպի նրա կողմը: Վերեւից սկսեցին պարսատիկներով քարէգնդակներ նետել: Գրնդակները դիպչում էին նրա թանձր կազմուածքին, եւ ոտոռտալով մի կողմ էին ընկնում: Հրէշը ոչինչ չէր զգում, այլ որպէս մի խուլ զարհուրանք, չարունակում էր իւր ուղին:

Դա սոսկալի «փիլիկուաճ»ն էր, բերդերի եւ ամրոցների հիմքը փորող հսկայ խլիրդը:

ՐԱՖՖԻ

դրած էր, որոնք փորձեր կը կատարեն այժմ, ջրանցքը բանեցնելու համար։ Կարծողներ կան թէ Խ. Միութիւնը ի հարկին զինուորական օգնութիւն ալ պիտի տրամադրէ Եգիպտոսի։

✕ Քսան պետութիւններ համաժամու-թիւն յայտնեցին Եգիպտոսի վերջին ծրա-գրին, որ կը տրամադրէ մարմին մը կազ-մել, բանակցութիւններ կատարելու հա-մար։ Այս շարժումին գլուխն անցած են Խ. Միութիւնը եւ Զինաստան, որուն նա-խագահը խոստացաւ ուժ տալ Եգիպտոսի։

Հնդկաստանի կառավարութեան ներկա-յացուցիչը, Քրիշնա Մենոն, Գահիրէ գը-նաց օգնելով, խորհրդակցելու համար գնդ. Նասրի հետ։ Պիտի փորձէ միջին մի-ջին ճամբայ մը գտնել։

ՈՒՐԻՇ ԿԱՐԵՒՈՐ ԼՈՒՐԵՐ

Սուրիա, Իրաք եւ Եգիպտոս որոշեցին միացեալ ճակատ կազմել Իսրայէլի դէմ, հրամանատարութեամբ Եգիպտոսի սպա-րապետին։

✕ Մ. Նահանգներու արտաքին նախա-րարը Լոնտոն գնաց, մասնակցելու համար նոր ընկերակցութեան ատեանի հրաւիր-ուած ժողովին, որ պիտի գումարուի այսօր, երեքշաբթի։ Կ'ըսուի թէ պիտի բարեփոխէ իր իսկ առաջարկած ընկերակ-ցութեան ծրագիրը, կամ ետ պիտի առ-նէ։ Վաղը, չորեքշաբթի, նոր ժողով մը պիտի գումարեն 18 պետութիւնները։

✕ Արաբական Դաշնակցութիւնը կը սպառնայ միջոցներ ձեռք առնել այն եր-կիրներուն դէմ որ կը մասնակցին Արեւ-մուտքի ծրագրած ընկերակցութեան։

✕ Մ. Նահանգները պատրաստակամու-թիւն յայտնեցին 500 միլիոն տոլար տրա-մադրելու արեւմտեան պետութեանց, որ-պէս զի կարենան տոկալ նոր ծախքերու, եթէ իրենց նաւերը Բարեյուսոյ Հրուան-դանէն անցնին՝ փոխանակ Սուէզի։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԿԻՊՐՈՍԻ ըմբոստները անգլիացի զին-ուոր մը եւ Թուրք գիւղապետ մը սպան-նեցին Սեպտ. 15ին, լեռնային շրջանի մը մէջ։ — Մակարիոս արք. օրը երկու ան-գամ ներարկում կը ստանայ աքսորավայ-րին մէջ, հիւանդացած ըլլալով։

ԻՏԱԼԻՈՅ Հանրապետութեան նախագա-հը որոշեց յետաձգել Թուրքիա, Լիբանան եւ Իրան կատարելիք այցելութիւնը, նկա-տի առնելով միջազգային կացութեան ծանրացումը։ — Ընկերվարական կու-սակցութեան երկու թեւերուն վարիչները կը շարունակեն խորհրդակցիլ, վերջնա-կան ձեւի մը վերածելու համար կուսակ-ցութեան միացումը։

ԳԱՇԻՐԻԻ մամուլի սենտիքային վերա-տեսուչը հեռագիր մը ուղղեց Մոսկուայի թերթերուն, խնդրելով աջակցիլ Սուէզի համար կազմուած նոր ընկերակցութեան դէմ մղուած պայքարին, «ապահովելու համար աշխարհի խաղաղութիւնը եւ փո-քրր ազգերու իրաւունքը»։ — Եգիպտոսէն վտարուեցաւ Լոնտոնի «Տէյլի Էքսփրէս» թերթին թղթակիցը։ Հնդկերորդ անգլեւ-տաքսոն թղթակիցն է որ կ'արտաքսուի։

ԼՈՆՏՈՆԻ պահպանողական թերթերը կը գրեն թէ Անգլիա պիտի ճամբուէ Մի-ջին Արեւելքէն, եթէ աշխատաւորական-ները յաղթեն։ «Այն ատեն Ռուսիան է որ ներս պիտի մտնէ»։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ զէնքեր եւ կամաւորներ հասած են Աղեքսանդրիա, անցեալ շաբ-թու, ինչպէս կը հաւաստէ լիբանանեան թերթ մը, աւելցնելով թէ եկուորները մասնագէտներ են, վնասարար ձեռնարկ-ներ կատարելու համար։

ԹԵՀՐԱՆԻ շրջանին մէջ երեւան հան-ուած նաւթահորը անդադար կը հոսի։ Ամերիկացի մասնագէտ մը հսկայական ծորակ մը բերած էր, բայց կարելի չեղաւ տեղաւորել։ Քարիւղին ճնշումը այնքան զօրաւոր է որ, մասնագէտը կը փախնայ աղետալի պայթիւնէ մը, եթէ փակեն ա-ռանց զգուշական միջոցներ ձեռք առնե-լու։ Քարիւղի լիճ մը կազմուած է հորե-րուն շուրջը, ողողելով քանի մը տա-նեակ հեկտար տարածութիւն։

ԱԼԺԵՐԻՈՅ Ֆրանսական հրամանատա-րութիւնը կը ծանուցանէ թէ 77 ըմբոստ-ներ սպաննուեցան 24 ժամուան մէջ, բուռն կռիւներէ ետք։ Ամէնէն մեծ ընդ-հարումը տեղի ունեցաւ Պելֆոնթէնի մէջ (Ալժէ)։ Ըմբոստները առեւանգեցին եր-կու մայրապետներ։

ՀԱՅԻՆ ԳԻՆԸ անորոշ կը մնայ տակա-ւին։ Շաքաթ եւ կիրակի շատեր փճարեցին առաջարկուած յաւելումը, ուրիշներ մեր-ժեյին։ Ռուսիկանները 500 օրինազանցու-թիւն արձանագրեցին։ Փռապանները կը սպառնան գոցրեցնել իրենց բանուորնե-րուն պահանջած 15 առ հարիւր յաւե-լումը։ Բանակցութիւններ կը կատար-ուին, միջին ճամբայ մը գտնելու համար։ Կառավարութիւնը միշտ կը մերժէ գինե-րու բարձրացումը։

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

Մշակոյթի Տան Կեդր. Ցանձնաժողովը կը ծանուցանէ թէ Պանեէոյի մէջ կազ-մուած է մասնախումբ մը հետեւեալ ան-դամներով.— Տիկին Շնորհիկ Նաւա-սարդեան, Տիկին Սաթօ Յակոբեան, Տի-կին Աթաւեան, Պ. Պ. Լեւոն Տօնիկեան, Գէորգ Թուֆանեան, Եփրեմ Թեւանեան, Բարթամ Պասմաճեան։

Կեդր. յանձնաժողովը վստահ է թէ Պանեէոյի եւ շրջանի մեր հայրենակիցնե-րը սիրայօժար պիտի պատասխանեն մաս-նախումբին դիմումներուն։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

«ԼՈՒՍԱԲԵՐԴ»

Տարօնաշունչ հատորը, հեղինակ՝ Նշան Պէշիկթաշլեան, Յառաջաբան՝ Ս. Շահ-նազարեանէ։ Պատկերազարդ, 240 էջ, գին 1000 ֆրանք։ Հրատարակութիւն Տարօն Տուրուբերանի Հայր. Միութեան Կեդր. Վարչութեան (Ամերիկա)։

Դիմել հեղինակին.—

52, Rue de Strasbourg, Vincennes (Seine).

ԴՊՐՈՑԱՍԵՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

1956 - 1957 տարեշրջանին համար աշա-կերտուհիներու արձանագրութիւնները կը շարունակուին։

Դիմել վարժարանին տնօրէնութեան հինգշաբթի եւ շաբաթ առտուները մին-չեւ ժամը 14։

1, Bld. du Nord, Le Raincy (S. et O.)

Փանթէնի եկեղեցիէն առնել թիւ 146 հանրակառքը եւ իջնել Փավիյօնսուպուա։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Սէն Ժեռոմի Թաղ. խոր-հուրդը կը ծանուցանէ թէ Թաղիս դպրոցը կը վերաբացուի այս երկուշաբթի։ Մի-եւնոյն ատեն տեղի կ'ունենան արձանա-գրութիւնները դպրոցի սրահին մէջ, ու-սուցիչ Պ. Ազգին Մարտիրոսեանի միջո-ցաւ։

Կը հրաւիրենք մեր բոլոր հայ ծնողնե-րը շուտափոյթ արձանագրել տալ իրենց փոքրիկները, որպէսզի օր առաջ սկսին դասերը։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Տէսինի Ազգ. վարժարանին հոգաբար-ձութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է Տէր եւ Տիկին Նազարէթ Յովհաննէս-եանի որդւոյն 3րդ տարեդարձին առթիւ հետեւեալ նուէրները.— Տէր եւ Տիկին Կարօ Ժամկոչեան՝ հազար ֆրանք, Տէր եւ Տիկին Արամ Օհանեան հազար ֆրանք, Տէր եւ Տիկին Նազարէթ Յովհաննէսեան՝ հազար ֆրանք։

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Ց. Կ. Խաչի Տէսինի Ազգ. դպրոցին ար-ձանագրութիւնները կը սկսին 24 Սեպ-տեմբերին։ Կը խնդրուի ծնողներէն դիմել ուսուցչուհի Տիկին Ռ. Մելտոնեանի։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ.— Մարսէյլ, Ս. Մ.— Ստացած ենք ձեր ղրկած գումարը։

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

ՄԷԶՈՆ ՄԻՇԷԼԻ ՀԱՄԱՐ

Գեղեցիկ լաւ կարող կարուհիներ քոն-ֆէքսիօն – ժիւփի համար։ Մեծ քանա-կութեամբ, տեւական գործ։

Դիմել առաւօտները ժամը 9-12, Մէզոն Միշէլի, 165 ռիւ տը Թավէլ, Փարիզ (15)։ Մեթրօ Ֆէլիքս Ֆոր։

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ

Հայկազեան վարժարանին (32 ռիւ տը Թրէվիզ) հոգաբարձութիւնը կը ծանու-ցանէ թէ հայերէնի դասընթացքը կը վեր-սկսի հոկտեմբերի առաջին հինգշաբթին (4 Հոկտ.)։ Արձանագրութեան համար դիմել նոյն օրը ժամը 2ին դպրոցին սը-րահը։

ՅԵՏԱՁԳՈՒԱԾ Է

Եղիշէ ծննդավայրեանի հոգեհանգիս-տը որ տեղի պիտի ունենար այս կիրակի առտու։ Պիտի կատարուի Սեպտ. 23ի կի-րակին։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ ՄՈՒՐԱՏ ՌՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Միութեան պատգամաւորական ժո-ղովը տեղի կ'ունենայ Տէսինի մէջ 22 եւ 23 սեպտեմբերին։ Նիստերը կը փակուին 23ի կէսօրէն վերջ, գեղարուեստական ցե-րեկոյթով մը։ Կը հրաւիրուին Տէսինի գաղութը եւ Սեբաստիոյ նահանգի բոլոր հայրենակիցները։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ Մուրատ Ռուսումնասիրաց Կեդր. վարչութիւնը ժողովի կը հրաւիրէ իր բոլոր անդամները, պատգ. ժողովին առթիւ որ պիտի գումարուի Սեպտ. 22-23ին։

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Սէնթ Օպանէն Լեւոն Գասպարեան կը փնտռէ եղբայրը՝ Խաչիկ Գասպարեան, ծնած 1907ին, հօրը անունը Աւագ, մօրը՝ Զալօ, Կիրովականի (Հայաստան) Գաւառ գիւղացի։ Տեղեկացնել՝

3 Henri Merle, St. Auban (B. Alpes)

ԾԱԽՈՒ ՏՈՒՆ

Մարսէյլի մէջ հիւանդութեան պատճառով ծախու է տուն մը՝ չորս մեծ եւ երկու փոքր սենեակներով, ջուր, ելեկտրակա-նութիւն, պարտէզ։ Մատչելի գին։ Դի-մել՝ Գ. Այվատեանի, թիւ 22 Փլաթօ Սարթան, Լա Ռօզ, Մարսէյլ։ Հանրակառք թիւ 1, 4 եւ 11։

LE LORD

ՇԱՆ ԶԸԼԻԶԷԻ ԾԱՆՕԹ ՃԱՇԱՐԱՆԸ

9 Rue Lord Byron 9

★

Մասնագէտ արեւելեան կերակուր-ներու։ Ժամադրավայր հայ եւ օ-տար ընտրեալ հասարակութեան մը Երեքշաբթի, հինգշաբթի, կիրակի հաչակաւոր իր «տէօնէր քէպապը»

*

Հեռաձայն Էլիզէ 07-27

ԺԱՔԼԻՆ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
ԼԵՒՈՆ ՉԱՐՉԱՎԱՃԵԱՆ
Նշանուած

Փարիզ, 15 Սեպտ. 1956 Մարսէյլ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ԻՍԻԻ Հ. Յ. Դ. Զաւարեան կոմիտէի ժողովը այս շաբաթ, ժամը 21ին, Խրիմ-եան ակումբին մէջ։

ՊԱՆԵԷՕ ՔԱՇԱՆ.— Հ. Յ. Դ. «Արծիւ» ենթակոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս ուրբաթ, ժամը 20.30ին, ծանօթ հաւաքատեղին։ Կարե-ւոր օրակարգ։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

Կը խնդրուի մեր ընթերցողներէն նկատի ունենալ հետեւեալ կէտերը.—

1.— Հասցէի փոփոխութեան պարագա-յին միշտ ղրկել հին հասցէն։

2.— Թերթին չվերաբերած գումարները չղրկել մեր մանատ-չէքին թիւով։

3.— Միութենէն եղած նուէրները կը հրատարակուին մի միայն այն պարագա-յին, երբ գումարը կը ղրկուի Յառաջին կամ ստացող Միութիւնը ինք կուտայ ծա-նուցումը։

4.— Մահազդ, նշանտուք, ամուսնու-թիւն, փնտռտուք, հոգեհանգիստ, շնոր-հակալիք կամ ցաւակցութիւն կը հրատա-րակուին կանխիկ վճարումով։

5.— Անուն եւ հասցէ գրել մաքուր եւ յստակ։

6.— Առաքման անկանոնութենէն պա-րագային նամակատան ցրուիչին ուշա-դրութեան յանձնել, նկատելով որ թեր-թին առաքման սպասարկութիւնէն չէ յա-ճախումը։ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍԵՐ ՆԻՍԻ ՄԷՋ

Նիսի եւ շրջանի Հայ. առաքելական ե-կեղեցւոյ Կրօն. Ընկերակցութեան վար-չութիւնը կը ծանուցանէ թէ հայերէնի դասընթացքը վերաբացուած է 11 Սեպտ. երկուշաբթիէն ի վեր ամէն օր մինչեւ ժամուն վերջ։ Իսկ մէկ Հոկտ.էն սկսեալ ամէն հինգշաբթի։ Կը դասաւանդէ Աստղ[illegible]։ Դասաւանդութիւնները տեղի կ'ու-նենան դպրոցի սրահին մէջ։ Կը խնդրուի ծնողքներէն անխտիր՝ ղրկել իրենց զա-ւակները, սորվելու համար իրենց մայրե-նի լեզուն։

ԾԱԽՈՒ Է

Սիւրժէթէօզ երկու մեքենայ լաւ վիճա-կի մէջ, իրենց սեղաններով եւ մօթօռ-ներով։

MARQUE UNION SPECIALE

Դիմել՝

Der Toumayan, 35 Ave. Bourgain, Issy

Հեռ. ՄԻՇ. 20.60

ECOLES
2, Rue de la Pépinière
PARIS
24, Rue du 22 Novembre
STRASBOURG
58, Av. de la Victoire - NICE

FAX
LANGUES VIVANTES
Cours Commerciaux, Secrétariat de Direction
Sténodactylo - Comptabilité
Préparation à tous Examens
Bureau de Traductions.

NOUVEAUX COURS du 12 Septembre au 10 Octobre 1956

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLONS - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր նաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպա-նեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵՒ ՆՈՐԱՁԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ
LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ
ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE
HARATCH
Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000ֆր., վեցամսեայ 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
19
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
MERCREDI
19 SEPTEMBRE
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7684 32e ANNEE
Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ
ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3495

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԱՆՇԱՐԺ ԿԱԼՈՒԱԾ

Կը թուի թէ այսպէս պիտի կոչուի մեր գաղութը, ժամանակակից պատմութեան մէջ: Հարեւան գաղութներն ալ՝ իբրեւ յաւելուած:

Արդարեւ, կը տեսնե՞ք որեւէ կազդուրիչ, վերանորոգիչ շարժում, մասնաւորապէս երկրորդ աշխարհամարտէն ի վեր:

Կաթողիկոսական ընտրութիւն (1945). յետոյ ներդաղթ՝ երկու անգամով (1946-47): Նաեւ կարգ մը ժողովներ ու հանրագրութիւններ՝ Հայկ. Դատին լուծման համար:

Միջանկեալ՝ անճոռնի ժխոր մը, առաջնորդութեամբ «Հայաստանասէր» մունետիկներու: Եւ ապա լռութիւն:

Անցեալ գարնան, թմրած ջիղերը նորէն խլրտիլ սկսան, Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին այցելութեան առթիւ: Ճառեր ու հաւաստիքներ:

Եւ նորէն լռութիւն, սկսելով Փարիզի բանկալէն:

Յաճախ կը հարցնենք թէ ո՛րն է այս գաղութին պարծանքը: Այն կեդրոնաձիգ ուժը որ պիտի կրնար ոչ միայն խանգարել, այլ եւ շարժում ստեղծել:

Այո՛, ո՞րն է այն կենդանի գործը, որ պիտի կրնար թօթափել տալ համատարած թմրութիւնը, իբրեւ համաժողովրդական ձեռնարկ: Իբրեւ ազգակ ինքնապաշտպանութեան:

Ունինք բազմաթիւ հաստատութիւններ, որոնք աւելի շատ ժառանգութիւններ են:

Ժառանգորդները կը գոհանան եղածը պահելով: Աւելի ճիշդ՝ մաշեցնելով:

Այսպէս, Փարիզի եկեղեցին շինած է Ալեքսանդր Մանթաշեանց, տարիներ առաջ (1901):

Վերջին արտագաղթէն եռք ունեցանք չորս մը մատուռներ՝ Մարսէյլի մէջ, նախաձեռնութեամբ Գրիգորիս եպիսկ. Պալաքեանի:

Յետոյ փառաւոր եկեղեցի մը՝ շնորհիւ Պ. Վահան Խորասանճեանի: Աւելի համեստ աղօթատեղի մըն ալ Նիսի մէջ (Զամքէրթէն):

Փարիզի մէջ ուրիշ երկու եկեղեցիներ եւս շինուեցան, Կրօնական Ընկերակցութեան միջոցաւ (Ալֆորվիլ եւ Արնուվիլ):

Միւս հայաշատ կեդրոններն ալ աղօթատեղիներ հաստատեցին, համաձայն իրենց նիւթական կարողութեան:

Փարիզը ունեցաւ բաւական ճոխ Մատենադարան մը եւ հայկական տուն մը Համալսարանական Ոստանին մէջ, շնորհիւ Պօղոս Նուպարի:

Վենետիկի Մխիթարեանները ճեմարան մը բացին իրենց միջոցներով եւ բարեկամներու աջակցութեամբ:

Դպրոցասէրը սեփական շէնքի մը տիրացաւ, բարերարի մը առատաձեռնութեամբ:

Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը իր թանգարան-մատենադարանն ունեցաւ, Ժընեւի Տան վաճառման եկամուտով եւ երախտապարտ ընկերոջ մը կտակով (Արտաշէս Վանարեան):

Երկու Հանգստեան Տուներ հաստատուեցան շնորհիւ Նանսէնեան տուրքին, Միջազգային Օգնութեան Սնտուկի եւ ազգ. կազմակերպութեանց տրամադրած գումարներուն:

Տակաւին կան քանի մը ծրագրեալ շինութիւններ, — Եկեղեցի եւ ազգ. տուն՝ Լիոնի մէջ, Մշակոյթի Տուն՝ Փարիզ:

Այս ժառանգութեանց շուրջը ամփոփուած են բազմազան Միութիւններ եւ կազմակերպութիւններ, — Բարեգործական, Կարմիր եւ Կապոյտ Խաչ, Հայր. Միութիւններ եւն.:

Այսպէս կազմուած է կախարդական շրջանակ մը ուր միտքերը կը թարթափին եւ ջիղերը կը թմրին:

Ջանանք լրացնել պատկերը: Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

18 ՊԵՏՈՒԹԵԱՆՑ ՆՈՐ ԺՈՂՈՎԸ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ ԱՅՍՕՐ

Անգլիոյ արտաքին գործերու նախարարութիւնը կը ծանուցանէ թէ այսօր, չորեքշաբթի, երկրորդ խորհրդաժողովին ներկայ պիտի ըլլան այն 18 պետութիւնները որոնք համամտութիւն յայտնած էին միջազգային վարչութիւն մը հաստատելու Սուէզի Ջրանցքին համար: Օրակարգին [illegible]ած նոր ընկերակցութիւ[illegible]ամեայ կարգադրութիւն, [illegible] իրենց սկզբնական ծրագրին որ մերժուեցաւ Եգիպտոսի կողմէ:

Այս առթիւ կը հերքուին այն լուրերը թէ քանի մը նաւեր պիտի ղրկուին նոր կազմակերպութեան կողմէ, փորձելու համար Եգիպտոսի դիրքը: Եթէ նոր ընկերակցութիւնը կազմուի, դիմում պիտի կատարուի Եգիպտոսի, դիւանագիտական ճամբով, պահանջելով ազատ նաւարկութիւն, համաձայն 1888ի պայմանագրին: Այդ ձեռնարկը պիտի կատարէ Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարը, Տըլլըս, որ յղացած է «Ջրանցքը գործածողներու ընկերակցութեան» ծրագիրը:

Նոր խորհրդաժողովին մէջ պիտի քննուի սա խնդիրը թէ Մ. Նահանգները ի՛նչ նիւթական աջակցութիւն պիտի ստանձնեն, եթէ Եգիպտոս նոր ընկերակցութեան առաջարկն ալ մերժէ եւ ստիպուին Բարեյուսոյ Հրուանդանին ճամբան բռնել, ինչ որ երկար է եւ բազմածախս:

Անգլիոյ վարչապետը անցեալ շաբթու կ'ըսէր թէ Եգիպտոս պատրաստ է «նաւագնացութեան պարբերակցութիւն մը» տրամադրել, եթէ նոր ընկերակցութեան նաւերը ուղեն Սուէզէն անցնիլ, իրենց սեփական նաւավարներով: Այդ առթիւ յայտարարեց թէ Երեք Մեծերը Ապահովութեան խորհուրդին պիտի դիմեն, եթէ գնդ. Նասր չուզէ յարգել Ջրանցքին պայմանագիրը: Երեք պետութիւնները այս հարցն ալ պիտի քննէին երէկ, երեքշաբթի:

Լոնտոնի թերթերը կը գրեն թէ կառավարութիւնը հաստատ կը մնայ իր ծրագրին վրայ, հակառակ Եգիպտոսի նախագահին ժխտական դիրքին, այսինքն պիտի չհրաժարի նոր ընկերակցութեան ձեռնարկէն: Անգլիոյ վարչապետը եւ նախագահ Այզընհաուըր նամակ մը ուղղած են Հնդկաստանի վարչապետին, յայտնելով իրենց որոշումը: Իրազեկներ կը հաւաստեն թէ Պ. Տըլլըս կարգ մը զիջումներ պիտի կատարէ, որպէսզի 18 պետութիւնները նոյն վճռական դիրքը բռնեն չորեքշաբթի օրուան ժողովին մէջ: Այս առթիւ պատրաստ է 500 միլիոն տոլարի աջակցութիւն մը տրամադրելու:

Նախարարը մասնաւոր տեսակցութիւն մը ունեցաւ Այզընհաուըրի հետ, Լոնտոն մեկնելէ առաջ: Յետոյ լրագրողներուն յանձնեց գրաւոր յայտարարութիւն մը, որով կ'ըսէ թէ «Մ. Նահանգները միտք չունին «պոյքոթ» մը կազմակերպելու Սուէզի Ջրանցքին դէմ, բայց չեն կրնար անտեսել թէ պարագաները կրնան անկարելի դարձնել Սուէզէն անցքը կամ մեծապէս նուազեցնել նաւարկութիւնը»: Պ. Տըլլըս անհրաժեշտ կը գտնէ ապահովել արեւմտեան Եւրոպայի կենսական պիտոյքները, մասնաւորապէս քարիւղը եւ յոյս կը յայտնէ թէ կարելի պիտի ըլլայ գոհացուցիչ համաձայնութեան մը յանգիլ Եգիպտոսի հետ:

Ի պատասխան կարգ մը հարցումներու, Պ. Տըլլըս հասկցուց թէ Արտածում-Ներածումի դրամատունը կրնայ օգնել եւրոպական ազգերուն՝ ամերիկեան քարիւղի ներածումը աւելցնելու համար, եթէ Սուէզի ատղնապը ծանրանայ եւ անոնց նաւերը հարկադրուին Բարեյուսոյ ճամբան բռնել: Բայց յիշեցուց թէ ամերիկեան կառավարութիւնը տակաւին որոշ յանձնառութիւն մը ստանձնած չէ, 500 միլիոն տոլար տրամադրելու համար:

■ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ■

ԿՈՒԳԱ՞Ն ՈՒ Կ'ԵՐԹԱՆ ...

Ուշադրութիւն ըրա՞ծ էք որ մեր եպիսկոպոսներն ու վարդապետները կկոցի պէս կը բանին երկիրէ երկիր, օդանաւի մը մէջ թառելով:

Այս ճակատին վրայ մրցանիշը կոտրեց Դերենիկ եպիսկոպոս, վերջին տարիներու ընթացքին: Ինչ որ կը նշանակէ թէ ոչ միայն գործի մարդ է, այլ եւ.. քաջ մարդ:

Անշուշտ իր բարեկամները բան մը գիտեն որ փաղաքշական անուն մը հնարեր են, «Թիթեռնիկ», ինչպէս կը կոչեն «եկեղեցասէրները»:

Վերջին պահուն կ'իմանամ թէ Անթիլիասի ըմբոստներէն Շահէ վարդապետն ալ Պոլիս գացեր է, Գարեգին պատրիարքին հետ խորհրդակցելու համար: Նոյնպէս օդանաւով:

Անցեալ շաբթու Փարիզ հանդիպած է Քալիֆորնիայէն, Շնորհք եպիսկ., թռիչքը շարունակելով դէպի Երուսաղէմ:

Այս նորապսակը Էջմիածին հրաւիրուած էր Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին կողմէ, իբրեւ վերատեսուչ Ճեմարանի:

Ի վերջոյ պիտի երթա՞յ, պիտի չերթա՞յ: Չեմ գիտեր:

Իր չար բախտէն, օդանաւը հազիւ ճամբայ ելած, նամակ մը կը հասնի հոնկէն:

Ծանօթ բարերար Միհրդատ Տիգրանեան, Հալէպի Քարէն Եփփէ ճեմարանի նոր շէնքին հիմնադիրն է որ կը պատմէ:

Դերենիկ եպիսկ. 1954ին Քալիֆորնիա հանդիպելով, հանգանակութիւն մը կը կատարէ Անթիլիասի կաթողիկոսարանին համար:

Երբ հաշիւ կը պահանջեն, դպրեվանքին նախորդ վերատեսուչը կը պատասխանէ թէ գումարը եւ հաշիւները յանձնած է Շնորհք եպիսկ.ի:

Պ. Տիգրանեան ալ երեք անգամ հարցումներ կ'ուղղէ եւ նոյն պատասխանը կը ստանայ:

Եւ ահաւասիկ նամակ մը.

— «Ուստի, Շնորհք եպիսկոպոս, հրապարակաւ կոչ կ'ընեմ ձեզի, (այս խնդրոյն մէջ իրազեկ ըլլալու հանգամանքով) որ այդ դրամական խնդիրները նախքան ձեր մեկնումը կարգադրէք եւ հանգիստ սրտով մեկնիք, բացատրելով թէ ինչ եղած են Քալիֆորնիոյ մէջ ժողովրդային հանգանակութենէ գոյացած տասը հազարէ աւելի տոլարները, որոնց ընդհ. գումարը մինչեւ այսօր մութին մէջ մնացած է, եւ ապա մաքուր սրտով ներկայանաք Էջմիածին, ուր ոչ պատակտելիք եկեղեցիներ կան եւ ոչ ալ մեծ ու պզտիկ կանանց Միութիւններ որոնց կարենաք պարտադրել ապօրինի պայմաններ եւ... մերժուիլ»:

Ինչպէս կը տեսնէք, բաւական բարդ է խնդիրը երկու շնորհունակ եպիսկոպոսներուն համար եւ կրնայ դառնալ ...բուրդ, եթէ երկար տեւէ: ՎԱՀԷ

ԵԳԻՊՏՈՍ ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻՆ ԿԸ ԴԻՄԷ

ՄԱԿի եգիպտական պատուիրակը, Պ. Օմար Լութֆի, Սեպտ. 17ին Ազգաժողովի ընդհ. քարտուղարին յանձնեց նամակ մը, որով Եգիպտոս վճռապէս կը մերժէ արեւմտեան պետութեանց առաջարկած ընկերակցութիւնը, վարելու համար Սուէզի նաւարկութիւնը: Ծանուցագիրը կ'ըսէ թէ ծրագրուած Ընկերակցութիւնը կը հակասէ Եգիպտոսի արժանապատուութեան եւ վեհապետական իրաւունքներուն, յայտնապէս խախտելով Ազգաժողովին դաշինքը եւ 1888ի պայմանագիրը: «Այդ ապօրէն ընկերակցութեան ստեղծումը պիտի վնասէ ազատ նաւարկութեան եւ օգտակար չէ Ջրանցքը գործածող ազգերուն համար: Երկու իշխանութիւններ, մէկը օրինաւոր, միւսը ապօրէն, դէմ դիմաց գտնուելով վտանգաւոր կացութիւն մը պիտի ստեղծեն խաղաղութեան համար»:

Եգիպտական ծանուցագիրը կը խնդրէ որ Ապահովութեան Խորհուրդը արթնութեամբ հետեւի կացութեան, բայց չի պահանջեր որ ժողովի հրաւիրուի:

× Վերջին լուրերու համաձայն, Եգիպտոս վստահ ըլլալով թէ Անգլիա եւ Ֆրանսա միտք չունին արագօրէն զինուորական գործողութեան մը ձեռնարկելու, կը պատրաստէ իր խորհրդաժողովին գումարումը, աջակցութեամբ Խ. Միութեան: Գահիրէի խորհրդային դեսպանը, Կիսելեւ, շարունակ տեսակցութիւններ կ'ունենայ գնդ. Նասրի հետ:

Հնդկաստանի անպաշտօն նախարարը, Քրիշնա Մենոն, դէպի Լոնտոն ճամբայ ելած ատեն, կանգ առաւ Գահիրէի մէջ, երկու օրուան համար: Հասած օրն իսկ երկու անգամ տեսակցութիւն ունեցաւ գնդ. Նասրի հետ: Առաջին տեսակցութենէն ետք յայտարարեց.

— Մասնաւոր ծրագիր մը չունիմ, Սուէզի տագնապը լուծելու համար: Գահիրէ եկած եմ իմանալու համար Եգիպտոսի տեսակէտը: Յետոյ Լոնտոն պիտի երթամ, բրիտանական տեսակէտը իմանալու համար: Ապա այս երկու տեսակէտները պիտի հաղորդեմ մեր կառավարութեան:

Պ. Մենոնի կարծիքով, պատերազմի վտանգը ամբողջովին փարատած չէ. «վասն զի գինեալ ընդհարումի մը կամ խաղաղութեան հաւանականութիւնները ճիշդ այն են ինչ որ մէկ ամիս առաջ»:

Ընդհանուր կարծիքն այն է թէ Պ. Մենոնի պաշտօնն է գնդ. Նասրի յանձնել ծրագիր մը, որուն հիման վրայ կը յուսայ կարգադրութեան մը յանգիլ, ընդունելի թէ Եգիպտոսի եւ թէ արեւմտեան պետութեանց կողմէ: Վարչապետ Նեհրու մեծ ազդեցութիւն ունի գնդ. Նասրի վրայ որ իր հիացողն ըլլալով, կրնայ նկատի առնել Հնդկաստանի խորհուրդները:

× Գահիրէի մէջ նիստ գումարեց Արաբ. Դաշնակցութեան քաղաքական յանձնախումբը, մասնակցութեամբ անդամակից պետութեանց արտաքին նախարարներուն: Օրակարգին վրայ կան երեք հիմնական խնդիրներ. — 1. Արեւմտեան պետութեանց առաջարկած ընկերակցութիւնը՝ Սուէզի ազատ նաւարկութեան համար. — 2. Գնդ. Նասրի առաջարկած ժողովը՝ բանակցութեանց մարմին մը կազմելու համար. — 3. Տեղեկագիրներ Իսրայէլի վերջին յարձակումներու մասին:

× Սուէզի եւ Լիբանանի ծանուցագիր մը ուղղած են Ապահովութեան Խորհուրդին, բողոքելով Ֆրանսական զօրքի առաքման

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅԵՐԸ ՆՈՐԷ՞Ն ԳԱՆԳԱՏԵՐ ԵՆ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

Ֆրանսական գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ «վկաներու տեղեկութեանց համաձայն, Ֆրանսահայերը իրենց համակրանքը յայտնած են Ֆրանսայի հանդէպ, երբ նախորդ վարչապետ Պ. Ֆոր Երեւանէն կ'անցնէր: Այս առթիւ Մոսկուայի մէջ կը հաւաստեն թէ կարգ մը ձեռնարկներ կատարուած են ի նպաստ այս Հայերուն, ֆրանսական դեսպանին միջոցաւ եւ թէ խորհրդային իշխանութիւնները արտօնած են որ Հայերը թըղթակցին դեսպանատան հետ, կամ նոյնիսկ հոն երթան, իրենց թղթածրարը ներկայացնելու համար: Կը կարծուի թէ խնդիրը կրնայ նորէն արծարծուիլ, երբ Ֆոր եւ Բուլկանին տեսակցութիւն մը ունենան» (Լը Մոնտ, 18 Սեպտ.):

ՍԵՂ

ԶՈՀԱՊԱՐԱԿՎԱԾ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԾՈ

— Ես չեմ սիրում, ասում է Սեղը, — երբ ինձ մեծարում են ոտքի տակ։

Նա միշտ ասում էր այդ, երբ որևէ մեկը գովում էր նրան։

— Ինչո՞ւ չես սիրում։ — հարցնում էին նրան։

— Չգիտեմ։

— Ինչ ես ուզում։

— Ես ուզում եմ, որ ինձ սիրեն, բայց ոչ ոտքի տակ։

Սեղը ապրում էր Ծաղկաձոր գյուղում։ Նա ամուսնացած էր, ուներ երեք երեխա, և ամբողջ գյուղը նրան սիրում էր։ Նա ոչ միայն լավ ընտանիքի հայր էր, այլև լավ հարևան, լավ ընկեր, լավ աշխատավոր։ Նա ամեն ինչ անում էր ուրիշների համար, բայց ոչ ոտքի տակ։

Գյուղում և Սեղի շրջակայքում շատ էին մարդիկ, որոնք ոչ միայն չէին սիրում, որ իրենց ոտքի տակ են գցում, այլև ամեն կերպ ձգտում էին ոտքի տակ գցել ուրիշներին։ Նրանք ամեն առիթից օգտվում էին, որ ոտքի տակ գցեն ուրիշներին, և ամեն անգամ, երբ նրանց հաջողվում էր այդ, ուրախանում էին։

Սեղը ոչ միայն չէր ուրախանում, այլև տխրում էր, երբ ոտքի տակ էին գցում ուրիշներին։ Նա ամեն կերպ ձգտում էր օգնել նրանց, որ ոտքի տակից դուրս գան։

Սեղի ընկերները, որոնք ոտքի տակ էին գցում ուրիշներին, ասում էին նրան.

— Ինչո՞ւ ես ուզում, որ ոտքի տակ գցեն քեզ։

— Ես չեմ ուզում, որ ոտքի տակ գցեն ինձ, բայց ես էլ չեմ ուզում, որ ես ոտքի տակ գցեմ ուրիշներին։

— Ինչո՞ւ։

— Չգիտեմ։

Սեղը ոչ միայն չէր ուզում, որ ոտքի տակ գցեն ուրիշներին, այլև ոչ մի կերպ չէր ուզում, որ ինքն էլ ոտքի տակ գցի ուրիշներին։

Ամեն անգամ, երբ Սեղը տեսնում էր, որ ոտքի տակ գցելու վտանգ է սպառնում ուրիշների վրա, նա ամեն կերպ ձգտում էր, որ ոտքի տակ գցելու վտանգը ինքն իր վրա վերցնի

ՄԵՐ ԽՆԴԻՐՆ...

ՀԱՅՈՒՏ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՆԱԽԱԳԱՀ
ՀԱՅՐ ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏԻ
ՍՈՒՐԲ ՍԱՀԱԿԻ ՏԵՐՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑՈՒ
ԳԼԽԱՎՈՐ ՀՈՎՎԱՆՆԵՍ ՊԱՏԱՐԱՊԵՏ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅՈՑ ԶՈՐՔԵՐԻ ԳԼԽԱՎՈՐ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐ
ՍԱՐԳԻՍ ՀԱՅՐԻԿԻ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

դէմ։ Երկու կառավարութիւնները դիտել կուտան թէ ֆրանսական ուժերու կեդրոնացումը Կիպրոսի մէջ եւ անոնց առաջադրած նպատակըիրագործումի մասնած են Լիբանանի եւ Սուրիոյ ժողովուրդները, իրաւամբ մտահոգութիւն պատճառելով կառավարութեանց ։ Միեւնոյն ատեն կը յայտնեն թէ այս արարքը, որ կը ձգտի զինեալ միջամտութեան, կը խախտէ Ազգաժողովի ուխտին սկզբունքները եւ միջազգային օրէնքը։

× Գնդ․ Նասր տեսակցութեան մը առթիւ յայտարարեց թէ «երբեք թոյլ պիտի չտան որ գործէ արեւմտեան նոր ընկերակցութիւնը ։ Մենք պիտի պաշտպանենք Նաւարկութեան կանոնաւորութիւնը ։ Եթէ ծրագրուած ընկերակցութիւնը կ՚ուզէ ճամբայ բանալ բռնութեամբ, մենք նախայարձակում պիտի համարենք զայն եւ ըստ այնմ պիտի շարժինք »։

ՄԻԿՈՅԵԱՆ ԿԸ ՎԱՐԷ ՉԻՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ

Կարմիր Չինաստանի կուսակցական համագումարին առթիւ, Փեքին գացած է Խ․ Միութեան հայազգի փոխ-վարչապետը, Ա․ Միկոյեան, որ ճառ մը խօսելով փառաբանեց Չինաստանի նախագահը՝ Մաօ Ցէ Թունկ, իբրեւ մեծ առաջնորդ մը եւ մարքսեան մը։ Այս առթիւ ըսաւ թէ Խ․ Միութիւնը ջնջեց մէկ մարդու ղեկավարութիւնը, իր վերջին համագումարին մէջ։

Համագումարին կը մասնակցին հազար պատգամաւորներ, ի դիմաց 10·700·000 չինացի համայնավարներու։ Փեքինի անթելը Միկոյեանի ճառը հեռարձակեց անմիջապէս, չեշտելով թէ դղրդագին ծափեր կը լսուէին սրահին մէջ։

Պ․ Միկոյեան խստօրէն դատապարտեց ամերիկեան դրամատիրական դասակարգը, ըսելով թէ կը փորձէ պառակտել համայնավար ազգերը, երբ Խ․ Միութեան համայնավար կուսակցութիւնը սկսաւ ջնջել անհատի պաշտամունքը ։

Չինաստանի վարչապետն ալ ճառ մը խօսելով, ըսաւ թէ պիտի շարունակեն ապաւինիլ Խ․ Միութեան օգնութեան ։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՀԱՅԻՆ ԳԻՆԸ աւելցնելու փորձը ձախողած կը համարուի, իբրեւ հետեւանք պետական միջամտութեան ։ Փաստաբանները իրենքզդաղրեցուցին բարձրացումը, տեսնելով որ յաճախորդներն ալ կ՚ընդդիմանան։ Հարցաքննութեան կանչուած է 700 փաստաբաններ։ Փուռերը փակելու սպառնալիքն ալ յաջողութիւն չէ գտած ։ Շատ մը փուռեր փակուեցան Սէն է Ուազի նահանգին մէջ ։

ՊՏՈՒՂԻ ԵՒ ԲԱՆՋԱՐԵՂԷՆԻ փոքրաքանակի խանութպանները որոշեցին գինումները դադրեցնել 48 ժամուան համար, իբրեւ բողոք կառավարութեան հաստատած սակայոյյին դէմ ։

ՄՈՍԿՈՒԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ Պ․ Խրուշչեւ Եուկոսլաւիա պիտի երթայ մօտերս։ Կը յիշուի թէ 1954ին ալ այցելեց, Մառեշալ Բուլկանինի հետ, յարաբերութիւնները վերահաստատելու համար, ամէն մեղք ձգելով Բերիայի վրայ …

ԱԼԺԵՐԻԱՅԷՆ հասած վերջին լուրերը կը հաստատեն թէ յարձակումները հետզհետէ կը բազմապատկուին։ Ֆրանսական ուժերը ուժգին գործողութեան մը ձեռնարկելով, 200 ըմբոստներ պարտութեան մատնեցին երկու օրուան մէջ ։ — Ահռելի թմբուկ մը ահագին աւերներ գործեց Ալժերիոյ մէջ, ժամը 210 քիլոմեթր արագութեամբ սուրալով ։ Տուներ քշուեցան, կառքեր խորտակուեցան, հունձքեր փճացան եւ փողոցները ամբողջութեամբ վերածուեցան ։

ԿԻՊՐՈՍԻ հարցին ուժ տալու համար դիւանագիտական նոր ձեռնարկ մը պիտի կատարուի Յունաստանի կողմէ ։ — Կիպրոսի յեղափոխական կոմիտէն ֆրանսերէն թռուցիկով մը կը ծանուցանէ թէ որեւէ վնաս պիտի չկրեն Կիպրոսի մէջ տեղաւորուած ֆրանսացի զինուորները ։

ՍԱԿԱՐԱՆ (17 Սեպտ․)․ — Ձոյլ ոսկի՝ 469·000, նափոլէոն 3420, զուից․ 3250, սթերլին 4210, քսան տոլարնոց 19·050 ։ Թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1040, տոլար 403, պելժ․ 8·10, զուից․ 96·25 ։ փեզեթա 8·70 ։

ՆՈՒԷՐՆԵՐ

Նիսէն Տիկին Ս․ Քալանթարեան հազար ֆրանք կը նուիրէ Շավիլի մատրան շինութեան համար ։ Ստանալ «Յառաջ»էն ։

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

Մշակոյթի Տան Կեդր․ Յանձնաժողովը կը ծանուցանէ թէ Պանեէօյի մէջ կազմուած է մասնախումբ մը հետեւեալ անդամներով ․— Տիկին Շնորհիկ Նաւասարդեան, Տիկին Սաթօ Յակոբեան, Տիկին Սթատեան, Պ․ Պ․ Լեւոն Տօնիկեան, Գէորգ Թուֆանեան, Եփրեմ Թեւանեան, Բարթամ Պասմաճեան ։

Կեդր․ յանձնաժողովը վստահ է թէ Պանեէօյի եւ շրջանի մեր հայրենակիցները սիրայօժար պիտի պատասխանեն մասնախումբին դիմումներուն ։

ՎԻԷՆ ․— Տէր եւ Տիկին Խաչատուր Քեղլեան և պարագաները կը ծանուցանեն մահը իրենց մօր եւ ազգականին

ՌԱՀԱՆ ՔԵՂԼԵԱՆԻ

(86 տարեկան) որ տեղի ունեցաւ Սեպտեմբեր 17ին։

Յուղարկաւորութիւնը այսօր, Չորեքշաբթի, ժամը 14ին, Վիէնի Ս․ Մարթէն եկեղեցիին մէջ ։

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

«ԼՈՒՍԱԲԵՐԴ»

Տարօնաշունչ հատոր, հեղինակ՝ Նշան Պէշիկթաշլեան, Յառաջաբան՝ Ս․ Շահնազարեանէ։ Պատկերազարդ, 240 էջ, գին 1000 ֆրանք ։ Հրատարակութիւն Տարօն Տուրուբերանի Հայր․ Միութեան Կեդր․ Վարչութեան (Ամերիկա)։

Դիմել հեղինակին ․—

52, Rue de Strasbourg, Vincennes (Seine).

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

1956 - 1957 տարեշրջանին համար աշակերտուհիներու արձանագրութիւնները կը շարունակուին ։

Դիմել վարժարանին տնօրէնութեան հինգշաբթի եւ շաբաթ առտուները մինչեւ ժամը 14։

1, Bld. du Nord, Le Raincy (S. et O.)

Փանթէնի եկեղեցիէն առնել թիւ 146 հանրակառքը եւ իջնել ՓավիյօնՍուՊուա։

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Իսիի Խրիմեան դպրոցի դասընթացքը կը վերսկսի հոկտեմբեր 4ին ։ Ուսուցիչը Պ․ Ս․ Քաջեան ։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Մարանկօզեան, Եթերեան, Աւագեան ընտանիքները եւ պարագաները իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին ողբացեալ Արմենուհի Մարանկօզեանի (ծնեալ Ներսէսեան) մահուան առթիւ ։

ԻՍԻԻ Խրիմեան դպրոցի հոգաբարձութիւնը իր ցաւակցութիւնը կը յայտնէ Օր․ Վ․ Կարապետեանի մահուան առթիւ, իր եղբօրը՝ Պ․ Կարապետեանի եւ պարագաներուն, այս առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուէրները եղած են Խրիմեան դպրոցին ․—

Գասպարեան Ռաֆայէլ, Թոփալեան Կարապետ, Զոլաքեան Յակոբ, Ջատիկեան Ջատիկ, Գարաեան Արիս, Մխիթարեան Տիգրան, Քիրէմիթճեան Աւետիս, Ադատեան Յակոբ, Աճէմով Մարտիկ, Աչնամեան Կիւլպէնկ, Ճանճիկեան Աղամ, Փիէր, Հաճի Յակոբեան Օհաննէս, Հաճի Յակոբեան Կարապետ, 500ական ֆր․։

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Ֆ․ Կ․ Խաչի Տէսինի Ազգ․ դպրոցին արձանագրութիւնները կը սկսին 24 Սեպտեմբերին։ Կը խնդրուի ծնողներէն դիմել ուսուցչուհի Տիկին Ռ․ Մելտոնեանի ։

Կ՚ՈՒԶՈՒԻՆ

ՄԷԶՈՆ ՄԻՇԷԼԻ ՀԱՄԱՐ

Գեղեցիկ և լաւ կարող կարուհիներ բոնփէբսիօն – ժիւփի համար։ Մեծ քանակութեամբ, տեւական գործ ։

Դիմել առաւօտները ժամը 9-12, Մէզոն Միշէլի, 165 ռիւ տը Ժավէլ, Փարիզ (15)։ Մէթրօ Ֆէլիքս Ֆօր։

ՅԱՐԳԱՆՔԻ ԵՐԵԿՈՅԹ – ՍԳԱՀԱՆԴԷՍ

Ի յիշատակ ԴՐՕՅԻ, Վ․ ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆԻ, Գնդ․ Տ․ ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆԻ ։

Նախաձեռնութեամբ Հ․ Յ․ Դ․ Լիոնի Վարանդեան կոմիտէի ։ Մասնակցութեամբ Ֆ․ Կ․ Խաչի, եւ Հ․ Յ․ Դ․ Նոր Սերունդի «Սիամանթօ» խումբի։

Այս շաբաթ, ժամը 20·30ին Գ․ Թաղապետարանի սրահը ։

Կը նախագահէ ընկ․ԱՐՇԱՒԻՐ ՀԱԲԷԼԵԱՆ

Խօսք պիտի առնեն ընկերներ ՆՇԱՆ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ, ԹԱԳԻՈՐ ԱՅՎԱԶԵԱՆ եւ ՄԻՍԱՔ ՄԻՐԶԷ ։

Մեներգ եւ արտասանութիւն ։

Հոգեհանգիստ ․— Յաջորդ օրը, 23 Սեպտեմբեր, կիրակի առաւօտ ողբացեալ երեքընկերներու համար մասնաւոր հոգեհանգիստ Լիոնի Հայոց եկեղեցին ։ Կը հրաւիրենք ընկերները եւ համակիրները։

ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ

Հայկազեան վարժարանին (32 ռիւ տը Թրէվիզ) հոգաբարձութիւնը կը ծանուցանէ թէ հայերէնի դասընթացքը կը վերսկսի հոկտեմբերի առաջին հինգշաբթին (4 Հոկտ․)։ Արձանագրութեան համար դիմել նոյն օրը ժամը 2ին դպրոցին սրահը ։

ՍԵԲԱՍՏԻՈՅ ՄՈՒՐԱՏ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ

Միութեան պատգամաւորական ժողովը տեղի կ՚ունենայ Տէսինի մէջ 22 եւ 23 սեպտեմբերին։ Նիստերը կը փակուին 23ի կէսօրէն վերջ, գեղարուեստական ցերեկոյթով մը։ Կը հրաւիրուին Տէսինի գաղութը եւ Սեբաստիոյ նահանգի բոլոր հայրենակիցները։

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ տարեկան ցերեկոյթ պարահանդէսը 3 Փետր․ 1957 ։

***

Կ․ ԽԱՉ ․— Տիկին Տոքթ․ Արթինեան եւ Օր․ Ալիս Արթինեան երկու հազար ֆր․ կը նուիրեն Հայ Կարմիր Խաչի Ֆեսանվիլիէի օղափոխութեան կայանին, իրենց այցելութեան առթիւ ։

Տէր եւ Տիկին Խաչիկ Քէպապճեան երկու հազար 500 ֆր․կը նուիրեն Հայ Կար․ Խաչին, փոխան ծաղկեպսակի, Տիկին Թէրզեանի մահուան առթիւ ։

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Այրի Տիկ․ Նուրանի Զատէեան (ծնեալ Քահվէճեան) կը փնտռէ քոյրը՝ Վառվառ (Սթանօզցի) եւ քեռայրը (փեսան) Պ․ Արշակ Տօղանեան՝ Խարբերդցի։ Նախ հարաւ․ Ամերիկա կը գտնուէր, ներկայիս Հիւսիսային ։ Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի հաղորդել հետեւեալ հասցէին ․—

Պ․ Ա․ Ներսէսեան, 21 Պուլ․ Վէնսան Արբիւր, Լա Ռօզիէռ, Մարսէյլ ։

Կը խնդրուի ամերիկահայ թերթերէն արտատպել ։

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

Օր․ ԺԱՔԼԻՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ
Պ․ ԱՆՏՐԷ ՍԱՐԱՖԵԱՆ
Ամուսնացած

Պոմոն, Մարսէյլ, 9․ Սեպտ․ 1956

Կնքահայրութեամբ Տէր եւ Տիկին Յովհաննէս Վարժապետեանի ։

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԻՍԻԻ Հ․ Յ․ Դ․ Զաւարեան կոմիտէի ժողովը այս շաբաթ, ժամը 21ին, Խրիմեան ակումբին մէջ ։

ՊԱՆԵԷՕ ՔԱՇԱՆ․— Հ․ Յ․ Դ․ «Արծիւ» ենթակոմիտէին ընդհ․ ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս ուրբաթ, ժամը 20·30ին, ծանօթ հաւաքատեղին ։ Կարեւոր օրակարգ ։

ՇԱՒԻԼ․— Հ․ Յ․ Դ․ Արզրումեան խումբի ժողովը այս շաբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին ։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԴԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

Կը խնդրուի մեր ընթերցողներէն նկատի ունենալ հետեւեալ կէտերը ․—

1․— Հասցէի փոփոխութեան պարագային միշտ ղրկել հին հասցէն ։

2․— Թերթին չվերաբերած գումարները չղրկել մեր մանտա-չէքին թիւով ։

3․— Միութեանց եղած նուէրները կը հրատարակուին մի միայն այն պարագային, երբ գումարը կը ղրկուի Յառաջին կամ ստացող Միութիւնը իմաց կուտայ ծանուցումը ։

4․— Մահազդ, նշանտուք, ամուսնութիւն, փնտռտուք, հոգեհանգիստ, շնորհակալիք կամ ցաւակցութիւն կը հրատարակուին կանխիկ վճարումով ։

5․— Անուն եւ հասցէ գրել մաքուր եւ յստակ ։

6․— Առաքման անկանոնութեանց պարագային նամակատան ցրուիչին ուշադրութեան յանձնել, նկատելով որ թերթին առաքման սպասարկութիւնէն չէ յառաջ գալուծ ։ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍԵՐ ՆԻՍԻ ՄԷՋ

Նիսի եւ շրջանի Հայ․ առաքելական եկեղեցւոյ Կրօն․ Ընկերակցութեան վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ հայերէնի դասընթացքը վերարացուած է 11 Սեպտ․ երկուշաբթիէն ի վեր ամէն օր մինչեւ ամսուն վերջ ։ Իսկ մէկ Հոկտ․էն սկսեալ ամէն հինգշաբթի։ Կը դասաւանդէ Աստղ քհնյ․ ։ Դասաւանդութիւնները տեղի կ՚ունենան դպրոցի սրահին մէջ։ Կը խնդրուի ծնողներէն անխափ՝ ղրկել իրենց զաւակները, սորվելու համար իրենց մայրենի լեզուն։

ԾԱԽՈՒ Է

Սիւրժէթեօզ երկու մեքենայ լաւ վիճակի մէջ, իրենց սեղաններով եւ մօթէօրներով ։

MARQUE UNION SPECIALE

Դիմել՝

Der Toumayan, 35 Ave. Bourgain, Issy

Հեռ․ ՄԻՇ․ 20·60

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

1․ ՀԱՅԵՐԷՆ ԲԱՑԱՏՐԱԿԱՆ ԲԱՌԱՐԱՆ, ՍՏ․ ՄԱԼԽԱՍԵԱՆՑ, Բ․ տպագր․ Պէյրութ, 1955 – 56, երեք հատոր լոյս տեսած (Դ․ը մամուլին տակ)։ Հատորը 4·000 ֆրանք ·

2․ ՀԱՅՈՑ ՀԻՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ, Մ․ ԱԲԵՂԵԱՆ, գիրք Ա․, Բ․ տպ․ Պէյրութ, 1955, լաթակազմ 1800 ֆրանք ։

3․ ԱԿՍԵԼ ԲԱԿՈՒՆՑԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ, Պէյրութ, 1955, Ա․ եւ Բ․ հատոր միասին (Գ․ը մամուլի տակ) 1050 ֆրանք ։

4․ ԵՂԻՇԷ ՉԱՐԵՆՑԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸ, հատոր Ա․, 1050 ֆրանք։

5.— *L'Eglise Arménienne*, Malachia Ormanian, 2e éd. Antélias 400 Fr.

6․ ԲԱՌԱՐԱՆ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆԷ ՀԱՅԵՐԷՆ, Մեսրոպ Նուպարեան, Պէյրութ, 1955, 1210 էջ, լաթակազմ 3000 ֆր․։

7․ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ԲԱՌԱՐԱՆ ԱՆԳԼ․–ՀԱՅ․ Փրոֆ․ Յ․ Յ․ Չագմաճեան, Պէյրութ, մեծադիր 1424 էջ, լաթակազմ 4000 ֆր․։

8․ ԽՈՆԱՐՀ ՀԵՐՈՍՆԵՐ, Կոմս, Գ․ գիրք, Պէյրութ, 1956, 350 ֆր․։

9․ ԴԱՐ ՄԸ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ, Մ․ Թէօլէօլեան, Գահիրէ, 1956, Ա․ եւ Բ․ հատոր 2000 ֆր․։

Առաքման ծախքը գնողին վրայ

ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԳՐԱՏՈՒՆ ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼԵԱՆ

ուր կը գտնուին Հայաստանի եւ Սփիւռքի հին ու նոր ամէն կարգի հրատարակութիւնները ։ Պահանջել Ընդարձակ Գրացուցակը ։

LIBRAIRIE H. SAMUELIAN 51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris 6e

Chèque Postal, Paris, 1278-35.

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10: Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 20 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

JEUDI 20 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7685 — 32e ANNEE — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3496

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՄԻՇՏ ՇՈՒՔԻՆ ԵՏԵՒԷՆ

Ինչո՞ւ «անշարժ կալուած» կոչեցինք մեր գաղութը, համառօտակի պարզելով անոր ընդհանուր պատկերը։

Վասն զի եղածը պահելու, եղածով գոհանալու հոգեբանութեամբ վարակուած է հասարակութիւնը, Փարիզէն մինչեւ Մարսէյլ, անցնելով Միջին Ֆրանսայէն։

Երէկ արձանագրեցինք, պատահաբար, այն ժառանգութիւնները զոր գաղութը ունեցաւ տարիներու ընթացքին։

Իբրեւ ընդհանուր երեւոյթ, շատ քիչ բան աւելցած է անոնց վրայ։

Եւ եղածն ալ հետզհետէ կը մաշի, կը ծերանայ, ինչպէս որ եւ է անշարժ կալուած։

Ոչ մէկ արտակարգ ճիգ՝ ինքնապաշտպանութեան ազդակները նորոգելու, ընդլայնելու համար։

Ոչ մէկ տրամադրութիւն՝ ժամանակին հետ քալելու։

Ոչ մէկ աշխատանք՝ պահեստի ուժեր պատրաստելու համար։

Ամէն ինչ տարած ամփոփած ենք բանկալին մէջ։

Ի՞նչ փայլուն հեռանկար կրնայ սպասել գաղութ մը, որ ունի երկու ծերանոց, բայց ոչ մէկ միջնակարգ վարժարան։ Գոնէ ճեմարան մը՝ Մարսէյլի մէջ։

Տարիներ առաջ, 1927ին, Գրիգորիս եպիսկ. Պալաքեան փորձեց կազմակերպել թեմը, համաձայն ազգ. սահմանադրութեան։

Այս առթիւ հրաւիրուած էր պատգամ. ժողով մը, ուր ներկայացուցիչներ կային Եւրոպայի զանազան մասերէն, — ազգային կեանքի մէջ եփած դէմքեր։

Առաջին օրէն իսկ, ժխտական դիրք բռնեցին Փարիզի հին գաղութին ներկայացուցիչները, վեց ջոջեր։

Ո՞վ էր, — Փարիզի Հայ. Եկեղեցին վերածնեցաւ Կրօնական Ընկերակցութեան։

Ընդդիմադիր կամ պաշտպան, գրեթէ բոլորն ալ մեռած են այսօր, եւ արդարն ու մեղաւորը զատելու միտք չունինք։

Այդ օրէն ի վեր, կարելի չեղաւ կազմակերպել գաղութը, կեդրոնական վարչութիւն մը հաստատելով։

Կաթող. պատուիրակներ եկան ու գացին։ Ամէն հոյաչափ կեդրոն մնաց ինքն իր գլխուն, մատուռ մը ճարելով եւ միութեան կոչիկ մը հաստատելով։

Թերեւս ձախողման պատճառներէն մէկն ալ այս դրութիւնն է, — եպիսկոպոսներ նշանակել արտակարգ իրաւասութիւններով, փոխանակ ներքին ուժերը շարժման մէջ դնելու եւ իրական կազմակերպութիւն ստեղծելու։

Իր պաշտօնը կրցա՞ւ կատարել կաթող. վերջին պատուիրակը, երեք տարուան ընթացքին։

Գաղութը կը մնայ նոյն անկերպարան վիճակին մէջ, ամբողջ երկրին տարածութեան վրայ։

Ազգային կեանքը ամփոփուած է ժամուն բակը, հետզհետէ նեղնալով եւ պարպուելով։

Հին թէ նոր, անոնք որ քիչ — շատ վարժուած են ազգային կեանք վարելու, իբրեւ գործունէութիւն սահման ունին իրենց բանկալը։

Կը կարծեն թէ երբ եկեղեցին շէն եւ պայծառ մնայ, ժողովուրդն ալ իր ճամբան կը գտնէ, դէպի փրկութիւն եւ բարօրութիւն։

Մինչդեռ, ցիրուցան բազմութիւնները կը փնտռեն կուռ կազմակերպութիւն մը, կեդրոնական հասցէ մը։ Ոչ միայն Ֆրանսայի, այլեւ հարեւան գաղութներու, ամբողջ արեւմտեան Եւրոպայի համար։

Դժբախտաբար Փարիզը, որ երբեմն կը յաւակնէր ուղեցոյց հանդիսանալ, դարձած է առաջին ուղեկորոյս կեդրոնը։ Իսկ եւ իսկ անշարժ կալուած։ Թանգարան անցեալ փառքերու։

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԵՐԵՔ ՄԵԾԵՐՈՒ ԾՐԱԳԻՐԸ ՔՆՆՈՒԵՑԱՒ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

ՊԻՏԻ ՍՏԻՊԵՆ ՈՐ ԵԳԻՊՏՈՍ ԱԼ ԳՈՐԾԱԿՑԻ

Անգլիոյ, Ֆրանսայի եւ Մ. Նահանգներու արտաքին գործերու նախարարները առջի օր վաւերացուցին այն ծագիրը որ կը տրամադրէ Սուէզի Ջրանցքը գործածողներու ընկերակցութիւն մը կազմել, ապահովելով Եգիպտոսի գործակցութիւնը։ Պ. Ֆ. Տըլըս այս ծրագիրը պիտի պաշտպանէր 18 պետութեանց Բ. խորհրդաժողովին առջեւ, որ բացուեցաւ երէկ, չորեքշաբթի, Լոնտոնի մէջ։ Կը հաւաստեն թէ Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարը հաւատարիմ կը մնայ իր ծրագրին եւ վճռական դիրք մը պիտի բռնէ, ինչպէս Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ ներկայացուցիչները։ Երեք նախարարները համաձայնած են երկու հիմնական կէտերու շուրջ, — 1. Կազմել միջազգային ընկերակցութիւն մը, որուն պիտի վճարուին ջրանցքին տուրքերը եւ Եգիպտոսը ստիպել որ գործակցի, այլապէս խախտած պիտի ըլլայ 1888ի պայմանագիրը. — 2. Շահակից պետութիւնները գործնապէս կապել այդ ընկերակցութեան, որ ի հարկին ազդու միջոցներու պիտի դիմէ, որպէս զի գնդ. Նասր ճանչնայ եւ յարգէ իրենց իրաւունքները։

Կարծողներ կան թէ Պ. Տըլըս կարգ մը զիջումներ պիտի ընէ, որպէս զի կարենայ պահել 18երու միութիւնը։ Շատ մը մանրամասնութիւններ գաղտնի կը պահուին, այնպէս որ բուն կացութիւնը պիտի պարզուի երբ վերջանայ 18 պետութեանց նոր խորհրդաժողովը։

× Լոնտոնի քաղաքական շրջանակներուն մէջ կը կարծեն թէ Անգլիոյ վարչապետը, Իտըն, երբեք հրաժարած չէ ի հարկին զինուորական ճնշումներ բանեցնելու ծրագրէն։ Ան միշտ կը յիշեցնէ թէ ինչ աղետալի հետեւանքներ ունեցաւ միջին ճամբու քաղաքականութիւնը, 1939ին, Միւնիխի մէջ։

Նոյն աղբիւրին համաձայն, Մ. Նահանգները ուղղակի նոր ընկերակցութեան պիտի յանձնեն իրենց նաւերուն վճարելիք տուրքը։ Առ այժմ որոշ լաւատեսութիւն կը տիրէ։ Մանաւանդ որ, կարգ մը շրջանակներ կը կարծեն թէ արաբական բոլոր պետութիւնները համաձայն չեն ծայրայեղութեանց։

Արաբական Դաշնակցութիւնը կը շարունակէ իր ժողովը Գահիրէի մէջ։ Առջի օր լսուեցաւ Եգիպտոսի արտ. նախարարին տեղեկագիրը, յետոյ միութեան ընդհ. քարտուղարին զեկուցումը։ Այս վերջինը յայտարարեց.

— Եգիպտոսի դիրքը առողջ է եւ հաստատուն, մինչդեռ իր հակառակորդներուն պատրուակները հակասական են եւ արհեստական։ Համաշխարհային կարծիքը հետզհետէ Եգիպտոսի կողմը կը հակի, նոյն իսկ մեր հակառակորդներուն մէջ։

Եւ սակայն, լրագրողներ դիտել կուտան թէ Եգիպտոս յուսախաբ եղած է կարգ մը արաբական երկիրներու բռնած դիրքէն։ Անոնք ուժ տալով հանդերձ Եգիպտոսի, չեն ուզեր աւելի անդին անցնիլ։

Գահիրէի մէջ կը սպասեն որ Արաբական Դաշնակցութիւնը անմիջապէս ժողովի հրաւիրէ անդամակից պետութեանց արտաքին նախարարները։ Այն ատեն պիտի քննուին դիւանագիտական յարաբերութիւնները խզելու, արեւմուտքի հետ կնքուած համաձայնութիւնները չեղեալ համարելու, ռազմական խարիսխները եւ զանազան մենաշնորհներ ջնջելու առաջարկները։ Արդ, կարգ մը արաբական երկիրներ երբեք տրամադիր չեն այսքան յառաջ երթալու։

Դամասկոսի մէջ խորհրդաժողով մը գումարուեցաւ, քննելու համար աշխարհակալութեան դէմ պայքարելու միջոցները, եթէ յարձակում կատարուի Եգիպտոսի վրայ։

ԵԳԻՊՏՈՍ ՄԻՇՏ ԿԸ ՄԵՐԺԷ

Սուէզի եգիպտական վարչութեան տնօրէնը, գնդ. Եունուս, լրագրական ասուլիսի մը առթիւ յայտարարեց թէ օտար նաւուղիղներու մեկնումին հետեւանքով ծագած տագնապը անցած է եւ թէ երկու երեք օրէն պիտի գործադրուի օրական երեք կարաւանի դրութիւնը։ «Ամէն շաբաթ 15-20 նաւուղիղներ գործի կ'անցնին։ Շնորհիւ մեր բարւոք վարչութեան եւ եգիպտացի եւ յոյն նաւուղիղներու անձնուիրութեան կացութիւնը հետզհետէ բնականոն դառնայ, աւելի շուտ քան կը նախատեսէինք։ Արեւմտեան պետութիւններու ծրագրած ընկերակցութեան որ եւ է նաւ պէտք է նաւուղիղ մը ուզէ եգիպտական ընկերութենէն»։

Երբ հարցուցին թէ ի՛նչ պիտի ընէ, եթէ արեւմտեան ընկերակցութիւնը փորձէ ջրանցքէն անցնիլ իր սեփական նաւերով, գնդապետը պատասխանեց. — «Թող փորձեն ...»։

Թղթակից մը հարցուց թէ ռուս նաւուղիղներ պիտի կրնա՞ն մտնել ջրանցքէն անցնող ամերիկեան նաւերու մէջ։ Գնդապետը պատասխանեց. — «Մենք չէզոք ենք եւ հաւասար աչքով կը նայինք ամէնուն»։

Վճարելի սակերու մասին ալ հարցումներ եղան եւ գնդապետը պատասխանեց թէ առ այժմ կը գանձեն տուրքերուն 40-45 առ հարիւրը։

Վերջին հեռագիրներու համաձայն, երթեւեկը հետզհետէ կը դանդաղի։ Նախորդ ընկերութեան մասնագէտները Եւրոպա հասած են արդէն և դիտել կուտան թէ «մթնոլորտը անշնչելի դարձած էր» Սուէզի մէջ։ «Եգիպտացի նաւուղիղները պիտի չկրնան ապահովել սովորական նաւարկութիւնը, երբ ձմեռը վրայ հասնի մշուշներով եւ աւազախառն քամիներով։ Անոնք այժմ կ'օգտուին օրերու երկարութենէն եւ գիշերային նաւարկութիւն չեն կատարեր։ Նոյն իսկ խորհրդային նաւուղիղներու օգնութիւնը չի կրնար դիւրացնել այս գործը»։

× Աւստրալիոյ վարչապետը, որ Հինգերու յանձնախումբին նախագահն էր, իր երկիրը հասնելով, յայտարարեց թէ «ցանկալի չէ բռնութեան դիմել, բայց եւ այնպէս տեղի տալ՝ կը նշանակէ ճամբայ բանալ դիկտատորներու համար»։

× Մ. Նահանգները միջոցներ ձեռք առած են, օրական 500.000 տակառէն 1.100.000ի բարձրացնելու համար Եւրոպայի սահմանուած քարիւղը, եթէ Սուէզի ճամբան փակուի առժամապէս։ Այս յաւելումէն զատ, կարելի պիտի ըլլայ Եւրոպա փոխադրել 300.000 տակառ քարիւղ Միջին Արեւելքէն, փոխանակ Մ. Նահանգները ղրկելու։

Եւրոպա օրական 500.000 տակառ քարիւղի պէտք ունի, եթէ Միջին Արեւելքի նաւթուղիները շարունակեն բանիլ, Սուէզի ճամբուն փակումէն վերջ։

× Սուրիոյ վարչապետը լրագրական ասուլիսի մը առթիւ յայտարարեց թէ վճռապէս որոշած են «Եգիպտոսի հետ ըլլալ որեւէ նախայարձակման պարագային»։

× Թունուզի վարչապետը, Պուրկիպա, Փարիզ հասնելով երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Պ. Կի Մոլէի հետ։ Այս առթիւ բարեկամաբար թելադրեց խուսափիլ որ եւ է ընդհարումէ՝ Սուէզի վէճին առթիւ։ Այս թելադրութիւնն ալ ապացոյց մը կը համարուի համարաբական շարժման։ Ֆրանսայի վարչապետը պատասխանեց. — «Առանց բոլորովին մէկդի դնելու զինուորական միջոցները, կարելին պիտի փորձեմ խաղաղ լուծումի մը յանգելու համար»։ Պ. Պուրկիպա յետոյ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Փարիզի եգիպտական դեսպանին հետ։

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

«ՈՉ ՄԷԿ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՉԱՐԱՄԻՏՆԵՐՈՒՆ»

ՊԷՅՐՈՒԹ, 15 Սեպտ. — Երէկ առաւօտ Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոս Զարեհ Ա. ընկերակցութեամբ Լիբանանի Հայոց առաջնորդ Խորէն եպիսկ.ի, Ճեզիրէի Առաջնորդ. փոխանորդ Տաճատ Ծ.Վրդ.ի, պետական երեսփոխաններ Պ. Պ. Մովսէս Տէր Գալուստեանի եւ Տիգրան Թոսպաթի, ինչպէս նաեւ Քաղաք. ժողովի ատենապետ Պ. Ռուբէն Մալխասղալեանի, յաջորդաբար այցելեց խորհրդարանի նախագահ Պ. Ատել Օսէյրանի, վարչապետ Պ. Ապտալա Եաֆիի եւ պետական նախարար Պ. Սաեպ Սլամի։ Տանն Կիլիկիոյ Հայրապետը թէ խորհրդարանին եւ թէ Սերայի մէջ արժանացաւ զինուորական պատիւներու։

Խորհրդարանի նախագահ Պ. Ատել Օսէյրան, շնորհաւորելէ ետք Զարեհ Ա. կաթողիկոսը, բազմամեայ արդիւնաւոր գործունէութիւն եւ Հայ համայնքին բարգաւաճում մաղթեց։

Վարչապետ Եաֆի իր կարգին կրկնեց նախագահ Շամունի խօսքերը եւ ըսաւ. — «Ձեր ընտրութեան ընդդիմացող [illegible] շուտով կը խմբուին Ձեր շուրջ, ինչպէս ըսած է նախագահը։ Իսկ չարամիտներուն ոչ մէկ կարեւորութիւն տալու է»։

Պետական նախարար Պ. Սաեպ Սլամ, իր դրասենեակին մէջ չափազանց սիրալիր ընդունելութիւն մը ընելով Հայոց կաթողիկոսին, յայտարարեց.

— «Տանն Կիլիկիոյ Անթիլիաս հաստատուած կաթողիկոսութիւնը Հայերունը չէ միայն, այլ՝ համայն Լիբանանցիներունը։ Դժբախտաբար, քաղաքականութիւնը սկսած է դեր խաղալ կրօնական մեր կեդրոններուն մէջ։ Ձեր ընտրութիւնը կը վստահեցնէ սակայն մեզ, որ Անթիլիասի Աթոռը լաւագոյն ու զօրաւոր ձեռքերու մէջ կը գտնուի, նկատելով որ ամբողջ արաբ աշխարհին ծանօթ են Ձեր անձն ու գործը։ Ինծի հասած տեղեկագիրներէն ուրախութեամբ հաստատեցի, որ այսուհետեւ ալ, ինչպէս առաջ, Ձեր սիրտը բաց պիտի մնայ բոլորին առջեւ, անխտիր բոլոր Հայերուն, որոնք Ձեր զաւակներն են»։

Հայրապետն ու իր հետեւորդները կէսօրին վերադարձան Անթիլիաս։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

Տեղական թերթերը կը ծանուցանեն թէ քառասուն հոգի ձերբակալուած են, Օրլէանվիլի եւ Օրանի մէջ երեւան հանուած դաւադրութեան առթիւ։ Նախկին տեղակալ Կերապ, որ մահուան դատապարտուած էր զինուորական ատեանին կողմէ, ձերբակալուած ըլլալով նորէն պիտի դատուի, ուրիշ ամբաստանեալներու հետ։ Զինուորական իշխանութիւնը կարեւոր փաստաթուղթեր ձեռք անցուցած է, համայնավարական խումբի մը գործունէութեան մասին։ Նոր ձերբակալութեանց կը սպասուի Օրանի եւ ուրիշ քաղաքներու մէջ։

Ապահովութեան տեսչութիւնը Փարիզի մէջ ալ հետապնդումներ կատարելով, ձերբակալեց Ալժերիոյ ազատագրութեան ճակատին երկու վարիչ անդամները, մէկը 27, միւսը 31 տարեկան։ Առաջինը աւելի կարեւոր պաշտօն մը ստացած էր վերջերս եւ զանազան ծածկանուններ կը գործածէր։ Երկրորդը կոմիտէին գանձապահն էր։ Կը փնտռուի երրորդ մը, որ

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՆՈՐ ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ՍՏԱԼԻՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ՄԱՍԻՆ

●

Նկատի առնելով այն խորհրդաւոր պայմանները, որոնց մէջ տեղի ունեցաւ Սթալինի մահը, մենք առաջին օրէն իսկ այն կարծիքը յայտնեցինք, թէ բոլոր ժամանակներու մեծագոյն բռնակալը՝ Իոսիֆ Վիսարիոնովիչ Սթալին՝ բնական մահուամբ մեռած չէր, այլ պարզապէս ըսպանուած էր :

Անշուշտ, ոչ ոք տուգապէս գիտէր, թէ որո՞նք սպանած էին կամ թէ ինչ պարագաներու մէջ կատարուած էր սպանութիւնը, որ վերջապէս կ'ազատագրէր ռուսական կայսրութիւնը թիւ մէկ ոճրագործէն :

Վերջերս հրապարակուած յայտնութիւնները, նոյնքան զգայացունց՝ որքան չհրապարակուածները, որոշ լոյս կը սփռեն Սթալինի անհետացման առեղծուածին վրայ :

Կ'արժէ, որ մենք ալ մեր կարգին արձանագրենք, թէ իսկ սեղմ գիծերու մէջ, « զգայացունց » այդ յայտնութիւնները, որոնք, մեղի կը թուի, ամբողջ ճշմարտութիւնը չեն, բայց ճշմարտութեան մէկ մասն են անկասկած :

Ներկայացնենք ուրեմն առեղծուածը մասամբ միայն բացատրող վերջին յայտնութիւնները, դանդաղ քաղելով «Ֆրանս Տիմանչ» շաբաթաթերթէն : Ֆրանսերէն այս շաբաթաթերթը ինքն ալ իր տեղեկութիւնները քաղած է վստահելի երեք աղբիւրներէ , — « Նիւ Եորք Թայմս»ի թղթակիցը՝ Հերիսըն Սալզպըրգի, ռուս գրող Իլիա Էհրէնպուրկ, Ֆրանսայի փիլիսոփայ եւ «զոյապաշտ գպրոց»ի հիմնադիր Ժան Փօլ Սարթր, ինչպէս նաեւ եւս կոսլաս համայնավար կուսակցութեան պաշտօնաթերթը՝ «Պորպա»:

Ասոնք բոլորը «երկրորդ ձեռք» են, այսինքն՝ բայց ապահովարար «առաջին ձեռք»է քաղած են իրենց տեղեկութիւնները :

Հետեւինք ուրեմն «առաջին ձեռքէ» առնուած այս յայտնութիւններուն :

1953 Յունուար 15ին, առանց նախապէս ոեւէ մէկու կարծիքը առնելու, Լաւրար Կագանովիչ (Հրեայ), Պրիվիտիսմի անդամներուն ղրկուած շրջաբերականով մը, կը պահանջէր անմիջապէս նիստի հրաւիրել Գերագոյն Սովետը :

Շրջաբերական – հրաւէրին առաջին անդամ պատասխանեց Նիկիտա Խրուշչեւ, ներկայիս Համամիութենական Կոմկուսի կեդր. Կոմիտէի առաջին քարտուղարը եւ Ս. Մխոեթեան թիւ մէկ քաղաքացին :

Այդ օրերուն Սթալին կը հանգստանար Սոչիի մէջ: Փութով վերադարձաւ Մոսկուա, այս անգամ եւս իր սաղմին մէջ խեղդելու համար ոչ թէ երեւակայական դաւ մը, այլ իրական դաւադրութիւն , որուն վարիչներն էին Խրուշչեւ, Բուլիգանին, Միկոյեան, Կագանովիչ, Հասանբար նաեւ ուրիշներ :

Լաւրար Կագանովիչի պահանջած ժողովը տեղի ունեցաւ 1953 Մարտ 1ին :

Սկզբունքով՝ Գերագոյն Սովետի Պրիզիտիումը պէտք է քննէր ընդհանուր քաղաքականութեան հետ կապ ունեցող հարցեր :

Ժողովի սկիզբէն իսկ Կագանովիչ անցաւ յարձակողականի եւ ըսաւ .

« Կ'առաջարկեմ կազմել մասնաւոր յանձնախումբ մը՝ քննելու համար պարագան այն բժիշկներուն, որոնք ձերբակալուած են՝ առանց որոշ փաստի իրենց յանցապարտութեան մասին: Կ'առաջարկեմ նոյնպէս ջնջել Հրեաները դանդաւածօրէն աքսորելու այն որոշումը, զոր ընկեր Սթալին տուած է ինքնագլուխ եւ ոեւէն տեղեակ պահուած չէ Պրիզիտիումը » :

Ահիկա յանդգնութիւն մըն էր, որ կըբնար մահուամբ պատժուիլ: Սակայն գաւակիցները ամէն ինչ նախատեսած եւ ըստ այնմ ձեռք առած էին հարկ եղած միջոցները՝ ձախողեցնելու համար հաւանական ամէն նախաձեռնութիւն Սթալինի կողմէ :

Ժողովին ներկայ անդամները, բացի Քեբրիայէն, միաձայնութեամբ ընդունեցին կագանովիչի զոյգ առաջարկները , — վերաքննել ձերբակալուած բժիշկներու պարագան եւ անվաւեր նկատել Հրեաներու զանգուածային աքսորի որոշումը :

Սթալին չկրցաւ զսպել ինքզինք եւ պահել իր պաղարիւնութիւնը: Մանաւանդ չունեցաւ անհրաժեշտ հեռատեսութիւնը՝ նախզգալու սարքուած դաւը: Զայրացած ու բորբոքած՝ սկսաւ վրացերէն հայհոյանքներու հեղեղ մը թափել իր ընկերներուն եւ անմիջական գործակիցներուն վրայ :

Ճիշդ այդ պահուն խօսք առաւ Անաստաս Միկոյեան եւ լինքնավստահ չեչտով մը յարեց .

— « Իոսիֆ Վիսարիոնովիչ, քեզի խորհուրդ կուտանք զղուշանալ հապճեպ եւ անմիտ որոշումներ տալէ : Մի մոռնար , որ մենք արդէն ձեռք առած ենք նախազգուշական բոլոր միջոցները »:

Ապա, նայելով ժամացոյցին, յարեց .

« Հիմա գիշերուան ժամը տասնըմէկին է: Եթէ կէս ժամ եւս ողջ առողջ դուրս չգանք այս սրահէն, կրեմլը պիտի գրաւուի բանակին կողմէ» :

Նոյն պահուն տեղի ունեցաւ անսպասելի եւ աննախատեսելի դէպք մը: Ծօսք առաւ նաեւ Լաւրենտի Բերիա, Սթալինի ապագայիցը եւ անոր երախտաւորեալը , եւ յայտնեց , թէ ինք որեւէ անպատեհութիւն չի տեսներ, որ մասնաւոր յանձնախումբ մը ձեռնարկէ քննելու ձերբակալուած բժիշկներուն պարագան , քանի որ, ի վերջոյ, այդ մարդիկը կրնան անմեղ գտնուիլ իրապէս :

Ասոր վրայ՝ Սթալին ամբողջովին կորսնցուց իր մտքի հաւասարակշռութիւնը եւ բոլորովին առանձին ղպաց ինքզինք , — առանձին եւ անզօր: Անզօրութեան այս դիտակցութիւնը անգամ մը եւս մղեց զինք անասելի հայհոյանքներու, նախատական եւ ատելավառ բառերու հեղեղ մը պոռթկալ իր տեղակալներուն դէմ :

Այն ատեն հանդիսաւոր չարժուձեւով կրկին ոտքի ելաւ Կագանովիչ, զրպանէն հանեց կուսակցութեան անդամատոմսը եւ, կոր – կոր ընելով գայն, նետեց Սթալինի երեսին:

Ամբողջ մենատէրին դէմքը կաս կապոյտ կարած էր, աչքերը արիւնով լեցուած : Շուարած չլմորած՝ ուղեց զանգակը հնչեցնել իր անձնական պահակները օգնութեան կանչելու համար: Սակայն, ձեռքը դեռ զանգակի կոճակին չհասած, չանթահար զետին ինկաւ ուղեղային արիւնախտումի հետեւանքով :

Մեռած էր :

Դաւակիցները ամբողջ գիշերը կը չարունակեն իրենց ժողովը եւ կ'որոշեն առաւօտեան ժամը 6ին միայն կանչել պաշտօնական բժիշկը: Մոսկուայի ամէնէն ականաւոր բժիշկները, փութով կրեմլի պալատը հաւաքուած , կը հաստատեն մահը, իբրեւ հետեւանք ուղեղային արիւնախտումի :

Սակայն դուրսի աշխարհը մինչեւ մահուան տեղեկացաւ չորս օր ետք, 1953 Մարտ հինգին միայն :

Հիմա հարց կը ծագի, թէ ուղեղային արիւնախտումը հետեւանք չէ՞ր բժիշկներուն , որոնց ենթարկուած էր ահարկուրռնակալը իր մահէն քիչ առաջ: Աւելի քան հաւանական կը նկատուի, որ դաւակիցները նախապէս արդէն ապահոված էին զայն « խնամող » բժիշկներուն գործակցութիւնը :

(Խմբագրական ՅՈՒՍԱՒԵՐԻ)

ԿՐԵՏԷԻ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ

●

Մինչեւ 19րդ դար հնախուզութիւնը եւ պատմական տուեալները, կը վկայէին թէ արեւմտեան արդի քաղաքակրթութեան հիմերը կը կազմէին հելլէնական ու հռոմէական քաղաքակրթութիւնները : Սակայն աւելի վերջը կատարուած պեղումներ եկան ապացուցանելու թէ այս վերջիններէն ալ իրենց կարգին նպաստաւորուած էին եղիպտական, փիւնիկեան , միջագետեան, պարսկական ու փոքրասիական հնագարեան ծաղկեալ քաղաքակրթութիւններէն :

Հաւանական է որ Հայաստանն ալ իր կարեւոր նպաստը բերած է արդի քաղաքակրթութեան : Դժբախտաբար, իր փառաւոր անցեալի հետքերէն չատ քիչ բան մնացած է : Քրիստոնէութիւնը եթէ մասամբ մը նոր աւիւն ներարկեց հայկական քաղաքակրթութեան, միւս կողմէ , սակայն եկաւ ի սպառ կործանելու մեր դարաւոր ժողովուրդին ծագման, հեթանոսական անցեալին, մշակոյթին ու ըստեղծագործութեանց բոլոր յիշատակարանները :

Կէս դարէ ի վեր, նոր օղակ մը եւս եկած աւելցած է քաղաքակրթութեանց շղթային վրայ : Կրետէի մէջ կատարուած հնախուզականպեղումներ երեւանհանեցին այնպիսի հրաշալիքներ , որոնք նոր էջ մը կը բանան հնագիտութեան պատմութեան մէջ: Մինչ այս, պատմագէտներու համար նախահելլէնական ընկերութիւնը կը մնար անլոյծ հարց մը: Անոնք, իրենց երեւակայութեան ուժ կուտային եւ զանազան հետեւութեանց կը յանգէին , հիմնուելով Հոմերոսի Իլիականի ու Ողիսականի նկարագրութեանց եւ Թուկիդիդէսի ու Հերոդոտոսի թողած յիշատակութեանց վրայ :

Այդ պեղումներուն շնորհիւ պարզուած է թէ Քրիստոսէ քանի դար առաջ, Կրետէի յունդուզն նաւագներ էին որ գծեցին միջերկրականեան արեւելք – արեւմուտք ծովային ճանապարհը, Եւրոպան կապելով Մերձաւոր Արեւելքի հետ: Անոնք հիմը դրին անդրպղինձի ճարտարարուեստին ու վաճառականութեան : Թէեւ կըզիջին վրայ ոչ պղինձի հանքեր կային , ոչ ալ անտառ , բայց շնորհիւ իրենց նաւատին մեծ տոթիղին, անոնք պղինձը կ'առնէին Կիպրոսէն (պղինձի կղզի, ինչպէս կը բորոշէ իր անունը), իսկ անագը՝ Իսպանիայէն (Եարուբիա), Կալլիայէն (հին Ֆրանսա), Մալանիայէն եւն.: Անդադար – պղինձէն անոնք կը պատրաստէին զարդեղէններ, գէնքեր, ու արուեստի ուրիշ առարկաներ ու զանոնք կը վաճառէին Միջերկրականեան երկիրներուն: Այդ վաճառականութիւնն էր աղբիւրը կղզիին տնտեսական վիճակի բարգաւաճման :

1900էն 1905ին էր որ առաջին պեղումները կատարուեցան Կրետէի մէջ հնախոյզ Արթըր Իվընսի կողմէ, որ երեւան հանեց հնոսոս քաղաքին հրաշակերտ պալատը , գերեզմանատուն մը եւ ուրիշ արժէքաւոր հնութիւններ :

Պալատին պարունակած տուեալներ դանձերը եւ արձանագրութեանց տախտակները լոյս մը սփռեցին նախահոմերական ըրջանի այդ ժողովուրդին կեանքին, մշակոյթին, բարքերուն ու քաղաքակրթութեան բարձր մակարդակին վրայ : Իվընսէն վերջ իտալացի, անգլիացի, ֆրանսացի ու կրետացի հնախոյզներ – ոմանք խումբեր պեղումներ կատարեցին կղզիին զանազան կէտերուն վրայ ու յայտնաբար դատն Զաքրոյի, Փալէկաստրոյի նաւահանգիստները, Փեցոֆայի տաճարները, Փայէստոսի, Միլիայի պալատները եւ ուրիշ հարիւրէ աւելի վայրեր :

Քրիստոսէ 15 – 20 դարեր առաջ է որ Կրետէի քաղաքակրթութիւնը կը հասնէր իր փառքի գագաթնակէտին: Կարելի չէ երեւակայել թէ 40 դարեր առաջ այդ մեծ կղզիին մէջ ոյժութիւն ունէին մեր արդիական կեանքի չատ մը հանգստաւէտ պայմանները: Եւ սակայն պայծառ ճըշմարտութիւն մըն է որ Կրետացիները իրենց տուներուն մէջ ունէին հոսուն աղբիւրներ, աղտոտ ջուրի կոյուղիներ : Կնոսոսի պալատին մէջ գտնուած է թագուհիին յատուկ ճեմիչ մը՝ սիփոնով ու նստարանով: Նաեւ կեդրոնական ջեռուցիչ, բաղնիք եւ հանգստաւէտութեան ուրիշ առարկաներ :

Կրետէն թէեւ չունէր ճարտարապետական մեծդի շինութիւններ ու իրենց չէնքերուն կառուցուածքը անհամաչափութեան տարօրինակ նմոյշներ էին, սակայն չէնքերու ներքին պատերը կը կրէին բարձր արուեստի մը ձեռակերտները: Որմանկարները գոյց կուտան իրապաշտ արուեստի մը նրբութիւնը ու մանաւանդ պերազանց առանձնայատկութիւն մը որ դիւրաւ կը զանազանուի նոյնիսկ չունական նկարչութենէն: Տուներու շինութեան մասնաւոր յատակագիծ մը չունենալով , նախապէս շինուած չէնքի մը չուրջը ամէն սերունդ յաւելում մը կը կատարէր եւ ի վերջոյ կը գոյանար մանուածապատ չէնքերու գանգ մը որ կոչուած է լաբիւրին – Թոս :

Կրետէի ընկերային օրէնքները եւս զարգացած էին ու կը կոթնէին բարոյական օրինակելի հիմերու վրայ: Կինը կը վայելէր իր կատարեալ անկախութիւնն ու ազատութիւնը : Տնական աշխատանքներէ դուրս կինոջ կը հանդիպինք կրօնական ծէսերու մէջ իբրեւ կրօնաւորուհի, իսկ մարզական խաղերու մէջ իբրեւ ցլամարտիկ, կառքերու մրցումներուն մասնակից, իբրեւ որսորդ կամ նոյնիսկ կռիւմարտիկ : Իր արդուզարդը, հագուստեղէնները կրնան նախանձը չարժել արդի նորաձեւութեանց խնկարկուներուն: Կիները կը գործածէին նաեւ չրմունքի կարմիր ներկեր մատիտ ձեւով ու պատուակաւոր պատեանով :

Կրետացիները խաղաղասէր էին ու երբեք չեն խորհած իրենց ինքնապաշտպանութեան միջոցներուն մասին: Մինչդեռ թշնամին դիրենք կը լրտեսէր, վերջ տալու համար այդ բարձր քաղաքակրթութեան : Ժէ. դարուն (Ք. Ա.) Կրետացիները սերտ յարաբերութիւններ կը մշակէին Աքէացիներու հետ, որոնք Պելոպոնէսի մէջ (Ք. Ա. 20րդ դարուն) հաստատուած հնդեւրոպական ռամիկ ցեղեր էին : Ժե. դարուն վերջերուն, Աքէացիները յարձակեցան կղզիին վրայ, քար ու քանդ ըրին քաղաքակրթութեան հետ կապ ունեցող հարստութիւնները, սպրդեցան ամէնուրեք եւ իրենց լեզուն պարտադրեցին : Ժգ. դարուն Կրետէն ինկաւ Դորիացիներու ձեռքը, որոնք ալ իրենց կարգին ենթարկուեցան Ասորեստանի, Եգիպտոսի եւ Պարսկաստանի տիրապետութեան :

Կրետէն թէեւ չունէր ճարտարապետական մեծդի շինութիւններ ու իրենց չէնքերուն կառուցուածքը անհամաչափութեան տարօրինակ նմոյշներ էին, սակայն չէնքերու ներքին պատերը կը կրէին բարձր արուեստի մը ձեռակերտները: Որմանկարները գոյց կուտան իրապաշտ արուեստի մը նրբութիւնը ու մանաւանդ պերազանց առանձնայատկութիւն մը որ դիւրաւ կը զանազանուի նոյնիսկ չունական նկարչութենէն: Տուներու շինութեան մասնաւոր յատակագիծ մը չունենալով , նախապէս շինուած չէնքի մը չուրջը ամէն սերունդ յաւելում մը կը կատարէր եւ ի վերջոյ կը գոյանար մանուածապատ չէնքերու գանգ մը որ կոչուած է լաբիւրին – Թոս :

Կրետէի ընկերային օրէնքները եւս զարգացած էին ու կը կոթնէին բարոյական օրինակելի հիմերու վրայ: Կինը կը վայելէր իր կատարեալ անկախութիւնն ու ազատութիւնը : Տնական աշխատանքներէ դուրս կինոջ կը հանդիպինք կրօնական ծէսերու մէջ իբրեւ կրօնաւորուհի, իսկ մարզական խաղերու մէջ իբրեւ ցլամարտիկ, կառքերու մրցումներուն մասնակից, իբրեւ որսորդ կամ նոյնիսկ կռիւմարտիկ : Իր արդուզարդը, հագուստեղէնները կրնան նախանձը չարժել արդի նորաձեւութեանց խնկարկուներուն: Կիները կը գործածէին նաեւ չրմունքի կարմիր ներկեր մատիտ ձեւով ու պատուակաւոր պատեանով :

Կրետացիները խաղաղասէր էին ու երբեք չեն խորհած իրենց ինքնապաշտպանութեան միջոցներուն մասին: Մինչդեռ թշնամին դիրենք կը լրտեսէր, վերջ տալու համար այդ բարձր քաղաքակրթութեան : Ժէ. դարուն (Ք. Ա.) Կրետացիները սերտ յարաբերութիւններ կը մշակէին Աքէացիներու հետ, որոնք Պելոպոնէսի մէջ (Ք. Ա. 20րդ դարուն) հաստատուած հնդեւրոպական ռամիկ ցեղեր էին : Ժե. դարուն վերջերուն, Աքէացիները յարձակեցան կղզիին վրայ, քար ու քանդ ըրին քաղաքակրթութեան

ՀԱՑԱՍՏԱՆԵԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՍԷՐԸ

●

(Գ. եւ վերջին մաս)

— Ես եմ, ասում է Սիրանը՝ ուրախ, ու սիրածը՝ Սիրվանը ողջ է ու անվնաս, — եկա՛յ...:

Երբ տղան բանում է դուռը, տեսնում է չեմքում կանգնած Սիրանը՝ հարսանեկան ճերմակ չորերով ու ճերմակ քողով:

— Դու փախե՞ր ես:

— Ո՛չ, նա ինքը թողեց գամ:

Տղան՝ Սիրվանը զարմանում է:

— Թողե՞ց... ինչպէ՞ս թողեց :

— Ես յայտնեցի նրան իմ պայմանը, որ առաջին գիշերը պէտք է գամ քեզ մօտ, որ ես աղնիւ խօսք եմ տուել քեզ:

— Եւ նա թողե՞ց, զարմանում է արքան:

Այստեղ Սիրանը պատմում է իր ու փեսայի մէջ եղած զրոյցը, թէ ինչպէս նա սուրը է համարել տուած խօսքը եւ թոյլ է տուել: Ճետոյ պատմում է, թէ ինչպէս աւազակների է պատահել եւ ինչպէս աւազակները խղճացել են իրեն ու ճանապարհ են դցել մինչեւ այստեղ:

— Շնորհակալ եմ որ եկար: Չէի հաւատում թէ կը գաս, թէ փեսադ կը թողնի քեզ: Բայց քանի որ թողել է, նա աղնիւ մարդ է, եւ մենք անմիջապէս կ'երթանք նրա մօտ...:

Այնքան է յուզւում աղան նոր փեսայի վեհանձն վարմունքից, որ առանց ժամանակ կորսնցնելու Սիրանին անմիջապէս առնում է նրա մօտ՝ նոյն ճանապարհով սրով Սիրանը եկեր էր :

Սէրը, իսկական աղնիւ սէրը բարձրացընում է մարդուն:

Դեռ լոյսը չբացուած Սիրանն ու սիրած աղան հասնում են նոր փեսայի պիւղը. եւ հէնց պիւղի ծայրում հանդիպում են նրան, որ տխուր-տրտում նայում է նրանց ճամբին:

Երբ մօտենում են՝ Սիրվանը ասում է նոր փեսային.

— Սիրանն ինչպէս անարատ եկել է ինձ մօտ, այդպէս էլ մաքուր ու անարատ բերել եմ քեզ: Դու աղնիւ մարդ ես Սիրանի ամուսինը լինելու: Քանի որ հարսանիքի առաջին գիշերը, հարսանիքի չորերով թողիր նրան ինձ մօտ գալու, դա վկայում է, որ դու աղնիւ սիրա ու նեա եւ արժանի ես Սիրանին՝ լիի սիրած աղջկան ամուսինը եւ իմ եղբայրը լինելու:

— Իսկ այն բանը, ասում է նորափեսան՝ զգածուած երիտասարդ սիրահարի անկեղծ խօսքերից, որ դու քո սիրած աղջկան վերադարձրիր այնպէս, ինչպէս եկել է քեզ մօտ, դա վկայում է, որ դու չատ խորն ես սիրում Սիրանին, ինչպէս իսկական սիրահար: Այդ պատճառով արժանի է որ դուք լինէք մարդ ու կին, իսկ ես ձեր երկուսի եղբայրը...:

Այդպէս եւ անում են:

Սիրանն ու Սիրվանը ամուսնանում են, իսկ նորափեսան դառնում է նրանց եղբայրը:

Եւ երկու գիւղում էլ մարդիկ զարմանում են ու ոչ ոք չի իմանում, թէ ի՞նչ պատահեց մի գիշերուայ մէջ, որ ամէն ինչ յանկարծ փոխուեց այդպէս...:

Այո՛, սէրը, իսկական սէրը խորն է եւ անհասկանալի:

ՆԱՅԻՐԻ ԶԱՐԵԱՆ

ԿԱՐԴԱՑԵՔ ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԵՔ «ՅԱՒԱՋ»Ը

ՅՈՒՆԱՍՔ

(ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԱՀԿ, 364 - 400)

Ի. ԳԱՂԹ

ԾՆՎՈՂՆԵՐ ՎԱԳՓՈՒՅՏՆԵՐ

Ե.— ՍԱՓՈՒԱՅԱՎԱՅՐ

ՀՈՒՆՈՅՆ

Իսկ այդ ընթացքում գեղեցիկ Ազատուհին ամբողջ ժամերով նստում էր պատուհանի առջև, ուր իր ամուսինը ամեն առավոտ գալիս էր նրան ողջունելու։ Ամուսնու վառոդոտ երեսը, նրա ուրախ ժպիտը, նրա ամուր կազմվածքը, նրա ոսկեհուռ մազերը, նրա ոսկեթել բեղերը, նրա ոսկեհուռ ընտիր հագուստը, նրա ոսկեհուռ ձին, նրա ոսկեհուռ սուրը, նրա ոսկեհուռ գոտին, նրա ոսկեհուռ գրպանները, նրա ոսկեհուռ գրպանների ոսկեհուռ ծալքերը, նրա ոսկեհուռ ծալքերի ոսկեհուռ կոճակները, նրա ոսկեհուռ կոճակների ոսկեհուռ անցքերը, նրա ոսկեհուռ անցքերի ոսկեհուռ ասեղնագործությունները, նրա ոսկեհուռ ասեղնագործությունների ոսկեհուռ ոսկեթելերը, նրա ոսկեհուռ ոսկեթելերի ոսկեհուռ ոսկեհուռ ոսկեհուռ

փախած է : Բազմաթիւ փաստաթուղթեր ձեռք անցած են :

× Քազապլանքայէն (Մարոք) կը հե – ռագրեն թէ բուռն ընդհարում մը տեղի ունեցաւ բանթողներուն եւ ոստիկանու - թեան միջեւ : Վիրաւորուեցան 24 ոստի – կաններ, 11ը ծանրապէս :

× Ռումբեր պայթեցան Ալժէի քաղա- քապետական խորհուրդի անդամներէն երկուքին բնակարաններուն մէջ : Մոս - թականէմի ընդհարման ընթացքին սպան- ուեցան 40 ըմբոստներ :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՊՈՒՂԻ ԵՒ ԲԱՆՋԱՐԵԼԷՆԻ տապնապը երէկ ալ չարունակուեցաւ, Փարիզի չըր – ջանին մէջ : Փոքր խանութպանները դադ- րեցուցած էին գնումները :

ՀԱՑԻ խնդիրն ալ չէ կարգադրուած տակաւին : Որոշուեցաւ բոնի բանեցնել Սէն է Ուազի եւ ուրիշ նահանգներու այն փուռերը որ փակուած են, իբրեւ բողոքի ցոյց : Կորհրդակցութիւնները կը շարու - նակուին Փարիզի մէջ, ելք մը գտնելու համար, քանի որ փուռպանները միշտ կ'ուզեն բարձրացնել հացին գինը, հակա- ռակ կառավարութեան արգելքին :

Կը վախցուի ընդհ. գործադուլ մը :

66 ՄԻԼԻԱՌ ֆրանք գոյացած է մէկ շաբթուան մէջ, 150 միլիառ ֆրանքի փո- խառութեան համար : Այս մեծ յաջողու - թեան վրայ, կառավարութիւնը որոշեց փակել փոխառութիւնը, երբ գումարը 150 միլիառի հասնի :

ԱՏԼԱՆՏԵԱՆ ճակատին սպարապետը, զօր. Կրունթըը, լրագրական ասուլիսի մը առթիւ յայտարարեց թէ պատերազմի վը- տանգը նուազած է : «Մեր կազմակերպու- թիւնը զօրացաւ վերջին հինգ տարիներու ընթացքին, աւելի քան կը սպասէինք : Սակայն յառաջիկայ հինգ տարիները շատ տագնապալի պիտի ըլլան : Ռուսերու կա- խարդական արտայայտութիւններէնվերջ, կը վախցուի որ արեւմտեան ժողովրդա - պետութիւնները թուլնան : Պէտք չէ մոռ- նանք թէ Ռուսերը շատ աւելի մեծ զինեալ ուժեր ունին քան մենք : Գիտենք որ կը – նան ջանդալուր չանթամարտի մը ձեռ – նարկել » :

ՄՈՍԿՈՒԱՑԻ անթելը կը չարունակէ վարկաբեկել Սուէզի համար ծրագրուած արեւմտեան ընկերակցութիւնը, իբրեւ բոնի փորձ մը՝ դրաւելու ջրանցքը կամ զինեալ ընդհարում յարուցանելու » :

ԻՄՐԱՀԻԼԻ սպարապետը, զօր. Տայան, ճառ մը խօսելով նոր սպաներու առջեւ, յայտարարեց .— « Իսրայէլի բանակը պատրաստ է պատերազմի համար : Ի տար- կին պիտի կռուի առանց զինակիցներու : Մեր սպաները պէտք է սորվին արդիական զէնքերու գործածութիւնը : Բանակը չի կրնար խուսափիլ կորուստներէ : Բայց չատ բարձր է իսրայէլեան կեանքերու գի- նը : Մեր սահմաններուն ապահովութիւ – նը կրնանք երաշխաւորել միայն այն ա – տեն երբ ազգ. բանակը պատրաստ է եւ մօտ՝ սահմանապլուններուն » :

ՅՈՐԴԱՆԱՆ պատասխանատու հրչակ - ուեցաւ զինադադարի յանձնախումբին կողմէ, Սեպտեմբեր 10ի ղէպքին առթիւ, որուն հետեւանքով յարձակում գործած էր Իսրայէլ :

ԴԱՄԱՍԿՈՍԷն կը հեռագրեն թէ կարգ մը ֆրանսացի ընտանիքներ հեռացած են Սուրիայէն , Սուէզի տագնապին հետե -ւանքով :

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՑ դրպէտներու միութեան նոր վարչութիւնը կազմուեցաւ ընդդիմա- դիրներէ, որոնք 1954էն ի վեր պայքար կը մղէին յանուն դրականութեան ազա – տութեան :

ՍԱԿԱՐԱՆ (18 Սեպտ.).— Ձոյլ ոսկի 468·000, Նափոլէոն 3430, դուխց· 3200, սթերլին 4220, քսան տոլարնոց 16·360 : Թղթադրամ (անպաշտօն).— Սթերլին 1020, տոլար 402, պելճ· 8·10, դուխց· 96·25, վեկթա 8·75 :

Միշտաիէս դերասանական խումբէն Վա- րուժան Ուզունեանի մէկ թատերդութիւ- նը, Քոնսերթօն Սեպտ.22ին, չաբաթ իրի- կուն ժամը 8·30ին պիտի ներկայացուի Ռատիօ Նասիոնալի վրայ : Խաղարկու - թեան կը մասնակցին Փիէռ Ֆրնէ, Ժան Մարշայ (Քոմէտի Ֆրանսէզէն) եւ ուրիշ ծանօթ դերասաններ :

ՀԱՑԵՐԷՆԻ ԴԱՍ

Պէյրութէն եկած երիտասարդ ուսուցիչ մը արամադրելի ժամեր ունի հայերէնի դասեր տալու դասընթացքներու մէջ կամ անհատաբար :

Դիմել «Ծառայ»ի, Ա. Պ. սկզբնատա - ռերով :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի Տիկին Հ. Ոսկերիչեան եւ զաւակ- ները կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի հո- գեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Փարիզի Հայոց եկեղեցին, իրենց ողբաց- եալ ամուսնոյն եւ հօր՝

ԳԷՈՐԳ ՈՍԿԵՐԻՉԵԱՆԻ

յիշատակին, իր մահուան երկրորդ տա – րելիցին առթիւ, ինչպէս նաեւ նորոգ հանդուցեալ Յակոբ Ոսկերիչեանի յիշա- տակին :

Այս առթիւ Տիկին Ոսկերիչեան եւ զա- ւակները հինգ հազար ֆր· կը նուիրեն Լիոնի եկեղեցւոյ չինութեան եւ 5000 ֆր· Մոնմորանսիի հանգստեան տան եւ երկու հազար ֆրանք «Ծառայ»ի բարգաւաճման :

Տատնալ «Ծառայ»էն :

●

Վիէն .— Պ. Ց. Մաթոսեան, զաւակնե- րը, Տէր եւ Տիկին Ս. Մաթոսեան, զա – ւակները եւ ընտանեկան բոլոր պարագա- ները իրենց խորին չնորհակալութիւնները կը յայտնեն այն բարեկամներուն եւ հայ Մարզական միութեանց որոնք իրենց ներ- կայութեամբ, ծաղկեպսակով կամ զրա – ւոր մասնակցեցան իրենց անհուն վշտին, իրենց սիրեցեալ զաւակին, եղբօր, եղ – բօրորդւոյն եւ հօրեղբօրորդւոյն Լեւոնիկ Մաթոսեանի վաղահաս եւ կսկծալի մահ- ուան առթիւ :

●

Այրի Տիկին Ազաւնի Շերվանեան եւ պարագաները կը ծանուցանեն թէ այս կի- րակի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Փարիզի Հայոց եկեղեցին, իրենց ողբաց- եալ ամուսնոյն եւ աղղականին Պ. Շեր- վանեանի յիշատակին : Մահուան քառա – սունքին առթիւ : Կը հրաւիրուին իր յի - շատակը յարգողները :

●

Այրի Տիկին Զարուհի Վարդերեսեան կը ծանուցանէ թէ հոգեհանգստեան պաշտօն կը կատարուի այս կիրակի, Մարսէյլ - Փրատոյի Մայր եկեղեցւոյն մէջ, իր ող- բացեալ ամուսնին՝ Սարգիս Վարդերես – եանի մահուան տարելիցին առթիւ : Նա- եւ Վարդերեսեան Ստեփանի , Սմբատի , Բարունակի եւ Թուրփանտայի , ինչպէս եւ Կիւլէսէրեան ու Վարդերեսեան ընտա- նիքներու ննջեցեալց համար : Կը հրաւիր- ուին յիշատակը յարգող ծանօթներն ու աղղականները :

●

Տէր եւ Տիկին Ցարութիւն Տամլամեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Փարիզի Հայոց եկեղեցին , ի – րենց սիրեցեալ մօր եւ մեծ մօր՝ Այրի Տիկին Եսթեր Տամլամեանի մահուան Բ. տարելիցին առթիւ :

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

1956 - 1957 տարեշրջանին համար աշա- կերտուհիներու արձանագրութիւնները կը չարունակուին :

Դիմել վարժարանին անօրէնութեան հինգշաբթի եւ չաբաթ առաւոտները մին – չեւ ժամը 14 :

1, Bld. du Nord, Le Raincy (S. et O.)

Փանթէնի եկեղեցիէն առնել թիւ 146 հանրակառքը եւ իջնել ՓավիյօնՍուպուա :

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Հայկազեան վարժարանին (32 ռիւ տը Թրէվիզ) հոգաբարձութիւնը կը ծանու – ցանէ թէ հայերէնի դասընթացքը կը վեր- սկսի Հոկտեմբերի առաջին հինգշաբթին (4 Հոկտ.) : Արձանագրութեան համար դիմել նոյն օրը ժամը 2ին դպրոցին սը - բահը :

●

Ֆ. Կ. Խաչի Տէսինի Ազգ. դպրոցին ար- ձանագրութիւնները կը սկսին 24 Սեպ - տեմբերին : Կը խնդրուի ծնողներէն դիմել ուսուցչուհի Տիկին Ռ. Մելտոնեանի :

●

Իսկի Արիմեան դպրոցի դասընթաց - քը կը վերսկսի Հոկտեմբեր 4ին : Ուսուցիչը Պ. Ս. Քաջեան :

ՀԱՑԵՐԷՆԻ ԴԱՍԵՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Սէնթ Անթուանի Ս. Թա- դէոս եկեղեցւոյ Թաղ. խորհուրդը կը ծա - նուցանէ թէ յառաջիկայ Հոկտ. 1էն ըս – կսեալ , ամէն հինգշաբթի առաւօտ ժամը 9էն մինչեւ 12 հայերէն դասեր պիտի տր- ուին : Ուսուցիչն է Պ. Թրագոշ :

Կը հրաւիրենք բոլոր ծնողները, որ փութան արձանագրել իրենց պատկները :

(Կնիք)

ՅԱՐԳԱՆՔԻ ԵՐԵԿՈՑԹ – ՍԳԱՀԱՆԴԷՍ

Ի յիշատակ ԴՐՈՑԻ, Վ. ՆԱՒԱՍԱՐԴ – ԵԱՆԻ, Գնդ· Տ· ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆԻ :

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. Լիոնի Վարանդեան կոմիտէի : Մասնակցու – թեամբ Ֆ. Կ. Խաչի, եւ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի «Սիամանթօ» խումբի :

Այս չաբաթ, ժամը 20·30ին Գ. Թաղա- պետարանի սրահը :

Կը նախագահէ ընկ. ԱՐՇԱԻԻՐ ՀԱԲԷԼԵԱՆ

Ասոր պիտի առնեն ընկերներ ՆՇԱՆ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ, ԹԱԳՒՈՐ ԱՅՎԱԶԵԱՆ եւ ՄԻՍԱԷԼ ՄԻՐԶԷ :

Մեներգ եւ արտասանութիւն :

Հոգեհանգիստ.— Ցաջորդ օրը , 23 Սեպտեմբեր, կիրակի առաւօտ ողբացեալ երեքընկերներու համար մասնաւոր հոգե - հանգիստ Լիոնի Հայոց եկեղեցին : Կը հրաւիրենք ընկերները եւ համակիրները :

ԿՐ ՓՆՏՌՈՒԻ

Այրի Տիկ· Նուրանի Զատկեան (Ծըն- եալ Քահվէճեան) կը փնտռէ քոյրը՝ Վառ- վառ (Սթանոզլի) եւ քեռայրը (փեսան) Պ. Աբշակ Տօղանեան՝ Խարբերդի : Նախ հարաւ. Ամերիկա կը դտնուէր, ներկայիս Հիւսիսային : Լուր ունեցողներէն կը խնդ- րուի հաղորդել հետեւեալ հասցէին .—

Պ. Ա. Ներսէսեան, 21 Պուլ· Վէնսան Արթիւր, Լա Ռօզիէռ, Մարսէյլ :

Կը խնդրուի ամերիկահայ թերթերէն արտատպել :

ՆՈՒԻԷՐՆԵՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Սէնթ Անթուանի Ս. Թա- դէոս եկեղեցւոյ Թաղ. խորհուրդը չնոր- հակալութեամբ ստացած է Տէր Ներսէս քհնյ· Շահինեանէ (Ամերիկա) 15 կտոր եկեղեց· երգեցողութեան դիրքեր :

Այս առթիւ Խաչվերացի կիրակի օր, ի մասնաւորի պատարագ եւ հոգեհան- դստեան պաշտօն կատարուեցաւ իր հան - դուցեալ ծնողքին Տէր Ներսէս քհնյ·ի եւ Շահինեան զերդաստանի յիշատակին :

***

Ֆր· Կ. Խաչի Պանէօ Քաչանի մասնա – ճիւղը չնորհակալութեամբ ստացաւ Տիկ· Տէր Սիմոնեանէ հազար ֆրանք, փոխան ծաղկեպսակի, Մխիթար Ալիքսանեանի մահուան առթիւ :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԼԻՈՆ.— Եկեղեցաչէն Տիկնանց Միու - թիւնը չնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները ի նպաստ եկեղեցւոյ չինութեան .— Նախկին Լիոնցի մը հինգ հազար ֆրանք , Տիկին Փայէ , Պ. Կիւլ – պէնկեանի ձեռամբ հինգ հազար ֆրանք , Պ. Տիգրան Նարկիզեան նպաստակի մը հա- մար երեք հազար, Կրընոպլէն Պ. Կարա - պետ Մարանճեան հազար ֆր· , բարե - պաշտ Տիկին մը քսան հազար ֆրանք : Ֆր. Կ. Խաչի կոմիտէ նախկին կաթողիկո – սի թաղման չարժանկարին տոմսակներուն փոխարժէքը 2250 ֆրանք :

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ԻՍԻԻ Հ. Ց. Դ. Զաւարեան կոմիտէէ ժողովը այս չաբաթ, ժամը 21ին, Խրիմ- եան ակումբին մէջ :

ՊԱՆԷՒՕ ՔԱՇԱՆ.— Հ. Ց. Դ. «Արծիւ» ենթակոմիտէն ընդհ· ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս ուրբաթ , ժամը 20·30ին, ծանօթ հաւաքատեղին : Կարե- ւոր օրակարգ :

ՇԱԻԻԼ.— Հ. Ց. Դ. Արղութեան խում- բի ժողովը այս չաբաթ, ժամը 21ին, սո- վորական հաւաքատեղին :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՀԱՑ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ տարեկան ցերե - կոյթ պարահանդէսը 3 Փետր· 1957 :

ՎԱՐՁԱԿԱՆ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

Կը խնդրուի մեր ընթերցողներէն նկատի ունենալ հետեւեալ կէտերը .—

1·— Հասցէի փոփոխութեան պարագա- յին միշտ դրկել հին հասցէն :

2·— Թերթին չվերաբերած գումարները չդրկել մեր մանուա-չէքին թիւով :

3·— Միութեանց եղած նուէրները կը հրատարակուին մի միայն այն պարագա- յին, երբ գումարը կը դրկուի Ծառայ|ին կամ ստացող Միութիւնը ինք կուտայ ծա- նուցումը :

4·— Մահազդ, նշանուած, ամուսնու - թիւն, փեստուած, հոգեհանգիստ, շնոր - հակալիք կամ ցաւակցութիւն կը հրատա- րակուին կանխիկ վճարումով :

5·— Անուն եւ հասցէ գրել մաքուր եւ յստակ :

6·— Առաքման անկանոնութեանց պա - րագային նամակատան գրուիչին ուշա - դրութեան յանձնել, նկատելով որ թեր - թին առաքման սպասարկութիւնէն չէ յա- ռաղումը : **ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ**

ՀԱՑԵՐԷՆԻ ԴԱՍԵՐ ՆԻՍԻ ՄԷՋ

Նիսի եւ շրջանի Հայ· առաքելական ե – կեղեցւոյ կրօն. Ընկերակցութեան վար – չութիւնը կը ծանուցանէ թէ հայերէնի դասընթացքը վերաբացուած է 11 Սեպտ· երկուշաբթիէն ի վեր ամէն օր մինչեւ ամուան վերջ : Իսկ մէկ Հոկտ·էն սկսեալ ամէն հինգշաբթի : Կը դասաւանդէ Ատոմ քհնյ· : Դասաւանդութիւնները տեղի կ'ու- նենան ղպրոցի սրահին մէջ : Կը խնդրուի ծնողքներէն անխտիր՝ ղրկել իրենց զա – ւակները, սորվելու համար իրենց մայրե- նի լեզուն :

ԴԱՐԾԱԻՈՐ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Դերձակի աշխատանոցի մը մէջ աշխա – տելու համար գործաւոր մը կ'ուզուի : Դիմել Գ. Ադամեանի ,

53, Rue Chateaudun, Paris

Tél. : TRI. 57-74

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Ձեռնարկուներ (անթրըփրընէօր) ժ 12 մեծ լայնքով ժերսէի մոնթաժի համար : Դիմել

« Ets. des Tricots VIENNA »

40, Rue de Montmorency, Paris (3e).

Tél. : TUR. 40-11

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՑՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
THOMLAC
16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant CouturierARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON S - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS
Մասնաւորաբար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպա - նեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵԻ ՆՈՐԱՃԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ
LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.
Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի
ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութքներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ
21
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
VENDREDI
21 SEPTEMBRE
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7686 — 32e ANNEE — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3497

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԵՒ ԾԵՓԵՐԸ ԿԸ ԹԱՓԻՆ...

●

Անշարժութեան եւ սովորամոլութեան նոյն պատկերը՝ հարեւան պաղուէններուն մէջ :

Ամէնքն ալ ընդհանրապէս կը խլրտին մէյն հանդիսաւոր առիթներու մէջ :

Անտարբեր չեն հանրօգուտ ձեռնարկներու հանդէպ :

Ցաճախ հանդիսաներ ալ կը սարքեն, դուռմարներ ճարելու եւ անճարներուն օգնելու համար :

Թերեւս անտարբեր են իրենք իրենց հանդէպ : Ոչ այսօրուան համար կը մտածեն, ոչ ալ, մանաւանդ, վաղուան :

Ամբողջ սերունդ մը կը հալի, կ'օտարանայ իրենց աչքերուն առջեւ :

Կը դիտեն իրարեւ սովորական երեւոյթ, առանց հակազդեցութեան միջոցներ խորհելու :

Վերջերս իրազեկ եւ պատասխանատու անձ մը կը խոստովանէր թէ պելժահայ գաղութին 1000 - 1200 անդամներէն հազիւ երկու հարիւրը կը հետաքրքրուին հայկական կեանքով :

Ամէնքն ալ չէն վիճակ ունին Պրիւսէլի թէ Անվերսի մէջ : Կրնան տեւական ձեռնարկի մը չուրջը համախմբուիլ, առանց դժուարութեան :

Եւ սակայն, «որո՞ւ հոգ »...

Նոյն վրդովիչ պատկերը՝ Լոնտոնի մէջ, Ունին եկեղեցի մը որուն բոլոր ծախքերը կը հոգայ մասնաւոր խնամակալութիւն մը, Գ. Կիւլպէնկեանի կարգադրութեամբ : (Հոգեւոր հովիւն ալ մէկն ըլլով) :

Ունին Համայնական Մորհուրդ մը եւ ուրիշ Միութիւններ, որոնց գործունէութեան մասին պարբերաբար լուրեր կը հաղորդէ... անդլերէն տեղեկատու մը :

Ապահովաբար Լոնտոնի հազար Հայերուն մէջ ալ, հազիւ հարիւր հոգի կը հետաքրքրուին «հայկականութեամբ» :

Տարբեր չէ կացութիւնը Մանչեսթրի մէջ, որ նմանապէս ունի եկեղեցի եւ հոգեւոր հովիւ :

Երկու քաղաքներուն մէջ ալ աւանդապահ կը չարունակուին բարեսիրական ձեռնարկները, օգնելու համար այս կամ այն հաստատութեան :

Իսկ ներքին աշխատա՞նք : Որեւէ հիմնական գործունէութի՞ւն, ազգային ոգին վառ պահելու, եւ մանաւանդ նոր սերունդը փրկելու համար :

Նոյն հարցումները կրնայինք ուղղել իտալահայ գաղութի մասին, որ կեդրոնացած է Միլանի մէջ եւ ունի աւելի հասատուն խարիսխ :

Դժբախտաբար կը պակսին վիճակագրական տեղեկութիւնները, այս բոլոր գաղութներէն :

Օրինակ, վերջին 30 - 40 տարիներու ընթացքին, երիտասարդութեան հարիւրին քանի՞ն մնացած է մուտք՝ հայկական տոմարին մէջ...

Եւ կամ, տարեց եւ միջին կոչուած սերունդէն հարիւրին քանի՞ն կը հետաքրքրուի հայկական մշակոյթով, հայրենիքով եւ մնացեալով :

Այսպէս, մեր բնակած երկրէն մինչեւ հարեւան գաղութները, հայկական անշարժ կալուածին ծեփերը կը թափին, պատերը կը ճեղքուին յամրաբար, եւ չկայ վերին իշխանութիւն մը որ ... պոնէ ճարտարապետական քննութիւն մը կատարէ :

Ամէնքն ալ կը կարծեն թէ Լուսաւորչի կանթեղը կը մնայ միշտ վառ, եթէ տէրտէրը պատարագէ եւ եպիսկոպոսը քարոզ խօսի :

Հաւատքական ծուլութեան եւ համակերպութեան համաճարակ մը կը տիրէ բոլոր ճակատներուն վրայ :

Թարթափում եւ անտիրութիւն՝ վերէն վար :

Այսպէ՞ս էինք երէկ, աւելի դաժան պայմաններու առ : Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՄԵՐԻԿԱ ԿԸ ՊՆԴԷ ԻՐ ԾՐԱԳՐԻՆ ՎՐԱՅ

●

ԲԱՅՑ ԵՒ ԱՅՆՊԷՍ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՆ ԲԱՆԱԿՑԵԼՈՒԻ

Տասնեւութ պետութեանց երկրորդ խորհրդաժողովին մէջ, Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարը, Ֆ. Տըլլըս, վճռական դիրք մը բռնեց, պաշտպանելով իր ծրագիրը — նոր ընկերակցութիւն մը կազմել, ապահովելու համար Սուէզի ջրանցքին ազատ նաւարկութիւնը : Այս առթիւ կարդ մը կէտ խօսքեր ալ արտասանեց : Բացատրեց թէ անհրաժեշտ է արդար եւ խաղաղ կարգադրութեան մը յանգիլ, համաձայն միջազգային օրէնքի : « Ոչ մէկ ազգ, նոյն իսկ Մ. Նահանգները որոնք չատ հեռու են Սուէզէն եւ որոնց համար ջրանցքը կենսական արժէք չունի, չի կրնար ընդունիլ որեւէ կարգադրութիւն, պարզապէս անոր համար որ բռնութիւն չի պարտադրէր» : Այս առթիւ դիտել տուաւ թէ այն խորհրդային նաւուղիղները որ դասեր կ'առնեն այժմ նաւերը առաջնորդելու համար, կրնան լրտեսութեան համար ալ գործածուիլ : Առաջարկուած ընկերակցութիւնը իր սեփական նաւուղիղները պիտի ունենայ լրտեսութենէ խուսափելու համար :

Ահաւասիկ իր առաջարկները :—

1· Պահել 18 ազգերու ներկայ ընկերակցութիւնը :— 2· Այդ ընկերակցութիւնը պիտի գործէ համաձայն Օգոստ. 23ի յայտարարութեան, որ կը նախատեսէր մի քանի ազգային հակակշիռ ջրանցքին վրայ · — 3· Ստեղծել փոքր սպայակոյտ մը նախապահութեամբ վարիչ - գործակալի մը, անդամակից պետութեանց նաւերը անցնելու համար ջրանցքէն · — 4· Ստեղծել վարիչ մարմին մը փոքրաթիւ անդամներով, հետեւելու համար նաւարկութեան վերաբերեալ գործերու · — 5· Ստեղծել համեստ դահճ մը, գործերը վարելու համար · — 6· Ընկերակցութեան անդամները լուծեցին յանձն առած պիտի ըլլան դիւրացնել անոր գործունէութիւնը :

Պ. Տըլլըս բացատրեց թէ իր ծրագրին գործնական օգտակարութիւնը կախում ունի Եգիպտոսի դիրքէն : Այս առժամեայ կարգադրութիւնը կրնայ վաւերացուիլ Ապահով. Մորհուրդին կողմէ, համաձայն Ազգաժողովի ուխտին 40րդ յօդուածին :

Այս յայտարարութենէն եաք, որ տեղի ունեցաւ առաւօտեան նիստին մէջ, խօսք առին Շուէյտ, Սպանիոյ եւ Իրանի ներկայացուցիչները, պահանջելով դուռը բաց թողուլ, նոր բանակցութիւններ կատարելու համար դնդ. Նասրի հետ : Փաքիստանի արտ. նախարարը, Ֆիրուզ խան ընդհմայաւ Տըլլըսի ծրագրին եւ ուրիշ որեւէ կարգադրութեան որ ընդունելի չէ Եգիպտոսի համար :

Նիստը բացած առեն, Անգլիոյ արտաքին նախարարը, Մ. Լոյտ նորէն բացատրեց թէ Անգլիա կ'ուզէ փորձել բոլոր խաղաղ միջոցները : «Մենք չենք ուզեր վէճը կարգադրել զինու զօրութեամբ. սակայն անկարելի է ընդունիլ միայն մէկ կառավարութեան կամ մէկ մարդու հակակշիռը այսքան կենսական ջրանցքի մը վրայ : Կը կարծենք թէ կարելի չէ տեղի տալ այս հիմնական սկզբունքին մէջ» :

Իտալիոյ արտաքին գործերու նախարարը բացատրեց թէ ներկայ տապնապին պատասխանատուութիւնը կ'իյնայ Եգիպտոսի վրայ · բայց եւ այնպէս պէտք չէ հրաժարիլ բանակցութենէ : «Հարկ է նորէն փորձել » :

Ֆրանսայի արտաքին նախարարը, Փինօ, պատասխանելով գանազան առարկութեանց, հետեւեալ ձեւով ճշդեց իր երկրին դիրքը · — Ամէն բանէ առաջ խուսափիլ

❖ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ❖

●

ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԵՆ

Եթէ չեմ սխալիր, Սթալինի դէմ բացուած պայքարին առթիւ, ամէնէն համարձակ խօսքերը արտասանուեցան Հունգարիոյ եւ Լեհաստանի մէջ :

Ինչպէս կ'երեւայ, մասնաւորապէս գրգռուած են Փեշթայի գրական եւ թատերական շրջանակները :

Սեպտ. 17ին բացուեցաւ հունգար գրագէտներու համագումարը :

Այդ առթիւ իրենց թերթը, «Իրոտալմի Ուժակ» կոչու խմբագրական մը հրատարակեց, որ բառին բուն իմաստով ըմբոստացում կը նշանակէ :

Յօդուածագիրն է վաստակաւոր հայմայեավար մը, Յուլիոս Հէյ, թատերագիր :

Դատեցէք իր իսկ խօսքերէն ·

— « *Թող թոյլ տան որ ճշմարտութիւնն ըսուի առանց վախի կամ կաշկանդումի :*

Թող թոյլ տան որ քննադատենք մեր ուզածը :

Եթէ դրագէտը կը մերժէ Մարքսի վարդապետութիւնը, պէտք է իրաւունք ունենայ պարզելու իր տեսակէտները, նոյնիսկ երբ անոնք հակառակ են համայնավարութեան :

Եթէ դրագէտը կը հաւատայ Աստուծոյ, պէտք է իրաւունք ունենայ իր հաւատքի մասին խօսելու :

Եթէ կ'ուզենք սիրոյ մասին խօսիլ, պէտք է իրաւունք ունենանք նկարագրելու նաեւ սքանչելի դէպքերը » :

Ընդհոստ համայնավարը այս պահանջներով ալ չի գոհանար :

Ան կ'ուզէ որ գրագէտը իրաւունք ունենայ քննադատելու վարիչներու կեցուածքը :

— « *Վերցուցէք այն փչաթելերը որ կը շրջապատեն դեղեցիկ վիլլաները, պաշտօնական անճնաւորութիւնները : Վերցուցէք դէնքերու տակ ճնշուած ոստիկանը որ կը պաշտպանէ այդ դրախտին մուտքը* » :

Թերթը հրատարակած էր նաեւ վերջերս վտարուած համայնավար վիպագրի մը՝ Թիպոր Տերիի մէկ յօդուածը, ուր կ'ըսէ ·

— « *Գրագէտը պարտաւոր է ճշմարտութիւնը դասել ամէն բանէ վեր : Աւելի լաւ է լռել քան ճշմարտութեան դէմ խօսիլ* » :

Ուրեմն, թունդ համայնավար դէմքեր են որ կ'ըմբոստանան զանազան բռնութեանց դէմ :

Բաղդատեցէք այս երկոյքը՝ ազատ արտասահմանի մեր չէզոք, ուղեկից, յառաջդիմական կամ անկախ կոչուած տիպարներուն «դիրբաւորման» հետ :

Անտարբերութիւն, համակերպում կամ բարկոծիւն որեւէ բռնութեան կամ տգիտութեան հանդէպ :

Այսպէս, մեր «ուսումնական» դասուն մէջ բանգէտներ կան որոնք միանչեւ այսօր ալ կը վախնան որ մահացու մեղք մը գործած կ'ըլլան, եթէ ձայն - ծպտուն հանեն, օրինակ, Երեւանի մէջ պարտադրուած հակագիտական եւ յետադիմական ուղղագրութեան կամ լեզուն օտարաբառնութեանց դէմ ...

Դեռ աւելին ·— զանոնք պաշտպանողներ եւ կապկողներ ալ կան ... Վ.Ա.Հէ

ՎԵՑԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎ ՄԸ (ՄՈՍԿՈՒԱ)

Ա. Միութեան վարչապետը, մարեշալ Բուլկանին, ամերիկեան գործակալութեան մը հարցումներուն պատասխանելով, ըսաւ թէ պատրաստ են մասնակցելու վեցերու ժողովի մը, անդամակցութեամբ Եգիպտոսի, Հնդկաստանի, Ֆրանսայի, Մեծն Բրիտանիոյ եւ Մ. Նահանգներու նախագահներուն կամ վարչապետներուն, եթէ պատերազմի վտանգ ծագի Միջին Արեւելքի մէջ, Սուէզի ապտնապին հետեւանքով :

Մարեշալը մեկնումն ատեն յայտնեց թէ Ա. Միութիւնը պատրաստ է վերաքննելու 1888ի դաշնագիրը, միջազգային լայն ժողովի մը մէջ : Հորհրդային կառավարութիւնը հակառակ չէ որ Սուէզի խնդիրը Ազգաժողովին քննութեան յանձնուի, եթէ չհակակից պետութիւնները չկարենան համաձայնութեան մը յանգիլ : Գալով վեցերու ժողովի վայրին, Բուլկանին պատասխանեց թէ մասնաւոր նախընտրութիւն մը չունի, բայց յարմար կը նկատէ Ժընեւը :

Փարիզի մէջ դիտել կուտան թէ վեցերու ժողովի պաղափարը նորութիւն մը չէ : Պ. Շեպիլով զայն յայտնած էր Լոնտոնի առաջին խորհրդաժողովին մէջ :

Մ. Նահանգները չատ ալ համաձայն չեն այս նոր ժողովին : Արտաքին գործերու պաշտօնատան բանբերը յայտարարեց թէ « այն երկիրները որ ջանք չեն խնայեր արդար եւ խաղաղ կարգադրութեան մը յանգելու համար, իրենց աշխատանքները կը չարունակեն Լոնտոնի մէջ :

Անգլիոյ մէջ ալ դիտել կուտան թէ Բուլկանինի առաջարկը եղած է լրագրական տեսակցութեան մը առթիւ, հետեւաբար կրնայ պաշտօնապէս նկատի առնուիլ միայն այն առեն երբ հազորդուի կառավարութեան :

× Նախագահ Այզընհաուըր իր ընտրական առաջին ճառը խօսելով, հետեւեալ յայտարարութիւնն ըրաւ Սուէզի տապնապի մասին ·

— « *Այսօր նորէն կը զանուինք ծանր տապնապի մը առջեւ, Սուէզի վէճին առթիւ : Տակաւին չենք դիտեր թէ կարելի պիտի ըլլա՞յ արդարութեամբ կարգադրել այս խնդիրը : Բայց դիտենք թէ ամբողջ աշխարհ չանդիսանար որ Մ. Նահանգները որեւէ ջանք չեն խնայած խաղաղութիւնը փրկելու համար* » :

Գետոյ յիշեցուց բոլոր չէզոք ազգերուն թէ «կարելի չէ չէզոքութիւն պահել բարիքին եւ չարիքին միջեւ : Պէտք է զոհ ծենք, դիտնալով որ կարելի է աշխարհի մէջ խաղաղութիւնը պահպանել ստեղծելով աւելի լայն չուկաներ, բարձրացնելով ապրուստի մակարդակը եւ զարկ տալով ազատ ազգերու առեւտուրին » :

(Շար.ը կարդալ Դ. Էջ)

ԻՐԱՔԻ թագաւորը Պասրա մեկնեցաւ օդանաւով, յետոյ պատյա մը պիտի կատարէ Պարսից ծոցին մէջ : Կը կարծուի թէ այս առթիւ տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ Աբդուլոյ թագաւորին հետ :

«ՅՈՒՆԻՍ» ՀԵՏՔԱՔՐԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆԴԵՍ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԵՐԸ

Ս. ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Ինչպես հայտնի է, Հայկական Սովետական Հանրագիտարանի հրատարակությունը ավարտվել է 1976 թվականին։ Այդ ժամանակ Հայկական Սովետական Հանրագիտարանի գլխավոր խմբագրությունը որոշեց ստեղծել հատուկ հանձնաժողով, որը պետք է ուսումնասիրեր հանրագիտարանի հրատարակության ընթացքում ծագած հարցերը, ամփոփեր հրատարակության փորձը և առաջարկություններ աներ հանրագիտարանի հետագա հրատարակության վերաբերյալ։ Հանձնաժողովի նախագահ նշանակվեցի ես։

Հանձնաժողովի առաջին նիստում որոշվեց հանրագիտարանի հրատարակության պատմությունը գրել հատորների հրատարակության հերթականությամբ։ Ես ստանձնեցի առաջին հատորի պատմությունը գրելու պարտականությունը։

Ինչպես հայտնի է, Հայկական Սովետական Հանրագիտարանի առաջին հատորը լույս է տեսել 1974 թվականին։ Ես ուզում եմ ներկայացնել այդ հատորի պատմությունը։

Հանրագիտարանի առաջին հատորի հրատարակության գործը սկսվել է 1969 թվականին։ Այդ ժամանակ ես աշխատում էի Հայկական Սովետական Հանրագիտարանի գլխավոր խմբագրությունում որպես գրական խմբագիր։ Ինձ հանձնարարվեց կազմել հատորի ցանկը։ Ես ուսումնասիրեցի Մեծ Սովետական Հանրագիտարանի առաջին հատորի ցանկը, որը կազմված էր ռուսական այբուբենի հերթականությամբ, և կազմեցի հայկական նյութի համար հարմարեցված ցանկ։ Ցանկը կազմելիս ես հաշվի առա նաև Հայկական Սովետական Հանրագիտարանի հրատարակության ծրագրի պահանջները։ Ցանկը կազմելիս ես հետևեցի հետևյալ սկզբունքներին։

1. Ցանկում ընդգրկվեցին հայ ժողովրդի պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը, ինչպես նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

2. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

3. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

4. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

5. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

6. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

7. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

8. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

9. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

10. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

11. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

12. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

13. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

14. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

15. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

16. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

17. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

18. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

19. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

20. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

21. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

22. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

23. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

24. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

25. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

26. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

27. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

28. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

29. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

30. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

31. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

32. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

33. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

34. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

35. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

36. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

37. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

38. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

39. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

40. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

41. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

42. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

43. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

44. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

45. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

46. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

47. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

48. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

49. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

50. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

51. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

52. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

53. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

54. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

55. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

56. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

57. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

58. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

59. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

60. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

61. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

62. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

63. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

64. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

65. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

66. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

67. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

68. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

69. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

70. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

71. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

72. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

73. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

74. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

75. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

76. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

77. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

78. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

79. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

80. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

81. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

82. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

83. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

84. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

85. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

86. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

87. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

88. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

89. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

90. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

91. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

92. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

93. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

94. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

95. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

96. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

97. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

98. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

99. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

100. Ցանկում ընդգրկվեցին նաև հայ ժողովրդի հետ սերտ կապեր ունեցած այլ ժողովուրդների պատմությանը, մշակույթին, գիտությանը, տնտեսությանը, արվեստին, գրականությանը վերաբերող հոդվածները։

ՍԱՐԱԿԱԼ

(ՍԱՍՆԱՑՈՒ ՀԱԿԱ, 364 - 400)

Ի. ԳԱՐԻ

●

ՆԱՀԱՊԵՏԱԿԱՆ ՏԱՐԵԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ե.— ՍԱՍՈՒՆՑԻ ՎԻՂԱՓՈՒՄՆԵՐԸ

Մայրը, որ գրում էր Ներսես Շնորհալուն, իրեն էլ էր համարում Հայոց Եկեղեցու մի ծառան և իր գործը համարում էր Աստծո ծառայություն։ Ուրախ էր, որ Աստված իրեն էլ է արժանի համարել Իր ծառայության։ Նա ասում էր, որ Աստված ինքն է իր ուզածը տալիս մարդկանց։ Ինչ որ մարդ ուզում է, Աստված էլ նրան տալիս է

ԵԳԻՊՏՈՍ ՄԻՇՏ ԱՆԶԻՋ

Վերջին տեղեկութեանց համաձայն, Եգիպտոս հետզհետէ կը խստացնէ իր դիրքը, պաշտօնական յայտարարութիւննեով կամ բերանացի խօսակցութիւններով: Աւստրալիոյ վարչապետէն ետք, Հնդկաստանի նախարարն ալ ձախողեցաւ: Պ. Քրիշնա-Մենոն, որ Հնդկաստանի վարչապետին անձնական ներկայացուցիչն է եւ Գահիրէ հասած էր երկուշաբթի, երեք անգամ տեսակցեցաւ գնդ. Նասրի հետ եւ չորրորդ տեսակցութիւն մը պիտի ունենար երէկ: Իր նպատակն է.— 1. Զափաւորութեան յորդոր կարդալ գնդ. Նասրի.— 2. Համոզել որ գտնէ գրգռիչ դիրք մը չբռնէ Լոնտոնի ժողովին առեն:

Բոլոր տեղեկութիւնները կը հաստատեն թէ գնդապետը անդրդուելի մնացած է եւ կը բազմապատկէ իր յարձակողական ելոյթները: Այսպէս, չէզոքական թերթի մը թղթակցին ըսած է թէ «Ջրանցքը իր օրինաւոր տիրոջը ձեռքն անցաւ», եւ թէ բանակցիլ կարելի է միայն Սեպտեմբեր 10ի յայտարարութեան հիման վրայ որ մերժուեցաւ Անգլիոյ, Ֆրանսայի եւ Մ. Նահանգներուն կողմէ: Ցեառոյ ուժգնօրէն քննադատեց Աւստրալիոյ վարչապետը: Իրազեկներ կը կարծեն թէ գնդապետը մինչեւ ծայրը պիտի երթայ, նոյնիսկ թելադրելով ազգայնացնել Միջին Արեւելքի նաւթահորերը: Իր թերթը, «Ալ Կումհուրիյա» «աւազակներու հաւաքոյթ» կ'անուանէ Լոնտոնի նոր խորհրդաժողովը:

Միւս կողմէ, Ալ Ազհարի համալսարանին իւլեմաները միաձայնութեամբ քուէարկեցին բանաձեւ մը որ կ'ըսէ թէ «սրբազան պատերազմը ազգային եւ կրօնական պարտականութիւն մըն է բոլոր Իսլամներուն համար»: Ժողովին ներկայ էին քանի մը հարիւր կրօնաւորներ եւ դասախօսներ:

ՀԱՅԻ ՏԱԳՆԱՊԸ

Փարիզ եւ չատ մը գաւառական քաղաքներ Հայի տագնապի մը մատնուած էին երէկ: Փռապաններու սենտիքան որոշած էր փակել խանութները, Սէնի նահանգին մէջ ալ, գործադուլ հռչակելով: Այս որոշման վրայ, նահանգապետը հրամայեց բռնագրաւել 800 փուռեր: Խանութներու փակում՝ տեղի ունեցաւ նաեւ ուրիշ տասը նահանգներու մէջ եւ կրնայ տարածուիլ ուրիշ քսան նահանգներու մէջ եւս: Միջոցներ ձեռք առնուած են, հացի հայթայթումը ապահովելու համար: Տանտիրուհիները ժամերով կարգի կը սպասեն փուռերու առջեւ:

Քանի մը հարիւր հացագործներ պարտաւորիչ ծառայութեան կանչուեցան: Երկու փռապաններ ալ ձերբակալուեցան:

× Պաուղներու եւ բանջարեղէններու վաճառումը վերսկսաւ երէկ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԿԻՊՐՈՍԻ ըմբոստներէն երեք մահապարտներ պիտի կախուին այս առտու: Արտակարգ միջոցներ ձեռք առնուած են: Արգիլուած է մօտենալ բանտին:

ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ հեռացած օտարականները այլեւս պիտի չկրնան վերադառնալ վիզա ստանալ:

ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎԸ արտակարգ նիստի հրաւիրելու առաջարկ մը ներկայացուցած են համայնավար երեսփոխանները: Ուրիշ խմբակցութիւններ ալ կ'ուզեն փութացնել նոր նստաշրջանին բացումը, քննելու համար Սուէզի խնդիրը: Ընկերվարական Միջազգայինը ժողով գումարեց Լոնտոնի մէջ: Օրակարգի գլխաւոր խնդիրն է Սուէզի տագնապը:

ԲԱԳՈՒ հասաւ նախկին նախարար Պ. Ժիւլ Մոք, որ Մոսկուա կը գտնուի առենէ մը ի վեր: Կը կարծուի թէ Երեւան ալ պիտի հանդիպի:

ՍԱԿԱՐԱՆ (19 Սեպտ.)— Ձոյլ ոսկի 469.000, նափոլէոն 3420, զուից. 3250, աթերլին 4210, քսան տոլարնոց 16.360: Թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1020, տոլար 404, պելժ. 8.10, զուից. 96.75, փեզեթա 8.75:

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ
«ՈՒԽՏԱՒՈՐՆԵՐ Ի ՎԵՆԵՏԻԿ»

Կը խօսի Պ. ՖԵՐՏԻ ԱՊԱՃԵԱՆ

Քարտուղար Մուրատ - Ռափայէլեան Նախկին Սաներու Միութեան:

Կը նախագահէ Պ. ԺԱՆ ՊԸԺԵԱՆ

Կը ցուցադրուի նաեւ «Ժամանց ի Վենետիկ»:

Փաստանկարը (տօքիւմանթէր) պատրաստուած Պ. Գրիգոր Ռափայէլեանէ եւ Պ. Արմիկ Յակոբեանէ:

24 Սեպտ. Երկուշաբթի երեկոյեան ժամը 9ին, Հ. Բ. Ը. Միութեան սրահին մէջ, 19ա, ռիւ Վանթիւր:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի Տիկին Հ. Ոսկերիչեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Փարիզի Հայոց եկեղեցին, իրենց ողբացեալ ամուսնոյն եւ հօր՝

ԳԷՈՐԳ ՈՍԿԵՐԻՉԵԱՆԻ

յիշատակին, իր մահուան երկրորդ տարելիցին առթիւ, ինչպէս նաեւ նորոգ հանգուցեալ Յակոբ Ոսկերիչեանի յիշատակին:

Այս առթիւ Տիկին Ոսկերիչեան եւ զաւակները հինգ հազար Ֆր. կը նուիրեն Լիոնի Եկեղեցւոյ շինութեան եւ 5000 Ֆր. Մոնմորանսիի հանգստեան տան եւ երկու հազար ֆրանք «Յառաջ»ի բարգաւաճման:

Ստանալ «Յառաջ»էն:

●

Աբրահամեան, Սարխօշեան, Գօճամանեան ընտանիքները կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս կիրակի առաւօտ, Փարիզի Հայոց եկեղեցին,

ՏԻԿԻՆ ՀՌԻՓՍԻՄԷ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին առթիւ:

●

Այրի Տիկին Աղաւնի Շիրվանեան եւ պարագաները կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի Փարիզի Հայոց եկեղեցիին մէջ, իրենց ամուսնոյն և ազգականին՝ Պ. Շիրվանեանի մահուան քառասունքին առթիւ:

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ ըլլալ:

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Հայկազեան վարժարանին (32 ռիւ տը Թրէվիզ) հոգաբարձութիւնը կը ծանուցանէ թէ հայերէնի դասընթացքը կը վերսկսի Հոկտեմբերի առաջին հինգշաբթին (4 Հոկտ.): Արձանագրութեան համար դիմել նոյն օրը ժամը 2ին դպրոցին սրահը:

●

Ֆ. Կ. Խաչի Տէսինի Ազգ. դպրոցին արձանագրութիւնները կը սկսին 24 Սեպտեմբերին: Կը խնդրուի ծնողներէն դիմել ուսուցչուհի Տիկին Ռ. Մելտոնեանի:

●

Իսիի Խրիմեան դպրոցի դասընթացքը կը վերսկսի Հոկտեմբեր 4ին: Ուսուցիչը Պ. Ս. Քաչեան:

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍԵՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Սէնթ Անթուանի Ս. Թադէոս եկեղեց. թաղ. խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ յառաջիկայ Հոկտ. 1էն ըսկսեալ, ամէն հինգշաբթի առաւօտ ժամը 9էն մինչեւ 12 հայերէն դասեր պիտի տրուին: Ուսուցիչն է Պ. Թրազոշ:

Կը հրաւիրենք բոլոր ծնողները, որ փութան արձանագրել իրենց զաւակները:

(Կնիք)

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Ձեռնարկուներ (անթրըփրընէօր) ժ 12 մեծ լայնքով ժերսէի մոնթաժի համար: Դիմել

« Ets. des Tricots VIENNA »
40, Rue de Montmorency, Paris (3e).
Tél. : TUR. 40-11

ԾԱԽՈՒԻ Է

Վալանսի «Մարանաթա», եղբայրութիւնը, ունենալով իր նորաշէն եկեղեցին, տարեց եղբայրներու միահամուռ հաւանութեամբը որոշուեցաւ որ իր հին ժողովատունը ծախուի:

Ա) Ունի ընդարձակ Ռէ տը Շոսէ մը,

Բ) Ա. յարկին վրայ 5 սենեակներ:

Գ) Բ. յարկն ալ 80 քառ. մեթր մեծութեամբ սրահ մը:

Տեղեկութեան համար դիմել.—

Mr. Ghazarian Aharon
16, Côte des Chapeliers
Valence (Drôme)

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Այրի Տիկ. Նուրանի Զատէեան (ծնեալ Քահվէճեան) կը փնտռէ քոյրը՝ Վառվառ (Սթանոզցի) եւ քեռայրը (փեսան) Պ. Արշակ Տօղանեան՝ Խարբերդցի: Նախ հարաւ. Ամերիկա կը գտնուէր, ներկայիս Հիւսիսային: Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի հաղորդել հետեւեալ հասցէին.—

Պ. Ա. Ներսէսեան, 21 Պուլ. Վէնսան Արթիւր, Լա Ռօզիէռ, Մարսէյլ:

Կը խնդրուի ամերիկահայ թերթերէն արտատպել:

ՅԱՐԳԱՆՔԻ ԵՐԵԿՈՅԹ-ՍԳԱՀԱՆԴԷՍ

Ի յիշատակ ԴՐՕՅԻ, Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ, Գնդ. Տ. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆԻ:

Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Լիոնի Վարանդեան կոմիտէի: Մասնակցութեամբ Ֆ. Կ. Խաչի, եւ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի «Սիամանթօ» խումբի:

Այս շաբաթ, ժամը 20.30ին Գ. Թաղապետարանի սրահը:

Կը նախագահէ ընկ. ԱՐՇԱԻՐ ՀԱԲԷԼԵԱՆ

Խօսք պիտի առնեն ընկերներ ՆՇԱՆ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ, ԹԱԳԻՈՐ ԱՅՎԱԶԵԱՆ եւ ՄԻՍԱՔ ՄԻՐԶԷ:

Մեներգ եւ արտասանութիւն:

Հոգեհանգիստ.— Յաջորդ օրը, 23 Սեպտեմբեր, կիրակի առաւօտ ողբացեալ երեքընկերներու համար մասնաւոր հոգեհանգիստ Լիոնի Հայոց եկեղեցին: Կը հրաւիրենք ընկերները եւ համակիրները:

ԱՐԱՐԱՏԻ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԻՆ
38ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ. Բանակի Նախ. Հայ Կամ. եւ Ռազմիկ – Բարեկամական Միութեան Տարեկան փառատօնը պիտի կատարուի 7 Հոկտեմբերին, Կիրակի օր, պատուակալ նախագահութեամբ՝ քաղաքապետ Պ. Կասթօն Տէֆէռի: Առաւօտուն հոգեհանգստեան պատարագ պիտի մատուցուի Փրատոյի Ս. Թարգմանչաց եկեղեցւոյն մէջ, երկու համաշխարհային պատերազմներու զոհերուն համար, մասնակցութեամբ դպրաց դասուն:

Յաւարտ պատարագի, եկեղեցւոյ բակին մէջ տեղի պիտի ունենայ պաշտօնական հանդիսութիւնը, որուն ներկայ պիտի ըլլան Ֆր. քաղաքային եւ զինուորական իշխանութեանց ներկայացուցիչները, նահանգապետը, ծովակալը, 9րդ շրջանի զինուորական հրամանատարը, Տէր և Տիկին Մ. Ֆորէսթա, երեսփոխան Հ. Պէռկաս, Տը Վէհու եւ Ֆրանսական բոլոր ընկերակցութեանց պետերը: Դրօշի բարձրացման միջոցին պիտի նուագէ զինուորական նուագախումբը:

Կոչունք ժամը 1ին, Շաթօ Տէֆլէօռի մէջ: Ժամը չորսէն վերջ՝ գեղարուեստական բաժին եւ պար:

Մարսիլահայութիւնը կը հրաւիրուի՝ խուռներամ ներկայութեամբ պատուել՝ մեռեալ քաջորդիներու սրբազան յիշատակը:

ԳՈՐԾԱՒՈՐ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Դերձակի աշխատանոցի մը մէջ աշխատելու համար գործաւոր մը կ'ուզուի: Դիմել Գ. Աղամեանի,

53, Rue Chateaudun, Paris
Tél. : TRI. 57-74

ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄԸ

Փարիզի Կրօն. Ընկերակցութեան կեդրոնի Կրթ. Յանձնախումբը կը ծանուցանէ թէ Փարիզի եւ Թաղերու դպրոցներու վերաբացման վերաբերեալ խնդիրները արդէն կարգադրուած են:

Դասաւանդութեանց վայրերը եւ ուսուցիչներու եւ ուսուցչուհիներու ցանկերը չուտով պիտի ծանուցուին:

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ԻՍԻԻ Հ. Յ. Դ. Զաւարեան կոմիտէի ժողովը այս շաբաթ, ժամը 21ին, Խրիմեան ակումբին մէջ:

ՊԱՆԷԽ ՔԱՇԱՆ.— Հ. Յ. Դ. «Արծիւ» ենթակոմիտէին ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս ուրբաթ, ժամը 20.30ին, ծանօթ հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ:

ՇԱՒԻԼ.— Հ. Յ. Դ. Արզումեան խումբի ժողովը այս շաբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին:

ՅԵՏԱՁԳՈՒԱԾ Է

Սերաստիոյ Մուրատ Ուսումնասիրացի պատմ. ժողովը, արկածի մը հետեւանքով:

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԴԻՏՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Կը խնդրուի մեր ընթերցողներէն նկատի ունենալ հետեւեալ կէտերը.—

1.— Հասցէի փոփոխութեան պարագային միշտ ղրկել հին հասցէն:

2.— Թերթին չվերաբերած գումարները չղրկել մեր մանուա–չէքին թիւով:

3.— Միութեանց եղած նուէրները կը հրատարակուին մի միայն այն պարագային, երբ գումարը կը ղրկուի Յառաջին կամ ստացող Միութիւնը ինք կուտայ ծանուցումը:

4.— Մահազդ, Աշանոտ, ամուսնութիւն, փնտռուք, հոգեհանգիստ, շնորհակալիք կամ ցաւակցութիւն կը հրատարակուին կանխիկ վճարումով:

5.— Անուն եւ հասցէ գրել մաքուր եւ յստակ:

6.— Առաքման անկանոնութեանց պարագային նամակատան ցրուիչին ուշադրութեան յանձնել, նկատելով որ թերթին առաքման սպասարկութիւնէն չէ յաճախումը:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍԵՐ ՆԻՍԻ ՄԷՋ

Նիսի եւ շրջանի Հայ. առաքելական եկեղեցւոյ Կրօն. Ընկերակցութեան վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ հայերէնի դասընթացքը վերսկսած է 11 Սեպտ. երկուշաբթիէն ի վեր ամէն օր մինչեւ ամառն վերջ: Իսկ մէկ Հոկտ.էն սկսեալ ամէն հինգշաբթի: Կը դասաւանդէ Աստղիկ. Դասաւանդութիւնները տեղի կ'ունենան դպրոցի սրահին մէջ: Կը խնդրուի ծնողներէն անխափ՝ ղրկել իրենց զաւակները, սորվելու համար իրենց մայրենի լեզուն:

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

1956 - 1957 տարեշրջանին համար աշակերտուհիներու արձանագրութիւնները կը շարունակուին:

Դիմել վարժարանին տնօրէնութեան հինգշաբթի եւ շաբաթ առտուները մինչեւ ժամը 14:

1, Bld. du Nord, Le Raincy (S. et O.)

Փանթէնի եկեղեցիէն առնել թիւ 146 հանրակառքը եւ իջնել ՓավիյօնՍուՊուա:

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԵՑԷՔ ԵՂԱՆԱԿԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ ՓԱՐԻԶԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԻՆ

ԺՈՐԺ Ե.Ի ՇՔԵՂ ՍՐԱՀՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Կիրակի 28, Հոկտեմբեր, ժամը 16էն կէս գիշեր

Մուտք 500 ֆրանք

Միութեան գրասենեակը՝ ԹՐՕ. 77–73

Ապահովել սեղանները հեռաձայնելով

Մանրամասնութիւնները յաջորդով:

ՓՆՏՌԵՑԷՔ

Aspirateurs de Gaine

●

ԽՈՀԱՆՈՑԻ, ԲԱՂՆԻՔԻ, և W. C.Ի ՀԱՄԱՐ.

Անաղմուկ, նորաձեւ, ճերմակ լաքէ, փայլուն ալիւմինիոմէ անժօլիվէօր, ուղղաձիգ եւ հորիզոնական դիրքով մետաղէ թիւպին, հաւասարակշիռ:

Զետեղումը շատ դիւրին
(4 պտուտակով միայն)
Type H. I. 8900 Frs.
MEH, 13 Rue du Soleil, PARIS 20e

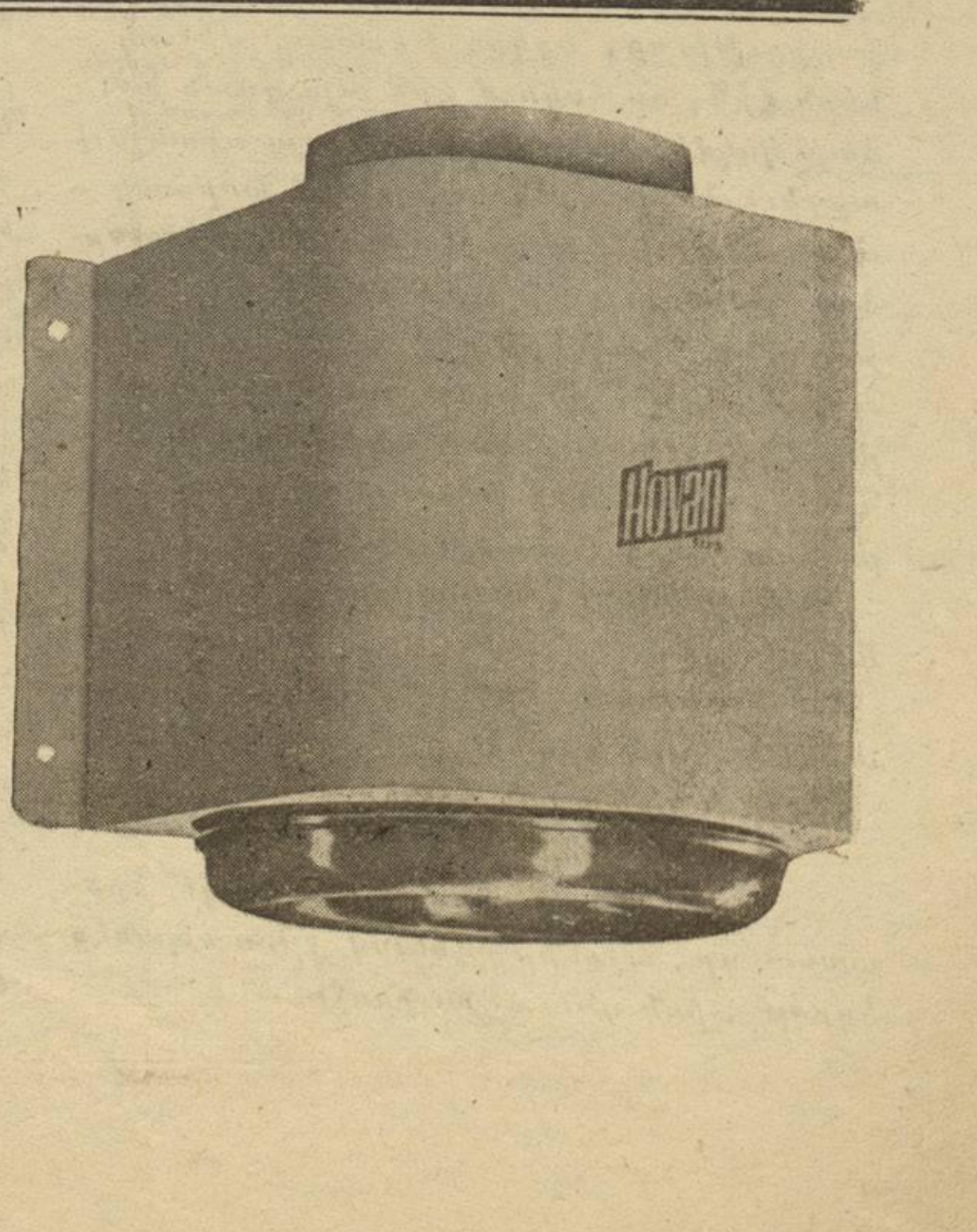

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000ֆր., վեցամսեայ 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ 22 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
SAMEDI 22 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7687 — 32e ANNEE — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3498

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԴԱՐՁ ՄԸ, ԴԱ՛ՐՁ ՄԸ

« Եկեղեցասէրներ»ու շրջանակէն կը հաւաստեն թէ նորէն եպիսկոպոսական ժողով մը պիտի գումարուի, այս անգամ Էջմիածնի մէջ, քննելու համար «Անթիլիասի կաթողիկոսութեան շուրջ ստեղծուած կացութիւնը »:

Նոյն աղբիւրին համաձայն, Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը հեռագիրներ ուղղած է Պոլսոյ պատրիարքին, Երուսաղէմի պատր. տեղապահին և Խաղ. արք.ի, Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսին օծման առթիւ:

Եւ վերջապէս, կ'ըսուի թէ դաս մը եպիսկոպոսներ արդէն կապեր են իրենց բեռները, դէպի Էջմիածին թռչելու համար, սրընթաց:

Անշուշտ Միջին Արեւելքի մէջ շատ աւելի բան գիտեն այս անցուդարձի մասին, որ չի կրնար բարենշան համարուիլ:

Կացութիւնը ուրիշ բան կը թելադրէ մեր «Եկեղեցւոյ իշխաններուն »:

Մանաւանդ անոնց որ պատասխանատու պաշտօններ կը վարեն այս միջոցին, իբրեւ պատրիարք, տեղապահ, առաջնորդ կամ կաթող. պատուիրակ:

Ինչ որ կատարեցին մինչեւ այսօր, Անթիլիասէն մինչեւ Գահիրէ, ծառայեց միայն մէկ բանի,— արուեստական տագնապ մը ստեղծել եւ կեր ճարել ամբոխին:

Ինչ որ պիտի փորձեն այսուհետեւ, պիտի ծառայէ կրակին վրայ իւղ լեցնելու:

Ուրեմն պիտի դառնան քրէական [illegible]ցաւորներ, ինչպէս ըսած ենք առաջին օրէն իսկ:

Մենք բառերը ծամծմելու սովորութիւն չունինք:

Ի վերջոյ սա 27-30 արքեպիսկոպոսներն ու եպիսկոպոսները տարագիր ժողովուրդին ծառանե՞րն են թէ իշխանաւորները:

Հայ. Եկեղեցին կը փրկուի՞, միասնականութիւնը կ'ամրապնդուի՞, անդորրութիւնը կը վերահաստատուի՞, եթէ չարունակեն երկդիմի դիրք մը բռնել, իրենց պատեանին մէջ կծկուիլ վատօրէն կամ իշխանասաստ հրամաններ արձակել:

Ի՞նչ կը նշանակէ յամառօրէն կառչիլ ինկածի «Թերի եւ անընդունելի» բանաձեւի մը, երբ կրկին եւ կրկին վաւերացուած է փետր. 20ի ընտրութիւնը եւ կաթողիկոսն ալ գործի ձեռնարկած, հիւրընկալ իշխանութեանց ջերմագին բարեմաղթութեամբ:

Այս ընթացքով, իրենց վեղարին շուքն ալ պիտի դառնայ փուշ, ե՛ւ իրենց ե՛ւ ժողովուրդին համար:

Մանաւանդ ներկայ պարագաներուն մէջ, երբ օրուան հզօրներն անգամ հրաշքի մը կը սպասեն, պահպանելու համար խաղաղութիւնը, Միջին Արեւելքի մէջ:

Վերջապէս պիտի չգտնուի՞ «բարձրաստիճան» մը, որ քաջութիւնն ունենայ սառը ճեղքելու, լռջութեան հրաւէր մը ուղղելով իր դասակիցներուն եւ անոնց հովանաւորած գոյնզգոյն խաչակիրներուն:

Ձե՞ռ ըմբռնել որ արդէն իսկ զառիթափի մը վրայ կը գտնուին, իբրեւ դասակարգ:

Զափազանց երկար տեւեցին չափուելու մարզանքները, վարկաբեկելով եպիսկոպոսական դասը: Ոչ միայն համբերատար հասարակութեան, այլ եւ հիւրընկալ երկիրներու իշխանութեանց եւ ժողովուրդին առջեւ:

Եթէ քիչ մըն ալ յամենան, հետեւանքը պիտի ըլլայ անդարմանելի:

Եւ այն ատեն, օրհնութիւն չէ որ պիտի լսեն, եթէ համարձակին բերան առնել «Եկեղեցին Հայկական»ը:

Այն ատեն, ժամուն կոչնակն անգամ պիտի դառնայ մղձաւանջ մը՝ իրենց համար: Ողբաձայն զօղանջ...

Տակաւին ուշ չէ, դարձի գալու համար:

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆԻ ԺՈՂՈՎԸ ՎԵՐՋԱՑԱՒ

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ՆՈՐ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԵՐԿԱՐ ՊԻՏԻ ՏԵՒԵՆ

Երէկ, ուրբաթ, վերջացաւ Լոնտոնի երկրորդ խորհրդաժողովը, համաձայնութիւն գոյացնելով գործակցական ընկերակցութեան մը հաստատման մասին: Կարգ մ[illegible] անհամաձայնութիւններ չեն ճշդու[illegible]ուելին: Տասնեւութ երկիրներէն միայն Փաքիստան չքուէարկեց բանաձեւը, բայց կը յուսացուի թէ յառաջիկային ան ալ պիտի միանայ: Այս 18 պետութիւնները Ջրանցքի երթեւեկին 90 առ հարիւրը կը ներկայացնեն: Բանաձեւը հիմնուած է 1888ի պայմանագրին վրայ որ կ'ապահովէ բոլոր ազգերուն ազատ անցքը Սուէզէն:

Առ այժմ ընդհանուր լաւատեսութիւն կը տիրէ: Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարը նոր ճառ մը խօսելով, յայտարարեց թէ զինեալ միջամտութենէ խուսափելու կամքը միայն կխոռվին կը լուծէ հարցը: Մնացեալը լրացնելու համար անհրաժեշտ է միաձայն վճռականութիւն:

Որ եւ է բանաձեւ չքուէարկուեցաւ Ազգաժողովին դիմելու մասին: Շուէտ կը պնդէր այդպիսի բանաձեւի մը մասին, բայց Մ. Նահանգները, Ֆրանսա եւ Անգլիա նախ կ'ուզեն ստուգել թէ Եգիպտոս պիտի ընդունի՞ ընկերակցութեան նաւերուն ազատ անցքը:

Քուէարկուած բանաձեւը իւրաքանչիւր պետութեան պիտի յանձնուի, բայց անհրաժեշտ չի համարուիր որ խորհրդարանները ալ քննեն, վասն զի խնդիրը մասնագիտական հանգամանք ունի:

Փարիզի թերթերը գիտել կուտան թէ վերջին օրուան վիճաբանութիւնները շատ խառնակ էին: Ընկերակցութեան ծրագիր կանոնագիրը կը բաղկանայ 600 - 700 բառերէ. բայց տակաւին չեն ճշդուած նոր կազմակերպութեան իրաւասութիւնները: Թուրքիոյ ներկայացուցիչը կարգ մը լուսաբանութիւններ խնդրեց: Ծրագրին գլխաւոր կուսակիցներն են Անգլիա, Ֆրանսա, Աւստրալիա, Նոր Զելանտա եւ Մ. Նահանգները: Միւսները համաձայն ըլլալով հանդերձ, զանազան վարանումներ ունին եւ ընդհանրապէս խոհեմութիւն կը թելադրեն: Թուրքիոյ դիրքը որոշ է, իսկ Իրան վերապահումներ յայտնած է:

× Եգիպտոսի նախագահը եւ Հնդկաստանի պետական նախարարը՝ Քրիշնա Մենոն նոր տեսակցութիւն մը ունեցան առջի օր, բանակցութեան ճամբայ մը գտնելու համար Արեւմուտքի հետ: Իրազեկներ կը հաւաստեն թէ դրական արդիւնք մը ձեռք բերուած է, բայց մանրամասնութիւններ կը պակսին: Չորրորդ տեսակցութիւնն էր այս: Եգիպտոսի կառավարութիւնը կը սպասէ Լոնտոնի խորհրդաժողովին վերջնական եզրակացութեանց: Ամէնքն ալ համոզուած են թէ գնդ. Նասր պիտի մերժէ նոր ընկերակցութիւնը, բայց տրամադիր է խօսակցելու անոր ներկայացուցիչներուն հետ, Խ. Միութիւնը եւ Հնդկաստանն ալ միասին առնելով, խաղաղ կարգադրութեան մը յանգելու համար: Գահիրէի մէջ լրջօրէն կը վախնան տնտեսական երկարատեւ պոյքոթէ մը որ կրնայ ծանր վնասներ պատճառել երկրին:

Կարգ մը լուրերու համաձայն, Հնդկաստանի վարչապետը, Նեհրու տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ գնդ. Նասրի հետ, երբ Արաբիա այցելէ Սեպտ. 24–27ին:

× Սուէզի եգիպտական վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ վերահաստատուած է օրական երեք խումբ նաւեր անցընելու դրութիւնը: Առջի օր 17 նաւեր մեկնեցան դէպի հարաւ, 21 նաւեր ալ դէպի հիւսիս: Նախորդ ընկերութեան օրով ամէն օր երկու կարաւաններ կը մեկնէին Ջրանցքին երկու ծայրերէն: Եգիպտական վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ նոր մասնագէտներ գործի ձեռնարկած են հեռացողներուն տեղ:

Ֆրանսայի մէջ կը գանգատին թէ նահանջ մը տեղի ունեցած է արեւմտեան պետութեանց կողմէ, բաղդատելով անցեալ շաբթուան վճռականութեան հետ: Կը վախնան որ կատարուած զիջումները տեղի տան երկար բանակցութեանց: Ամերիկայի գլխաւոր նպատակն է գուռ մը բանալ, խօսակցելու համար Եգիպտոսի հետ:

× Զինուորական համայնավարներու ընդհ. ժողովին մէջ ճառ մը խօսելով, վարչապետը յայտարարեց թէ «Եգիպտոսի հերոս ժողովուրդը ծանր հարուած մը պիտի տայ նախայարձակներուն, աջակցութեամբ ժողովրդական հանրապետութեանց, եթէ Մեծն Բրիտանիա եւ Ֆրանսա շարունակեն դաւադրել, Ամերիկայի օգնութեամբ »:

■■ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ■■

ԱՅՍ ՄԷԿԸ ՉՍՈՐՎԵՑԱՆ ...

Ամէնէն անճարն ալ շատ մը բաներ սորվեցաւ այս երկրին մէջ, երկարատեւ բնակութեամբ:

Սորվեցաւ պարերու եւ թղթախաղերու ամէնէն նուրբ կամ շահաբեր տեսակները:

Սորվեցաւ «սիլի - պիլի»ներու բոլոր եղանակները, հասարակ « սա վա՞» մը թոցնելով բերնէն:

Սորվեցաւ հարստանալու բազմազան ձեւեր:

Ինչպէս եւ *շոմաժ*, *քոնժէ*, *ռըփոզ*, *փատր փորթ*: Հապա նաեւ *փերնօ*, ձիարշաւ եւ ուրիշ փարիզեան վայելքներ:

Չսորվեցաւ միայն մէկ բան.— *կարդալ*:

Օրուան բոլոր ժամերուն, կը տեսնենք թէ տեղացին գիրք մը, առ նուազն թերթ մը ունի ձեռքը, երբ առտուն տունէն դուրս կ'ելլէ եւ կառախումբ կը նստի, գործի երթալու համար:

Կը տեսնենք ընթերցողներու բազմութիւն մը՝ հասարակաց պարտէզներու մէջ:

Մանաւանդ արձակուրդի շրջանին, կը տեսնենք այրերու եւ կիներու խումբեր, որոնք լուռ ու մունջ կը կարդան, ճամբու ընթացքին, կամ իրենց իջած գիւղին մէջ կամ լերան վրայ:

Անշուշտ աւելին կ'ընեն, սովորական կեանքի մէջ, երբ տուն վերադառնան:

Իսկ մերինե՞րը, տարեց թէ երիտասարդ:

Այո, ամէնուն գրպանն ալ տեղական թերթի մը պոչը կ'երեւայ: Կ'առնեն, ոճիր արկածները կարդալու եւ սակարանին գիները իմանալու համար:

Շատերու տան մէջ, ախորժաբեր կամ քնաբեր «ռոման»ներ ալ պակաս չեն:

Իսկ հայերէն հրատարակութի՞ւն, թերթ կամ գի՞րք:

— *Ամա՛ն* դուն ալ, հայերէն ի՞նչ կայ որ կարդանք ...

Երբ փորձես մէկն ու մէկուն թեւէն բռնել եւ հայկական գրատուն մը առաջնորդել, յանկարծ կը խեղդնանայ:

— Աղէկ *ամա*, չես հարցներ թէ ժամանակ ունի՞մ ...

Մե՞ղք մտած կ'ըլլան, եթէ ամիսը մէկ անգամ ալ հայերէն հրատարակութիւն մը գնեն եւ կարդան ...

Կամաց կամաց երբեմնի « քիթապըզ Արնավուտը» պիտի դառնայ «քիթապըզ Արմէնի», գոնէ արեւմտեան Եւրոպայի մէջ:

ՎԱՀԷ

ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

Դամասկոսէն կը հեռագրեն.— *Արաբական ժողովրդական համագումարը բանաձեւ մը քուէարկեց, որ կ'ըսէ թէ աշխարհահակալներու դաւադրութիւնը նոր փուլի մը մէջ մտած է: Այս առթիւ իբրեւ ապացոյց կը յիշէ Ֆրանքօ-անգլիական ուժերու կեդրոնացումը արաբական երկիրներու մօտ, խորայէլեան զօրքի ռազմական պատրաստութիւնը, Ալժերիոյ ազատագրութեան պայքարին շահագործումը Սուէզի հարցին հետ եւայլն: Բանաձեւը անհրաժեշտ կը գտնէ տեւական եւ համաշխարհային գործողութիւն մը, նկատի առնելով որ արաբ ազգերը կը գտնուին օրինաւոր ինքնապաշտպանութեան վիճակի մը մէջ: Յետոյ կ'առաջարկէ.—*

1. Արաբական բոլոր կառավարութիւնները պարտաւոր են իրենց երկիրները պատրաստել աշխարհակալներու նախայարձակման դէմ, որպէս զի իրենց բանակները կարենան ուժգնօրէն պատասխանել հարուածին:

2. Պէտք է անմիջապէս շարժման մէջ

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ

Մարսէյլի մեր բարեկամները, Տէր եւ Տիկին Ժան Պալառ, եւ բանաստեղծ Լիւք Անտոէ Մարսէլ հետեւեալ հեռագիրները ուղղած են Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոս Զարեհ Ա.ի օծման առթիւ.—

Ուրախութեամբ կ'ողջունենք Ձեր գահակալութիւնը եւ կը մաղթենք բարեբաստիկ իշխանութիւն, հայ ժողովուրդին եւ մշակոյթին պաշտպանութեան համար:

Ժան Մարսէլ Պալառ

***

Մեծ հաճոյքով իմացայ Ձեր գահակալութիւնը: Սրտանց յաջողութիւն կը մաղթեմ Ձեր Սրբութեան, յօգուտ հայ ժողովուրդին:

Լիւք - Անտոէ Մարսէլ

***

Մարսէյլի հայ կաթողիկէ ժողովրդապետը, Չուհաճեան Ծ. Վ. եւս հետեւեալ հեռագիրը ուղղած է.—

« Ն. Սրբութիւն Տ. Տ. Զարեհ Ա., կաթողիկոս Մեծի Տանն Կիլիկիոյ, Անթիլիաս,

Ձեր գահակալութեան եւ օծման առթիւ Մարսէյլի հայ կաթողիկէները Ձեզի կը մատուցանեն իրենց անկեղծ շնորհաւորութիւնները, սրտագինս կը մաղթեն երկար կեանք եւ բարօրութիւն, յաջողութեամբ կատարելու համար Ձեր ծանր պարտականութիւնը յօգուտ Ձեր հօտին եւ ի պատիւ մեր սիրեցեալ մարտիրոս ազգին:— Չուհաճեան Ծ. Վ.

ԵԼՄՏԱԿԱՆ *նախարարը, Պ. Ռամատիէ, ճառ մը խօսելով անգլեւամերիկեան մամուլի ակումբին մէջ, բացատրեց թէ «Եգիպտոս կրակին հետ կը խաղայ, Ջրանցքի վէճին առթիւ եւ պիտի սորվի որ ուրիշ ելքեր գտնուին, թէ այլեւս պիտի չկրնայ իբրեւ կապ ծառայել Եւրոպայի եւ Ասիոյ միջեւ, իջնելով այն վիճակին ուր կը գտնուէր Ջրանցքին հաստատումէն առաջ »:*

ԱԶԳ. ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ *նախարարութիւնը կը ծանուցանէ թէ Նոյ. 6ին դրօշի տակ պիտի առնուին այն զինուորցուները որ ծնած են 1936 Յունիս 1էն 15 Սեպտ.:*

ՍԱԿԱՐԱՆ *(20 Սեպտ.).— Ձոյլ ոսկի 471.000, նափոլէոն 3440, զուից. 3270, սթերլին 4220, քսան տոլարնոց 16.480: Թղթադրամ (անպաշտօն).— Սթերլին 1035, տոլար 403, պելժ. 8.15, զուից. 97.50, փեզեթա 8.90:*

ԱԶԳԻՆ ԿԱՐՄԻՐ ԴԵՐԱՍԱՆՆԵՐԸ

Ամերիկահայ Յառաջդիմական Միութիւն կոչեցեալ բոլշեւիկեան կազմակերպութիւնը, վերջերս, գումարեր է իր 19րդ համաժողովը եւ քուէարկեր է շարք մը գգայացունց բանաձեւներ :

Ինչ չնդալից խոստումներ, ինչ պոռոտախօս հաւաստիքներ եւ ինչ ծիծաղելի սպառնալիքներ՝ Դաշնակցութեան դէմ, համաժողովին կողմէ հրատարակուած յայտարարութեան մէջ:

Աշխարհի ամէնէն վիթխարի պետութիւնը, Ամերիկան, անգամ չափ ու սահման կը դնէ իր խոստումներուն, իր հաւաստիքներուն եւ իր «սպառնալիք»ներուն, բայց վերոյիշեալ Համայնավար խառնիճաղանճը, որ ոչ համբանք ունի այս գաղութին մէջ, ոչ ալ բարոյական որ եւ է հեղինակութիւն, չդթայաղերծ յանդգնութեամբ, եւ կը խոստանայ, եւ կը սպառնայ :

Կը սպառնայ որո՞ւ: Մեզի :

Այսինքն կուսակցութեան մը, որ, երէկ, զէն ի ձեռին կը կռուէր Համիտներու բռնակալութեան դէմ, իսկ, այսօր, գաղափարական պայքար կը մղէ պատմութեան ամէնէն անողոք ու ոճրապարտ վարչաձեւին ու վարդապետութեան դէմ :

Նիւ Եորքի հայ համայնավարներու կազմակերպութիւնը կը յայտարարէ թէ Խորհրդային հանրապետութիւնները գտած են իրենց «անկախութիւնը՝ շնորհիւ ռուս մեծ ժողովուրդի եղբայրական օգնութեան »:

Ճշմարտութեան չի համապատասխաներ այս յայտարարութիւնը: Ռուս մեծ ժողովուրդը «անկախութիւն » չշնորհեց ուրիշ ժողովուրդներու, այլ դիւային քրքիջը չրթունքին, խլեց անկախութիւնը այն փոքրամասնութեանց, որոնք տէր դարձած էին իրենց հայրենիքներուն :

Համայնավար վարդապետութիւնը չի հաւատար փոքր ազգերու վեհապետական գերիշխանութեան եւ բնականաբար, չի կրնար հանդուրժել որ անոնք ունենան իրենց սեփական հայրենիքը՝ ռուս մեծ ժողովուրդէն բոլորովին անջատ ու անկախ :

Վէճի առարկայ չի կրնար ըլլալ այս երեւոյթը: Վերջին տասնամեակին, Մոսկուայի բարեխնամ կառավարութիւնը իրարու ետեւէ ջարդուփշուր բրաւ Արեւելեան Եւրոպայի կարգ մը ժողովուրդներուն անկախութիւնը: Եւ մինչեւ այսօր ալ, Կարմիր բանակը, առօք–փառօք տեղաւորուած է այդ երկիրներուն մէջ : Կամ պահակ կը սպասէ սահմանագլուխին վրայ :

Համայնավար Յառաջդիմականները խրոխտաբար կը յայտարարեն թէ «անտեղիտալի կերպով կառչած» պիտի մնան Հայ ժողովուրդին «հողային արդար պահանջներուն» եւ Թուրքին ձեռքէն ետ պիտի առնեն «հայութենէ ամայացած մեր երկիրը»: Կազմակերպութիւնը կը հաւատայ « մեր Դատին արդար լուծման » :

Կը թուի թէ Հայոց ազգին այս բոլշեւիկները յիշողութեան տկարութենէ կը տառապին :

Մեր կուսակցութիւնը ամբաստանուած էր, 1920էն մինչեւ 1947 թէ Սեւր դաշնագրին գործադրութիւնը պահանջելով, կ'ուզէր պժտութիւն յառաջ բերել՝ Խորհրդային Միութեան եւ Թուրքիոյ միջեւ, որոնք եղբայրաբար իրարու հետ կը գործակցէին :

Հայ բոլշեւիկներու եւ ռամկավարներու ճակատը, 1947էն էր որ սկսաւ յիշել թէ Սեւրի դաշնագիր անունով փաստաթուղթ մը տրուած էր մեզի, 1920ի օգոստոսին: Մինչեւ այդ թուականը, «Հայրենադաւութիւն » էր որեւէ ակնարկութիւն ընել անոր մասին:

Սթափումը եկաւ, ինչպէս բինք, 1947ի մայիսին, երբ Յառաջդիմականը, Ռամկավարն ու Հնչակը, ժողովի նստան Նիւ Եորքի մէջ եւ քննեցին ճառեր արտասանեցին՝ ի նպաստ Սեւրի դաշնագրին : Պարտաւոր էին այդ դիւանագիտութեան դիմելու, որովհետեւ Ներգաղթին համար « փող էր հարկաւոր»: Կէս միլիոն Հայեր՝ արտասահմանէն Երեւան պիտի փոխադրէին : Հանգանակութիւնը յաջողցնելու համար խայծ մը պէտք է նետուէր հայ ժողովուրդին բերանը ...

Հայ բոլշեւիկները յամր Տեառն 1956, կը ճառեն « մեր Դատին արդար լուծման» մասին:

Բայց, տարիներէ ի վեր իրենք չէի՞ն որ կը յայտարարէին թէ Հայկական Դատը լուծուած է, դարձեալ, շնորհիւ « Ռուս մեծ ժողովուրդին եղբայրական օգնութեան »:

Ու ամէն անգամ որ Դաշնակցութիւնը կը յայտարարէր թէ մեր Դատը լուծուած չէ, հայ բոլշեւիկներու ճակատը կը փրփրէր ու իր վայրահաչութիւններով կը լեցնէր իր մամուլին սիւնակները :

Ինչ կը վերաբերի մեր «հողային արդար պահանջներուն», Յառաջդիմականներու համաժողովը մոռցեր է իր կարդացած պատմութիւնը :

24 Հոկտեմբեր, 1947:

Այդ օրն էր որ Վիշինսկի անունով մարդ մը, Մոսկուայի հանդուցեալ երեւելիներէն մէկը, փճռական շեշտով մը կը յայտարարէր Միացեալ Ազգերու Ապահովութեան Խորհուրդին նիստին թէ ռուս եւ վրացի պատմագէտները հաստատած են որ Կարսն ու Արտահանը Վրաստանի կը պատկանին եւ ոչ թէ Հայերուն :

Այդ օրերուն, Յառաջդիմականներու մամուլը «կը լուսաբանէր» մեզ ու կ'ըսէր թէ խորհրդային կառավարութիւնը իր ըրածը գիտէ եւ մենք որեւէ զանգատ բանաձեւելու իրաւունք չունինք :

Միայն Դաշնակցութիւնն էր որ բուռն կերպով բողոքեց ռուս ու վրացի փրոֆէսորներու այդ ստայօդ վկայութեան դէմ:

30 Մայիս, 1953 :

Մոսկուայի կառավարութիւնը պաշտօնապէս կը տեղեկացնէր Անգարայի կառավարութեան թէ Ռուսաստան հողային որ եւ է պահանջ չունի Թուրքիոյ մէջ եւ Հայաստանն ու Վրաստանը միանգամ ընդմիշտ կը հրաժարին իրենց հողային պահանջներէն :

Այդ օրերուն ալ, Յառաջդիմականները « լուսաւորեցին» մեր միտքը եւ յայտարարեցին թէ «մեծ պետութեանց գործերուն մեր խելքը չի հասնիր եւ պէտք չէ բողքենք »:

Յառաջդիմականները մոռցեր են այս « մանրամասնութիւնները » եւ հիմա հողային պահանջներու մասին կը ճառեն : Այլ խօսքով, կը հետեւին Դաշնակցութեան ճամբուն :

Ուրիշ ի՞նչ բանաձեւ կրնային քուէարկել այս Կարմիր դերասանները՝ ապացուցանելու համար իրենց անյատակ տգիտութիւնն ու յեղյեղուկ քաղաքականութիւնը :

(Խմբագրական ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ)

ՕՐՈՒԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄԻՆ ՀԵՏ

ԱՐԱՔՍԻ ԱՓԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

(ՔԱՐԻՒՂ ԵՒ ՄԻՆԱՐԷ)

ԽՄԲ.— Լը Մոնտի շրջուն աշխատակիցը, Էտ. Սապլիէ, որ պարբերաբար պտոյտներ կը կատարէ Միջին եւ Մօտաւոր Արեւելքի մէջ, այս անգամ ձայն կու տայ Բագուէն, խիստ շահեկան յօդուածաշարքով մը: Ահաւասիկ առաջին մասը:—

Իրանեւխորհրդային սահմանին վրայ, Արաքսի հիւսիսային ափին ենք : Գետին դիմաց, տասնեակ մը մեթր անդին, կը գտնուի Իրան: Տասնըհինգ տարիէն կրցայ անցնիլ այս քանի մը մեթրէն անդին :

Օտարականներու համար արգիլուած վայր է այս շրջանը: 1953ի հրամանագիրը որ կ'արտօնէր Խ. Միութենէն ներս տեղափոխութիւնները, փակ կը պահէր կարգ մը շրջաններ, գլխաւորաբար 25 քիլոմեթրի վրայ հողաշերտ մը, սահմանագլուխէն դէպի ներս :

Տասնըհինգ տարի անընդհատ պայքի եկայ Արաքսի երկայնքը: Անցայ Թուրքիայէն եւ Իրանէն, տեսնելու Իսլամը միւս ափին վրայ: Հիմա աւելիս կը տարածուի Միջին Արեւելքի Թիկունքը :

Դարուս սկիզբէն ի վեր Միջին Արեւելք յարաճուն կարեւորութիւն մը կը ներկայացնէ արեւմտեան պետութեանց համար, որովհետեւ հոն կը գտնուին քարիւղի հարուստ եւ չահաւէտ հորերը :

Իսլամը կը խլրտի ներսը: Արաբները — ախոյեանները համիսլամութեան, անկախութեան, միութեան եւ ծաւալման իրենց երազներով — առաջին աշխարհամարտէն ի վեր ստեղծուած պետութիւնները իրենց փոքրամասնութեան հարցերով (Քիւրտեր, Հայեր, Իսրայէլցիներ), անոնց մրցակցութիւնները Շիիը Սիւննիներու դէմ, Պաղտատը Գահիրէի դէմ, հանրապետականները միապետականներուն դէմ:

Անկլօսաքսոն արեւմտեան պետութիւնները կը փորձէին ազատել այս շրջանները Ռուսերու ցանկութիւններէն : Ռուսական եւ բրիտանական կայսրութիւնները դար մը ամբողջ ճակատեցան: Բազմաթիւ անգամներ բրիտանացի զօրքը բոլշեւիկներուն դէմ ելաւ :

Ամէն անգամ ալ սպառնալիքը կուգար Արաքսի հիւսիսէն : 1946ին ռուսական գրաւումը Իրանի մէջ զուգադիպեցաւ Ատրպատականի անջատողական շարժումին եւ Քիւրտիստանի մէջ անկախ հանրապետութեան մը հաստատումով :

Այդ նոյն շրջանին Ապահովութեան Խորհուրդին մէջ Մոսկուայի ներկայացուցիչները թեւ կուտային Սուրիոյ եւ Լիբանանի անկախութեան :

Վերջին տասը տարիներու ընթացքին Միջին Արեւելքի ժողովրդական դժգոհութիւնը պաշտպան մը գտաւ Մոսկուայի մէջ: Իրանի մէջ Թուտէ կուսակցութիւնը, տողորուած մարքսեան գաղափարներով, կը պայքարէր ազգային տենչանքներուն դէմ: Արեւելքի մէջ համայնավար գաղտնի մարմիններ, առաջնորդութեամբ Խալէտ Պէքտաշի, Իրաքի մէջ ձախ ծայրայեղներ, միացած աջ ծայրայեղներու, ձախողութեան կը մատնէին Փօքթամութի դաշնագիրը :

Հետզհետէ խորհրդային գործունէութիւնը կը չփոթուէր ազգայնականութեան ցուցական օժանդակութեամբ մը: Ամէնէն ցայտուն երեւոյթը եղաւ Զէխերուն զէնքի յանձնումը Նասրի :

Այն հողերուն վրայ, ուր Մոսկուան կ'իշխէ Արաքսէն անդին, նոյնպէս քարիւղ կը գտնուի: Հոն ալ նաւթահորերը եւ քարիւղի հորերը խոցելի նպատակակէտեր են, ռազմական խարխիններով :

Ազրպէյճանի խորհրդային հանրապետութիւնը կ'երկարի մինչեւ իրանեան Ատրպատական: Հայաստանի խորհրդային հանրապետութեանը դէմ յանդիման կը գտնուի այսօր Կարսի եւ Արտահանի թրքական վիլայէթները : Նախիջեւանի ինքնավար շրջանը իսլամական օճախ մըն է: Քիւրտերու հայրենիքը չորս մասի բաժնուած է Միջին Արեւելքի մէջ — Թուրքիա, Իրան, Իրաք, Սուրիա: Խորհրդային սահմանագլուխի շրջաններուն մէջ կը գտնուին նաեւ Ասորաքաղդէացիներ եւ Եզիտիներ, որոնք դեր կը պահեն :

Այսպէս խորհրդային կառավարութիւնն ալ իր սահմաններէն ներս նոյն հարցերը ունի ինչ որ Մօտաւոր Արեւելքի պետութիւնները :Լուծումները տարբեր են : Ապրուստի մակարդակը աւելի բարձր է ռուսական մասին մէջ: Բարեփոխութեանց նպատակն է փոխել ընկերային կազմը :

Այս փոփոխութիւնը չէ կատարուած քարոզութեան նկարագրած իմաստով : Իւրաքանչիւր հանրապետութեան ազգ. նկարագիրը արուեստական է — ինչ որ հաստատեցինք կեդրոնական Ասիոյ մէջ : Անտարակոյս, Հայաստանի մէջ, խորհրդային իշխանութիւնը ստանձնեց պանծացնել այս ժողովուրդին փառաւոր անցեալը — յիշել Տիգրանի յաղթութիւնները

ՕՏԱՐ ԷՋԵՐ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Առաջին Կիրակի իրիկունը Փաւլօ, Սպանիայէն եկած Գնչուն, որ միայն Աստուած գիտէր, թէ ինչու եւ ինչպէս հոն եկած էր, սկսաւ երգել իր ժողովուրդին երգերէն մէկը: Քանի մը անգամ կրկնել տուին անոր այդ երգը, որպէս զի միւսներն ալ զայն սորվէին : Քօրօ, որուն կինը քիչ առեն առաջ մեռած էր, վերադարձաւ իր վրանը, ուր մինակը կ'ապրէր: Երջանիկ էր եւ շատ ուրախ, որ իր ժողովուրդը կ'երգէր այդ գիշեր ու երգով կ'եղբայրանար :

Յաջորդ իրիկունը, քանի մը ըմբշամարտութիւններ տեղի ունեցան : Տղաքը իրենց ուժը կը փորձէին եւ զանազան խաղերով զիրար կը զգետնէին :

Պուլկարները կը փորձէին իրենց մրցակիցներուն կռնակը գետին բերել: Իրենց կզակը կը սեղմէին անոնց կուրծքին վրայ եւ իրենց երկար թեւերը կը փաթթէին անոնց ուսերուն: Երկար սրունքներով մաճառներն ալ իրենց սրունքները կը փաթթէին հակառակորդներուն մէջքին, գալարուն օձերու երեւոյթը պարգելով :

Եւ այսպէս մարդիկ նոր բաներ կը սորվէին իրարմէ: Ու եր ամէն բան սկսաւ լաւ ընթանալ, Քօրօ ուզեց քիչ մըն ալ իր մասին մտածել :

Քառասուն տարեկան էր եւ միս մինակ էր: Հակառակ իր տարիքին, աւելի երիտասարդ կ'երեւար: Իր հաւաքած ժողովուրդին մէջ իրեն յարմար կին մը փնտռեց: Ու կիները բաղդատեց իր հանգուցեալ կնոջ հետ :

Նախ իրեն այնպէս թուեցաւ, թէ անոնց մէջ չկար մէկը, որ իր իտէալը մարմնացնէր : Խօսեցաւ երիտասարդ աղջիկներու հետ՝ բարեկամի մը պէս: Անոնց աչքերուն մէջ կարդաց յոյսը եւ համակրութիւնը: Թէեւ քառասուն տարեկան էր, բայց վերջապէս ցեղապետն էր, զօրաւոր ու խելացի :

Մայրերը առարկութիւն կ'ընէին Քօրոյի տարիքին մասին: Բայց «պարոան»ը աւելի երիտասարդ էր, քան միւս երիտասարդները : Բանակատեղիին մէջ գտնուողներէն ոչ մէկը իրմէ աւելի լաւ կը պարէր: Ան կրնար մինչեւ առաւօտ անընդհատ պարել, մինչ ուրիշներ յոգնասպառ գետին կ'իյնային : Ու չգտնուեցաւ մէկը, որ պոտեմարտի մէջ գետին տապալէր զայն: Այս բաները ծանօթ էին ամէնուն:

Շաբաթը շաբաթին յաջորդեց : Ձիւնամրրիկները սաստկացան եւ շատ երկար տեւեցին : Ձիւնը դիզուեցաւ լեռներու չափ բարձր եւ ձիւնի խոշոր կոյտերը, հովին հետ սկսան պզտիկ գնդակներու պէս ասդին անդին գլորիլ: Պարը պարին յաջորդեց : Քօրօ չգտաւ աղջիկ մը, որ իրեն կին ըլլալու արժանի ըլլար :

Տերերը իրենց կեանքէն դրուագներ կը պատմէին իրարու : Ու Կիրակի մը չեղաւ, որ Քօրօ երիտասարդներէն հրաւէր չստանար՝ հարսնիքի մը ներկայ ըլլալու համար :

Անոնք կը պարէին, կ'երգէին եւ իրարու հետ կը մտերմանային: Բայց Քօրօ տակաւին չէր կրցած իրեն համար կին մը գտնել :

Ամէն անգամ, նոր հարսին ու փեսին դաստակները կտրելէ, զանոնք իրարու կապելէ եւ այր ու կին յայտարարելէ առաջ, Քօրօ լաւ մը կը նայէր նոր հարսին և ինքնիրեն կը հարցնէր, թէ արդեօք այդ մէկը չէ՞ր իր ուզածը :

Քօրօ անքուն գիշերներ կ'անցընէր իր վրանին տակ : Կային շատ մը կիներ, որոնք կ'ուզէին գիշեր մը Քօրոյին հետ լուսցնել : Բայց ան այնպէս կը ձեւացնէր, որ իբրեւ թէ չէր հասկնար անոնց ակնարկներուն եւ շարժուձեւերուն իմաստը:

Օր մը, կառքերու միջեւ վառող խարոյկին շուրջ բոլորուած մարդոց խումբէն դուրս եկաւ երիտասարդ աղջիկ մը, որուն սպիտակ ձեռքէն բռնած էր երիտասարդ, կիսավայրենի թաթար մը :

— Ամուսնացուր մեզ, ըսաւ երիտասարդը Քօրոյին :

Քօրօ իր համակրելի ժպիտով պատասխանեց : Սակայն, րոպէ մը ետք, սարսուռ մը անցաւ իր երակներուն մէջէն :

Ինչո՞ւ այդ աղջկան կը նայէր: Շատ երիտասարդ էր ան, հազիւ տասնըվեց տարեկան ու ամէն անգամ, որ Քօրոյի կողմը կը նայէր, լայն լայն կը բանար իր աչքերը, հասկցնելով թէ կարծուածէն աւելի խելահաս էր :

Սլացիկ եւ սիրուն մարմին մը ունէր այդ աղջիկը : Անոր վզին ու ծոծրակին վիծերը շնորհալի կերպով վար կ'իջնէին ու երկու ձիւնապատ բլուրներու պէս կը բաժնէին իր կուրծքը: Հագած էր ճերմակ, բանուած շապիկ մը, որուն տակէն Քօրօ կը տեսնէր անոր հմայիչ գանձերը : Աղջիկը գլուխը ետ տարած, բարձր բռնած էր ու քիչ մը ծուռ քթին ծայրը կը փայլէր՝ աչքերէն դուրս ցայտող լոյսէն :

Ինչո՞ւ առաջին անգամ ինք տեսած չէր այդ աղջիկը, կը հարցնէր Քօրօ ինքիրեն: Բայց ժողվեց ինքզինքը եւ սկսաւ երիտասարդը դիտել :

Ուրիշ անգամներ ալ տեսած էր զայն ու կը յիշէր, թէ բնաւ համակրած չէր անոր: Թաթարին հաստ ու տգեղ շրթունքներուն վրայ կեղծ ժպիտ մը կար : Աղջիկը ինչո՞ւ զայն ընտրած էր :

Որեւէ առեն պատահած չէր, որ Քօրօ ուշացուցած ըլլար իր պատասխանը՝ ամուսնութեան համար իրեն դիմողներուն:

Թրգմ. Ե. Քամառ ՔՈՆՐԱՏ ՊԵՐԿՈՎԻՉ

(2) (Շար.)

ՆՎՎԱԾՈՒՈ

(ՊՈՍՏԱԿՈՒՆ ՎԿՑ, 364 - 400)

Ի. ՊԱՐԳ

6 — ՈՒՐՈՒՆ ՏՈՒՐ ԵՎ ՆՈՅԱՆ ՎԱՓՈՒՆ

Պատմեցի, որ նրան տասը օրուց ձկնկիս տալու էի։ Ամէն առաւօտ, երբ ես ու Ծեր Տէր Յովհաննէս ձկնորսութեան կ՚երթայինք, ան ալ մեզի հետ կու գար։ Ես կ՚ուզէի, որ ան ինծի հետ ձուկ չբռնէ, որպէսզի ինծի տասը օրուան ձկնկիս չտրուի։ Ան ալ կ՚ուզէր, որ ես ձուկ բռնեմ, որպէսզի ինծի տասը օրուան ձկնկիս տրուի։ Ես ձուկ չէի բռներ, ան ալ կ՚ուզէր, որ ես ձուկ բռնեմ։ Ես ալ կ՚ուզէի, որ ան ձուկ չբռնէ։

դնեն իրենց զինուորական եւ տնտեսական ուժերը ։

3. Անյապաղ մարզել իրենց ժողովուրդները, զինեալ դիմադրութեան համար ։

4. Պատրաստուիլ ձախողեցնելու տըն-տեսական պաշարումը, զարկ տալով ի-րենց գործառնութեանց՝ բարեկամ երկիր-ներու հետ եւ իրենց ազգային ճարտա-րարուեստին ։

5. Ձեռք առնել ամէն բարոյական եւ նիւթական միջոց, օրինաւոր ինքնապաշտ-պանութեան համար, —տնտեսական պոյ-քոթ, արգելք՝ ռազմագիտական արտա-դրութիւններ ճարելու Թշնամիներուն — մանաւանդ քարիւղ — արգելք օգտագոր-ծելու ռազմական խարիսխները եւ օդա-կայանները ։

Համագումարը յանձնաժողով մը կազ-մեց, որ յարաբերութիւն պիտի հաստատէ արաբական կառավարութեանց հետ, ընդ-ունած որոշումները գործադրելու համար։

× Եգիպտոսի առեւտրական նախարարը յայտարարեց Թէ արտաքին առեւտուրը չէ վնասուած պաշարումէն, Թէ կառավա-րութիւնը համաձայնութիւններ կնքած է դրամական վճարումներու համար եւ Թէ արեւելեան երկիրներէ եկած արտադրու-թիւնները 30 առ հարիւր աւելի աժան են, բաղդատելով Արեւմուտքի գիներուն հետ։

ՀԱՅԻ ՏԱԳՆԱՊԸ

Երէկ ալ շարունակուեցաւ փոապաննե-րու գործադուլը, դժուարացնելով Հայի հայթայթումը։ Փռապանները նոր ժողով մը գումարելով, երկու ժամուան փոխոր-կալի վիճաբանութիւններէ ետք որոշեցին բանալ փուռերը, սակայն Հայ չծախել խանութէն։ Հացերը պիտի դրուին Սէնի նահանգապետութեան տրամադրութեան տակ։ Ուրեմն, մաս մը Հաց պիտի եփեն, ժողովուրդը հանդստացնելու համար ։

Կառավարութիւնը պարտաւորիչ աշխա-տանքի հրաւիրած էր աւելի քան 3 հազար փռապաններ, 4200ի վրայ, որպէս զի ժո-ղովուրդը առանց Հացի չմնայ։ Բայց պատրաստուած պաշարը անբաւական էր եւ հազարաւոր քաղաքացիներ ստիպուած էին կարգի սպասել։ Պարտաւորիչ աշխա-տանքի ենթարկուած փուռերուն առջեւ ոստիկաններ կը սպասեն, հրամանը գոր-ծադրել տալու համար։ Օրէնքը մէկ ամի-սէն մինչեւ մէկ տարի բանտարկութիւն եւ 1.200.000 ֆրանք տուգանք կը տրա-մադրէ անսաստողներուն ։

Ծանր տագնապի մը մատնուած են չատ մը գաւառական քաղաքներ ալ։ Ելմտական նախարարը, Պ. Ռամատիէ, յայտարարեց Թէ Հացի պայքարը պիտի չահին եւ Թէ միեւնոյն ատեն պիտի արգիլեն գիներու բարձրացումը ։ Բայց եւ այնպէս Թերթե-րը կը գրեն Թէ չատ մը վայրերու մէջ Հաց կը ծախուի սեւ շուկայի գիներով ։

Վերջին տեղեկութեանց համաձայն, տագնապը կորսնցուցած է իր սուրհանդա-մանքը։ Զինուորական իշխանութիւնն ալ կ՚օգնէ, զինուորի հացեր տրամադրելով ։ Հաց կը բաշխուի տնտեսապէս տկար քա-ղաքացիներուն։ Ճաշարանները դիւրաւ կը ճարեն իրենց հացը ։

× Իսիի մէջ անծանօԹներ խորտակեցին փուռի մը ապակիները։ Իրիկուան դէմ ու-րիշ դէպքեր ալ պատահեցան ։

× Սէն է Ուազի նահանգին մէջ փուռե-րու 40 - 50 առ 100ը վերաբացուած է ։

× Զինուորական վարչութիւնը ժամա-կան 1200 հաց կ՚եփէ հիւանդանոցներուն համար ։

× Քաղաքապետութիւնները մեծ դըժ-ուարութեանց կը հանդիպին, հացերը բաշխելու համար, քանի որ տրամադրելի պաշտօնեաներ չունին ։

× Փռապանները երրորդ անգամ ժողով գումարեցին երէկ, իրենց դիրքը ճշդելու համար ։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԿԻՊՐՈՍԻ մէջ մահուան դատապար-տուած երեք ըմբոստները կախուեցան ուրբաԹ գիշեր։ Զորս հարիւր բանտակից-ներ աղմկալի ցոյց մը կատարեցին այս առԹիւ, «կեցցէ՛ Էօքան» աղաղակելով ։ Յետոյ հայրենասիրական երգեր երգեցին։ Դուրսն ալ ընդհանուր գործադուլ մը սար-քուեցաւ, իբրեւ բողոքի ցոյց։ Յեղ. Կո-միտէն յայտարարութիւն մը հրատարա-կեց, ազդարարելով Թէ վրէժ պիտի լու-ծեն։ Անգլ. իշխանութիւնը պատուիրեց իր հպատակներուն զգուշանալ, որովհետեւ ըմբոստներուն ձեռքը չանցնին իբրեւ պա-տանդ։ Զինուորները կազմ եւ պատրաստ կը սպասեն։ Նիկոսիոյ մէջ ուսանողները բողոքի ցոյց մը սարքեցին ։

ՀԱՅՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

Մարսէյլէն Տէր եւ Տիկին Յովհ. Ու-ղուրեան հազար ֆրանք կը նուիրեն Մշա-կոյԹի տան ֆոնտին, իրենց զաւկին ա-մուսնութեան առԹիւ ։

Ստանալ «Յառաջ»էն ։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Աբրահամեան, Սարխօշեան, Գօճաման-եան ընտանիքները կը ծանուցանեն Թէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատար-ուի այս կիրակի առաւօտ, Փարիզի Հա-յոց եկեղեցին,

ՏԻԿԻՆ ՀՌԻՓՍԻՄԷ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆԻ

մահուան քառասունքին առԹիւ ։

●

Այրի Տիկին Աղաւնի Շիրվանեան եւ պարագաները կը ծանուցանեն Թէ այս կի-րակի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կա-տարուի Փարիզի Հայոց եկեղեցիին մէջ, իրենց ամուսնոյն և ազգականին՝ Պ. Շիր-վանեանի մահուան քառասունքին առԹիւ։

Հանգուցեալին յիշատակը յարգողներէն կը խնդրուի ներկայ ըլլալ ։

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Մուրատեան վարժարանի դպրոցական վերամուտի օրն է 30 Սեպտեմբեր, կիրա-կի կէսօրէ վերջ ։

★

Հայկազեան վարժարանին (32 ռիւ տը Թրէվիզ) հոգաբարձութիւնը կը ծանու-ցանէ Թէ հայերէնի դասընԹացքը կը վեր-սկսի հոկտեմբերի առաջին հինգշաբԹին (4 Հոկտ.)։ Արձանագրութեան համար դիմել նոյն օրը ժամը 2ին դպրոցին սը-րահը ։

●

Ֆ. Կ. Խաչի Տէսինի Ազգ. դպրոցին ար-ձանագրութիւնները կը սկսին 24 Սեպ-տեմբերին։ Կը խնդրուի ծնողներէն դիմել ուսուցչուհի Տիկին Ռ. Մելտոնեանի ։

●

Իսիի Խրիմեան դպրոցի դասընԹաց-քը կը վերսկսի հոկտեմբեր 4ին ։ Ուսուցիչը Պ. Ս. Քաջեան ։

★

Կրընոպլի Ֆ. Կ. Խաչի դպրոցի արձանա-գրութիւնները տեղի պիտի ունենան 30 Սեպտեմբեր, կիրակի առաւօտեան 9էն12, իսկ դասաւանդութիւնները 7 Հոկտեմբեր վերոյիշեալ ժամերուն։ Ուրեմն կը խընդ-րուի ծնողքներէն անխափր իրենց զաւակ-ները արձանագրել դպրոցի սրահը ։

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Ձեռնարկուներ (անթըրփրընէօր) ժ 12 մեծ լայնքով ժերսէի մոնթաժի համար։ Դիմել

« Ets. des Tricots VIENNA »
40, Rue de Montmorency, Paris (3e).
Tél. : TUR. 40-11

ԾԱԽՈՒ Է

Վալանսի « Մարանաթա » Եղբայրու-Թիւնը, ունենալով իր նորաշէն եկեղեցին, տարեց եղբայրներու միահամուռ հաւա-նութեամբ որոշուեցաւ որ իր հին ժողո-վատունը ծախուի ։

Ա) Ունի ընդարձակ Ռէ տը Շօսէ մը,
Բ) Ա. յարկին վրայ 5 սենեակներ ։
Գ) Բ. յարկն ալ 80 քառ. մեԹր մեծու-Թեամբ սրահ մը ։

Տեղեկութեան համար դիմել. —
Mr. Ghazarian Aharon
16, Côte des Chapeliers
Valence (Drôme)

LE LORD

ՇԱՆ ԶԷԼԻԶԷԻ ՆԱՆՈՓ ՃԱՇԱՐԱՆԸ

9 Rue Lord Byron 9

★

Մասնագէտ արեւելեան կերակուր-ներու ։ Ժամադրավայր հայ եւ օ-տար ընտրեալ հասարակութեան մը Երեկոյթի, Հինգշաբթի, կիրակի հաշակում իր «տէօնէր քէպապը»

*

Հեռաձայն Ելիզէ 07-27

ՅԱՐԳԱՆՔԻ ԵՐԵԿՈՅԹ-ՍԳԱՀԱՆԴԷՍ

Ի յիշատակ ԴՐՕՅԻ, Վ. ՆԱԽԱՍԱՐԴ-ԵԱՆԻ, Գնդ. Տ. ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆԻ ։

Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Լիոնի Վարանդեան կոմիտէի ։ Մասնակցու-Թեամբ Ֆ. Կ. Խաչի, եւ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի «Սիամանթօ» խումբի։

Այս չաբաԹ, ժամը 20.30ին Գ. Թաղա-պետարանի սրահը ։

Կը նախագահէ ընկ. ԱՐՇԱԻՐ ՀԱԲԻԼԵԱՆ

Խօսք պիտի առնեն ընկերներ ՆՇԱՆ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ, ԹԱԳԻՈՐ ԱՅՎԱԶԵԱՆ եւ ՄԻՍԱՔ ՄԻՐԶԷ ։

Մեներգ եւ արտասանութիւն ։

Հոգեհանգիստ.— Յաջորդ օրը, 23 Սեպտեմբեր, կիրակի առաւօտ ողբացեալ երեքընկերներու համար մասնաւոր հոգե-հանգիստ Լիոնի Հայոց եկեղեցին ։ Կը հրաւիրենք ընկերները եւ համակիրները։

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

1956 - 1957 տարեշրջանին համար աշա-կերտուհիներու արձանագրութիւնները կը շարունակուին ։

Դիմել վարժարանին տնօրէնութեան հինգշաբԹի եւ չաբաԹ առտուները մին-չեւ ժամը 14:

1, Bld. du Nord, Le Raincy (S. et O.)

ՓանԹէնի եկեղեցիէն առնել Թիւ 146 հանրակառքը եւ իջնել ՓավիյօնՍուՊուա:

ԾԱԽՈՒ Է

Քիլոյով մեծաքանակ բուրդէ ժերսէ, թրիքօ չինելու համար։ Դիմել՝

Maison PARIS-CALIFORNIE
16, Rue St. Cécile, Paris (9e).
Tél. : TAI 64-06

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Դաշնակի հետեւող հայ օրիորդ մը իր եւ իր մօրը համար կը փնտռէ Փարիզի մէջ սենեակ մը, ուր ազատութիւնը ունե-նայ իր դաշնակի դասերը պատրաստելու։ Լաւ վճարում ։ Գրել.—

Mme. Hatzakordzian
45 Rue St. Ferdinand, Paris (17-).

Կ'ՈՒԶՈՒԻ՝

Անթըրփրընէօրներ Սուէտրին վեստերու համար, մեծ քանակութեամբ ։ Գործ ամբողջ տարին։ Ներկայանալ Մոտելով ։

LEGITEX
56 Rue des Petites Ecuries,, Paris (10e).

⁂

Իրենց բնակարաններուն մէջ աշխատող բանուորուհիներ, ֆոնփէքսիօններ, քա-նատիէն, պլուզոն, ֆոնպինեզոն, վեսթոն, փանթալոն, Սալոփեթ եւ կնոջ թայլէօր կարելու համար։ Կը պահանջուի մաքուր աշխատանք ։

Դիմել Յովհ. Նիկողոսեանի,
25, Cours Richard Vitton
Lyon Montchat

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ԻՍԻԻ Հ. Յ. Դ. Զաւարեան կոմիտէի ժողովը այս չաբաԹ, ժամը 21ին, Խրիմ-եան ակումբին մէջ ։

ՊԱՆԵԼՕ ՔԱՇԱՆ.— Հ. Յ. Դ. «Արծիւ» ենԹակոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր ընկերները այս ուրբաԹ, ժամը 20.30ին, ծանօԹ հաւաքատեղին ։ Կարե-ւոր օրակարգ ։

ՇԱԻԻԼ.— Հ. Յ. Դ. Արդութեան խումբի ժողովը այս չաբաԹ, ժամը 21ին, սո-վորական հաւաքատեղին ։

ԿՐԸՆՈՊԼԻ Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղին ընդհ. ժողովը ժամը 15.30ին դպրոցի սը-րահը։ Կարեւոր օրակարգ։ Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ ։

Բժիշկ Վահան Պալասանեան խոր կսկի-ծով կը ծանուցանէ իր եղբօր՝

ԼԵՒՈՆ ՊԱԼԱՍԱՆԵԱՆԻ

մահը որ տեղի ունեցաւ Սեպտ. 15ին, 65 տարեկանին էղանվիլ, իր բնակարանին մէջ ։

Յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Սեպտ. 18ին, ի ներկայութեան իր ընտա-նեկան պարագաներուն, ազգականներուն եւ բարեկամներուն ։

Այս տխուր առԹիւ իր շնորհակալու-Թիւնները կը յայտնէ բոլոր անոնց որոնք իրենց ցաւակցական արտայայտութիւն-ները ունեցան, ողբացեալին դառն կո-րուստին համար ։

× Պ. Լեւոն Պալասանեան Ֆ. Բանակի մէջ ծառայած իբրեւ կամաւոր, եղած է անդամ կամաւորներու եւ Ռազմիկներու Միութեան եւ վարձատրուած է զինուո-րական չքանչանով եւ պատերազմական խաչով ։

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍԵՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Սէնթ Անթուանի Ս. Թա-դէոս եկեղեց. Թաղ. խորհուրդը կը ծա-նուցանէ Թէ յառաջիկայ Հոկտ. 1էն ըս-կսեալ, ամէն հինգշաբԹի առաւօտ ժամը 9էն մինչեւ 12 հայերէն դասեր պիտի տր-ուին։ Ուսուցիչն է Պ. Թրպգոշ:

Կը հրաւիրենք բոլոր ծնողները, որ փուԹան արձանագրել իրենց զաւակները։ (կճիք)

ՍՏԻՊՈՂԱԲԱՐ Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Գործաւորուհիներ իրենց բնակարանին մէջ աշխատող, մասնագէտ սեննէկազգես-տի (րոպ տը շամպր)։ Դիմել՝

Etbs. ORLEANS
170 Rue St. Martin, Paris

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԵՑԷՔ ԵՂԱՆԱԿԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ ՓԱՐԻԶԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԻՆ

ԺՈՐԺ Ե.Ի ՇՔԵՂ ՍՐԱՀՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

կիրակի 28, Հոկտեմբեր, ժամը 16էն կէս գիշեր

Մուտք 500 փրանք — Ապահովել սեղանները հեռաձայնելով

Միութեան գրասենեակը՝ ՓՐՕ. 77-73 — Մանրամասնութիւնները յաջորդով ։

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLONS - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻԿԼԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵՒ ՆՈՐԱՁԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
DIMANCHE 23 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7688 32e ANNEE

Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3499

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՇԻՆՈՒՄ ԵՆ, ՀԱ՛ ՇԻՆՈՒՄ

Երգիծանք չէ, սիրելի ընթերցող, այլ կատարեալ ողբերգութիւն: Մրցրեալ կազմալուծում եւ աղճատում :

Տարիներէ ի վեր, պայքար կը մղենք յանուն մայրենի լեզուի անկախութեան, արդիացման եւ ազատ զարգացման :

Այդ պայքարը կը մղուէր դեռ Գրիգոր Արծրունիի օրերէն, Կովկասի թէ արտասահմանի մէջ, երբ «Մշակ»ը լոյս կը տեսնէր անճոռնի օտարաբանութիւններով :

Պայքարը վերսկսաւ Օսմ. Սահմանադրութեան շրջանին, երբ աւելի սերտ շփում կը հաստատուէր հայութեան երկու հատուածներուն միջեւ: Երբ ականաւոր գրագէտներ եւ հրապարակագիրներ սկըսան գիրքեր գրաւել Պոլսոյ մէջ, իրենց հին ու նոր հրատարակութիւններով եւ հրապարակագրութեամբ :

Աճառեան, Վարանդեան, Ակնունի, Խաժակ, Իսահակեան եւ ուրիշ վաստակաւոր դէմքեր ուշադրութեամբ կը լսէին եղած քննադատութիւնները :

Պայքարը կը մղուէր ոչ միայն եւրոպական — ռուսական աղճատումներու, այլ եւ սերունդէ սերունդ փոխանցուած թաթաբանութեանց դէմ :

Վերջին պատերազմէն ետք, պայքարը ուժգնօրէն շարունակուեցաւ արտասահմանի մէջ ալ, երբ Հայաստանի նորեկ իշխանութիւնը կը փորձէր լեզուն եւս «կոլխոզացնել», միահեծան բռնութեամբ եւ անյատակ ոգիութեամբ :

— «Լեզուն կը ճոխացնեն, պետական լեզու կը ստեղծեն», աւետեցին հասարակ ղպիրներ կամ դիմակաւոր բանդէտներ, լորձնաշուրթն փառաբանութեամբ :

Եւ պահանջեցին որ մենք ալ հետեւինք, ազատ արտասահմանի մէջ :

Խեղճերը կա՛մ իրենց կարդացածը չէին հասկնար, եւ կամ իրենց գիտցած հայերէնն ալ տարբերութիւն չունէր Երեւանի մէջ պարտադրուած խառնակոյտէն:

Ամէնքս ալ գիտենք թէ օտարաբանութիւնը ինչո՛ւ եւ ինչպէս այնքան աւերներ գործեց արեւելեան աշխարհաբարին մէջ, տարիներու ընթացքին :

Ցարական իշխանութեան օրով, յաճախ կը փակուէին Կովկասի հայկական դըպրոցները, փութացնելու համար ծրագրուած ռուսացումը :

Աշակերտը, հազիւ տարրական հայերէն մը սորված, կը մտնէր ռուսական գիմնազիա, աւելի վերջն ալ՝ համալսարան, Ռուսաստանի կամ արտասահմանի մէջ :

Եւ մէջտեղ կուգար ուսանող սերունդ մը՝ խառնիճաղանճ հայերէնով:

Երբ սեղմումները կը մեղմանային, շատեր, մանաւանդ ճեմարանականներ, ոչ միայն հիմնովին սորվեցան մայրենի լեզուն, այլ եւ իրենց կարգին զարկ տուին անոր զարգացման, գիրքեր հրատարակելով եւ գրականութիւն մշակելով:

Անոնք որ ծխական դպրոցէն գիմնազիա անցած եւ յետոյ ռուսական յորձանքին մէջ սուզուած էին, բոլշեւիկեան յեղաշրջումէն ետք ասպարէզ իջան իրենց խեղճուկ պաշարով :

Այդ մուրացածոյ եւ թխածոյ հայերէնն է որ կը պարտադրուի լեզուական կամ «Տերմինոլոգիական — Ինստիտուտ»-ներու միջոցաւ, իբրեւ պետական լեզու :

Այս առթիւ ալ «պլան» մը յօրինուած է, փութացնելու համար ռուսացումը եւ աղճատումը :

Ապացոյց՝ Երեւանի Գիտութեանց Ակադեմիայէն կողմէ հրատարակուած հատոր մը, «Ժամանակակից Հայոց լեզուն եւ ռուսերէնի դերը նրա հարստացման ու զարգացման մէջ»: (Հեղինակ՝ Ս. Ղ. Ղազարեան, 580 էջ, տպ. 1955):

Պիտի խօսինք առանձին, պարզելով սարքուած դաւին խորութիւնը :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆ ԳՈՅԱՑԱՒ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

ԲԱՅՑ ՖՐԱՆՍԱ ՎԵՐԱՊԱՀ

Ուրբաթ օր, երբ կը վերջանար Լոնտոնի Բ. խորհրդաժողովը, նոր անակնկալ մը պատահեցաւ: Ֆրանսայի արտաքին նախարարը, Ք. Փինօ, յայտարարեց թէ չի կրնար անմիջապէս հաւանութիւն յայտնել քուէարկուած բանաձեւին: Իր կարծիքով, այդ յայտարարութիւնը զգալապէս կը տարբերի նախապէս եղած յայտարարութիւններէն: Երէկ արտակարգ նիստի հըրաւիրուած էր նախարարական խորհուրդը, քննելու համար այս հարցը: Անգլիոյ վարչապետը եւ արտաքին նախարարը Փարիզ պիտի գան, չորեքշաբթի օր, խորհրդակցելու համար Պ. Փինոյի հետ :

Անգլիոյ ներկայացուցիչը դոհացուցիչ կը գտնէ խորհրդաժողովին արդիւնքը : Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարն ալ Ուաշինկթըն վերադարձած ատեն հետեւեալ յայտարարութիւնն ըրաւ .

— Աքանչելի ժողով մը եղաւ: Լաւ աշխատանք կատարեց եւ գործակցութեան ողեղեցիկ ոգի մը կը տիրէր ժողովին մէջ : Կը կարծեմ թէ արդիւնքը պիտի զգացուի երբ յաջորդ քայլը առնենք : Ես շատ գոհ եմ ժողովին արդիւնքէն :

Փարիզի թերթերը խոր զարմանք յայտնելով այս լուատեսութեան համար, չեն ծածկեր իրենց մտահոգութիւնը ապագայի մասին: Իրենց կարծիքով, խորհրդաժողովը ձախողած է եւ շահողը գնդ. Նասըրն է: «Ջիջումէ վիջում երթալով, ջրանցքը գործածողներու ընկերակցութիւնը ուրիշ դեր պիտի չկրնայ կատարել — ենթադրելով որ ընդունուի Եգիպտոսի կողմէ — եթէ ոչ բանակցութիւններ կատարել :

Ժողովին մասնակցող 18 պետութիւնները համաձայն ըլլալով հանդերձ ընկերակցութեան կազմութեան, յիշեցուցին թէ ազատ են իրենց կառավարութեանց հաւանութիւնն առնել : Մ. Նահանգներու ներկայացուցիչը անմիջապէս հաւանութիւն յայտնեց, նամակ մը ուղղելով իր անգլիացի պաշտօնակցին :

Կազմուած ընկերակցութեան առաջին ժողովը պիտի գումարուի հոկտեմբեր 1-ին, Լոնտոնի մէջ: Կը յուսացուի թէ այն ատեն պիտի միանան նաեւ Իրան, Փաքիստան եւ Եթովպիա, որոնք վերապահ դիրք մը բռնած էին :

Նոր ընկերակցութիւնը յարաբերութիւն պիտի հաստատէ Եգիպտոսի հետ, երբ կազմակերպիչ մարմինը ժողով գումարէ եւ բանաձեւէ իր ընելիք առաջարկները, համաձայն 1888ի պայմանագրին տրամադրութեանց :

Ամերիկեան շրջանակներու մէջ կը կարծեն թէ գոյացած համաձայնութիւնը յաղթանակ մըն է Տըլըսի համար, որ յղացած էր այս ծրագիրը : Նախարարը Ուաշինկթընի մէջ պիտի խորհրդակցի գանձային վարչութեան հետ, վճարելի տուրքերու մասին: Այժմ խորհրդաժողովին մասնակցող 18 պետութեանց վճարած տուրքերուն 60 առ հարիւր ի պահ կը դրուի նախորդ ընկերութեան մօտ: Մնացեալը 40 առ հարիւրը Մ. Նահանգներուն, արեւմտեան Գերմանիոյ եւ Իտալիոյ բաժինն է: Իրազեկներու կարծիքով, արեւմտեան Գերմանիան ալ պիտի հետեւի Մ. Նահանգներուն: Այն ատեն իր տուրքերը ուղղակի Եգիպտոսի վճարող միակ պետութիւնը պիտի ըլլայ Իտալիան, որ ընդհ. երթեւեկին միայն տասը առ հարիւրը կը ներկայացնէ :

Հրատարակուած տեղեկութեանց համաձայն, կը մօտենան Ապգաժողովին դիմելու օրերը: Անգլիոյ արտաքին գործերու Նախարարութեան ներկայացուցիչն ալ հաստատեց այս պարագան, պատասխանելով թղթակցի մը հարցումներուն :

■ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ■

ԱՆՄԵ՞Ղ ԵՆ ԵՂԵՐ...

Քանի մը տարի առաջ, պուլկար յեղափոխական մը, Կոստով, կախուեցաւ Սոֆիայի մէջ, անլուր նախատինքներով :

Կ'ամբաստանուէր իբրեւ հայրենադաւ, լրտես, վարձկան, լպրծուն օձ եւն.:

Իր ընկերներն ալ զանազան պատիժներ կրեցին:

Այժմ պաշտօնապէս կը հաստատուի թէ ամէնքն ալ անմեղ էին:

Ուրեմն, կը վերահաստատուին թէ Կոստովի եւ թէ միւսներուն պատիւը եւ կուսակցական հանգամանքները :

Գնա կախուէ՛ (կամ գնդակահարուէ), եկուր սիրեմ ...

Երեւանի մէջ ալ, 1937-38ի զանգուածային եւ իրէշային մաքրագործումներուն ատեն, առաջին առթիւ զոհ գնաց երիտասարդ գրագէտ մը, Ակսել Բակունց :

Իսկ Եղիշէ Չարենց մեռաւ բանտին մէջ:

Տարիները թաւալեցան: Ստալինը եւ Բերիան թաղուեցան :

Եւ հիմա փառաբանութեան տաղեր կը հիւսուին ի պատիւ երկու գրագէտներուն, հաստատելով երկուքին ալ անմեղութիւնը եւ հրատարակելով անոնց գործերը :

Չարենցի գործերուն ամբողջական տպագրութիւնը երեւցաւ Երեւանի մէջ, 25.000 օրինակ :

Ա. Բակունցի գործերն ալ հրատարակել գան, որոշեր են իր ծննդավայրին՝ Գորիսի մէկ փողոցը կոչել իր անունով:

Չեմ գիտեր թէ գնդակահարման տեսարանն ալ պիտի ցուցադրե՞ն իր տան կամ թանգարանին մէջ :

Իսկ միւս անմեղ զոհե՞րը :

Տակաւին քանի՞ տարի պիտի սպասենք, անոնց մասին ալ տեղեկութիւններ ստանալու համար :

Խրուշչեւ իր պատմական յայտնութեանց ընթացքին կ'ըսէր թէ երեսուն բռն պղինձ սպառած են, Ստալինի մէկ արձանը շինելու համար :

Այդ «մոնումենտ»ին ամէնէն փիթխաբին կը գտնուի Երեւանի սրտին վրայ:

Պարոններ, ժամանակը եկած չէ՞ «ռեւոլուցիոն ակտ» մը կատարելու, վար առնելով այդ 30 մեթր բարձրութեամբ արձանը եւ անոր կտորներէն կիսանդրիներ շինելով Հայաստանի անմեղ զոհերուն համար ...

ՎԱՀԷ

ՆՈՐ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆԱԳԻՐԸ

Հրատարակուած տեղեկութեանց համաձայն, նոր ընկերակցութեան նպատակը պիտի ըլլայ .—

1. Դիւրացնել ամէն միջոց որ կրնայ առաջնորդել Սուէզի վէճին վերջնական կամ առժամեայ կարգադրութեան եւ օգնել ընկերակցութեան անդամներուն, պաշտպանելու համար իրենց իրաւունքները, համաձայն 1888ի պայմանագրին, միեւնոյն ատեն նկատի առնելով Եգիպտոսի իրաւունքները :

2. Օգնել ջրանցքէն անցքին ապահովութեան, բարւոք վարչութեան եւ տնտեսական մատակարարութեան, անդամակից պետութեանց նաւերուն համար եւ ստանալ Եգիպտոսի ձեռնհաս իշխանութեանց գործակցութիւնը :

3. Իր ծառայութիւնը տրամադրել ոչ-անդամ պետութեանց նաւերուն, եթէ կ'ուզեն օգտուիլ ջրանցքէն :

4. Սպասելով հարցին կարգադրութեան, գանձել ջրանցքին տուրքերը եւ ուրիշ գումարներ: Այս պայմանը կամաւոր է :

5. Քննել որ եւ է նոր եւ կարեւոր դէպք որ կրնայ ազդել ջրանցքինգործածութեան վրայ եւ տեղեկագրել անդամներուն :

6. Օգնել գործնական խնդիրներու քըննութեան, եթէ ջրանցքը թերի գործէ :

7. Դիւրացնել որեւէ կարգադրութիւն որ կրնայ ընդունուիլ Ազգաժողովին կողմէ, եւայլն :

Պ. ՓԻՆՕՅԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Արտաքին նախարարը հետեւեալ յայտարարութիւնն ըրաւ, Փարիզ հասած ատեն .

— Կը կարծեմ թէ օր մը պիտի հարկադրուինք Ազգաժողովին դիմել Սուէզի հարցին լուծման համար: Անշուշտ Ապահովութեան Խորհուրդին, որ միակ իրաւասուն է, եւ ոչ թէ ընդհ. ժողովին: Մենք ժողով մը գումարեցինք որ տեւեց չորս օր եւ որ բաւական դժուարութեանց հանդիպեցաւ: Բայց եւ այնպէս կրցանք կարգ մը շօշափելի արդիւնքներ ձեռք բերել: Նախ՝ հաստատուեցաւ անգլեւֆրանսական համերաշխութիւնը: Յետոյ, կարգ մը երկիրներ որոնք կը վարանէին, յարեցան կամ խոստացան յարիլ կազմուած ընկերակցութեան, իրենց կառավարութեանց հաւանութիւնն ստանալով : Պիտի յայտնեմ նախարարական Խորհուրդին թէ Ֆրանսա պարտաւոր է պահել իր գործելու ազատութիւնը եւ չմասնակցիլ այնպիսի տնօրինութեանց որ կը հակասեն իր շահերուն :

ՏԻՐԱՆ ԱՐՔ. ՆԵՐՍՈՅԵԱՆԻ՞

«Ազդակ»ի տեղեկութեանց համաձայն (21 Սեպտ.), «Յորդանանի բարձրագոյն ատեանին որոշումով կասկածելի հայ եկեղեցականի մը հրահանգուած է 24 ժամէն հեռանալ Երուսաղէմէն»: Կ'ենթադրուի թէ հարցը կը վերաբերի Տիրան արք.ի, որ իր արտաքսման դէմ բողոքած էր բարձրագոյն ատեանին :

Ի՞ՆՉ ԿԸ ԽՈՐՀԻՆ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄԷՋ

Գահիրէի բոլոր թերթերը խոշոր խորագիրներով աւետեցին թէ ձախողած է Լոնտոնի Բ. խորհրդաժողովը : Այս առթիւ մասնաւորապէս կը ծանրանան երեք պարագաներու վրայ .— 1. Պ. Տըլըս չեշտեց թէներեքմեծերուն նպատակն է ոչ ծրագիր մը պարտադրել Եգիպտոսի, ոչ իսկ ստիպել որ օգտագործէ օտար նաւուղիները, ինչ որ կը տարբերի Սըր Էնթ. Իտընի ռազմաշունչ յայտարարութենէն .— 2. Եգիպտոս կրնայ ջրանցքը գործածողներու ընկերակցութիւնը նկատել առաջին քայլ մը միասնաբար քննելու խնդիրը, ինչ որ կը մօտենայ գնդ. Նասրի թելադրութեան: 3.— Արհեստագիտական պաշտօնէութիւն մը կազմելու առաջակը կը մօտենայ Հնդկաստանի թելադրութեան :

× Եգիպտոսի թերթերը կը գրեն թէ նախագահ Նասր Արաբիա պիտի երթայ օդանաւով, խորհրդակցելու համար իր արաբ գինակիցներուն հետ: Հաւանական է որ Հնդկաստանի վարչապետն ալ հրաւիրուի այս տեսակցութեան, որուն պիտի մասնակցին Սուրիոյ նախագահը եւ Արաբիոյ թագաւորը: Հնդկաստանի վարչապետը Արաբիա կը սպասուի երկուշաբթի : Անշուշտ խօսակցութեան գլխաւոր նիւթը պիտի կազմէ Սուէզի խնդիրը : Նոր վերջացաւ Իրաքի եւ Արաբիոյ թագաւորներուն երկօրեայ տեսակցութիւնը: Այս երկու երկիրներուն ձեռքն է Միջին Արեւելքի քարիւղին արտադրութեան կէսէն աւելին: Տեսակցութենէն ետք զեկոյց մը հրատարակուեցաւ որ կ'ըսէ թէ երկու վեհապետները խորհրդակցեցան երկու պետութեանց եւ արաբական բոլոր երկիրներու բարգաւաճման մասին, ընդհանուր համաձայնութեան մը յանգելով :

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՎԻԷՆՆԱՅԻ համայնավար օրաթերթը, «Տէր Աբենտ», դադրեցուց իր հրատարակութիւնը, տնտեսական դժուարութեանց մատնուած ըլլալով :

ՅԱՂԿՍԱՀԱՆՅՈՒՆՏՎԱԾ

ՕՏԱՐ ՀՈՏՈ

Ընթերցասիրութիւնը, հետեւաբար եւ մամուլը, ամենէն աւելի կը սիրէ պատմութիւններ, որոնք ունին իրենց մէջ գոնէ մի քիչ «դետեկտիվ» համ։ Ասոր համար է, որ ամէն անգամ, երբ մեր թերթերուն մէջ կը տեսնենք «Ոճրագործութիւն մը», «Սպանութիւն մը», «Գողութիւն մը» եւ այլն, ամէն մարդ կը սկսի կարդալ զանոնք։ Ասոր համար է, որ ամէն անգամ, երբ կը լսենք «Ոճրագործ մը ձերբակալուեցաւ» կամ «Ոճրագործը կը փնտռուի», ամէն մարդ կը սկսի հետաքրքրուիլ։

Ոճրագործութիւնները, ինչպէս ամէն բան, ունին իրենց պատմութիւնը։ Ոճրագործութիւնները ունին իրենց զարգացումը։ Ոճրագործութիւնները ունին իրենց ոճրագործները։ Ոճրագործները ունին իրենց ոճրագործութիւնները։ Ոճրագործները ունին իրենց ոճրագործութիւնները։ Ոճրագործները ունին իրենց ոճրագործութիւն

ՍՈՒՏՈՒՄՆ

(ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ՎԱՂ, 364 – 400)

Ֆ. ԳԱՎԹ

6.— ՈՒՐԱՑՈՒՄՆ ՏԸՆ ՀՎՈ ՆՆԱՑՈՒՄՆ

Մ-ամսոյ ձեղի ցնծալ չէր թաղումն, ո՛վ ժողովուրդ, եթէ չէր նոյնպէս ուրախ ու ցնծագին ի տեսլեան մեռելոյն, որ էր ի մէջ մեռելոց... Ոչ ոք կարէր ասել զայն, զի ոչ ոք գիտէր զայն, եթէ ոչ միայն Աստուած։ Եւ ոչ ոք կարէր ասել, թէ ո՞ր էր եկեալ, կամ ո՞ր երթայր, կամ ո՞ր էր տեղի հանգստեան նորա։ Ոչ ոք կարէր ասել զայն, զի ոչ ոք գիտէր զայն, եթէ ոչ միայն Աստուած

ՆՈՐԷՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԽՕՍՔԵՐ

Մոսկուայի կառավարական պաշտօնա - թերթը, «Իզվեստիա», կը գրէ թէ Իսրա - յէլ Եգիպտոսի դէմ պիտի պատերազմի Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի հետ, եթէ Սուէզի տագնապը չլուծուի: Յօդուածին խորա - գիրն է,— «Գրգռիչ պատրաստութիւն - ներ Իսրայէլի մէջ»: Թերթը խոստովա - նելով հանդերձ թէ ամէն բան գաղտնի կը պահուի, կ'եզրակացնէ թէ Իսրայէլի հողը իբրեւ խարիսխ պիտի գործածուի, Ե - գիպտոսի դէմ կատարուելիք յարձակման համար: Այս առթիւ կ'ըսէ թէ Իսրայէլ յարաճուն քանակութեամբ զէնքեր կը ստանայ Արեւմուտքէն: Քանատայի կա - ռավարութիւնը առջի օր կը ծանուցանէր թէ 24 ռազմական օդանաւեր պիտի ծախէ Իսրայէլի: «Իզվեստիա» կ'ըսէ թէ Իսրա - յէլ միջին և ծանր հրասայլեր, հակօդային թնդանօթներ, մարտանաւեր եւն. կը ստանայ: Եւ կ'ազդարարէ.— «Իսրայէլի ծայրայեղ հոսանքները պէտք է գիտնան թէ երբ կրակէն շագանակներ կը քաշեն Արեւմուտքի համար, կրնան այրել իրենց մատները»:

✕ Կը հաստատուի թէ գնդ. Նասր մեր - ժած է Հնդկաստանի միջնորդութիւնը: Միւս կողմէ օտար դիւանագէտներ գիտել կուտան թէ Իրաք, Իրան եւ Արաբիա, ինչպէս եւ ուրիշ արաբական երկիրներ պատճառներ ունին դգուշանալու գնդ. Նասրի ծայրայեղութիւններէն, քանի որ իրենց տնտեսութիւնը հիմնուած է քարիւ - ղի վաճառման վրայ: Ցետոյ, լաւ աչքով չեն դիտեր Եգիպտոսի մերձեցումը Խ. Միութեան:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՓՈՍՏԱՊԱՆՆԵՐՈՒ գործադուլը վերջա - ցաւ երէկ, երկու օր ծանր տագնապի մը մատնելէ ետք Փարիզի ժողովուրդը: Զին - ուորական իշխանութիւնը պարտաւորիչ ծառայութեան ենթարկած էր 4200 փոս - տերու տէրերուն երկու երրորդը: Զինուո - րական իշխանութիւնն ալ օգնեց տագնա - պը թեթեւցնելու համար: Հազարաւոր տանտիրուհիներ անտանելի դժուարու - թեանց հանդիպեցան, հաց ճարելու հա - մար: Կը վախցուի նոր տագնապէ մը, վասն զի փռապանները կը մերժեն վճա - րել աշխատաւորներու պահանջած 15 առ հարիւր յաւելումը: Փռապան մը եւ իր կինը 25·000ական ֆրանք տուգանքի դա - տապարտուեցան, այն ամբաստանու - թեամբ թէ տակնուվրայ ըրած էին ուրիշ արհեստակցի մը փուռը, որ կը բանէր:

ՄԻՍԻՆ գինը իջեցնելու համար կառա - վարութիւնը նոր միջոցներ ձեռք առաւ:

Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ նորէն պահանջեց ա - րեւմտեան Գերմանիայէն վերադարձնել 3013 ռուս քաղաքացիներ: Գերմանիան ալ կը գանգատի որ գերման գիտնականներ վար դրուած են Սեւ ծովու ափերուն վը - րայ, հակառակ իրենց կամքին:

ԿԻՊՐՈՍԻ մէջ բողոքի ցոյցերը կը շարու - նակուին, երեք յոյն երիտասարդներու մահապատժին գործադրութեան առթիւ: Այս կախաղաններով ութի հասած կ'ըլլայ մահապարտներուն թիւը: — Աթէնքէն յոյն քաղաքագէտ մը յանձն առաւ իր տունը նուիրել անոր որ կը սպաննէ Կիպ - րոսի անգլիացի կառավարիչը, Սըր Ճոն Հարտինկ: Երեք մահապարտները թաղ - ուեցան բանտին մէջ:

ԱԼԺԵՐԻՈՅ Փալեստրօ քաղաքին մէջ ծուղակն ինկան խումբ մը ֆրանսական զինուորներ, որոնցմէ 17 նորակոչներ բը - պաննուեցան:

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆԻ վարչապետին եւ գնդ. Նասրի միջեւ փոխանակուած նամակնե - րուն մէկ մասը գողցուած է: Ձերբակալ - ուեցաւ բարձր պաշտօնատար մը, իր կնո - ջը հետ:

ՄՈՍԿՈՒԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ դան - ցառութեամբ ամբաստանուած պաշտօնա - տարները այսուհետեւ պիտի չբանտար - կուին, բայց կրնան մեղադրանքի, տու - գանքի կամ պաշտօնանկութեան դատա - պարտուիլ:

ԹԵՀՐԱՆԷՆ կը հեռագրեն թէ Կոմի մէջ բացուած նոր նաւթահորերը կը շարու - նակեն հոսիլ, հակառակ ձեռք առնուած միջոցներուն: Կառավարութիւնը հոսած քարիւղը կը ծախէ թոնը 48 թումանի (2500 ֆրանք): Ցարդ 1·800·000 տակառ քարիւղ հոսած է:

ՍԱԿԱՐԱՆ (21 Սեպտ.) — Զոյլ ոսկի 470·000, նափոլէոն 3430, դուից. 3240, սթերլին 4210, քսան տոլարնոց 16·400: Թղթադրամ (անպաշտօն) — Սթերլին 1025, տոլար 404, պելժ. 8·10, դուից. 97·25, փեզեթա 8·90:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ

«ԼՈՒՍԱԲԵՐԴ»

Տարօնաշունչ հատոր, հեղինակ՝ Նշան Պէշիկթաշլեան, Յառաջաբան՝ Ս. Շահ - նազարեանէ: Պատկերազարդ, 240 էջ, գին 1000 ֆրանք: Հրատարակութիւն Տարօն Տուրուբերանի Հայր. Միութեան կեդր. Վարչութեան (Ամերիկա):

Դիմել հեղինակին.—

52, Rue de Strasbourg, Vincennes (Seine).

●

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆՔ

Գրեց՝ ԱՐՍԷՆ ԵՐԿԱԹ

Արժակ բանաստեղծութիւններ որոնց ֆրանսերէնը երկու հատորներով լոյս տե - սած է, մէկը Փարիզի, միւսը Գահիրէի մէջ:

Ընտիր տպագրութեամբ: Գին 2 տոլար: Հասցէ.—

Arsène Yergath, B. P. 55
Le Caire (Egypte)

ՍՏԱՑԱՆՔ

ՆԻԶԱԿԱՄԱՐՏ ՇԱՐԺԱՐԱՆԱՑ ԴԱՇՏԻՆ ՎՐԱՅ— Գրեց՝ Շաւարշ Նարդունի: 206 էջ, ընտիր տպագրութեամբ:

Դիմել հեղինակին,

32, Rue de Trévise, Paris.

ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆ, դրամա 5 գործո - ղութիւն երկու պատկեր: Գրեց Երեմ Սա - րուխանեան (Վեռաճ): Տպ. Թեհրան: Գին 50 րիալ:

ԲԺԻՇԿ, բժշկական եւ առողջապահա - կան ամսաթերթը Բ. տարի թիւ 3 (1956 Սեպտ.): Կը հրատարակուի խմբագրա - կան կազմի մը կողմէ: Տարեկան բաժնե - գին 10 լիր. ոսկի: Հասցէ.— Նամակա - տուփ 4176, Պէյրութ (Լիբանան):

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Մուրատեան վարժարանի դպրոցական վերամուտի օրն է 30 Սեպտեմբեր, կիրա - կի կէսօրէ վերջ:

●

Ֆ. Կ. Խաչի Տէսինի Ազգ. դպրոցին ար - ձանագրութիւնները կը սկսին 24 Սեպ - տեմբերին: Կը խնդրուի ծնողներէն դիմել ուսուցչուհի Տիկին Ռ. Մելտոնեանի:

●

Կրընոպլի Ֆ. Կ. Խաչի դպրոցի արձանա - գրութիւնները տեղի պիտի ունենան 30 Սեպտեմբեր, կիրակի առաւօտեան 9էն12, իսկ դասաւանդութիւնները 7 Հոկտեմբեր վերոյիշեալ ժամերուն: Ուրեմն կը խնդ - րուի ծնողքներէն անխափ իրենց զաւակ - ները արձանագրել դպրոցի սրահը:

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍ

Պէյրութէն եկած երիտասարդ ուսուցիչ մը տրամադրելի ժամեր ունի հայերէնի դասեր տալու դասընթացքներու մէջ կամ անհատաբար:

Դիմել «Յառաջ»ի, Ա. Պ. սկզբնատա - ռերով:

ԾԱԽՈՒ Է

Վալանսի «Մարանաթա» Եղբայրու - թիւնը, ունենալով իր նորաշէն եկեղեցին, տարեց եղբայրներու միահամուռ հաւա - նութեամբը որոշուեցաւ որ իր հին ժողո - վատունը ծախուի:

Ա) Ունի ընդարձակ ՌԷ տը Շօսէ մը,

Բ) Ա. յարկին վրայ 5 սենեակներ:

Գ) Բ. յարկն ալ 80 քառ. մեթր մեծու - թեամբ սրահ մը:

Տեղեկութեան համար դիմել.—

Mr. Ghazarian Aharon
16, Côte des Chapeliers
Valence (Drôme)

ՎԱՐՁԱԿԱՆ ԴԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

Կը խնդրուի մեր ընթերցողներէն նկատի ունենալ հետեւեալ կէտերը.—

1.— Հասցէի փոփոխութեան պարագա - յին միշտ ղրկել հին հասցէն:

2.— Թերթին չվերաբերած գումարները չղրկել մեր Չէք փոստալի թիւով:

3.— Միութեանց եղած նուէրները կը հրատարակուին մի միայն այն պարագա - յին, երբ գումարը կը ղրկուի Յառաջին կամ ստացող Միութիւնը ինք կուտայ ծա - նուցումը:

4.— Մահազդ, նշանտուք, ամուսնու - թիւն, փնտռտուք, հոգեհանգիստ, շնոր - հակալիք կամ ցաւակցութիւն կը հրատա - րակուին կանխիկ վճարումով:

5.— Անուն եւ հասցէ գրել մաքուր եւ յստակ:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՒԷՐՆԵՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Աղքատախնամ - Որբա - խնամ Միութիւնս շնորհակալութեամբ ստացած է Մարսէյլէն Պ. Յակոբ Փափազ - եանէ հինգ հազար ֆրանք, իր աղջկան Օր. Անահիտ Փափազեանի եւ Սէնթ Էթի - էնէն Պ. Ստեփան Միարանեանի ամուս - նութեան առթիւ: Վարչութիւնս կը մաղ - թէ նորապսակ ամոլին երջանիկ կեանք:

Շնորհակալութեամբ ստացած է նաեւ Ա. Պասմաճեանէ հազար ֆր., վիճակա - խաղի առթիւ շահած առարկային փոխան:

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

1956 - 1957 տարեշրջանին համար աշա - կերտուհիներու արձանագրութիւնները կը շարունակուին:

Դիմել վարժարանին տնօրէնութեան հինգշաբթի եւ շաբաթ առտուները մին - չեւ ժամը 14:

1, Bld. du Nord, Le Raincy (S. et O.)

Փանթէնի եկեղեցիէն առնել թիւ 146 հանրակառքը եւ իջնել ՓավիյօնՍուՊուա:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԱԼՖՈՐՎԻԼ.— Պ. Յակոբ Գումրեան, զաւակը ու ազգականները շնորհակալու - թիւն կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք ցա - ւակցութիւն յայտնեցին անձամբ, գրաւոր կամ ծաղկեպսակով իրենց կնոջ, մօր եւ ազգականին Տիկին Զապել Գումրեանի մահուան առթիւ: Յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Սեպտ. 19ին:

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Դաշնակի հետեւող հայ օրիորդ մը իր եւ իր մօրը համար կը փնտռէ Փարիզի մէջ սենեակ մը, ուր ազատութիւնը ունե - նայ իր դաշնակի դասերը պատրաստելու: Լաւ վճարում: Գրել.—

Mme. Hatzakordzian
45 Rue St. Ferdinand, Paris (17-).

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ԿՐԸՆՈՊԼԻ Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղին ընդհ. ժողովը ժամը 15·30ին դպրոցի սը - րահը: Կարեւոր օրակարգ: Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ:

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍԵՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Սէնթ Անթուանի Ս. Թա - դէոս եկեղեց. թաղ. խորհուրդը կը ծա - նուցանէ թէ յառաջիկայ Հոկտ. 1էն ըս - կսեալ, ամէն հինգշաբթի առաւօտ ժամը 9էն մինչեւ 12 հայերէն դասեր պիտի տը - րուին: Ուսուցիչն է Պ. Թրազոշ:

Կը հրաւիրենք բոլոր ծնողները, որ փութան արձանագրել իրենց զաւակները: (Կնիք)

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

— Տիկին Հայկանուշ Տէյիրմէնճեան, Վառնացի, կը փնտռէ իր եղբայրը, Գրի - գոր Դուրպէթեան Յակոբի, ծնած Վառ - նա: Պուլկարիայէն Հայաստան գաղթած:

— Էլմաեան Յակոբ Յովսէփի, Երեւա - նէն, կը փնտռէ իր ազգականները Պալ - թազար եւ Միհրան Ալադեան, Պաֆրացի: Ամենօք կ'գտնուէին Վալաս:

— Եղիսաբէթ Սարգիսեան, կը փնտռէ իր մօրքրոջին Պօղոս Սաքլամեանը, որ այժմ 44 տարեկան ըլլալու է:

— Վիրապ Ղազարեան կը փնտռէ իր եղ - բայրը, Հայրապետ Ղազարեան Դուէյթի:

— Կը փնտռուի Արապեան Ենովք Վար - դերեսի, Զալկարացի, ծնած 1923ին, ռազմադերի:

— Տիկին Գոհար Բարունակեան կը փն - տռէ իր հօրեղբօրորդին՝ Գրիգոր Բարու - նակեանը:

— Թագուհի Մարտիկեան, Երեւանէն կը փնտռէ իր քեռորդին՝ Պ. Գէորգ Թիւ - ֆէնկճեանը, Պոլսեցի, որ Պոմոն կը գտնուէրատեն մը:

— Կը փնտռուի Ազատ Ահարոնեան Մեւ - րոպի, ծնած 1919ին, ռազմադերի:

— Տիկին Մարի Հաճի Յակոբեան կը փնտռէ իր հօրեղբօրորդին Գրիգոր Հաճի Յակոբեանը, հօր անունը Աթանաս, մօր անունը Զայնիկ, Օվաճըղցի:

— Սեդրակ Յարութիւն, Աշտարակցի:

Տեղեկացնել՝

Pasteur Hélvadjian, Clos Reynaud
Gardanne (B. du R.)

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Մոթէորով մեքենայի վրայ աշխատող կին գործաւորուհիներ:

Դիմել Հայթաեանի,

IMPER - AS
21, Rue des Jeûneurs, Paris (2e)
Tél. : GUT. 00-31

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԵՑԷՔ ԵՂԱՆԱԿԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ ՓԱՐԻԶԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԻՆ

GEORGES V. Ի ՇՔԵՂ ՍՐԱՀՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

կիրակի 28, Հոկտեմբեր, ժամը 16էն կէս գիշեր

Մուտք 500 ֆրանք — Ապահովել սեղանները հեռաձայնելով

Միութեան զրասենեակը՝ PRO. 77-73 — Մանրամասնութիւնները յաջորդով:

Կ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

10 RUE DU CAIRE et 200 RUE SAINT DENIS — PARIS

ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹ ՄԸ ԽԱՆՈՒԹՊԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՎԱՃԱՌՈՐԴՆԵՐՈՒ

ՄԵԾ ՄԹԵՐՔ ԹՐԻՔՕ ՇԻՆԵԼՈՒ ՅԱՏՈՒԿ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐՈՒ

ԱՄԷՆ ԳՈՅՆԷ ԵՒ ՏԵՍԱԿԷ, ՊԱՏՐԱՍՏ ԹՐԻՔՕՆԵՐՈՒ, ԱՅԼԱԶԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐՈՎ ԵՒ ՀԱՃԵԼԻ ԳՈՅՆԵՐՈՎ

ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ԵՒ ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ

ԱՃԱՊԱՐԵՑԷՔ ՕԳՏՈՒԻԼ ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹԷՆ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 25 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

MARDI 25 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7689 — 32e ANNEE — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3500

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՋԱՐԸ ԽԱՓԱՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ձախողած կը համարուի Լոնտոնի երկ-րորդ խորհրդաժողովը : Ոչ միայն հակառակորդներուն, այլ եւ բուն ժողովականներուն կողմէ :

Ամէնէն աւելի զառնացած է Ֆրանսան, որ համաձայնութիւն յայտնելով հանդերձ, կ'ուզէ պահել իր գործելու ազատութիւնը: Իրեն հետ է Անգլիան :

Ուրիշ երկիրներ ալ զանազան վերապահումներ ունին: Վերջնական կացութիւնը պիտի պարզուի Հոկտեմբեր 1ին, երբ մասնակցող կառավարութիւնները ճշդած ըլլան իրենց դիրքը:

Դժգոհներուն գլխաւոր առարկութիւնն այն է թէ գոյացած համաձայնութիւնը չի համապատասխաներ առաջին օրերու վճռական յայտարարութեանց :

Յուլիս 26էն անմիջապէս ետք, երբ Գնդ. Նասր կ'ազգայնացնէր Սուէզի Ջրանցքը, սպառնալից դիրք մը բռնած էին մասնաւորապէս Ֆրանսա եւ Անգլիա : Նոյն իսկ զինուորական պատրաստութիւններ կատարեցին, ի հարկին միջամտելու համար:

Յետոյ ժողովներ, յայտնի եւ գաղտնի խորհրդակցութիւններ, եւ վերջապէս համաձայնագիր մը, որ անմիջապէս մերժուեցաւ Եգիպտոսի կողմէ, երբ դեռ Գահիրէ չէր հասած Հինգերու յանձնախումբը, նախագահութեամբ Աւստրալիոյ վարչապետին :

Դեռ նոր վերջացաւ Լոնտոնի երկրորդ խորհրդաժողովը, յանգելով համաձայնութեան մը որ նախորդին կմախքն է :

Կը թուի թէ նորէն ծայրէն պիտի սկսի ծրագրուած ընկերակցութիւնը, կամ Ակումբը: Պիտի փորձէ բանակցիլ Եգիպտոսի հետ, միջին ճամբայ մը գտնելու համար :

Այս նահանջը հետեւանք է ոչ միայն հանրային կարծիքի ճնշումին, այլ եւ մասնակցող 18 պետութեանց մեծ մասին մտավախութեան :

Տագնապին սկիզբէն իսկ, բոլոր երկիրներուն մէջ վճռական դիրք բռնեցին ընդդիմադիր հոսանքները, բողոքելով զինեալ միջամտութեան դէմ :

Մ. Նահանգները անգլեւֆրանսական ճակատին ուժ տալով հանդերձ, կը համակնէին թէ համաձայն չեն ծայրայեղութեանց դիմելու :

Արաբական աշխարհը ջղագրգիռ վիճակ մը կը մատնէր, միացեալ ճակատ կազմած չըլլալով հանդերձ :

Իսկ Խ. Միութիւնը յայտնապէս դիրք բռնած էր իր նպաստ Եգիպտոսի :

Գահիրէի խորհրդային դեսպանը դարձած էր մտերիմ խորհրդական մը, որ շարունակ նոր հրահանգներ կը ստանար Մոսկուայէն :

Այս բոլոր պարագաները հետզհետէ կը թանձրացնէին մթնոլորտը: Եւ վերջապէս, գլխաւոր շահակիցները շատ լաւ կ'ըմբռնէին թէ որեւէ յախուռն ձեռնարկ պիտի յանգէր զինեալ ընդհարումի մը, եթէ ոչ երրորդ աշխարհամարտին :

Այս փրկարար վախին շնորհիւ էր որ կարելի եղաւ պահպանել խաղաղութիւնը, շատ աւելի ծանրակշիռ պարագաներու մէջ:

Գ. աշխարհամարտի մը մղձաւանջը, անոր հեռանկարը դարձած է տեսակ մը չարխափան կամ շանթարգել, կանխելու համար նոր փոթորիկներ :

Միայն մեր «եկեղեցասէր»ներն ու եպիսկոպոսներն են որ կ'արհամարհեն այդ վտանգը, ատելութեան եւ կրքեր սարքելով կամ Սփինքսը կապկելով :

Եթէ փորձէք լռութեան կամ զգաստութեան կոչ մը ուղղել, տասը դար ետ կ'երթան, համոզելու համար թէ ազգովին փրկուած ենք, երբ մայր-եկեղեցի մը եւս չինուի Լիբանանի մէջ, Անթիլիասի դիմաց ...

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ ԱԶԳԱԺՈՂՈՎԻՆ ԿԸ ԴԻՄԵՆ

ԵԳԻՊՏՈՍ ԱԼ, ԻՐ ԿԱՐԳԻՆ

Բրիտանական կառավարութիւնը կը ծանուցանէ թէ Ֆրանսայի հետ համախորհուրդ, խնդրած է Ազգաժողովէն նիստ հրաւիրել Ապահովութեան Խորհուրդը, վաղը, չորեքշաբթի, քննելու համար Սուէզի խնդիրը :

Այս ձեռնարկով, Անգլիոյ վարչապետը կ'ուզէ ապացուցանել ընդդիմադիրներուն թէ կառավարութիւնը ամէն գործնական միջոց ձեռք առած է, խաղաղութեամբ լուծելու համար Սուէզի Ջրանցքին ազգայնացման առթիւ ծագած վէճը: Ապահովութեան Խորհուրդին կը մնայ բացատրութիւն պահանջել Եգիպտոսէն եւ ճշդել թէ ի՛նչ պայմաններով կը հաւանի լուծել տագնապը : Անգլիոյ արտաքին նախարարութեան բանբերը բացատրեց թէ Անգլիա հաստատ կը մնայ Ջրանցքին միջազգային վարչութեան տեսակէտին վրայ, համաձայն 1888ի պայմանագրին եւ թէ Եգիպտոս իրաւունք չունէր ազատ նաւարկութեան վերջ տալու միակողմանի կարգադրութեամբ : Ուրեմն, անհրաժեշտ է նոր ձեւ մը գտնել, հաստատելու համար Ջրանցքին միջազգային հանգամանքը: Ոչ ոք կը պահանջէ որ վերահաստատուի նախկին ընկերութեան սեփականութիւնը: Անգլիայէն եւ Ֆրանսայէն զատ, միւս պետութիւններն ալ համաձայն են որ վէճը քննուի Ազգաժողովին կողմէ : Մ. Նահանգներն ալ սկզբունքով համաձայն են, բայց կը նախընտրէին որ դիմումը կատարուի Հոկտ. 1ին, երբ ժողով պիտի գումարէ նոր ընկերակցութեան կազմակերպական մարմինը :

Ամէն պարագայի մէջ, 18 պետութիւնները միշտ հաւատարիմ կը մնան Ջրանցքին միջազգային վարչութեան ծրագրին: Անգլիոյ արտաքին նախարարութեան յայտարարութիւնը կ'ըսէ .

— Մենք լիովին պիտի ընծայենք մեր աջակցութիւնը նոր ընկերակցութեան եւ կը կարծենք թէ ան օգտակար դեր մը պիտի կատարէ, եգիպտական կառավարութեան հետ բանակցելու եւ ճամբան հարթելու համար :

Նոյն յայտարարութեան համաձայն, Անգլիոյ արտաքին նախարարը Նիւ Եորք պիտի երթայ, մասնակցելու համար Ապահովութեան Խորհուրդի նիստին : «Կը կարծենք թէ ժամանակը եկած է, որ Ազգաժողովին մօտ կատարուած դիմում մը դիւրացնէ վէճին կարգադրութիւնը » :

Երկու կառավարութեանց դիմումը զարմանք պատճառեց Ազգաժողովի շրջանակներուն մէջ: Բայց իրազեկներ կը հաւատան թէ Մ. Նահանգները ամէն աջակցութիւն պիտի ընծայեն Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ, Ապահովութեան Խորհուրդին առջեւ: Վէճը պիտի քննուի համաձայն Ազգաժողովին ուխտին 33, 35, 39 եւ 40 յօդուածներուն:

Ապահովութեան Խորհուրդին անդամներն են Ֆրանսա, Անգլիա, Մ. Նահանգներ, Խ. Միութիւնը, Զինաստան, Իրան, Եուկոսլաւիա, Աւստրալիա, Պելժիա, Քուպա եւ Փերու :

✕ Անգլեւֆրանսական ձեռնարկէն անմիջապէս ետք, Ազգաժողովին եգիպտական եւ իրանեան պատուիրակները տեսակցութիւն մը ունեցան :

✕ Վերջին լուրերու համաձայն, Եգիպտոս ալ պիտի դիմէ Ապահովութեան Խորհուրդին, իբրեւ հետեւանք՝ անգլեւֆրանսական ձեռնարկին:

Գնդ. Նասր պիտի փորձէ առարկել Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ պատճառաբանութեանց դէմ եւ խնդիրը պիտի բանաձեւէ համաձայն իր տեսակէտներուն: Անգլեւ-

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ՀՐԱՉ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Երկու տարի առաջ այսօր, 25 Սեպտեմբեր, գուժկան հեռագիր մը Միլանոյէն.

— Հրաչ Սարգիսեան յանկարծամահ...

Շատոնց վարժուած ենք շանթահար մահերուն, որոնք նոյնքան յանախադէպ են այսօր, որքան ենթընթաց կառքերու պատճառած կորուստները :

Եւ սակայն, կը դժուարանայինք հաւատալ, նկատի առնելով իր առոյգ դիմագիծը եւ աշխոյժ շարժուձեւերը :

Աւելի վերջը պիտի իմանայինք թէ խ-կապէս կը տառապէր սրտի տկարութենէ մը, որ ամէն բանէ առաջ հանգիստ կը պահանջէր :

Պատահաբար ծանօթացանք 1927ին, երբ իր առաջին գրութիւնը կը բերէր «Յառաջ»ի:

Դրացիներ էինք այն ատեն, երբ թերթը կը տպուէր *Մասիս* տպարանը, Լաֆայէթի վրայ :

Մարդամօտ էր եւ զգայուն :

Շատ բան չէի գիտեր իր անցեալ կեանքի մասին:

Երգնկացի է, կ'ըսէին, զաւակը վաստակաւոր դաստիարակի մը: Ժամագործութիւնը կատարելագործած՝ Զուիցերիոյ մէջ :

Կարեւորը իր անցեալը չէր, այլ ներկան: Ուրիշ խօսքով, իր կամաւոր, զործօն եւ եռանդուն ծառայութիւնը՝ հայկական մշակոյթին :

Իր նախասիրած ճիւղն էր թատրոնը : Կանոնաւորապէս կը հետեւէր Փարիզի թատերական կեանքին, միեւնոյն ատեն գուրգուրալով հայկական բեմին վրայ :

Հատոր մը կրնան կազմել իր պարբերական տեսութիւնները, որոնց մէջ կան ամբողջական ուսումնասիրութիւններ ալ, ինչպէս եւ մենագրութիւններ :

Ունէր կիրթ լեզու մը, յայտնապէս ազ-

ՋԱԽՋԱԽԻՉ ՅԱՂԹԱՆԱԿ ՄԸ ԵՒՍ ՀԱԼԷՊԻ ՄԷՋ

Երէկ հետեւեալ հեռագիրը ստացանք Հալէպի մեր թղթակցէն. —

ՀԱԼԷՊ, 23 *Սեպտ*.— ՋԱԽՋԱԽԻՉ ԵՒ ԱՆՆԱԽԸՆԹԱՑ ՅԱՂԹԱՆԱԿ ՄԸ ՇԱՀԵՑԱՆՔ ԳԱՒԱՌ. ԺՈՂՈՎԻ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԸՆՏՐՈՒԹԵԱՆՑ ՄԷՋ: ԸՆՏՐՈՂՆԵՐՈՒՆ 87 ԱՌ ՀԱՐԻՒՐԸ ԻՐԵՆՑ ՔՈՒԷՆԵՐԸ ՏՈՒԱԾ ԷԻՆ Հ. Յ. Դ. ՑԱՆԿԻՆ :

ԽՄԲ.— Այս ընտրութիւնները երկու անգամ յետաձգուած էին կառավարութեան կարգադրութեամբ, հակառակորդներու դաւերուն հետեւանքով :

դուած՝ փրանսերէնէ, բայց միշտ հայաշունչ :

Իբրեւ անկախ աշխատաւոր մշակոյթի ճակատին, նիւթապէս ալ կ'օգնէր գրական - թատերական ձեռնարկներու, ինչպէս եւ անհատ հեղինակներու :

Ժամագործի խանութին մէջ անկիւն մը ունէր, հայերէն գիրքերու տարածման համար :

Վերջին աշխարհամարտէն ետք, ազգային գործերու անդաստանն ալ մտաւ:

Իբրեւ բարեխառն մարդ, ամէն բանէ առաջ կ'ուզէր ոչ միայն դրական աշխատանքներ կատարել, այլեւ մթնոլորտ ստեղծել, ներդաշնակ եւ պայծառ գործակցութեան մը համար:

Հաւասարակշռութեան ազդակ մըն էր, միշտ բարեմիտ եւ լաւատես :

Դժբախտաբար իր վերջին տարիները մթագնեցան դառն յուսախաբութիւններով :

Ինքն ալ մնաց անձառանգ՝ այս նաւաբեկութեան վրայ :

Ո՜րքան բազմապատկուեցան կսկծալի կորուստները՝ այս մռայլ օրերուն ...

ՎԱՀԷ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԴԱՌՆՈՒԹԻՒՆԸ

Վարչապետ Գ. Կի Մոլէ կիրակի օր ճառ մը խօսելով Լանսի մէջ (Հիւս. Ֆրանսա), « իր զառնութիւնը եւ անձկութիւնը » յայտնեց Լոնտոնի երկրորդ խորհրդաժողովին առթիւ, «անբաւական գտնելով իր բարեկամներուն եւ դաշնակիցներուն միութիւնը»: Ահաւասիկ իր ճառին ամփոփումը .

— Միշտ հաւատարիմ մենք մեզի, հաստատեցինք թէ թշնամիներ չենք հարստահարուած ժողովուրդի մը, թէ առիթ չենք փնտռեր խաչակրութիւն մը կատարելու համար, այլ հակառակ ենք ծաւալապաշտութեան, գաղափարական ըլլայ թէկուզայն: Մենք սպառեցինք խաղաղ կարգադրութեան մը բոլոր կարելի միջոցները, համաձայն Ազգաժողովի ուխտին : Մենք ճանչցանք համագերմանութիւնը, տանուտէրներու ցեղին փառաբանութիւնը, Հիթլէրի չափազանցեալ երազները, եւ գիտենք որ այդ բոլորը հրապուրեցին ամբողջ ժողովուրդ մը : Այսօր Գերմանիան — եւ Եւրոպան — դեռ բոլորովին վերականգնած չեն մէկ մարդու յիմարութեան

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

Ֆրանսական ծանուցագիրը կը խնդրէ Ապահովութեան Խորհուրդէն քննել «եգիպտական կառավարութեան միակողմանի արարքին հետեւանքը »: Երկու կառավարութիւնները այսպէս խմբագրած էին իրենց դիմումը Սեպտ. 12ին, երբ Եգիպտոս ալ անմիջապէս դիմում կատարեց, գիտել տալով թէ «անգլեւֆրանսական ամբաստանութիւնը որեւէ իրաւական, պատմական եւ բարոյական հիմք չունի»:

Գնդ. Նասր Արաբիա կը գտնուի այժմ, այնպէս որ կացութիւնը պիտի պարզուի վերադարձէն ետք :

ՏԻՐԱՆ ԱՐՔ. ԱՆՊԱՐՏ

Ամմանէն «Ազդակ»ի ուղղուած նամակ մը (22 եւ 23 Սեպտ.) կը ծանուցանէ թէ Յորդանանի Գերագոյն Ատեանը լսելով Տիրան արք.ի բացատրութիւնները, անպարտ հռչակած է զայն եւ արտօնած է որ բնակի Երուսաղէմի մէջ :

Նոյն աղբիւրին համաձայն, Պատր. Տեղապահ Եղիշէ արք. նոր ուղեւորութիւն մը պիտի կատարէ դէպի Եւրոպա :

✕ Պէյրութի «Էլ Եոմ» թերթը հետեւեալ հեռագիրը ստացած է Ամմանէն . — « Տիրան արք. դատ բացած էր Գերագոյն Ատեանին առջեւ, Եղիշէ արք.ի դէմ, որ զինքը ամբաստանած էր թէ քաղաքականութեամբ կը զբաղի եւ կապ ունի օտար պետութեան մը հետ : Գերագոյն Ատեանը քննելով խնդիրը, ջնջեց արտաքսումի որոշումը »:

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ կը հեռագրեն թէ յորդանանեան ոստիկաններ եւ հրացաններ սպաննեցին երեք գիւղականներ եւ վիրաւորեցին 15 հոգի:: Յորդանան ալ կը ծանուցանէ թէ երեք հոգի սպաննուեցան եւ 7 հոգի վիրաւորուեցան, երբ արգիլեալ շրջանին կը մօտենային :— Ուաշինկթընի, Լոնտոնի եւ Մոսկուայի խորայէլեան դեսպանները իրենց երկիրը կանչուեցան, խորհրդակցելու համար կացութեան մասին :

ԱՆԳԼԻԱՅԻ լրատեսներու գաղափարութիւնը մէկ ամիս եւս յետաձգուեցաւ եգիպտական կառավարութեան կողմէ :

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ Գերմանիա տասը միլիառ մարքի (800 միլիառ ֆրանք) զէնք եւ ռազմանիւթ պիտի ապսպրէ Անգլիոյ, Մ. Նահանգներու, Ֆրանսայի, Թուրքիոյ եւ Իտալիոյ զինագործարաններուն, երեք տարուան վրայ: Պիտի գնուին մասնաւորապէս օդանաւեր եւ ծանր զէնքեր :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ս. Ա. Գ. Ի. Ն. — Մայրը օրորոցիդ, Ա. Ա. Ա.

ՆԱՎԱՊԱԿ

(ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ 364 – 400)

Բ. ԳԼԽԻ

6.— ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ ԻՎ ՏՆԵՑ ՎԱՂՈՒՑ ՀԱՐՑԸ

Տիկնիշ հայրը, ինչպես որ ասում էին, ամեն տարի իր եղբայրների մոտ էր գնում Ղարսի գավառը, ուր ամառ անց էր կացնում։ Այդ անգամ էլ նա ուզում էր գնալ, բայց Տիկնիշը չէր ուզում մնալ տատի մոտ։ Նա ասում էր, որ ինքն էլ է ուզում գնալ հոր հետ։ Հայրը ասում էր, որ ինքը շուտ է վերադառնալու, իսկ Տիկնիշը պետք է մնա տատի մոտ։ Տիկնիշը հարցնում էր հորը, թե ինչու է նա շուտ վերադառնալու, ինչու չի կարող իր հետ տանել Տիկնիշին։ Հայրը պատասխանում էր, որ ինքը գնում է գործի համար, իսկ Տիկնիշը գնալով ինչ անելու է։

Տիկնիշը հարցրեց հորը, թե ինչ գործի համար է նա գնում։ Հայրը պատասխանեց, որ ինքը գնում է ոչխարներ գնելու։ Տիկնիշը հարցրեց, թե ինչ է ոչխար գնելը։ Հայրը պատասխանեց, որ ոչխարը մի կենդանի է, որի միսն ուտում են, իսկ բրդից շորեր են կարում։ Տիկնիշը հարցրեց, թե ինչ է միս ուտելը և շորեր կարելը։ Հայրը պատասխանեց, որ միսը ուտելը նշանակում է նրանով կերակուր պատրաստել, իսկ շորեր կարելը նշանակում է նրանից շորեր կարել։

Տիկնիշը հարցրեց հորը, թե ինչ է կերակուր պատրաստելը։ Հայրը պատասխանեց, որ կերակուր պատրաստելը նշանակում է ուտելիք պատրաստել։ Տիկնիշը հարցրեց, թե ինչ է ուտելիք պատրաստելը։ Հայրը պատասխանեց, որ ուտելիք պատրաստելը նշանակում է ուտելիքը եփել, տապակել, կամ թխել։ Տիկնիշը հարցրեց, թե ինչ է եփելը, տապակելը և թխելը։ Հայրը պատասխանեց, որ եփելը նշանակում է ուտելիքը կաթսայի մեջ դնել և ջրի մեջ եռացնել։ Տապակելը նշանակում է ուտելիքը թավայի մեջ դնել և կրակի վրա տաքացնել։ Թխելը նշանակում է ուտելիքը ջեռոցի մեջ դնել և կրակի վրա տաքացնել։

Տիկնիշը հարցրեց հորը, թե ինչ է կաթսան, թավան և ջեռոցը։ Հայրը պատասխանեց, որ կաթսան մի կլոր անոթ է, որի մեջ ջուր են լցնում և եռացնում։ Թավան մի հարթ անոթ է, որի մեջ յուղ են լցնում և տապակում։ Ջեռոցը մի քառակուսի անոթ է, որի մեջ կրակ են վառում և տաքացնում։

Տիկնիշը հարցրեց հորը, թե ինչ է կրակը։ Հայրը պատասխանեց, որ կրակը մի շատ տաք բան է, որը այրում է։ Տիկնիշը հարցրեց, թե ինչ է այրելը։ Հայրը պատասխանեց, որ այրելը նշանակում է կրակի մեջ դնել։ Տիկնիշը հարցրեց, թե ինչ է կրակի մեջ դնելը։ Հայրը պատասխանեց, որ կրակի մեջ դնելը նշանակում է կրակը վառել։ Տիկնիշը հարցրեց, թե ինչ է կրակը վառելը։ Հայրը պատասխանեց, որ կրակը վառելը նշանակում է կրակը վառել։

Տիկնիշը հարցրեց հորը, թե ինչ է կրակը վառելը։ Հայրը պատասխանեց, որ կրակը վառ

պատճառած աղէտներէն : Տեսանք նաեւ Սթալինի համաշխարհային փառամոլութիւնը, երբ, վերջին պատերազմէն ետք, խլրացուց նախկին ցարերու հին երազները : Անշուշտ իր նուաճումները չոյեցին ռուս ազգայնականութիւնը եւ ժողովրդականութիւն չահեցուցին իրեն, միեւնոյն ատեն ամբողջովին իր կամքին ենթարկելով վարչական մեքենան : Եւ սակայն Սթալին տխրութեան ընկրկիլ եւ խորհրդային վարիչները իրենք սկսած են ըմբռնել սթալինեան խելագարութիւնը :

« Այսօր առպարէզ կը կարդայ ոչ այնքան մեծ մարդ մը, Նասր : Տարակոյս չկայ թէ համարաբական շարժումը արձագանգներ գտած է Միջին Արեւելքի ժողովուրդներուն մէջ, թէ հին երազներ կ'արթնցնէ եւ թէ բազմաթիւ Արաբներ պատրաստ են իրենց հերոսը դարձնելու Նասրը : Ափսո՛ս, ազատ ասպարէզ տալով մէկ մարդու փառամոլութեան, դէպի կործանում եւ յուսահատութիւն կ'առաջնորդեն իրենց շրջանը : Ինչո՞ւ չյայտնել մեր դառնութիւնը, մեր մտահոգութիւնը, երբ կը տեսնենք որ ազատ ժողովուրդները ամէնքը միասին չեն ըմբռներ վտանգը, թէ տակաւին մեր կամեցողութեան չի համապատասխաներ բաւարար միութիւն մը մեր բարեկամներուն եւ դաշնակիցներուն կողմէ : Այս եզրակացութիւնը կը վրդովէ մեզ, բայց չի վհատեցներ : Կը վստահեցնեմ թէ Ֆրանսայի կամքը չէ խախտած : Գիտեմ որ Մեծն Բրիտանիոյ կամքն ալ անփոփոխ կը մնայ : Անգլիոյ վարչապետին գալուստը պիտի ապացուցանէ թէ կատարեալ է ֆրանքեւանգլիական համերաշխութիւնը » :

ԱՌԱԲԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԸ

Գնդ. Նասր, Սուրիոյ նախագահը եւ Արաբիոյ Թագաւորը վերջացուցին իրենց խորհրդակցութիւնները, հաստատելու համար համարաբական միութիւնը : Եգիպտոսի նախագահը Արաբիա հասած էր մասնաւոր օդանաւով մը եւ ծափահարուեցաւ 100.000 բնիկներու կողմէ : Արաբիոյ գահաժառանգ իշխանը յայտարարեց թէ « յաղթական պիտի հանդիսանան բոլոր պայքարներէն » :

Այս խորհրդաժողովը լրացուցիչ մասը կը համարուի վերջերս կատարուած տեսակցութեանց : Իրաքի Թագաւորն ալ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Յորդանանի եւ Արաբիոյ Թագաւորներուն հետ : Օրակարգի խնդիրներն էին Սուէզի վէճը եւ քաբիւղի հարցը : Կ'ըսուի թէ քննած են նաեւ համայնավարական թափանցումը Միջին Արեւելքի մէջ, խնդիր մը որ մտահոգութիւն կը պատճառէ Արաբիոյ Թագաւորին :

× Եգիպտոսէն հասած լուրերու համաձայն, գնդ. Նասր այժմ տրամադիր է բանակցելու Արեւմուտքի հետ, այլ եւս վախ չունենալով զինեալ միջամտութենէ : Ուրիշ հոգեր ալ ունի — տնտեսական տագնապ եւ ընդհարում Իսրայէլի հետ :

× Տեղական թերթերը կը գրեն թէ կառավարութիւնը պիտի առաջարկէ նաւթուղի մը շինել Քովէյթէն Իրաք եւ Թուրքիա : Մասնագիտական հաշիւներու համաձայն, նաւթահորերէն մինչեւ Միջերկրականի ափերը մէկ թոն քարիւղի փոխադրութիւնը պիտի արժէ 500 – 600 ֆր., մինչ Սուէզի ճամբով կ'արժէ 1100 ֆրանք : Նաւթուղին 1200 - 1300 քիլոմեթրը հաշուելով, ծախքը պիտի ըլլայ 90 միլիառ ֆրանք : Իսրայէլ եւս կ'առաջարկէ նաւթուղի մը շինել իր հողին վրայ, Էյլաթի նաւահանգիստէն (Կարմիր ծով) մինչեւ Հայֆա (Միջերկրական) :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԿԻՊՐՈՍԻ մէջ կախուած երեք յոյն երիտասարդներուն վրէժը լուծելու համար գաղտնի կոմիտէն երեք Անգլիացիներ վիրաւորեց եւ Յոյն մը սպաննեց : Այս վերջինը նստած էր Նիկոսիոյ մէկ սրճարանին մէջ, երբ չորս գնդակներ արձակուեցան : — Բողոքի գործադուլը վերջացաւ, տեւելով երեք օր : Ազգաժողովին բրիտանական պատուիրակութիւնը դանդատեցաւ թէ Յունաստան կը քաջալերէ ահաբեկչական գործունէութիւնը Կիպրոսի մէջ : — Շաբաթ օր եօթը ռումբեր պայթեցան Կիպրոսի զանազան մասերուն մէջ :

ԱԼԺԵՐԻՈՅ ըմբոստները ծանր կորուստներ կրեցին, զինուորական գործողութեանց հետեւանքով : Առջի օր հրկիզած էին 14 ագարակներ, Մասքարայի շրջանին մէջ (Օրան) : — Քննութիւնները կը շարունակուին համայնավարական կազմակերպութեան դէմ : Երեք հոգի եւս ձերբակալուեցան :

«ՆԻԶԱԿԱՄԱՐՏ ՇԱԻԱՐՇԱՆԱՑ ԴԱՇՏԻՆ ՎՐԱՅ»

Գրեց՝ Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

Գին 800 ֆրանք

Դիմել հեղինակին կամ «Յառաջ»ին :

Ֆ. ԿԱՊ. ԽԱՉ

Ֆ. Կ. Խաչի Առնուվիլի մասնաճիւղը շնորհակալութեամբ ստացած է հազար ֆրանք Տիկին Նազիկ Եսաեանէ, իր մօրաքրոջ աղջկան Տիկին Հռոփիա Աբրահամեանի մահուան առթիւ :

ՑԵՐԵԿՈՅԹ

Ֆ. Կ. Խաչի Առնուվիլի մասնաճիւղը կազմակերպած է հանդիպում մը օգափոխութեան կայանի մասնակցող տղոց համար : Այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 4–ին, եկեղեցիին կից սրահին մէջ : Կը հրաւիրուին ծնողքները եւ կայանի մասնակցող բոլոր տղաքը :

ԱՐԱՐԱՅԻ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԻՆ 38ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ. Բանակի Նախ. Հայ Կամ. եւ Ռազմիկ – Բարեկամական Միութեան Տարեկան փառատօնը պիտի կատարուի 7 Հոկտեմբերին, կիրակի օր, պատուակալ նախագահութեամբ՝ քաղաքապետ Պ. Կասթօն Տէֆէռի : Առաւօտուն հոգեհանգստեան պատարագ պիտի մատուցուի Փրատոյի Ս. Թարգմանչաց եկեղեցւոյն մէջ, երկու համաշխարհային պատերազմներու զոհերուն համար, մասնակցութեամբ դպրաց դասուն :

Յաւարտ պատարագի, եկեղեցւոյ բակին մէջ տեղի պիտի ունենայ պաշտօնական հանդիսութիւնը, որուն ներկայ պիտի ըլլան Ֆր. քաղաքային եւ զինուորական իշխանութեանց ներկայացուցիչները, նահանգապետը, ծովակալը, 9րդ շրջանի զինուորական հրամանատարը, Տէր և Տիկին Մ. Ֆորէսթա, երեսփոխան Հ. Պէռկաս, Տր Վէհու եւ ֆրանսական բոլոր ընկերակցութեանց պետերը : Դրօշի բարձրացման միջոցին պիտի նուագէ զինուորական նուագախումբը :

Կոչունք ժամը 1ին, Շաթօ Տէֆիլէօրի մէջ : Ժամը չորսէն վերջ՝ գեղարուեստական բաժին եւ պար :

Մարսիլահայութիւնը կը հրաւիրուի՝ խուռներամ ներկայութեամբ պատուել՝ մեռեալ քաջորդիներու սրբազան յիշատակը :

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Մուրատեան վարժարանի դպրոցական վերամուտի օրն է 30 Սեպտեմբեր, կիրակի կէսօրէ վերջ :

●

Ֆ. Կ. Խաչի Տէսինի Ազգ. դպրոցին արձանագրութիւնները կը սկսին 24 Սեպտեմբերին : Կը խնդրուի ծնողներէն դիմել ուսուցչուհի Տիկին Ռ. Մելտոնեանի :

●

Կըրնոպլի Ֆ. Կ. Խաչի դպրոցի արձանագրութիւնները տեղի պիտի ունենան 30 Սեպտեմբեր, կիրակի առաւօտեան 9էն12, իսկ դասաւանդութիւնները 7 Հոկտեմբեր վերոյիշեալ ժամերուն : Ուրեմն կը խնդրուի ծնողքներէն անխտիր իրենց զաւակները արձանագրել դպրոցի սրահը :

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍ

Պէյրութէն եկած երիտասարդ ուսուցիչ մը տրամադրելի ժամեր ունի հայերէնի դասեր տալու դասընթացքներու մէջ կամ անհատաբար :

Դիմել «Յառաջ»ի, Ա. Պ. սկզբնատառերով :

LE LORD

ՇԱՆ ԶԷԼԻԶԷԻ ԾԱՆՕԹ ՃԱՇԱՐԱՆԸ

9 Rue Lord Byron 9

★

Մասնագէտ արեւելեան կերակուրներու : Ժամադրավայր հայ եւ օտար ընտրեալ հասարակութեան մը Երեքշաբթի, հինգշաբթի, կիրակի հռչակաւոր իր «տէօնէր քէպապը»

*

Հեռաձայն էլիզէ 07–27

ԴՊՐՈՑԱՍԻՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

1956 - 1957 տարեշրջանին համար աշակերտուհիներու արձանագրութիւնները կը շարունակուին :

Դիմել վարժարանին տնօրէնութեան հինգշաբթի եւ շաբաթ առտուները մինչեւ ժամը 14 :

1, Bld. du Nord, Le Raincy (S. et O.)

Փանթէնի եկեղեցիէն առնել թիւ 146 հանրակառքը եւ իջնել Փավիյօն Սու Պուա :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Դաշնակի հետեւող հայ օրիորդ մը իր եւ իր մօրը համար կը փնտռէ Փարիզի մէջ սենեակ մը, ուր ազատութիւնը ունենայ իր դաշնակի դասերը պատրաստելու : Լաւ վճարում : Գրել.—

Mme. Hatzakordzian
45 Rue St. Ferdinand, Paris (17-).

●

Անթառամ (Վարդերես) Պալեան կը փնտռէ հօրեղբօր տղան, բնիկ Դիւրացի, Մուշու վարպետի տղան՝ Պարգեւ Պալեան, որ զինուոր էր 1942ին Հայաստանի մէջ :

Տեղեկացնել Պ. Սրնըքճեանի,
36, Rue Jacquard, Velizy Villacoublay
France (S. et O.)

Արտասահմանի թերթերէն կը խնդրուի արտատպել :

Ստոյգ տեղեկութիւն տուողին հինգ հազար ֆրանք պարգեւ :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Մոթէորով մեքենայի վրայ աշխատող կին գործաւորուհիներ :

Դիմել Հայթաեանի,
IMPER - AS
21, Rue des Jeûneurs, Paris (2e)

⁂

Օգնական «մակադինիէ» մը եւ «վէլոսոլէքս» գործածել գիտցող երիտասարդ «քուրսիէ» մը : Դիմել՝

Etbs. DANIEL
21, Rue d'Hauteville, Paris (10e).

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Յ. Դ. Քրիստափոր ենթակոմիտէի ընդհ. ժողովը այս շաբաթ ժամը 9ին : Կարեւոր օրակարգ : Պարտաւորիչ ներկայութիւն :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

— Տիկին Հայկանուշ Տէյիրմէնճեան, Վանեցի, կը փնտռէ իր եղբայրը, Գրիգոր Գուրպէթեան Յակոբի, ծնած Վանա : Պուլկարիայէն Հայաստան գաղթած :

— Էլմաեան Յակոբ Յովսէփի, Երեւանէն, կը փնտռէ իր ազգականները Պալթազար եւ Միհրան Աւագեան, Պաֆրացի : Առնեօք կ գտնուէին Վալաս :

— Եղիսաբէթ Սարգիսեան, կը փնտռէ իր մօրքրոջն Պօղոս Սաքլամեանը, որ այժմ 44 տարեկան ըլլալու է :

— Վիրապ Ղազարեան կը փնտռէ իր եղբայրը, Հայրապետ Ղազարեան Դաւիթի :

— Կը փնտռուի Արապեան Ենովք Վարդերեսի, Զալկարացի, ծնած 1923ին, ռազմագերի :

— Տիկին Գոհար Բարունակեան կը փնտռէ իր հօրեղբօրորդին՝ Գրիգոր Բարունակեանը :

— Թագուհի Մարտիկեան, Երեւանէն կը փնտռէ իր քեռորդին՝ Պ. Գէորգ Թիւֆէնկճեանը, Պոլսեցի, որ Պոլիս կը գտնուէր ատեն մը :

— Կը փնտռուի Ազատ Ահարոնեան Մեսրոպի, ծնած 1919ին, ռազմագերի :

— Տիկին Մարի Հաճի Յակոբեան կը փնտռէ իր հօրեղբօրորդին Գրիգոր Հաճի Յակոբեանը, հօր անունը Աթանաս, մօր անունը Զայնիկ, Օվաճըղցի :

— Սեդրակ Յարութիւնի, Աշտարակցի :

Տեղեկացնել՝

Pasteur Hélvadjian, Clos Reynaud
Gardanne (B. du R.)

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԵՑԷՔ ԵՂԱՆԱԿԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ ՓԱՐԻԶԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԻՆ

GEORGE V. Ի ՇՔԵՂ ՍՐԱՀՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Կիրակի 28, Հոկտեմբեր, ժամը 16էն կէս գիշեր

Մուտք 500 ֆրանք — Ապահովել սեղանները հեռաձայնելով

Միութեան գրասենեակը՝ PRO. 77–73 — Մանրամասնութիւնները յաջորդով :

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie

ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ

52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLONS - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵՒ ՆՈՐԱՁԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ **LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.**

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՍԻՐԵԼԻ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐ ԵՒ ՁՐՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ ՄԻ ՄՈՌՆԱՔ ԱՆՊԱՅՄԱՆ ԱՅՑԵԼԵԼ

Մարսէյլի ամէնէն նոխ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ARAX

(Վարդան Պանտիկեան եւ որդի)

Քաղաքի կեդրոնին մէջ Tél. : CO. 3643 **27. Rue d'Aubagne, Marseille**

Ամբողջովին վերանորոգուած եւ արդիական վերջին կարգ ու սարքով
Ուր պիտի գտնէք ձեր սիրած բոլոր ուտելիքները :
Պալքանեան քաշքավալ եւ ներմակ պանիր,
Յունական ամէնէն ընտիր ձիթապտուղները թարամա
պահածոները (պամիա, եալանչի տոլմա, վարդի անուշ, եւն.) :
Պոլսական լաքերտա, չիրոզ, ապուխտ, երշիկ, Ամասիոյ պամիա :
Ռուսական խաւեար եւ ամէն տեսակի ձկնեղէններ :
Ինչպէս նաեւ արեւելեան թարմ սուրճ, լօխում, հալվա, եւայլն :

Արեւելեան աղանդերներ (Թուրշիներ) եւ ամէն տեսակ համեմներ
Ապսպրանքներ ամէն ուղղութեամբ, արագ եւ մաքուր սպասարկութիւն :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000փր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 փր. կամ $10: Հատը 12 փր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 26 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ • MERCREDI 26 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7690 32e ANNEE | Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ | ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3501

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԵՐԲ ԿԸ ԴԱԴՐԻ «ԹԱՄ-ԹԱՄ»Ը

★

Միջին Արեւելքէն հասած վերջին տեղեկութիւնները կը հաստատեն թէ խուժանավար խմբակները բոլորովին զինաթափ չեն եղած տակաւին :

Դաւադիր վեղարաւորները աջ – ձախ կ'երթեւեկեն եւ հով կը ցանեն, կրակը վառ պահելու համար :

« Եկեղեցասէր » կոչուած մամուլը կը շարունակէ զառանցել եւ բարբանջել : Երբեմն ալ՝ սպառնա՛լ:

Հինգ–տասը «Մեծերը» նոր ծրագիրներ կ'որոճան, չողչողուն հեռանկարներ պարզելով, վերջնական յաղթանակի մասին:

Եւ կան պարզամիտ կամ նենգամիտ մունետիկներ ալ որոնք աւետաբեր լուրեր կը տարածեն :

Անշուշտ այս վերջին ջղաձգութիւններն ալ երկար պիտի չտեւեն :

Երբեք դասերը ծայրագոյն մոլեգնութեան հասցուցին իրենց «զալմազալ»ը, սակայն ի վերջոյ պիտի ամքին, համակերպելով անողոք իրականութեան :

Իսկ եթէ յամառին վերսկսիլ «Թամ – թամ»ը, նոր եկեղեցի կառուցանելու եւ անջատ համայնք մը կազմելու յոխորտանքով, կը նշանակէ թէ կրակին հետ կը խաղան :

Այս ամբողջ ողբերգութեան մէջ, ամէնէն ընդվզեցուցիչ պարագան այն է որ, ափ մը վեղարաւոր եւ անվեղար հրձիգներ կանգ չառին որեւէ զոեհկութեան առջեւ, օտար շրջանակներն ալ մոլորեցնելու եւ գրգռելու համար :

Անոնք խուժանավարութեան յարգէն կեր ճարեցին նաեւ օտար թերթերու, ի վնաս ազգային արժանապատուութեան եւ ապահովութեան :

Իսկ իրենց թերթերը դարձան չտեսնուած գարշահոտութեան եւ անբարոյականութեան :

Անոնք չվարանեցան ծաղրել ամէն սրբութիւն եւ օրինականութիւն :

Մինչեւ անգամ «փառոտի»ներու վերածեցին պատմական երգեր, անուանարկելու համար Կիլիկիոյ կաթողիկոսարանը :

Իսկ ինչ որ գրել ու տպել տուին արաբերէն թերթերու մէջ, Սուրիայէն մինչեւ Լիբանան, պիտի մնայ անջնջելի արատ մը, ե՛ւ իրենց ե՛ւ հովանաւոր ջոջերուն համար, աշխարհական թէ կղերական :

Սկիզբէն ի վեր, իրենց ամբողջ խաչակրութիւնը սահմանուած էր արիւն պղտորելու եւ ներքին ուժերը ջլատելու :

Արտաքին թշնամին չէր կրնար այնքան վնաս պատճառել իր ակնեբեւ զաւերով, որքան այս ներքին «մաֆիա»ն իր անյատակ ոգխութեամբ եւ սանձակոտոր մոլեգնութեամբ :

Հիւրընկալ երկիրներու ժողովուրդն անգամ զարմացաւ, տեսնելով այսքան ապականութիւն՝ հոգին վառած ժողովուրդի մը ծոցին մէջ :

Մենք վստահ ենք որ իրենց բարեկամ համարած արաբերէն թերթերու խմբագրութիւններն անգամ արգահատանք յայտնեցին, լռելեայն :

Որո՞ւ համար գաղտնիք է որ դաս մը դիմակաւորներ եւ դըմագգիներ թեւ առած են պաշտօնական եւ անպաշտօն խնամակալներէ, որոնք այսօր կան, վաղը չկան :

Երբ ժխորը դադրի եւ մարդիկ իրենց խելքը տուն կանչեն, առաջին զղջացողները իրենք պիտի ըլլան: Պիտի դառնան պարպուած օդապարիկներ :

Աւելի քան երբեք ժամանակն է մէկդի դնելու ամուլ եւ տնաքանդ մարզանքները, որոնք այնքան աւերներ գործեցին, բարոյապէս թէ նիւթապէս :

Երկու Աթոռներու յարաբերութեանց խնդիրը փետուրի ծանրութիւն մը կը ներկայացնէ, տարագիր բազմութեանց ինքնապաշտպանութեան եւ ինքնավարութեան պայքարին մէջ :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԵԳԻՊՏՈՍ Կ'ԱՄԲԱՍՏԱՆԷ ՖՐԱՆՍԱՆ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱՆ

●

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ՆԻՍՏԸ ԱՅՍՕՐ, ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ դիմումէն անմիջապէս ետք, Եգիպտոսի նախագահը, որ նոր վերադարձած էր Արաբիայէն, հրահանգեց Ազգաժողովի եգիպտական պատուիրակին՝ խնդրել որ ժողովի հրաւիրուի Ապահովութեան Խորհուրդը, քննելու համար հետեւեալ խնդիրը.— Կարգ մը պետութիւններ, մասնաւորապէս Ֆրանսա եւ Մեծն Բրիտանիա, կատարած են արարքներ որոնք վտանգ մը կը կազմեն միջազգային խաղաղութեան եւ ապահովութեան համար եւ լրջօրէն կը խախտեն Ազգաժողովին ուխտը :

Ապահովաբար գնդ. Նասր կ'ակնարկէ Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի զինուորական պատրաստութեանց: Եգիպտոս հակառակ չէ որ Ապահովութեան Խորհուրդին յղուի Սուէզի խնդիրը, բայց կ'ուզէ առիթէն օգտուիլ, ամբաստանութեան տակ առնելու համար Անգլիան եւ Ֆրանսան : Եգիպտական կառավարութիւնը իր ծանուցագրով կը պահանջէ որ Ապահովութեան Խորհուրդը աչալուրջ հսկողութիւն կատարէ եւ յանձնարարէ երկու պետութեանց դադրեցնել ճնշում բանեցնելու քաղաքականութիւնը :

Ապահովութեան Խորհուրդը նիստ պիտի գումարէ այսօր, չորեքշաբթի, նախնական ձեւակերպութիւնները կատարելու համար: Ընդհանուր կարծիքն այն է թէ Խ. Միութիւնը այս անգամ ալ պիտի օգտագործէ վեթոյի իրաւունքը, ջլատելու համար Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ ձեռնարկը: Այն ատեն Ապահովութեան Խորհուրդը ուրիշ բան պիտի չկրնայ ընել եթէ ոչ բարոյապէս դատապարտել գնդ. Նասրը, մեծամասնութեան քուէներով: Աւելորդ է բացատրել թէ այս կարգի ձեւակերպութիւնները չեն կրնար ազդել Եգիպտոսի դիկտատորին վրայ :

Ապահովութեան Խորհուրդին այսօրուան գործը պիտի ըլլայ օրակարգ անցընել Սուէզի խնդիրը : Խ. Միութիւնը եւ Իրան, որոնք Միջին Արեւելք կը ներկայացնեն Ազգաժողովին մէջ, ապահովաբար պիտի ընդդիմանան Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի առաջարկած բանաձեւին, առարկելով որ եթէ ընդունին զայն, աննպաստ դիրք մը բռնած պիտի ըլլան Եգիպտոսի հանդէպ : Իրագէտներու կարծիքով, Խ. Միութիւնը Իրանի հետ պիտի առաջարկէ աւելի ընդհանուր բանաձեւ մը, Սուէզի տագնապը օրակարգ անցընելու համար: Օրինակ՝ « Սուէզի ջրանցքին խնդիրը»: Առաջին նիստէն ետք, Ապահովութեան Խորհուրդը պիտի յետաձգէ ժողովը, խորհրդակցելու համար: Կարծողներ կան թէ մինչեւ այն ատեն վերջնապէս կազմակերպուած պիտի ըլլայ Ջրանցքը Գործածողներու Ընկերակցութիւնը եւ պիտի կարենայ դեր մը կատարել վիճաբանութեանց մէջ: Նիստերու յետաձգումով. գլխաւոր պետութեանց արտաքին նախարարներն ալ ժամանակ պիտի ունենան Նիւ Եորք երթալու եւ վիճաբանութեանց մասնակցելու :

Մինչ այս մինչ այն, մասնակի խորհրդակցութիւնները կը շարունակուին, հաշտարար ելք մը գտնելու համար: Առջի օր մասնաւոր տեսակցութիւն մը ունեցան Անգլիոյ արտաքին նախարարը եւ Հնդկաստանի անպաշտօն նախարարը, Մենոն, որ Եգիպտոսէն Լոնտոն գացած էր : Բացարձակապէս գաղտնի կը պահուին մանրամասնութիւնները: Կ'ըսուի թէ Պ. Մենոն եգիպտական ծրագիր մը տարած է, բանակցութեանց յատուկ մարմին մը կազմելու համար: Ամէն պարագայի մէջ, Հնդկաստան կը շարունակէ իր հաշտարար ջանքերը: Պ. Նեհրուի կարծիքով, միջնորդութիւնը եւ բանակցութիւնը աւելի կարեւոր են քան Ապահովութեան Խորհուրդին առջեւ կատարուելիք վիճաբանութիւնները :

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

●

«ՄԹԻՆ ՈՐՋԵՐ»ՈՒ ՉՈՀԵՐԸ

«Հայրենիք» ամսագրի աշխատակիցներէն Ս. Սահաունի—նախկին ռազմագերի — կը շարունակէ ֆոտմենելի յայտնութիւններ կատարել, «Մթին որջերի բնակիչները » խորագրով շարքի մը մէջ :

Ամսագրին Յուլիսի թիւով բացած էր իր յուշերուն Բ. մասը, ուր կ'երեւան խումբ մը ականաւոր դէմքերու անունները :

Այս անգամ նամբան կը հանդիպի անդրկովկասեան աքսորականներու (1936) :

Առաջինը՝ մանկավարժ պրոֆ. Գուրգէն Էդիլեան, « անճանաչելի դառնալու աստիճան փոխուած : Նախկին ժպտադէմ Գուրգէնի հետքն իսկ չէր մնացած»:

— Նրան մատնել էր իր հարազատը, չեկիստ Սուրէն Էդիլեանը, որ 1930ին ահագին դեր կատարեց՝ Դարալագեազի ժողովրդական ապստամբութիւնը զսպելու գործում»:

Աքսորական Էդիլեանին հետ էր Յովհ. Սուրխաթեան, գրական քննադատ, հեղինակ «Հայ Գրականութեան Պատմութիւն» եւ «Գրական գոհարներ» գիրքերու: Դատապարտուած էր եօթը տարուան դաժան աքսորի:

Յետոյ կուգար Թիֆլիսի «Պրոլետար» թերթին խմբագիրը, Աղասի Վարդանեան, հեղինակ՝ «Զոհեր» բանաստեղծական ժողովածուին :

Դեռ ուրիշներ,— Հայկինոյի (Շարժանկար) վարիչ Դանիէլ Դզնունին:

— Երեւանում տարածուած հաւաստի լուրերի համաձայն՝ իր ձերբակալման բուն պատճառը իր սիրուն կինն էր, եւ անոր սիրականը՝ չեկայապետ Մուղդուսին:

Եւ ահա Եդուարդ Չոփուրեանը, նախկին Հնչակեան, որ Պոլսէն գացած էր :

« Սա էլ սիրուն կին ունէր, որ «դըժոխք դարձրեց իր ամուսնու կեանքը »:

— «Բայց Չոփուրեանն էլ, իր հերթին, դժոխքի վերածեց հայ պետական հրատարակչութիւնը : Իր օրօք հալածուեցան Չարենցն ու Բակունցը »:

Եւ վերջապէս Հրատարակչականի վաբիչներէն Նշան Մակինցը, որ բարի մարդու համբաւ կը վայելէր :

Յօդուածագիրը պատահաբար կը յիշէ, նաեւ, տաղանդաւոր պատմաբան Թադէոս Աւդալբէգեանը, որ Մարքսի «Կապիտալ»ը թարգմանած ըլլալով հանդերձ, ահռելի չարչարանքներու մատնուած էր, բանտին մէջ:

Այս եօթն ալ այսպէս: Իսկ միւսնե՞րը..

Վերջերս Մոսկուայի կառավարական պաշտօնաթերթը, «Իզվեստիա», առաջին անգամ ըլլալով կը գործածէր «բանտ» բառը, կեդրոնական բանտի մը մասին խօսած ատեն :

Ե՞րբ կարգը պիտի գայ խօսելու, նաեւ, «բանտարկեալներու» մասին, ողջ ըլլան թէ մեռած կամ գնդակահարուած ...

ՎԱՀԷ

ԱՐԱԲԱԿԱՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ԴԻՐՔԸ

Ռիատի մէջ կատարուած խորհրդակցութիւններէն ետք, Արաբիոյ Թագաւորը եւ Սուրիոյ ու Եգիպտոսի նախագահները յայտարարեցին թէ արաբական աշխարհը իր լիակատար, աջակցութիւնը պիտի ընծայէ Եգիպտոսի: Այս առթիւ հրատարակուած զեկոյցը կ'ըսէ.

— Սուէզի ջրանցքին նաւարկութեամբ շահագրգռուած պետութեանց շահերը ապահովելու միջոցն է բանակցիլ Եգիպտոսի հետ, որ ջրանցքին սեփականատէրն է, համաձայն Ազգաժողովի սկզբունքներուն եւ Պանտունկի ժողովին որոշումներուն»:

Զեկոյցը յետոյ կը յայտնէ թէ իրենց եռօրեայ խորհրդաժողովին մեծ մասը յատկացուած էր քննելու այն միջոցները որոնք անհրաժեշտ են «արաբական ապահովութիւնը ամրապնդելու եւ խարդաւանքներն ու սպառնալիքը ետ մղելու համար » : Ապա կը բացատրէ թէ Սուէզի ջրանցքին հարցը կը շահագրգռէ արաբական պետութիւնները, հետեւաբար պիտի աջակցին Եգիպտոսի, խաղաղ կարգադրութեան մը յանգելու համար: «Խորհրդաժողովը հպարտօրէն կ'արձանագրէ արաբական սերտ միութիւնը, որ մեծ վստահութիւն մը կը ներշնչէ իրենց, դիմագրաւելու համար բոլոր դժուարութիւնները » :

Այս խորհրդաժողովէն անմիջապէս ետք, Հնդկաստանի վարչապետը, Նեհրու Արաբիա գնաց, խորհրդակցելու համար Սէուտի Թագաւորին հետ, Սուէզի տագնապի մասին:

X Սուրիոյ նախագահը, Շիւքրի Քուաթլի, Դամասկոս վերադառնալով, յայտարարեց թէ ժողովը շատ յաջող անցաւ, ամրապնդելով արաբ փաշիճներուն կապերը : « Կատարեալ համաձայնութիւն կը տիրէր մեր խօսակցութեանց մէջ: Միայն մէկ նպատակ ունէինք,— Հաստատել թէ աշխարհակալութեան եւ սիոնականութեան դէմ մղուած պայքարը բոլոր Ա.–

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՄԵՐ ԱՅՑԵԼՈՒՆԵՐԸ

Երէկ մեր խմբագրատունն այցելեց Պ. Տիգրան Թոսպաթ, անդամ Լիբանանի խորհրդարանին եւ տէր եւ տնօրէն «Լը Սուար» եւ «Ազդ» օրաթերթերու: Պիտի մնայ մէկ շաբաթ :

X Խմբագրատուն այցելեց, նաեւ, ամերիկահայ ծանօթ վիրաբոյժը, Պ. Մանուէլ Սեւակ, որ Անգլիա եւ Գերմանիա հրաւիրուած է, մասնակցելու համար գիտական համագումարներու :

Փարիզահայ լսարանական վերամուտը կրմով պիտի սկսի շաբաթ օր, նախաձեռնութեամբ Ֆրանսահայ եւ Համազգային լսարաններու :

ՅՈՐԴԱՆԱՆ ԵՒ ԻՍՐԱՅԷԼ ԴԷՄ ԴԻՄԱՑ

★

Երուսաղէմէն կը հեռագրեն թէ զինադադարի յանձնախումբին նախագահը, զօր. Պըրնս ունկնդրութեան ընդունեցաւ Իսրայէլի արտաքին նախարարը, Տիկին Կոլտա Մէյր, որ բացատրութիւններ տուաւ առջի օրուան միջադէպի մասին : Ինչպէս գրած էինք, այդ ընդհարման ատեն սպաննուեցան երեք հնագէտներ եւ վիրաւորուեցան 16 հոգի: Իսրայէլ այս դէպքին պատասխանատու կը նկատէ Յորդանանի կառավարութիւնը : Այս առթիւ Տիկին Կոլտա զարմանք յայտնեց որ դէպքին պատճառ կը ցուցնեն Յորդանանի զինուորներուն անկարգապահութիւնը եւ յիմարութիւնը » :

Յորդանանի կառավարութիւնը բացատրած էր թէ հրացանաձգութեան պատասխանատուն է խելագարած զինուոր մը, որ յիմարանոց փոխադրուեցաւ: Իսրայէլ անընդունելի կը նկատէ այս բացատրութիւնը, պնդելով թէ երկու գնդացիրներ կրակ բացած էին :

Ամէն պարագայի մէջ, դէպքը մեծ յուզում պատճառած է Իսրայէլի մէջ, ուր զօրաշարժի մը կը վերադրեն զայն : Սեպտեմբեր 24ին ալ կին մը սպաննուեցաւ երբ կ'աշխատէր դաշտին մէջ, Երուսաղէմի հարաւ – արեւմտեան կողմը :

ԿԻՊՐՈՍԻ Նիկոսիա քաղաքին մէջ ցկեանս բանտարկութեան դատապարտուեցան երկու յոյն ամբաստանեալներ :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐՈՂ ՍԵՐԳԵՅ ՎԱՍԻԼԻ ԱՆՈՒՆԸ ԿՐՈՂ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ

Ինչպես հայտնի է, Հայկական Սովետական Գրողների Միությունը որոշել է Սերգեյ Վասիլի անունը կրող հասարակություն հիմնել: Միության վարչությունը ուղարկել է համապատասխան առաջարկություններ Հայկական ՍՍՀ Նախարարների Սովետին և Կենտրոնական Կոմիտեին:

Ստորև տպագրում ենք Սերգեյ Վասիլի անունը կրող հասարակության կանոնադրության նախագիծը:

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՍԵՐԳԵՅ ՎԱՍԻԼԻ ԱՆՈՒՆԸ ԿՐՈՂ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ

1. Սերգեյ Վասիլի անունը կրող հասարակությունը (այսուհետև՝ հասարակություն) ստեղծվում է Հայկական ՍՍՀ Նախարարների Սովետի և Հայկական ՍՍՀ Կենտրոնական Կոմիտեի որոշմամբ:

2. Հասարակության նպատակն է՝ ուսումնասիրել Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունը, նրա կյանքն ու գործունեությունը, հրատարակել նրա ստեղծագործությունները, կազմակերպել նրա ստեղծագործությունների հիման վրա բեմադրություններ, ֆիլմեր, ինչպես նաև նրա մասին գրքեր, հոդվածներ, ֆիլմեր, ռադիոհաղորդումներ և այլն:

3. Հասարակությունն իր նպատակներին հասնելու համար՝

ա) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների հրատարակությունները, ինչպես նաև նրա մասին գրքերի, հոդվածների, ֆիլմերի, ռադիոհաղորդումների և այլ հրատարակությունների հրատարակումը,

բ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների հիման վրա բեմադրությունների, ֆիլմերի, ռադիոհաղորդումների պատրաստումը,

գ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին դասախոսությունների, զեկուցումների, ստեղծագործական երեկոների և ընթերցումների կազմակերպումը,

դ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ցուցահանդեսների կազմակերպումը,

ե) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

զ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

է) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ը) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

թ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ժ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ի) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

լ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

խ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ծ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

կ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

հ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ձ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ղ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ճ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

մ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

յ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ն) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

շ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ո) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

չ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

պ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ջ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ռ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ս) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

վ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

տ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ր) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ց) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ւ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

փ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ք) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

և) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

օ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը,

ֆ) կազմակերպում է Սերգեյ Վասիլի ստեղծագործությունների, նրա կյանքի և գործունեության մասին ուսումնասիրությունների հրատարակումը:

4. Հասարակությունն ունի իր կանոնադրությունը հաստատելու, փոփոխելու և լրացնելու իրավունք:

5. Հասարակությունն ունի իր խորհրդանիշը և կնիքը:

6. Հասարակության գործունեության ֆինանսական աղբյուրներն են՝ անդամների անդամավճարները, նվիրատվությունները, ինչպես նաև Հայկական ՍՍՀ Նախարարների Սովետի և Հայկական ՍՍՀ Կենտրոնական Կոմիտեի կողմից հատկացվող միջոցները:

7. Հասարակության անդամ կարող է դառնալ ցանկացած անձ, ով ընդունում է հասարակության կանոնադրությունը և վճարում է անդամավճարը:

8. Հասարակության անդամները պարտավոր են՝

ա) ակտիվորեն մասնակցել հասարակության գործունեությանը,

բ) կատարել հասարակության կանոնադրության պահանջները,

գ) վճարել անդամավճարները:

9. Հասարակության անդամները իրավունք ունեն՝

ա) ընտրել և ընտրվել հասարակության կառավարման մարմիններում,

բ) մասնակցել հասարակության կողմից կազմակերպվող բոլոր միջոցառումներին,

գ) ստանալ հասարակության կողմից հրատարակվող գրականությունը:

10. Հասարակության կառավարման մարմիններն են՝

ա) ընդհանուր ժողովը,

բ) վարչությունը,

գ) վերստուգիչ հանձնաժողովը:

11. Հասարակության ընդհանուր ժողովը գումարվում է տարին մեկ անգամ: Արտահերթ ընդհանուր ժողովը գումարվում է վարչության կամ անդամների առնվազն մեկ երրորդի պահանջով:

12. Հասարակության վարչությունը ղեկավարում է նրա գործունեությունը ընդհանուր ժողովների միջև ընկած ժամանակահատվածում:

13. Հասարակության վերստուգիչ հանձնաժողովը վերահսկում է հասարակության ֆինանսական գործունեությունը:

14. Հասարակությունը կարող է վերակազմավորվել կամ լուծարվել ընդհանուր ժողովի որոշմամբ:

15. Հասարակության լուծարման դեպքում նրա ունեցվածքը փոխանցվում է Հայկական ՍՍՀ Նախարարների Սովետի որոշմամբ:

16. Հասարակության կանոնադրությունը ուժի մեջ է մտնում հաստատման պահից:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

Հայկական Սովետական Գրողների Միության վարչությունը որոշել է Սերգեյ Վասիլի անունը կրող հասարակության կանոնադրության նախագիծը հրապարակել մամուլում և ուղարկել Հայկական ՍՍՀ Նախարարների Սովետ և Հայկական ՍՍՀ Կենտրոնական Կոմիտե՝ հաստատման:

Միության վարչությունը նաև որոշել է Սերգեյ Վասիլի անունը կրող հասարակության հիմնադիր ժողովը գումարել 1962 թվականի հունվարի 15-ին:

Միության վարչությունը կոչ է անում բոլոր գրողներին, արվեստագետներին և գրականության սիրահարներին ակտիվորեն մասնակցել հասարակության ստեղծմանը և նրա աշխատանքներին:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄԸ

Հայկական Սովետական Գրողների Միության վարչությունը որոշել է Սերգեյ Վասիլի անունը կրող հասարակության կանոնադրության նախագիծը հրապարակել մամուլում և ուղարկել Հայկական ՍՍՀ Նախարարների Սովետ և Հայկական ՍՍՀ Կենտրոնական Կոմիտե՝ հաստատման:

Միության վարչությունը նաև որոշել է Սերգեյ Վասիլի անունը կրող հասարակության հիմնադիր ժողովը գումարել 1962 թվականի հունվարի 15-ին:

Միության վարչությունը կոչ է անում բոլոր գրողներին, արվեստագետներին և գրականության սիրահարներին ակտիվորեն մասնակցել հասարակության ստեղծմանը և նրա աշխատանքներին:

ՍԵՐԳԵՅ ՎԱՍԻԼԻ ԱՆՈՒՆԸ ԿՐՈՂ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴԻՐ ԺՈՂՈՎԸ ՀՈՒՆՎԱՐԻ 15-ԻՆ

Միության վարչությունը նաև որոշել է Սերգեյ Վասիլի անունը կրող հասարակության հիմնադիր ժողովը գումարել 1962 թվականի հունվարի 15-ին:

Միության վարչությունը կոչ է անում բոլոր գրողներին, արվեստագետներին և գրականության սիրահարներին ակտիվորեն մասնակցել հասարակության ստեղծմանը և նրա աշխատանքներին:

(Տե՛ս նաև նկարը)

Միության վարչությունը նաև որոշել է Սերգեյ Վասիլի անունը կրող հասարակության հիմնադիր ժողովը գումարել 1962 թվականի հունվարի 15-ին:

Միության վարչությունը կոչ է անում բոլոր գրողներին, արվեստագետներին և գրականության սիրահարներին ակտիվորեն մասնակցել հասարակության ստեղծմանը և նրա աշխատանքներին:

(Տե՛ս նաև նկարը)

ՍԱՄՈՍԱՏ

(ՍԱՄՈՍԱՏԱՑԻ ՎԱԿ, 364 - 400)

Ֆ. ԳԱՎԱՌ

6.— ՈՒԺԵՑՈՒՄ ՀԱՎ ՏԱԼՈՒ ԱՂՋԻԿԸ ՎԱՂԻՆ

— Ղաղա՛ր, ասում են՝ մեծ ես, ասա՛ մեզ, ինչո՞ւ համար ես եկել մեր գյուղը։

Ղաղարը ժպտաց, նայեց հարցնողին ու պատասխանեց.

— Ես եկել եմ ձեզ մոտ, որ ձեզ հետ ուրախանամ։

Գյուղացիները զարմացան, իրար նայեցին, ապա ծիծաղեցին։ Ոմանք ասացին.

— Ղաղարը խելագարվել է։

Ոմանք էլ ասացին.

— Ղաղարը ուզում է ինչ-որ բան թաքցնել մեզանից։

Ղաղարը ժպտում էր։ Նա գիտեր, որ գյուղացիները չեն հասկանում իր խոսքերը։ Նա գիտեր, որ նրանք չեն հավատում, որ ինքը եկել է նրանց ուրախացնելու։ Նա գիտեր, որ նրանք կարծում են, թե ինքը եկել է նրանց վնասելու։ Նա գիտեր, որ նրանք չեն հավատում, որ ինքը եկել է նրանց ուրախացնելու։

Ղաղարը ասաց.

— Ես եկել եմ ձեզ ուրախացնելու։

Գյուղացիները ծիծաղեցին։ Ոմանք ասացին.

— Ղաղարը խելագարվել է։

Ոմանք էլ ասացին.

— Ղաղարը ուզում է ինչ-որ բան թաքցնել մեզանից։

Ղաղարը ժպտում էր։ Նա գիտեր, որ գյուղացիները

բաններուն դատն է, արաբական ծոցէն մինչեւ Ատլանտեան ովկիանոս »:

× Սթէնտըրտ ընկերութեան նախագահը յայտարարեց թէ Սուէզի ջրանցքին փակումը երբեք չի կրնար խանգարել քարիւղի հայթայթումը: «Մենք միջոցներ ունինք քարիւղ ճարելու արեւմտեան Եւրոպայի, օրական մէկ միլիոն տակառ արտադրելով »:

× Եգիպտոսի արտաքին նախարարը, Տոքթ. Ֆաւզի Նիւ Եորք մեկնեցաւ օդանաւով, ներկայ ըլլալու համար Ապահովութեան Խորհուրդի նիստին :

× Մ. Նահանգներու կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք առաւ, վար դնելու համար ամերիկեան նաւերու վճարելիք տուրքերը, որպէս զի Ամերիկան ալ միւս պետութեանց հետեւած ըլլայ, Սուէզի հարցին մէջ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՓԱՐԻԶԻ ամերիկեան դեսպանը վարչապետ Կի Մոլէի այցելեց առջի օր, փարատելու համար անոր դառնութիւնը եւ յուսախաբութիւնը», Մ. Նահանգներու բռնած դիրքին առթիւ: Տեղական թերթերն ալ կը հաստատեն թէ դառնութիւն կը տիրէ Ֆրանսայի կուսակցական շրջանակներուն մէջ, երբեւ հետեւանք Լոնտոնի Բ. խորհրդաժողովին եզրակացութեանց : Ջափաւոր հոսանքներն անգամ ազդուած են եւ աւելի վճռական դիրք մը կը պահանջեն :

ԱԼԺԵՐԻՈՅ ըմբոստները առջի օր երեք ժամուան ընթացքին ինը անգամ յարձակում գործեցին Ալժէի մէջ, սպաննելով երկու հոգի եւ վիրաւորելով եօթը Եւրոպացիներ: Ուրիշ քսան հոգի ալ վիրաւորուեցան, երբ երկու ձեռնառումբեր պայթեցան սինեմայի մը մէջ :

ԳԻՆԵՐՈՒ բարձրացումը մեծ մտահոգութիւն կը պատճառէ Փարիզի մէջ: Ելմտական նախարարը, Ռամատիէ կոչ մը ուղղելով առեւտրականներուն եւ հողագործներուն՝ թելադրեց յարգել աչնան յատուկ գեղչերը: Կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք առած է, արտադրութիւնը աւելցնելու համար: Այս տարի 19.000 օտար բանուորներ վարձուած են, անցեալ տարուան երեք հազարին փոխարէն : Գրեթէ ամէն բան կախում ունի հողագործական գիներէն :

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ Գերմանիոյ վարչապետը, Տոքթ. Ատընաուըր, Պելժիա հասաւ առջի օր: Պելժիոյ հաստատումէն ի վեր առաջին անգամ է որ գերման վարչապետ մը պաշտօնապէս կ'ընդունուի Պրիւսէլի մէջ: Վիլհելմ կայսրը 1914ին այցելած էր իբրեւ վեհապետ: Տոքթ. Ատընաուըրի այցելութեան առթիւ համաձայնութիւն մը ստորագրուեցաւ երկու պետութեանց սահմաններու եւ կարգ մը հարցերու մասին: — Լրագրական ասուլիսի մը առթիւ, Տոքթ. Ատընաուըր յայտարարեց թէ վստահ է որ համաձայնութեան մը պիտի յանգին բոլոր խնդիրներու մասին, երբ Պ. Կի Մոլէի հետ տեսակցի շաբաթ օր, Պրիւսէլի մէջ :

ԱՐԱԲԱԿԱՆ երկիրներու վարիչները կը խորհին խորհրդաժողով մը կազմակերպել մասնակցութեամբ Լիբանանի, Սուրիոյ, Յորդանանի, Իրաքի, Արաբիոյ, Եգիպտոսի, Լիբիոյ, Սուտանի եւ Եմէնի, քննելու համար Սուէզի խնդիրը եւ ուրիշ հարցեր:

ՊՈԼՍՈՅ Թուրք թերթերը կը գրեն թէ ծանօթ հայ վաճառական մը չորս միլիոն ոսկի արժողութեամբ ինչքերը ծախած եւ հրապարակէն ալ 2 միլիոն ոսկի դրամ փոխ առնելով Իտալիա փախած է :

ՌՈՒՍԵՍՏԻ գիները իջեցնելու համար խիստ հսկողութիւն պիտի կատարուի խանութպաններու չահերուն վրայ : Մեծաքանակ վաճառման գիները պէտք է արձանագրուին յատկապէս: Զարկ պիտի տրուի ներածումներու եւ կաթնեղէնի արտադրութեան: 12000 - 14000 թոն կարագ պիտի ներածուի հոկտեմբերէն մինչեւ ապրիլ, Հոլանտայէն, Տանըմարքայէն եւ Շուէտէն: Կառավարութիւնը կը յուսայ միսին գինն ալ իջեցնել ներածումներ կատարելով Իրլանտայէն, Տանըմարքայէն եւ Հոլանտայէն (ամսական 52.000 թոն եզան, 22.000 թոն հորթի միս): Խնձոր, տանձ, եւ բանջարեղէն պիտի ներածուի Իտալիայէն եւ Հիւս. Ափրիկէէն, չոր բանջարեղէն՝ Միջին Արեւելքէն եւ Հարաւ. Ամերիկայէն :

ՍԱԿԱՐԱՆ (24 Սեպտ.). — Զոյգ ոսկի 467.000, Նափոլէոն 3380, զուից. 3180, սթերլին 4150, քսան տոլարնոց 16.200 : Թղթադրամ (անպաշտօն). — Սթերլին 1030, տոլար 400, պելժ. 8.05, զուից. 95.50, փեզեթա 8.70:

«ՆԻԶԱԿԱՄԱՐՏ ՇԱՒԱՐՇԱՆԱՅ ԴԱՇՏԻՆ ՎՐԱՅ»

Գրեց՝ Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ
Գին 800 ֆրանք
Դիմել հեղինակին կամ «Յառաջ»ին :

ՑԵՐԵԿՈՅԹ

Ֆ. Կ. Խաչի Առնուվիլի մասնաճիւղը կազմակերպած է հանդիպում մը օգափոխութեան կայանի մասնակցող տղոց համար: Այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 4–ին, եկեղեցիին կից սրահին մէջ: Կը հրաւիրուին ծնողքները եւ կայանի մասնակցող բոլոր տղաքը :

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆՆԵՐԸ

Ամերիկահայ ծանօթ գիտնական Մ. ՍԵԽԱԿԻ Փարիզ ժամանումէն օգտուելով, եզանակին առաջին դասախօսութիւնը կազմակերպած են այս շաբաթ, ժամը 21-ին, Քաւէի վերնայարկը :

Նիւթը՝ Հայ Մշակոյթի էական դիմագիծը եւ անոր պարտադրած ցեղապահպանման հարցերը :

Մուտքը ազատ է: Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ :

ՎԵՐԱՄՈՒՏ

Մուրատեան վարժարանի դպրոցական վերամուտի օրն է 30 Սեպտեմբեր, կիրակի կէսօրէ վերջ :

●

Ֆ. Կ. Խաչի Տէսինի Ազգ. դպրոցին արձանագրութիւնները կը սկսին 24 Սեպտեմբերին: Կը խնդրուի ծնողներէն դիմել ուսուցչուհի Տիկին Ռ. Միլտոնեանի :

●

Կրընոպլի Ֆ. Կ. Խաչի դպրոցի արձանագրութիւնները տեղի պիտի ունենան 30 Սեպտեմբեր, կիրակի առաւօտեան 9էն12, իսկ դասաւանդութիւնները 7 Հոկտեմբեր վերոյիշեալ ժամերուն: Ուրեմն կը խնդրուի ծնողքներէն անխտիր իրենց զաւակները արձանագրել դպրոցի սրահը :

●

ՇԱՎԻԼԻ միօրեայ դպրոցը կը վերաբացուի 4 Հոկտ. հինգշաբթի օր: Արձանագրութիւնները տեղւոյն վրայ: Ուսուցչուհին՝ Տիկին Գ. Փափազեան :

●

ՄԱՐՍԷՅԼ. — Ֆ. Կ. Խաչի Պոմոնի մասնաճիւղին վարժարանը պիտի վերաբացուի Հոկտ. 4ին, հինգշաբթի օր՝ ուսուցչութեամբ Պ. Վահրամ Միսքիճի :

Արձանագրութիւնները կը կատարուին Թաղ. խորհուրդի քարտուղարութեան կողմէ, եկեղեցւոյ խորհրդարանին մէջ, ժամը 10-12, մինչեւ Հոկտ. 4: Կը խնդրուի կարգապահ ըլլալ :

Աշակերտները ազատ են թոշակի վճարումէ :

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍ

Պէյրութէն եկած երիտասարդ ուսուցիչ մը տրամադրելի ժամեր ունի հայերէնի դասեր տալու դասընթացքներու մէջ կամ անհատաբար :

Դիմել «Յառաջ»ի, Ա. Պ. սկզբնատառերով :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

14 – 15 տարեկան աշկերտուհի մը, թրիքոթաժի աշխատանոցի մը մէջ աշխատելու համար: Տեւական գործ: Դիմել
Bonneterie ALBERT
37, Rue Tapis Vert, Marseille.

LE LORD

ՇԱՆ ԶԷԼԻԶԷԻ ԾԱՆՕԹ ՃԱՇԱՐԱՆԸ
9 Rue Lord Byron 9

★

Մասնագէտ արեւելեան կերակուրներու: Ժամադրավայր հայ եւ օտար ընտրեալ հասարակութեան մը
Երեքշաբթի, հինգշաբթի, կիրակի հռչակաւոր իր «տէօնէր քէպապը»

*

Հեռաձայն Էլիզէ 07-27

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԲԱՐԳԱՒԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Շնորհակալութեամբ ստացանք Տէր եւ Տիկին Վարդան Փիրլէնեանէ հազար ֆր., «Յառաջ»ի բարգաւաճման համար, իրենց այցելութեան առթիւ :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Դաշնակի հետեւող հայ օրիորդ մը իր եւ իր մօրը համար կը փնտռէ Փարիզի մէջ սենեակ մը, ուր ազատութիւնը ունենայ իր դաշնակի դասերը պատրաստելու: Լաւ վճարում : Գրել. —
Mme. Hatzakordzian
45 Rue St. Ferdinand, Paris (17-).

●

Անթառամ (Վարդերես) Պալեան կը փնտռէ հօրեղբօր տղան, ընիկ Դուրացի, Մուշու վարպետի տղան՝ Պարգեւ Պալեան, որ գինուոր էր 1942ին Հայաստանի մէջ :

Տեղեկացնել Պ. Սընըքճեանի,
36, Rue Jacquard, Velizy Villacoublay
France (S. et O.)

Արտասահմանի թերթերէն կը խնդրուի արտատպել :

Ստոյգ տեղեկութիւն տուողին հինգ հազար ֆրանք պարգեւ :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Մոքէթով մեքենայի վրայ աշխատող կին գործաւորուհիներ :

Դիմել Հայթաեանի,
IMPER - AS
21, Rue des Jeûneurs, Paris (2e)

⁂

Օգնական «մակադինիէ» մը եւ «վելուռլէքս» գործածել գիտցող երիտասարդ «քուրսիէ» մը : Դիմել՝
Etbs. DANIEL
21, Rue d'Hauteville, Paris (10e).

●

Մէքանիսիէններ, այր կամ կին, այր մարդու թրիքոթաժ կապատի վերարկուներու համար, ինչպէս նաեւ արդուկողներ :

Ապահովուած գործ ամբողջ տարին :
Լաւ վճարում : Դիմել՝
Mr. Calvo, 28 Rue d'Artois, Paris (8e).
Tél. : BAL. 30-20

ԿՈՐՍՈՒԱԾ

Օր. Կամսարական կը փնտռէ իր քոյրը Տիկին Մանուշ - Վասվաս, որ Օգոստ. 11էն ի վեր կորսուած է Սէն Մաքսիմի (Վառ) անտառներուն մէջ: Տիկինը 60 տարեկան, տնական հագուստներով դուրս ելած է եւ յիշողութեան կորուստ ունենալով (ամնէզի) չէ վերադարձած, հակառակ երկար փնտռտուքներու :

Կը խնդրուի իր մասին տեղեկացնել կամ Սէն Մաքսիմի ժանտարմըրին, կամ
2 Rue de Provence, Paris (9e) ou
1 Rue Robert Felument
Conflans-Sainte-Honorine (S. et O.)

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

Օր. ԺԻԶԷԼ ՆԻԶԱՄԵԱՆ
Mr. Bernard ROWBOTTOM
Ամուսնացած
Մէօտոն 22 – 9 · 1956 Մանչէսթր

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՄԱՐՍԷՅԼ. — Հ. Յ. Դ. Քրիստափոր ենթակոմիտէի ընդհ. ժողովը այս շաբաթ ժամը 9ին: Կարեւոր օրակարգ: Պարտաւորիչ ներկայութիւն :

ԻԹԱԼԻ. — Հ. Յ. Դ. Աղբիւր - Սերոբ Եօթնեղբայրեան խումբի ժողովը այս շաբաթ իրիկուն ժամը 9ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՊԻԼՎԻԼ. — Հ. Յ. Դ. Ռոստոմ խումբի ժողովը այս կիրակի առաւօտ ժամը 10ին, ընկեր Մանուկի բնակարանը :

ԱԼՖՈՐՎԻԼ. — Հ. Յ. Դ. Ս. Մինասեան ենթակոմիտէին ընդհ. ժողովը այս ուրբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: Ճշդապահ ըլլալ :

ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՄԱՏԱՂՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

Այս կիրակի Առնուվիլի Վարագայ Ս. Խաչ եկեղեցիին մէջ պիտի պատարագէ եւ քարոզէ կաթող. պատուիրակ Սերովբէ եպ. Մանուկեան: Պատարագէն վերջ աւանդական մատաղի օրհնութիւն :

Այս մատաղօրհնութեան առթիւ Անկէնէն Տիկին Լուիզ Գավուքճեան կը նուիրէ 13.000 ֆրանք, մէկ ոչխարի համար :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՎԱԼԱՆՍ. — Այրի Տիկին Հերմինէ Տէր Ղուկասեան, Տէր եւ Տիկին Յովհ. Տէր Ղուկասեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս կիրակի առաւօտ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին, իրենց յաւէտ ողբացեալ ամուսնոյն եւ եղբօր ԵՐՈՒԱՆԴ ՏԷՐ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆԻ մահուան առաջին տարելիցին առթիւ : Կը հրաւիրուին ողբացեալին յիշատակը յարգող ազգականները եւ բարեկամները :

ՀՍԿԻՉ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Սեվրի Մուրատեան վարժարանին համար 45 - 50 տարեկան, որոշ զարգացման տէր եւ հայերէնի ծանօթ հսկիչ մը կ'ուզուի: Դիմել ուղղակի վարժարան, ամէն օր,
26, Rue Troyon, Sèvres (S. et O.).

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Իրենց բնակարաններուն մէջ աշխատող բանուորուհիներ, թրիքոթաժներներ, թանատիէ, պլուզոն, թրիքոթաժ, վեստոն, փանթալոն, Սալոփեթ եւ կնոջ թայյէօ կարելու համար: Կը պահանջուի մաքուր աշխատանք :

Դիմել Յովհ. Նիկողոսեանի,
25, Cours Richard Vitton
Lyon Montchat

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԵՑԷՔ ԵՂԱՆԱԿԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ ՓԱՐԻԶԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԻՆ

GEORGE V. Ի ՇՔԵՂ ՍՐԱՀՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Կիրակի 28, Հոկտեմբեր, ժամը 16էն կէս գիշեր

Մուտք 500 ֆրանք — Ապահովել սեղանները հեռաձայնելով

Միութեան գրասենեակը՝ PRO. 77-73 — Մանրամասնութիւնները յաջորդով :

ՓՆՏՌԵՑԷՔ

Aspirateurs de Gaine

●

ԽՈՀԱՆՈՑԻ, ԲԱՂՆԻՔԻ, Եւ W. C.Ի ՀԱՄԱՐ

Անաղմուկ, նորաձեւ, ներմակ լաքէ, փայլուն ալիւմինիոմէ անժօլիվէօր, ուղղաձիգ եւ հորիզոնական դիրքով մետաղէ թիւրպին, հաւասարակշիռ :

Զետեղումը շատ դիւրին
(4 պտուտակով միայն)
Type H. 1. 8900 Frs.
MEH, 13 Rue du Soleil, PARIS 20e

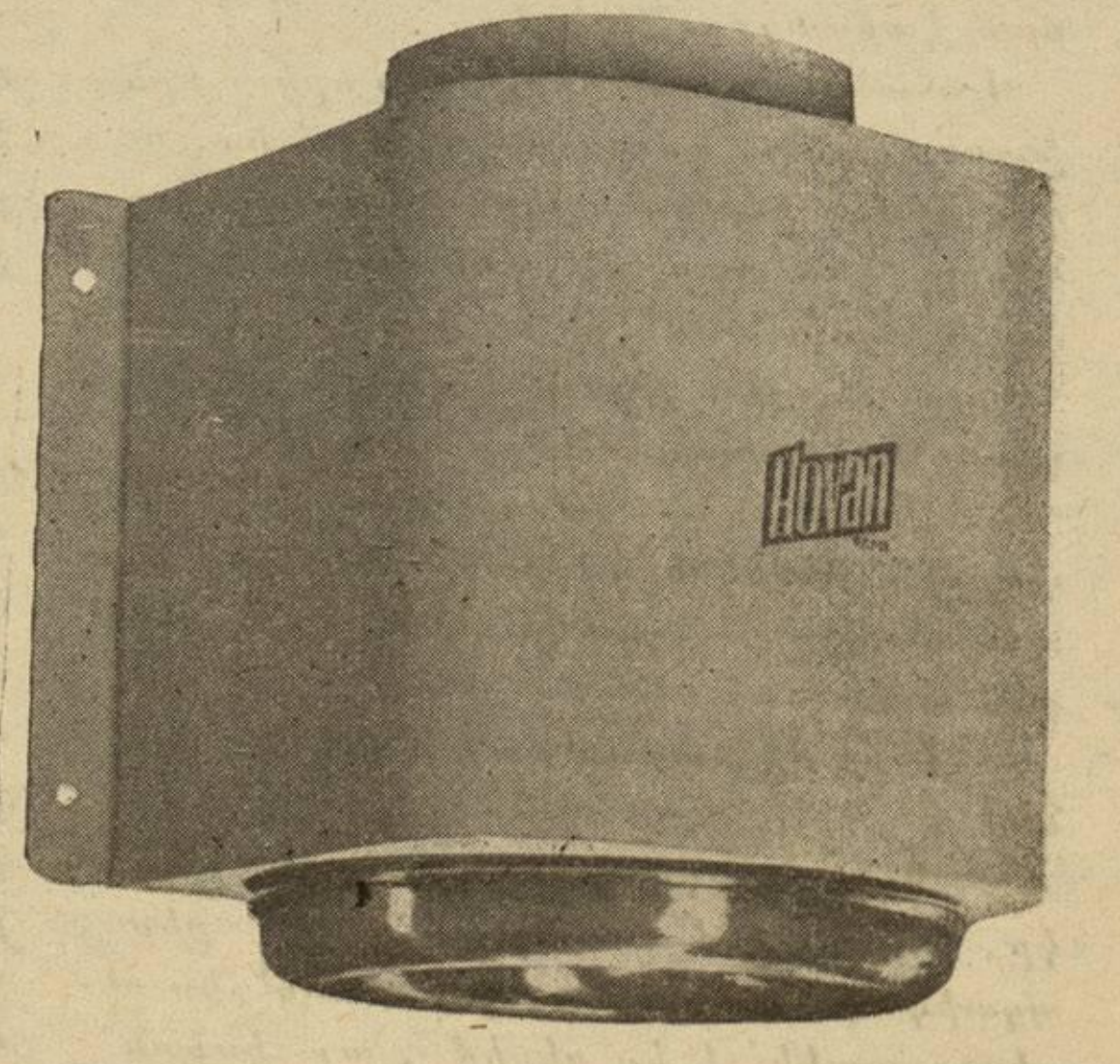

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000ֆր., վեցամսեայ 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 27 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ • JEUDI 27 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7691 — 32e ANNEE — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3502

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՄԱՐՄԻՆԸ ԵՒ ՄԱՍՆԻԿԸ

Ամենէ մը ի վեր Երեւանի թերթերը տեսութիւններ կը հրատարակեն արտասահմանի հայ գրական - մտաւորական գործունէութեան մասին :

Գրական ամսագրէն մինչեւ օրաթերթը, այդ շարժումը նկատի կ'առնեն միայն « պրոգրեսիւ – դեմոկրատական» ակնոցով : Միշտ միականի եւ միակողմանի :

Կ'ուզեն այն տպաւորութիւնը ձգել թէ Հայկական Արտասահմանի մէջ ալ կը ծաւալի «յառաջդիմական» հոսանքը :

Կ'անտեսեն կամ կը վարկաբեկեն մարմինը, փառաբանելու համար մասնիկը :

Այսպէս, Հայաստանի ժողովուրդը կը ծանօթանայ, աւելի կամ նուազ տաղանդաւոր գրողներու հետ, գոյնզգոյն միջակութեանց եւ սկսնակներու, որոնց ամբողջ արժանիքը դեմոկրատական ուղեգիծն է :

Վերջին օրինակը կուտայ օրաթերթը, Սով. Հայաստան, Սեպտ. 14ի համարով :

«Սփիւռքահայ Դեմոկրատական Գրականութիւնը » խորագրով յօդուածի մը մէջ, ծանօթ գրող մը, Ստ. Կուրտիկեան երկու էջ թերթօնով կը փորձէ պատկերացնել շարժումը :

Նախ ակնարկ մը նետելով Հարաւ. Ամերիկա, կը յիշէ երեք ժգոյն թերթեր :

Յետոյ կ'անցնի Հնդկաստան, եւ կ'ըսէ թէ « վերջերս սկսել է լոյս տեսնել « Նոր Աղդարար»ը: Մինչդեռ երկու տարի է որ դադրած է ...

Փարիզի մէջ, կը ներկայացնէ հինգ հեղինակներ, որոնց երկուքը մեռած են, իսկ մէկը այլեւս հայերէն չի գրեր :

Ապա կը չուէ Հիւս. Ամերիկա, փառաբանելու համար ափ մը «պրոգրեսիւ» կամ ռամկավար գրողներ :

Եւ վերջապէս կանգ կ'առնէ Միջին Արեւելքի վրայ, ուր կը գտնէ «գրական մի նոր շարժում, որ սերտօրէն կապուած է ժամանակի քաղաքական առաջդիմական շարժման հետ եւ արտայայտում է ռեւոլուցիոն տրամադրութիւններ» :

Պարոնը միջանկեալ կը խոստովանի .

— « Կարծես արեւմտահայ գրականութեան երբեմնի օջախները՝ Պոլիսն ու Իզմիրը փոխադրուել են Մերձաւոր Արեւելք, գլխաւորաբար Լիբանան ու Սիրիա՝ Բէյրութ ու Հալէպ » :

Թերթօնին երրորդ էջի բաժինը ամբողջովին յատկացուած է Միջին Արեւելքի, եւ կը պարունակէ գովասանական տողեր քանի մը հին ու նոր գրողներու մասին, նաեւ քաղուածքներ՝ զանազան ոտանաւորներէ :

Այս առթիւ կը յիշէ կարգ մը թերթեր եւ գիրքեր, ամէն բանէ առաջ փնտռելով անոնց «դեմոկրատական» արժէքը :

Յօդուածին սկիզբը, Պ. Ստ. Կուրտիկեան կը վկայէ թէ «այժմ Սփիւռքում լոյս են տեսնում մօտ 80 անուն հանդէս եւ թերթ, որոնց մեծ մասը դեմոկրատական ուղղութիւն ունի» :

Այս հաստատումը կատարած ատեն, կը մոռնայ որ իր ներկայացուցած հանդէսներն ու թերթերը ոչ իսկ ամբողջին մէկ հինգերորդը կը ներկայացնեն : Իսկ իր փառաբանած հեղինակներն ալ՝ պարզապէս մասնիկներն են ընդհանուր շարժումի մը, որ կը շարունակուի վերջին արտագաղթէն ի վեր :

Ո՞ւր է մնացեալը, բուն վաստակը, այնքան հասուն եւ հոսուն, ե՛ւ բովանդակութեամբ ե՛ւ ուղղութեամբ :

Յօդուածագրին վկայութեամբ, իր յիշած հատընտիր բանաստեղծներն ու արձակագիրները «միաժամանակ խիզախ հրապարակախօսներ են, որոնք սուր գրչով մերկացնում են ժողովուրդի թշնամիներին՝ ինչպիսի փետուրներով էլ զարդարուած լինեն նրանք » :

Այո, այդ երանելիները Ֆրանսերէն, անգլերէն կամ արաբերէն թռուցիկներ եւ յօդուածներ ալ կը թխեն, «ինտերնացիոնալ բոստան»ի մը վերածելով հայկական կեանքը ....

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՍՈՒԷԶԻ ՎԷՃԸ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ԱՌՋԵՒ

•

ԱՐԵՒՄՈՒՏՔ ԵՒ ԵԳԻՊՏՈՍ ԴԷՄ ԴԻՄԱՑ

Երէկ բացուեցաւ Ազգաժողովին Ապահովութեան Խորհուրդը, քննելու համար Սուէզի խնդիրը : Առժամեայ օրակարգը կը բաղկանայ երկու կէտերէ, — 1. Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ յարուցած խնդիրը . — «Եգիպտական կառավարութեան միակողմանի ձեռնարկին հետեւանքով ստեղծուած կացութիւնը, որ կը դադրեցնէ ջրանցքին միջազգային վարչութիւնը, հաստատուած՝ 1888ի պայմանագրով .— 2. Եգիպտոսի յարուցած խնդիրը .— « Կարգ մը պետութեանց, մասնաւորապէս Ֆրանսայի եւ Մեծն Բրիտանիոյ ձեռք առած միջոցները Եգիպտոսի դէմ, որոնք կը վտանգեն միջազգային խաղաղութիւնը եւ ապահովութիւնը եւ ծանրապէս կը խախտեն Ազգաժողովին ուխտը» :

Ուրեմն, երէկուան նիստը ամբողջովին յատկացուած էր օրակարգին քննութեան: Արեւմտեան պետութիւնները բացարձակապէս կը մերժեն Եգիպտոսի մեղադրանքը: Եգիպտոս իր յոյսը դրած է Իրանի, Եուկոսլաւիոյ եւ Խ. Միութեան վրայ : Իր ներկայացուցիչը կրնայ հրաւիրուիլ օրակարգին ճշդումէն վերջ: Ընդհանուր կարծիքն այն է թէ պիտի ընդունուի Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ բանաձեւը, իբրեւ վերջնական օրակարգ : Կարծողներ կան թէ երբ Եգիպտոս հրաւիրուի ժողովին մասնակցելու, Իսրայէլի մասնակցութեան խնդիրն ալ կրնայ ծագիլ: Այն ատեն արաբական եօթը պետութիւնները պիտի պահանջեն որ իրենք ալ ներկայ ըլլան ...

Օրակարգի հարցին կարգադրութենէն ետք, Ապահովութեան Խորհուրդը իր նիստերը պիտի յետաձգէ Հոկտեմբեր 2ին կամ 3ին, ըստ էութեան քննելու համար խնդիրը: Այս յետաձգման շնորհիւ արեւմտեան պետութիւնները պիտի կրնան ճշդել իրենց ուղեգիծը, հաւաքական բանաձեւ մը ներկայացնելու համար, իրենց արտաքին նախարարներուն միջոցաւ :

× Անգլիոյ վարչապետը եւ արտաքին նախարարը Փարիզ եկան երէկ, խորհրդակցելու համար Ֆրանսայի ներկայացուցիչներուն հետ: Այս առթիւ պիտի ճշդեն իրենց վերջնական դիրքը: Խորհրդակցութիւնները պիտի տեւեն երկու օր : Այս առթիւ պիտի քննեն նաեւ 18երու նոր խորհրդաժողովին գումարման խնդիրը : Այս վերջին ժողովը պիտի գումարուի Հոկտեմբեր 1ին, Լոնտոնի մէջ, դեսպաններու մասնակցութեամբ :

ՓԻՆՈՅԻ ՎՃՌԱԿԱՆ ԽՕՍՔԵՐԸ

Պ. Ք. Փինօ առջի օր մանրամասն զեկուցում տուաւ արտաքին գործերու յանձնաժողովին առջեւ: Այս առթիւ ըսաւ .

— « Հանդիսաւորապէս կը յայտարարեմ թէ այն պետութիւնները որոնք տկարութիւն ցոյց տուին վերջին երկու ամիսներու ընթացքին ամէնէն աւելի պատասխանատու պիտի ըլլան, եթէ կացութիւնը ծանրանայ, վասնզի եթէ Նասր այնպաւորութիւնը կրէ թէ կրնայ անպատիժ շարունակել իր բռնած ճամբան, կրնայ կատարել այնպիսի ձեռնարկներ որոնք պիտի վտանգեն աշխարհի խաղաղութիւնը : Ընդհակառակն, այն ազգերը որ վճռական դիրք մը ունեցան եւ կը պահեն, ի վերջոյ ծառայած պիտի ըլլան խաղաղութեան » :

Նախարարը այս առթիւ քննադատեց Իտալիան, դիտել տալով թէ հարցին ամէնէն ծանրակշիռ պահուն, Սեպտ. 21ին, իտալական ներկայացուցիչը յայտարարեց թէ իր երկիրը պիտի շարունակէ Եգիպտոսի վճարել ջրանցքին տուրքը: Յետոյ մեղադրեց Մ. Նահանգները, ընդունելով հանդերձ որ նախագահական ընտրութեան մօտաւորութիւնը ազդած է բանակցութեանց վրայ: Երկու դիտողութիւններն ալ ծանր տպաւորութիւն գործեցին : Յետոյ բացատրեց թէ «տակաւին գործելու շատ լայն հնարաւորութիւններ ունինք Եգիպտոսի հանդէպ» : Բայց մերժեց մանրամասնութիւններ տալ: Միւս կողմէ, կառավարութիւնը կը քննէ նոր ծրագիր մը, — նաւթուղի մը շինել Իսրայէլի հողին վրայ :

Շատ մը հարցումներ ուղղուեցան, մասնաւորապէս դաշնակիցներու դիրքի մասին: Պ. Փինօ պատասխանեց թէ Անգլիա եւ Ֆրանսա նախատեսած են թէ ի՛նչ պիտի ընեն, Ապահովութեան Խորհուրդին որոշումէն ետք: Երբ հարցուցին թէ զինու զօրութեան դիմելու ծրագիրը մէկդի՞ դրուած է, նախարարը պատասխանեց .

— Ձեզ կրնար ըսել թէ ինչ որ ալ ըլլայ Նասրի ընթացքը, երբեք զինու զօրութեան պիտի չդիմենք. այդպիսի բան մը հակառակ պիտի ըլլար Ազգաժողովի ուխտին որ կը նախատեսէ զինեալ միջամտութիւնը կարգ մը պարագաներու մէջ :

Անգլիոյ վարչապետին եւ արտաքին նախարարին այցելութեան առթիւ, ըսաւ թէ պիտի քննեն Միջին Արեւելքի կացութիւնը: Այս առթիւ ցաւով դիտել տուաւ թէ արեւմտեան ընդհանուր քաղաքականութեան մը հետեւած չեն Մ. Նահանգները, այդ շրջանին մէջ: Ամերիկայի այս ընթացքէն օգտուեցաւ Խ. Միութիւնը Սուէզի հարցին առթիւ ալ, Ափրիկէ թափանցելու համար :

× Պ. Փինօ Քարաքաս (Վենեզուէլլա) պիտի երթայ կիրակի օր, խորհրդակցելու համար քարիւղի հայթայթման մասին : Իսկ Հոկտեմբեր 3ին Նիւ Եորք պիտի գտնուի, մասնակցելու համար Ապահովութեան Խորհուրդին :

× Անգլիոյ արտաքին նախարարը, Ս. Լոյտ, տեսակցութեան մը առթիւ յայտարարեց թէ «կարելին պիտի փորձեն, խաղաղօրէն լուծելու համար Սուէզի խնդիրը որ այնքան կարեւոր է մեր ժողովուրդին, ինչպէս եւ շատ մը եւրոպական եւ ասիական ժողովուրդներու համար : Մենք Ապահովութեան Խորհուրդին պիտի երթանք կատարեալ ուղղամտութեամբ եւ պիտի աշխատինք աւելի լայն մասնակցութիւն մը ապահովել մեր ծրագիրներուն : Պիտի պաշտպանենք նաեւ Նոր ընկերակցութեան ծրագիրը, այն համոզումով թէ այդ կազմակերպութիւնը օգտակար դեր մը պիտի կատարէ բանակցելու համար եգիպտական իշխանութեանց հետ: Ազգաժողովին պաշտօնն է պարզապէս ապահովել խաղաղութիւնը եւ պահպանել օրինականութիւնը : ՄԱԿին համար փորձ մը պիտի ըլլայ ցուցնելու թէ կամք եւ կարողութիւն ունի՞ արժեցնելու արդարութիւնը եւ միջազգային պարտաւորութիւնները :

× Ֆրանսայի Ազգ. Ժողովը նիստի հրաւիրուած է Հոկտ. 9ին, քննելու համար Սուէզի խնդիրը :

«ԱՐԵՒՄՈՒՏՔԸ ՎՏԱՐԵԼ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԷՆ»

Արեւելեան Եւրոպայի դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ կը հաւաստեն թէ մինչեւ հինգ տարի արեւմտեան մեծ պետութիւնները դուրս ձգուած պիտի ըլլան Միջին Արեւելքէն: Մասնաւոր խօսակցութեանց մէջ համայնավար դիւանագէտները բացէ ի բաց կը յայտարարեն թէ Միջին Արեւելքի քարիւղի հաստատութիւնները պիտի ազգայնացուին քանի մը տարիէն, կամաց կամաց անգործութեան դատապարտելով Արեւմուտքի զինուորական խարիսխները : Այն ատեն, պիտի ստիպուին քարիւղ ճարել ազատ մրցակցութեամբ, խորհրդային ճակատի յաճախորդներուն հետ :

× Աւստրալիոյ վարչապետը, Մենզիս, որ Գահիրէ գնաց իբրեւ նախագահը Հինգերու յանձնախումբին, կարեւոր յայտա–

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

•

ԱՒԵԼՈՐԴ ՅՈԳՆՈՒԹԻՒՆ

Մոսկուայի թերթերը կը գրեն թէ ռուս գիտնական մը՝ Մինայեւ, գիւտ մը կատարած է որուն շնորհիւ կարելի է ջլատել ուղեղին զանազան մասերը :

Բժշկական թերթին վկայութեամբ, գիտնականը կրնայ ընդհատել, յետոյ վերահաստատել ուղեղային զանազան կեդրոններու գործունէութիւնը, իր հիւլէական հերձակին միջոցաւ (պիսթուրի) :

Այսպէս, ռուս կենսաբանը յաջողեր է տկարացնել անասունի մը տեսողութիւնը, կուրացնել զայն, յետոյ աստիճանաբար վերահաստատել տեսողութիւնը, գործիքը բանեցնելով տեսողական կեդրոնին վրայ :

Նոյն աղբիւրին համաձայն, փորձեր կատարուած են արդէն աւելի քան երեք հարիւր անասուններու վրայ, որոնց մարմինները ամբողջովին ծածկուած էին կապարէ պատեանով մը, պաշտպանելու համար շողարձակումներուն դէմ :

Մասնագէտներու ձգելով այս գիւտին գիտական քննութիւնը, կը կարծեմ թէ աւելորդ յոգնութիւն կրած է ռուս կենսաբանը :

Ինչո՞ւ տարիներով տքնիլ եւ այսքան վտանգաւոր գիւտ մը հնարել, ջլատելու համար ուղեղին գործունէութեան զանազան մասերը:

Արդէն ունինք շատ աւելի կարճ եւ ազդու միջոց մը՝ 1917 հոկտեմբերէն ի վեր:

Տո՛ւր որեւէ բոլշեւիկեան տեսութիւն, մանաւանդ անոր ռուսերէնը կամ հայերէնը, եւ մեքենաբար կը թմրի ուղեղին գործունէութեան այս կամ այն մասը :

Միայն օրաթերթերը կը բաւեն :

Էջերով ճառեր եւ զեկուցումներ, որոնք մէկ թիւի մէջ ալ չեն վերջանար :

Դարձեալ էջերով «դիսկուսիա»ներ (վիճաբանութիւն), այս կամ այն «սամբլեայի սեսիային» առթիւ:

Յետոյ կուգան շարան – շարան զեկուցումները, յաւելեալ եւ նոխացեալ մանրամասնութիւններով ; Արարողութիւններ որոնք օրեր եւ շաբաթներ կը տեւեն : Տարուան բոլոր եղանակներուն: Եւ գիշեր ցերեկ: Փոխն ի փոխը թմրեցնելով միտք, աչք եւ ականջ :

Դեռ կրնայի յիշել լեռնակուտակ հրատարակութիւնները, «մոնումենտալ թէորիա»ներով :

Հապա բանտերու եւ աքսորավայրերու մէջ գործադրուած թունդ գիտական միջոցնե՞րը: Ամբաստանեալները փորձի ենթարկել ծուռ հայելիներու առջեւ, սառնարաններու եւ տաք բաղնիքներու կամ ուրիշ տանջարաններու մէջ:

Պրոֆ. Մինայեւ չի՞ գիտեր այս թանկագին գաղտնիքները:

Եթէ գիտնալով հանդերձ կ'անտեսէ, օր մը կրնայ սեւ ցանկը մտնել, իբրեւ «կոնտրռեվոլուցիոներ»:

Եւ այն ատեն իր ուղեղին վրայ կը փորձեն իր նոր գիւտը :

ՎԱՀԷ

ԿԱՐԴԻՆԱԼ ԱՂԱՋԱՆԵԱՆ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԷՋ

Պէյրութի վերջին թղթաբերէն կ'իմանանք թէ անցեալ ուրբաթ օր **Անթիլիաս** *այցելած է Կարդինալ Աղաջանեան, ընկերակցութեամբ Սահակ եպիսկ. Կոգեանի եւ Պուրճ Համուտի քաղաքապետ Հ. Պօղոս Արիսի : Զարեհ կաթողիկոս կարդինալը ընդունած է վեհարանի դահլիճին մէջ, Խորէն եպիսկ.ի եւ միաբանութեան անդամներուն հետ: Երկու կրօնապետները տեսակցած են աւելի քան կէս ժամ, փոխադարձ մաղթանքներով: Նոյն օրը այցելած են նաեւ Պիքֆայայի վենետիկեան միաբանները :*

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՏՐԱՏԵԳԻԱՆ ԵՎ ՀԱՅՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԱԾՔԸ

ՀԱՅՐԵՆԱՍԻՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԻ ՇՈՒՐՋ

Ի՞նչ է հայրենասիրությունը։ Ինչպե՞ս է ան դրսևորվում։ Ի՞նչ է նշանակում հայրենասեր լինել։ Ահա հարցեր, որոնց պատասխանը ամեն մի հայ մարդ պարտավոր է իմանալ։ Հայրենասիրությունը ամեն մի հայ մարդու սրտի խորքում ապրող զգացում է, որ նրան կապում է իր հայրենի հողին, ժողովրդին, նրա պատմությանը, մշակույթին, լեզվին, սովորույթներին, ավանդույթներին

ՀԱՎԱՏՈՒՄ

(ՍՈՒՏԱԿԱԳՐ, 364 – 406)

Ք. ՎԱՀԺ

6-ՐԴ ԴԱՐԻ ՍԿԶԲՆԱՎՈՐ ՀԱՅՈՑ

Ա

Եվ երբ Աստված Աբրահամին ասաց. «Ես եմ քո վահանը, քո վարձը շատ մեծ կլինի», Աբրահամը պատասխանեց. «Ի՞նչ օգուտ ինձ համար, որ Դու ինձ վահան ես, եթե ես զրկված եմ զավակներից, որ ժառանգեն իմ ունեցվածքը»։ Եվ Աստված ասաց. «Ոչ թե քո ունեցվածքը, այլ քո զավակները կժառանգեն քեզ»։ Եվ Աբրահամը հավատաց Աստծուն, և Աստված նրան արդար համարեց։

Բ

Աբրահամը հավատաց Աստծուն, որ նա կունենա զավակներ, որոնք կժառանգեն իր ունեցվածքը։ Եվ Աստված նրան խոստացավ, որ նրա զավակները կժառանգեն Քանանի երկիրը։ Աբրահամը հավատաց Աստծուն, որ նա կունենա զավակներ, որոնք կժառանգեն Քանանի երկիրը։ Եվ Աստված նրան արդար համարեց։

Գ

Աբրահամը հավատաց Աստծուն, որ նա կունենա զավակներ, որոնք կժառանգեն Քանանի երկիրը։ Եվ Աստված նրան արդար համարեց։ Եվ Աստված ասաց. «Ես եմ քո վահանը, քո վարձը շատ մեծ կլինի»։ Եվ Աբրահամը ասաց. «Ի՞նչ օգուտ ինձ համար, որ Դու ինձ վահան ես, եթե ես զրկված եմ զավակներից, որ ժառանգեն իմ ունեցվածքը»։ Եվ Աստված ասաց. «Ոչ թե քո ունեցվածքը, այլ քո զավակները կժառանգեն քեզ»։ Եվ Աբրահամը հավատաց Աստծուն, և Աստված նրան արդար համարեց։

Դ

Աբրահամը հավատաց Աստծուն, որ նա կունենա զավակներ, որոնք կժառանգեն Քանանի երկիրը։ Եվ Աստված նրան արդար համարեց։ Եվ Աստված ասաց. «Ես եմ քո վահանը, քո վարձը շատ մեծ կլինի»։ Եվ Աբրահամը ասաց. «Ի՞նչ օգուտ ինձ համար, որ Դու ինձ վահան ես, եթե ես զրկված եմ զավակներից, որ ժառանգեն իմ ունեցվածքը»։ Եվ Աստված ասաց. «Ոչ թե քո ունեցվածքը, այլ քո զավակները կժառանգեն քեզ»։ Եվ Աբրահամը հավատաց Աստծուն, և Աստված նրան արդար համարեց։

Ե

Աբրահամը հավատաց Աստծուն, որ նա կունենա զավակներ, որոնք կժառանգեն Քանանի երկիրը։ Եվ Աստված նրան արդար համարեց։ Եվ Աստված ասաց. «Ես եմ քո վահանը, քո վարձը շատ մեծ կլինի»։ Եվ Աբրահամը ասաց. «Ի՞նչ օգուտ ինձ համար, որ Դու ինձ վահան ես, եթե ես զրկված եմ զավակներից, որ ժառանգեն իմ ունեցվածքը»։ Եվ Աստված ասաց. «Ոչ թե քո ունեցվածքը, այլ քո զավակները կժառանգեն քեզ»։ Եվ Աբրահամը հավատաց Աստծուն, և Աստված նրան արդար համարեց։

Զ

Աբրահամը հավատաց Աստծուն, որ նա կունենա զավակներ, որոնք կժառանգեն Քանանի երկիրը։ Եվ Աստված նրան արդար համարեց։ Եվ Աստված ասաց. «Ես եմ քո վահանը, քո վարձը շատ մեծ կլինի»։ Եվ Աբրահամը ասաց. «Ի՞նչ օգուտ ինձ համար, որ Դու ինձ վահան ես, եթե ես զրկված եմ զավակներից, որ ժառանգեն իմ ունեցվածքը»։ Եվ Աստված ասաց. «Ոչ թե քո ունեցվածքը, այլ քո զավակները կժառանգեն քեզ»։ Եվ Աբրահամը հավատաց Աստծուն, և Աստված նրան արդար համարեց։

Է

Աբրահամը հավատաց Աստծուն, որ նա կունենա զավակներ, որոնք կժառանգեն Քանանի երկիրը։ Եվ Աստված նրան արդար համարեց։ Եվ Աստված ասաց. «Ես եմ քո վահանը, քո վարձը շատ մեծ կլինի»։ Եվ Աբրահամը ասաց. «Ի՞նչ օգուտ ինձ համար, որ Դու ինձ վահան ես, եթե ես զրկված եմ զավակներից, որ ժառանգեն իմ ունեցվածքը»։ Եվ Աստված ասաց. «Ոչ թե քո ունեցվածքը, այլ քո զավակները կժառանգեն քեզ»։ Եվ Աբրահամը հավատաց Աստծուն, և Աստված նրան արդար համարեց։

Ը

Աբրահամը հավատաց Աստծուն, որ նա կունենա զավակներ, որոնք կժառանգեն Քանանի երկիրը։ Եվ Աստված նրան արդար համարեց։ Եվ Աստված ասաց. «Ես եմ քո վահանը, քո վարձը շատ մեծ կլինի»։ Եվ Աբրահամը ասաց. «Ի՞նչ օգուտ ինձ համար, որ Դու ինձ վահան ես, եթե ես զրկված եմ զավակներից, որ ժառանգեն իմ ունեցվածքը»։ Եվ Աստված ասաց. «Ոչ թե քո ունեցվածքը, այլ քո զավակները կժառանգեն քեզ»։ Եվ Աբրահամը հավատաց Աստծուն, և Աստված նրան արդար համարեց։

Թ

Աբրահամը հավատաց Աստծուն, որ նա կունենա զավակներ, որոնք կժառանգեն Քանանի երկիրը։ Եվ Աստված նրան արդար համարեց։ Եվ Աստված ասաց. «Ես եմ քո վահանը, քո վարձը շատ մեծ կլինի»։ Եվ Աբրահամը ասաց. «Ի՞նչ օգուտ ինձ համար, որ Դու ինձ վահան ես, եթե ես զրկված եմ զավակներից, որ ժառանգեն իմ ունեցվածքը»։ Եվ Աստված ասաց. «Ոչ թե քո ունեցվածքը, այլ քո զավակները կժառանգեն քեզ»։ Եվ Աբրահամը հավատաց Աստծուն, և Աստված նրան արդար համարեց։

Ժ

Աբրահամը հավատաց Աստծուն, որ նա կունենա զավակներ, որոնք կժառանգեն Քանանի երկիրը։ Եվ Աստված նրան արդար համարեց։ Եվ Աստված ասաց. «Ես եմ քո վահանը, քո վարձը շատ մեծ կլինի»։ Եվ Աբրահամը ասաց. «Ի՞նչ օգուտ ինձ համար, որ Դու ինձ վահան ես, եթե ես զրկված եմ զավակներից, որ ժառանգեն իմ ունեցվածքը»։ Եվ Աստված ասաց. «Ոչ թե քո ունեցվածքը, այլ քո զավակները կժառանգեն քեզ»։ Եվ Աբրահամը հավատաց Աստծուն, և Աստված նրան արդար համարեց։

ԱՐՏԱՎԱԶԴ ՏՈՒՆԸ ՎԱՃԱՌՎԵԼ ԷՐ

Ա. ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԱՐՎԵՍՏԱՆՈՑԻ ՏՈՒՆԸ ՎԱՃԱՌՎԵԼ ԷՐ ՀՈՒԼԻՍԻ 1-ԻՆ։ ՏՈՒՆԸ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾ ԷՐ ՀԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՏՈՀՄԻ ՆԱԽՆԻՔՈՎ։ ՆՈՐ ՏԻՐՈՋԸ ՊԱՏՐԱՍՏՎԱԾ Է ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՏՆԻ ԱՐՎԵՍՏԱԳԵՏ ՀՐԱՆՏ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ ԿՈՂՄԻՑ։

ՀՐԱՆՏ ՍԱՐԳՍՅԱՆԸ ԾՆՎԵԼ Է 1906 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ԵՎ ՄԱՆԿՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԻՆԵՐԸ ԱՆՑԵԼ Է ԵՐԵՎԱՆՈՒՄ։ ՆԱ ՍՈՎՈՐԵԼ Է ՆԿԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐՎԵՍՏ ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ ԿԻՆՈՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏՈՒՄ, ՈՐՏԵՂ ՆԱ ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻՆԵՐԻՆ ՈՒՍՈՒՑԻՉ Է ԵՂԵԼ։ ՀԵՏԱԳԱՅՈՒՄ ՆԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉ Է ԱՇԽԱՏԵԼ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՏՆԻ ԱՐՎԵՍՏԱԳԵՏ ՀՐԱՆՏ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄՈՒԶԵՈՒՄՈՒՄ։

ՀՐԱՆՏ ՍԱՐԳՍՅԱՆԸ ՄԱՀԱՑԱՎ 1938 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 16-ԻՆ, ՀԱՆԳԱՄԱՆԱԿԻ ՀԱՄԱՐ ՄԱՀՎԱՆ ՊԱՏԺԱՌԻ ՀԱՄԱՐ։ ՆՐԱ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀԱՅ ԱՐՎԵՍՏԻ ՀԱՐԱՍՏԱՑՈՒՄ ՄԵԾ ԴԵՐ ԿՈՒՆԵՆԱՆ։

ՀՐԱՆՏ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄՈՒԶԵՈՒՄԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՎԵԼ Է ՀՐԱՆՏ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ ԱՐՎԵՍՏԱՆՈՑԻ ՏՈՒՆԸ ՎԱՃԱՌՎԵԼ ԷՐ ՀՈՒԼԻՍԻ 1-ԻՆ։ ՏՈՒՆԸ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾ ԷՐ ՀԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՏՈՀՄԻ ՆԱԽՆԻՔՈՎ։ ՆՈՐ ՏԻՐՈՋԸ ՊԱՏՐԱՍՏՎԱԾ Է ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՏՆԻ ԱՐՎԵՍՏԱԳԵՏ ՀՐԱՆՏ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ ԿՈՂՄԻՑ։

ՀՐԱՆՏ ՍԱՐԳՍՅԱՆԸ ԾՆՎԵԼ Է 1906 ԹՎԱԿԱՆԻՆ ԵՎ ՄԱՆԿՈՒԹՅԱՆ ՏԱՐԻՆԵՐԸ ԱՆՑԵԼ Է ԵՐԵՎԱՆՈՒՄ։ ՆԱ ՍՈՎՈՐԵԼ Է ՆԿԱՐՉՈՒԹՅԱՆ ԱՐՎԵՍՏ ՀԱՅՐԵՆԱԿԱՆ ԿԻՆՈՖԻԶԻԿԱԿԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏՈՒՄ, ՈՐՏԵՂ ՆԱ ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻՆԵՐԻՆ ՈՒՍՈՒՑԻՉ Է ԵՂԵԼ։ ՀԵՏԱԳԱՅՈՒՄ ՆԱ ՈՒՍՈՒՑԻՉ Է ԱՇԽԱՏԵԼ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՅՏՆԻ ԱՐՎԵՍՏԱԳԵՏ ՀՐԱՆՏ ՍԱՐԳՍՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄՈՒԶԵՈՒՄՈՒՄ։

ՀՐԱՆՏ ՍԱՐԳՍՅԱՆԸ ՄԱՀԱՑԱՎ 1938 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 16-ԻՆ, ՀԱՆԳԱՄԱՆԱԿԻ ՀԱՄԱՐ ՄԱՀՎԱՆ ՊԱՏԺԱՌԻ ՀԱՄԱՐ։ ՆՐԱ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՀԱՅ ԱՐՎԵՍՏԻ ՀԱՐԱՍՏԱՑՈՒՄ ՄԵԾ ԴԵՐ ԿՈՒՆԵՆԱՆ։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՄՈՂԱՎՈՒ ՀԱՅՐԵՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հայկական Սովետական Մողավուի հայրենակիցները և օրհնեցին իրենց, նրանք ամեն կերպ ջանում են, որ Հայրենիքի հեռավոր անկյունում ապրող իրենց հարազատները ավելի լավ ապրեն, ավելի երջանիկ լինեն։

Հայրենակցական այդ կապերի մասին է պատմում Մողավուի Ալիաբադ գյուղի բնակիչ Ալի Ալիաբադին։

— Ես ծնվել եմ Մողավուում, — ասում է նա, — բայց հայրենիքում եղել եմ երկու անգամ։ Առաջին անգամ գնացել եմ 1935 թվականին, երկրորդ անգամ՝ 1937-ին։ Ինձ հետ եղել են նաև ուրիշ հայրենակիցներ։ Ամեն անգամ մենք մեծ ուրախությամբ ենք ընդունվել հայրենակիցների կողմից։ Ես ինքս ամեն անգամ ուրախությամբ եմ հանդիպել իմ հարազատներին, ընկերներին, ծանոթներին։ Ամեն անգամ ինձ համար նոր հետաքրքրություններ են բացվել։ Ես տեսել եմ, թե ինչպես է ապրում հայ ժողովուրդը, ինչպես է նա աշխատում, ինչպես է նա հանգստանում։ Ես տեսել եմ, թե ինչպես է հայ ժողովուրդը տոնում իր տոները։ Ես տեսել եմ, թե ինչպես է հայ ժողովուրդը սգում իր մեռելները։ Ես տեսել եմ, թե ինչպես է հայ ժողովուրդը ուրախանում, երբ ծնվում է նոր երեխա։ Ես տեսել եմ, թե ինչպես է հայ ժողովուրդը ուրախանում, երբ ամուսնանում են նրա զավակները։ Ես տեսել եմ, թե ինչպես է հայ ժողովուրդը ուրախանում, երբ նրա զավակները ավարտում են դպրոցը։ Ես տեսել եմ, թե ինչպես է հայ ժողովուրդը ուրախանում, երբ նրա զավակները ավարտում են համալսարանը։ Ես տեսել եմ, թե ինչպես է հայ ժողովուրդը ուրախանում, երբ նրա զավակները դառնում են գիտնականներ, արվեստագետներ, գրողներ, նկարիչներ, երաժիշտներ, ճարտարապետներ, ինժեներներ, տեխնիկներ, գյուղատնտեսներ, բժիշկներ, ուսուցիչներ։ Ես տեսել եմ, թե ինչպես է հայ ժողովուրդը ուրախանում, երբ նրա զավակները դառնում են ականավոր պետական և հասարակական գործիչներ։ Ես տեսել եմ, թե ինչպես է հայ ժողովուրդը ուրախանում, երբ նրա զավակները դառնում են հերոսներ, որոնք պաշտպանում են իրենց հայրենիքը ֆաշիստական հարձակումներից։

Ես տեսել եմ, թե ինչպես է հայ ժողովուրդը ուրախանում, երբ նրա զավակները դառնում են հերոսներ, որոնք պաշտպանում են իրենց հայրենիքը ֆաշիստական հարձակումներից։

րարութիւններ ըրաւ իր երկրի խորհրդարանին առջեւ, Սուէզի վէճին առթիւ: Ահա իր խօսքերը.

— «Եթէ Ազգաժողովը նեղուելով Խ. Միութեան ձեռնարկներէն չկարենայ արգելքի մը յանգիլ, եթէ կարելի չէ տնտեսական պատիժներ տնօրինել Եգիպտոսի կամ ուրիշ ազդու միջոց մը կիրարկել, այն ատեն ջրանցքը գործածող երկիրները իրենք պէտք է պատժական միջոցներ պարտադրեն»:

Գ. Մենզիս յետոյ ծրագիր մըն ալ պարզեց, վէճը խաղաղութեամբ կամ բռնութեամբ լուծելու համար: Այս առթիւ քննադատելով անոնք որ կը մերժեն բռնի ուժը եւ տնտեսական պայքարը, յայտարարեց.— «Այդ պարոնները պատահմամբ պատրաստ են ընդունելու նոր բռնակալութիւն մը»: Ապա բացատրեց թէ Խ. Միութիւնը պատերազմ չուզեր, բայց կը ջանայ խռովութիւն սերմանել այն շրջաններուն մէջ ուր կարելի է նիւթապէս տկարացնել արեւմտեան պետութիւնները: «Խ. Միութիւնը կը ջանայ աւելցնել Եգիպտոսի ազդեցութիւնը, զէնք ճարելով անոր եւ տնտեսական կապեր հաստատելով: Լոնտոնի առաջին խորհրդաժողովին ատեն Գ. Շեպիլով ի նպաստ Եգիպտոսի կը խօսէր ճիշդ այն բառերով ինչ որ աւելի վերջը կը լսէի դնդ. Նասրի բերնէն»:

Երբ վարչապետը կը խօսէր տնտեսական պատիժներու մասին, ընդդիմադիրները պոռացին — Տնտեսական պատիժը պատերազմ կը նշանակէ:

✕ Վերջին տեղեկութեանց համաձայն, որոշ մտահոգութիւն կը տիրէ Եգիպտոսի մէջ, Ապահովութեան Խորհուրդին միջամտութեան առթիւ:

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՑԻՍՈՒՆ ՅՈՐԴԱՆԱՆՑԻՆԵՐ սպաննուեցան Իսրայէլացիներու կողմէ, գիշերային յարձակման մը հետեւանքով որ տեղի ունեցաւ Երուսաղէմի շրջանին մէջ, Հուսանի մօտ, ուր Իսրայէլացի մը սպաննուած էր առջի օր: Հրեաներէն ալ հինգ հոգի սպաննուեցան եւ ինը հոգի վիրաւորուեցան: Իսրայէլացիները գրաւեցին քանի մը պահականոցներ և քանդեցին Հուսանի պահականոցը, ինչպէս եւ երկու զրահապատ կառքեր: Յարձակման որոշումը տուած էր Իսրայէլի դահլիճը, արտակարգ նիստի մը մէջ: Իսրայէլի կառավարութեան ներկայացուցիչը յայտարարեց թէ «մեր ուժերը յարձակեցան այս գիշեր, հասկնելու համար Յորդանանի կառավարութեան թէ իրենց իսկ շահը կը պահանջէ դադրեցնել յարձակումները»:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ խորհուրդը նիստ գումարեց երէկ: Օրակարգի գլխաւոր հարցերն էին Ալժերիոյ նախարարին զեկուցումը եւ 1954/2ի վերակոչեալ զինուորներուն արձակման խնդիրը:

ՄԱՐՈՔԻ ՍՈՒԼԹԱՆԸ ճառ մը խօսելով Ուճայի մէջ, սահմանադրութեան մօտ, իր միջնորդութիւնն առաջարկեց, լուծելու համար Ալժերիոյ խնդիրը: Այս առթիւ Թախանճագին կոչ մը ուղղեց Ֆրանսայի, Ալժերիոյ եւ ամբողջ աշխարհի պատասխանատուներուն, որպէսզի արագօրէն դադրեցնեն արիւնահեղութիւնը եւ գտնեն լուծում մը «որ գոհացում տալով ալժերիացի ժողովուրդին ազատութեան տենչերուն, յարգէ Ֆրանսայի դերագոյն շահերը եւ ապահովէ Ալժերիա հաստատուած Ֆրանսացիներուն իրաւունքները»: Սուլթանը մօտերս մասնաւոր նամակ մը պիտի ուղղէ Ֆրանսայի վարչապետին:

ԿԻՊՐՈՍԻ ըմբոստները կը շարունակեն ահաբեկումներ կատարել, կախուած երեք երիտասարդներուն վրէժը լուծելու համար: Առջի օր ռումբ մը պայթեցաւ, սպաննելով անգլիացի զինուոր մը (եւ բորդը) եւ վիրաւորելով ուրիշ վեց հոգի, երեքը ծանրապէս:

ԼԵՆԻՆԻ ՇՔԱՆՇԱՆԸ տրուեցաւ երաժշտագէտ Շոստակովիչի, ծննդեան 50ամեակին առթիւ:

«ԻՒՄԱՆԻԹԷ»ի Գչ. օրուան թիւը հաւաքուեցաւ ոստիկանութեան կողմէ, բուռն գրութիւն մը հրատարակած ըլլալով Ալժերիոյ կացութեան մասին: Խմբագրութիւնը յաւելուած մը հրատարակեց կէս օրէն ետք, բողոքելով բռնագրաւման դէմ:

ՍԱԿԱՐԱՆ (25 Սեպտ.).— Ձոյլ ոսկի՝ 466.000, նափոլէոն 3350, դուից. 3150, սթերլին 4150, քսան տոլարնոց 16.120: Թղթադրամ (անպաշտօն).— Սթերլին 1025, տոլար 399, պելժ. 8, դուից. 95.50, փեզեթա 8.60:

ԹԷՅԱՍԵՂԱՆ

Համազգայինի վարչութիւնը թէյասեղան մը սարքած է ի պատիւ Լիբանանի խորհրդարանի անդամ Գ. ՏԻԳՐԱՆ ԹՈՍՊԱԹի:

Օթէլ Լիւթէսիայի մեծ սրահին մէջ, այս կիրակի ժամը 16ին:

(43 Պուլվ. Ռասփայ, մէթրօ Սէվր Պապիլոն):

Այս առթիւ Գ. Թոսպաթ տեղեկութիւններ պիտի հաղորդէ Կիլիկիոյ կաթողիկոսական ընտրութեան մասին:

Տախքերու մասնակցութիւն 300 ֆր.:

ՑԵՐԵԿՈՅԹ

Ֆ. Կ. Խաչի Առնուվիլի մասնաճիւղը կազմակերպած է հանդիպում մը օգտաւէտութեան կայանի մասնակցող տղոց համար: Այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 4ին, եկեղեցիին կից սրահին մէջ: Կը հրաւիրուին ծնողքները եւ կայանի մասնակցող բոլոր տղաքը:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆՆԵՐԸ

Ամերիկահայ ծանօթ գիտնական Մ. ՍԵԽԱԿԻ Փարիզ ժամանումէն օգտուելով, եղանակին առաջին դասախօսութիւնը կազմակերպած են այս շաբաթ, ժամը 21ին, Քաթէի վերնայարկը:

Նիւթը՝ Հայ Մշակոյթի էական դիմագիծը եւ անոր պարտադրած ցեղապահպանման հարցերը:

Մուտքը ազատ է: Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ:

ՊԱՏԱՐԱԳ

Ջայնաւոր պատարագ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն այս կիրակի, ժամը 10.30ին Փարիզի Ս. Խաչ եկեղեցիին մէջ, զերապայծառ Ամատունիի կողմէ Տիկին Աննա Յակոբեանի (ծնեալ Մաթէոսեան) հոգւոյն:

ԿՈՐՍՈՒԱԾ

Օր. Կամսարական կը փնտռէ իր քոյրը Տիկին Մանուշ-Վառվառ, որ Օգոստ. 11էն ի վեր կորսուած է Սէն Մաքսիմի (Վառ) անտառներուն մէջ: Տիկինը 60 տարեկան, տնական հագուստներով դուրս ելած է եւ յիշողութեան կորուստ ունենալով (ամնէզի) չէ վերադարձած, հակառակ երկար փնտռտուքներու:

Կը խնդրուի իր մասին տեղեկացնել կամ Սէն Մաքսիմի ժանտարմըրին, կամ

2 Rue de Provence, Paris (9e) ou
1 Rue Robert Felument
Conflans-Sainte-Honorine (S. et O.)

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

14 – 15 տարեկան աշկերտուհի մը, բոնֆէքսիոնի աշխատանոցի մը մէջ աշխատելու համար: Տեւական գործ: Դիմել

Bonneterie ALBERT
37, Rue Tapis Vert, Marseille.

ՀՍԿԻՉ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Սեվրի Մուրատեան վարժարանին համար 45 - 50 տարեկան, որոշ զարգացման տէր եւ հայերէնի ծանօթ հսկիչ մը կ'ուզուի: Դիմել ուղղակի վարժարան, ամէն օր,

26, Rue Troyon, Sèvres (S. et O.).

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Մէքանիսիէններ, այր կամ կին, այր մարդու բոնֆէքսիոն կապուտին վերարկուներու համար, ինչպէս նաեւ արդուկողներ:

Ապահովուած գործ ամբողջ տարին:
Լաւ վճարում: Դիմել՝
Mr. Calvo, 28 Rue d'Artois, Paris (8e).
Tél. : BAL. 30-20

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՈՂԲԱՑԵԱԼ ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ Արզումանեանի զաւակները՝ Թամարա, Փիէռ եւ Ժորժ, դուստրը եւ փեսան՝ Տէր եւ Տիկ. Ռոժէ Ժեռար (ծնեալ Արզումանեան) կը ծանուցանեն թէ անոր մահուան քառասունքին առթիւ, մասնաւոր հոգեհանգիստ պիտի կատարուի այս կիրակի, ժամը 11ին, Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին (15 ռիւ Ժան Կուժօն):

Կը հրաւիրուին բոլոր հարազատները եւ բարեկամները:

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՎԻԷՆ.— Հ. Յ. Դ. Անի կոմիտէն, Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղը եւ Նոր Սերունդը իրենց խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնեն Տէր եւ Տիկին Ա. Քղըլեանին, զաւակներուն եւ ազգականներուն իրենց սիրեցեալ մօր Անթառամ Քղըլեանի մահուան առթիւ: Նոյնպէս ցաւակցութիւն կը յայտնեն Տիկին Այանեանի եւ զաւակներուն, Տիկին Թաշճեանի եւ զաւակներուն, Տէր եւ Տիկին Ս. Թէրզիեակուբեանի եւ զաւակներուն, Տէր եւ Տիկին Մ. Թէրզիեակուբեանի եւ զաւակներուն իրենց սիրեցեալ մօր Եղիսաբեթ Իէրզիեակուբեանի մահուան առթիւ եւ փոխան ծաղկեպսակի երեք հազար ֆր. Փարիզի Մշակոյթի Տան:

●

ՍԷՆԹ ԷԹԻԷՆ.— Տէր եւ Տիկին Վարդան Խրիմեան եւ զաւակները իրենց խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնեն Տէր եւ Տիկին Ասատուր Քղըլեանի եւ զաւակներուն, իրենց սիրեցեալ մօր եւ մեծ մօր այրի տիկին Քղըլեանի մահուան առթիւ եւ փոխան ծաղկեպսակի հազար ֆրանք կը նուիրեն Փարիզի Մշակոյթի տան:

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Սպասուհի մը եւ պարտիզպան մը կը փնտռէ: Դիմել վարժարան, 1 Պուլվ. տիւ Նօր, Լը Ռէնսի (Սէն է Ուազ):

ՎԻԳԷՆ Արլէն Փափազեան ուրախութեամբ կը ծանուցանէ իր փոքրիկ քրոջ՝ ՍԵԴԱյի ծնունդը:
25 Սեպտ. 1956, Փարիզ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՇՐՋ. ԿՈՄԻՏԷՆ ընկերական ժողովի կը հրաւիրէ Գէորգ Ջավուշ խումբը այս կիրակի ժամը 15ին, սովորական հաւաքատեղին:

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Յ. Դ. Քրիստափոր ենթակոմիտէի ընդհ. ժողովը այս շաբաթ ժամը 9ին: Կարեւոր օրակարգ: Պարտաւորիչ ներկայութիւն:

ԻԹԱԼԻ.— Հ. Յ. Դ. Աղբիւր - Սերոբ Եօթնեղբայրեան խումբի ժողովը այս շաբաթ իրիկուն ժամը 9ին, սովորական հաւաքատեղին:

ՊԻԼՎԻԼ.— Հ. Յ. Դ. Ռոստոմ խումբի ժողովը այս կիրակի առաւօտ ժամը 10ին, ընկեր Մանուկի բնակարանը:

ԱԼՖՈՐՎԻԼ.— Հ. Յ. Դ. Ս. Մինասեան ենթակոմիտէին ընդհ. ժողովը այս ուրբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: Ճշդապահ ըլլալ:

ԿՐԸՆՈՊԼԻ Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղի ընդհ. ժողովը այս կիրակի ժամը 15.30ին, դպրոցի սրահը: Կարեւոր օրակարգ: Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՎԱԼԱՆՍ.— Այրի Տիկին Հերմինէ Տէր Ղուկասեան, Տէր եւ Տիկին Յովհ. Տէր Ղուկասեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս կիրակի առաւօտ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին, իրենց յաւէտ ողբացեալ ամուսնոյն եւ եղբօր ԵՐՈՒԱՆԴ ՏԷՐ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆի մահուան առաջին տարելիցին առթիւ: Կը հրաւիրուին ողբացեալին յիշատակը յարգող ազգականները եւ բարեկամները:

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ԴՊՐՈՑՆԵՐ
2, Rue de la Pépinière
PARIS
24, Rue du 22 Novembre
STRASBOURG
58, Av. de la Victoire - NICE

FAX
ԿԵՆԴԱՆԻ ԼԵԶՈՒՆԵՐ
ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ
ՎԱՐՉԱԿԱՆ ՔԱՐՏՈՒՂԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՔԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՇՈՒԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՔՆՆՈՒԹԵԱՆՑ
ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆՑ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ

ՓՆՏՌԵՑԷՔ
Aspirateurs de Gaine
●
ԽՈՀԱՆՈՑԻ, ԲԱՂՆԻՔԻ, Եւ W. C.Ի ՀԱՄԱՐ

Անաղմուկ, նորաձեւ, ճերմակ լաքէ, փայլուն ալիւմինիոմէ անժօլիվէօր, ուղղաձիգ եւ հորիզոնական դիրքով մետաղէ թիւրպին, հաւասարակշիռ:

Ջետեղումը շատ դիւրին
(4 պտուտակով միայն)
Type H. 1. 8900 Frs.
MEH, 13 Rue du Soleil, PARIS 20e

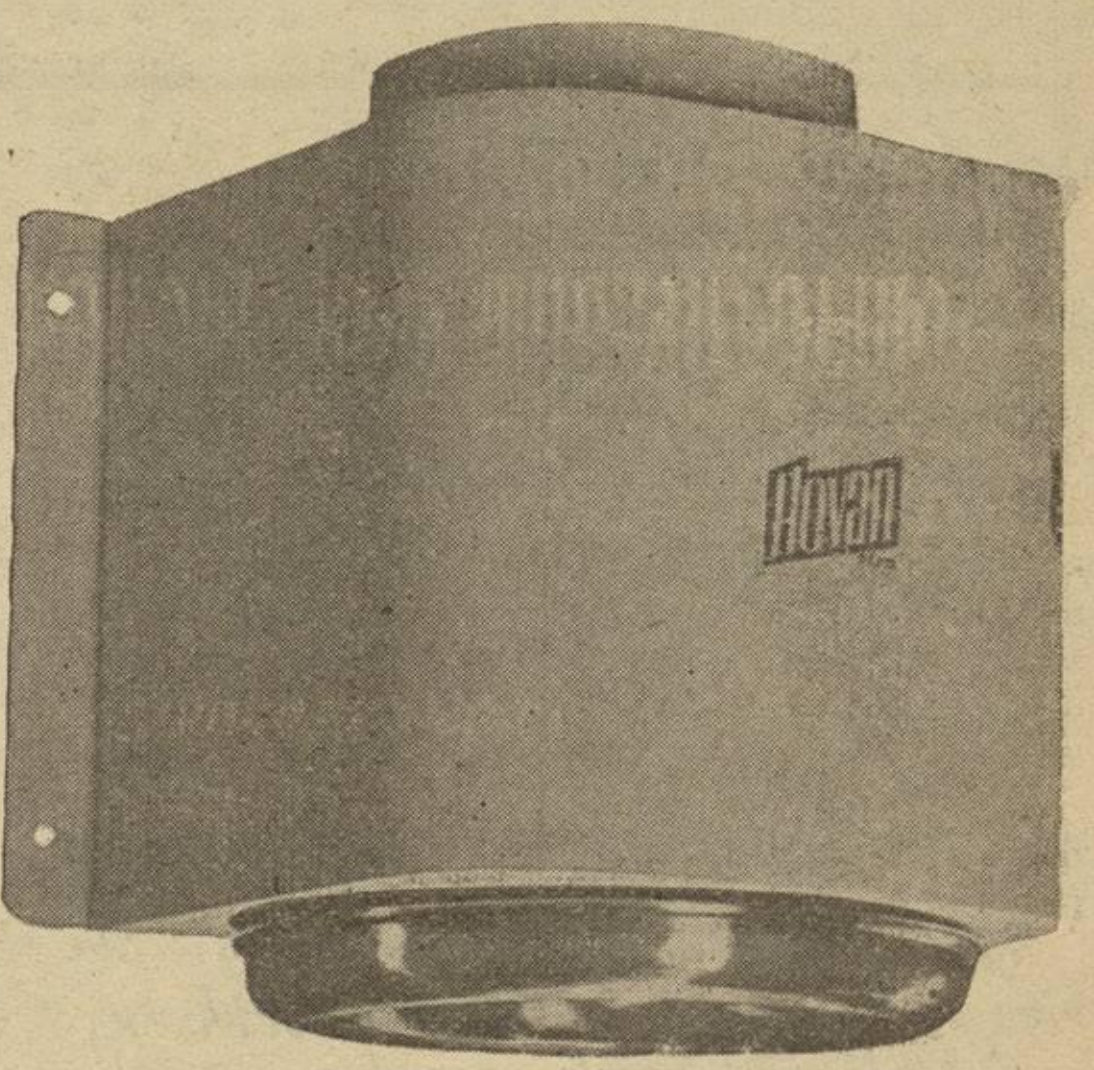

Կ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ
10 RUE DU CAIRE et 210 RUE SAINT DENIS — PARIS
ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹ ՄԸ ԽԱՆՈՒԹՊԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՎԱՃԱՌՈՐԴՆԵՐՈՒ
ՄԵԾ ՄԹԵՐՔ ԹՐԻՔՕ ՇԻՆԵԼՈՒ ՑԱՏՈՒԿ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐՈՒ
ԱՄԷՆ ԳՈՅՆԷ ԵՒ ՏԵՍԱԿԷ, ՊԱՏՐԱՍՏ ԹՐԻՔՕՆԵՐՈՒ, ԱՅԼԱԶԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐՈՎ ԵՒ ՀԱՃԵԼԻ ԳՈՅՆԵՐՈՎ
ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ԵՒ ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ
ԱՃԱՊԱՐԵՑԷՔ ՕԳՏՈՒԻԼ ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹԷՆ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ
28
ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
VENDREDI
28 SEPTEMBRE
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7692 — 32e ANNEE — Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3503

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԱՆԽՈՒՍԱՓԵԼԻ ՊԱՐՏՔ ՄԸ

●

Ախտաբանական երեւոյթ մը,— քանի կը պղտորին Սուէզի ջրանցքին ջուրերը, այնքան կը փրփրի մեր ջրպղուխ ամբոխավարներուն ժխորը :

Ոչ մէկ անդրադարձում : Ընդհակառակն, ամէն օր չոնդալից դիւա մը՝ մըթնոլորտը թունաւորելու եւ բոլորովին անշընչելի դարձնելու համար :

Կը թուի թէ Միջին Արեւելքի մեր ժողովուրդը անջատ կղզի մը կամ անապատ մը կը կազմէ եւ իրենք ալ իրենց խժալուր ալմուկը չարունակելու ամէն ուղղութեամբ :

Այսպէս, յամառօրէն կը խօսին եպիսկոպոսական երկրորդ ժողովի մը մասին, որ պիտի գումարուի եղեր հոկտեմբերի առաջին չաբթուն, էջմիածնի մասին :

Կը խօսին երկրորդ կաթողիկոսարանի մը եւ մայր տաճարի մը շինութեան մասին, Անթիլիասի դիմաց :

Կը գրեն ու կը խօսին անջատ առաջնորդարաններու մասին :

Մէկ խօսքով, կ'ուզեն ապացուցանել թէ յարձակուն գործունէութիւն մը կը տիրէ « եկեղեցասէր »ներու ճակատին վրայ, ի հեճուկս Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան :

Այս ամբողջ անցուդարձին մէջ, ոչ մէկ մտահոգութիւն՝ վաղուան համար : Ոչ աչխարհականին, ոչ ալ, մանաւանդ, վերադարձողներուն կողմէ :

Աչակիրները կախարդական չրջանակ մը առեղծած են իրենք իրենց համար, եւ կը փչեն ու կը փչեն, սրանեղութիւն պատճառելով բնիկներուն ալ :

Ուղղակի կամ անուղղակի ազդարարութիւններն անդամ ջուրի ձայն կուգան :

Երեւի փոթորիկի մը կը սպասեն, առաքսանները իջեցնելու եւ իրենց պատեհին մէջ կծկուելու համար :

Գիտեն թէ որքան ճչան ու ճուան, անօգուտ է այլեւս :

Եւ սակայն, եղբայրազաւ առելութեան եւ քինախնդրութեան դեւը ամուր փակած է իրենց վզին : Եւ պարել կուտայ իր ուզած եղանակներով : Մամուլին մէջ, բեմերու վրայ եւ կամ փողոցին մէջ :

Այս անագանդ ոգեւորութեան երկրորդ գլուխը կը կազմէ բարձրաստիճան կոչուած կղերին մեղկ, անտարբեր կամ ամարդի դիրքը :

Բարեմիտները նոյնքան յանցաւոր են իրենց երկդիմի եւ կրաւորական կեցուածքով, որքան չարամիտները՝ իրենց ղեկավարութեամբ :

Կը կարծենք թէ ժամանակը եկած է որ հրապարակաւ պատասխանատուութեան հրաւիրենք առ նուազն հինգ ջոջ դէմքեր :—

1· Գարեգին արք· Յովսէփեան, պատրիարք Թուրքիոյ Հայոց : Առենապետ Գահիրէի եպիսկոպոսական ժողովին :

2· Եղիշէ արք· Տէրտէրեան, պատր· տեղապահ Երուսաղէմի : Նոյն ժողովին առենադպիրը :

3· Խադ արք· Այնտապահեան, նախկին տեղապահ Անթիլիասի :

4· Մամբրէ արք· Սիրունեան, առաջնորդ Եղիպտոսի Հայոց :

5· Սերովբէ եպիսկ· Մանուկեան, կաթող· պատուիրակ արեւմտ· Եւրոպայի :

Այս հինգը, որոնք անմիջական հետեւորդներն էին Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին եւ դանագան պարտականութիւններ կատարեցին, կրնան եւ պարտաւոր են ելք մը գտնել, հաստատելով կատարուած օրինաւոր իրողութիւնը, առանց «Թերի եւ անընդունելի» ձեւակերպութեանց :

Ներելի չէ որեւէ պատրուակ ճարել, խուսափելու համար այս տարրական պարտականութենէն :

Հրամեցէք ասպարէզ, ամէնէն առաջ կարգի հրաւիրելով ձեր դասակիցները, հին թէ նոր :

Շ·

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ՕՐԱԿԱՐԳ ԱՆՑՈՒՑ ՍՈՒԷՋԻ ԽՆԴԻՐԸ

●

Շաբաթ օր, Ապահովութեան Խորհուրդը օրակարգ անցուց անդրանիկ եւ եղիպտական դիմումները՝ Սուէզի տագնապին առթիւ : Առաջինը ուշադրութեան կը յանձնէ եղիպտոսի միակողմանի գործողութեան հետեւանքով ստեղծուած կացութիւնը : Իսկ եղիպտական բանաձեւը դիտել կուտայ թէ «կարգ մը պետութիւններ եւ մասնաւորապէս Ֆրանսա եւ Անգլիոյ գործած արարքները եգիպտոսի դէմ՝ վտանգ մը կը կազմեն միջազգային խաղաղութեան եւ ապահովութեան համար » :

Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ պատուիրակները համառօտակի պարզելով անցուդարձը, պահանջեցին նախապատրաստութիւն տալ Ֆրանքեւանդլիական բանաձեւին : Ապահովութեան Խորհուրդը միաձայնութեամբ որոշեց օրակարգ անցընել Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ դիմումը : Եգիպտականն ալ արձանագրուեցաւ եօթը ձայնով : Չեռնպահ մնացին Ֆրանսա, Անգլիա, Աւստրալիա եւ Պելճիա :

Խորհուրդը երկուքի դէմ (Եուկոսլաւիա եւ Ս· Միութիւն) վեց քուէով մերժեց Եուկոսլաւիոյ բանաձեւը որ կ'առաջարկէր միեւնոյն առեն քննել Ֆրանքեւանդլիա – կան եւ եգիպտական դիմումները : Չեռնպահ մացին Իրան, Չինաստան եւ Փերու : Ցետոյ որոշուեցաւ վիճաբանութիւններն սկսիլ Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի յարուցած խնդրով, եւ միաձայնութեամբ որոշուեցաւ հրաւիրել Եգիպտոսը, որ անդամ չէ Ապահովութեան Խորհուրդին : Միեւնոյն առեն որոշուեցաւ յաջորդ նիստին մէջ քննել Իսրայէլի խնդրագիրը որ կ'առաջարկէր մասնակցիլ վիճաբանութեանց :

Յաջորդ նիստը պիտի գումարուի հոկտեմբեր չորսին :

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՁՆՇՈՒՄ

Մ· Նահանգներու արտաքին նախարարը՝ Պ· Ֆ· Տըլլըս իր լրագրական ասուլիսին մէջ բացատրեց թէ տնտեսական եւ բարոյական երկարատեւ ճնշում մը կրնայ ազդել Եգիպտոսի վրայ, որպէսզի ընդունի միջազգային իրաւունքները՝ Սուէզի ջրանցքին վրայ : Այս տեսակէտով, կը հաւատայ թէ Ապահովութեան Խորհուրդը պիտի նպաստէ, արդարութեամբ լուծելու համար վէճը : Հաստատելով հանդերձ թէ ջրանցքին հրաժարելու միտք չունին, Պ· Տըլլըս պնդեց թէ կան ուրիշ ազդու մի – ջոցներ՝ հասկցնելու համար Եգիպտոսի որ չի կրնար բարօրութիւն վայելել ա – ռանց յարգելու ազդերու անկախութիւնը : Այս առթիւ յիշեց հետեւեալ պարագաները · —

1· Եգիպտոսի նախագահին կողմէ Ա – րեւմուտքի դէմ արտասանուած ճառերը վախ կը պատճառեն զբօսաշրջիկներուն, դրկելով երկիրը արտաքին հասոյթներէ ·

2·— Եգիպտոսի առեւտրական գործառնութիւնները հետզհետէ կը ցամքին, վասն զի կախում ունին արտաքին հրապարակներէ եւ վարկի աղբիւրներէ զոր Գահիրէ չի կրնար ստանալ, երբ կը մերժէ ճանչնալ փոխադարձ յարաբերութեանց պարտաւորութիւնները : 3·— Եգիպտոս այլեւս չի կրնար օդնութիւն ստանալ, բարւոքելու եւ խորացնելու համար ջրանցքը,— ինչ որ յաւելուածական եկամուտ պիտի բերէր, վասնզի առեւտրական եւ եզմտական կարեւոր չրջանակներ կը խրաչին ներկայ պարագաներուն մէջ եւ ուրիշ միջոցներ կը մտածեն,—նոր նաւթուղիներ եւ աւելի մեծ նաւեր, Սուէզի ջրանցքը լքելու համար :«Մ· Նահանգները չեն ուզեր տնտեսական պատերազմ սարքել Եգիպտոսի դէմ· բայց, իրենու դօրութեամբ, Գահիրէի քաղաքականու –

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

●

ԱՌԿԱՒ ՀԱՇԻՒՆԵՐ

Ֆրէզնոյի «*Ասպարէզ*»էն կ'իմանանք թէ Քալիֆորնիոյ էջմիածնական թեմին առաջնորդը, Շնորհիճ եպիսկ· Գալուստեան, մեկներ է առանց յանձնելու Անթիլիասի հանգանակութեան գումարը, աւելի քան տասը հազար տոլար :

Նոյն աղբիւրին համաձայն, եպիսկոպոսը, որ էջմիածին հրաւիրուած էր իբրեւ ճեմարանի վերատեսուչ, միասին պիտի տանի այդ գումարը :

Ծանօթ բարերար Պ· Միհրդատ Տիգ – րանեան բաց նամակ մը ուղղելով, պահանջած էր փակել այդ հաշիւը :

Այս առթիւ կ'ըսէր թէ ի պատասխան իր հարցումներուն, Դերեճիկ եպիս· յայտներ էր թէ Շնորհիճ եպիսկ·ի յանձնած է գումարը :

Դարձեալ ամերիկահայ թերթերէն կ'իմանամ թէ Դերեճիկ եպիսկ· տակաւին չէ ներկայացուցած իր կատարած հանգանակութեանց հաշիւը, աւելի քան 120·000 տոլար :

Անշուշտ աւոր համար որ, Անթիլիասի դպրեվանքին նախորդ վերատեսուչը այժմ զբաղած է փառաւոր շէնքի մը կառու – ցումով, Պէյրութի մէջ :

Իրազեկներ կը հաւաստեն թէ մէկ տարին հազիւ կը բաւէ, բնակելու համար այս շրջուն վեղարաւորին ներքին եւ արտաքին հաշիւները :

Ո՞ր մէկ մաքրամասնութիւնը ճշդեն ·— կանխի՞կը, կտակնե՞րը, չէքե՞րը թէ ··· առեւտրականը :

Մանաւանդ որ, Դերեճիկ եպիսկ· միշտ կը ճամբդրդէ, յաճախ կորսնցնելով իր հետքը :

Իմ համեստ կարծիքով, փոխանակ պաշտօնական հռչակելու, երէ վանքին մէջ պահէին զինքը, աւելի դիւրին կ'ըլլար ստանալ հաշիւները :

Ո՞ւր պիտի գտնեն հետքը, երբ առտու մը օդանաւ նստի եւ քուի ծանօթ կամ անծանօթ ուղղութեամբ :

Էջմիածինը եւ Ամերիկան ջուրի ճամբայ են իրեն համար :

Ի հարկին «դիւանագիտական սուրհանդակ»ի պաշտօն ալ կրնայ կատարել, յարաբերութիւնները շտկելու, կամ··· աւելի պղտորելու համար :

Անշուշտ յառաջիկայ եպիսկոպոսական ժողովը այս առկախ հաշիւներով ալ պիտի զբաղի, արձանագրելով կաթողիկոսարտի մայր – տոմարին մէջ :

Վ.Ա.Հէ

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ ՄԻԱԿԱՄ

★

Անգլիոյ վարչապետը եւ արտաքին նախարարը երէկ ալ չարունակեցին իրենց խորհրդակցութիւնները Փարիզի մէջ : Արտ· նախարար Փինօ յայտարարեց թէ երկու կառավարութիւնները վճռած են միասնաբար գործել Սուէզի հարցին մէջ : Առաջին խօսակցութենէն ետք, Պ· Կի Մոլէ յայտարարեց թէ «անգլեֆրանսական սիրալիր համաձայնութիւնը ամուր է աւելի քան երբեք» : Անգլիոյ վարչապետն ալ Ֆրանսերէն պատասխանելով, կրկնեց իր պաշտօնակիցին յայտարարութիւնը եւ աւելցուց·— «Շատ լաւ սկը – սանք » :

Տեղական թերթերը կը հաստատեն թէ երկու երկիրներուն մէջ ալ սրտնեղութիւն կը տիրէ, Մ· Նահանգներու դիրքին հետեւանքով : Երկուքն ալ տակաւ կը դառնան ամերիկեան դիրքը, դիտնալով հանդերձ որ նախագահական ընտրութեան պայ –

(Շար·ը կարդալ Դ· էջ)

թիւնը սահմանուած է անխուսափելի եւ ծայր աստիճան ծանր հետեւանքներ ունենալու Եգիպտոսի տնտեսութեան համար» :

Ի պատասխան եղած հարցումներուն, Պ· Տըլլըս յայտարարեց թէ ամերիկեան նաւերը Սուէզէն պիտի քաշուին միայն այն ատեն երբ Եգիպտոս փակէ ջրանցքը : «Ես այն համոզումը չունիմ թէ ջրանցքը կենսական է Եգիպտոսի տնտեսութեան համար : Անոր քաղած եկամուտը 10–15 միլիոն տոլար եղած է անցեալին մէջ, հետեւաբար սխալ է այն տեսակէտը թէ Եգիպտոս չատ ծանր հարուած մը պիտի կրէ, եթէ ջրանցքը չգործածուի :

ԱՐԻՒՆԱԼԻ ԿՌԻՒՆԵՐ

ԻՍՐԱՅԷԼԻ ԵՒ ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ ՄԻՋԵՒ

★

Ինչպէս հաղորդած էինք երէկ, խարխլելան ուժեր յարձակելով Յորդանանի սահմանին վրայ, յիսուն հոգի սպաննած էին : Վէրջին տեղեկութեանց համաձայն, կռիւը տեւած է եօթը ժամ : Իսրայէլ հինգ մեռեալ եւ իր վիրաւոր կը հաշուէր իր կորուստը, բայց Յորդանանի զինուորական իշխանութիւնը կ'ըսէ թէ մօտ հարիւր Իսրայէլացիներ եւ 31 Յորդանանցիներ սպաննուած են :

Կը հաստատուի թէ Իսրայէլի հրեաններն ալ մասնակցած էր յարձակման : Իսրայէլի կառավարութիւնը դեկոյց մը հրատարակեց, բայց ի բաց ընդունելով կատարուած յարձակումը : Զինադադարի յանձնախումբին նախագահը, զօր· Պըրնս, դէպքին վայրը գնաց : Ցետոյ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Իսրայէլի արտաքին գործերու նախարարին հետ :

× Քաղաքական չրջանակներու մէջ լուրջ մտահոգութիւն կը պատճառէ Միջին Արեւելքի կացութիւնը : Ազգաժողովին ընդհ· քարտուղարը կը խորհրդակցի մեծ պետութեանց ներկայացուցիչներուն հետ : Հաւանական է որ Ապահովութեան Խորհուրդը այս հարցն ալ քննէ : Անգլ· կառավարութիւնը դիտողութիւն մը ուղղեց Իսրայէլի, կատարուած յարձակման համար :

Ա.Զգ· ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ նախարարութիւնը կը ծանուցանէ թէ Հոկտ· քսանէն սկսեալ պիտի արձակուին 1954 - 2Ա՛ի այն պինուորները որոնք վար դրուած էին եւ անոնք որ վերստին ծառայութեան կոչուած էին Ալժերիոյ մէջ : Այս որոշումը տրուեցաւ նկատելով որ վերջերս նոր ուժեր ղրկուած են Ալժերիա : Բանակին ընդհ· թիւը անփոփոխ պիտի մնայ : Այժմ 400·000 պինուորներ կը գտնուին Ալժերիոյ մէջ, նաւային եւ օդանաւային ուժերով : Այն պահեստները եւ նորակիրները որոնք 24 ամսուան ծառայութիւնը լրացուցած են պիտի արձակուին մինչեւ Մայիս, եթէ դրօշի տակ առնուած էին 6 ամիս քսանէն առաջ : Անոնք որ աւելի վերջը կանչուած էին պիտի սպասեն մինչեւ 1957 : Այէնէն առաջ պիտի արձակուին ընտանիքի հայրերը եւն· :

Ալժերիացին հասած վերջին լուրերու համաձայն չարք մը նոր ահաբեկումներ կատարուած են առջի օր :

ՅԱՂԿՎԱԾԱՆՅՈՒՇՈՏԱՎՈՐ

Յուրաքանչյուր մարդ ունի իր ուրախությունն ու տրտմությունը, իր հաջողություններն ու անհաջողությունները, իր հաղթանակներն ու պարտությունները, իր ձեռքբերումներն ու կորուստները, իր հույսերն ու հուսախաբությունները, իր սիրո ու ատելության զգացմունքները, իր ընկերներն ու թշնամիները, իր ապրումներն ու տառապանքները, իր ցավերն ու վերքերը, իր հիշողությունները, իր մտորումները, իր ներքին աշխարհը, իր ես-ը։ Ամեն մարդ ունի իր կյանքը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա կյանքը։ Ամեն մարդ ունի իր մահը, որ ինքն է մեռնում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող մեռնել նրա մահը։ Ամեն մարդ ունի իր կյանքի ուղին, որ ինքն է անցնում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող անցնել նրա ուղին։ Ամեն մարդ ունի իր ճակատագիրը, որ ինքն է կրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող կրել նրա ճակատագիրը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի վայրկյանը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի վայրկյանը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի օրը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի օրը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տարին, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տարին։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տասնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տասնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի հարյուրամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի հարյուրամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի հազարամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի հազարամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի միլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի միլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի միլիարդամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի միլիարդամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տրիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տրիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվադրիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվադրիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեքստիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեքստիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեպտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեպտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի օկտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի օկտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի նոնիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի նոնիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի դեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի դեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի անդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի անդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի դուոդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի դուոդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տրեդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տրեդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվինդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվինդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեքսդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեքսդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի օկտոդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի օկտոդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի նովեմդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի նովեմդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի վիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի վիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի անվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի անվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի դուովիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի դուովիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տրեվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տրեվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվինվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվինվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեքսվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեքսվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի օկտովիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի օկտովիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի նովեմվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի նովեմվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի անտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի անտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի դուոտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի դուոտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տրետրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տրետրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվինտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվինտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեքստրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեքստրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի օկտոտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի օկտոտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի նովեմտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի նովեմտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի անդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի անդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի դուոդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի դուոդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տրեդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տրեդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվինդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվինդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեքսդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեքսդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի օկտոդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի օկտոդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի նովեմդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի նովեմդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի վիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի վիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի անվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի անվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի դուովիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի դուովիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տրեվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տրեվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվինվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվինվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեքսվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեքսվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի օկտովիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի օկտովիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի նովեմվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի նովեմվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի անտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի անտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի դուոտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի դուոտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տրետրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տրետրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվինտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվինտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեքստրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեքստրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի օկտոտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի օկտոտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի նովեմտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի նովեմտրիգինտիլիոնամյակը։

ՅԱՂԿՎԱԾԱՆՅՈՒՇՈՏԱՎՈՐ

Յուրաքանչյուր մարդ ունի իր ուրախությունն ու տրտմությունը, իր հաջողություններն ու անհաջողությունները, իր հաղթանակներն ու պարտությունները, իր ձեռքբերումներն ու կորուստները, իր հույսերն ու հուսախաբությունները, իր սիրո ու ատելության զգացմունքները, իր ընկերներն ու թշնամիները, իր ապրումներն ու տառապանքները, իր ցավերն ու վերքերը, իր հիշողությունները, իր մտորումները, իր ներքին աշխարհը, իր ես-ը։ Ամեն մարդ ունի իր կյանքը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա կյանքը։ Ամեն մարդ ունի իր մահը, որ ինքն է մեռնում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող մեռնել նրա մահը։ Ամեն մարդ ունի իր կյանքի ուղին, որ ինքն է անցնում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող անցնել նրա ուղին։ Ամեն մարդ ունի իր ճակատագիրը, որ ինքն է կրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող կրել նրա ճակատագիրը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի վայրկյանը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի վայրկյանը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի օրը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի օրը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տարին, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տարին։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տասնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տասնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի հարյուրամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի հարյուրամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի հազարամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի հազարամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի միլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի միլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի միլիարդամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի միլիարդամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տրիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տրիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվադրիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվադրիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեքստիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեքստիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեպտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեպտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի օկտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի օկտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի նոնիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի նոնիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի դեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի դեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի անդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի անդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի դուոդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի դուոդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տրեդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տրեդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվինդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվինդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեքսդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեքսդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի օկտոդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի օկտոդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի նովեմդեցիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի նովեմդեցիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի վիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի վիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի անվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի անվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի դուովիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի դուովիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տրեվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տրեվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվինվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվինվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեքսվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեքսվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի օկտովիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի օկտովիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի նովեմվիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի նովեմվիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի անտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի անտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի դուոտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի դուոտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի տրետրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի տրետրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվատուորտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի քվինտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի քվինտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեքստրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեքստրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի սեպտենտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի օկտոտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի օկտոտրիգինտիլիոնամյակը։ Ամեն մարդ ունի իր անձնական կյանքի ամեն մի նովեմտրիգինտիլիոնամյակը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա անձնական կյանքի ամեն մի նովեմտրիգինտիլիոնամյակը։

Յուրաքանչյուր մարդ ունի իր ուրախությունն ու տրտմությունը, իր հաջողություններն ու անհաջողությունները, իր հաղթանակներն ու պարտությունները, իր ձեռքբերումներն ու կորուստները, իր հույսերն ու հուսախաբությունները, իր սիրո ու ատելության զգացմունքները, իր ընկերներն ու թշնամիները, իր ապրումներն ու տառապանքները, իր ցավերն ու վերքերը, իր հիշողությունները, իր մտորումները, իր ներքին աշխարհը, իր ես-ը։ Ամեն մարդ ունի իր կյանքը, որ ինքն է ապրում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող ապրել նրա կյանքը։ Ամեն մարդ ունի իր մահը, որ ինքն է մեռնում, ոչ ոք ուրիշի փոխարեն չի կարող մեռնել նրա մահը։ Ամեն մարդ ունի իր կյանքի ուղին, որ ինքն է անցնում, ոչ ոք ուրիշի փոխ

կան են։ Մօտ հարիւր հազար համայնավար երիտասարդներ այս տարի Դոնեց գրկուեցան։Ամէն տեղ պէտք եղած ընդունելութիւնը չեղաւ եւ յարմար բնակարաններ չտրամադրուեցան ։

Իր ճառին մէջ, Խրուշչեւ յիշեց թէ Դոնեց բաւարար ածուխ չէր արտադրեր գոհացնելու համար Խ. Միութեան եւրոպական մասին յարաճուն պահանջները, եւ միեւնոյն ատեն յայտարարեց թէ պիտի աշխատին ուժի ուրիշ աղբիւրներ ալ գտնել ։

« Միջոցներ ձեռք առնուած են շինելու ներկայ հզօրագոյն հիւլէական կայաններ այն շրջանին մէջ ուր կ'օգտագործեն Դոնեցի ածուխը։ Կը փութացնեն նաւթուղիներու շինութիւնը Սթաւրոպոլ - Մոսկուա եւ Դաշաւա – Մինսկ – Լենինկրատ ։ Կը խորհին նաեւ օգտագործել քարիւղը կարգ մը երկաթուղիներու փոխադրութեանց համար »։

1960ին համար նախատեսուած 593 միլիոն թոնը — Դոնեցի աւազանին մասը — առնուազ գերակշիռ — 212 միլիոնի պիտի իջնէ ։ Փոխարէն արեւելեան շրջաններու արտադրութիւնը պիտի աւելցնեն, ուր կարելի է քիչ ծախքով հանքեր բանալ եւ շահագործել բաց երկնքի տակ, Կուզնեցքի, Կարականտայի, Կեմիրովի, Կրասնոյարսքի աւազանները ։ Բաւանբորդ համագումարին մէջ կուսակցութեան քարտուղարը չըշեց թէ «Կազնեցքի աւազանէն 1960ին ութսուն միլիոն թոն պիտի արտահանեն, որ պետութեան 2400 միլիոն րուպլի աւելի պակաս պիտի արժէ քան թէ նոյն քանակութեամբ Դոնեցէն ելած ածուխը »։

Այսպէս, հետզհետէ պիտի նուազի Ուկրայնայի տնտեսական արժէքը Խ. Միութեան մէջ եւ Արեւելքը պիտի գլէ անցնի թէ ածուխի եւ թէ արմտիքի արտադրութեան մէջ ։

ԱՆՏՐԷ ՓԻԼԻԹ

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Սիրելի « Յառաջ », շնորհակալութիւն ձեր այն ուշադրութեան համար զոր յայտնած էք ինձ հանդէպ, արտատպելով «Ազդակ» թերթից, ինձ նուիրուած մի յօդուածի կարեւոր մասերը

Միայն ուզում եմ մի փոքրիկ ճշգում անել։ Յիշուած է միայն Ֆրանսական կառավարութեան եւ չարժանկարի ընկ. եան նպաստների մասին ։

Բայց ես չեմ մոռանում երբեք որ իմ հայրենակիցներն էլ ժամանակին ինձ արել են սրտաբուխ օժանդակութիւն։ Իմ լաւագոյն զգացումները բոլոր անոնց՝ որոնք ունեցել են ինձ հանդէպ ազնիւ վերաբերմունք, եւ մասնաւոր յարգանքներ «Յառաջ»ի ընտանիքին՝

Ա. ՇԱՀԽԱԹՈՒՆԻ

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ «ՅԱՌԱՋ»Ը

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

(Քաղուած Երեւանի թերթերէն)

●

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԱԽՈՐԴ ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ, Պ. Էտ. Ֆոր Սեպտեմբեր 11ին Թիֆլիզէն Երեւան եկաւ իր տիկնոջ հետ եւ դիմաւորուեցաւ Գերագոյն Խորհուրդի քարտուղար Ս. Ղեւոնդեանի եւ ուրիշներու կողմէ։ Սեպտեմբեր 12ին այցելեցին Հրազդան, տեսան մեծ կամուրջը, գոց շուկան եւայլն։ Ի պատիւ հիւրերուն ընդունելութիւն սարքեց վարչապետ Ա. Քոչինեան։ Պ. Էտ. Ֆոր հետաքրքրուեցաւ հայրենադարձ Հայերու կեանքով, անոնց աշխատանքով։ Յետոյ այցելեց Էջմիածին, ճամբու ընթացքին դիտելով հին հայկական ճարտարապետութեան յուշարձանը՝ Զուարթնոց։ Էջմիածնի մէջ այցելեցՄայր Տաճարը եւ տեսակցեցաւ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին հետ ։ Հետաքրքրուեցաւ Հայ. Եկեղեցիի պատմութեամբ, հաւատացեալներու վիճակով եւն.։ Նոյն օրը ի պատիւ հիւրերուն ճաշ տրուեցաւ ի ներկայութեան նախարարներու եւ պաշտօնական անձերու։ Ճաշի ընթացքին Էտ. Ֆոր ռուսերէն ըսաւ. — « Սրտանց շնորհակալութիւն կը յայտնեմ հայ հիւրընկալներուն, իրենց ջերմ ընդունելութեան համար։ Յոյս ունիմ որ մեր այս այցելութիւնը պիտի նպաստէ մեր ժողովուրդներու կապի ամրապնդման։ Թող ծաղկի ֆրանքօ-խորհրդային եղբայրական բարեկամութիւնը»։ Նոյն իրիկունը Տէր եւ Տիկին Ֆոր ներկայ գտնուեցան Սպենդիարեան Օփերայի մէջ «Արշակ Բ.»ի ներկայացման։ Սեպտեմբեր 13ին մեկնեցան Մոսկուա։ Օդակայան ողջերթի գացած էին նախարարներ, Գերագոյն Խորհուրդի նախագահը, քարտուղարը, մշակոյթի կապի պատասխանատու աշխատակիցներ։ Պ. Ֆոր շնորհակալութիւն յայտնեց եւ ըսաւ.— « Երբեք պիտի չմոռնամ ձեր ջերմ ընդունելութիւնը ։

ԳԻՏԱԿԱՆ ակադեմիայի նախագահ Վ. Համբարձումեան, Գերագոյն Խորհուրդի խորհրդարանական պատուիրակութեան հետ այցելեց Արեւելեան Գերմանիա եւ ըսաւ.

— Գերմանական Գիտութեանց Ակադեմիայի պատուիրակութիւնը իր նախագահ փրոֆ. Վալտէր Ֆրիտրիխի գլխաւորութեամբ երբ 1953ին Խ. Հայաստան այցելեց, մանրամասնօրէն ծանօթացաւ Հայկ. Գիտական Ակադեմիայի գործունէութեան ։

Այնտեղ Վ. Համբարձումեանի ցոյց տրուեցան Ակադեմիայի նախագահին առանձնասենեակի մուտքին աշխեղրուած ապակեպատ պահարան մը, գեղարուեստական մասնաւոր ձեւաւորումով պահպանուած Ակադեմիայի նուիրած առարկաները— Կարմիր Բլուրի, Դուինի եւ Գառնիի պեղումներէն։ Գերմանները հրատարակած են այդ նուէրներուն գիտական նկարագրութիւնը ։

ԱՍՏՂԱԳԷՏՆԵՐՈՒ համաժողով տեղի ունեցաւ Բիւրականի մէջ։ Նոյն օրը կատարուեցաւ հանդիսաւոր բացումը Բիւրականի աստղադիտարանին, որ կը գտնուի Երեւանէն քառասուն քմ. հեռու Արագածի գեղատեսիլ լանջերուն վրայ։ Աստղագէտներու համաժողովին մասնակցեցան աստղագէտներ Միացեալ Նահանգներէն, Մեքսիքայէն, Ֆրանսայէն եւ Եուկոսլաւիայէն ։

ՃԱՐՏԱՐԱՊԵՏԱԿԱՆ յուշարձանները, քարւանսարայները սկսած են վերականգնել այս տարի։ Աշտարակի շրջանին Թալիշի եւ Հայոց Ձորի (Սելիմի) լեռանցքին քարւանսարայը, որ ուշագրաւ է իր ճարտարապետական հարուստ ձեւաւորումով։ Երկարաձիգ նեղ շէնքեր են, պատրաստուած ամուր տեսակի տուֆէ ։ Սկսած են նաեւ Սեւան կղզիի ճարտարապետական յուշարձաններու վերահաստատման աշխատանքները — Առաքելոց եւ Ս. Կարապետ եկեղեցիները (874)։ Աշխատանքներ կը կատարուին նաեւ Մշկավանք եւ Մարմաշէն (Ախուրեանի շրջան) վանքերուն մէջ։ Հայաստան հարուստ է նիւթական մշակոյթի յուշարձաններով։ Կան ճարտարապետական 1168 յուշարձան՝ ամրոցներ, մենաստաններ, վանքեր, եկեղեցիներ եւայլն։

34,000 ՖՐ· ԱՅՆՃԱՐԻ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՀԱՄԱՐ

(ՀԱՐՍԱՆԻՔԻ ՄԸ ԱՌԹԻՒ)

★

ԼՈՆՏՈՆ, 23 Սեպտ.— Սիրելի «Յառաջ», երբ 1942 փետրուարին, Փանամայէն Լոնտոն հասայ, անհուն կարօտով կը փնտռէի հայ ընտանիք մը։ Կիրակի օր մը եկեղեցի գացի։ Պատերազմի տարին էր եւ գաղութն ալ փոքրաթիւ,ըլլալով հազիւ 12-15 հոգի ներկայ էին։ Երկրորդ կարգին աթոռներուն վրայ նշմարեցի տիկին մը, քովը փոքրիկ մանչուկ մը որ մօրը հետ ուշի ուշով Ս. Պատարագի արարողութեան կը հետեւէր։ Երեք հոգինոց երդեցիկ խումբ մըն ալ կար։ Անդամներէն մէկը պատանի մըն էր հազիւ 13 տարեկան, որ կը մասնակցէր երգեցողութեան ։ Եկեղեցւոյ արարողութենէն վերջ ծանօթացայ այս անծանօթ տիկնոջ հետ եւ երգեցիկ խումբին ամէնէն տարեցին հետ, որ Պ. Ս. Քիւրքճեանն էր, իսկ 13 տարեկան պատանին իր մեծ տղան,Գէորգը,իր մայրիկին եւ աղբարիկին Յովհաննէսի հետ։ Երկու եղբայրները շատ մաքուր հայերէն կը խօսէին։ Խորապէս յուզուած, այս առթիւ փութացի թղթակցութիւն մը գրել «Հայրենիք»ի ։

Ահա, այսօր տասնըչորս տարի վերջ, Սիրելի Գէորգին ամուսնութիւնը տեղի ունեցաւ Սեպտեմբեր 22ին, Լոնտոնի Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ, Միլանահայ, Օր. Նորա Ճամճեանի հետ։ Յետոյ ընդունելութիւն մը՝ Տորչեսթըր պանդոկին մէջ, ուր ներկայ էին բազմաթիւ Հայեր եւ անգլիացի բարեկամներ։ Նաեւ հիւրեր՝ Մանչեսթըրէն, Միլանէն եւայլն ։

Շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղած էին Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը եւ իր քարտուղարը, ինչպէս եւ բարեկամները Էջմիածինէն, Երեւանէն (Ա. Իսահակեան եւ Քոչարեան), Երուսաղէմէն (Տիրան արք.) եւ Ամերիկայէն ։

Առիթէն օգտուելով, ինքնաբերաբար դիմեցի սեղանէ սեղան եւ առաջարկեցի օգնել Այնճարի «Յառաջ» վարժարանին ։ Բոլորն ալ սիրայօժար մասնակցեցան (շատերը մեկնած էին) եւ 41 սթերլին հաւաքեցի։ Պ. Ս. Քիւրքճեանին փափաքին համաձայն այս գումարէն երկու տարեկան բաժնեգին վար դրինք «Յառաջ» ղրկելու համար ծանօթ մտաւորականի մը, իսկ մնացած 34 հազար ֆրանքը կը ղրկեմ ձեզի, Այնճար փոխադրելու համար։

Երանի թէ ուրիշ ծնողներ ալ նախանձախնդիր ըլլային ոչ միայն հայերէն սորվեցնելու իրենց զաւակներուն, այլեւ ազգակիցներու հետ պսակելու զանոնք ։

Ահաւասիկ նուիրատուներուն անուններ.— Տէր եւ Տիկին Քիւրքճեան հինգ սթերլին, Պ. Յովհ. Կ. Զալըզեան հինգ սթերլին, Տէր եւ Տիկին Ուզունեան մէկ սթերլին, Տէր եւ Տիկին Յ. Մութաֆեան հինգ սթերլին, Պ. Պ. Արամ Ապաճեան երկու սթերլին, Թոսունեան հինգ սթերլին, Տէր եւ Տիկին Ասլանեան երկու ըսթերլին, Խաչֆեան եղբարք հինգ սթերլին, Պ. Պ. Իզմիրլեան երկու սթերլին, Տիկին Թրիքէյ մէկ սթերլին, Մատամ Նորա հինգ սթերլին, Օր. Էլիզաբեթ Պագըրճեան մէկ սթերլին։ Գումար 41 սթերլին։

Շնորհակալութիւն բոլորին ։

ՅՈՎՀ. ՋԱԼԸԳՃԵԱՆ

ՏԽՐՈՒՆԻ — ԼՈՒԹՖԻԿ ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

Պոլսոյ վերջին թղթաբերէն ցաւով կ'իմանանք թէ վիրաբուժական գործողութենէ մը ետք մեռած է ծանօթ իրաւագէտ Լութֆիկ Գույումճեան։ Հանգուցեալը, բնիկ Էտիրնեցի, աւարտած էր Պոլսոյ իրաւագիտական համալսարանը։ Կանուխէն մասնակցած է հանրային կեանքի, պաշտպանելով ազգ. դատեր, իբրեւ իրաւագէտ խորհրդական։ Մասնագէտ էր կալուածական եւ ժառանգական դատերու։ Ունի հրատարակութիւններ ալ։ Պատրիարքութեան խնդրանքին վրայ, 25 - 30 տարի առաջ կարգի դրած է աւելի քան հազար ազգ. կալուածներու ցանկը, իբրեւ անդամ Կալուածոց յանձնաժողովի ։

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ԱՐԺԱՆԻՔԻ ԱՍՊԵՏԻ աստիճան տրուած է ծանօթ արուեստագէտ Պ. Նուրհան Մարգարեանի, ի վարձ իր ընկերային եւ գեղարուեստական ծառայութեանց ։

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (157)

ՍԱՄՈՒԷԼ

●

(ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԷՊ, 364 - 400)

Բ. ԳԻՐՔ

●

6.— ՈՒՐԱՑՈՂԸ ԻՒՐ ՏԱՆ ՇԷՄՔԻ ՎՐԱՅ

Բայց ոչ ոք չյայտնուեցաւ ։ Մինչեւ անգամ իւր տոհմայիններից ոչ ոք չդիմաւորեց նրան։ Միթէ իւր գալուստը յայտնի չէ՞ր նրանց։ Այդ մասին մի օր առաջ իմացում էր տուել իւր մօրը։ Ուրեմն ինչ էր նշանակում այդ ընդհանուր բացակայութիւնը մարդիկների,—այդ անապատը։

Այդ միտքը վրդովեցնում էր նրան եւ լցնում էր նրա ալեծուփ սիրտը մի խուլ տարակուսանքով, որ հետզհետէ կասկածի կերպարանք էր ստանում ։ Յետ դառնալ՝ թոյլ չէր տալիս նրա անսահման ?՞ ինքնասիրութիւնը, իսկ առաջ գնալու համար՝ ոչինչ բարիք չէր սպասում ։ Գուցէ կը հանդիպէր իւր քաղաքացիների ապստամբութեանը, գուցէ զէնքերը ձեռքում կը դիմաւորէին նրան ... «Ինչ էլ որ պատահելու լինի, փոյթ չէ», մտածեց նա խորին սրտմտութեամբ, եւ վճռեց առաջ գնալ ։

Վերջապէս, հասաւ նա քաղաքադռներին։ Նայեց դռան ճակատին, եւ սոսկաց։ Այդ հոյակապ դուռը, որի բարձր կամարները՝ ամէն մի հանդիսաւոր մուտքերի ժամանակ՝ զարդարած էին լինում ծաղիկներով ու պսակներով, այժմ ներկայացնում էր մի տխուր տեսարան։ Դռան ճակատը պատած էր սեւ պաստառներով, իսկ վերեւում փողփողում էին երկու սեւ դրօշակներ։ Այդպէս անում էին միայն այն ժամանակ, երբ երկրի իշխանի դագաղն էին ներս տանում ։ Իսկ այժմ ո՞վ էր մեռեալը ... ո՞ւմ համար էր այդ սգաւորութիւնը ։

Սրտի խորին բարախմունքով ներս մտաւ նա ։

Առջեւից գնացող դրօշակիր ձիաւորը առեց գօտիից քարչ ընկած շեփորը եւ մի քանի անգամ հնչեցրեց։ Նրան պատասխանեց կոչնակի ձայնը, որ երեք անգամ լսելի եղաւ Մայր եկեղեցու բարձրութիւնից։ Այդ ձայնը, որպէս երկնքի սպառնական ձայնը, սարսափ ազդեց «ուրացողի» վրայ ...

Նա շարունակեց առաջ գնալ ։

Ուրախ, ազմկալի Հաղամակերտը ներկայացնում էր մի մեռեալ քաղաք։ Փողոցներում ոչ ոք չէր երեւում, չէին երեւում անասունները։ Ոչ մի ձայն չէր լսւում, ոչ մի շշունջ անգամ չէր խռովում ընդհանուր գերեզմանական լռութիւնը ։

Այն փողոցը, որով գնում էր նա, եւ որը ուղիղ տանում էր դէպի իշխանական ապարանքը, նրա վրայ խիստ ծանր եւ ըսպանիչ տպաւորութիւն էր գործում։ Յատակը ծածկուած էր մոխրով ։ Բոլոր տների դռները փակ էին, իսկ դռների ճակատները նոյնպէս պատած էին սեւ պաստառներով ։

« Իմ քաղաքացիքը, մտածում էր նա, երես են դարձրել ինձանից .... Նրանք իմ վրայ նայել անգամ չեն կամենում ... Նրանք ինձ մեռած են համարում, այս բարոյապէս մեռած» ։

Բարկութիւնը խեղդում էր նրան, երբ մտաբերում էր վաղեմի ժամանակները ։ Եղել էին օրեր, երջանիկ օրեր, երբ նա յաղթական փառքով վերադառնում էր պատերազմից, այդ փողոցի յատակը ծածկուած էր լինում ծաղիկներով ու կանաչ տերեւներով։ Իսկ այժմ նրանց փոխարէն մոխիր էր ցանած։ Դռների ճակատները զարդարած էին լինում գորգերով, թաւիշներով, գոյնզգոյն կերպասներով եւ ամենագեղեցիկ գործուածներով։ Իսկ այժմ քաղաքը սուգ էր զգեցել։ Կանայք եւ աղջկունք, ծեր եւ տղայ, տանիքներից ու լուսամուտներից ողջունում էին նրան։ Իսկ այժմ ոչ մի ձայն չէր լսւում։ Սկսեալ քաղաքադռնից, մինչեւ իւր ապարանքը հասնելը, ամէն մի քայլում դոհեր էին մատուցանում նրա առջեւ։ Քահանայական դասը, իւր ամբողջ սպասով, զգեստաւորուած ոսկեհուռ ըղջեստներով, խաչերով ու խաչվառներով առաջնորդում էին նրան, եւ օրհնութեան շարականներ էին երգում։ Ինքը շրջապատած էր լինում իւր աւագներով, իսկ առջեւից տանում էին իշխանական տան նըժոյգները, զարդարած ամենաթանկագին ասպազէնքով։ Իսկ այժմ դրանցից էլ ոչ մէկը չկատարուեցաւ ....

Նա հասաւ իշխանական ապարանքը, բայց դռները իւր առջեւ փակուած գտաւ։ Այդ սարսափեցրեց նրան։ «Ուրեմն ինձ մերժում է եւ իմ տունը, եւ իմ ընտանիքը»... մտածեց նա խորին, սրտատրոփ դառնութեամբ ։

Այստեղ եւս նոյն տխուր, նոյն յուսահատական տեսարանը ներկայացաւ նրա առջեւ։ Իշխանական հոյակապ դռան փառաւոր կամարները պատած էին սեւ պաստառներով, իսկ նրա աջ եւ ահեակ կողմերում փողփողում էին երկու սեւ դրօշակներ ։

Անհնարին խռովութեան մէջ՝ կանգնած էր նա հայրենական տան մուտքի առջեւ, եւ չգիտէր ինչ անել։ Այս ահարկու մարդը, որի համար աշխարհում ոչինչ դժուարութիւններ, ոչինչ արգելքներ չկային, այժմ զգում էր բոլորովին անել եւ յուսակտուր դրութեան մէջ ։ Մտածեց յետ դառնալ ։ Բայց ի՞նչպէս յետ դառնալ ։ Ամօթը եւ նախատինքը խեղդում էին նրան ։

ՐԱՖՖԻ

քարն է թուլութեան պատճառը:

Բրիտանական աղբիւրէ կը հաստատեն թէ երկու երկիրները պատրաստ են ամէն պատահականութեան հանդէպ :

× Եգիպտոսի դահլիճը արտակարգ նիստի հրաւիրուած էր առջի օր, քննելու համար կացութիւնը: Կառավարութիւնը թղթածրար մը կազմած է, ամբաստանելու համար Ֆրանսան եւ Անգլիան, զինուորական պատրաստութեանց առթիւ: Եգիպտական մամուլը խիստ դրուատիներ կը հրատարակէ Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ դէմ: Կէս - պաշտօնական օրկանը կ'ըսէ. — « Այն Ֆրանսան որ ոչ մէկ պատերազմ չհաճ է առանձին, այժմ կը սպառնայ միջազգային հակակշիռ պարտադրել, եթէ Ազահովութեան Խորհուրդը նպաստաւոր պատասխան չտայ կամ Ա. Միութիւնը արդիլէ»: Ուրիշ թերթ մը կը յիշեցնէ թէ Ֆրանսա քաշուեցաւ Ազգաժողովէն, երբ Ալթերիոյ խնդիրը ժողովին քննութեան յանձնուեցաւ : Եւ կը հարցնէ.— «Ազգաժողովը նորէն պիտի համակերպի՞, կան – խելու համար պատերազմ մը որով Արեւմուտքցիները կը սպառնան աշխարհի »:

Գնդ. Նասը յայտարարեց թէ Արաբիոյ մէջ գումարուած ժողովը նոր ուժ պիտի տայ արաբական ազգային չարժումին : «Ատուած իրականացնէ արաբ ազգին յոյսերը»: Թերթերը խստօրէն կը քննադատեն Աւստրալիոյ վարչապետը :

× Ամերիկայի կամաւոր նաւուղիղներ Գահիրէ հասնելով, ջերմ ընդունելութեան արժանացան :

× Քառանեւհինգ ազգեր հաւանութիւն յայտնած են մասնակցելու Եգիպտոսի ծրագրած խորհրդաժողովին :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՄԱՐՈՔի զահաժառանգ իշխանը Փարիզ եկաւ, վարչապետին յանձնելու համար իր հօրը անձնական նամակը՝ Ալժերիոյ հարցին կարգադրութեան մասին:

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻԱ ծրագիրներ մշակած է, ոչ միայն իր ապագայ զօրաբաժիններուը հիւլէական զէնքերով սպառազինելու, այլ եւ այդ կարգի զէնքեր չինելու համար: Այս առթիւ դիմում պիտի կատարէ Ատլանտեան Կազմակերպութեան:— Կ'ըսուի թէ վարչապետ Տոքթ. Ատենաուըը մկրտի ղրած է 18 ամսուան զինուորութեան ծրագիրը եւ պիտի գոհանայ մէկ տարուան ծառայութեամբ :— Սարի փողոցներու անունները նորէն վերմաներկին կը վերածուին :

ԱՆԳԱՐԱՑԻՆ կը հեռագրեն թէ լրջօրէն կը քննուի Մուսուլէն եւ Իրանէն մինչեւ Իսքէնտէրուն նաւթուղի մը չինելու ծրագիրը: Իսքէնտէրունի նաւահանգիստը արդէն զարճած է օդածովային յառաջացեալ դիրք մը Ատլանտեան Կազմակերպութեան համար :

ԶՐՀԵՂԵՂԱՑԻՆ անձրեւ մը տեղայ Քոթ ա'Ազիւրի մէջ, մեծ աւերներ գործելով :

ՎԱՐՁԱՊԵՏԸ, Պ. Կի Մոլէ, տեսակցութեան մը առթիւ յայտարարեց թէ կը մերժէ «ամէն գնով խաղաղութիւնը »: Ազատ եւ միացեալ ժողովուրդները պէտք է կամք եւ քաջութիւն ունենան իւ հարկին գործադրելու որոշումները »:

ՍԱԿԱՐԱՆ (26 Սեպտ.).— Ջոյլ ոսկի 467·000, նափոլէոն 3380, դուխ. 3190, սթերլին 4180, քսան տոլարնոց 16·240 : Թղթադրամ (անպաշտօն).— Սթերլին 1025, տոլար 401, պելժ. 8, դուխ. 9·, փեզեթա 8·70:

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ. Կ. Խաչի Պոմոնի մասնաճիւղին վարժարանը պիտի վերաբացուի Հոկտ. 4ին, հինգշաբթի օր՝ ուսուցչուհիին Պ. Վահրամ Միսքիճի :

Արձանագրութիւնները կը կատարուին Թաղ. խորհուրդի քարտուղարութեան կողմէ, եկեղեցւոյ խորհրդարանին մէջ, ժամը 10-12, մինչեւ Հոկտ. 4: Կը խնդրուի կարգապահ ըլլալ :

Աշակերտները պատ են թոշակի վճարումէ :

●

Կրընոպլի Ֆ. Կ. Խաչի դպրոցի արձանագրութիւնները տեղի պիտի ունենան 30 Սեպտեմբեր, կիրակի առաւօտեան 9էն12, իսկ դասաւանդութիւնները 7 Հոկտեմբեր, վերոյիշեալ ժամերուն: Ուրեմն կը խրնդրուի ծնողքներէն անխտիր իրենց զաւակները արձանագրել դպրոցի սրահը :

●

ՇԱՎԻԼի միօրեայ դպրոցը կը վերաբացուի 4 Հոկտ. հինգշաբթի օր: Արձանագրութիւնները տեղւոյն վրայ: Ուսուցչուհին՝ Տիկին Գ. Փափազեան :

ԹԷՅԱՍԵՂԱՆ

Համազգայինի վարչութիւնը թէյասեղան մը սարքած է ի պատիւ Լիբանանի խորհրդարանի անդամ Պ. ՏԻԳՐԱՆ ԹՈՍ – ՊԱՖԻ:

Օթէլ Լիւթէսիայի մեծ սրահին մէջ, այս կիրակի ժամը 16ին:

(43 Պուլվ: Ռասփայլ, մէթրօ ՍԷՎր Պապիլոն):

Այս առթիւ Պ. Թոսպաթ տեղեկութիւնները պիտի հաղորդէ կիլիկիոյ կաթող. ընտրութեան մասին:

Ծախքերու մասնակցութիւն 300 Ֆր.:

Ֆ. Կ. ԽԱՉԻ

Մարսէյլի շրջանի ժողովները.— Շաբաթ դիշեր ժամը 9ին Պոմոնի մասն.: կիրակի կերեկ ժամը 3ին, Պուլվ Օտտոյ: երկուշաբթի կերեկ ժամը 3ին, Ս. Ժերոմ: երեքշբ. կերեկ ժամը 4ին: Ս. Լու: Հինգշաբթի կերեկ ժամը 4ին: Քաղաքի :

Ժողովներուն ներկայ կ'ըլլայ կեդր. վարչութեան ներկայացուցիչը՝ Տիկին Տ. Սէրէնկիւլեան :

ՊԱՏԱՐԱԳ

Զայնաւոր պատարագ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն այս կիրակի, ժամը 10·30ին Փարիզի Ս. Խաչ եկեղեցիին մէջ, գերապայծառ Ամատունիի կողմէ Տիկին Աննա Ցակոբեանի (ծնեալ Մաթէոսեան) հոգւոյն:

Ֆ. Կ. ԽԱՉ

Ֆ. Կ. Խաչի Շրջ. վարչութիւնը չնորհակալութեամբ ստացած է Տիկին Ա. Աղնաղարեանէ իր սիրեցեալ ամուսնոյն յիշատակին քսան հազար Ֆրանք, յատկացուելու համար որբերու եւ կարօտ պըզտիկներու :

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍԵՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Սէնթ Անթուանի Ս. Թադէոս եկեղեց. Թաղ. խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ յառաջիկայ Հոկտ. 1էն ըսկսեալ, ամէն հինգշաբթի առաւօտ ժամը 9էն մինչեւ 12 հայերէն դասեր պիտի տրուին: Ուսուցիչն է Պ. Թրազոշ:

Կը հրաւիրենք բոլոր ծնողները, որ փութան արձանագրել իրենց զաւակները:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

14 – 15 տարեկան աշկերտուհի մը, ֆոնֆէխիօնի աշխատանոցի մը մէջ աշխատելու համար: Տեւական գործ: Դիմել

Bonneterie ALBERT
37, Rue Tapis Vert, Marseille.

ՀՍԿԻՉ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Սեվրի Մուրատեան վարժարանին համար 45 - 50 տարեկան, որոշ զարգացման տէր եւ հայերէնի ծանօթ հասկիչ մը կ'ուզուի: Դիմել ուղղակի վարժարան, ամէն օր,

26, Rue Troyon, Sèvres (S. et O.).

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍ

Պէյրութէն եկած երիտասարդ ուսուցիչ մը տրամադրելի ժամեր ունի հայերէնի դասեր տալու դասընթացքներու մէջ կամ անհատաբար :

Դիմել «Ցառաջ»ի, Ա. Պ. սկզբնատառերով :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Մէքանիսիէններ, այր կամ կին, այր մարդու ֆոնֆէխիոն կապառտին վերարկուներու համար, ինչպէս նաեւ արդուկողներ :

Ապահովուած գործ ամբողջ տարին :

Լաւ վճարում : Դիմել՝

Mr. Calvo, 28 Rue d'Artois, Paris (8e).
Tél. : BAL. 30-20

●

Մեքենայով կարել գիտցող երիտասարդ գործատորուհի մը : Դիմել՝

Maison STAROSTA
22, Rue Picardie, Paris 3e.
Tél. : TUR 21 - 94

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տէր եւ Տիկին Շաւէն Ինճէեան, Տէր եւ Տիկին Թաթուլ Ինճէեան, Տէր եւ Տիկին Սարգիսեան, Տէր եւ Տիկին Ժերայր Ինճէեան կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի, Փարիզի Հայոց եկեղեցին հոգեհանգիստ պիտի կատարուի իրենց ողբացեալ մօր՝

Այրի Տիկին ԱՐՈՒՍԵԱԿ ԻՆՃԷԵԱՆի
(Տրապիզոնցի) մահուան քառասունքին առթիւ:

Կը հրաւիրուին իր յիշատակը յարգող ազգականները եւ բարեկամները :

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒՈՒԹԻՒՆ

Տիկին Արշալոյս Սարգիսեան իր ողբացեալ ամուսնոյն Հրաչ Սարգիսեանի մահուան երկրորդ տարելիցին առթիւ երեք հազար Ֆրանք կը նուիրէ եկեղեցւոյ Կրթ. դործին, երեք հազար Ֆրանք ալ «Ցառաջ»ի բարգաւաճման :

Ստանալ «Ցառաջ»էն :

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Սպասուհի մը եւ պարտիզպան մը կը փնտռէ: Դիմել վարժարան, 1 Պուլվ. տիւ Նօր, Լը Բէնսի (Սէն է Ուազ):

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Լիոն.— Եկեղեցւոյ Տիկնանց Մխիթարեանը չնորհակալութեամբ ստացաւ, ի նպաստ Լիոնի եկեղեցւոյ չինութեան երկու հարիւր տոլար, Ամերիկայէն քաղաքըս այցելող Տէր եւ Տիկ. Աւետիս Պօյաճեաններէ :

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ. Կ. Խաչի Պոմոնի վարչութիւնը՝ իր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնէ Այրի Տիկ. Տամլամաեանի զաւկին, եղբօրը, մօրը եւ բոլոր պարագաներուն, ողբ. Պ. Վահան Տամլամաեանի կսկծալի մահուան առթիւ :

Նոյնպէս իր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Տէր եւ Տիկին Կարապետ Կարապետեանի իրենց խնամիին Պ. Մարտիրոս Գալուստեանի (Ամերիկա) մահուան առթիւ :

× *Վարչութիւնը չնորհակալութեամբ ստացած է Պ. Յարութիւն Ալանեանէ 500 Ֆրանք փոխան ծաղկեպսակի Պ. Վահան Տամլամաեանի մահուան առթիւ :*

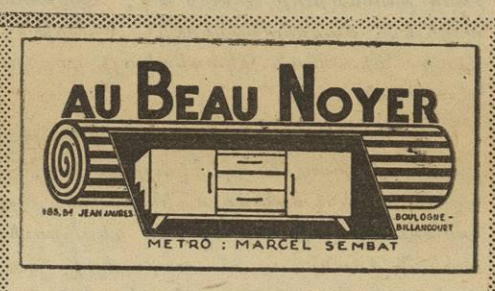

Salles de séjour — Penderies - literie
Chambres - cosys — Cuisines laquées
Salons-tapisserie — Fauteuils-canapés lit

ՀԱՅԵՐԷՆ ԿԸ ԽՕՍԻՆՔ
ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԵԾ
ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԶՐԻ ՑԱՆԶՆԵԼԻ ՖՐԱՆՍԱՑԻ
ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԸ

185, Bd. Jean Jaurès
Boulogne - Billancourt
Métro MARCEL SEMBAT

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՄԱՐՍԷՅԼի ՇՐՋ. ԿՈՄԻՏԷն ընկերական ժողովի կը հրաւիրէ Գէորգ Զավուշ խումբը այս կիրակի ժամը 15ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Ց. Դ. Քրիստափոր Ենթակոմիտէի ընդհ. ժողովը այս չաբաթ ժամը 9ին: Կարեւոր օրակարգ: Պարտաւորիչ ներկայութիւն :

ԻԹԱԼԻ.— Հ. Ց. Դ. Աղբիւր - Սերոբ Եօթնեղբայրեան խումբի ժողովը այս չաբաթ իրիկուն ժամը 9ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՊԻԼՎԻԼ.— Հ. Ց. Դ. Ռոստոմ խումբի ժողովը այս կիրակի առաւօտ ժամը 10ին, ընկեր Մանուկի բնակարանը :

ԱԼՖՈՐՎԻԼ.— Հ. Ց. Դ. Ս. Մինասեան Ենթակոմիտէին ընդհ. ժողովը այս ուրբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: Ձեղապահ ըլլալ :

ԿՐԸՆՈՊԼԻ Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղի ընդհ. ժողովը այս կիրակի ժամը 15·30ին, դպրոցի սրահը: Կարեւոր օրակարգ : Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՎԱԼԱՆՍ.— Այրի Տիկին Հերմինէ Տէր Ղուկասեան, Տէր եւ Տիկին Յովհ. Տէր Ղուկասեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի այս կիրակի առաւօտ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին, իրենց յաւէտ ողբացեալ ամուսնոյն եւ եղբօր ԵՐՈՒԱՆԴ ՏԷՐ ՂՈՒԿԱՍԵԱՆի մահուան առաջին տարելիցին առթիւ : Կը հրաւիրուին ողբացեալին յիշատակը յարգող ազգականները եւ բարեկամները :

ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ

ԼԻՈՆ.— Ազգ. Միութիւնը կը հրաւիրէ ծնողները, իրենց զաւակները փութով արձանագրել Հայկազեան վարժարանը, դիմելով Լուի Պլան, Հայոց եկեղեցին :

Վերաբացումը տեղի կ'ունենայ Հոկտ. 4ին, հինգշաբթի, դպրոցին ուսուցչուհին է ծանօթ վարիչ մանկապարտէզպանուհի Օր. Ընճայ Ստեփանեան :

ՑԵՐԵԿՈՑԹ

Ֆ. Կ. Խաչի Առնուվիլի մասնաճիւղը կազմակերպած է հանդիսում մը օգափոխութեան կայանի մասնակցող տղոց համար: Այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 4ին, եկեղեցիին կից սրահին մէջ: Կը հրաւիրուին ծնողքները եւ կայանի մասնակցող բոլոր տղաքը :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Իրենց բնակարաններուն մէջ աշխատող բանուորուհիներ, ֆոնֆէխիօներներ, ֆաւատիէն, պլուզոն, ֆոնպիճեզոն, վեսթոն, փանթալոն, Սալոփեթ եւ կնոջ թապլիէ կարելու համար: Կը պահանջուի մաքուր աշխատանք :

Դիմել Յովհ. Նիկողոսեանի,
25, Cours Richard Vitton
Lyon Montchat

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ՍԻՐԵԼԻ ՑԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐ ԵՒ ՋՐՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ
ՄԻ ՄՈՌՆԱՔ ԱՆՊԱՏՄԱՆ ԱՑՑԵԼԵԼ

Մարսէյլի ամէնէն ճոխ — ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ARAX

(Վարդան Պանտիկեան եւ որդի)

Քաղաքի կեդրոնին մէջ Tél. : CO. 3643 **27, Rue d'Aubagne, Marseille**

Ամբողջովին վերանորոգուած եւ արդիական վերջին կարգ ու սարքով
Ուր պիտի գտնէք ձեր սիրած բոլոր ուտելիքները :
Պալճաճեան խաշխավալ եւ ճերմակ պանիր,
Ցուճական ամէնէն ընտիր ձիթապտուղները թարամա
պահածոները (պամիա, եալանճի տոլմա, վարդի աճուշ, եւն.):
Պոլսական լաֆերտա, չիրոզ, ապուխտ, երշիկ, Ամասիոյ պաստիրմա:
Ռուսական խաւեար եւ ամէն տեսակի ձկնեղէններ :
Ինչպէս նաեւ արեւելեան թարմ սուրճ, լօխում, հալվա, եւայլն :

Արեւելեան ապահներներ (թուրչիներ) եւ ամէն տեսակ համեմներ
Ապսպրանքներ ամէն ուղղութեամբ, արագ եւ մաքուր սպասարկութիւն :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա եւ գաղութներ, տարեկան 3000ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ 29 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ
SAMEDI 29 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7693 32e ANNEE
Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ
ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3504

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

«ԱՉՔԻ ԼՈՅՍ»...

Ամխոներով շունչ եւ մելան սպառեցինք, համոզելու համար թէ անհրաժեշտ է կարճ կապել Միջին Արեւելքի մէջ սարքուած ժխորը, կաթողիկոսութեան ընտրութեան առթիւ :

Պարտք սեպեցինք արթնութեան եւ լըրջութեան կոչեր ուղղել մեծին ու փոքրին, միշտ նկատի առնելով այդ աշխարհամասին երերուն եւ լպրծուն կացութիւնը :

Յիշեցուցինք թէ մասնաւորապէս բարձրաստիճան կղերը պատասխանատու պիտի մնայ պատմութեան առջեւ, երբեմն իշխանասէր, երբեմն ալ կրաւորական կամ երկդիմի դերք մը բռնելով :

Ամէն անգամ ալ, գրի առինք շօշափելի փաստեր, ապացուցանելով թէ ներքին եւ արտաքին թշնամիներ կրնան շահագործել ստեղծուած արհեստական տագնապը, ի վնաս մեր տարագիր բազմութեանց ապահովութեան եւ բարօրութեան :

Խօսեցանք ամէնուն հասկնալի լեզուով մը: Յաճախ կծու բառեր գործածելով, որպէսզի ցնցուին քնացողներն ու քնացնողները :

Շեշտեցինք թէ ի վերջոյ հիւրընկալ իշխանութիւններն ու ժողովուրդներն ալ պիտի զգուշին, եւ պիտի դառնանք արգահատելի, տաղտկալի կամ կասկածելի :

Մանաւանդ որ, վեղարաւորներ եւ փոքրաւորներ, փառամոլ ջոջեր եւ հասարակ մունետիկներ անդադար իրար կը լեցնէին կրակին վրայ, մոլորեցնելով թէ պաշտօնական շրջանակները եւ թէ արաբական մամուլը :

Եւ վերջապէս, փորձեցինք ամէնէն բարեպաշտին ալ ապացուցանել թէ աւելորդ է արիւն պղտորել, երկու Աթոռներու յարաբերութեանց վերաբերեալ հարցի մը առթիւ, երբ այնքան ծանր հոգեր ունինք մեր ուսերուն վրայ :

Մեզի համար — եւ տարագիր բազմութեանց ջախջախիչ մեծամասնութեան համար — հիմնական խնդիրն էր պահպանել Հայկական Արտասահմանի տարրական իրաւունքները, անոր ինքնապաշտպանութիւնը եւ ինքնավարութիւնը, համաձայն ազգ. սահմանադրութեան :

Վեղարաւոր եւ անվեղար ասպետները ազդարարութիւններ լսեցին ամէն կողմէ, ազգ. իշխանութիւններէն եւ ողջամիտ հասարակութենէն: Մինչեւ անգամ պետական շրջանակներէ, պաշտօնական ազդերով կամ սաստերով :

Դժբախտաբար ամէն փորձ անցաւ ապարդիւն :

Ինքնակոչ խաչակիրները որոշե՞ր են չլսել եւ շարունակել իրենց «եկեղեցասիրական» արշաւը: Ներսէն, դուրսէն եւ գետնին տակէն :

Եւ արդէն հասած են տեղ մը ուր կրնան աչքի լոյս մաղթել իրարու, «Գովեա Երուսաղէմ կամ Էջմիածին» երգելով ծափ ու ծնծղայ զարնելով :

Կարդացէք երկրորդ էջին առաջին յօդուածը, եւ դուք ալ «աչքի լոյս» ըսէք իրարու ...

« Ամէնէն վստահելին էինք, իսկ այսօ՞ր: Հապա վա՞ղը: (Ուրիշ փաստեր ալ չեն պակսիր) :

Եւ կրնա՞նք երաշխաւորել թէ մեր իրազեկ բարեկամը ամէն բան գիտէ, կամ ըսած է իր խօսակցին :

Անցեալ փետրուարէն ի վեր եղած լրագրական քսութիւնները, յայտնի եւ գաղտնի «ժուռնալ»ները, խըրդային կամ փողոցային ցոյցերը, ոստիկանական տեղեկագիրները, դատական թղթածրարները, «չենք ճանչնար»ի բարեկենդանային ցուցադրութիւնները անջնջելի բանի մը պիտի յանգէին :

Ցանկեր են արդէն — խախտում 35-40 տարուան վստահութեան :

— Աչքդ լոյս, խնամի ... Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ ԿԱՏԱՐԵԼԱՊԷՍ ՀԱՄԱՁԱՅՆ

ԹԱԳՈՒՀԻՆ ՓԱՐԻԶ ՊԻՏԻ ԳԱՅ ԱՊՐԻԼԻՆ

Ֆրանսայի եւ Անգլիոյ վարչապետներուն եւ արտաքին նախարարներուն երկօրեայ խօսակցութիւնները վերջացան կատարեալ համաձայնութեամբ, տեւելով 15 ժամ: Երկու կառավարութիւնները որոշեցին իրենց կարելին փորձել միջազգային հակակշիռ հաստատելու համար Սուէզի ջրանցքին վրայ: Այս առաջադրութեամբ, ամուր դիրք մը պիտի բռնեն Միջերկրականի մէջ, պահելով իրենց զինուորական ուժերուն համախմբումը :

Հրատարակուած պաշտօնական զեկոյցը կ'ըսէ թէ երկու կառավարութիւնները կատարելապէս համաձայնեցան իրենց բռնելիք դիրքի մասին: Ապահովութեան Խորհուրդին մէջ որ պիտի գումարուի յառաջիկայ հինգշաբթի, պիտի աշխատին իրապէս միջազգային կարգուսարք մը ստեղծել եւ թոյլ չտալ որ գնդ. Կամալ Նասր մենատիրութիւն հաստատէ ջրանցքին վըրայ: Երկու կառավարութեանց նպատակը՝ ամրապնդել Ֆրանքօ-անգլիական համերաշխութիւնը, լիովին իրականացած է, բայց պիտի պահեն իրենց զինուորական զգուշական միջոցները Միջերկրականի մէջ: Որոշած են փարատել բոլոր թիւրիմացութիւնները երկու երկիրներուն միջեւ: Պիտի շարունակեն քաղաքական, տնտեսական եւ զինուորական գործակցութիւնը զոր յանձն առած են երկրորդ աշխարհամարտէն ի վեր :

Նոր հանդիպումներ տեղի պիտի ունենան երկու պետութեանց նախարարներուն միջեւ, ամէն անգամ որ անհրաժեշտ համարուի :

Խօսակցութիւններէն ետք, Անգլիոյ վարչապետը հետեւեալ յայտարարութիւնն ըրաւ, ֆրանսերէն, — «Լաւ գործ կատարեցինք: Համաձայնեցանք այսօր, պիտի համաձայնինք վաղը »: Իսկ Ֆրանսայի վարչապետը պարզապէս ըսաւ. — «Շատ գոհ եմ »:

Ֆրանսացիները միշտ կը պնդեն որ ջրանցքը գործածողները իրենց տուրքերը վճարեն ուղղակի նոր ընկերակցութեան, փոխանակ Եգիպտոսի յանձնելու: Այս առթիւ դառնացած են որ Իտալիա կը շարունակէ Եգիպտոսի վճարել իր տուրքը :

Իրազեկ աղբիւրէ կը հաւաստեն թէ երկու կառավարութիւնները քննած են նաեւ այն միջոցները որ ձեռք պիտի առնուին, եթէ Եգիպտոս տեղի չտայ: Գալով Իսրայէլի, Ֆրանսա եւ Անգլիա ազատ երթեւեկ պիտի պահանջեն, առանց որեւէ երկրի անուն յիշելու :

Երկու պետութեանց սիրալիր համաձայնութիւնը աւելի շեշտելու համար, Անգլիոյ թագուհին պաշտօնապէս Փարիզ պիտի այցելէ յառաջիկայ ապրիլին, Էտինպուրկի դուքսին հետ (իր ամուսինը): Ճորճ Զ. թագաւորին այցելութենէն ի վեր (1938), առաջին անգամ է որ Անգլիոյ վեհապետը Փարիզ պիտի այցելէ: Էլիզապեթ Բ. (այն ատեն իշխանուհի) առաջին անգամ Փարիզ այցելեց 1948ին :

× Պատասխանելով Անգլիոյ աշխատաւորական օրկանին հարցումներուն, վարչապետ Կի Մոլէ յայտարարեց. — «Ընկերվարական կուսակցութիւնը հաւատարիմ կը մնայ Ազգաժողովին: «Երբեմն միջազգային հաստատութիւնները թակարդներ կը դառնան ժողովրդապետութեանց համար: Ո՞վ կրնայ երաշխաւորել թէ Ազգաժողովին մէկ որոշումը պիտի յարգուի համատիրական իշխանութեան մը կողմէ, եթէ բռնի միջոցներ չգործադրուին »:

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

Ո՞ՐՆ Է ԱՒԵԼԻ ՑԱՒԱԼԻՆ

Երեւանի « Գրական Թերթ »ը Սեպտ. 8ի խմբագրականը նուիրած է «Երիտասարդ գրողների ուսման եւ դաստիարակութեան» :

Այս առթիւ կը մատնանշէ հետեւեալ թերութիւնները. —

1. Երիտասարդ գրողները ամէն քաջալերութիւն կը վայելեն : Հայպետհրատը սկսած է հրատարակել անոնց անդրանիկ գիրքերը, «Երիտասարդ բանաստեղծներ» շարքով: Թէեւ «շատերը տառապում են շատ եւ շուտ տպագրուելու յամառ ցանկութեամբ »:

2. «Երբեմն մեր տպագիր օրգանները չափից աւելի ներողամտութիւն, զիջումներ են թոյլ տալիս՝ տպագրելով երիտասարդ գրողների տհաս եւ անկատար ըստեղծագործութիւններից»:

3. Մեր երիտասարդ գրողները շատ յաճախ նկատի չեն առներ իրենց տրուած օգտակար խրատները ;

4. Երիտասարդ գրողները, որոնք գրեթէ առանց բացառութեան, բարձրագոյն կրթութիւն ստացած են, «ջանք չեն թափում իւրացնելու գրականութեան վիթխարի նիւթը, հարստացնելու իրենց գիտելիքները »:

5. *Մեր երիտասարդ գրողներից բոլորը չեն, որ տիրապետում են մայրենի լեզուին, եւ բոլորը չեն որ կարող են իրենց միտքը յստակօրէն արտայայտել » :*

6. *Սակայն, աւելի ցաւալին այն է, որ երիտասարդ գրողներից շատ շատերը չգիտեն Ռուսաց լեզուն եւ բնականաբար զրկուած են ռուս եւ համաշխարհային մշակոյթից օգտուելու հնարաւորութիւնից »:*

Այս դիտողութեանց մէջ, կան կէտեր որոնք ընդհանրական հանգամանք ունին, կրնան պատշաճիլ արտասահմանի երիտասարդ գրողներուն ալ :

Իմ ուշադրութիւնս գրաւեց վեցերորդ կէտը.— Շատ քիչերը տիրացած են մայրենի լեզուին, «սակայն, աւելի ցաւալին այն է որ շատ շատերը չգիտեն Ռուսաց լեզուն »:

Ուրեմն, «Գրական Թերթ»ին համար բուն ողբերգութիւնը առաջինը չէ, այլ վերջինը :

Արդարեւ, ատենէ մը ի վեր հրատապ հանգամանք ստացած է ռուսերէնի ուսուցման խնդիրը :

Կուսակցական քսաներորդ համագումարէն ետք, որոշուեցաւ ռուսերէնի դասերը աւելցնել Հայաստանի դպրոցներուն մէջ: Կարծեմ ռուսերէնի դասերը մայրենի լեզուէն մէկ պահ աւելի են, կարգ մը դասարաններու մէջ (8, 9, 10):

Առանց այս նորութեան ալ, բոլշեւիկեան քերականութեամբ, հայերէնը այնքան կլորցուցած, յարմարցուցած են ռուսերէնի կանոններուն եւ բառերուն որ, այսուհետեւ կրնանք արեւելեան հատուածի լեզուն կոչել ոչ թէ ռուսահայերէն, այլ հայատառ տպագրութիւն Ռուսաց լեզուի ...

Փաստերը կ'իմանաք իր կարգին :

ՎԱՀԷ

15 ՄԻԼԻՈՆ ՏՈԼԱՐ ԵԳԻՊՏՈՍԻ

Միջազգային դրամատունը 15 միլիոն տոլարի վարկ մը տրամադրեց Եգիպտոսի, գնումներ կատարելու համար արեւմտեան երկիրներէն: Եգիպտոս պէտք ունէր այս գումարին, տնտեսական կաշկանդումներու մատնուած ըլլալով Սուէզի ջրանցքին ազգայնացումէն ի վեր (26 Յուլիս): Երկրորդ փոխառութիւնն է այս որ կը կատարուի վերջին շաբաթներու ընթացքին: Արաբիան ալ քսան միլիոն տոլար տրամադրած էր վերջերս: Միջազգային Դրամատան վարկին շնորհիւ Եգիպտոս պիտի վճարէ Քանատայէն գնելիք ցորենին եւ ուրիշ նիւթերու փոխարժէքը: Ցարդ գաղտնի կը պահուէր այս փոխառութիւնը, որ պիտի վերադարձուի 3–5 տարիէն: 1949ին ալ երեք միլիոն տոլար տրամադրուած էր որ վճարուեցաւ 1950ին :

Միջազգային Դրամատունը հիմնուեցաւ 1944ին, մասնակցութեամբ վաթսուն երկիրներու, որոնք դրամագլուխ ճարեցին համաձայն իրենց կարողութեան :

× Տեղական թերթ մը տագնապի մը ախտանշանները կը տեսնէ արաբական աշխարհին մէջ: Կը բացատրէ թէ Մարոքի Սուլթանը կ'ուզէ անկախ դիրք մը բռնել Եգիպտոսի նախագահին հանդէպ: Այսպէս, Սուէզի ջրանցքին ազգայնացման համաձայն ըլլալով հանդերձ, իր միջնորդութիւնը կ'առաջարկէ Ալժերիոյ վէճը լուծելու համար, մինչ գնդ. Նասր կ'ուզէր վճռական դեր մը կատարել այս հարցին մէջ: Նոյն աղբիւրին համաձայն, հաւանական է որ փոխադարձ օգնութեան դաշինք մը կնքուի Ֆրանսայի եւ Իսրայէլի միջեւ :

× Ջրանցքին Եգիպտոսի վարչութիւնը կը ծանուցանէ թէ բնականոն վիճակ պիտի հաստատուի երկու շաբթէն: Առջի օր 42 նաւեր անցան ջրանցքէն :

× Նախագահ Այզընհաուըր իր լրագրական ասուլիսին մէջ յայտարարեց. — «Կը յուսամ թէ Եգիպտոս պիտի ըմբռնէ որ իր շահերը ներդաշնակ են 18 պետութեանց շահերուն հետ: Եթէ միջազգային նոր ընկերակցութեան մասին համաձայնութիւն գոյանայ, Իսրայէլի նաւերն ալ պէտք է օգտուին նաւարկութեան ազատութենէն :

ՅՈՐԴԱՆԱՆ-ԻՍՐԱՅԷԼ ՀՐԱԲՈՒԽԸ

Երուսաղէմէն կը հեռագրեն թէ մեծ ջղագրգռութիւն կը տիրէ Յորդանանի բանակին մէջ: Ոմանք այս ջղագրգռութեան կը վերագրեն վերջին դէպքերը: Առջի օր Ազգաժողովին մէկ կառքը ստիպուեցաւ կէս ճամբէն ետ դառնալ: Իսրայէլի մէջ ճամբորդներուն յանձնարարուած է զգոյշ ըլլալ :

× Յորդանանի Հիւսէյին թագաւորը հետեւեալ յայտարարութիւնն ըրաւ արաբական թերթի մը .

— «Դաս մը պիտի տանք Իսրայէլի: Մեր բանակը այժմ կը գտնուի ճակատգծին վրայ, պատասխանելու համար Իսրայէլացիներու յաջորդ անակնկալ յարձակման: Մենք պիտի ջախջախենք զանոնք եւ դաս մը պիտի տանք Իսրայէլի բանակին»:

Թագաւորը հաստատեց թէ դիմում կատարած է արաբական բոլոր երկիրներուն, որպէս զի օգնեն ետ մղելու համար իսրայէլեան յարձակումը. բայց զինուորական աջակցութիւն խնդրած է միայն Իրաքէն, որ ունի անհրաժեշտ զօրքը, մինչ Եգիպտոս զբաղած է Սուէզի տագնապով: Սուրիայէն ալ օգնութիւն կը սպասեն :

Պաղտատէն կը հեռագրեն թէ վարչապետը՝ զօր. Նուրի Սայիտ, որ առժամապէս կը վարէ ազգ. պաշտպանութեան նախարարութիւնը, տեսակցութիւն մը ունեցաւ Յորդանանի արտաքին գործերու նախարարին հետ: Այս վերջինը Պաղտատ կը գտնուի Դշ. օրէն ի վեր, պարզելու համար յորդանան – իսրայէլեան սահմանագլուխի կացութիւնը :

× Սուրիոյ արտաքին նախարարութեան բանբերը կ'ամբաստանէ Արեւմուտքը թէ կը քաջալերեն Յորդանանի դէմ կատարուած յարձակումները, «ձուկ որսալու հա-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

Վերջին եօթը տարիներու ընթացքին այդ երկրին նաւերուն դէմ հաստատուած խափանութիւնը կը խախտէ Կ. Պոլսոյ 1888ի դաշնագիրը: Արդար են Լոնտոնի առաջին ժողովին մէջ յայտնուած սկզբունքները՝ Սուէզի մասին :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՅԱՑՔՈՎ ՂԵՂԱՐՎԵՍՏԱՀԱՅ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ԵՎ ՄԻՈՒԹԵ

ՆՎՎՈՏՈՒ

(ՊՈՍՏՈՒՆԻ ԿՓ, 364 - 400)

Ի. ԳԱՎԻ

6.— ՈՒՐԱԽ ՆՈՒՅՆՈՒԹՅԱՆ ՎԱՖՈՒՂՈՒ ՀԱՎ ՆՈՒՅՆՈՒԹՅԱՆ

Մ ա ր տ ի ր ո ս ը ։ Ա յ ո ։ Ա ն ա ր ա

մար պղտոր ջուրերու մէջ» : Այս առթիւ ըսաւ թէ արեւմտեան պետութիւնները Իսրայէլը ստեղծեցին իբրեւ խարիսխ իրենց համար, հետեւաբար պատասխանատու են Իսրայէլի կատարած յարձակումներուն : «Արաբ ժողովուրդներուն համար դժուար է չհաւատալ թէ Իսրայէլ քաջալերութիւն չստանար աշխարհակալ պետութիւններէն : Իսրայէլի յարձակումները գայրացուցած են արաբական աշխարհը՝ Արեւմուտքի դէմ » :

× Աղգաժողովի շրջանակներէն կը հաղորդեն թէ ապրիլ 19էն ի վեր աւելի քան ութսուն հոգի սպաննուած են իսրայէլեւ-արաբական սահմաններուն վրայ :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻՈՅ նախագահը, Թիթօ, Սեպտ. 27ին յանկարծ Սոչի (Սեւ ծով) թռաւ Խրուշչեւի հետ, որ այցելութեան գացած էր : Այս լուրը ծանուցուեցաւ օդանաւին մեկնումէն եօթը ժամ վերջը, զարմանք պատճառելով ամէնուն : Թիթոյի կ'ընկերանային իր կինը, փոխ-վարչապետը եւ Պոսնա-Հերսեկովինայի շրջանային խորհրդարանին նախագահը : Պաշտօնական դեկոյցը կ'ըսէ թէ նախագահը քանի մը օր պիտի հանգստանայ Սեւ ծովու ափերուն վրայ : Թիթոյի այս ուղեւորութիւնը մեծ զարմանք պատճառեց Մ. Նահանգներուն մէջ ալ, որոնք այս միջոցին կը քննեն տնտեսական օգնութեան ծրագիր մը : Կը կարծուի թէ Խրուշչեւ կ'ուզէ հանդստացնել Թիթօն, որուն դէմ քննադատութիւններ եղած են Մոսկուայի Կեդր. Կոմիտէին մէջ, մանաւանդ Մոլոթովի կողմէ :

ՓՈԽԱՌՈՒԹԵԱՆ գումարը հասած է 152 միլիառ ֆրանքի : Պիտի փակուի Հոկտեմբեր 3ին : Ուրեմն բացառիկ տուրք չհաստատուի Ալժերիոյ համար :

ՀԻՒԼԷԱԿԱՆ ռումբ մը պայթեցուցին Անգլիացիները Սեպտ. 27ին, Աւստրալիոյ մէջ : Պայթիւնը հրաբերան մը բացաւ կէս մղոն լայնութեամբ, ոչնչացնելով ամէն բան երկու մղոն տարածութեան մը վրայ :

ԱԼԺԵՐԻՈՅ ըմբոստներէն ութսուն հոգի սպաննուած են Մաքմահոնի կռիւներուն մէջ, համաձայն պաշտօնական տեղեկագրի մը : Ուրիշ վայրերու մէջ ալ ընդհարումներ պատահած են :

ՍԱԿԱՐԱՆ (27 Սեպտ.) — Զոյլ ոսկի 465.000, Նափոլէոն 3370, զուից. 3170, սթերլին 4150, քսան տոլարնոց 16.080 : Թղթադրամ (անպաշտօն). — Սթերլին 1025, տոլար 401, պելժ. 8.05, զուից. 95.50, փեզեթա 8.65 :

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Համաչարսաճանդի Հայր. Միութեան Պոմոնի եւ Լիոնի մասնաճիւղերը իրենց խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնեն Այրի Տիկին Մարի Գալուստեանի, Տէր եւ Տիկին Գէորգ Գալուստեանի, Տէր եւ Տիկ. Համբարձում Տօլաճեանի, Տէր եւ Տիկին Սուրէն Փուչիկեանի (բոլորն ալ Ամերիկա), ինչպէս եւ Կարապետեան, Վարդանեան, Գալուստեան, Պաղտասարեան, Պետրոսեան, Գարակեավուրեան եւ Իշխանեան ընտանիքներուն եւ պարագաներուն (Լիոն, Մարսէյլ, Ամերիկա), իրենց ամուսնոյն, հօր, հօրեղբօր, փեսին, քեռիին, կնքահօր եւ բոլոր ազգականներուն եւ բարեկամներուն

Հայրենակից ՄԱՐՏԻՐՈՍ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆԻ

(Զարսանճագի Լազուան գիւղէն)

ղառնակսկիծ մահուան առթիւ, (յանկարծամահ Թրեղնոյի մէջ Սեպտ. 8ին) :

ՏԱՐՕՆ Տուրուբերանի Հայր. Միութիւնը կը ծանուցանէ թէ վեց թեկնածու պատանիներու մէջէն յետ քննութեան ընտրած է Ալպէր Խաչատուրեանը (Սէնթ Էթիէն) եւ Լեւոն Միքայէլեանը (Սէն Շամոն), իբրեւ իր սաները Սեւրի Մուրատեան վարժարանին համար :

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Ա. Թաթուլեան կը փնտռէ Մշոյ Ջիտըէթ գիւղէն երեք հայ զինուոր ազաք, Սմբատ Առաքելեանի տղան՝ Ադամ եւ Մարգար Բերոբեանի եղբօր որդիները՝ Վահէ եւ Բագրատ : Տեղեկացնել Ա. Թաթուլեանի՝

14 Rue Julien-Lacroix, Paris (20e)

Կը խնդրուի արտասահմանի թերթերէն արտատպել :

ԹԷՅԱՍԵՂԱՆ

Համազգայինի վարչութիւնը թէյասեղան մը սարքած է ի պատիւ Լիբանանի խորհրդարանի անդամ Պ. ՏԻԳՐԱՆ ԹՈՍՊԱԹի :

Օթէլ Լիւթէսիայի մեծ սրահին մէջ, այս կիրակի ժամը 16ին :

(43 Պուլվ. Ռասփայ, մէթրօ Սէվր Պապիլոն) :

Այս առթիւ Պ. Թոսպաթ տեղեկութիւններ պիտի հաղորդէ Կիլիկիոյ կաթող. ընտրութեան մասին :

Ծախքերու մասնակցութիւն 300 ֆր. :

Ֆ. Կ. ԽԱՉԻ

Մարսէյլի շրջանի ժողովները.—

Շաբաթ գիշեր ժամը 9ին Պոմոնի մասն. :

Կիրակի ցերեկ ժամը 3ին, Պուլվ Օտտոյ :

Երկուշաբթի ցերեկ ժամը 3ին, Ս. Ժերոմ :

Երեքշբ. ցերեկ ժամը 4ին : Ս. Լու :

Հինգշաբթի ցերեկ ժամը 4ին : Քաղաքի :

Ժողովներուն ներկայ կ'ըլլայ Կեդր. վարչութեան ներկայացուցիչը՝ Տիկին Տ. Սէրէնկիւլեան :

ՊԱՏԱՐԱԳ

Ջայնաւոր պատարագ եւ հոգեհանգստեան պաշտօն այս կիրակի, ժամը 10.30ին Փարիզի Ս. Խաչ եկեղեցիին մէջ, գերապայծառ Ամատունիի կողմէ Տիկին Աննա Յակոբեանի (ծնեալ Մաթէոսեան) հոգւոյն :

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆՆԵՐԸ

Ամերիկահայ ծանօթ գիտնական Մ. ՍԵԽԱԿԻ Փարիզ ժամանումէն օգտուելով, եղանակին առաջին դասախօսութիւնը կազմակերպած են այս շաբաթ, ժամը 21ին, Քաֆէի վերնայարկը :

Նիւթը՝ Հայ Մշակոյթի էական դիմագիծը եւ անոր պարտադրած ցեղապահպանման հարցերը :

Մուտքը ազատ է : Կը խնդրուի ճշգապահ ըլլալ :

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍԵՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Սէնթ Անթուանի Ս. Թադէոս եկեղեց. թաղ. խորհուրդը կը ծանուցանէ թէ յառաջիկայ Հոկտ. 1էն ըսկսեալ, ամէն հինգշաբթի առաւօտ ժամը 9էն մինչեւ 12 հայերէն դասեր պիտի տրուին : Ուսուցիչն է Պ. Թրագոշ :

Կը հրաւիրենք բոլոր ծնողները, որ փութան արձանագրել իրենց զաւակները :

ՀՍԿԻՉ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Սեվրի Մուրատեան վարժարանին համար 45 - 50 տարեկան, որոշ զարգացման տէր եւ հայերէնի ծանօթ հսկիչ մը կ'ուզուի : Դիմել ուղղակի վարժարան, ամէն օր,

26, Rue Troyon, Sèvres (S. et O.).

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Մէքանիսիէններ, այր կամ կին, այր մարդու քոնֆէքսիոն կարատին վերարկուներու համար, ինչպէս նաեւ արդուկողներ :

Ապահովուած գործ ամբողջ տարին :

Լաւ վճարում : Դիմել՝

Mr. Calvo, 28 Rue d'Artois, Paris (8e).

Tél. : BAL. 30-20

LE LORD

ՇԱՆ ԶԷԼԻԶԷԻ ԾԱՆՕԹ ՃԱՇԱՐԱՆԸ

9 Rue Lord Byron 9

★

Մասնագէտ արեւելեան կերակուրներու : Ժամադրավայր հայ եւ օտար ընտրեալ հասարակութեան մը Երեքշաբթի, Հինգշաբթի, կիրակի հաչակաւոր իր «տէօնէր քէպապը»

*

Հեռաձայն էլիզէ 07-27

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՈՂԲԱՑԵԱԼ ՆԻԿՈՂԱՅՈՍ Արզումանեանի զաւակները՝ Թամարա, Փիէռ եւ Ժորժ, դուստրը եւ փեսան՝ Տէր եւ Տիկ. Ռոժէ Ժեռառ (ծնեալ Արզումանեան) կը ծանուցանեն թէ անոր մահուան քառասունքին առթիւ, մասնաւոր հոգեհանգիստ պիտի կատարուի այս կիրակի, ժամը 11ին, Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին (15 ռիւ Ժան Կուժօն) :

Կը հրաւիրուին բոլոր հարազատները եւ բարեկամները :

ԱՐԱՐԱՅԻ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԻՆ
38ՐԴ ՏԱՐԴԱՐՁԸ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ. Բանակի Նախ. Հայ Կամ. եւ Ռազմիկ - Բարեկամական Միութեան Տարեկան փառատօնը պիտի կատարուի 7 Հոկտեմբերին, Կիրակի օր, պատուակալ նախագահութեամբ՝ քաղաքապետ Պ. Կասթօն Տէֆէրի : Առաւօտուն հոգեհանգստեան պատարագ պիտի մատուցուի Փրատոյի Ս. Թարգմանչաց եկեղեցւոյն մէջ, երկու համաշխարհային պատերազմներու զոհերուն համար, մասնակցութեամբ զպրաց դասուն :

Յաւարտ պատարագի, եկեղեցւոյ բակին մէջ տեղի պիտի ունենայ պաշտօնական հանդիսութիւնը, որուն ներկայ պիտի ըլլան Ֆր. քաղաքային եւ զինուորական իշխանութեանց ներկայացուցիչները, նահանգապետը, ծովակալը, 9րդ շրջանի զինուորական հրամանատարը, Տէր և Տիկին Մ. Ֆորէսթա, երեսփոխան Հ. Պէռկաս, Տր Վէհու եւ ֆրանսական բոլոր ընկերակցութեանց պետերը : Դրօշի բարձրացման միջոցին պիտի նուագէ զինուորական նուագախումբը :

Կոչունք ժամը 1ին, Շաթօ Տէֆլէօրի մէջ : Ժամը չորսէն վերջ՝ գեղարուեստական բաժին եւ պար :

Մարսիլահայութիւնը կը հրաւիրուի՝ խուռներամ ներկայութեամբ պատուել՝ մեռեալ քաջորդիներու սրբազան յիշատակը :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տէր եւ Տիկին Շաւէն Ինճէեան, Տէր եւ Տիկին Թաթուլ Ինճէեան, Տէր եւ Տիկին Սարգիսեան, Տէր եւ Տիկին Ժիրայր Ինճէեան կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի, Փարիզի Հայոց եկեղեցին հոգեհանգիստ պիտի կատարուի իրենց ողբացեալ մօր՝

Այրի Տիկին ԱՐՈՒՍԵԱԿ ԻՆՃԷԵԱՆի (Տրապիզոնցի) մահուան քառասունքին առթիւ :

Կը հրաւիրուին իր յիշատակը յարգող ազգականները եւ բարեկամները :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Սպասուհի մը, տրամադրելի սենեակ, լաւագոյն պայմաններով : Դիմել Ատամնաբոյժ Դաւիթեանի,

53, Cours Lieautaud, Marseille

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Դ. Քրիստափոր խումբի ժողովը այս երեքշաբթի, ժամը 21ին, Քաֆէ Ռէժանի վերնայարկը :

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՇՐՋ. ԿՈՄԻՏԷՆ ընկերական ժողովի կը հրաւիրէ Գէորգ Զաւուշ խումբը այս կիրակի ժամը 15ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Յ. Դ. Քրիստափոր ենթակոմիտէի ընդհ. ժողովը այս շաբաթ ժամը 9ին : Կարեւոր օրակարգ : Պարտաւորիչ ներկայութիւն :

ԻԹԱԼԻ.— Հ. Յ. Դ. Աղբիւր - Սերոբ Եօթնեղբայրեան խումբի ժողովը այս շաբաթ իրիկուն ժամը 9ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՊԷԼՎԻԼ.— Հ. Յ. Դ. Ռոստոմ խումբի ժողովը այս կիրակի առաւօտ ժամը 10ին, ընկեր Մանուկի բնակարանը :

ԿՐԸՆՈՊԼԻ Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղի ընդհ. ժողովը այս կիրակի ժամը 15.30ին, դպրոցի սրահը : Կարեւոր օրակարգ : Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ :

ՆՈՒԷՐ

Ֆ. Կ. Խաչի Վալանսի վարչութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է հազար ֆր. Տիկին Քէչէճեանէ :

ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ

ԼԻՈՆ.— Ազգ. Միութիւնը կը հրաւիրէ ծնողները, իրենց զաւակները փութով արձանագրել Հայկազեան վարժարանը, դիմելով Լուի Պլան, Հայոց եկեղեցին :

Վերաբացումը տեղի կ'ունենայ Հոկտ. 4ին, հինգշաբթի, դպրոցին ուսուցչուհին է ծանօթ վարիչ մանկապարտէզպանուհի Օր. Ընծայ Ստեփանեան :

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղին : Ս. Քէփէնէկեանի թատերախումբը կը ներկայացնէ Վ. Տատրեանի

ՊԱՏՈՒՈՅ ԳՈՂԸ

Պետական թատրոնին մէջ : 6 Հոկտ. Շաբաթ ժամը ճիշդ 21ին :

ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՄԱՏԱՂՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

Այս կիրակի Առնուվիլի Վարագայ Ս. Խաչ եկեղեցիին մէջ պիտի պատարագէ եւ քարոզէ կաթող. պատուիրակ Սերովբէ եպ. Մանուկեան : Պատարագէն վերջ աւանդական մատաղի օրհնութիւն :

Այս մատաղօրհնութեան առթիւ Անկէնէն Տիկին Լուիզ Գավաֆեան եւ Առնուվիլէն Աղաբէկեան կը նուիրեն մէկ մէկ ոչխար :

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Սպասուհի մը եւ պարտիզպան մը կը փնտռէ : Դիմել վարժարան, 1 Պուլվ. տիւ Նոր, Լը Ռէնսի (Սէն է Ուազ) :

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԵՑԷՔ ԵՂԱՆԱԿԻՆ ԱՌԱՋԻՆ ՄԵԾ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ ՓԱՐԻԶԻ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԻՆ

GEORGE V. Ի ՇՔԵՂ ՍՐԱՀՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Կիրակի 28, Հոկտեմբեր, ժամը 16էն կէս գիշեր

Մուտք 500 ֆրանք — Ապահովել սեղանները հեռաձայնելով

Միութեան գրասենեակը՝ PRO. 77-73 — Մանրամասնութիւնները յաջորդով :

ԹՐԻՔՈՅԻ ԳՈՐԾ ՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐ, ԴԵՐՁԱԿՆԵՐ, ՔՕՆՖԷՔՍԻՈՆԵՐՆԵՐ

ՁԵԶԻ ՊԷՏՔ ԵՂԱԾ ՆԻՒԹԵՐԸ ԳՆԵՑԷՔ

Etablissement GRUVMANէն

52, Rue N. D. de Nazareth, Tél. : TUR. 23-33

Մասնաւորաբար կոճակ, ֆէրմըթիւր եւ կարի դերձան

Սիմիլի, բամպակէ դերձաններ ամէն գոյնէ

ՀԱՅԹԱՅԹՈՒՄԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ ԵՒ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ

Նոյն օրն իսկ գործատեղին յանձնելի

ԱՆԲԱՂԴԱՏԵԼԻ ԳԻՆԵՐ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10: Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ 30 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ • DIMANCHE 30 SEPTEMBRE 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7694 32e ANNEE — խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3505

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՄԱՀԱՑՈՒ ՊԱՏՈՒԱՍՏԸ

Սեղանի վրայ ունինք ստուար հատոր մը, 580 էջ,— «Ժամանակակից Հայոց լեզուն եւ ռուսերէնի դերը նրա հարստացման ու զարգացման մէջ»: Հրատարակութիւն «Հայկական ՍՍՌ Գիտութիւնների Ակադեմիայի լեզուի ինստիտուտ»ի (1955):

Հեղինակը, Ս. Ղ. Ղազարեան, առաջին գլուխով կը պարզէ «ռուսերէնի դերը ազգային լեզուների զարգացման մէջ», հայ-ռուսական մշակոյթի կապերը, երկու լեզուներուն հիմնական առանձնայատկութիւնները եւայլն:

Երկրորդ գլուխով կը քննէ «գրական հայերէնի մշակման ու զարգացման հարցերը ԺԹ. դարուն եւ ռուսերէնի դերը»:

Իսկ երրորդով՝ «Հայոց գրական լեզուի յետագայ հարստացումն ու զարգացումը եւ ռուսերէնի դերը»:

Գիրքը ունի նաեւ ռուսերէնի բաժին մը, ռուսերէն – հայերէն բառարան մը, ինչպէս եւ «Ռուսերէնից եւ ռուսերէնի միջոցով հայերէնին անցած բառերի համառօտ ցանկ» մը:

Միայն այս վերջին մասէն կրնաք անմիջական գաղափար մը կազմել հետապնդուած նպատակի մասին.—

1. Մայրենի լեզուն տրորել ռուսերէնի հարթիչ գլանին տակ:

2. Այլանդակել անոր դիմագիծը եւ անճանաչելի խառնակոյտի մը վերածել:

3. Խախտել, խեղաթիւրել մայրենիքի քերականութեան, բառակազմութեան կանոնները, զանոնք ձուլելով ռուսական կաղապարին մէջ:

4. Հայերէնի մէջ պարտադրել բառեր եւ բացատրութիւններ, որոնք ոչ գիտական հիմք ունին, ոչ բուն իմաստին կը համապատասխանեն, ոչ ալ հմտութիւն կամ նրբութիւն կ'ենթադրեն:

Այդ գլուխը կը բաղկանայ մօտաւորապէս հազար հինգ հարիւր բառերէ, բոլորն ալ օտար լեզուներէ ռուսերէնի յարմարցուած և նոյնութեամբ հայերէնի անդաստանը փոխադրուած:

Դուք այդ հազարհինգհարիւր բառերուն մէջ հազիւ թէ յիսուն պիտանի բառ գտնէք՝ որոնց հայերէնը վիճելի համարուի: Մնացեալը ամբողջովին կապկութիւն է: Հետեւանք՝ տգիտութեան, բռնութեան կամ իմաստակութեան:

Պ. Ղազարեան կը փորձէ ապացուցանել թէ «Ռուսաց լեզուն աշխարհի ամենահարուստ եւ զարգացած լեզուներից մէկն է»:

Մեր գիտցածն այն է թէ՝ ռուսերէնը իր «ակեֆոնդ»ը մեծ մասով փոխ առած է եւրոպական լեզուներէ, այլափոխած, յարմարցուցած է իր արտասանութեան:

Այժմ կը փորձեն այդ մակաբոյծ եւ թափթփուք խառնակոյտը պարտադրել այն ազգերուն որ հարուստ լեզու եւ մշակոյթ ունին, դարերէ ի վեր:

Արեւելահայ եւ մանաւանդ բոլշեւիկ բանասէրներն ու ակադեմականները դժբախտաբար կանխակալ կարծիք մը կը մատնեն,— ինչ որ իրենք չեն գիտեր, կա՛մ սխալ է կամ ոչ – գիտական:

Հարցուցէք, օրինակ, թէ ինչո՞ւ ճիշդ կը գտնեն օտար լեզուներէ ռուսերէնի անցած «ադմիրալ»ը, եւ կը մերժեն հայերէն աքանչելի բառը, «ծովակալ»:

Ինչո՞ւ կ'ընդունին «գնդապետ»ը, բայց նոյնքան հարազատ «զօրավար»ը կը վերածեն «գեներալ»ի:

Բառակազմութեան, հնչաբանութեան ո՞ր գիտական կանոնին կը համապատասխանէ սա վիժուկը — «պրեմյեր մինիստր»:

Եթէ Ռուսերը չունին բուն բառը, մենք ունինք: Եթէ չէք ուզեր գործածել «նախարարապետ» բառը, թանձր նախադաշարումով մը, ըսէք՝ վարչապետ:

Դեռ պիտի գրադինք, պարզելու համար թէ ինչ մահացու հետեւանքներ կրնայ ունենալ այս արհեստական պատուաստը: Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԵՊՔԵՐԸ

Ի՞ՆՉ Կ'ԱՆՑՆԻ ԿԸ ԴԱՌՆԱՅ Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

ՋԱՐՄԱՆԱԶԱՆ ՋՐՈՅՑՆԵՐ

Միջազգային մամուլը շնդալից տեղեկութիւններ կը հրատարակէ, լուսաբանելու համար մառեշալ Թիթոյի եւ Ն. Խրուշչեւի անակնկալ ճամբորդութիւնը դէպի Սեւ ծովու ափերը:

Ցարդ չեն պարզուած երկու գաղտնիքներ: 1.— Մոսկուայի Կեդր. Կոմիտէին ընդհ. քարտուղարը, Խրուշչեւ, ինչո՞ւ Պելկրատ գնաց: 2.— Եուկոսլաւիոյ նախագահը, Թիթօ, ինչո՞ւ յանկարծ Սոչի թռաւ անոր հետ: Հրատարակուած լուրերը ․․․ ենթադրութիւններ են: Լոնտոնի թերթերուն տեղեկութեանց համաձայն, իշխանութեան պայքար մը կը մղուի Կրեմլինի մէջ, սթալինամարտին առթիւ: Կ'ըսուի թէ Խրուշչեւ անելի մը մատնուած է, հաշտեցնելու համար իր սթալինամարտը կարմիր բանակի վարիչներուն ազդարարութեանց հետ: Այս վերջինները կը վախնան որ Թիթոյական երկիրները չէզոք գօտի մը հաստատեն Խ. Միութեան շուրջը:

Ցատկոնչական լուր մը Մոսկուայէն. — Արտաքին նախարարութիւնը մերժած է արտօնել որ օտար թերթերու թղթակիցները Խրիմ երթան, մառեշալ Թիթոյի այցելութեան առթիւ: Կ'առարկեն թէ մառեշալին այցելութիւնը անհատական հանգամանք ունի:

Մոսկուայի անթելը հաղորդեց թէ Թիթօ եւ իր հետեւորդները ճաշի հրաւիրուած են նախագահ Վորոշիլովի եւ ստախանութեան ընդհ. վերատեսուչին՝ զօր. Ա. Սերովի հետ: Հրաւիրեալներու ցանկին մէջ չեն երեւար վարչապետ Բուլկանինի եւ արտաքին նախարար Շեպիլովի անունները: Անթելը կ'ըսէր թէ Թիթօ եւ իր կինը կը հանգստանան իրենց յատկացուած վիլլային մէջ:

Իսկ Պելկրատէն հասած լուրերը մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայեն Թիթոյի անակնկալ այցելութեան, շեշտելով անոր քաղաքական հանգամանքը: Մանաւանդ որ, մառեշալին կ'ընկերանան փոխ վարչապետը, Ռանքովիչ եւ Պոսնիայի խորհրդարանին նախագահը: Յետոյ, Սեւ ծովու ափերը կը գտնուին, նաեւ, Խ. Միութեան վարչապետը, Բուլկանին եւ Պ. Շեպիլով, իբրեւ թէ արձակուրդի պատճառով: Երկուքը միայն մէկ ժամ հեռու են Թիթոյի գտնուած վայրէն, օդանաւով:

Վիեննայի անկախ օրաթերթը, «Նոյէր Քուրիէր», հեռագիր մը հրատարակեց Պելկրատէն, ծանուցանելով թէ Խրուշչեւ Մոսկուա հրաւիրուած է, կուսակցական ատեանին ներկայանալու համար: Թերթին կարծիքով, Խրուշչեւի մրցակիցները բացատրութիւն պիտի պահանջեն իր հետեւած քաղաքականութեան մասին:

Մոսկուայի օտար դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ կը կարծեն թէ յարաբերութիւնները նորէն լարուած են Կրեմլինի եւ ըմբոստ Թիթոյի միջեւ, իբրեւ հետեւանք Կեդր. Կոմիտէի մէկ շրջաբերականին, որ ուղղուած է արբանեակ երկիրներու եւ կ'ազդարարէ զգուշանալ Թիթոյի օրինակին հետեւելէ, իրենք զիրենք անկախ համարելով Մոսկուայէն: Ուրիշ զրոյցի մը համաձայն, այդ ազդարարութիւնն ուղղուած է կարմիր բանակին պնդումով եւ Խրուշչեւ Պելկրատ գացած էր Թիթօն ազդելու համար: Տասներկու շաբաթ առաջ, երբ Թիթօ կը վերադառնար Մոսկուա կատարած պաշտօնական այցելութենէն, այն տպաւորութիւնը կրած էր թէ պայքար մը բացուած է Ստալինի կուսակիցներուն եւ հակառա—

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ՎԵՐԱՄՈՒՏ...

«Յառաջ»ի չորրորդ էջէն դատելով, բաւական բանուկ վերամուտ մը պիտի ունենանք այս աշնան:

Յառաջիկայ հինգշաբթի վերաբացուած պիտի ըլլան հայերէնի միօրեայ դասընթացքները, Փարիզի թէ գաւառի մէջ:

Ո՛րքան սրտառուչ են այս առթիւ հրատարակուած կոչերը:

Ամէնքն ալ կը դիմեն ծնողներու ազգային գիտակցութեան, որպէս զի արձանագրեն իրենց զաւակները:

Մարսէյլի վերամուտի ազդերէն մէկն ալ կը ծանուցանէ թէ դասընթացքները ձրի է:

Մինչ անդին, Կեսարիոյ մէջ, ուր ոչ դպրոց, ոչ ալ մանկապարտէզ ունին 1915–էն ի վեր, անճար ծնողներ կ'աղաչեն որ իրենց զաւակները որդեգրուին Պոլսոյ որբանոցներուն կամ դպրեվանքին մէջ ...

Տխուր բան պիտի ըլլար, եթէ վերամուտը սահմանափակուէր միայն նորահաս պատանիներով եւ աղջիկներով:

Այս անչափահասներէն մինչեւ տարեցները ունինք բազմաթիւ երիտասարդներ, որոնք նոյնպէս կը կարօտին վերամուտի:

Անոնց համար ալ դասընթացքներ չեն պակսիր: Նոյն իսկ իրենք պէտք է պահանջեն որ վերահաստատուին:

Օրինակ, ի՞նչ կը բանի համալսարանական կոչուած սերունդը, որ առանձին միութիւն մըն ալ ունի եւ դասախօսութիւններ կը սարքէ:

Կարելի՞ է համալսարանական կոչուիլ առանց հայագիտութեան, գոնէ մայրենի լեզուի իւրացման:

Շատերը վաւերական արժանիքներ ունին եւ կ'ուզեն օգտակար ըլլալ հանրութեան:

Ի՞նչպէս, երբ բոլոր կուտան որ ժանգոտի անմիջական գործիքը, մայրենի լեզուն, անհոգութեամբ կամ ծուլութեամբ:

Ո՛ւր էր որ վերամուտ մըն ալ ընտանիքներու մէջ սկսէր, քանի մը կտոր հայերէն գիրքերու «ներածումով», եւ մանաւանդ ընթերցումով:

Տղան սիրտ կ'ունենա՞յ «արմէնիէն» սորվելու, երբ կը տեսնէ որ հայրիկն ու մայրիկը ոչ հայերէն գիրք, ոչ իսկ թերթը կը կարդան:

Մանկական տարիքը ամէնէն փափուկ շրջանն է: Տղան իր տեսածովն ու լսածովը կ'առաջնորդուի:

Երբ դուք ամէն բան ջուրին տուեր էք, տղուն սորված Ա. Բ. Գ.ը չէ որ պիտի փրկէ սերունդը:

ՎԱՀԷ

ՅԱՋՈՐԴՈՎ

Երուսաղէմի Պատր. Տեղապահ Եղիշէ արք.ի տեղեկագիրը Տիրան արք. Ներսոյեանի դէմ, որ կ'ամբաստանուէր իբրեւ սիոնական քարոզիչ, խռովարար եւ հակառակորդ Յորդանանի:

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

Ազգաժողովին ընդհ. քարտուղարը տեղեկագիր մը ուղղելով Ապահովութեան Խորհուրդին, ուժգնօրէն կ'ազդարարէ թէ զինադադարը մեռեալ տառ պիտի մնայ, եթէ Իսրայէլ եւ իր արաբ դրացիները շարունակեն յարձակումներ կատարել փոխադարձաբար: Այս առթիւ կը մեղադրէ Իսրայէլը, Յորդանանը, Լիբանանը, Եգիպտոսը եւ Սուրիան, ըսելով թէ չեն գործակցիր, անդորրութիւնը պահպանելու համար իրենց սահմաններուն վրայ եւ կարգապահութեան չեն ենթարկեր իրենց զինեալ ուժերը: Յետոյ դիտել կուտայ թէ փոխադարձ յարձակումները կրնան շարք մը նոր դէպքեր յարուցանել, կրկին ծանրացնելով կացութիւնը Պաղեստինի մէջ: Իբրեւ եզրակացութիւն, կը պահանջէ որ ամբաստանեալ կառավարութիւնները ազդու միջոցներ ձեռք առնեն, բարեկարգութիւնը պահպանելու համար:

Զինադադարի յանձնախումբին նախագահը, զօր. Պըրնս ալ նոյնիմաստ ազդարարութիւն մը ուղղած է: Այս առթիւ կ'ըսէ թէ Իսրայէլ չորս Յորդանանցի սպաննած է իւրաքանչիւր Իսրայէլացիի համար:

× Եգիպտական կառավարութիւնը արեւմտեան մեծ պետութեանց կողմէ սարքուած դաւ մը կը նկատէ Իսրայէլի վերջին յարձակումները:

× Արաբական երկիրներու խորհրդաժողով մը պիտի գումարուի մօտերս, միացեալ ճակատ կազմելու համար Իսրայէլի դէմ:

× Սուրիա եւ Լիբանան կ'ուզեն Ապահովութեան Խորհուրդին յանձնել Իսրայէլի յարձակումներուն խնդիրը:

ԱԼԺԵՐԻԱՅԷՆ հասած պաշտօնական տեղեկութեանց համաձայն, 105 ըմբոստներ սպաննուած են Մաք Մահոնի կռիւներուն մէջ: Զինուորական իշխանութիւնը մեծ քանակութեամբ զէնքեր գրաւած է:

ՄԱՐՈՔԻ գահաժառանգը, իշխան Մուլայ Հասան, յիսուն վայրկեանի տեսակցութիւն մը ունեցաւ Պ. Կի Մոլէի հետ, ընդհանուր տեսակէտներ յայտնելով: Ի պատասխան լրագրողներու հարցումներուն, յայտարարեց թէ վարչապետին հետ խօսեցաւ երկու երկիրներու յարաբերութեանց եւ ուրիշ խնդիրներու մասին: Մանրամասնութիւնները գաղտնի կը պահուին:

ՍՈՒԷԶԻ ԹՆՃՈՒԿԸ

ՆՈՐ ԺՈՂՈՎ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ

Վաղը, երկուշաբթի, երրորդ խորհրդաժողով մը պիտի գումարուի Լոնտոնի մէջ, վերջնական ձեւ տալու համար Սուէզի նաւարկութեան առթիւ կազմուած նոր ընկերակցութեան:

Անգլիոյ արտաքին գործերու նախարարութիւնը ցարդ լռութիւն կը պահէ այն պետութեանց մասին որոնք խոստացած են անդամակցիլ այդ ընկերակցութեան: Սակայն պաշտօնապէս կը հաւաստեն թէ ոչ մէկ երկիր մերժած է:

Ընդհանուր կարծիքն այն է թէ ընկերակցութեան գլխաւոր պաշտօնը պիտի ըլլայ բանակցութիւններ կատարել Եգիպտոսի հետ: Այս առթիւ որոշ դառնութիւն կը տիրէ Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարին՝ Տըլըսի դէմ, այն ամբաստանութեամբ թէ ամէն անգամ կրճատեց ծրագրուած ընկերակցութեան գործելու հնարաւորութիւնները: Այս կացութեան մէջ, միակ մխիթարական պարագան կը համարուի փրանքեւանգլիական համերաշխութիւնը որ ամրապնդուեցաւ Փարիզի մէջ կատարուած խորհրդակցութիւններով:

× Ապահովութեան Խորհուրդին յաջորդ նիստը պիտի գումարուի ուրբաթ: Ֆրանսայի, Անգլիոյ, Մ. Նահանգներու եւ Եգիպտոսի արտաքին նախարարներն ալ ներկայ պիտի ըլլան, բաւ էութեան քննելու համար խնդիրը:

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ վարչապետը եւ Պ. Կի Մոլէ երէկ շատ կարեւոր տեսակցութիւն մը ունեցան Պոնի մէջ, լուծելու համար շարք մը առկախ հարցեր, մէջն ըլլալով Սարի խնդիրը: Այս առթիւ նոր քայլ մը պիտի առնեն, միացեալ Եւրոպայի ծրագիրը իրականացնելու համար, Անգլիան ալ հրաւիրելով:

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ հրաւիրուեցան Խ. Միութեան, Չեխոսլովաքիոյ, Լեհաստանի, Հունգարիոյ եւ Ռումանիոյ ներկայացուցիչները, անձամբ հետեւելու համար նախագահական ընտրութեան պայքարին:

ԱՍՏՂԱՀԱՐԿ ՂԱՄԱՐՈՒՄԸ ԵՎ ՄԵՐ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔԸ

Երբեմն էր կ՚ըլլար։ Մե՛ր մեծ մեղքերէն մին էր անշուշտ։ Ան ալ՝ որ մենք մեզ կը համարէինք ազգ մը, որ ունի իր պատմութիւնը, իր ներկան, իր ապագան, իր ուղին, իր նպատակը։ Ազգ մը, որ ունի իր հոգին, իր մարմինը, իր կազմակերպութիւնները, իր ինքնուրոյն կեանքը։ Ազգ մը, որ ունի իր ուժերը, իր հարստութիւնները, իր ներքին ու արտաքին կապերը։ Ազգ մը, որ ունի իր ներքին ու արտաքին թշնամիները։ Ազգ մը, որ ունի իր բարեկամները։ Ազգ մը, որ ունի իր ազգային ու միջազգային դիրքը։ Ազգ մը, որ ունի իր ազգային ու միջազգային խնդիրները։ Ազգ մը, որ ունի իր ազգային ու միջազգային պարտականութիւնները։ Ազգ մը, որ ունի իր ազգային ու միջազգային իրաւունքները։ Ազգ մը, որ ունի իր ազգային ու միջազգային պահանջները։ Ազգ մը, որ ունի իր ազգային ու միջազգային ապագան։

Ազգ մը, որ ունի իր ազգային ու միջազգային ներկան։ Ազգ մը, որ ունի իր ազգային ու միջազգային անցեալը։ Ազգ մը, որ ունի իր ազգային ու միջազգային ներկան

մէջ Ֆրանսերէն աշխատութիւնը, զոր նախապէս հրատարակեց Պրիւսէլի «Հոգե-բանութեան եւ մանկավարժութեան պել-ժիական ուսումնաթերթը»: Թէեւ փոքր, այլ սակայն կարեւորութեամբը մեծ այս ուսումնասիրութիւնը, սպասարկու մանկավարժութեան, անհրաժեշտ ասոյք մըն է պատանիներու դաստիարակութեան գործին, ուստի օժանդակ մը՝ ծնողներուն եւ ուսուցիչներուն համար:

Հեղինակը ինք եւս խրատմբ դիտել կու տայ եւ կ'ընդունի թէ իմաստակութիւն բառը բուն անուանումը չէ խնդրոյ առարկայ երեւոյթին: Ու թէեւ նկատի ունեցած է ուրիշ արտայայտութիւններ, որոնց մէկ քանիներն ալ թելադրուած են ուրիշներու կողմէ, նախընտրած է գործածել ամէնէն ընթացիկն ու հասկնալին, առ ի չգոյէ աւելի ճշգրիտ բառի մը:

Արդարեւ, բառարանները իմաստակ կ'անուանեն այն անձը որ կը ձգտի գիտուն ձեւանալ կամ խծբծել ուրիշները: Ինչ որ «անհաճոյ ընկերային թերութիւն» մըն է: Մինչդեռ, ինչպէս կը հաստատէ Գէորգեան, պատանիներու իմաստակութիւնը, որ ընդհանուր եւ մշտական երեւոյթ մըն է, այդ թերութիւնը չէ բընաւ, այլ տարիքին յատուկ բնական մէկ պահանջը:

Ով որ չէ մոռցած իր պատանեկան օրերու դպրոցականի կամ ուսանողի շրջանը, պիտի յիշէ թէ ապրած է, անվրէպ, տարիքին պարտադիր վիճաբանութեան ձըգտումը: Եւ կամ, երբ այսօր կը դիտէ իր շուրջը, կը հաստատէ որ, ինչպէս կը նըկատէ ու ճշգրտօրէն կը պատկերացնէ հեղինակը, «պատանիները շարունակ կը վիճին, անհեթեթօրէն կը տրամաբանեն, կը խառնուին իրենց խելքէն վեր հարցերու, վճռական լուծումներ կուտան անոնց, բնաւ չեն քաշուիր վիճաբանութեան մէջ մտնելէ, նոյն իսկ անոնց հետ, որոնցմէ լսած կամ սորված են իրենց գիտցածը, եւ խիստ յաճախ ալ յաւակնութիւնը կ'ունենան կարծելու թէ անոնցմէ աւելին գիտեն ...»:

Գէորգեան լսած է դպրոցական մը որ, «Գիտութիւն եւ իմաստասիրութիւն» նիւթին վրայ, համալսարանի մէկ ուսուցչապետին բանախօսութիւնը ունկնդրելէ ետք, սա վճիռը արձակած է. «Խիստ մակերեսային էր»:

Ահա, ուրեմն, տարիքի որոշ շրջանի մը բնական երեւոյթը, — պատանիներու իմաստակութիւնը, ինչո՞ւ չըսել անհրաժեշտութիւն մը որ, «յանիրաւի», գրեթէ ամէն ուսուցչի կամ ծնողի աչքին, «տաղտկալի եւ ջլատիչ» կը կացուցանէ հէք պատանիները: Մինչդեռ, ընդհակառակն, ըստ Գէորգեանի շահեկան տեսութեան, այդ հակամիտութիւնը կամ ձըգտումը փրկաւէտ միջոց մըն է:

Հեղինակը անհրաժեշտ կը գտնէ դիմել խաղի, նմանողութեան եւ սորվելու ցանկութեան պիտաշումի պարագաներուն, որպէս զի կարենայ լաւագոյնս հիմնաւորել ու պաշտպանել իր ուսումնասիրութիւնը, որուն նիւթը կը թուի «նոր եւ հարուստ»՝ փրոֆ. Պօվէի, իսկ «... Գիւտ մը»՝ փրոֆ. Մէյլանի:

Ու եթէ պատանեկան տարիքէն առաջ, տղաք խաղերուն միջոցաւ կը հակազդեն սորվելու ցանկութեան պիտաշումին, Գէորգեան համոզուած է թէ պատանեկութեան շրջանի աւելի պաշտաւ միջոցն է իմաստակութիւնը: «Պատանիները կը ձգտին թօթափել մեծերու խորհելու, զգալու եւ գործելու եղանակները, իրենց օձիքը ազատելու սորվելու ցանկութեան պիտաշումէն: Ուրիշ են այլեւս: Աշխարհիս կեդրոնը: Ունին իրենց սեփական գաղափարները, տեսութիւնները: Կ'անխորհին կրօնական, բարոյական, ընկերային, քաղաքական, իմաստասիրական, գրական հարցերէ, — տրամաբանելու, վիճաբանելու այդ սքանչելի առիթներէն, եւ կը շահագրգռուին մասնաւորապէս յեղափոխական տեսութիւններով: Եսի ընդարձակման ձգտումն է ան, որ կ'արտայայտուի իմաստակութեան ձեւին տակ»:

Ուստի, «ոչինչ ունի ցաւալի ինքն իր մէջ», ինչպէս Քլափառէտի «սորվելու ցանկութեան պիտաշումը որ բնական է բոլոր տղոց»:

Եւ սակայն, պատանիներու անհրաժեշտ իմաստակութիւնը պէտք չէ որ շարունակուի բնութեան նշանակած սահմանէն անդին, վասն զի այդ պարագային բարեշըրջութեան դադարում մը տեղի պիտի ունենար, հասունութեան պակաս մը պիտի իրագործուէր, փոխանցման շրջանը սառած վիճակ մը պիտի դառնար մարդ էակին մէջ, ըստ հեղինակին:

Ի՞նչ կը թելադրուի ծնողներուն եւ ուսուցիչներուն, այսինքն՝ դաստիարակներուն: Ջանանք հասկնալ պատանիները, որպէսզի կարենանք իմաստնօրէն օգնել իրենց: Հետեւաբար պարտինք համակրանքով դիտել անոնց իմաստակութիւնը, — բուն գոյութիւնը, ինչպէս բուռնցաւ, ժամանակաւոր է, պէտք է որ ժամանակաւոր ըլլայ, եւ իր միակ դերը կը կայանայ սորվելու ցանկութեան պիտաշումը թօթափելուն մէջ: Փոխանակ արգիլելու կամ մտահոգուելու, ընդհակառակն, հըրճուինք երբ կը հաստատենք թէ պատանիները «կը տրամաբանեն իրենց խելքէն վեր հարցերու մասին»: Կրաւորականութիւնը քաշքշելի վիճակ մը չէ երբեք:

Այնուհետեւ, օգնենք իրենց որպէս զի «իմաստակութեան շրջանէն անցնին հասունութեան շրջանը: Այսինքն՝ գիտնան իմաստութեամբ գործածել գաղափարները եւ խոհեմութեամբ՝ տրամաբանութիւնը: Խուսափին փութկոտ ընդհանրացումներու վտանգներէն: Ջինուին գիտական միտքով ու մտաւորական պարկեշտութեամբ: Թող տանք որ չարժին — գործեն»:

Ոչ մէկ կասկած որ դաստիարակը ինք, նախ եւ առաջ, իմաստակ մնացած ըլլալու չէ:

Ափսո՜ս, սակայն, որքա՜ն մեծ է չափահաս եւ ալեւոր իմաստակներու թիւը...

ԱՐՇԱՒԻՐ ԽԱՆԷՅԱՆԵԱՆ

Մ. ՄԵԾԱՐԵՆՑԻ ԵՐԿԵՐՈՒ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒՆ

★

Միսաք Մեծարենցի երկերու ժողովածուի հրատարակութեան առթիւ բանաստեղծ Արամ Արման կը գրէ Երեւանի «Գրական Թերթ»ին մէջ.—

Մեծարենց գրական ասպարէզ իջաւ Ի. դարու սկիզբը, և սեւէյնագործական կարճ շրջանի մը մէջ (1903 – 1908) արեւմտահայ բանաստեղծութիւնը հասցուց անօրինակ բարձրութեան մը, բանալով դարբնցման լայն եւ փայլուն հեռանկարներ:

Արեւմտահայ բանաստեղծներու մէջ Մեծարենց առաջինն էր որ ապրեցաւ իր գիւղի յիշատակներով եւ զատուէն քաղաքբերաւ հողի թարմ բոյրն ու բնութեան հմայիչ տեսարանները: Սակայն իր տեսադաշտը չսահմանափակեց գիւղական կեանքի շրջանակով, մանաւանդ խուսափեցաւ լուսանկարչական վերարտադրութենէն եւ նայեցաւ աւելի հեռուն՝ բոլոր հոգիներու եւ իրերու խորքը, համապարփակ կեանքի սիրով բարախելու եւ թըրթռալու համար:

Խոր է ու ընդարձակ Մեծարենցի հոգեկան աշխարհը: Այդ աշխարհը կազմող մեծագոյն ուժը սէրն է, սէր կեանքի, բնութեան ու մարդու հանդէպ: Մեծարենց թէեւ դժգոհ շրջապատէն, զգայ, սակայն, որ գեղեցիկ է կեանքը. կ'արժէ երազել ու պայքարիլ անոր համար: Կեանքի այդ փոսմ երազը գտաւ ամէն տեղ ու ցնծաց տեսնելով այն սերտ կապը, որ գոյութիւն ունէր իր եւ բնութեան իրերու միջեւ: Բանաստեղծը բնութեան պայծառ պատկերներու միջոցով երգեց կեանքի այն հոգեխռով պղծեցութիւնը զոր կը զգայ մարդ իր լուսաւոր բոպէներուն:

Բոլոր կենդանի, չենչող պատկերները ուրիշ բան չեն, եթէ ոչ ապրող, սիրող, երազող մարդու հոգեկան այն մեծ բերկրանքը, որ տարածուած է նաեւ ամբողջ բնութեան վրայ:

Մեծարենց մարդկային հոգին չի դիտեր իբրեւ բնութենէն անջատ երեւոյթ մը: Ան [illegible]օրէն կը զգայ ոչ միայն իր ու բնութեան [illegible] սերտ խնամութիւնը, այլեւ իրերու իսկ [illegible] յարակցութիւնը: Մեծարենցի համար, [illegible] հոգին թերի է ու անկատար՝ առանց [illegible]թեան այդ ներդաշնակ զգացողութեան:

Պատահական չէ որ Մեծարենց միշտ զգացումները կը զուգորդէ բնական տեսարաններով: «Ինչո՞ւ զգացումները երաշտանապատներու մէջ տարագրել», — կ'ըսէ Մեծարենց իր գրական հակառակորդներու դէմ իր յօդուածներէն մէկուն մէջ: — Ինչու խզել այդ կապերը, փոխանակ ամրապնդելու զանոնք»: Մեծարենցի հակառակորդները կը կարծէին թէ զգացումները բնական տեսարաններով շրջանակելը յառաջ կը բերէ անկապակցութիւն, սակայն Մեծարենց իր իսկ բանաստեղծութիւններով հաստատեց թէ մարդու եւ բնութեան հաղորդակցութիւնը, ընդհակառակն կը ձգտի դէպի կատարելութիւն:

Ահա թէ ինչու բնապաշտ Մեծարենց գերազանցապէս մարդկային հոգիի բանաստեղծ է: Բնութիւնը անոր համար աշխարհն ըմբռնելու եւ ընկալելու ինքնայատուկ եղանակ է: Գիւղական գեղեցիկ տեսարանները միջոցներ են՝ հասնելու համար մարդկային հոգիի ամենաբարձր ապրումներուն, երազներուն:

Սխալ է այն կարծիքը թէ Մեծարենց անձնական վիշտերու եւ ուրախութեանց երգիչ է: Ան երգած է իր սիրտը փոթորկող անձնական յոյզերը, բայց առանց անձնական տեղ կը գրաւեն: Թէեւ պատանեկութենէն կը պայքարէր անբուժելի հիւանդութեան ճիրաններուն մէջ, հայրաւ դիպօրէն կ'անդրադառնայ իր այս վիճակին.

Շող՝, շող՝, բարի արեւ, հիւա՜նդ եմ.
եւ կամ

Անձրեւ կ'իջնէ հոգւոյս մէջ, կ'զգամ մահուան սարսուռ:

Կը սխալին նաեւ անոնք որ կ'ուզեն տեսնել միայն բնութեան գեղեցիկ տեսարաններու սիրահար, գիւղական պատկերներու նկարիչ – երգիչ:

Օրինակ «Ջրտուքը» զմայլելի բանաստեղծութիւնը: Առաջին ակնարկով կարծես թէ գիւղական պարզ կեանքի ուղղուած է, սակայն բանաստեղծը կը ձգտի հասնիլ կեանքի գերագոյն ու համապարփակ ներդաշնակութեան: Բնութեան որեւէ մէկ պատկեր Մեծարենց կ'երգէ իբրեւ իր երազած աշխարհի անաղարտ արտայայտութիւն մը: Տերեւի ամէն մէկ շշունի մէջ կը տեսնէ «տիեզերական զօրութեան դաշտնիքը», Մեծարենցի բանաստեղծութեան մէջ չկայ ոչ մէկ սառած պատկեր, բոլոր բնանկարները կենդանի են եւ թրթռուն երազանքով: «Ջրտուք»ին մէջ կը տեսնուի թէ ինչպէս ծղրիթները լուսնակով արբեցած կը խօսին անվերջ, «խումբ մը ժայռի ստուերներ», կ'օրօրեն գիւղակը», «յորդառատ առու, որուն մէջ կ'ապրի արեւը», բոլորը խօսուն պատկերներ են:

«Կեանքի յորդ ճաճանչը» ըմպելու համար խոտ հոգին վեր կ'ելլէ եւ իր «ցօղէ աչքերը» վայրկեան մը կը բանայ լոյսին մէջ:

Մեծարենց կը ձգտի հասնիլ կեանքի [illegible] մէկ երեւոյթով բարախելու «անանձնական [illegible]թեան»: Այդ գերագոյն ուրախութեա[illegible]ած, կ'ուզէ ըլլալ իրիկուն, հով, բարե[illegible] ձամբայ եւ հիւղ, որպէս զի երանու[illegible] բոլոր անոնց հոգիները, որոնք [illegible] եւ աղքատ, թափառական են եւ պարտասուն: Մեծարենցի «Ըլլայի» հոյակապ բանաստեղծութիւններէն չորրը լաւագոյններէն է մեր ամբողջ գրականութեան մէջ, իբրեւ մարդասիրական զգացումներու բիւրեղեայ արտայայտութիւն:

Մեծարենցի բանաստեղծութիւնները ուշագրաւ են ձեւի տեսակէտէն: Իբրեւ արուեստագէտ–բանաստեղծ, օժտուած է բացառիկ նուրբ տեսողական ու լսողական յատկութիւններով:

Դժբախտաբար Մեծարենց մեռաւ 22 տարեկանին, առանց հասնելու վերջնական պարզութեան եւ բիւրեղացման: Կ'ուզէր լրիւ թօթափել օտար գրականութեանց ազդեցութիւնը: Այս բոլորով հանդերձ Մեծարենց կը մնայ ամէնէն ինքնատիպ, ամէնէն կատարեալ դէմքերէն մէկը:

Մեծարենց գրած է նաեւ արձակ բանաստեղծութիւններ եւ կատարած է թարգմանութիւններ: Իր արձակ բանաստեղծութիւն եւ հինգ թարգմանական գործ կայ ժողովածուին մէջ: Շահեկան են իր յօդուածները «Նախանձոտ խմբակ»ի յարձակումներէն պաշտպանուելու համար: Այս բաժնին մէջ կ'երեւին Մեծարենցի արուեստի եւ գեղեցկութեան ինքնատիպ հայեացքները:

Հարուստ է ժողովածուի «Ծանօթագրութիւններ» բաժինը: Ցառաջաբանը գրած են Վ. Ալազան եւ Վ. Նորենց: Գրքին վերջը կայ բառարան, սակայն բառերուն բացատրութիւնները յաճախ սխալ են: Կան նաեւ ուղղագրական սխալներ, որոնք կուգան ժողովածուի առաջին հրատարակութենէն: Այս առթիւ պէտք է ընդգծել թէ արեւմտահայ միւս գրողներու ժողովածուներուն մէջ եւս ակներեւ են այս կարգի կոպիտ վրիպումներ:

ԱՐԱՄ ԱՐՄԱՆ

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (159)

ՍԱՄՈՒԷԼ

●

(ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԷՊ. 364 – 400)

Բ. ԳԻՐՔ

●

6. — ՈՒՐԱՑՈՂԸ ԻՒՐ ՏԱՆ ՇԷՄՔԻ ՎՐԱՅ

Կրքերի սաստիկ մաքառումը կատաղութեան չափ վրդովեցնում էր նրան: Վասպուրականի տէրն ու իշխանը այժմ նոյն երկրի ապօրինի զաւակն էր: Նա, որ նայում էր այդ ընդարձակ աշխարհի վրայ, որպէս մի մօմի կտորի վրայ, համոզուած լինելով, որ նրան ամէն ձեւ եւ ամէն կերպարանք կարող էր տալ, — այժմ նոյն աշխարհից մերժուեցաւ: Այո, մերժուեցաւ, կորցնելով իւր նախնիքներից ստացած մեծ ժառանգութիւնը: Այն, որ թըշնամու ահագին զօրութիւնները չէին կարող խլել նրանից, — խլեց մօր մի քանի խօսք...

Ի՞նչ էր այդ: — Այդ հարցը նա անդադար տալիս էր իրան, եւ նրա վրդովմունքը աւելի ու աւելի սաստկանում էր:

Իւր խռովութեան մէջ դուրս գալով քաղաքից, ամենեւին նկատել չկարողացաւ նա, որ ինքը միայնակ է: Բաւական հեռացել էր, երբ յետ նայեց, տեսաւ որ իւր թիկնապահներն իւր հետ չեն: «Նրանք եւս թողեցին ինձ»... մտածեց նա, եւ մի դառն ծիծաղ անցաւ պայծառ դէմքի վրայ:

Նրա թիկնապահները Հայամակերտցիք էին: Հայրենի քաղաքի տխուր պատահմունքները ներքոյ, որոնք այնքան սաստիկ ազդեցին նրանց սրտերի վրայ, նորանք մնացին իրանց իշխանին: Միւս կողմից երկար տարիների բացակայութիւնը եւ ընտանիքի կարօտութիւնը՝ ձըգեց նրանց դէպի իրանց տները:

Արեգակը վաղուց արդէն մայր էր մըտել, երեկոյեան թանձր խաւարը պատել էր շրջակայքը: Մերուժանը այժմ միայն կզգաց իւր բոլորովին լքեալ դրութիւնը: «Ուր գնամ»... այդ միտքը սկսեց տանջել նրան: Երկրի տէրը իւր երկրում մի անկիւն չէր գտնում նրա: Երէկի տէրը իւր երկրում մի անկիւն չէր գտնում գլուխը դնելու...

Սաստիկ յոգնած էր նա, Վանայ ըրժբախտ անցքերից յետոյ, ամբողջ երեք օր ճանապարհի վրայ էր, առանց մի տեղ դադար առնելու: Բացի դրանից, հոգեկան ծանր տանջանքները բոլորովին վատաղարեցին էին արել նրան: Որոնում էր մի տեղ՝ փոքր ինչ հանգստանալու: Գիւղերը մտնել չէր կարող, գիւղացոց կոպտութեանը չհանդիպելու համար: Ո՞ւր գնար: Ամէն տեղ գիտէին նրա մասին, ամէն տեղից հալածուած էր նա: — Այդ բոլորը անցնում էր նրա մտքով, եւ նա, առանց մի որ եւ է որոշման հասնելու, շարունակում էր քշել իւր ձին, թէեւ չգիտէր թէ ուր է գնում: Ցոգնած էր եւ ձին, որ դժուարութեամբ էր փոխում քայլերը:

Ցոգնածութեան հետ սկսեց տանջել նըրան եւ քաղցը: Ամբողջ օրը ոչինչ չէր կերել: Նա, իբրեւ պատերազմական մարդ, սովոր էր բացօթեայ կեանքին, կարող էր մի ժայռի, մի ծառի ներքոյ գլուխը դնել եւ հանգստանալ: Բայց ի՞նչ անել քաղցի հետ: Բնութիւնը իրանը պահանջում էր: Միւս կողմից, մի խուլ կասկած ալեկոծում էր նրան: Այդ աներկիւղ եւ անձնավստահ մարդը սկսել էր տատանուիլ: «Իսկ եթէ հետամուտ լինեն ինձ»... մտածում էր նա: Իւր քաղաքում, մօր երկիւղից, ոչ ոք չհամարձակուեցաւ նրա վրայ քար նետել: Մայրը ի հարկէ, ամենախիստ պատուէրներ տուած կը լինէր այդ մասին: Բայց ո՞վ էր արգելում մի քանի սառահաններին պալատի դուրս գալ քաղաքից եւ նրա ետեւից ընկնել: Նա կեա քից երկիւղ չունէր, բայց կեանքը նրա նպատակների համար հարկաւոր էր: Այդ մտքով շուռ տուեց իւր ձիու գլուխը, եւ դուրս եկաւ ուղիղ ճանապարհից:

Դուրս գալով ուղիղ ճանապարհից, դիտաւորութիւն ունէր՝ խաւարնակի շաւիղներով հասնել մի ամայի տեղ, փոքր ինչ հանգստանալ եւ ձիուն հանգստացնել, եւ դարձ շարունակել իւր ուղին:

ՐԱՖՖԻ

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ «ՅԱՌԱՋ»Ը

կորդներուն միջեւ, Կրեմլինի մէջ :

✕ Ֆրանսական գործակալութեան քա– ղած տեղեկութեանց համաձայն, Խրուշ– չեւ – Թիթօ անակնկալ այցելութիւնները չեն սահմանափակուիր Խ. Միութեան եւ Եուկոսլաւիոյ կուսակցական յարաբերու– թիւններով եւ կապ ունին ծրագրուածնոր քաղաքականութեան հետ : Երկու երկիր– ներու միջեւ տիրող թիւրիմացութիւնները հարթուած էին, երբ Թիթօ Մոսկուա գը– նաց. այլապէս մառէշալը նոր ճամբոր– դութիւն մը պիտի չկատարէր, միասին առնելով իր գլխաւոր խորհրդականը, Ռանքովիչ :

Իր նոր ծրագիրը Կեդր. Կոմիտէին քըն– նութեան ենթարկելէ առաջ, Խրուշչեւ կ՚ուզէ Թիթոյի կարծիքն առնել :

Այս առթիւ դիտել կուտան թէ Սեպ– տեմբերի ընթացքին շարք մը անձնական չփումներ տեղի ունեցան ամբողջ աշխար– հի կարմիր ղեկավարներուն եւ Խ. Միու– թեան Կեդր. Կոմիտէի ներկայացուցիչնե– րուն միջեւ: Այսպէս, Սուսլով երկարա– տեւ խօսակցութիւններ ունեցաւ այն պատուիրակութեանց հետ որոնք Մոս– կուայէն կ՚անցնէին, Փեքին երթալու հա– մար, մասնաւորապէս Ֆրանսայի եւ Ի– տալիոյ ներկայացուցիչներուն հետ, Ա. Միկոյեան Փեքին գնաց եւ անձամբ խոր– հրդակցեցաւ Մաօ Ցէ Թունկի եւ Չինաս– տանի միւս վարիչներուն հետ: Ցետոյ Մոսկուա վերադարձաւ աճապարանքով, առանց սպասելու չինական համագումա– րին փակման :

Այսպէս, Մոսկուա բոլոր անհրաժեշտ երաշխիքներն ստացած կ՚ըլլայ եղբայր կուսակցութեանց հանդէպ, նոր ծրագիրը քննութեան ենթարկելէ առաջ: Այդ ծրա– գրով Խ. Միութիւնը կը ձգտի ոչ միայն պահել իր հեղինակութիւնը բովանդակ աշխարհի համայնավարներուն մէջ, այլ եւ լաւագոյն գործակցութիւնը հաստատել ոչ - համայնավար երկիրներու հետ :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԼԵՀԱՍՏԱՆԻ Փոզնան քաղաքին մէջ Յունիս 28ին պատահած խռովութեանց առթիւ ձերբակալուած ամբաստանեալ– ները կը դատուին երկու օրէ ի վեր, մաս մաս : Առաջին օրը, երբ դատաւորը հար– ցուց ամբաստանեալի մը.— Եթէ նոր դէպք մը պատահի, կը վերսկսի՞ք : = Ա– յո : Եթէ նոյն մթնոլորտին մէջ գտնուիմ :

ՀԻՒԼԷԱԿԱՆ ուժով ելեկտրականութիւն արտադրուեցաւ Մարքուլի մէջ (Հարաւ. Ֆրանսա) ուր կը գտնուի երկրին հիւլէա– կան առաջին բուրգը, անցեալ յունուարէն ի վեր: Առաջին արեւմտեան երկիրն է որ այս յաջողութիւնը կ՚ունենայ :

Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ Սեպտ. 28ին օտար Թղթակիցներու ցոյց տուաւ իրենց հիւ– լէական նոր կեդրոնը, որ կը գտնուի Տուլնա գիւղին մէջ, Վոլկա գետին վը– րայ, Մոսկուայէն 90 մղոն դէպի հիւսիս– արեւելք: Հարիւրաւոր միլիոն ռուբլի ծախսուած է այս հաստատութեան հա– մար :

ՃԱՓՈՆԻ մասնաւոր բանագնացը կը ծա– նուցանէ թէ Խ. Միութիւնը գրեթէ ըն– դունած է բոլոր պայմանները, հաշտու– թիւն կնքելու համար: Հաւանական է որ Ճափոնի վարչապետը Մոսկուա երթայ հոկտեմբերին, դիւանագիտական յարա– բերութիւնները վերահաստատելու հա– մար :

ԿԻՊՐՈՍԻ ըմբոստները անգլիացի զին– ուոր մը եւ քաղաքացի մը սպաննեցին Քիրենիա քաղաքին մէջ, ծուղակը ձգե– լով: Երրորդ Անգլիացի մըն ալ վիրաւոր– ուեցաւ: — Նիկոսիոյ բոլոր յունարէն եւ երկու անգլերէն թերթերու տնօրէնները յայտարարեցին թէ հրատարակութիւնը պիտի դադեցնեն, եթէ ապահովութեան վարչութիւնը աւելի բարեկրթութեամբ չվարուի լրաբերներուն եւ տպագրիչնե– րուն հետ, բացառիկ վիճակ հաստատ– ուած ատեն :

ԱՆԳԱՐԱՅԻ անթելը վճռական աղաչ– րութիւն մը ուղղեց Կիպրոսի մասին, ի պատասխան Յունաստանի Թագաւորին Գերմանիա այցելութեան առթիւ եղած նոր քարոզութեանց : «Թուրքիա երբեք Թոյլ պիտի չտայ որ իր իրաւունքները բռնաբարուին» :

ՍԱԿԱՐԱՆ (28 Սեպտ.) — Զոյգ ոսկի 464.000, Նափոլէոն 3350, տոլար 3160, սթերլին 4130, քսան տոլարնոց 16.080 : Թղթադրամ (անպաշտօն).— Սթերլին 1015, տոլար 397, պէլժ. 7.90, զուից. 95.35, փեսեթա 8.60 :

ՏԱՐԵԿԱՆ ՄԵԾ ՓԱՌԱՏՕՆ

Ֆրանսական Բանակի Նախկին Ռազմիկ– ներու Բարեկամական Միութեան 1914 – 18 եւ 1939 - 45:

Ա. Մաս.— Կիրակի առաւօտ (7 Հոկ– տեմբեր), Փրատոյի Մայր եկեղեցիին մէջ հոգեհանգստեան հանդիսաւոր Ս. Պատա– րագ: Մասնակցութեամբ Դպրաց Դասու եւ Արմենիա երգչախումբի :

Պիտի տօնուի Արարայի ճակատամարտի 38րդ տարեդարձը :

Ի ներկայութեան Ֆրանսայի զինուորա– կան եւ քաղաքական անձնաւորութիւննե– րու եւ Ֆրանս. Ռազմիկներու Ընդհ. Ըն– կերակցութեանց, իրենց դրօշակներով եւ Գերիներու Միութեան :

Պատարագէն վերջ Դրօշի պարզում, մասնակցութեամբ զինուորական նուագա– խումբի: Կարգապահութեան կը հսկեն Հայ արենոյշները :

Պիտի խօսի Պ. ՏԻՐԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ

Սպայ Պատուոյ Լեգէոնի եւ պատուա– կալ նախագահ Ռազմիկներու Միութեան:

Բ. մաս.— Ժամը 13ին, ճաշ Ֆրանքեւ– հայկական, Շաթօ տէ Ֆլէօրի մեծ սրա– հին մէջ :

Նախագահ

M. Gaston DEFERRE

(Երեսփ. Մարսէյլի քաղաքապետ, նա– խարար Անդրծովեայ Ֆրանսայի):

Ներկայ կ՚ըլլան

Colonel BERGASSE

Երեսփ. եւ նախկին նախարար

Madame la Marquise De FORESTA,

l'Amiral BOSVIEUX

եւ այլ անձնաւորութիւններ :

Ճաշագին 1200 Ֆրանք :

Ճաշի տոմսերը ապահովել մինչեւ հոկ– տեմբեր չորս :

Գ. մաս.— Պարահանդէս, կը նուագէ

ՍԵՐԺ ԿԱՐՕ

Մէջ ընդ մէջ տեղի կ՚ունենան երգեր, անակնկալներ, արտասանութիւններ եւն:

Մուտքը ազատ է :

Ճաշի տոմսակներու համար դիմել քար– տուղարութեան

9, Rue d'Arcole, Tél. : DR. 65-98

Սէն Ժերոմ Շէհրեանի, Պոմոն՝ Վահրամ Պապուխեանի և Գէորգ Եօթնեղբայրեանի:

Սէն Թ'Անթուան Վահանեանի, Մարսէյլ քաղաք Յ. Պապախխեանի, 28 ռիւ տէ Տոմինիքէն:

Պուլվ. Օտտօ՝ Արզումանեանի :

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍԵՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Սէնթ Անթուանի Ս. Թա– դէոս եկեղեց. Թաղ. խորհուրդը կը ծա– նուցանէ թէ յառաջիկայ Հոկտ. 1էն ըս– կսեալ, ամէն հինգշաբթի առաւօտ ժամը 9էն մինչեւ 12 հայերէն դասեր պիտի տր– ուին: Ուսուցիչն է Պ. Թրազոշ:

Կը հրաւիրենք բոլոր ծնողները, որ փութան արձանագրել իրենց զաւակները:

ՈՒՍՈՒՑՉՈՒՀԻ Կ'ՈՒԶՉՈՒԻ

Սոխալաբարա ուսուցչուհի մը կ՚ուզ– ուի Ալֆորվիլի հայկական դպրոցին հա– մար: Դիմել Բարեգործականի գրասէն– եակը, 11 ռիւ Սէռւար Ալպօնի, մէթրօ փասի :

ԾԱԽՈՒ Է

Քիլոյով մեծաքանակ բուրդէ ժերսէ, թրիքօ շինելու համար: Դիմել՝

Maison PARIS-CALIFORNIE

16, Rue Sainte-Cécile, Paris (9e).

Tél. : TAI 64-06

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԲԱՐԳԱՒԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Շնորհակալութեամբ ստացանք Մար– սէյլէն Պ. Դանիէլ Եղիշէեանէ հազար ֆր. փոխան ծաղկեպսակի, ողբացեալ Պետիկ Թագւորեանի մահուան առթիւ :

Նաեւ հազար Ֆրանք անցորդէ եւ 700 Ֆրանք բարեկամէ մը:

ՀԱՅԵՐԷՆԻ ԴԱՍԵՐ

Ա. Աժտէրեան հայերէնի մասնաւոր դասեր կուտայ: Հասցէ .—

A. AJDERIAN, 41, Ave. des Gobelins
Paris (13e)

Etbls. GRUVMAN

Fournitures pour tailleurs et tricoteurs
52, Rue N. D. de Nazareth, Paris
Tél. : TUR. 23-33

On demande un jeune homme de 15—18 ans magasinier et pour courses.
Se présenter d'urgence.

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Սպասուհի մը, տրամադրելի սենեակ, լաւագոյն պայմաններով : Դիմել Ատամ– նարոյժ Դաւիթեանի,
53, Cours Lieautaud, Marseille

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻԿՆԱՆՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԸ

Սպասուհի մը եւ պարտիզպան մը կը փնտռէ: Դիմել վարժարան, 1 Պուլվ. տիւ Նոր, Լը Րէնսի (Սէն է Ուազ):

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Իրենց բնակարաններուն մէջ աշխատող բանուորուհիներ, քոնֆէքսիօններներ, քա– նատիէն, պլուզոն, քոնպինեզոն, վեսթոն, փանթալոն, Սալոփեթ եւ կնոջ թայյիէ կարելու համար: Կը պահանջուի մաքուր աշխատանք :

Դիմել Յովի. Նիկողոսեանի,
25, Cours Richard Vitton
Lyon Montchat

ՍՏԻՊՈՂԱԲԱՐ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Գործաւորուհիներ իրենց բնակարանին մէջ աշխատող, մասնագէտ սենեկազգես– տի (րոպ տը շամպրը): Դիմել՝
Etbls. ORLEANS
170, Rue St. Martin, Paris

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Դ. Քրիստափոր խում– բի ժողովը այս երեքշաբթի, ժամը 21ին, Քաֆէ Ռէժանի վերնայարկը :

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՇՐՋ. ԿՈՄԻՏԷՆ ընկերա– կան ժողովի կը հրաւիրէ Գէորգ Զավուշ խումբը այս կիրակի ժամը 15ին, սովո– րական հաւաքատեղին :

ՊԷԼՎԻԼ.— Հ. Յ. Դ. Ռոստոմ խումբի ժողովը այս կիրակի առաւօտ ժամը 10ին, ընկեր Մանուկի բնակարանը :

ԿՐԸՆՈՊԼԻ Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղի ընդհ. ժողովը այս կիրակի ժամը 15.30– ին, դպրոցի սրահը: Կարեւոր օրակարգ : Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ :

ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄ

ԼԻՈՆ.— Ազգ. Միութիւնը կը հրաւիրէ ծնողները, իրենց զաւակները փութով արձանագրել Հայկազեան վարժարանը, դիմելով Լուի Պլան, Հայոց եկեղեցին :

Վերաբացումը տեղի կ՚ունենայ Հոկտ. 4ին, հինգշաբթի, դպրոցին ուսուցչուհին է ծանօթ վարիչ մանկապարտէզպանուհի Օր. Ընծայ Ստեփանեան :

★

Ալֆորվիլի հայկական վարժարանի ար– ձանագրութիւնները կը սկսին այս հինգ– շաբթի օր, ժամը 9 – 12, նախկին դպրո– ցին շէնքին մէջ: Նոյն օրը պիտի սկսին նաեւ դասերը: Ծնողներէ կը խնդրուի որ հաճին անձամբ առաջնորդել իրենց զա– ւակները :

★

ԱՌՆՈՒՎԻԼԻ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի «Կառավարենց» մասնաճիւղին հայերէնի դասընթացքը կը վերսկսի այս հինգշաբ– թի, սովորական հաւաքատեղին : Կը հը– րաւիրուին բոլոր ընկերուհիները և ընկեր– ները, ինչպէս նաեւ ուրիշ երիտասարդ– ներ :

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Ֆ. Կ. Խաչի մաս– նաճիւղին: Ս. Քէփէնէկեանի Թատերա– խումբը կը ներկայացնէ Վ. Տատրեանի

ՊԱՏՈՒՈՅ ԳՈՂԸ

Պետական Թատրոնին մէջ: 6 Հոկտ. Շաբաթ ժամը ճիշդ 21ին:

Imp. Araxes - 46, rue Richer, Paris (9e)

ՃԱՇԱՐԱՆ ԵԱՐ

Հիմնադիր–տնօրէն ԳՐԻԳՈՐ ԹԵՒԱՆԵԱՆ

★

Ֆրանսական – հայկական եւ կովկաս– եան ընտիր կերակուրներ

ՇԱՆ ԶԷԼԻԶԷԻ ՍՐՏԻՆ ՎՐԱՅ

4, Rue Robert - Estienne

(Rue Marbeuf) PARIS (8e)

Téléphone BAL. 31 - 21

(Métro: F. D. Roosevelt)

★

Հանգիստ մթնոլորտ

Առանձնակարգ կովկասեան խորոված– ներ, «շաշլիք», «քաբաբ»

★

BAR AMERICAIN

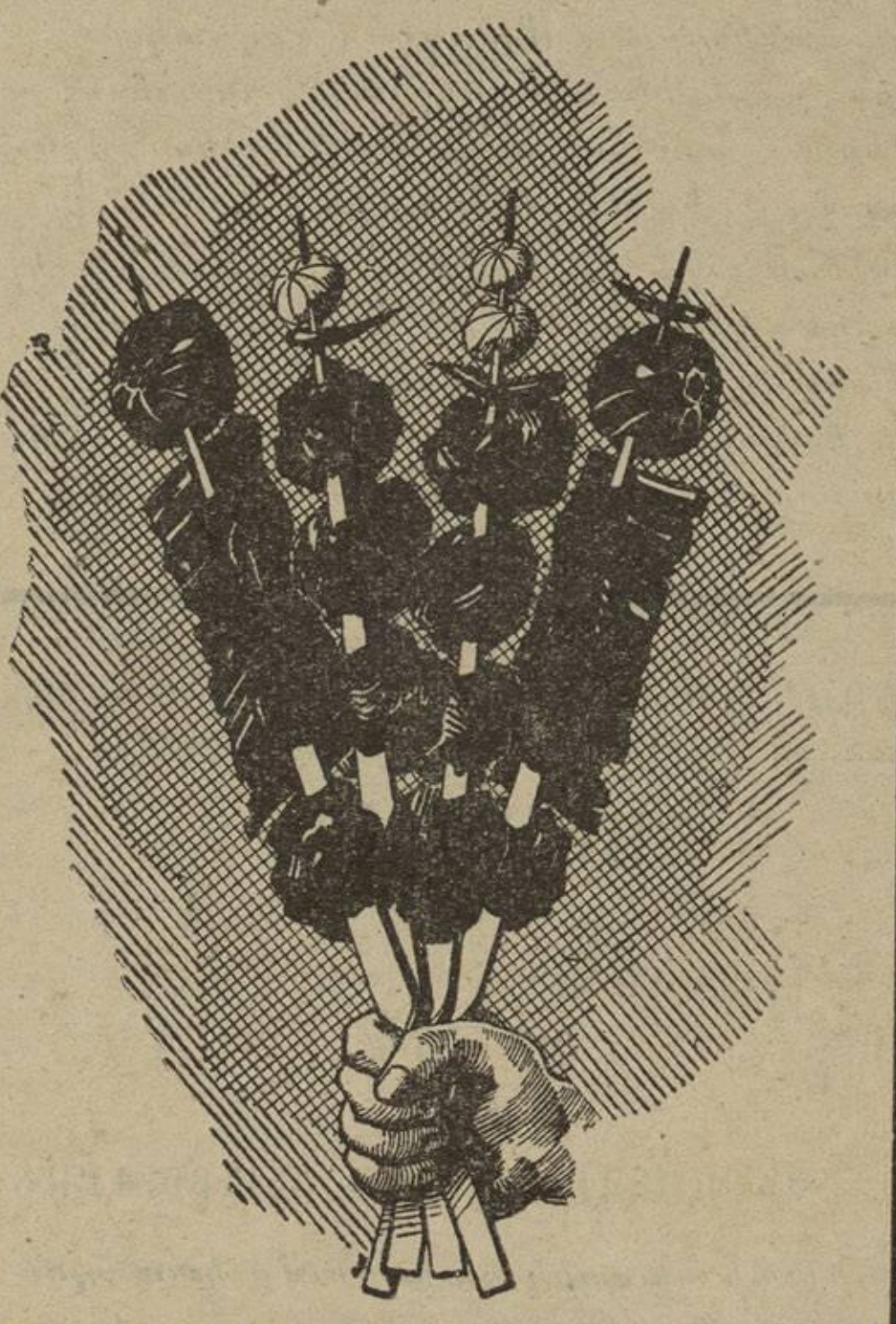

Կ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

10 RUE DU CAIRE et 210 RUE SAINT DENIS — PARIS

ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹ ՄԵՔԵՆԱՆՈՒԹՊԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ՎԱՃԱՌՈՐԴՆԵՐՈՒ

ՄԵԾ ՄԹԵՐՔ ԹՐԻՔՕ ՇԻՆԵԼՈՒ ՅԱՏՈՒԿ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐՈՒ

ԱՄԷՆ ԳՈՅՆԻ ԵՒ ՏԵՍԱԿԻ, ՊԱՏՐԱՍՏ ԹՐԻՔՕՆԵՐՈՒ, ԱՅԼԱԶԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐՈՎ ԵՒ ՀԱՃԵԼԻ ԳՈՅՆԵՐՈՎ

ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ԵՒ ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ

ԱՃԱՊԱՐԵՑԷՔ ՕԳՏՈՒԻԼ ԲԱՑԱՌԻԿ ԱՌԻԹԷՆ